офіційний звіт ПРО РЕЗУЛЬТАТИ НМТ У 2026 РОЦІ

ТОМ II

УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Зміст

3. ПСИХОМЕТРИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ СЕРТИФІКАЦІЙНИХ РОБІТ НМТ 2026 РОКУ 6

3.1. Психометричні характеристики сертифікаційних робіт першого етапу НМТ 2026 року 6

3.1.1. Сертифікаційна робота з української мови 6

3.1.1.1. Структура та зміст сертифікаційної роботи 6

3.1.1.2. Психометричні характеристики сертифікаційної роботи 8

3.1.1.3. Психометричні характеристики завдань сертифікаційної роботи 14

3.1.1.4. Загальні висновки щодо результатів виконання завдань сертифікаційної роботи 24

3.1.2. Сертифікаційна робота з математики 26

3.1.2.1. Структура та зміст сертифікаційної роботи 26

3.1.2.2. Психометричні характеристики сертифікаційної роботи 28

3.1.2.3. Психометричні характеристики завдань сертифікаційної роботи 34

3.1.2.4. Загальні висновки щодо результатів виконання завдань сертифікаційної роботи 41

3.2. Психометричні характеристики сертифікаційних робіт другого етапу НМТ 2026 року 44

3.2.1. Сертифікаційна робота з історії України 44

3.2.1.1. Структура та зміст сертифікаційної роботи 44

3.2.1.2. Психометричні характеристики сертифікаційної роботи 46

3.2.1.3. Психометричні характеристики завдань сертифікаційної роботи 52

3.2.1.4. Загальні висновки щодо результатів виконання завдань сертифікаційної роботи 69

3.2.2. Сертифікаційна робота з англійської мови 71

3.2.2.1. Структура та зміст сертифікаційної роботи 71

3.2.2.2. Психометричні характеристики сертифікаційної роботи 73

3.2.2.3. Психометричні характеристики завдань сертифікаційної роботи 79

3.2.2.4. Загальні висновки щодо результатів виконання завдань сертифікаційної роботи 90

3.2.3. Сертифікаційна робота з німецької мови 91

3.2.3.1. Структура та зміст сертифікаційної роботи 91

3.2.3.2. Психометричні характеристики сертифікаційної роботи 93

3.2.3.3. Психометричні характеристики завдань сертифікаційної роботи 99

3.2.3.4. Загальні висновки щодо результатів виконання завдань сертифікаційної роботи 108

3.2.4. Сертифікаційна робота з французької мови 109
3.2.4.1. Структура та зміст сертифікаційної роботи 109
3.2.4.2. Психометричні характеристики сертифікаційної роботи 111
3.2.4.3. Психометричні характеристики завдань сертифікаційної роботи 117
3.2.4.4. Загальні висновки щодо результатів виконання завдань сертифікаційної роботи 128
3.2.5. Сертифікаційна робота з іспанської мови 129
3.2.5.1. Структура та зміст сертифікаційної роботи 129
3.2.5.2. Психометричні характеристики сертифікаційної роботи 131
3.2.5.3. Психометричні характеристики завдань сертифікаційної роботи 137
3.2.5.4. Загальні висновки щодо результатів виконання завдань сертифікаційної роботи 148
3.2.6. Сертифікаційна робота з біології 149
3.2.6.1. Структура та зміст сертифікаційної роботи 149
3.2.6.2. Психометричні характеристики сертифікаційної роботи 152
3.2.6.3. Психометричні характеристики завдань сертифікаційної роботи 158
3.2.6.4. Загальні висновки щодо результатів виконання завдань сертифікаційної роботи 169
3.2.7. Сертифікаційна робота з фізики 172
3.2.7.1. Структура та зміст сертифікаційної роботи 172
3.2.7.2. Психометричні характеристики сертифікаційної роботи 175
3.2.7.3. Психометричні характеристики завдань сертифікаційної роботи 181
3.2.7.4. Загальні висновки щодо результатів виконання завдань сертифікаційної роботи 188
3.2.8. Сертифікаційна робота з хімії 190
3.2.8.1. Структура та зміст сертифікаційної роботи 190
3.2.8.2. Психометричні характеристики сертифікаційної роботи 193
3.2.8.3. Психометричні характеристики завдань сертифікаційної роботи 199
3.2.8.4. Загальні висновки щодо результатів виконання завдань сертифікаційної роботи 207
3.2.9. Сертифікаційна робота з географії 211
3.2.9.1. Структура та зміст сертифікаційної роботи 211
3.2.9.2. Психометричні характеристики сертифікаційної роботи 214
3.2.9.3. Психометричні характеристики завдань сертифікаційної роботи 220
3.2.9.4. Загальні висновки щодо результатів виконання завдань сертифікаційної роботи 232

3.2.10. Сертифікаційна робота з української літератури 235
3.2.10.1. Структура та зміст сертифікаційної роботи 235
3.2.10.2. Психометричні характеристики сертифікаційної роботи 237
3.2.10.3. Психометричні характеристики завдань сертифікаційної роботи 243
3.2.10.4. Загальні висновки щодо результатів виконання завдань сертифікаційної роботи 254

4. СЕРТИФІКАЦІЙНІ РОБОТИ НМТ 2026 РОКУ 256

4.1. Сертифікаційні роботи першого етапу НМТ 2026 року 256
4.1.1. Сертифікаційна робота з української мови 256
4.1.2. Сертифікаційна робота з математики 265

4.2. Сертифікаційні роботи другого етапу НМТ 2026 року 272
4.2.1. Сертифікаційна робота з історії України 272
4.2.2. Сертифікаційна робота з англійської мови 286
4.2.3. Сертифікаційна робота з німецької мови 293
4.2.4. Сертифікаційна робота з французької мови 301
4.2.5. Сертифікаційна робота з біології 309
4.2.6. Сертифікаційна робота з фізики 320
4.2.7. Сертифікаційна робота з хімії 326
4.2.8. Сертифікаційна робота з географії 334
4.2.9. Сертифікаційна робота з української літератури 347

5. РОЗПОДІЛ УЧАСНИКІВ ОСНОВНИХ СЕСІЙ НМТ 2026 РОКУ ЗА КІЛЬКІСТЮ НАБРАНИХ БАЛІВ 357

5.1. Розподіл учасників першого етапу НМТ 2026 року 357
5.1.1. Розподіл учасників з української мови 357
5.1.2. Розподіл учасників з математики 357

5.2. Розподіл учасників другого етапу НМТ 2026 року 358
5.2.1. Розподіл учасників з історії України 358
5.2.2. Розподіл учасників з англійської мови 359
5.2.3. Розподіл учасників з німецької мови 359
5.2.4. Розподіл учасників із французької мови 360
5.2.5. Розподіл учасників з біології 360

5.2.6. Розподіл учасників з фізики 361
5.2.7. Розподіл учасників з хімії 361
5.2.8. Розподіл учасників з географії 362
5.2.9. Розподіл учасників з української літератури 362
6. ПРОЦЕДУРА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОРІВНЮВАНОСТІ ТЕСТОВИХ ФОРМ СЕРТИФІКАЦІЙНИХ РОБІТ НМТ 2026 РОКУ 363

3. ПСИХОМЕТРИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ СЕРТИФІКАЦІЙНИХ РОБІТ НМТ 2026 РОКУ

3.1. Психометричні характеристики сертифікаційних робіт першого етапу НМТ 2026 року

3.1.1. Сертифікаційна робота з української мови

3.1.1.1. Структура та зміст сертифікаційної роботи

Завдання сертифікаційної роботи з української мови національного мультипредметного тесту розроблено відповідно до Програми зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з української мови і літератури, здобутих на основі повної загальної середньої освіти (частина «Українська мова»), затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26 червня 2018 року № 696.

На виконання завдань сертифікаційної роботи з української мови відведено орієнтовно 60 хвилин.

Кількісний розподіл завдань сертифікаційної роботи за розділами програми наведено в таблиці 3.1.1.1.1.

Таблиця 3.1.1.1.1

№ з/п	Розділи програми	Кількість завдань
1	Фонетика. Графіка	1
2	Лексикологія. Фразеологія	4
3	Будова слова. Словотвір	1
4	Морфологія	7
5	Синтаксис. Пунктуація	10
6	Стилістика (текст)	1
7	Орфографія	5
8	Орфоепія	1
	Усього	**30**

Сертифікаційна робота містила завдання двох форм: з вибором однієї відповіді та на встановлення відповідності («логічні пари»).

Завдання з вибором однієї відповіді (1–25) використано для перевірки знання таких тем: фонетика, орфоепія, орфографія, будова слова, словотвір, лексика, стилістика; частково – морфологія та синтаксис. За виконання завдання з вибором однієї правильної відповіді можна було отримати 0 або 1 бал.

Завдання на встановлення відповідності (26–30) скеровано на перевірку знань із розділів морфологія (частини мови), синтаксис простого і складного речення, пунктуація, а також на перевірку знання української фразеології. За виконання завдання на встановлення відповідності можна було отримати від 0 до 4 балів.

Завдання сертифікаційної роботи мали різний рівень складності й були спрямовані на виявлення в учасників тестування базових знань, умінь та навичок, необхідних для вступу до закладу вищої освіти.

Кількісний розподіл завдань сертифікаційної роботи за формами наведено в таблиці 3.1.1.1.2.

Таблиця 3.1.1.1.2

Форми завдань	**Розділи програми**								**Разом**
	Фонетика. Графіка	Лексикологія. Фразеологія	Будова слова. Словотвір	Морфологія	Синтаксис. Пунктуація	Стилістика (текст)	Орфографія	Орфоепія	
з вибором однієї правильної відповіді	1	3	1	6	7	1	5	1	25
на встановлення відповідності	–	1	–	1	3	–	–	–	5
Разом	**1**	**4**	**1**	**7**	**10**	**1**	**5**	**1**	**30**

Максимальна кількість балів, яку можна було набрати за умови правильного виконання всіх завдань сертифікаційної роботи з української мови, – **45**.

3.1.1.2. Психометричні характеристики сертифікаційної роботи

Статистичні характеристики результатів тестування з української мови наведено в таблиці 3.1.1.2.1.

Таблиця 3.1.1.2.1

Назва характеристики	Кількісне значення
Обсяг вибірки[1]	22 152
Максимально можливий бал[2]	45
Максимально набраний бал[3]	45*
Середнє[4]	20,06
Мода[5]	17
Медіана[6]	18
Стандартне відхилення[7]	8,18
Асиметрія[8]	0,76
Ексцес[9]	3,03

* – *отримало 11 учасників*

[1] **Обсяг вибірки** – фактична кількість учасників, які проходили тестування під час дев'ятої сесії.

[2] **Максимально можливий бал** (*Max*) – бал, який можуть набрати учасники тестування з цього навчального предмета, правильно виконавши всі завдання тесту, та обчислений згідно зі Схемами нарахування балів за виконання завдань національного мультипредметного тесту 2026 року, розробленими Українським центром оцінювання якості освіти та затвердженими відповідним наказом.

[3] **Максимально набраний бал** (*max*) – найбільший бал, який фактично набрали учасники тестування з цього навчального предмета та обчислений згідно зі Схемами нарахування балів за виконання завдань національного мультипредметного тесту 2026 року ($max \leq Max$).

[4] **Середнє** (Mean *(M)*) – середнє арифметичне значення балів, набраних усіма учасниками тестування з цього навчального предмета.

[5] **Мода** – кількість балів, яку найчастіше набирали учасники тестування з цього навчального предмета. На гістограмі розподілу учасників тестування за набраними балами моді (або модам) відповідає найвищий стовпчик (або кілька найвищих стовпчиків однакової висоти).

[6] **Медіана** (Median *(Me)*) – значення, яке ділить упорядковану множину балів, отриманих учасниками тестування з цього навчального предмета, на дві рівні за кількістю частини: у першій частині результати учасників не більші за медіану, а в другій – не менші.

[7] **Стандартне відхилення** (Standard Deviation *(St.Dev.)*) – статистичний показник розсіювання результатів тестування з цього навчального предмета, який характеризує середнє відхилення індивідуальних балів учасників від середнього значення *M.* Мале значення стандартного відхилення – *St.Dev.* < 15 % від значення *M* – свідчить про те, що результати більшості учасників зосереджені в порівняно вузькому інтервалі балів. Це може бути наслідком як однорідності групи тестованих за рівнем підготовленості, так і низької розподільної здатності тесту. Зі збільшенням значення стандартного відхилення, за інших рівних умов, результати тестування характеризуються більшою варіативністю, що може свідчити про кращу здатність тесту розрізняти учасників із різними рівнями підготовленості.

[8] **Асиметрія** (Skewness *(Sk)*) – показник, що характеризує ступінь і напрямок несиметричності розподілу балів, набраних учасниками тестування з цього навчального предмета. Якщо $Sk = 0$, то асиметрії немає, тобто розподіл є симетричним відносно середнього значення *M.* Якщо ж $Sk > 0$, то розподіл має правобічну асиметрію: більшість результатів зосереджено лівіше від середнього значення *M.* Від'ємна асиметрія ($Sk < 0$) вказує на те, що розподіл має лівобічну асиметрію: більшість результатів зосереджено правіше від середнього значення *M*. На практиці помітною асиметрією вважають значення $|Sk| \geq 0{,}1$ (у безрозмірній шкалі показника асиметрії).

[9] **Ексцес** (Kurtosis *(K)*) – показник, що характеризує форму розподілу результатів тестування з цього навчального предмета, ступінь концентрації балів, набраних учасниками тестування, поблизу середнього *M* та ймовірність появи крайніх (максимальних і мінімальних) значень порівняно з нормальним розподілом. Якщо $K = 0$, то розподіл має ту саму форму, що й нормальний. Якщо ж $K < 0$, то значення балів, набраних учасниками тестування, більш рівномірно розподілені в певному діапазоні, а крайні значення трапляються рідше, ніж для нормального розподілу. При $K > 0$ розподіл має більшу концентрацію значень навколо середнього й більшу ймовірність мінімальних і максимальних значень, ніж нормальний розподіл.

Закінчення табл. 3.1.1.2.1

Назва характеристики	Кількісне значення
Складність тесту[10]	42,33
Розподільна здатність тесту[11]	40,55
Надійність тесту[12]	0,82
Стандартна похибка вимірювання[13]	3,46

[10] **Складність тесту** – середнє арифметичне значень показників складності *(P-value)* усіх завдань тесту з цього навчального предмета.

У таблиці наведено проміжки значень складності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику тесту.

Проміжок значення P-value	Характеристика тесту
80 – 100 %	дуже легкий
60 – 79 %	легкий
40 – 59 %	оптимальний
21 – 39 %	складний
≤ 20%	дуже складний

[11] **Розподільна здатність тесту** – середнє арифметичне значень показників розподільної здатності *(D-index)* усіх завдань тесту з цього навчального предмета.

У таблиці наведено проміжки значень розподільної здатності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику тесту.

Проміжок значення D-index	Характеристика тесту
41 – 100 %	з дуже хорошою розподільною здатністю
31 – 40 %	з хорошою розподільною здатністю
21 – 30 %	з середньою розподільною здатністю
≤ 20 %	з низькою розподільною здатністю

[12] **Надійність тесту** (Reliability) – характеристика внутрішньої узгодженості результатів тестування між різними завданнями одного тесту; узгодженості результатів тестування за варіації методів, інструментів або оцінювачів; узгодженості результатів при повторному проведенні тесту за інших незмінних умов.

У практиці освітніх вимірювань надійність тесту найчастіше оцінюють за показником внутрішньої узгодженості, що характеризує, наскільки узгоджено завдання тесту вимірюють одну й ту саму латентну ознаку та якою мірою випадкові похибки окремих завдань компенсують або, навпаки, підсилюють одна одну.

Найпоширенішим статистичним показником внутрішньої узгодженості є коефіцієнт Альфа Кронбаха *(Cronbach's alpha)*. Він відображає середню кореляцію між результатами виконання завдань тесту та їхнім внеском у загальну варіацію тестового бала. У практиці освітніх вимірювань референсним (мінімально прийнятним) вважають значення Альфи Кронбаха не менше ніж 0,75. Чим більшим є значення Альфи Кронбаха, тим меншою є похибка вимірювань.

У таблиці наведено проміжки значень коефіцієнта Альфа Кронбаха (округлених до сотих) та характеристику надійності тесту як інструмента вимірювання.

Проміжок значення Cronbach's alpha	Характеристика тесту
0,90 – 0,99	відмінний інструмент вимірювання
0,85 – 0,89	дуже хороший інструмент вимірювання
0,80 – 0,84	хороший інструмент вимірювання
0,75 – 0,79	задовільний інструмент вимірювання
< 0,75	малозадовільний інструмент вимірювання

[13] **Стандартна похибка вимірювання** (Standard Error of Measurement *(SEM)*) – статистичний показник, що оцінює ступінь відхилення результатів вимірювання від істинного значення вимірюваної величини. Вона залежить від надійності тесту та стандартного відхилення (*St.Dev.*).

Якість тесту вважають задовільною, якщо величина *SEM* не перевищує $^1/_2$ від величини *St.Dev.*

Що меншим є значення *SEM,* то більшою є ймовірність того, що результати вимірювання (тестові бали) оцінюють реальний стан успішності тестованих.

На діаграмах 3.1.1.2.1–3.1.1.2.3 показано розподіл учасників тестування з української мови за кількістю набраних тестових балів та отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів.

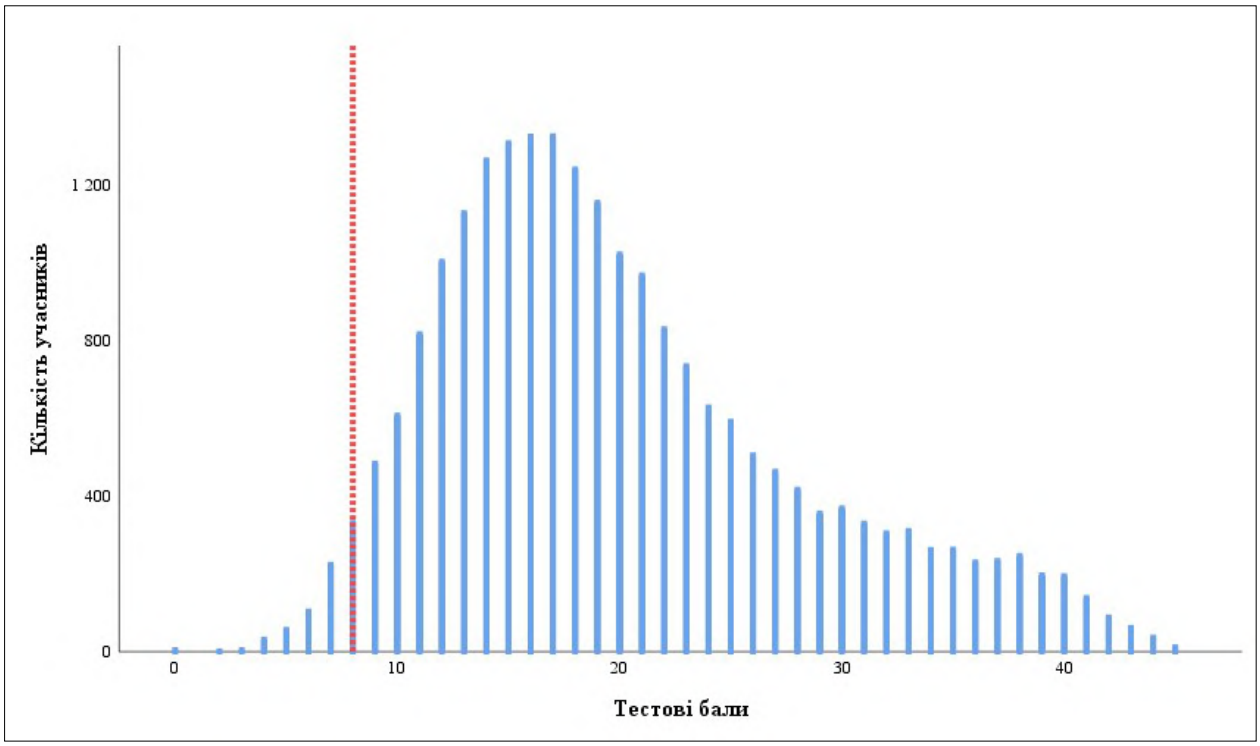

Діаграма 3.1.1.2.1. *Розподіл учасників тестування з української мови за кількістю набраних тестових балів*[14]

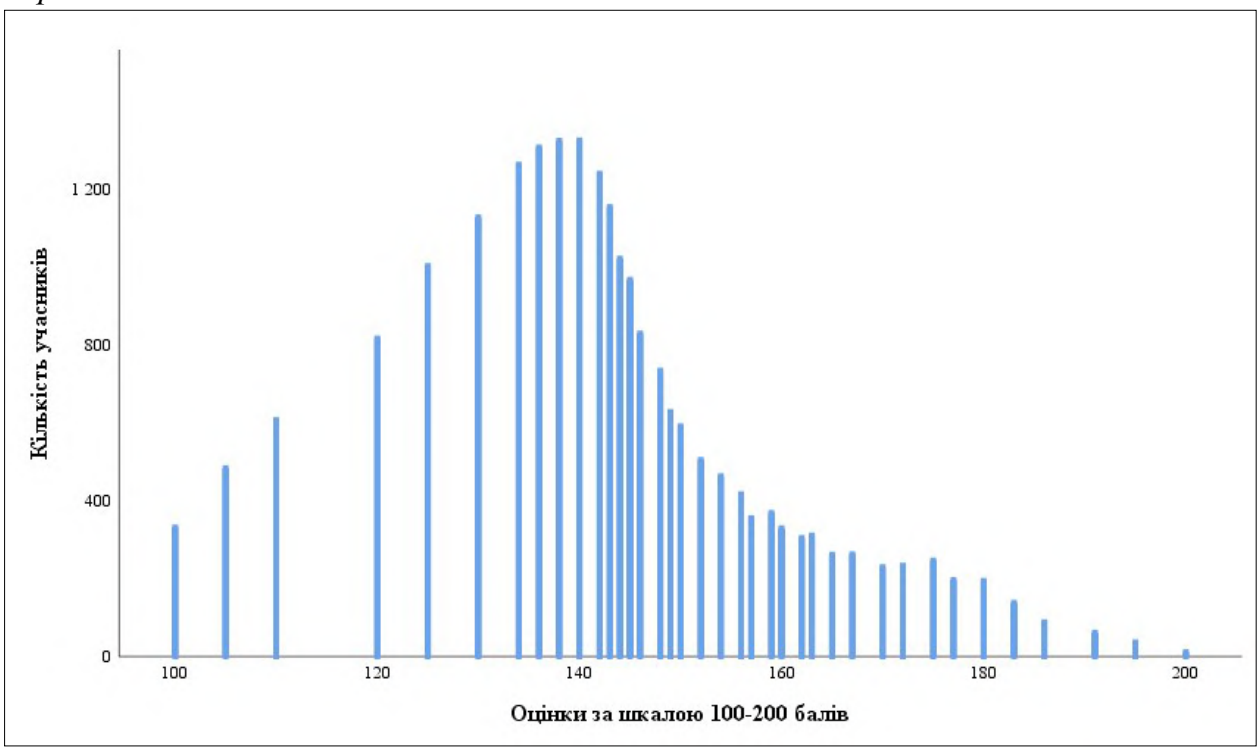

Діаграма 3.1.1.2.2. *Розподіл учасників тестування з української мови за кількістю отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів*

[14] Червоною пунктирною лінією на діаграмі 3.1.1.2.1 позначено поріг «склав / не склав» (8 балів), установлений Порядком прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 26 лютого 2026 року № 373, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України від 20 березня 2026 року за № 374/45768.

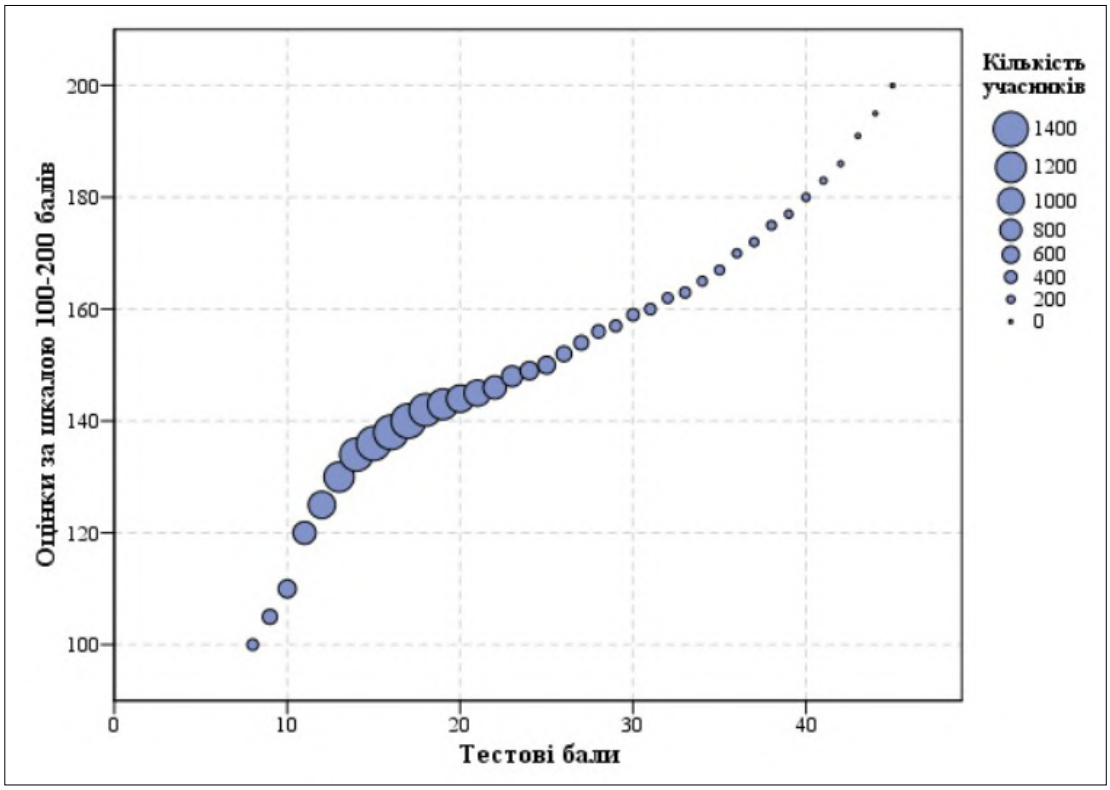

Діаграма 3.1.1.2.3. *Розподіл учасників тестування з української мови за кількістю набраних тестових балів та отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів*

На точковій діаграмі[15] 3.1.1.2.4 показано розподіл (розсіювання) тестових завдань з української мови за складністю[16] та розподільною здатністю[17].

[15] **Точкова діаграма** (*діаграма розсіювання*) – один із типів математичних діаграм, що використовують для відображення в декартовій системі координат значень двох змінних для набору даних. Дані (тестові завдання) показано у вигляді набору точок, кожна з яких має значення однієї змінної (показника складності), що визначає її положення на горизонтальній осі, та значення іншої змінної (показника розподільної здатності), що визначає її положення на вертикальній осі.

[16] **Складність тестового завдання** *(P-value)* – показник успішності виконання цього завдання учасниками тестування. Визначають як відношення (у відсотках) кількості балів, набраних усіма учасниками за виконання цього завдання, до максимальної кількості балів, яку вони могли б отримати за його виконання. У таблиці наведено проміжки значень складності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику тестового завдання.

Проміжок значення P-value	Характеристика завдання
80 – 100 %	дуже легке
60 – 79 %	легке
40 – 59 %	оптимальне
21 – 39 %	складне
≤ 20 %	дуже складне

[17] **Розподільна здатність (дискримінативність) тестового завдання** *(D-index)* – показник здатності тестового завдання диференціювати учасників тестування з різним рівнем підготовленості. Дискримінативність завдання визначають як різницю складності завдання для сильної та слабкої (добре й погано підготовленої) груп учасників тестування. У таблиці наведено проміжки значень розподільної здатності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику дискримінативності тестового завдання.

Проміжок значення D-index	Характеристика дискримінативності завдання
41 – 100 %	дуже хороша
31 – 40 %	хороша
21 – 30 %	середня
≤ 20 %	низька

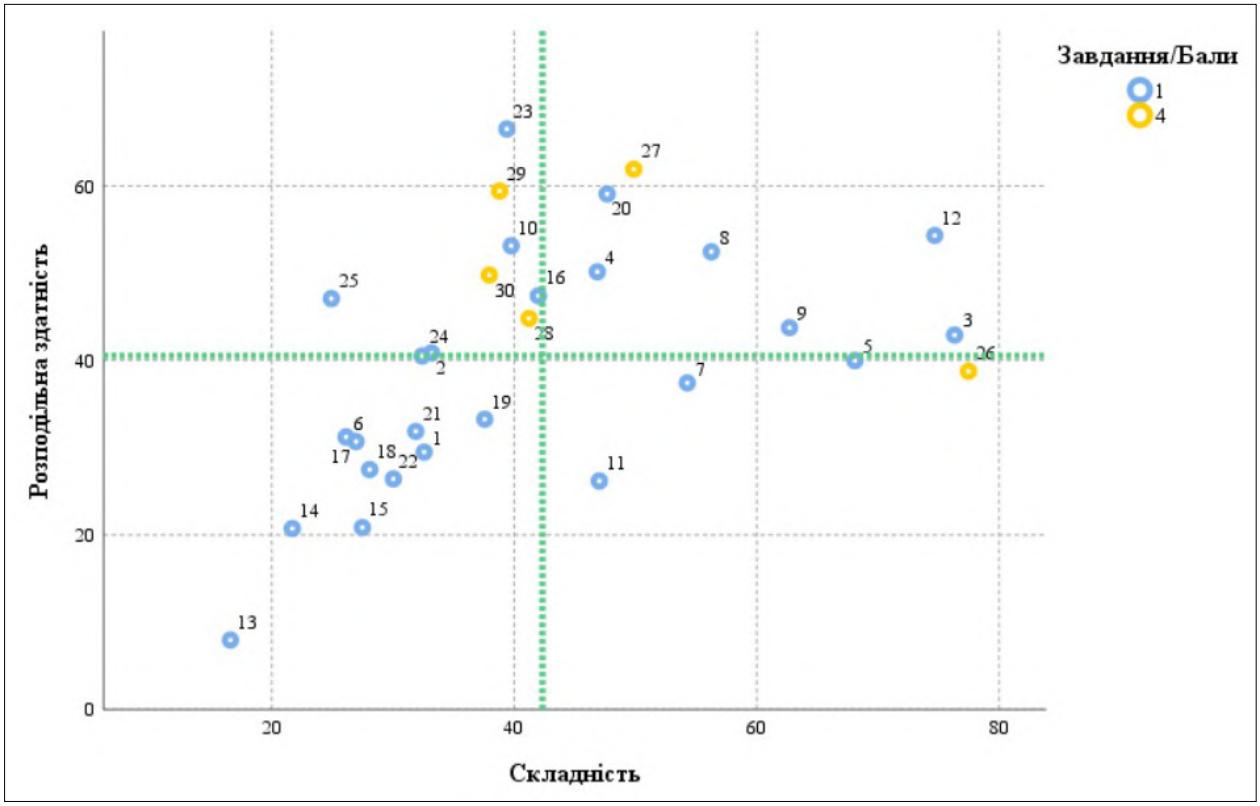

Діаграма 3.1.1.2.4. *Розподіл (розсіювання) тестових завдань з української мови за складністю та розподільною здатністю*[18]

На діаграмі 3.1.1.2.5 показано розподіл (розсіювання) тестових завдань з української мови за показником (коефіцієнтом) кореляції[19].

[18] Синім кольором на діаграмі позначено тестові завдання, які оцінювали в 0 або 1 бал; жовтим – завдання, які оцінювали в 0, 1, 2, 3 або 4 бали. Вертикальною пунктирною лінією позначено середню складність тесту, горизонтальною пунктирною лінією – середню розподільну здатність тесту.

[19] **Кореляція тестового завдання** (Correlation) – зв'язок між результатами виконання певного завдання тесту учасниками тестування та їхнім загальним тестовим балом. Коефіцієнт кореляції є числовою мірою сили та напряму лінійного зв'язку. Види коефіцієнтів кореляції:

– Rit (Item-Test Correlation) – показник зв'язку між результатами виконання певного завдання тесту й загальним тестовим балом, ***з урахуванням бала*** за виконання цього завдання;

– Rir (Item-Rest Correlation) – показник зв'язку між результатом виконання певного завдання тесту й загальним тестовим балом, ***без урахування бала*** за виконання цього завдання.

Що сильніший прямий (позитивний) зв'язок між результатами виконання завдання й загальним тестовим балом, то більшим є коефіцієнт кореляції та тим краще результати виконання завдання узгоджені з рівнем підготовленості учасників. Тому коефіцієнт кореляції використовують як один із показників дискримінативної здатності завдання.

Значення коефіцієнта кореляції належить проміжку [-1;1], тобто варіюється від 0 (немає лінійного зв'язку) до 1 (абсолютний лінійний зв'язок) або -1 (абсолютний негативний лінійний зв'язок).

У таблиці наведено проміжки значень коефіцієнта кореляції (округлених до сотих) та характеристику дискримінативності тестового завдання за показником узгодженості результатів його виконання із загальним тестовим балом.

Проміжок значення показника Rit	Характеристика дискримінативності завдання
0,25 – 1	висока
0,2 – 0,24	прийнятна
-1 – 0,19	низька

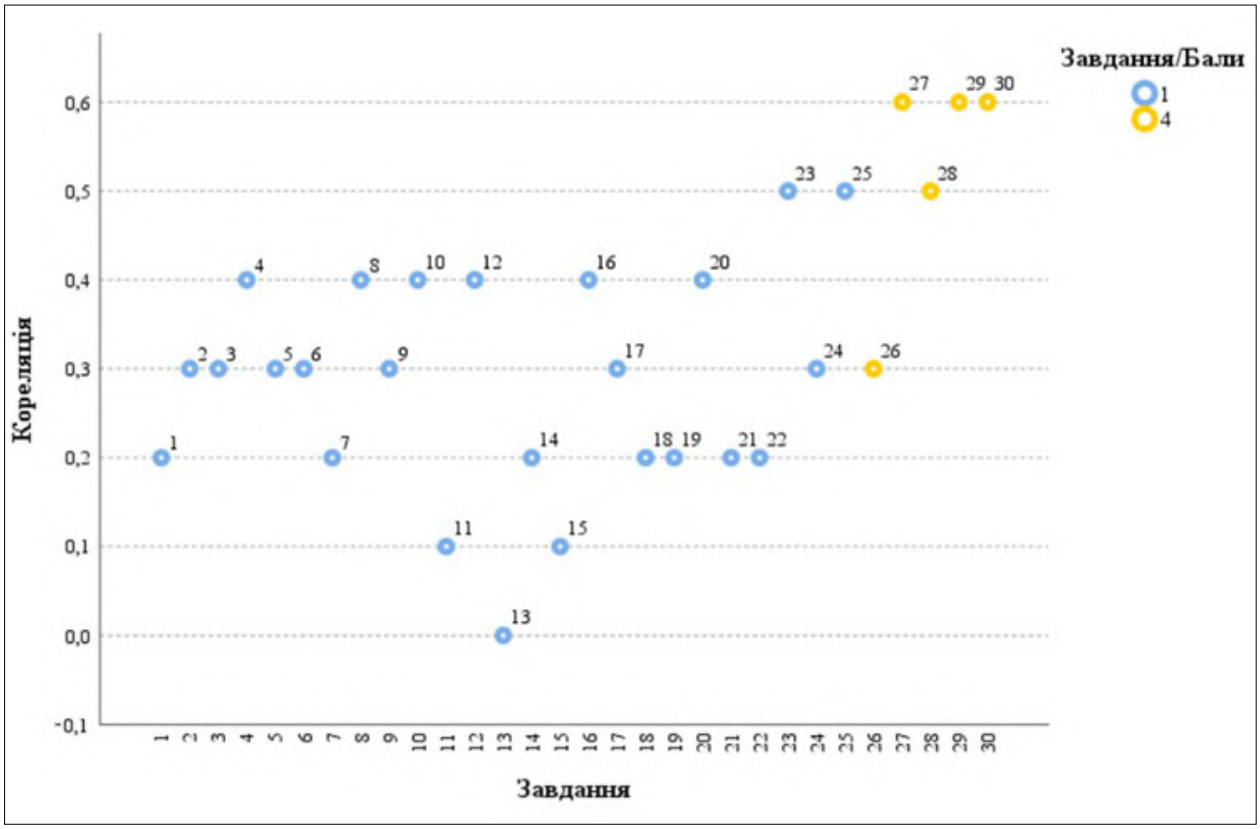

Діаграма 3.1.1.2.5. *Розподіл (розсіювання) тестових завдань з української мови за показником (коефіцієнтом) кореляції*[20]

[20] Синім кольором на діаграмі позначено тестові завдання, які оцінювали в 0 або 1 бал; жовтим – завдання, які оцінювали в 0, 1, 2, 3 або 4 бали.

3.1.1.3. Психометричні характеристики завдань сертифікаційної роботи

1. Звук **[з]** є в кожному слові рядка

А дзеркало, мазати, зухвало
Б змінити, беззубий, показ
В розмова, глузд, з'явитися
Г зшити, з'їжджати, перелаз

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
В	19,5	37,0	32,6	10,9	32,6	29,5	0,2

2. Правильно виділено букви на позначення наголошених звуків у всіх словах рядка

А фен**о**мен пізнанн**я**, дов**і**дник з кулін**а**рії
Б посеред**и**ні літ**о**пису, завч**а**су закінч**и**ти
В д**и**влячись на цінн**и**к, чергов**а** в**и**трата
Г прин**е**сти к**о**лесо, один**а**дцять кіл**о**метрів

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
В	19,8	15,3	33,2	31,7	33,2	40,9	0,3

3. Букву ***и*** треба писати на місці пропуску в усіх словах рядка

А павут..ння, ластов..ння, нач..ння
Б гарбуз..ння, шаруд..ння, жабур..ння
В шумов..ння, покол..ння, буряч..ння
Г лушп..ння, управл..ння, картопл..ння

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
А	76,3	18,2	2,7	2,8	76,3	42,9	0,3

4. Префікс ***с-*** треба писати на місці пропуску в усіх словах, ОКРІМ рядка

А ..творення, ..писати, ..фабрикований
Б ..порядженний, ..твердити, ..ходження
В ..пустошення, ..жалитися, ..каменілий
Г ..копіювати, ..формований, ..пізнення

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
В	19,8	15,6	46,9	17,7	46,9	50,2	0,4

5. М'який знак на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка

А слиз..ко, тон..ший, по-польс..кому
Б сіл..ський, базікаєш.., брин..чати
В нян..чин, запоріз..кий, перекин..те
Г розніс..ся, кременчуц..кий, брун..ці

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
В	21,4	3,0	68,1	7,5	68,1	40,0	0,3

6. НЕ ТРЕБА писати подвоєних букв у всіх словах рядка

А ал..ея, ем..ігрант, андор..ський
Б крос..ворд, контр..еволюція, хоб..і
В барок..о, фін..ський, ан..отація
Г лібрет..о, буд..изм, ім..ітація

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
В	46,0	13,2	26,1	14,7	26,1	31,2	0,3

7. Разом треба писати всі слова в рядку

А аква/техніка, екс/чемпіонка, держ/мито
Б економ/клас, година/дві, міні/комп'ютер
В контр/адмірал, мото/крос, учений/еколог
Г піар/акція, мікро/організм, смарт/карта

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
А	54,3	4,0	9,9	31,8	54,3	37,4	0,2

8. НЕМАЄ орфографічних помилок у варіанті

А Будь які фізичні навантаження, зокрема й регулярні тренування, потрібні кожному людцькому організму.
Б Не достатня рухливість негативно позначається на фізичному стані людей, які належать до всіх вікових груп.
В Фахівці довели, що систематичні піші прогулянки сприяють зміцненню здоров'я, підтримують м'язи в тонусі та покращують настрій.
Г Ходьба рекомендованна всім і не має протипоказаннь, а для літніх людей це чи не єдиний спосіб підтримувати хороший фізичний стан.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
В	13,7	15,7	56,3	14,3	56,3	52,5	0,4

9. Суфікс ***-ищ-*** має однакове значення в усіх словах, ОКРІМ

А родовище
Б вовчище
В попелище
Г пасовище

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Б	12,2	62,7	16,6	8,5	62,7	43,8	0,3

10. НЕМАЄ лексичної помилки в словосполученні

А уязвиме місце
Б зовнішній фасад
В присадибна ділянка
Г часова хронологія

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
В	19,3	23,7	39,7	17,3	39,7	53,1	0,4

11. Потребує редагування речення

А Українські майстри та майстрині досліджують і відтворюють традиції давнього мистецтва – бісероплетіння.
Б Народні умільці віддавна створювали неповторні візерунки та втілювали їх у ґерданах, силянках, котильйонах та інших виробах.
В Котильйони – це невеликі бісерні п'ятикутнички з петелькою вгорі, які дівчата плели та дарували січовим стрільцям і воїнам УПА.
Г Останніми десятиліттями XX ст. призабута техніка плетіння ґерданів з маленьких скляних намистин поширилася й відродилася теренами України
Д Силянка – це подібна до стрічки шийна прикраса з бісеру, що не лише доповнювала о́браз, а й слугувала оберегом для свого власника.

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
Г	10,8	17,4	12,8	47,0	12,0	47,0	26,2	0,1

12. Пряму мову в реченні Тибетський цілитель сказав хворому: «*Я не лікуватиму тебе, а лише допоможу одужати, якщо сам цього прагнеш*» правильно передано непрямою в рядку

А Тибетський цілитель сказав хворому, що не лікуватиме його, а лише допоможе одужати, якщо ти сам цього прагнеш.
Б Тибетський цілитель сказав хворому, що не лікуватиму тебе, а лише допоможе одужати, якщо сам цього прагне.
В Тибетський цілитель сказав хворому, що не лікуватиме його, а лише допоможу одужати, якщо ти сам цього прагнеш.
Г Тибетський цілитель сказав хворому, що не лікуватиму того, а лише допоможу одужати, якщо той сам цього прагне.
Д Тибетський цілитель сказав хворому, що не лікуватиме його, а лише допоможе одужати, якщо той сам цього прагне.

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
Д	7,0	6,4	5,6	6,3	74,7	74,7	54,3	0,4

13. Прочитайте речення (*цифра позначає попередній розділовий знак*).

*Як зазначає докторка філологічних наук Орися Демська**,(1)** на культурній мапі модерної української мови є дві особливі**,(2)** надзвичайно важливі точки**:(3)** Бад-Емс**,(4)** звідки указом намагалися переконати світ**,(5)** що української не було й бути не може**,(6)** і Страсбург –**(7)** місце вірогідного початку її нової історії як однієї з офіційних мов Європейського Союзу.*

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків у рядку

А кома **1** – для виділення вставної конструкції
Б кома **2** – між однорідними означеннями
В двокрапка **3** – після узагальнювального слова перед однорідними членами речення
Г коми **4, 5, 6** – для виділення підрядних частин складного речення
Д тире **7** – між підметом і присудком

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
Д	13,0	18,9	20,4	31,1	16,6	16,6	8,0	0,0

14. НЕМАЄ лексичної помилки в реченні

А Охорона пам'яток історії та культури – це комплекс мероприємств спрямованих на збереження об'єктів національної спадщини.
Б Захист унікальних матеріальних і духовних об'єктів здійснюють на державному або громадянському рівні в різних країнах світу.
В До переліку завдань охорони належать регістрація, консервація, реставрація, музеєфікація, належне утримання й використання пам'яток.
Г Ці надважливі питання належним чином відображено в Конституції України, Законі про охорону культурної спадщини тощо.
Д У царині цієї області розв'язують проблеми збереження історичних місць, створення історико-культурних заповідників.

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
Г	17,7	29,7	16,1	21,7	14,8	21,7	20,7	0,2

15. Українським відповідником до іншомовного слова ***епатувати*** є

А вражати
Б супроводжувати
В виражати
Г виявляти
Д окреслювати

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
А	27,5	10,7	40,1	13,0	8,7	27,5	20,9	0,1

16. НЕПРАВИЛЬНО утворено форму ступеня порівняння прикметника в реченні

А Зараз «Укрзалізниця» для мене – майже домашній простір: непомітно, крок за кроком вона стала привітнішою, турботливішою, зручнішою.
Б Замість завітрених бутербродів, на київському вокзалі можна придбати найсмачніші салати та більш оригінальні, ніж у кав'ярнях, тістечка.
В На заміну кіоску, де поруч із виданням «Життєві історії» була повна розкладка найпопулярнішого на вокзалі журналу «Ярмарок сканвордів», тепер – «Книгарня Є» з більш розмаїтішим асортиментом друкованих видань.
Г Тут можна поласувати традиційною кавою чи придбати в гіпстерському «Ідеалісті» менш міцний від неї фільтр або ж найбільш ароматний флейт-вайт.
Д Сьогодні «Укрзалізниця» чи не найкраща в Європі, адже поєднує захмарний (як на країну в стані найжорстокішої війни) рівень сервісу та неймовірну людяність.

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
В	11,6	16,0	42,0	19,5	10,9	42,0	47,4	0,4

17. Потребують редагування обидва словосполучення в рядку

А зустрілися з нагоди родинного свята, з'явитися по запрошенню
Б помилився із-за неуважності, прийти у невідкладних справах
В пропозиції щодо поліпшення, будемо при різних обставинах
Г швидкий переказ коштів на рахунок, аналогія до відомої події
Д монополісти по видобутку газу, скасували із-за погодних умов

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
Д	12,2	40,0	14,0	6,8	27,0	27,0	30,7	0,3

18. Правильно узгоджено числівник з іменником у реченні

А Для приготування смачного серпневого салату помийте ½ ***кілограмів*** стиглих помідорів і наріжте їх кружальцями на тарілку.
Б Зверху потрібно викласти нарізані тонкими кільцями ***100 грам*** солодкого перцю.
В Наступний шар – почищена, помита, теж нарізана півкільцями цибуля (***до 120 грамів***).
Г Насиченим смак салату зроблять ***2 пакетика*** маслин і дрібно посічена зелень петрушки.
Д Для заправки візьміть ¼ ***склянок*** олії, вимішаної з оцтом, перцем, сіллю й цукром до смаку.

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
В	7,7	34,6	28,1	22,6	7,0	28,1	27,5	0,2

19. Закінчення ***-у*** на місці пропуску треба писати в слові рядка

А технологія складання парашут...
Б іхтіофауна Південного Буг..
В обчислення конкурсного бал..
Г на відстані одного кілометр..
Д гідрологічний режим Дністр..

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
Б	14,1	37,6	35,5	9,2	3,6	37,6	33,3	0,2

20. НЕМАЄ форми наказового способу дієслова в реченні

А Ключем до успіху в навчанні, у професійному зростанні й в особистому житті є лідерські якості, тож розвивайте їх.
Б Учіться слухати, висловлювати власну думку, знаходити спільну мову з різними людьми та переконувати їх.
В Зважаючи на сильні сторони кожного підлеглого, делегуйте йому частину повноважень керівника, не нехтуйте командною роботою.
Г Під час розмови зі співробітниками ви маєте бути впевненими, переконливими та максимально врівноваженими.
Д Ведіть щоденник – ефективний інструмент для саморефлексії, у ньому аналізуйте виклики, з якими ви стикаєтеся.

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
Г	12,9	12,4	15,1	47,7	11,9	47,7	59,1	0,4

▽ Орієнтація на задоволення підліткових потреб призводить до появи «людей-щурів»: так називають себе китайські ***безробітні*** зумери і викладають у соцмережі фото цілоденного перебування в ліжку, протестуючи в такий спосіб проти емоційного вигорання на роботі.

□ Але питання не в якості навчальних програм – воно в масовій культурі, що націлена насамперед на інтереси підлітків, а ще в цьому винні й ***сучасні*** родини, які, на жаль, не змогли виробити в дітей елементарних побутових навичок.

△ Виявляється, ***головна*** проблема людства полягає в тому, що воно не вміє старшати: у світі масово організовують курси «дорослішання», де молодь навчається прати, складати бюджет чи орієнтуватися в супермаркеті не гуглячи «що таке ріпа?» чи «як зварити борщ?».

◇ Ясна річ, усі мають по-своєму дорослішати, знімати рожеві окуляри, бодай зрідка виходити з онлайну й пробувати розібратися в складнощах сучасного світу без допомоги ШІ – і питання лише в тому, чи ми ще на це ***спроможні***.

○ Цікаво, що зумери у своїй безпорадності звинувачують освіту: мовляв, їх і не вчать дорослішати, натомість школа «забиває» в голови ***непотрібні*** факти – тобто викладання «просідає» не в теоретичному плані – воно «недопрацьовує» в практичному.

21. Первинний текст буде відновлено, якщо речення розташувати в послідовності, запропонованій у рядку

А

Б

В

Г

Д

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
А	31,9	13,1	27,5	10,5	17,0	31,9	31,9	0,2

22. Пунктуаційна помилка є в реченні, позначеному

А

Б

В

Г

Д

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
В	17,3	20,9	30,0	16,9	14,9	30,0	26,4	0,2

23. НЕМАЄ вставного слова (конструкції) в реченні, позначеному

А

Б

В

Г

Д

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
А	39,4	16,9	16,7	18,2	8,8	39,4	66,5	0,5

24. Частиною складеного іменного присудка є слово

А безробітні
Б сучасні
В головна
Г спроможні
Д непотрібні

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
Г	26,0	13,3	18,5	32,4	9,8	32,4	40,5	0,3

25. НЕМАЄ однорідних членів в обох реченнях, позначених

А
Б
В
Г
Д

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
Д	9,3	29,4	20,5	15,9	24,9	24,9	47,1	0,5

26. Доберіть до кожного речення (1–4), у якому зроблено пропуск, відповідний за значенням фразеологізм (А – Д).

1 Не новина, що серед нас є особи, які своїм коментарем у соцмережах здіймуть ґвалт, а самі, спостерігаючи за емоційними реакціями, будуть […].

2 Треба розуміти, що ці провокатори навіть не намагатимуться […] до залагодження конфлікту: не для того його роздмухували, щоб швидко загасити.

3 Але […] теж не можна: такі «критики» обов'язково мають отримувати гідну правову відсіч.

4 Порушникам необхідно відразу […]: правоохоронці спіймали одного – припиняють лихословити й інші, адже на чужому прикладі переконуються в невідворотності покарання.

А опускати руки
Б обривати руки
В потирати руки
Г обламувати руки
Д докладати рук

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**1**	**2**	**3**	**4**			
ВДАГ	4,8	8,4	11,9	21,8	53,1	77,5	38,8	0,3

27. З'ясуйте, якими частинами мови (А – Д) є виділені в реченні слова (1–4).

*Каучсерфінг, **створений** як онлайн-сервіс, – одна з найбільших у**сесвітніх** мереж гостинності, учасники **якої** безкоштовно надають місце **для** ночівлі мандрівникам, організовують спільні подорожі, а також сприяють культурному обміну.*

1 ***створений***
2 ***усесвітніх***
3 ***якої***
4 ***для***

А займенник
Б прикметник
В форма дієслова (*дієприкметник*)
Г прийменник
Д сполучник

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**1**	**2**	**3**	**4**			
ВБАГ	16,3	24,0	23,3	16,8	19,6	49,9	61,9	0,6

28. Поєднайте виділений фрагмент простого (1–4) і складного (А – Д) речень за подібністю синтаксичного значення. Зразок такого поєднання показано на схемі.

1 Тропи, чи вжиті в переносному значенні слова, увиразнюють наше ***мовлення.***
2 Підготовка виступу з ***використанням художніх засобів*** зробить його цікавішим.
3 Письменники застосовують їх ***для об'єктивації*** різноманітних емоцій і думок.
4 Для пояснення вжитої в тексті складної термінології ***за потреби*** звертаються до метафори, порівняння тощо.

А Основою о́бразного мовлення є літературні засоби, зокрема порівняння, метафори, персоніфікації, гіперболи, алюзії тощо, ***які урізноманітнюють мовлення, додають йому яскравості.***
Б Цікаво, ***що багато людей часто використовує тропи під час щоденного спілкування, навіть не підозрюючи про це.***
В Проте не слід зловживати о́бразними засобами, особливо в повсякденному мовленні, ***адже вони – як присмаки до страви.***
Г Помірна доза цих «спецій» робить «наїдки» смачнішими, ***якщо ж передати куті меду***, то можна геть усе зіпсувати.
Д ***Аби додати мовленню експресивності***, ми використовуємо вигуки, слова зі зменшено-пестливими суфіксами та інші мовні засоби.

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**1**	**2**	**3**	**4**			
БАДГ	19,8	30,5	25,6	13,1	11,0	41,2	44,8	0,5

29. Доберіть приклад (А–Д) до кожного типу складного речення (1–4).

1 складносурядне
2 складнопідрядне
3 безсполучникове
4 з різними видами зв'язку

А Стояла ніч, красива, мов Кармен, червоні й чорні міряла троянди.
Б Іронія – це блискавка ума, яка освітить всі глибини смислу.
В Візьми від життя все, що зможеш, і воно засяє яскравими барвами.
Г Зіграй мені мелодію любові і обернеться хай на щастя розпач!
Д Завалились мости кам'яні – подорожні шукають веселку.

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**1**	**2**	**3**	**4**			
ГБДВ	27,1	30,5	17,9	9,1	15,4	38,8	59,4	0,6

30. Доберіть приклад (А–Д) до кожного типу відокремленого члена речення (1–4).

1 означення
2 прикладка (*різновид означення*)
3 обставина
4 додаток

А Кирилівська церква в Києві, зведена ще в середині XII століття, – видатна пам'ятка архітектури та монументального живопису.
Б За майже дев'ять століть цей храм пережив періоди розквіту і занепаду, перебудов і реставрацій.
В У 1929 р., зважаючи на виняткову історичну й художню цінність Кирилівської церкви, на її території відкрили музей-заповідник.
Г Тут поховано Святослава Всеволодовича – прототипа одного з головних героїв давньоруської поеми «Слово про похід Ігорів».
Д На стінах Кирилівської церкви можемо побачити справжні художні скарби, зокрема фрески XII століття, олійний стінопис XIX століття.

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**1**	**2**	**3**	**4**			
АГВД	26,0	30,7	21,9	8,4	13,0	37,9	49,8	0,6

3.1.1.4. Загальні висновки щодо результатів виконання завдань сертифікаційної роботи

Виконання сертифікаційної роботи з української мови було обов'язковим для учасників НМТ 2026 року. Сертифікаційна робота дала змогу визначити результати навчання з української мови, здобуті на основі повної загальної середньої освіти, за шкалою 100–200 балів відповідно до тестових балів, набраних учасниками тестування.

Завдання з української мови було скеровано на визначення рівня сформованості основних складників предметної компетентності на підставі Рішення Національної комісії зі стандартів державної мови від 01 березня 2026 року № 47 «Про затвердження Українського правопису як стандарту державної мови».

Перевірено життєво важливі практичні навички, як-от: правильні вимова й написання слів, розрізнення і доречне використання лексем із відповідним значенням, уживання коректних форм змінюваних слів; правильна побудова речень, уживання розділових знаків у наукових та публіцистичних текстах різного рівня складності.

Результати оцінювання свідчать, що тестовані стикалися з певними труднощами саме під час виконання тих практичних завдань, що потребували застосування здобутих знань, умінь і навичок у нових ситуаціях.

Учасники тестування найбільш успішно виконали типові завдання з орфографії (пропуск / скісна риска). Натомість цілісний текст, що містив орфографічні, лексичні, граматичні, пунктуаційні помилки, був проблемним для двох третин тестованих, що свідчить про несформованість навички читання.

Тенденція відмови учнів від читання як такого спричиняє зміни в мисленні (сприймання інформації, її аналізування / синтезування, застосування індуктивних / дедуктивних методів обробки, зберігання / відтворення / забування певних даних тощо). Переконливим прикладом такої ситуації є завдання на відновлення послідовності речень у деформованому тексті обсягом 130–170 слів. Психометричний аналіз дає підстави для таких висновків: суттєво на успішність виконання завдання впливає стиль і тип тексту; тестовані часто нехтують засобами міжфразового зв'язку, які є певними підказками для відновлення послідовності речень. Отже, маємо одне з кількох завдань у тесті, яке не потребує знання правил: ідеться про сприйняття й розуміння змісту речень та відновлення їх порядку в первинному тексті. Однак публіцистичні чи науково-популярні розповідні тексти з елементами роздуму є найскладнішими для сприймання учасниками тестування, оскільки вони не розуміють побудови конструкції теза – аргумент – приклад – висновок. Складність завдання 21 на відновлення послідовності речень первинного тексту становить 31,9 %, кореляція 0,2, дискримінація – 31,9 %, тож можемо ствердно говорити про його хорошу розподільну здатність.

Завдання 5 (складність 68,1 %, легке) скеровано на перевірку написання м'якого знака, а завдання 8 (складність 56,3 %, оптимальне) є підсумковим для перевірки теми «Орфографія». У завданні 5 на місці орфограм використано пропуски, а в завданні 8 чотири варіанти відповіді (чотири речення) запропоновано як цілісний текст і підказок щодо місця проблемної букви вже немає. Саме тому завдання 8 і виявилося не легким, а оптимальним. Тобто в завданні іншого формату, за допомогою якого перевіряють ту ж орфограму, тестовані не змогли продемонструвати, здавалося б, ті самі вміння.

Складними були завдання з орфоепії та синтаксису, оскільки потребували глибоких знань і концентрації мисленнєвої діяльності. Значна частина учасників тестування до цього не підготовлена.

Завдання 14 на виявлення лексичної помилки в реченні є складним (складність – 21,7 %), оскільки учасникам тестування складно концентрувати увагу на цілому реченні, водночас завдання 10 на виявлення лексичної помилки в словосполученні є оптимальним (складність – 39,7 %), простішим порівняно з завданням 14.

Окрема заувага щодо завдання 15 на добір синонімів до запропонованого іншомовного слова. Аналіз психометричних даних дає підстави стверджувати, що активний словник тестованих досить обмежений, тому їм важко дібрати синоніми до слів *емоції, ратифікувати, елемент, ентузіазм, ліміт, еластичний, екіпірування*, хоча ці лексеми побутують у шкільних курсах (складність – 27,5%).

Компетентнісне завдання 13, за допомогою якого перевіряли вміння не лише правильно розставляти розділові знаки, а й обґрунтовувати вживання їх, виявилося дуже складним (складність – 16,6 %). Учасники вживають розділові знаки інтуїтивно, без чіткого розуміння правил пунктуації, про що свідчать низька кореляція та дискримінація (0 і 8,0 % відповідно).

Подібна ситуація із завданням 22 (пунктуаційна помилка в реченні): складність 30 % за кореляції 0,2 і дискримінації 26,4 %.

Завдання 16–20 скеровані на перевірку знання розділу «Морфологія», і цьогоріч вони були атомарними. На відміну від минулих років, коли комбінація форм слів у варіантах відповіді частково полегшувала вибір правильної відповіді, тепер таких підказок не було: кожне завдання було спрямовано на перевірку лише однієї теми. Припускаємо, через це вони й виявилися складнішими, ніж у попередні роки: складність 42 %, 27 %, 28,1 %, 37,6 %, 47,7 %.

Завдання на встановлення відповідності (26–30) стосувалися різних розділів програми – «Фразеологія», «Морфологія», «Синтаксис». Як засвідчує статистика, з розділу «Фразеологія» (завдання 26) усі чотири пари відповідності правильно утворили 53,1 % учасників тестування, не утворили жодної – 4,8 %. У завданні 27 на встановлення відповідності (розділ «Морфологія») 19,6 % тестованих успішно поєднали всі чотири пари. Водночас 16,3 % не утворили жодної правильної відповідності. Завдання 30 на встановлення відповідності з розділу «Синтаксис» цьогоріч виявило певні прогалини в умінні тестованих визначати відокремлені члени речення: усі чотири пари відповідності правильно поєднали 13 % тестованих, не утворили жодної – 26 %. Завдання 28, спрямоване на визначення синонімії синтаксичних конструкцій та типів складних речень, має схожі результати: чотири пари відповідності правильно утворили майже 11 %, натомість 19,8 % учасників тестування не утворили жодної правильної пари.

Важливо зазначити, що тест містить завдання, які не потребують пригадування правил чи знання винятків із них. Поріг (8 тестових балів) можна подолати, якщо учасник тестування має достатній лексичний запас, сформований свідомим читацьким досвідом.

Аналіз статистичних показників сертифікаційної роботи засвідчив, що за складністю тест з української мови є оптимальним (42,3 %) з хорошою розподільною здатністю (40,6 %); переважна більшість завдань тесту мають високу кореляцію.

3.1.2. Сертифікаційна робота з математики

3.1.2.1. Структура та зміст сертифікаційної роботи

Завдання сертифікаційної роботи розроблено відповідно до Програми зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з математики, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 04 грудня 2019 року № 1513.

На виконання завдань сертифікаційної роботи з математики відведено орієнтовно 60 хвилин.

Кількісний розподіл завдань сертифікаційної роботи за змістовими блоками наведено в таблиці 3.1.2.1.1.

Таблиця 3.1.2.1.1

№ з/п	Змістовий блок	Кількість завдань	Частка від загальної кількості завдань (%)
1	Алгебра і початки аналізу	15	68
2	Геометрія	7	32
	Усього	**22**	**100**

Сертифікаційна робота містила завдання трьох форм: із вибором однієї відповіді, на встановлення відповідності («логічні пари») і з короткою письмовою відповіддю.

Кількісний розподіл завдань сертифікаційної роботи за формами й змістовими лініями наведено в таблиці 3.1.2.1.2.

Таблиця 3.1.2.1.2

Розділи програми	Змістові лінії	Форма завдання			Усього
		з вибором однієї відповіді	на встановлення відповідності	з короткою письмовою відповіддю	
Алгебра і початки аналізу	Числа і вирази	3	1	1	**5**
	Рівняння і нерівності	3	–	1	**4**
	Функції	2	1	1	**4**
	Елементи комбінаторики, початки теорії ймовірностей та елементи статистики	2	–	–	**2**
Геометрія	Планіметрія	3	1	–	**4**
	Стереометрія	2	–	1	**3**
	Разом	**15**	**3**	**4**	**22**

Завдання з вибором однієї відповіді (1–15) були скеровані на перевірку:

– *знання й розуміння* основних математичних понять, як от натуральні, раціональні та ірраціональні числа, модуль числа, числовий вираз, буквений вираз, формули скороченого множення, рівняння, корінь рівняння, нерівність, система рівнянь, розв'язок системи рівнянь, функція, область значень, графік функції, інтеграл, площа криволінійної трапеції, діаграма, ймовірність випадкової події, пряма, кут, коло, круг, радіус і діаметр кола, центральний та вписаний кути, види трикутників, висота, медіана трикутника, коло, описане навколо трикутника, середня лінія трикутника, подібні трикутники, трапеція, прямокутний паралелепіпед, куля, прямокутна система координат, координати точки, вектор, координати вектора тощо;

– *уміння* аналізувати інформацію, представлену діаграмою та графіком функції; визначати гострий кут рівнобічної трапеції за заданим тупим кутом; розв'язувати лінійну нерівність; знаходити дріб від числа; визначати координати вектора, заданого в просторі; перетворювати раціональний вираз; розв'язувати показникове рівняння та систему рівнянь, з яких одне є лінійним; обчислювати площу криволінійної трапеції за заданим рисунком та площу частини трикутника, використовуючи тригонометричні співвідношення в прямокутному трикутнику та/або подібність відповідних трикутників.

Завдання з вибором однієї відповіді мало основу та п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. За виконання цих завдань можна було отримати 0 або 1 бал: 1 бал, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь або відповіді на завдання не надано.

Завдання на встановлення відповідності (16–18) скеровано на перевірку сформованості системних математичних знань щодо властивостей лінійної, квадратичної та тригонометричної функцій та їх графіків; обчислення та оцінювання значень числових виразів, а саме: значень ірраціонального й тригонометричного виразів та оцінювання значення логарифмічного виразу; визначення кількісних характеристик геометричних фігур (довжини середньої лінії трикутника; радіуса кола, уписаного в квадрат; довжини медіани прямокутного трикутника, проведеної з вершини гострого кута). Завдання цієї форми передбачали встановлення відповідності (утворення «логічних пар») між інформацією, позначеною цифрами (цифри від 1 до 3), та інформацією, позначеною буквами (букви від А до Д). За виконання завдання на встановлення відповідності можна було отримати 0, 1, 2 або 3 бали: 1 бал – за кожну правильно встановлену відповідність; 0 балів – за кожну неправильно встановлену відповідність; 0 балів – якщо відповіді на завдання не надано.

Завдання з короткою письмовою відповіддю (19–22) були скеровані на перевірку вміння *застосовувати* похідну для дослідження функції на екстремум; *розв'язувати* текстове завдання прикладного змісту на відсотки; *обчислювати* об'єм призми, поєднуючи інформацію про дві просторові фігури: призму та піраміду; *визначати* й *досліджувати* кількість коренів рівняння залежно від значень коефіцієнта a. Кожне завдання цієї форми передбачало розв'язування задачі. За виконання завдання з короткою письмовою відповіддю можна було отримати 0 або 2 бали: 2 бали, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь або відповіді на завдання не надано.

Під час виконання завдань із математики можна було користуватися паперовою чернеткою та довідковими матеріалами в електронній формі. Розв'язання завдань у чернетці не перевіряли й до уваги не брали.

Максимальна кількість балів, яку можна було набрати, правильно виконавши всі завдання сертифікаційної роботи з математики, – 32.

3.1.2.2. Психометричні характеристики сертифікаційної роботи

Статистичні характеристики результатів тестування з математики наведено в таблиці 3.1.2.2.1.

Таблиця 3.1.2.2.1

Назва характеристики	Кількісне значення
Обсяг вибірки[1]	22 152
Максимально можливий бал[2]	32
Максимально набраний бал[3]	32*
Середнє[4]	11,06
Мода[5]	6
Медіана[6]	9
Стандартне відхилення[7]	7,14
Асиметрія[8]	1,22
Ексцес[9]	3,74

* – *отримало 253 учасники*

[1] **Обсяг вибірки** – фактична кількість учасників, які проходили тестування під час дев'ятої сесії.

[2] **Максимально можливий бал** (*Max*) – бал, який можуть набрати учасники тестування з цього навчального предмета, правильно виконавши всі завдання тесту, та обчислений згідно зі Схемами нарахування балів за виконання завдань національного мультипредметного тесту 2026 року, розробленими Українським центром оцінювання якості освіти та затвердженими відповідним наказом.

[3] **Максимально набраний бал** (*max*) – найбільший бал, який фактично набрали учасники тестування з цього навчального предмета та обчислений згідно зі Схемами нарахування балів за виконання завдань національного мультипредметного тесту 2026 року ($max \leq Max$).

[4] **Середнє** (Mean *(M)*) – середнє арифметичне значення балів, набраних усіма учасниками тестування з цього навчального предмета.

[5] **Мода** – кількість балів, яку найчастіше набирали учасники тестування з цього навчального предмета. На гістограмі розподілу учасників тестування за набраними балами моді (або модам) відповідає найвищий стовпчик (або кілька найвищих стовпчиків однакової висоти).

[6] **Медіана** (Median *(Me)*) – значення, яке ділить упорядковану множину балів, отриманих учасниками тестування з цього навчального предмета, на дві рівні за кількістю частини: у першій частині результати учасників не більші за медіану, а в другій – не менші.

[7] **Стандартне відхилення** (Standard Deviation *(St.Dev.)*) – статистичний показник розсіювання результатів тестування з цього навчального предмета, який характеризує середнє відхилення індивідуальних балів учасників від середнього значення *M.* Мале значення стандартного відхилення – *St.Dev.* < 15 % від значення *M* – свідчить про те, що результати більшості учасників зосереджені в порівняно вузькому інтервалі балів. Це може бути наслідком як однорідності групи тестованих за рівнем підготовленості, так і низької розподільної здатності тесту. Зі збільшенням значення стандартного відхилення, за інших рівних умов, результати тестування характеризуються більшою варіативністю, що може свідчити про кращу здатність тесту розрізняти учасників із різними рівнями підготовленості.

[8] **Асиметрія** (Skewness *(Sk)*) – показник, що характеризує ступінь і напрямок несиметричності розподілу балів, набраних учасниками тестування з цього навчального предмета. Якщо $Sk = 0$, то асиметрії немає, тобто розподіл є симетричним відносно середнього значення *M.* Якщо ж $Sk > 0$, то розподіл має правобічну асиметрію: більшість результатів зосереджено лівіше від середнього значення *M.* Від'ємна асиметрія ($Sk < 0$) вказує на те, що розподіл має лівобічну асиметрію: більшість результатів зосереджено правіше від середнього значення *M*. На практиці помітною асиметрією вважають значення $|Sk| \geq 0{,}1$ (у безрозмірній шкалі показника асиметрії).

[9] **Ексцес** (Kurtosis *(K)*) – показник, що характеризує форму розподілу результатів тестування з цього навчального предмета, ступінь концентрації балів, набраних учасниками тестування, поблизу середнього *M* та ймовірність появи крайніх (максимальних і мінімальних) значень порівняно з нормальним розподілом. Якщо $K = 0$, то розподіл має ту саму форму, що й нормальний. Якщо ж $K < 0$, то значення балів, набраних учасниками тестування, більш рівномірно розподілені в певному діапазоні, а крайні значення трапляються рідше, ніж для нормального розподілу. При $K > 0$ розподіл має більшу концентрацію значень навколо середнього й більшу ймовірність мінімальних і максимальних значень, ніж нормальний розподіл.

Закінчення табл. 3.1.2.2.1

Назва характеристики	Кількісне значення
Складність тесту[10]	37,55
Розподільна здатність тесту[11]	53,80
Надійність тесту[12]	0,88
Стандартна похибка вимірювання[13]	2,51

[10] **Складність тесту** – середнє арифметичне значень показників складності *(P-value)* усіх завдань тесту з цього навчального предмета.

У таблиці наведено проміжки значень складності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику тесту.

Проміжок значення P-value	Характеристика тесту
80 – 100 %	дуже легкий
60 – 79 %	легкий
40 – 59 %	оптимальний
21 – 39 %	складний
≤ 20%	дуже складний

[11] **Розподільна здатність тесту** – середнє арифметичне значень показників розподільної здатності *(D-index)* усіх завдань тесту з цього навчального предмета.

У таблиці наведено проміжки значень розподільної здатності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику тесту.

Проміжок значення D-index	Характеристика тесту
41 – 100 %	з дуже хорошою розподільною здатністю
31 – 40 %	з хорошою розподільною здатністю
21 – 30 %	з середньою розподільною здатністю
≤ 20 %	з низькою розподільною здатністю

[12] **Надійність тесту** (Reliability) – характеристика внутрішньої узгодженості результатів тестування між різними завданнями одного тесту; узгодженості результатів тестування за варіації методів, інструментів або оцінювачів; узгодженості результатів при повторному проведенні тесту за інших незмінних умов.

У практиці освітніх вимірювань надійність тесту найчастіше оцінюють за показником внутрішньої узгодженості, що характеризує, наскільки узгоджено завдання тесту вимірюють одну й ту саму латентну ознаку та якою мірою випадкові похибки окремих завдань компенсують або, навпаки, підсилюють одна одну.

Найпоширенішим статистичним показником внутрішньої узгодженості є коефіцієнт Альфа Кронбаха *(Cronbach's alpha)*. Він відображає середню кореляцію між результатами виконання завдань тесту та їхнім внеском у загальну варіацію тестового бала. У практиці освітніх вимірювань референсним (мінімально прийнятним) вважають значення Альфи Кронбаха не менше ніж 0,75. Чим більшим є значення Альфи Кронбаха, тим меншою є похибка вимірювань.

У таблиці наведено проміжки значень коефіцієнта Альфа Кронбаха (округлених до сотих) та характеристику надійності тесту як інструмента вимірювання.

Проміжок значення Cronbach's alpha	Характеристика тесту
0,90 – 0,99	відмінний інструмент вимірювання
0,85 – 0,89	дуже хороший інструмент вимірювання
0,80 – 0,84	хороший інструмент вимірювання
0,75 – 0,79	задовільний інструмент вимірювання
< 0,75	малозадовільний інструмент вимірювання

[13] **Стандартна похибка вимірювання** (Standard Error of Measurement *(SEM)*) – статистичний показник, що оцінює ступінь відхилення результатів вимірювання від істинного значення вимірюваної величини. Вона залежить від надійності тесту та стандартного відхилення (*St.Dev.*).

Якість тесту вважають задовільною, якщо величина *SEM* не перевищує $^1/_2$ від величини *St.Dev.*

Що меншим є значення *SEM,* то більшою є ймовірність того, що результати вимірювання (тестові бали) оцінюють реальний стан успішності тестованих.

На діаграмах 3.1.2.2.1–3.1.2.2.3 показано розподіл учасників тестування з математики за кількістю набраних тестових балів та отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів.

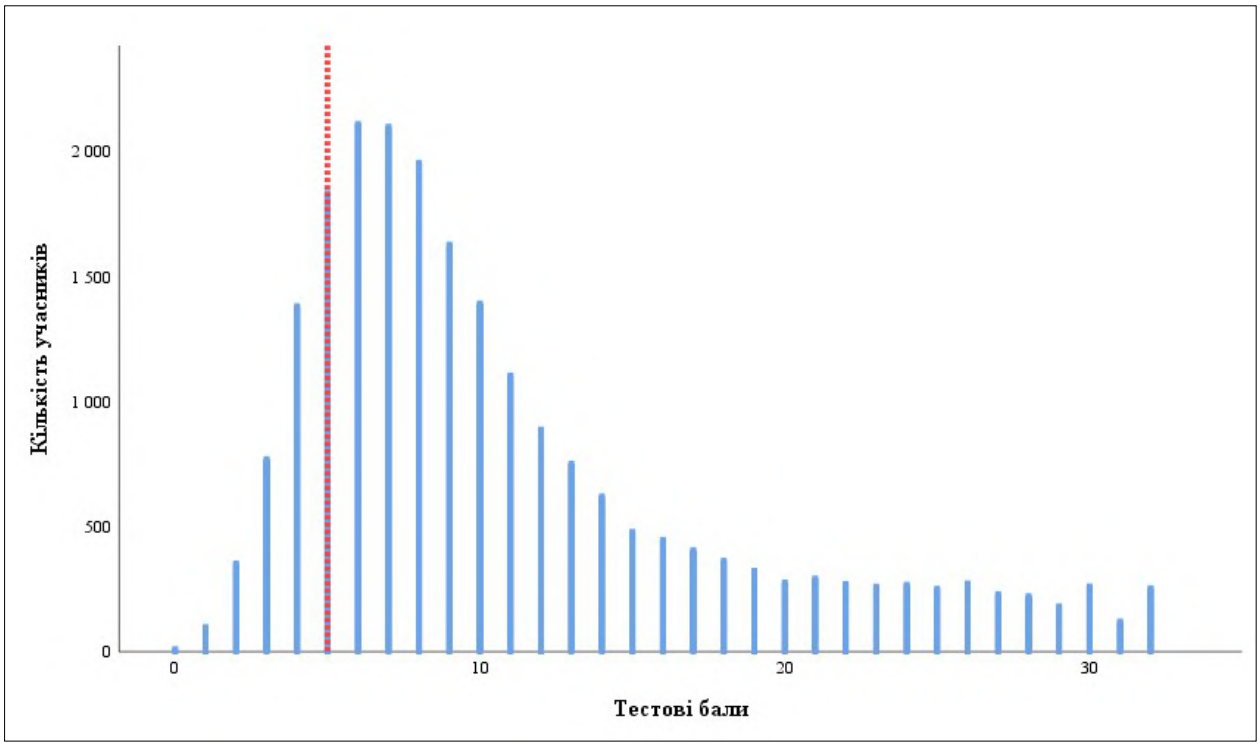

Діаграма 3.1.2.2.1. *Розподіл учасників тестування з математики за кількістю набраних тестових балів*[14]

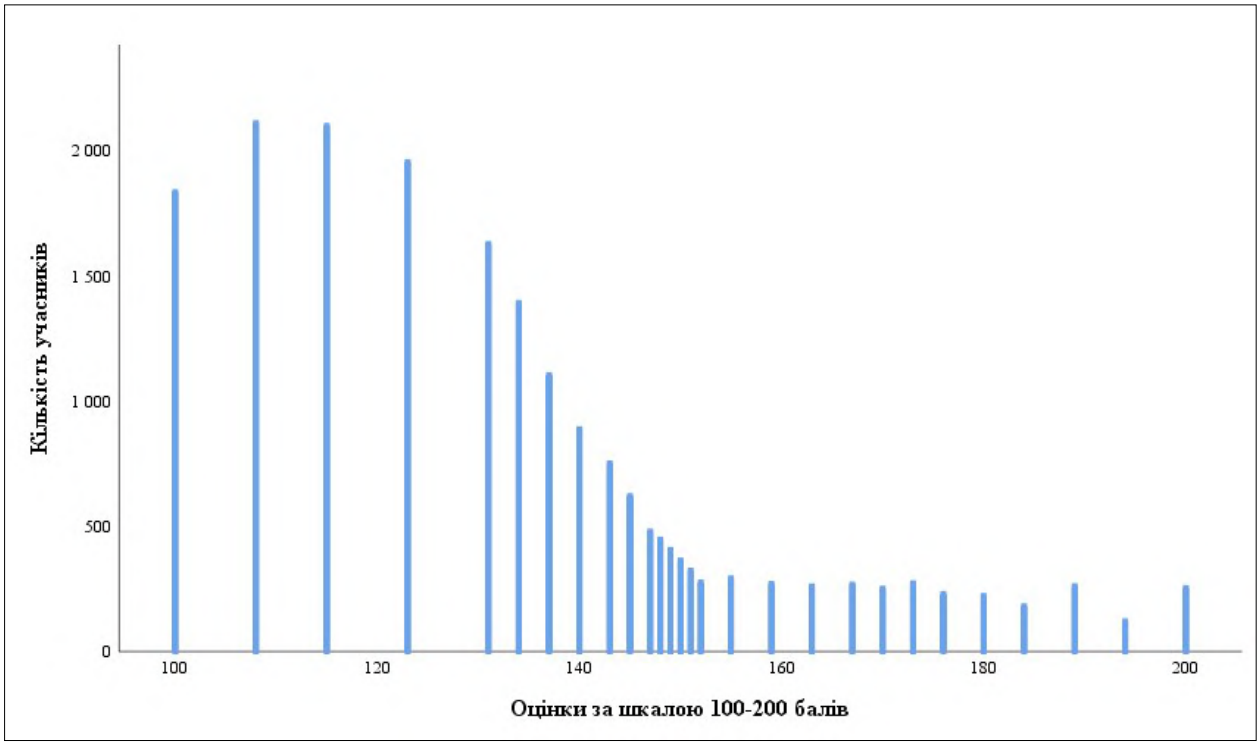

Діаграма 3.1.2.2.2. *Розподіл учасників тестування з математики за кількістю отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів*

[14] Червоною пунктирною лінією на діаграмі 3.1.2.2.1 позначено поріг «склав / не склав» (5 балів), установлений Порядком прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 26 лютого 2026 року № 373, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України від 20 березня 2026 року за № 374/45768.

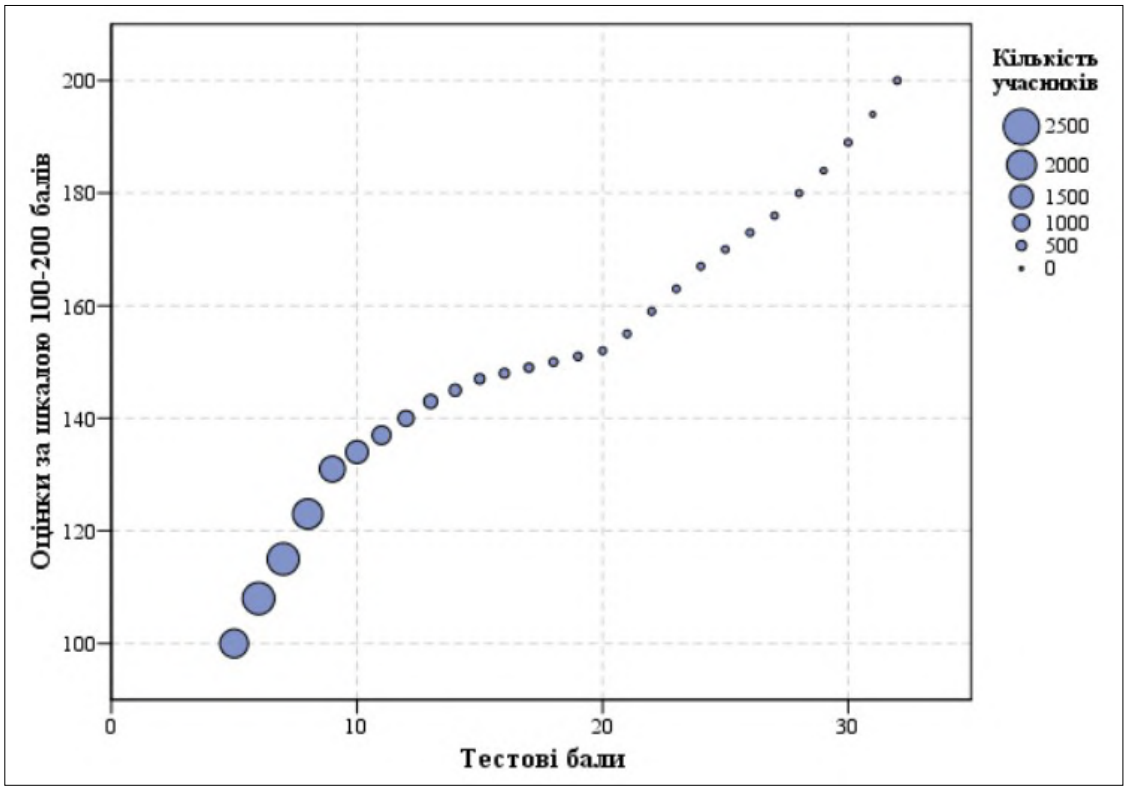

Діаграма 3.1.2.2.3. *Розподіл учасників тестування з математики за кількістю набраних тестових балів та отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів*

На точковій діаграмі[15] 3.1.2.2.4 показано розподіл (розсіювання) тестових завдань з математики за складністю[16] та розподільною здатністю[17].

[15] **Точкова діаграма** (*діаграма розсіювання*) – один із типів математичних діаграм, що використовують для відображення в декартовій системі координат значень двох змінних для набору даних. Дані (тестові завдання) показано у вигляді набору точок, кожна з яких має значення однієї змінної (показника складності), що визначає її положення на горизонтальній осі, та значення іншої змінної (показника розподільної здатності), що визначає її положення на вертикальній осі.

[16] **Складність тестового завдання** *(P-value)* – показник успішності виконання цього завдання учасниками тестування. Визначають як відношення (у відсотках) кількості балів, набраних усіма учасниками за виконання цього завдання, до максимальної кількості балів, яку вони могли б отримати за його виконання. У таблиці наведено проміжки значень складності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику тестового завдання.

Проміжок значення P-value	Характеристика завдання
80 – 100 %	дуже легке
60 – 79 %	легке
40 – 59 %	оптимальне
21 – 39 %	складне
≤ 20 %	дуже складне

[17] **Розподільна здатність (дискримінативність) тестового завдання** *(D-index)* – показник здатності тестового завдання диференціювати учасників тестування з різним рівнем підготовленості. Дискримінативність завдання визначають як різницю складності завдання для сильної та слабкої (добре й погано підготовленої) груп учасників тестування. У таблиці наведено проміжки значень розподільної здатності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику дискримінативності тестового завдання.

Проміжок значення D-index	Характеристика дискримінативності завдання
41 – 100 %	дуже хороша
31 – 40 %	хороша
21 – 30 %	середня
≤ 20 %	низька

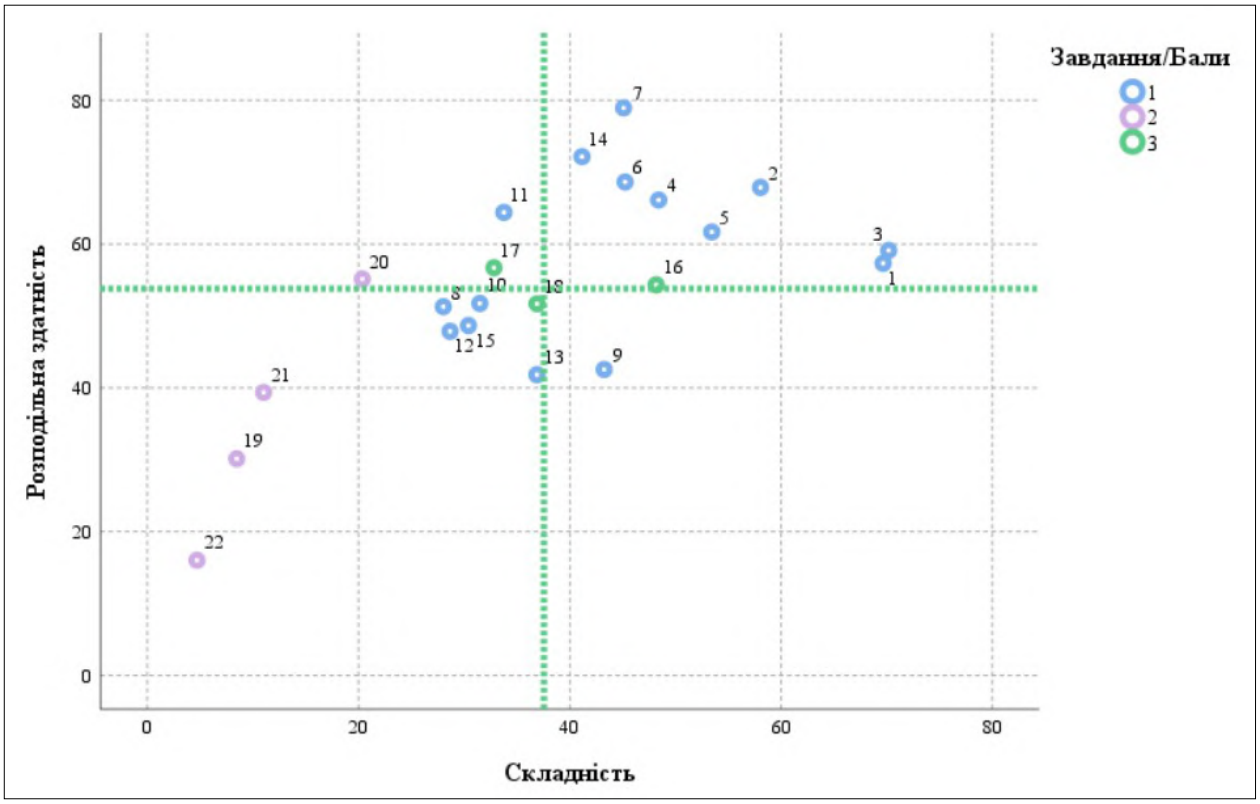

Діаграма 3.1.2.2.4. *Розподіл (розсіювання) тестових завдань з математики за складністю та розподільною здатністю*[18]

На діаграмі 3.1.2.2.5 показано розподіл (розсіювання) тестових завдань з математики за показником (коефіцієнтом) кореляції[19].

[18] Синім кольором на діаграмі позначено тестові завдання, які оцінювали в 0 або 1 бал; фіолетовим – завдання, які оцінювали в 0 або 2 бали; зеленим – завдання, які оцінювали в 0, 1, 2 або 3 бали. Вертикальною пунктирною лінією позначено середню складність тесту, горизонтальною пунктирною лінією – середню розподільну здатність тесту.

[19] **Кореляція тестового завдання** (Correlation) – зв'язок між результатами виконання певного завдання тесту учасниками тестування та їхнім загальним тестовим балом. Коефіцієнт кореляції є числовою мірою сили та напряму лінійного зв'язку. Види коефіцієнтів кореляції:

– Rit (Item-Test Correlation) – показник зв'язку між результатами виконання певного завдання тесту й загальним тестовим балом, ***з урахуванням бала*** за виконання цього завдання;

– Rir (Item-Rest Correlation) – показник зв'язку між результатом виконання певного завдання тесту й загальним тестовим балом, ***без урахування бала*** за виконання цього завдання.

Що сильніший прямий (позитивний) зв'язок між результатами виконання завдання й загальним тестовим балом, то більшим є коефіцієнт кореляції та тим краще результати виконання завдання узгоджені з рівнем підготовленості учасників. Тому коефіцієнт кореляції використовують як один із показників дискримінативної здатності завдання.

Значення коефіцієнта кореляції належить проміжку [-1;1], тобто варіюється від 0 (немає лінійного зв'язку) до 1 (абсолютний лінійний зв'язок) або -1 (абсолютний негативний лінійний зв'язок).

У таблиці наведено проміжки значень коефіцієнта кореляції (округлених до сотих) та характеристику дискримінативності тестового завдання за показником узгодженості результатів його виконання із загальним тестовим балом.

Проміжок значення показника Rit	Характеристика дискримінативності завдання
0,25 – 1	висока
0,2 – 0,24	прийнятна
-1 – 0,19	низька

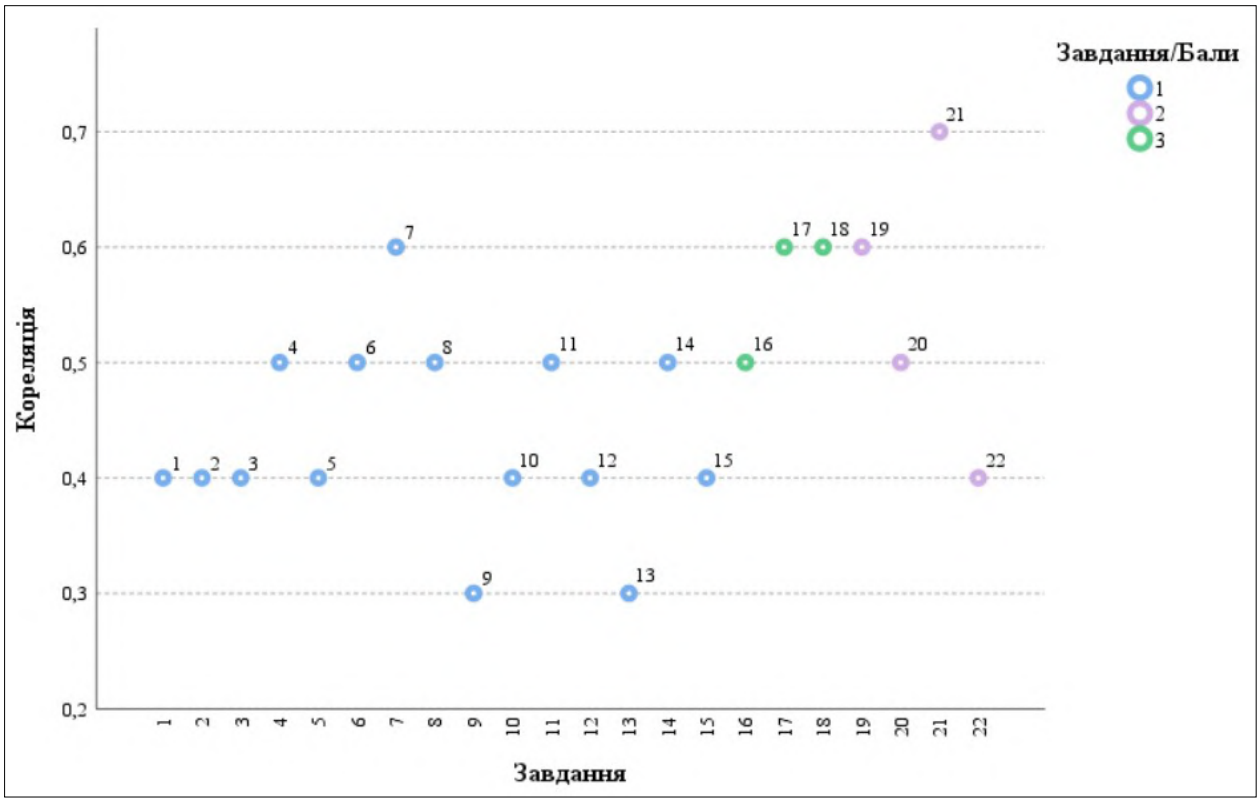

Діаграма 3.1.2.2.5. *Розподіл (розсіювання) тестових завдань з математики за показником (коефіцієнтом) кореляції*[20]

[20] Синім кольором на діаграмі позначено тестові завдання, які оцінювали в 0 або 1 бал; фіолетовим – завдання, які оцінювали в 0 або 2 бали; зеленим – завдання, які оцінювали в 0, 1, 2 або 3 бали.

3.1.2.3. Психометричні характеристики завдань сертифікаційної роботи

1. На діаграмі відображено результати фіксації швидкості автотранспорту у вечірній час відеокамерою, установленою на певній ділянці дороги. Визначте загальну кількість автомобілів, швидкість яких зафіксовано камерою.

А 15
Б 39
В 48
Г 49
Д 59

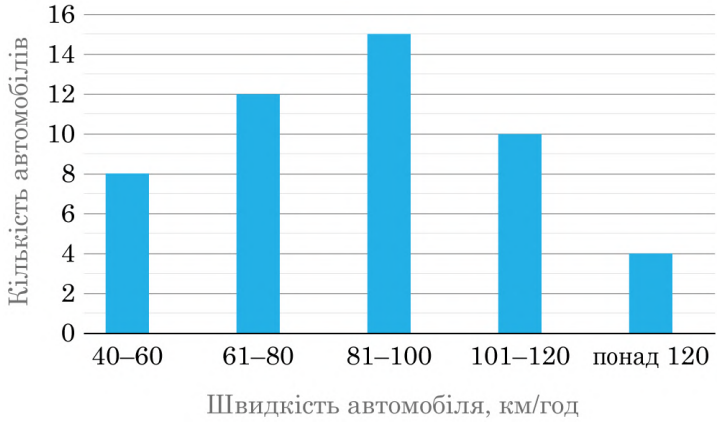

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
Г	11,2	5,8	7,9	69,7	5,4	69,7	57,3	0,4

2. Дарина купила сир і фрукти, витративши 240 грн. Скільки грошей (грн) Дарина витратила на фрукти, якщо за сир вона заплатила $\frac{3}{5}$ витраченої суми?

А 96
Б 30
В 34
Г 45
Д 60

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
А	58,0	4,3	5,9	13,9	17,9	58,0	67,9	0,4

3. На рисунку 1 схематично зображено будівельну драбину (рис. 2), що має форму рівнобічної трапеції $ABCD$ без більшої основи AD. Драбина стоїть на горизонтальній поверхні (пряма AD). Визначте градусну міру кута BAD, якщо $\angle BCD = 110°$.

А 80°
Б 70°
В 55°
Г 50°
Д 20°

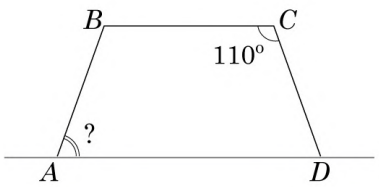

рис. 1

рис. 2

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
Б	11,5	70,2	12,9	2,9	2,5	70,2	59,1	0,4

4. Позначте з-поміж наведених найменше число, яке є розв'язком нерівності $2x + 7 > 27$.

А 0
Б 5
В 10
Г 15
Д 20

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
Г	5,9	13,7	26,8	48,4	5,2	48,4	66,1	0,5

5. Кулю утворено обертанням

А круга навколо його діаметра
Б кола навколо його дотичної
В круга навколо його хорди, що не є діаметром
Г кола навколо його хорди, що не є діаметром
Д круга навколо прямої, що не проходить через його центр

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
А	53,4	12,6	10,1	11,1	12,8	53,4	61,7	0,4

6. На рисунку зображено графік функції $y = f(x)$, визначеної на проміжку $[-4; 4]$. На якому з наведених проміжків функція набуває лише від'ємних значень?

А $[-4;-2]$
Б $(-2;0]$
В $(0;1]$
Г $(1;2]$
Д $(2;4]$

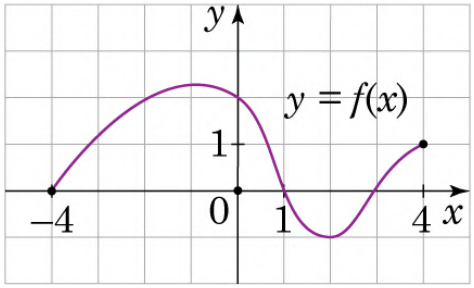

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
Г	26,7	10,9	11,2	45,2	6,0	45,2	68,6	0,5

7. На столі лежать 18 світлин: 8 – із зображенням природи, 4 – із зображенням людини, 6 – із зображенням будівель. Яка ймовірність того, що навмання взята зі столу світлина буде із зображенням природи або будівлі?

А $\frac{1}{18}$

Б $\frac{1}{14}$

В $\frac{2}{9}$

Г $\frac{2}{3}$

Д $\frac{7}{9}$

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
Д	9,3	18,3	11,3	16,0	45,1	45,1	79,0	0,6

8. У прямокутній системі координат у просторі зображено прямокутний паралелепіпед $ABCDA_1B_1C_1D_1$ і зазначено його виміри (див. рисунок). Визначте координати вектора $\overrightarrow{DB_1}$.

А $(-2;\ 3;\ 4)$
Б $(2;\ -3;\ 4)$
В $(3;\ -2;\ 4)$
Г $(-3;\ 2;\ -4)$
Д $(2;\ 3;\ 4)$

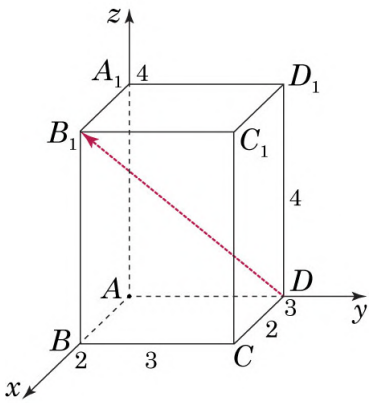

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
Б	10,8	28,0	21,7	8,8	30,7	28,0	51,3	0,5

9. Спростіть вираз $25b - (b - 5)(5 + b) + 25$.

А $25b - b^2$
Б $25b - b^2 - 50$
В $25b + b^2 - 50$
Г $25b - b^2 + 50$
Д $25b + b^2$

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
Г	22,3	9,4	12,7	43,2	12,4	43,2	42,6	0,3

10. У коло із центром O вписано трикутник ABC (див. рисунок). AC – діаметр кола. Які з наведених тверджень є правильними?

I. Градусна міра кута ABC дорівнює 90°.
II. Градусна міра кута BOC вдвічі більша за градусну міру кута BAC.
III. Довжина відрізка AC вдвічі більша за довжину відрізка OB.

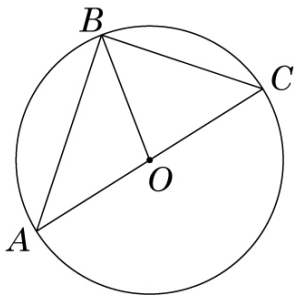

А лише **I**
Б лише **II**
В лише **III**
Г лише **I** та **II**
Д **I**, **II** та **III**

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
Д	8,1	5,8	40,8	13,8	31,5	31,5	51,7	0,4

11. Розв'яжіть рівняння $3^x = 81 \cdot 9^x$.

А -4
Б -2
В 6
Г $-\frac{4}{3}$
Д 4

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
А	33,8	8,8	20,7	21,0	15,7	33,8	64,4	0,5

12. Обчисліть площу S зафарбованої фігури, обмеженої графіком функції $y = e^x$, осями координат і прямою $x = 1$ (див. рисунок).

А $S = e + 1$
Б $S = e$
В $S = e - 1$
Г $S = 1$
Д $S = 1 - e$

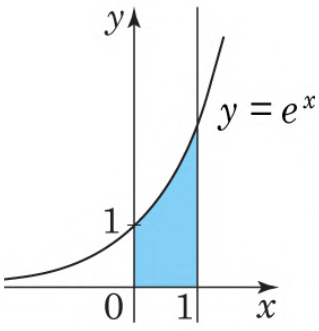

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
В	42,0	8,5	28,7	8,4	12,4	28,7	47,9	0,4

13. На рисунку зображено рівнобедрений трикутник ABC, у якому $\angle ABC = 120°$. Точки K і M є серединами сторін AB та AC відповідно. Визначте площу (см^2) чотирикутника $KBCM$, якщо $AC = 24$ см.

А $48\sqrt{3}$
Б 24
В $24\sqrt{3}$
Г 36
Д $36\sqrt{3}$

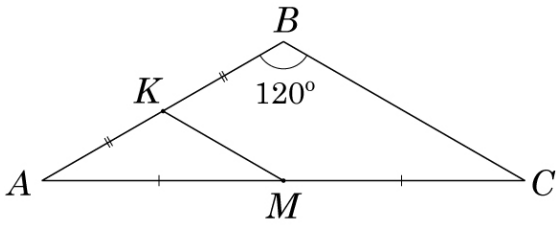

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
Д	21,8	4,8	22,7	13,8	36,9	36,9	41,8	0,3

14. $|5^{-1} - 3| =$

А 8
Б 2,8
В 2,5
Г –2,8
Д –8

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
Б	20,9	41,2	13,6	13,2	11,1	41,2	72,2	0,5

15. Розв'яжіть систему рівнянь $\begin{cases} x + y = -4, \\ xy + y^2 = 12. \end{cases}$ Якщо $(x_0; y_0)$ – розв'язок цієї системи, то $x_0 \cdot y_0 =$

А 3
Б –3
В –4
Г –21
Д 21

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
А	30,4	18,4	15,2	20,0	16,0	30,4	48,7	0,4

16. Доберіть до функції (1–3) її властивість (А – Д).

Функція		*Властивість функції*	
1	$y = x^2 + 2$	**А**	спадає на всій області визначення
2	$y = \sin x$	**Б**	графік функції проходить через точку (0; 0)
3	$y = 3x + 2$	**В**	зростає на всій області визначення
		Г	є парною
		Д	графік функції симетричний відносно осі x

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**1**	**2**	**3**			
ГБВ	24,2	29,6	23,7	22,5	48,2	54,3	0,5

17. Увідповідніть числовий вираз (1–3) і проміжок (А – Д), якому належить значення цього виразу.

Числовий вираз		*Проміжок*	
1	$\frac{\sqrt{200}}{\sqrt{8}}$	**А**	$(-\infty; -5]$
2	$\log_8 200$	**Б**	$(-5; 0]$
3	$8 \cos 120^\circ$	**В**	$(0; 3]$
		Г	$(3; 6]$
		Д	$(6; +\infty)$

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**1**	**2**	**3**			
ГВБ	42,4	29,8	14,8	13,0	32,8	56,7	0,6

18. На рисунку зображено квадрат $ABCD$, діагональ якого дорівнює $8\sqrt{2}$ см. Увідповідніть величину (1–3) та її значення (А – Д).

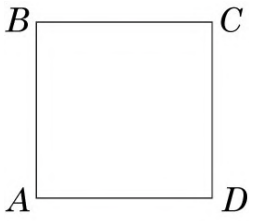

Величина		*Значення величини*	
1	відстань між серединами сторін AB і AD	**А**	4 см
2	довжина радіуса кола, уписаного у квадрат $ABCD$	**Б**	$4\sqrt{2}$ см
3	довжина медіани трикутника ABC, проведеної з вершини A	**В**	$4\sqrt{3}$ см
		Г	$4\sqrt{5}$ см
		Д	8 см

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**1**	**2**	**3**			
БАГ	36,0	31,2	19,0	13,8	36,9	51,7	0,6

19. Визначте критичні точки функції $f(x) = 4x^3 + 9x^2 - 30x + 1$. Яка із цих точок є точкою максимуму функції $f(x)$?

Відповідь	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів		Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**2**			
–2,5	91,5	8,5	8,5	30,1	0,6

20. У будинку 150 квартир: однокімнатні, двокімнатні та трикімнатні. Кількість однокімнатних квартир становить 40 % від загальної кількості квартир, двокімнатних на 20 % менше, ніж однокімнатних. Скільки трикімнатних квартир у будинку?

Відповідь	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів		Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**2**			
42	79,6	20,4	20,4	55,1	0,5

21. На рисунку зображено пряму чотирикутну призму й чотирикутну піраміду $SABCD$, основою якої є ромб $ABCD$. Основою призми є прямокутник, більша сторона якого дорівнює 20 см, а менша сторона дорівнює діагоналі AC ромба. $BD = 20$ см, $SA = SC = 25$ см, $SB = SD = 26$ см. Визначте об'єм (см^3) призми, якщо площа її бічної поверхні дорівнює 680 см^2.

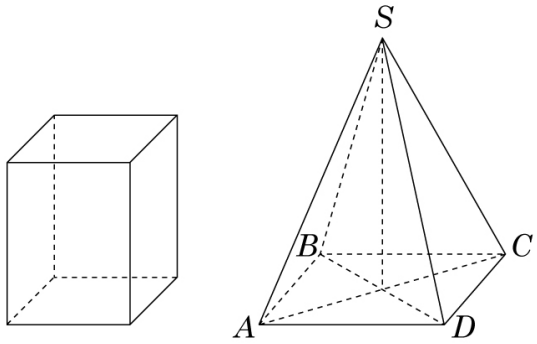

Відповідь	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів		Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**2**			
2800	89,0	11,0	11,0	39,4	0,7

22. Визначте кількість усіх цілих значень a, за кожного з яких рівняння

$\sqrt{2x - a} \cdot (\log_3 (x - 4) - 2) = 0$ має два різні розв'язки.

Відповідь	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів		Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**2**			
17	95,3	4,7	4,7	16,0	0,4

3.1.2.4. Загальні висновки щодо результатів виконання завдань сертифікаційної роботи

Виконання сертифікаційної роботи з математики було обов'язковим для учасників НМТ 2026 року. Завдання сертифікаційної роботи дали змогу визначити результати за рейтинговою шкалою на основі тестових балів, набраних тестованими.

Аналіз статистичних показників засвідчив, що розподільна здатність усіх завдань з вибором однієї відповіді та завдань на встановлення відповідності є дуже хорошою (58,7 % і 54,2 % відповідно), а завдань з короткою письмовою відповіддю – хорошою (35,2 %). Тож у цілому, тест з математики має дуже хорошу розподільну здатність – 53,8 %. Завдання сертифікаційної роботи забезпечили належну диференціацію тестованих, дали змогу об'єктивно оцінити рівень сформованості їхніх математичних знань, умінь і навичок та здатність застосовувати їх у різних ситуаціях, виявити учасників, рівень математичної підготовки яких є достатнім для успішного навчання в закладах вищої освіти.

Серед завдань з вибором однієї відповіді було два завдання, які виконали понад 60 % тестованих, сім завдань, які правильно розв'язали 40 % – 59 % і шість завдань, з якими впоралося менше 40 % тестованих.

Із трьох завдань на встановлення відповідності оптимальним було завдання 16 із розділу «Функції», у якому треба було встановити властивості функцій, заданих формулою. Три чверті тестованих за це завдання змогли набрати від одного до максимальних трьох балів, проте чверть тестованих не змогли утворити жодної правильної пари відповідності. Це свідчить про незнання основних властивостей функцій, зокрема лінійних і квадратичних. Завдання 17 із розділу «Числа і вирази» виявилося дещо складнішим для учасників тестування – складність 32,8 %. У цьому завданні треба було обчислити значення ірраціонального та тригонометричного виразів, оцінити значення логарифмічного виразу та вказати проміжки, яким належать ці значення. Саме необхідність оцінити значення виразу, обчислити косинус тупого кута суттєво вплинули на складність завдання. Проте варто зазначити, що це завдання з дуже хорошою розподільною здатністю (56,7 %). Завдання 18 із розділу «Планіметрія» близьке до оптимального – складність 36,9 %.

Усі завдання з короткою відповіддю виявилися дуже складними для тестованих (значення P-value в межах від 4,7 % до 20,4 %, розподільна здатність – від 16 % до 55 %).

Цьогоріч, як і впродовж останніх років, учасники тестування мали змогу користуватися довідковими матеріалами, що містили основні формули з алгебри і початків аналізу та геометрії. Використавши ці формули, можна було виконати значну частину завдань.

Успішно тестовані розв'язали завдання 1, яке передбачало перевірку вміння аналізувати інформацію, наведену на діаграмі, та зіставляти її з умовою завдання. Правильно визначити загальну кількість автомобілів, швидкість яких зафіксовано камерою, змогли майже 70 % учасників тестування. Однак понад 11 % тестованих імовірно не зрозуміли умови завдання, адже вибрали неправильну відповідь, яка містила числове значення кількості автомобілів, що відповідає на діаграмі найбільшому стовпцеві, а не їхню сумарну кількість.

Найлегшим завданням тесту виявилося завдання 3 з планіметрії на визначення градусної міри гострого кута рівнобічної трапеції, яка без більшої основи є моделлю

будівельної драбини. Його правильно виконали 70,2 % тестованих. Проте майже 13 % учасників вибрали варіант відповіді, у якому вказано кут, удвічі менший за заданий. Це ще раз підтверджує, що частина учасників тестування вибирає відповідь за принципом будь-якого зв'язку між даними в умові завдання та у варіантах відповіді.

У тестованих виникли труднощі під час виконання завдань, які передбачали перевірку рівня сформованості базових обчислювальних навичок і вмінь та застосування їх для розв'язування стандартних задач. Так, завдання 2, яке передбачає перевірку вміння розв'язувати текстову задачу арифметичним способом, змогли правильно виконати лише 58 % тестованих. А 42 % учасників тестування не змогли визначити дві п'ятих від числа 240, майже кожен п'ятий із тестованих уважав, що правильна відповідь 60, хоча 60 становить четверту частину від числа 240. У завданні 4 треба було визначити з-поміж наведених найменше число, яке є розв'язком лінійної нерівності – 48 % тестованих правильно виконали завдання, чверть тестованих указали, що найменшим є число, за якого ліва частина нерівності дорівнює правій. Це насамперед свідчить про нерозуміння відмінності між значеннями знаків нерівності «$>$» (більше) та «$\geq$» (більше або дорівнює).

Варто закцентувати, що в завданні 6 тільки 45 % учасників тестування визначили з-поміж наведених варіантів проміжок, на якому функція, задана графіком, набуває лише від'ємних значень. Чверть тестованих помилково вибрали проміжок, який містить лише від'ємні числа від –4 до –2, тобто не розуміють, що таке значення функції. Правильно скористатися формулою скороченого множення і розкрити дужки, перед якими стоїть знак «–» у завданні 9, зуміли 43 % тестованих. Зауважимо, що в довідкових матеріалах наведено формулу, яку треба було лише правильно дібрати й використати. Статистичний аналіз завдання 7 свідчить, що 45 % тестованих змогли правильно скористатися формулою для обчислення ймовірності випадкової події й скоротити на два отриманий дріб, причому найбільш відволікаючим (18 %) став дистрактор $\frac{1}{14}$, що свідчить про нерозуміння означення ймовірності.

Незважаючи на те, що розв'язування завдання 10 (теоретичне завдання з планіметрії на визначення правильних тверджень із трьох запропонованих) передбачало застосування базових знань, 31,5 % учасників виконали його правильно, а 42 % тестованих уважали, що правильним є лише твердження про те, що діаметр кола вдвічі більший за його радіус. Правильність тверджень про те, що вписаний кут, який спирається на діаметр кола, є прямим, і про те, що вписаний кут удвічі менший за центральний кут, який спирається на ту саму дугу, не змогли встановити майже 70 % тестованих.

Завдання 13 із планіметрії, за допомогою якого перевіряли знання властивостей геометричних фігур, тригонометричних співвідношень у прямокутному трикутнику та формули площі трикутника, виконали 36,9 % тестованих. Майже однаково привабливими для учасників тестування виявилися дистрактори, що відповідали площі великого трикутника (21,8 %) та її половині (22,7 %). Такий розподіл відповідей може свідчити про недостатньо уважний аналіз умови завдання та неповне розуміння того, площу якої саме фігури треба було знайти.

Правильну відповідь на завдання 12, яке передбачало обчислення площі криволінійної трапеції, надали 28,7 % тестованих. Наявність рисунка значно полегшує завдання, адже для його розв'язування треба лише застосувати наведені в довідкових матеріалах первісну для функції e^x та формулу Ньютона-Лейбніца. Правильну відповідь можна отримати й без обчислень за формулою Ньютона-Лейбніца за допомогою оцінювання площі, зображеної на рисунку фігури. Ця площа менша за

площу прямокутника зі сторонами 1 та *e* й більша за площу квадрата зі стороною 1. Є лише один варіант відповіді, що задовольняє цю умову.

Найскладнішим завданням із вибором однієї відповіді виявилося завдання 8 на визначення координат вектора в просторі. У довідкових матеріалах наведено формулу для визначення координат вектора за заданими координатами початку та кінця вектора. Проте координати цих точок, які є вершинами заданого прямокутного паралелепіпеда, учаснику тестування треба було спочатку визначити за рисунком, а вже потім скористатися формулою з довідкових матеріалів. Це завдання правильно розв'язали 28 % тестованих.

Показникове рівняння (завдання 11) та система рівнянь (завдання 15) також виявилися складними. Складність цих завдань 33,8 % та 30,4 % відповідно. Аналізування вибраних варіантів відповідей дає підстави зробити висновок про наявність спільної причини помилок – це невміння розв'язувати лінійні рівняння, адже і показникове рівняння, і система зводяться до розв'язування саме лінійного рівняння. Зокрема, бачимо, що 36,7 % тестованих правильно звели показникове рівняння до лінійного, проте не змогли правильно його розв'язати.

Аналізуючи результати виконання завдання 14, спрямованого на перевірку вміння перетворювати найпростіший степеневий вираз із від'ємним показником у десятковий дріб з подальшим обчисленням модуля різниці двох чисел, за умови, що остання має знак «–», важливо зазначити, що для п'ятої частини тестованих п'ять у степені мінус один дорівнює –5, і ще для 24 % тестованих модуль числа може бути від'ємним.

Цілком очікувано завдання (19–22) з короткою письмовою відповіддю виявилися загалом складнішими, ніж завдання з вибором однієї відповіді або на встановлення відповідності («логічні пари»). Складнощі в учасників тестування виникли під час розв'язування завдання 19 із розділу «Функції», у якому треба було за відомим алгоритмом визначити критичні точки кубічної функції та з'ясувати, яка з них є точкою максимуму. Правильну відповідь дали лише 8,5 % тестованих.

Завдання 20 націлене на перевірку вміння розв'язувати задачі практичного змісту на відсотки. Для отримання правильної відповіді треба було двічі визначити відсоток від числа. І лише 20,4 % учасників тестування впоралися із цим завданням.

У завданні 21 зі стереометрії треба було обчислити об'єм прямої чотирикутної призми із заданою площею її бічної поверхні. Завдання передбачало перевірку знання властивостей призми й піраміди, уміння використовувати теорему Піфагора для визначення довжин їх лінійних елементів. У довідкових матеріалах наведено формули об'єму та площі бічної поверхні призми. Це завдання успішно виконали 11 % тестованих.

За допомогою завдання 22 перевіряли вміння визначати й досліджувати корені рівняння, ліва частина якого представлена як добуток ірраціонального та логарифмічного виразів, а права дорівнює нулю. Із завданням впоралися 4,7 % тестованих, що практично збігається з результатом виконання подібного завдання у 2025 році (5 %).

Частка компетентнісних завдань (аналіз діаграм, знаходження дробу від числа, використання класичного означення ймовірності випадкової події, розв'язування завдання на відсотки, визначення градусної міри гострого кута рівнобічної трапеції в завданні з планіметрії) становила 23 % від усіх завдань тесту.

Удосконалення сертифікаційної роботи вбачаємо в збільшенні частки завдань, зміст яких пов'язаний із життєвими ситуаціями, і завдань, зілюстрованих графіками, таблицями, діаграмами тощо; у використанні більшої кількості завдань для перевірки базових математичних компетентностей.

3.2. Психометричні характеристики сертифікаційних робіт другого етапу НМТ 2026 року

3.2.1. Сертифікаційна робота з історії України

3.2.1.1. Структура та зміст сертифікаційної роботи

Завдання сертифікаційної роботи розроблено відповідно до Програми зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з історії України, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26 червня 2018 року № 696.

На виконання завдань сертифікаційної роботи з історії України відведено орієнтовно 60 хвилин.

Кількісний розподіл завдань сертифікаційної роботи за розділами програми наведено в таблиці 3.2.1.1.1.

Таблиця 3.2.1.1.1

№ з/п	Розділи програми	Кількість завдань
Історія України від найдавніших часів до початку XX ст.		
1	Від найдавніших часів до першої половини XVI ст.	**4**
2	Друга половина XVI–XVIII ст.	**7**
3	Кінець XVIII – початок XX ст.	**4**
Історія України від 1914 р. – до початку XXI ст.		
4	1914–1945 рр.	**8**
5	1945 р. – початок XXI ст.	**7**
	Усього	**30**

У завданнях сертифікаційної роботи НМТ 2026 року з історії України відображено різні аспекти вітчизняної історії: державний, політичний розвиток, економіка, соціальні відносини, суспільний, культурний розвиток, зовнішньополітичні стосунки.

Сертифікаційна робота містила завдання чотирьох форм: з вибором однієї відповіді, на встановлення відповідності («логічні пари»), на встановлення послідовності, з вибором трьох відповідей.

Завдання з вибором однієї відповіді (1–20) спрямовано на перевірку:

– *знання* дат історичних подій, розуміння значення понять і термінів, розпізнавання історико-культурних пам'яток і персоналій;

– *умінь* орієнтуватися в історичному часі та просторі, знаходити взаємозалежності (наприклад, співвідносити позначені на картосхемі бойові дії з їхніми наслідками); розпізнавати за характерними рисами періоди історії України; визначати сутність історичних явищ і процесів (наприклад, «ждановщини»); виявляти зміни в житті суспільства та встановлювати їхній вплив на розвиток господарства, характеризувати особливості господарського життя регіонів; розпізнавати політичні угоди за окремими положеннями (Гадяцький договір); вирізняти за програмовими

засадами й діяльністю політичні групи, рухи та організації (Українська Гельсінська група) тощо;

– *уміння* працювати з джерелами історичної інформації: уривками літописів, листів, фахових розвідок, статей періодичної преси, державно-правових актів; фрагментами публікацій на сучасних онлайн-платформах і медійних проєктах про минуле й сучасне України; репродукціями плакатів, карикатур, гравюр; зображеннями експонатів виставок, матеріалів з архівних фондів, монет, схем, світлин тощо. Виконання тестових завдань на основі джерел історичної інформації потребує вміння аналізувати й інтерпретувати їхній зміст, співвідносити їх з відповідними періодами, подіями, установлювати причиново-наслідкові зв'язки. За виконання завдань з вибором однієї відповіді можна було отримати 0 або 1 бал.

Завдання на встановлення відповідності (21–24) використано для перевірки вміння орієнтуватися в історичному просторі, співвідносити описані в уривках джерел події з місцем (удільне князівство), де вони відбувалися; увідповіднювати поняття, що позначає представника суспільно-політичної течії другої половини XIX ст., з його визначенням; узгоджувати подію з датою, коли вона відбулася; пов'язувати подію з формою її прояву. За виконання завдань на встановлення відповідності можна було отримати від 0 до 4 балів.

Завдання на встановлення послідовності (25–27) призначені для перевірки вміння зіставити події, явища, процеси з певними історичними періодами, упослідовнювати їх, спираючись на знання суспільно-політичних змін, описаних у джерелах і зафіксованих на агітаційних плакатах. За виконання завдань на встановлення послідовності можна було отримати від 0 до 3 балів.

Завдання з вибором трьох відповідей (28–30) спрямовані на перевірку вміння групувати історичну інформацію за вказаною ознакою, зокрема за фактами біографії зображеного на портреті історичного діяча (Петра Конашевича-Сагайдачного), складниками радянізації західних областей України, подіями сучасної російсько-української війни. За виконання завдань з вибором трьох відповідей можна було отримати від 0 до 3 балів.

Кількісний розподіл завдань сертифікаційної роботи за формами наведено в таблиці 3.2.1.1.2.

Таблиця 3.2.1.1.2

Форми завдань	**Розділи програми**					**Усього**
	Від найдавніших часів до першої половини XVI ст.	Друга половина XVI–XVIII ст.	Кінець XVIII – початок XX ст.	1914–1945 рр.	1945 р. – початок XXI ст.	
з вибором однієї відповіді	3	5	3	5	4	**20**
на встановлення відповідності	1	–	1	1	1	**4**
на встановлення послідовності	–	1	–	1	1	**3**
з вибором трьох відповідей	–	1	–	1	1	**3**
Усього	**4**	**7**	**4**	**8**	**7**	**30**

Максимальна кількість балів, яку можна було набрати, правильно виконавши всі завдання з історії України, – **54**.

3.2.1.2. Психометричні характеристики сертифікаційної роботи

Статистичні характеристики результатів тестування з історії України наведено в таблиці 3.2.1.2.1.

Таблиця 3.2.1.2.1

Назва характеристики	Кількісне значення
Обсяг вибірки[1]	22 145
Максимально можливий бал[2]	54
Максимально набраний бал[3]	54*
Середнє[4]	21,9
Мода[5]	17
Медіана[6]	20
Стандартне відхилення[7]	8,17
Асиметрія[8]	1,15
Ексцес[9]	4,24

* – *отримало три учасники*

[1] **Обсяг вибірки** – фактична кількість учасників, які проходили тестування під час дев'ятої сесії.

[2] **Максимально можливий бал** (*Max*) – бал, який можуть набрати учасники тестування з цього навчального предмета, правильно виконавши всі завдання тесту, та обчислений згідно зі Схемами нарахування балів за виконання завдань національного мультипредметного тесту 2026 року, розробленими Українським центром оцінювання якості освіти та затвердженими відповідним наказом.

[3] **Максимально набраний бал** (*max*) – найбільший бал, який фактично набрали учасники тестування з цього навчального предмета та обчислений згідно зі Схемами нарахування балів за виконання завдань національного мультипредметного тесту 2026 року ($max \leq Max$).

[4] **Середнє** (Mean *(M)*) – середнє арифметичне значення балів, набраних усіма учасниками тестування з цього навчального предмета.

[5] **Мода** – кількість балів, яку найчастіше набирали учасники тестування з цього навчального предмета. На гістограмі розподілу учасників тестування за набраними балами моді (або модам) відповідає найвищий стовпчик (або кілька найвищих стовпчиків однакової висоти).

[6] **Медіана** (Median *(Me)*) – значення, яке ділить упорядковану множину балів, отриманих учасниками тестування з цього навчального предмета, на дві рівні за кількістю частини: у першій частині результати учасників не більші за медіану, а в другій – не менші.

[7] **Стандартне відхилення** (Standard Deviation *(St.Dev.)*) – статистичний показник розсіювання результатів тестування з цього навчального предмета, який характеризує середнє відхилення індивідуальних балів учасників від середнього значення *M.* Мале значення стандартного відхилення – *St.Dev.* < 15 % від значення *M* – свідчить про те, що результати більшості учасників зосереджені в порівняно вузькому інтервалі балів. Це може бути наслідком як однорідності групи тестованих за рівнем підготовленості, так і низької розподільної здатності тесту. Зі збільшенням значення стандартного відхилення, за інших рівних умов, результати тестування характеризуються більшою варіативністю, що може свідчити про кращу здатність тесту розрізняти учасників із різними рівнями підготовленості.

[8] **Асиметрія** (Skewness *(Sk)*) – показник, що характеризує ступінь і напрямок несиметричності розподілу балів, набраних учасниками тестування з цього навчального предмета. Якщо $Sk = 0$, то асиметрії немає, тобто розподіл є симетричним відносно середнього значення *M.* Якщо ж $Sk > 0$, то розподіл має правобічну асиметрію: більшість результатів зосереджено лівіше від середнього значення *M.* Від'ємна асиметрія ($Sk < 0$) вказує на те, що розподіл має лівобічну асиметрію: більшість результатів зосереджено правіше від середнього значення *M*. На практиці помітною асиметрією вважають значення $|Sk| \geq 0{,}1$ (у безрозмірній шкалі показника асиметрії).

[9] **Ексцес** (Kurtosis *(K)*) – показник, що характеризує форму розподілу результатів тестування з цього навчального предмета, ступінь концентрації балів, набраних учасниками тестування, поблизу середнього *M* та ймовірність появи крайніх (максимальних і мінімальних) значень порівняно з нормальним розподілом. Якщо $K = 0$, то розподіл має ту саму форму, що й нормальний. Якщо ж $K < 0$, то значення балів, набраних учасниками тестування, більш рівномірно розподілені в певному діапазоні, а крайні значення трапляються рідше, ніж для нормального розподілу. При $K > 0$ розподіл має більшу концентрацію значень навколо середнього й більшу ймовірність мінімальних і максимальних значень, ніж нормальний розподіл.

Закінчення табл. 3.2.1.2.1

Назва характеристики	Кількісне значення
Складність тесту[10]	39,31
Розподільна здатність тесту[11]	35,25
Надійність тесту[12]	0,80
Стандартна похибка вимірювання[13]	3,65

[10] **Складність тесту** – середнє арифметичне значень показників складності *(P-value)* усіх завдань тесту з цього навчального предмета.

У таблиці наведено проміжки значень складності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику тесту.

Проміжок значення P-value	Характеристика тесту
80 – 100 %	дуже легкий
60 – 79 %	легкий
40 – 59 %	оптимальний
21 – 39 %	складний
≤ 20%	дуже складний

[11] **Розподільна здатність тесту** – середнє арифметичне значень показників розподільної здатності *(D-index)* усіх завдань тесту з цього навчального предмета.

У таблиці наведено проміжки значень розподільної здатності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику тесту.

Проміжок значення D-index	Характеристика тесту
41 – 100 %	з дуже хорошою розподільною здатністю
31 – 40 %	з хорошою розподільною здатністю
21 – 30 %	з середньою розподільною здатністю
≤ 20 %	з низькою розподільною здатністю

[12] **Надійність тесту** (Reliability) – характеристика внутрішньої узгодженості результатів тестування між різними завданнями одного тесту; узгодженості результатів тестування за варіації методів, інструментів або оцінювачів; узгодженості результатів при повторному проведенні тесту за інших незмінних умов.

У практиці освітніх вимірювань надійність тесту найчастіше оцінюють за показником внутрішньої узгодженості, що характеризує, наскільки узгоджено завдання тесту вимірюють одну й ту саму латентну ознаку та якою мірою випадкові похибки окремих завдань компенсують або, навпаки, підсилюють одна одну.

Найпоширенішим статистичним показником внутрішньої узгодженості є коефіцієнт Альфа Кронбаха *(Cronbach's alpha)*. Він відображає середню кореляцію між результатами виконання завдань тесту та їхнім внеском у загальну варіацію тестового бала. У практиці освітніх вимірювань референсним (мінімально прийнятним) вважають значення Альфи Кронбаха не менше ніж 0,75. Чим більшим є значення Альфи Кронбаха, тим меншою є похибка вимірювань.

У таблиці наведено проміжки значень коефіцієнта Альфа Кронбаха (округлених до сотих) та характеристику надійності тесту як інструмента вимірювання.

Проміжок значення Cronbach's alpha	Характеристика тесту
0,90 – 0,99	відмінний інструмент вимірювання
0,85 – 0,89	дуже хороший інструмент вимірювання
0,80 – 0,84	хороший інструмент вимірювання
0,75 – 0,79	задовільний інструмент вимірювання
< 0,75	малозадовільний інструмент вимірювання

[13] **Стандартна похибка вимірювання** (Standard Error of Measurement *(SEM)*) – статистичний показник, що оцінює ступінь відхилення результатів вимірювання від істинного значення вимірюваної величини. Вона залежить від надійності тесту та стандартного відхилення (*St.Dev.*).

Якість тесту вважають задовільною, якщо величина *SEM* не перевищує $^1/_2$ від величини *St.Dev.*

Що меншим є значення *SEM,* то більшою є ймовірність того, що результати вимірювання (тестові бали) оцінюють реальний стан успішності тестованих.

На діаграмах 3.2.1.2.1–3.2.1.2.3 показано розподіл учасників тестування з історії України за кількістю набраних тестових балів та отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів.

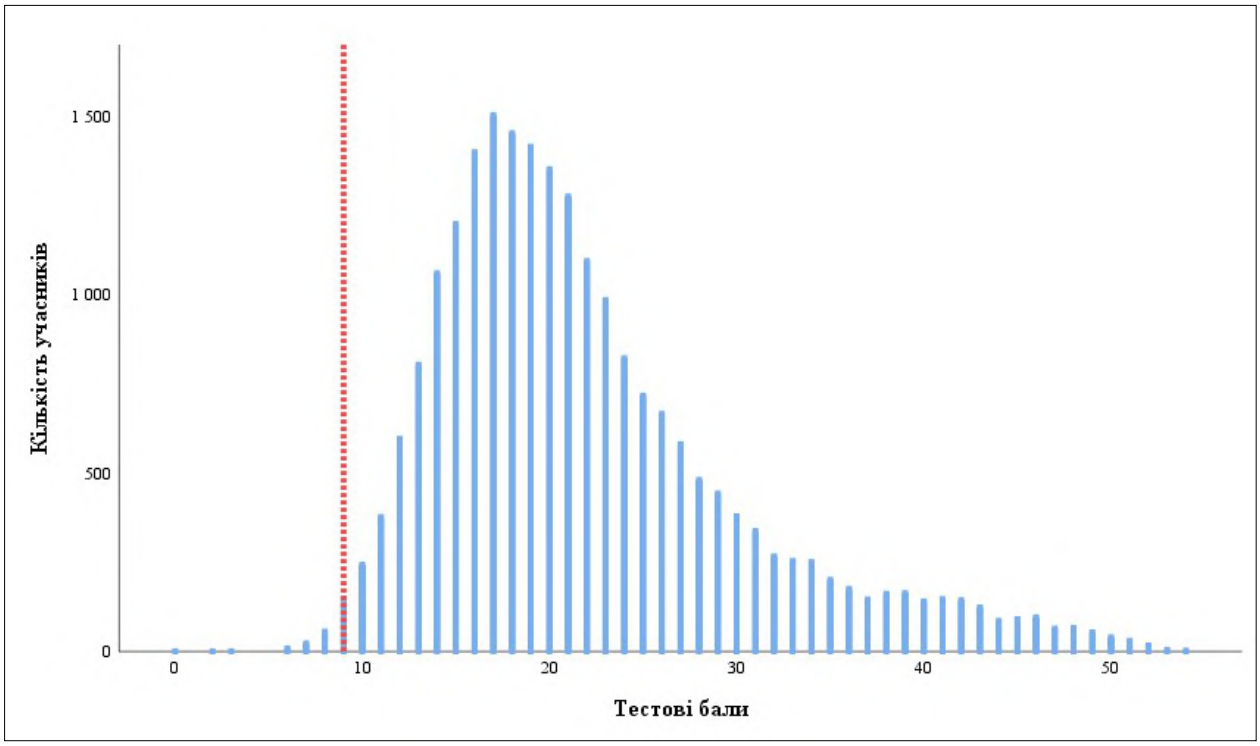

Діаграма 3.2.1.2.1. *Розподіл учасників тестування з історії України за кількістю набраних тестових балів*[14]

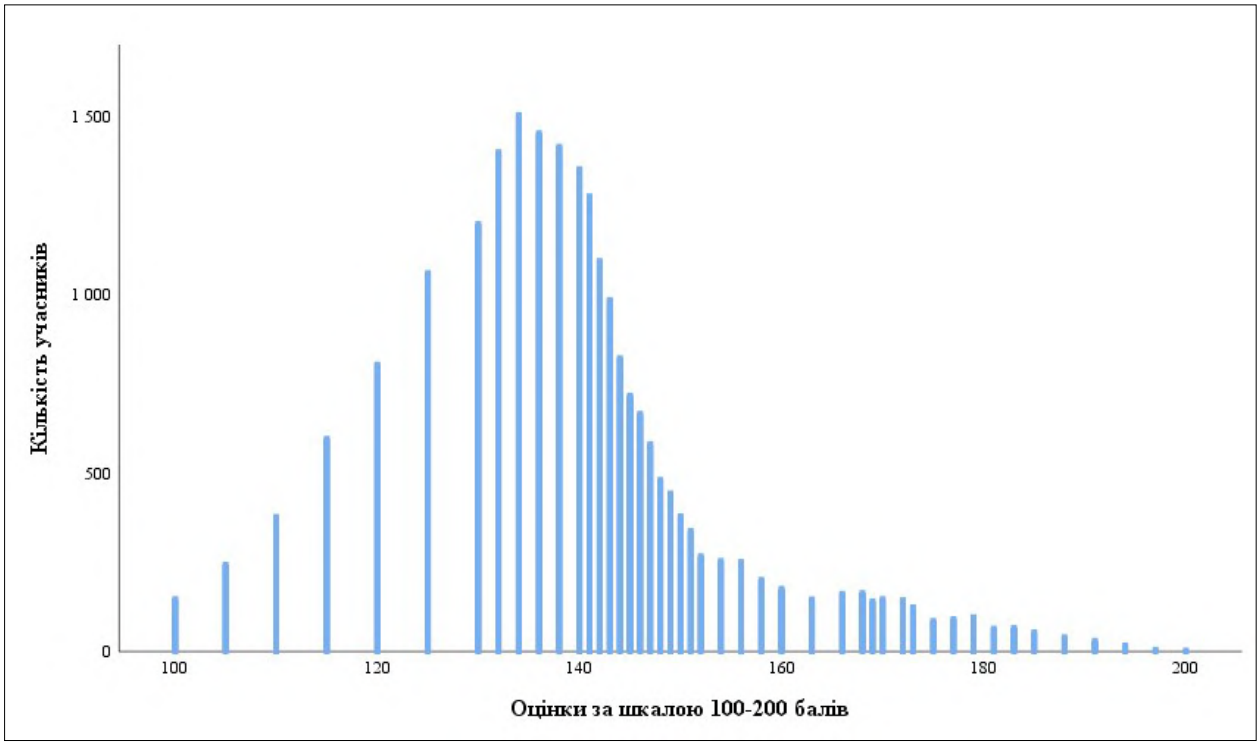

Діаграма 3.2.1.2.2. *Розподіл учасників тестування з історії України за кількістю отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів*

[14] Червоною пунктирною лінією на діаграмі 3.2.1.2.1 позначено поріг «склав / не склав» (9 балів), установлений Порядком прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 26 лютого 2026 року № 373, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України від 20 березня 2026 року за № 374/45768.

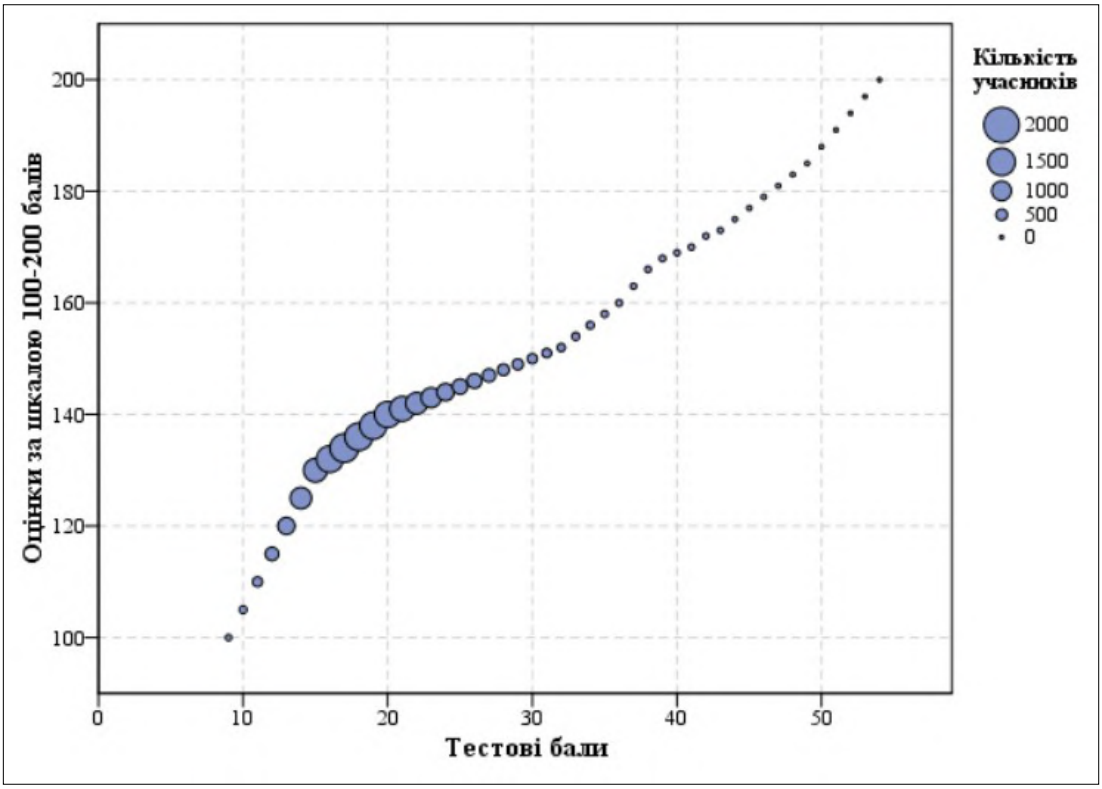

Діаграма 3.2.1.2.3. *Розподіл учасників тестування з історії України за кількістю набраних тестових балів та отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів*

На точковій діаграмі[15] 3.2.1.2.4 показано розподіл (розсіювання) тестових завдань з історії України за складністю[16] та розподільною здатністю[17].

[15] **Точкова діаграма** (*діаграма розсіювання*) – один із типів математичних діаграм, що використовують для відображення в декартовій системі координат значень двох змінних для набору даних. Дані (тестові завдання) показано у вигляді набору точок, кожна з яких має значення однієї змінної (показника складності), що визначає її положення на горизонтальній осі, та значення іншої змінної (показника розподільної здатності), що визначає її положення на вертикальній осі.

[16] **Складність тестового завдання** *(P-value)* – показник успішності виконання цього завдання учасниками тестування. Визначають як відношення (у відсотках) кількості балів, набраних усіма учасниками за виконання цього завдання, до максимальної кількості балів, яку вони могли б отримати за його виконання. У таблиці наведено проміжки значень складності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику тестового завдання.

Проміжок значення P-value	Характеристика завдання
80 – 100 %	дуже легке
60 – 79 %	легке
40 – 59 %	оптимальне
21 – 39 %	складне
≤ 20 %	дуже складне

[17] **Розподільна здатність (дискримінативність) тестового завдання** *(D-index)* – показник здатності тестового завдання диференціювати учасників тестування з різним рівнем підготовленості. Дискримінативність завдання визначають як різницю складності завдання для сильної та слабкої (добре й погано підготовленої) груп учасників тестування. У таблиці наведено проміжки значень розподільної здатності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику дискримінативності тестового завдання.

Проміжок значення D-index	Характеристика дискримінативності завдання
41 – 100 %	дуже хороша
31 – 40 %	хороша
21 – 30 %	середня
≤ 20 %	низька

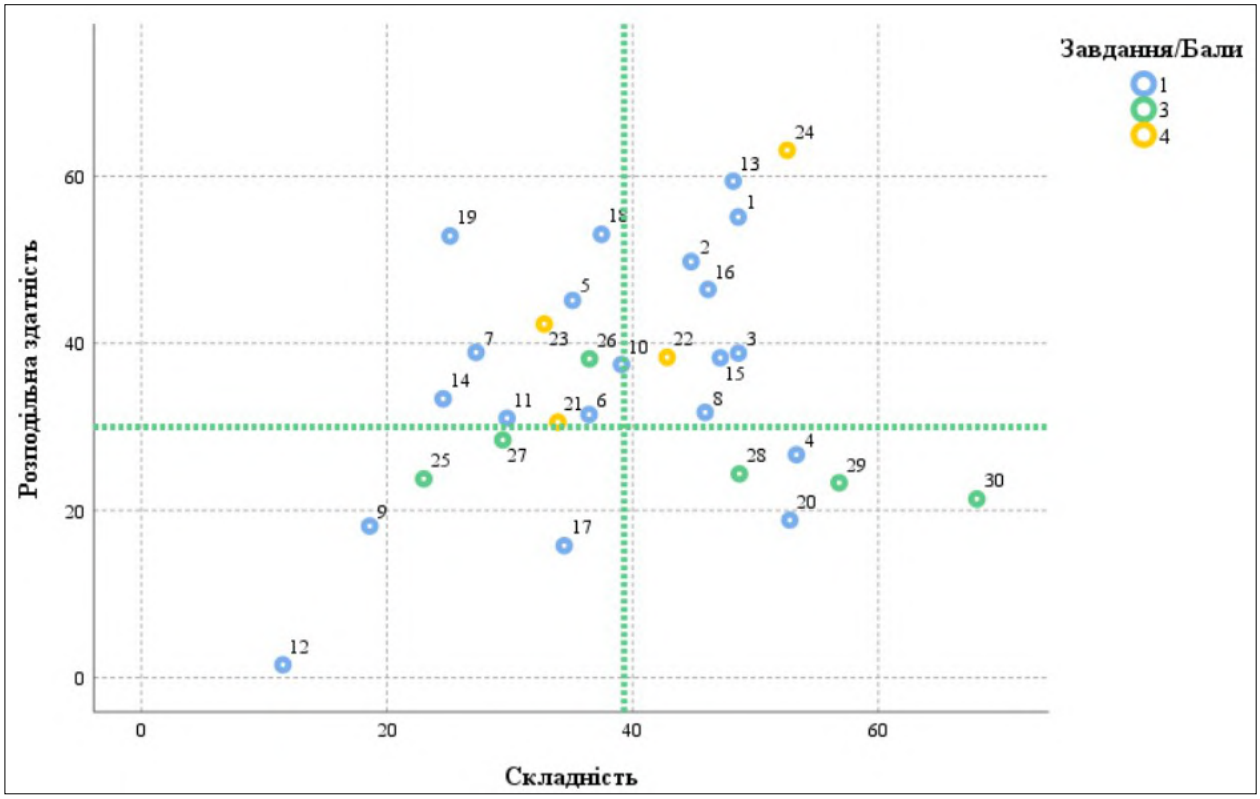

Діаграма 3.2.1.2.4. *Розподіл (розсіювання) тестових завдань з історії України за складністю та розподільною здатністю*[18]

На діаграмі 3.2.1.2.5 показано розподіл (розсіювання) тестових завдань з історії України за показником (коефіцієнтом) кореляції[19].

[18] Синім кольором на діаграмі позначено тестові завдання, які оцінювали в 0 або 1 бал; зеленим – завдання, які оцінювали в 0, 1, 2 або 3 бали; жовтим – завдання, які оцінювали в 0, 1, 2, 3 або 4 бали. Вертикальною пунктирною лінією позначено середню складність тесту, горизонтальною пунктирною лінією – середню розподільну здатність тесту.

[19] **Кореляція тестового завдання** (Correlation) – зв'язок між результатами виконання певного завдання тесту учасниками тестування та їхнім загальним тестовим балом. Коефіцієнт кореляції є числовою мірою сили та напряму лінійного зв'язку. Види коефіцієнтів кореляції:

– Rit (Item-Test Correlation) – показник зв'язку між результатами виконання певного завдання тесту й загальним тестовим балом, ***з урахуванням бала*** за виконання цього завдання;

– Rir (Item-Rest Correlation) – показник зв'язку між результатом виконання певного завдання тесту й загальним тестовим балом, ***без урахування бала*** за виконання цього завдання.

Що сильніший прямий (позитивний) зв'язок між результатами виконання завдання й загальним тестовим балом, то більшим є коефіцієнт кореляції та тим краще результати виконання завдання узгоджені з рівнем підготовленості учасників. Тому коефіцієнт кореляції використовують як один із показників дискримінативної здатності завдання.

Значення коефіцієнта кореляції належить проміжку [-1;1], тобто варіюється від 0 (немає лінійного зв'язку) до 1 (абсолютний лінійний зв'язок) або -1 (абсолютний негативний лінійний зв'язок).

У таблиці наведено проміжки значень коефіцієнта кореляції (округлених до сотих) та характеристику дискримінативності тестового завдання за показником узгодженості результатів його виконання із загальним тестовим балом.

Проміжок значення показника Rit	Характеристика дискримінативності завдання
0,25 – 1	висока
0,2 – 0,24	прийнятна
-1 – 0,19	низька

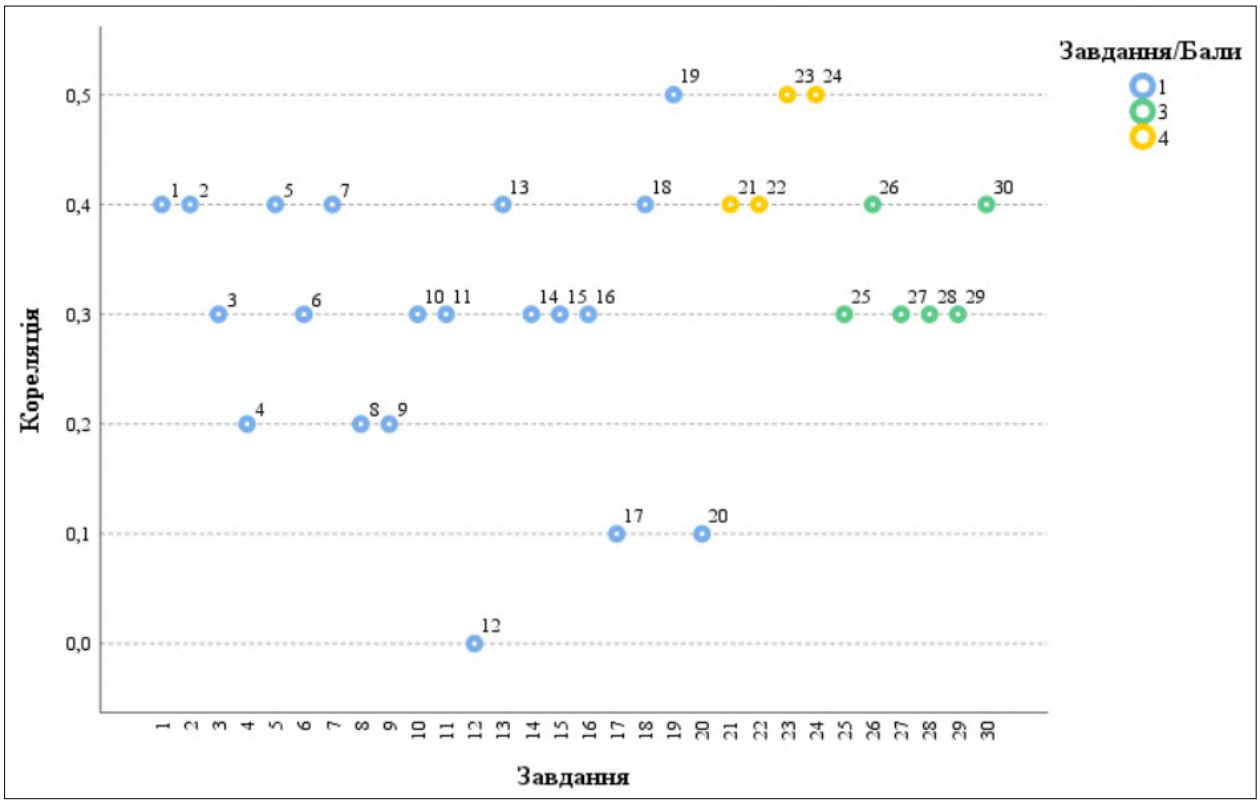

Діаграма 3.2.1.2.5. *Розподіл (розсіювання) тестових завдань з історії України за показником (коефіцієнтом) кореляції*[20]

[20] Синім кольором на діаграмі позначено тестові завдання, які оцінювали в 0 або 1 бал; зеленим – завдання, які оцінювали в 0, 1, 2 або 3 бали; жовтим – завдання, які оцінювали в 0, 1, 2, 3 або 4 бали.

3.2.1.3. Психометричні характеристики завдань сертифікаційної роботи

1. На світлинах із Наукового архіву Інституту археології НАН України зображено місце розкопок із очищеними від ґрунту археологічними знахідками та керівника експедиції Бориса Мозолевського з однією із цих знахідок.

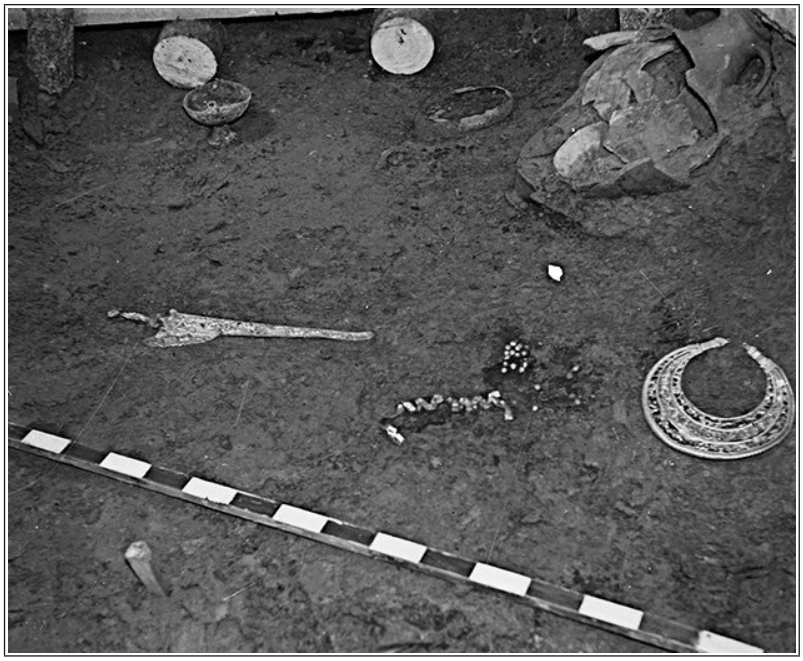

Позначте назву кургану-поховання, у якому знайдено цю визначну пам'ятку.

А Солоха
Б Чортомлик
В Товста Могила
Г Гайманова Могила

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
В	14,9	11,4	48,6	25,1	48,6	55,1	0,4

2. Прочитайте уривок джерела:
«Візантійські та латинські джерела приписують йому похід 941 року й укладення від його імені договору 944 року. Візантійський автор Лев Диякон розповідає про його страту в сусідній землі. Подібний сюжет про його вбивство деревлянами знає й руська "Повість минулих літ". А майбутній київський митрополит Іларіон у "Слові про Закон і Благодать" згадує його як діда Володимира…».
Про кого з історичних діячів ідеться в ньому?

А Аскольда
Б Олега
В Ігоря
Г Святослава

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
В	16,3	16,8	44,8	22,1	44,8	49,8	0,4

3. Яка гравюра відомого польського митця Едварда Гораздовського свідчить про відвідування ним Луцька?

А

Б

В

Г

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
В	17,0	12,7	48,6	21,7	48,6	38,8	0,3

4. Який термін треба використовувати для характеристики фільваркового господарства?

А «панщина»
Б «полюддя»
В «зимівник»
Г «відруб»

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
А	53,3	20,8	12,0	13,9	53,3	26,7	0,2

5. Десятиліття «Золотого спокою» – це період в історії Речі Посполитої, що тривав

А від козацького повстання під проводом С. Наливайка до морських походів козаків на чолі з П. Сагайдачним на володіння Османської імперії.
Б від укладення польсько-литовської міждержавної Люблінської унії до початку польсько-турецької Хотинської війни.
В від придушення козацького повстання під проводом П. Бута, Я. Острянина, Д. Гуні до початку Національно-визвольної війни на чолі з Б. Хмельницьким.
Г від укладення польсько-московського Віленського перемир'я до укладення «Вічного миру» між Річчю Посполитою і Московським царством.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
В	12,2	20,3	35,1	32,4	35,1	45,1	0,4

6. Польський медіацентр «Jagiellonia» 2019 року презентував спецвипуск журналу «Głos Polonii» з редакторською статтею Володимира Іщука «Європейський проєкт XVII століття. Річ Посполита Трьох Народів».

Якому політико-правовому акту й перебігу подій навколо нього присвячено цю публікацію?

А «Березневим статтям»
Б Гадяцькому договору
В Корсунській угоді
Г «Вічному миру»

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Б	16,3	36,4	17,9	29,4	36,4	31,5	0,3

7. Прочитайте уривок джерела:
«…незабаром Слідча комісія підтвердила, що деякі чолобитні, надіслані цареві нібито від імені народу, написані у вигідному для козацької старшини світлі, складалися самим наказним гетьманом…».
Висновки слідства стали підставою для звинувачення в «злочинних задумах»

А Івана Самойловича.
Б Дем'яна Многогрішного.
В Івана Мазепи.
Г Павла Полуботка.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Г	14,5	19,1	39,2	27,2	27,2	38,9	0,4

8. Українські землі, охоплені Коліївщиною, входили до складу

А Османської імперії.
Б Молдавського князівства.
В Російської імперії.
Г Речі Посполитої.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Г	20,1	8,6	25,4	45,9	45,9	31,7	0,2

9. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського 2025 року презентувала виставку прижиттєвих видань праць видатного енциклопедиста, природознавця, фольклориста й етнографа.
На фото зображено праці цього науковця, представлені на виставці.

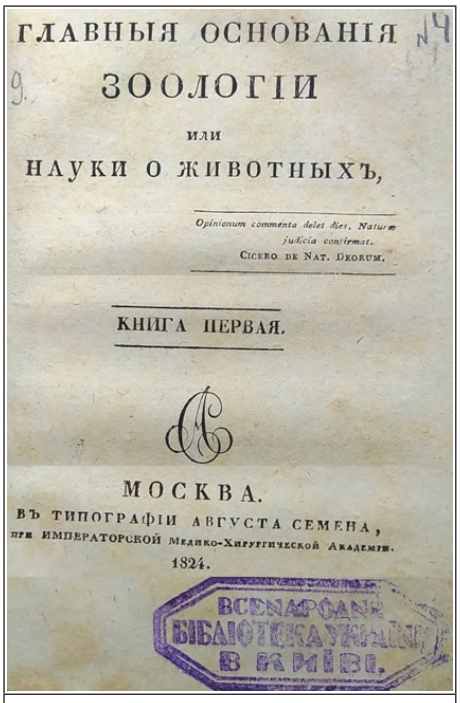
ГЛАВНЫЯ ОСНОВАНІЯ
ЗООЛОГІИ
или
НАУКИ О ЖИВОТНЫХЪ,
Opinionum commenta delet dies, Naturæ judicia confirmat.
CICERO DE NAT. DEORUM.
КНИГА ПЕРВАЯ.
МОСКВА.
ВЪ ТИПОГРАФІИ АВГУСТА СЕМЕНА,
ПРИ ИМПЕРАТОРСКОЙ МЕДИКО-ХИРУРГИЧЕСКОЙ АКАДЕМІИ.
1824.
ВСЕНАРОДНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ В КИЄВІ.

«Головні основи зоології або науки про тварин…»

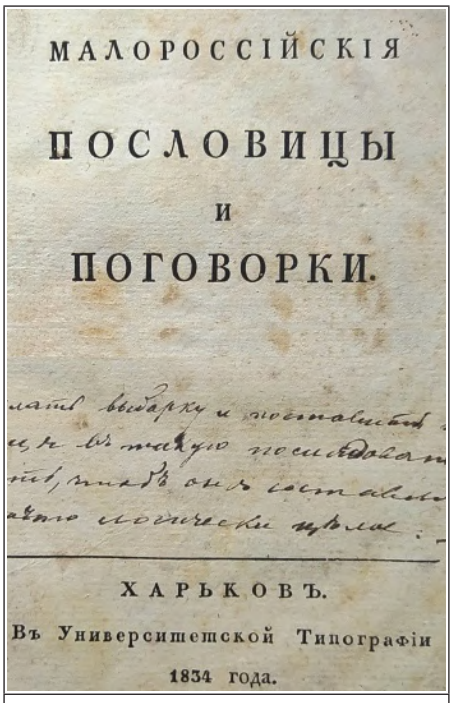
МАЛОРОССІЙСКІЯ
ПОСЛОВИЦЫ
И
ПОГОВОРКИ.
ХАРЬКОВЪ.
Въ Университетской Типографіи
1834 года.

«Малоросійські прислів'я та приказки»

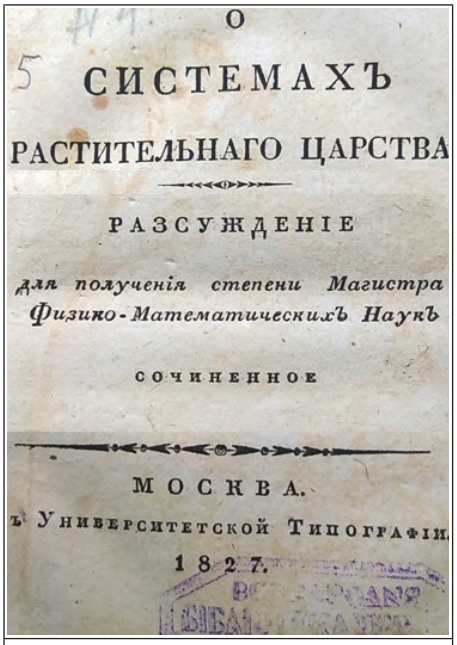
О
СИСТЕМАХЪ
РАСТИТЕЛЬНАГО ЦАРСТВА
РАЗСУЖДЕНІЕ
для полученія степени Магистра Физико-Математическихъ Наукъ
СОЧИНЕННОЕ
МОСКВА.
Въ Университетской Типографіи
1827.

«Про системи рослинного царства»

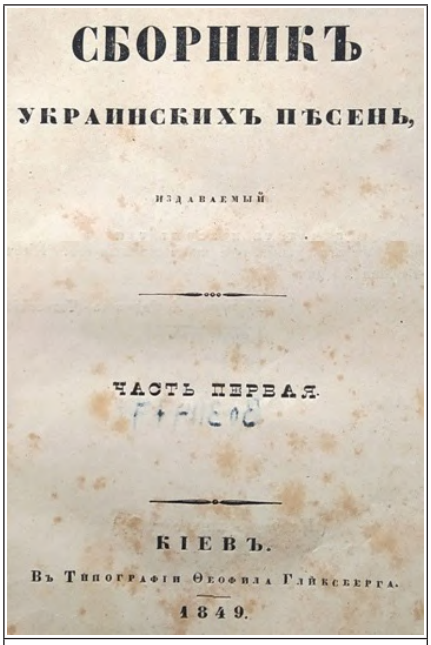
СБОРНИКЪ
УКРАИНСКИХЪ ПѢСЕНЬ,
ИЗДАВАЕМЫЙ
ЧАСТЬ ПЕРВАЯ.
КІЕВЪ.
Въ Типографіи Ѳеофила Глйкеберга.
1849.

«Збірка українських пісень»

Якому діячеві присвячено цю виставку?

А Василю Каразіну
Б Павлу Чубинському
В Володимиру Антоновичу
Г Михайлові Максимовичу

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Г	20,7	37,6	23,1	18,6	18,6	18,1	0,2

10. Розгляньте фото кінця XIX – початку XX ст.

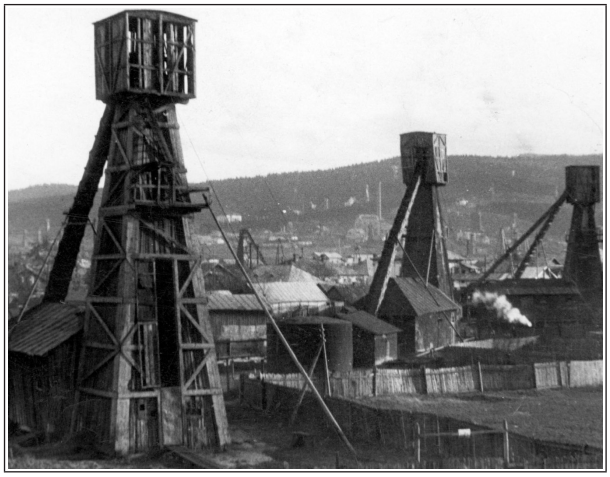

Ці фото є історичним свідченням нафтопромислового минулого

А Поділля.
Б Східної Галичини.
В Донбасу.
Г Західної Волині.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Б	9,5	39,1	35,5	15,9	39,1	37,5	0,3

11. Прочитайте уривок із листа Альберта Ейнштейна.
«Не можу Вас нічим утішити: що сталося – не змінити. Хай залишається при Вас сатисфакція [задоволення], що й Ви вклали свою частку в епохальне відкриття… А коли на тверезий розум, то все має логіку. Хто стоїть за Вами, русинами..? Прикро Вам це слухати, та куди дінешся від своєї долі? А за Рентгеном – уся Європа…» – такою була ціна бездержавності для науковця та винахідника

А Іллі Мечникова.
Б Івана Пулюя.
В Агатангела Кримського.
Г Дмитра Яворницького.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Б	32,8	29,8	14,4	23,0	29,8	31,0	0,3

12. Розгляньте картосхему.

Битва, перебіг подій якої відображено на картосхемі, зумовила створення

А Румунського фронту.
Б Галицько-Буковинського генерал-губернаторства.
В легіону Українських січових стрільців.
Г Загальної української ради.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
А	11,5	41,2	38,1	9,2	11,5	1,5	0,0

13. В архівах Служби зовнішньої розвідки України зберігають справу-формуляр на одного з провідних діячів українського національно-визвольного руху.

Зібрані матеріали (довідки, фото, доповідні, спецповідомлення закордонної агентури) свідчать, що органи НКВС УСРР / УРСР постійно тримали в полі зору діяльність

А Сергія Єфремова.
Б Михайла Грушевського.
В Володимира Винниченка.
Г Симона Петлюри.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г			
В	11,5	22,7	48,2	17,6	48,2	59,4	0,4

14. Виникнення різноманітних об’єднань літераторів – «Вільна академія пролетарської літератури» («ВАПЛІТЕ»), «Плуг» («Спілка селянських письменників»), «Майстерня революційного слова» («МАРС») – прикметна риса літературного процесу

А 1920-х рр.
Б 1930-х рр.
В 1940-х рр.
Г 1950-х рр.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г			
А	24,6	38,1	20,8	16,5	24,6	33,4	0,3

15. За наказом Проводу Українських Націоналістів 21 жовтня 1933 р. Микола Лемик здійснив замах (атентат) на радянського консула у Львові. На судовому процесі Лемик виголосив, що його основним мотивом була помста за

А організацію Голодомору в радянській частині України.
Б окупацію Карпатської України.
В включення Східної Галичини та Західної Волині до складу УРСР.
Г політику «пацифікації» українського населення Східної Галичини.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г			
А	47,1	9,0	18,8	25,1	47,1	38,3	0,3

16. Проаналізуйте картосхему й виконайте завдання.

Яка карикатура присвячена події, що вможливила територіальні зміни, відображені на картосхемі?

А

Прусська данина в Москві
Сталін: «Договір ми тобі, Ріббентропе, підписали. Ти руку нам поцілуй, угоду прийми, а що робитимемо далі, треба подумати.»

Б

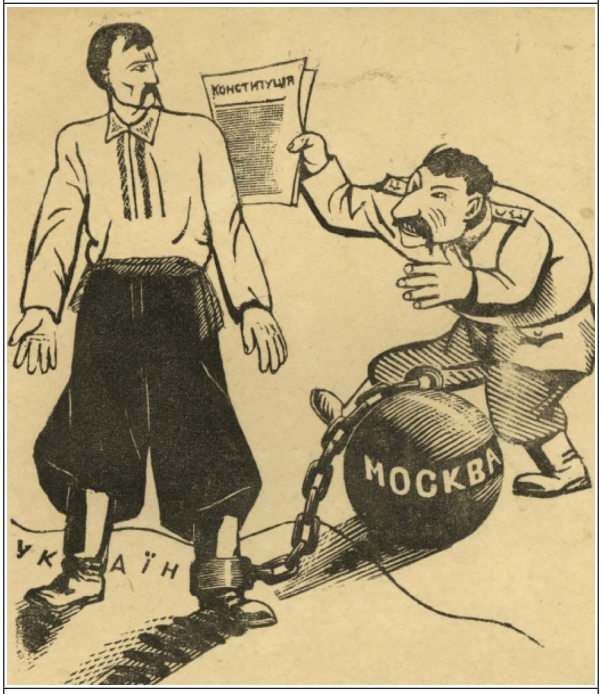

Конституція
МОСКВА
УКРАЇНА

В	Г
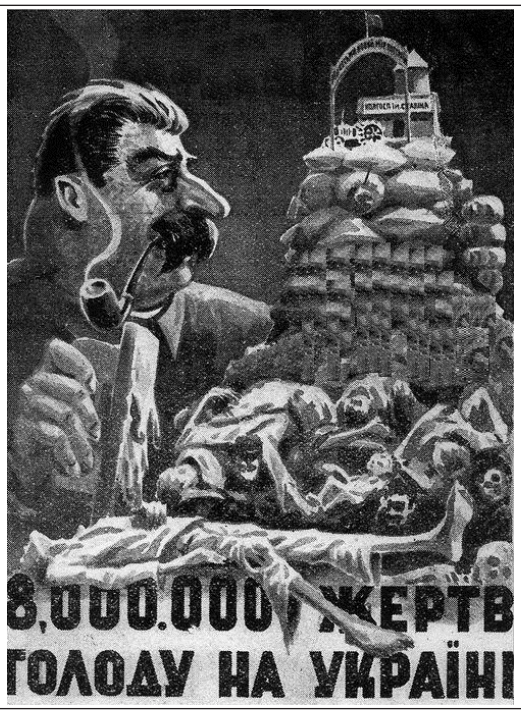	
Колгосп ім. Сталіна *8 000 000 ЖЕРТВ* *ГОЛОДУ НА УКРАЇНІ*	***У лікарні*** *Сталін, Рузвельт, Черчилль: «Хворий, як ви сьогодні почуваєтесь?»*

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
А	46,1	28,0	9,9	16,0	46,1	46,5	0,3

17. Прочитайте уривок зі статті «Проти ідеологічних перекручень у літературі», надрукованій у радянській газеті «Правда»:
«Оспівує якусь одвічну Україну. Поза часом, поза епохою, без сталінських п'ятирічок, без колгоспного ладу. В основі своїй є ідейно порочним твором, під яким могли підписатися Петлюра, Бандера…».
Стаття спричинила шквал критики від радянських письменників і дописувачів періодичних видань, спрямований на творчість

А Олеся Гончара.
Б Максима Рильського.
В Володимира Сосюри.
Г Павла Тичини.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
В	15,0	20,2	34,4	30,4	34,4	15,8	0,1

18. Які чинники найбільше вплинули на відображену на картосхемі динаміку чисельності населення регіонів УРСР у 1939–1959 рр.?

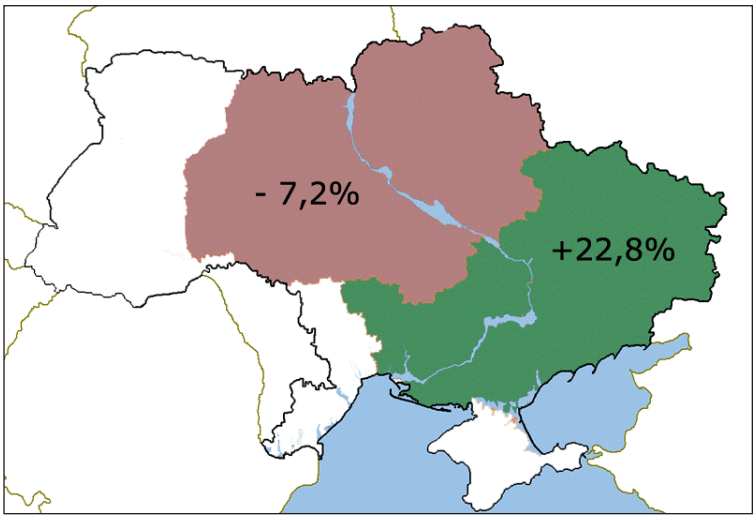

А розбудова індустріальних центрів
Б збройна й підпільна боротьба УПА й ОУН
В адміністративно-територіальні зміни
Г депортація й обмін населенням із Польщею

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
А	37,5	23,0	20,1	19,4	37,5	53,0	0,4

19. Оцінку діяльності членів якої організації містить джерело:
«Правозахисники відкрито апелювали до радянського законодавства та міжнародних документів. Вони першими поєднали боротьбу українців за право на національне самовизначення з тематикою прав людини, чим сформували ненасильницьку, легальну й правову основу для здобуття українцями незалежності й демократії…»?

А Народного Руху України
Б Української головної визвольної ради
В Українського національно-демократичного об'єднання
Г Української Гельсінської групи

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Г	21,0	17,5	36,4	25,1	25,1	52,8	0,5

20. Україна 1991 року вперше і востаннє відзначала День Незалежності 16 липня. Тоді приводом для святкування була річниця проголошення

А Четвертого Універсалу Української Центральної Ради (1918 р.).
Б Акта Злуки УНР і ЗУНР (1919 р.).
В Акта відновлення Української Держави (1941 р.).
Г Декларації про державний суверенітет України (1990 р.).

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Г	10,2	10,3	26,7	52,8	52,8	18,8	0,1

21. Розгляньте картосхему.

Увідповідніть уривок історичного джерела доби роздробленості (1–4) і позначене на картосхемі князівство (А – Д), з яким пов'язана описана подія.

1 *«У тім же поході розболівся Володимир Глібович недугою тяжкою... І принесли його в город його.., і тут преставився він.., і плакали по ньому всі переяславці. ...був же він князь доблесний у бою, і мужністю відзначався… За ним же Україна багато потужила…»*

2 *«І грабували вони два дні весь город – Поділ, і Гору, і монастирі, і Софію, і Десятинну Богородицю. І не було помилування нікому й нізвідки… І взяли вони майна без рахунку, і церкви оголили від ікон, і книг, і риз, і дзвони познімали…»*

3 *«…Розкажем / Про Ігоря, що вигартував розум / Неміряною силою своєю / І вигострив відвагою, як меч. / Повідаєм, як, сповнившись завзяття / І болю за страждальну рідну землю, / Одчайний князь полки свої хоробрі / На землю Половецькую водив…»*

4 *«Осмомисле Ярославе! Високо сидиш ти на своїм золотокованім престолі, підперши Гори Угорські своїми залізними полками, заступивши королеві дорогу, зачинивши ворота Дунаю…»*

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**1**	**2**	**3**	**4**			
ВГБД	24,3	36,9	22,8	10,9	5,1	33,9	30,6	0,4

22. Узгодьте поняття (1–4) з його визначенням (А – Д).

1 «хлопомани»
2 «москвофіли»
3 «народовці»
4 «радикали»

А представники суспільної течії, що виникла в середині XIX ст. на Галичині, Буковині та Закарпатті, які виступали за національно-культурну, а згодом і державну єдність із російським народом
Б представники суспільної течії, що виникла в 1870-ті рр. на Галичині, які прагнули надати українському рухові політичного характеру й першими поставили перед собою завдання боротьби за незалежність України
В представники суспільної течії, що виникла наприкінці 1850-х рр. на Правобережній Україні, основу якої становила молодь зі спольщених українських або польських шляхетських родів, яка, усвідомивши свою відповідальність перед народом, зближувалася з ним
Г представники суспільної течії, що виникла в 1860-ті рр. на Галичині, які спрямували свою діяльність на підвищення культурно-освітнього рівня та національної свідомості українців
Д міжстанова категорія населення – «люди різного чину й звання» – наприкінці XVIII – у XIX ст., вихідці з купців, міщан, духовенства, селянства, чиновництва, окремі представники якої закликали до рішучих дій проти самодержавства, за повалення його

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**1**	**2**	**3**	**4**			
ВАГБ	15,0	30,4	33,1	11,4	10,1	42,8	38,3	0,4

23. Увідповідніть дату (1–4) та подію (А – Д), коли вона відбулася.

1 квітень 1918 р.
2 листопад 1918 р.
3 квітень 1920 р.
4 листопад 1921 р.

А утворення Директорії – керівного органу антигетьманського повстання
Б Другий Зимовий похід Армії Української Народної Республіки
В державний переворот і прихід до влади Павла Скоропадського
Г підписання Ризького мирного договору між Польщею і радянськими республіками
Д укладення Варшавської угоди між Польщею й Українською Народною Республікою

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**1**	**2**	**3**	**4**			
ВАДБ	32,5	30,8	18,2	10,1	8,4	32,8	42,3	0,5

24. Узгодьте подію (1–4) з її проявом (А – Д).

1 Революція на граніті
2 Помаранчева революція
3 Революція Гідності
4 Українська революція

А громадські протести, спричинені відмовою уряду підписати Угоду про асоціацію між Україною та Європейським Союзом
Б масове студентське голодування з вимогами демократичних реформ
В національний рух, що еволюціонував від ідей політичної автономії та федерації до усвідомлення власної державної незалежності
Г рух громадянської непокори, викликаний масовими фальсифікаціями президентських виборів
Д низка взаємопов'язаних історичних подій, у ході яких було ліквідовано монархію, здійснено соціально-економічні та суспільно-політичні реформи

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**1**	**2**	**3**	**4**			
БГАВ	16,5	23,3	21,1	11,7	27,4	52,6	63,1	0,5

25. Упорядкуйте за хронологією події другої половини XVI – першої половини XVII ст., описані в джерелах.

А *«Ми, в Бозі зібрані на черговім соборі.., Митрополит і єпископи грецького обряду.., на вічну пам'ять проголошуємо, щоб найвищий пастир Вселенської Католицької церкви прийняв нас під свій послух…»*
Б *«Народжена унійним актом держава була своєрідним прообразом новітньої європейської унії – Євросоюзу, – під дахом якої поєдналося набагато більше народів і культур…»*
В *«На вічні часи позбавляємо козаків старшинства, усяких… судових установ, права, доходів й інших відзнак, набутих ними за вірні послуги від наших предків і тепер унаслідок заколотів утрачених...»*
Г *«Петро Могила, воєводич молдавський, архімандрит київський печерський, у Львові посвятився у святої Пречистої на митрополитство…»*

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**1**	**2**	**3**			
БАГВ	58,0	26,2	4,5	11,3	23,0	23,8	0,3

26. Визначте послідовність створення агітаційних плакатів першої половини XX ст.

А

ГАНЬБА ТІЙ МОЛОДІ, ЩО БАЙДУЖЕ СТАВИТЬСЯ ДО КОЛЕКТИВІЗАЦІЇ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Б

УНР
Ой, лили ми кров за чужу чужину, Тепер, браття, пора стати за рідну Вкраїну!

В

ТОВАРИШІ СЕЛЯНИ! ЗДАВАЙТЕ ХЛІБНИЙ ПОДАТОК. РОБІТНИКИ Й ЧЕРВОНА АРМІЯ ЖДУТЬ ХЛІБА! ПОДАТОК ПЕРЕМОЖЕ ГОЛОД. ОТЖЕ, НА ДОПОМОГУ ВСІМ ТРУДЯЩИМ!

Г

ТРИ РОКИ СОЦІАЛЬНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ
Колчака, Юденича, Денікіна, Петлюру – знищено. Напружте всі сили й одрубайте контрреволюції останню голову – Врангеля.

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**1**	**2**	**3**			
БГВА	32,6	42,3	8,1	17,0	36,5	38,1	0,4

27. Установіть послідовність подій, про які йдеться в цитованих джерелах.

А *«Вихід на політичну арену значної кількості нових суспільних формувань змінив сам характер виборів, зробивши основний акцент на альтернативності їх (на 450 мандатів у Верховну Раду УРСР претендувало майже три тисячі кандидатів)…»*

Б *«Стійкість і мужність української армії, підтримка армії з боку українського народу стали основними чинниками, які, поряд із тиском Заходу, змушували Росію йти на "заморожування" агресії...»*

В *«Враховуючи, що існуючі обмеження в становищі перебуваючих на спецпоселенні виселених кримських татар …у подальшому не є необхідними, Президія Верховної Ради СРСР ухвалює: …звільнити з-під адміністративного нагляду кримських татар…»*

Г *«…У СРСР побудовано розвинене соціалістичне суспільство. На цьому етапі… все повніше розкриваються… переваги соціалістичного способу життя… Це суспільство зрілих соціалістичних суспільних відносин, у якому… склалася нова історична спільність – радянський народ…»*

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**1**	**2**	**3**			
ВГАБ	39,4	44,5	4,4	11,7	29,4	28,4	0,3

28. Зберіть нумізматичну колекцію, що відповідає фактам життя та діяльності зображеного козацького гетьмана.

1

2

3

4

5

6

7

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**1**	**2**	**3**			
246	8,3	42,7	43,5	5,5	48,7	24,4	0,3

29. Визначте складники політики радянізації західних областей України.

1 ліквідація церковного землеволодіння
2 заохочення приватної торгівлі
3 колективізація селянських господарств
4 викуп державою поміщицьких земель
5 націоналізація промислових підприємств
6 створення раднаргоспів
7 запровадження Продовольчої програми

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**1**	**2**	**3**			
135	5,7	31,5	49,4	13,4	56,8	23,3	0,3

30. Які події російсько-української війни відбулися протягом 2014 року?

1 початок Операції об'єднаних сил (ООС)
2 створення формату для ведення мирних переговорів – «нормандської четвірки»
3 початок Антитерористичної операції (АТО)
4 окупація Російською Федерацією Кримського півострова
5 надання Томоса про автокефалію Православній Церкві в Україні
6 запровадження безвізового режиму в'їзду в країни Європейського Союзу для громадян України
7 початок широкомасштабного вторгнення армії Російської Федерації в Україну

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**1**	**2**	**3**			
234	0,7	13,5	66,8	19,0	68,0	21,4	0,4

3.2.1.4. Загальні висновки щодо результатів виконання завдань сертифікаційної роботи

Виконання сертифікаційної роботи з історії України було обов'язковим для учасників НМТ 2026 року. Аналіз результатів виконання завдань сертифікаційної роботи засвідчив, що значна частина учасників тестування продемонструвала належний рівень сформованості ключових та історичної компетентностей.

Легким для учасників тестування виявилося завдання 30, пов'язане з подіями сучасної російсько-української війни. Правильну відповідь надали 68 % тестованих.

Завдання 1 і 3, які були спрямовані на розпізнавання історико-культурних пам'яток у контексті запропонованих ситуацій (зафіксоване на фото місце розкопок скіфського кургану й світлина керівника експедиції Бориса Мозолевського з пектораллю у руках; зображення Верхнього замку в м. Луцьку на гравюрі польського митця Едварда Гораздовського), виявилися для тестованих оптимальними. Складність кожного з цих завдань становить 48,6 %.

Завдання 15 і 16, скеровані на перевірку вміння встановлювати причиново-наслідкові зв'язки історичних подій та процесів, також виявилися оптимальними за складністю: 47,1 % та 46,1 % відповідно. Утім, у завданні 18, яке передбачало визначення причиново-наслідкових зв'язків на основі аналізу картосхеми, лише 37,5 % учасників позначили правильну відповідь. Тож для цієї вибірки завдання було складним.

Дуже складним виявилося завдання 12, у якому учасники тестування мали проаналізувати картосхему з позначеним на ній перебігом і наслідками воєнної операції часів Першої світової війни. Лише 11,5 % тестованих надали правильну відповідь. Понад 40 % уважали, що внаслідок наступу російської армії 1916 р. було створено Галицько-Буковинське генерал-губернаторство, а 38,1 % – Легіон Українських січових стрільців. У цьому випадку ті, хто зробив хибний вибір, не ідентифікували цієї операції, не визначили року її здійснення, а це було необхідним для надання правильної відповіді. Водночас у понад 46 % тестованих не викликало складнощів інтегроване завдання 16. У ньому треба було проаналізувати картосхему й дібрати карикатуру, яка візуалізує подію (укладення пакта Молотова – Ріббентропа), що уможливила позначені на картосхемі територіальні зміни.

Дещо більше 39 % учасників тестування продемонстрували обізнаність із особливостями господарського життя Східної Галичини кінця XIX – початку XX ст. (завдання 10), проте 35,5 % тестованих уважають, що нафтовидобувна промисловість була розвинута на Донбасі. Це завдання виявилося на межі між складним й оптимальним, але має хорошу розподільну здатність, адже майже 63 % учасників із високим рівнем підготовки надали правильну відповідь.

З'ясувалося, що частина тестованих не приділила достатньої уваги вивченню внеску визначних діячів у розбудову державності, розвиток культури тощо. У завданні 9 лише 18,6 % тестованих продемонстрували обізнаність із діяльністю Михайла Максимовича саме як видатного енциклопедиста, природознавця, фольклориста й етнографа. Понад 70 % тестованих не знають про трагічну долю наказного гетьмана Павла Полуботка (завдання 7) та про відкриття Івана Пулюя (завдання 11), понад 30 % уважають, що за оспівування України у вірші «Любіть Україну!» цькування від влади зазнав Павло Тичина, а не Володимир Сосюра (завдання 17). Ці завдання для учасників тестування виявилися складними. Водночас завдання 13 є оптимальним за складністю,

майже 50 % тестованих візуально розпізнали Володимира Винниченка – провідного діяча українського національно-визвольного руху. Завдання 28 із вибором трьох правильних відповідей, що передбачало візуальне розпізнавання історичної постаті (Петра Конашевича-Сагайдачного) й позначення зображення монет, які ілюструють факти з життя гетьмана, також є оптимальним за складністю (48,7 %).

Усі завдання на визначення хронологічної послідовності були складними для учасників тестування. Тестовані з високим рівнем підготовки краще впоралися із завданням на упослідовнення зображень агітаційних плакатів першої половини XX ст. (завдання 26), ніж із завданнями на визначення хронології подій, явищ, процесів другої половини XVI – першої половини XVII ст. (завдання 25) та другої половини XX ст. (завдання 27), описаних в уривках джерел.

Констатуємо невтішні наслідки тенденції зниження інтересу тестованих до читання. Значна частина випускників має слабкі навички контекстуального аналізу, губиться в довгих текстах документів, не дочитує уривків до кінця, не помічає ключових слів-маркерів (імен, назв місцевостей, специфічних термінів епохи тощо), які вказують на подію, явище, процес чи персоналію. Наприклад, у завданні 6 лише 36,4 % тестованих зрозуміли, що статтю «Європейський проєкт XVII століття. Річ Посполита Трьох Народів» присвячено Гадяцькому договору. Саме в назві публікації відображено одну з умов цього політико-правового акта. Майже третина учасників тестування вибрала варіант відповіді «Вічний мир», умови якого не зазначено в назві статті.

Оптимальною є складність завдань 4 і 20 (53,3 % і 52,8 %), натомість кореляція (0,2 і 0,1) та дискримінація (26,7 % і 18,8 %) мають невисокі показники, що свідчить про механічне заучування матеріалу (термінології й дати події). Майже половина тестованих не розуміє, що панщина й фільварок – це дві нерозривні частини однієї економічної системи, яка панувала в Україні в XVI–XIX ст., і не знає дати проголошення Декларації про державний суверенітет України.

Результати виконання завдань сертифікаційної роботи цьогоріч засвідчили певні прогалини в опрацюванні учасниками тестування таких тем з історії України: «Русь-Україна (Київська держава)» (розпізнавання на картосхемі території Київського, Чернігівського, Переяславського, Галицького, Волинського князівств за доби роздробленості й зіставлення з ними подій, явищ, процесів), «Українські землі у складі Речі Посполитої в другій половині XVI ст.» (суспільно-політичні зміни, які відбулися на українських землях після Люблінської унії), «Українські землі у складі Речі Посполитої в першій половині XVII ст.» (хронологічні межі періоду «Золотого спокою»), «Культура України кінця XVIII – першої половини XIX ст.» та «Культура України в другій половині XIX – на початку XX ст.» (здобутки вказаних історичних діячів), «Україна в роки Першої світової війни» (розпізнавання на картосхемі військових подій на території України в 1914–1917 рр.), «Встановлення комуністичного тоталітарного режиму в Україні» (розквіт літературно-мистецького покоління 1920-х рр.), «Україна в період загострення кризи радянської системи» (діяльність членів Української Гельсінської групи, прояви політико-ідеологічної кризи), «Відновлення незалежності України» (зміст та основні напрями політики «перебудови»).

Аналіз статистичних показників сертифікаційної роботи дає підстави стверджувати, що тест з історії України є близьким до оптимального за складністю (39,3 %), має хорошу розподільну здатність (35,2 %), високий середній показник кореляції (0,3). Це дає змогу виокремити учасників тестування, підготовлених до успішного навчання в закладах вищої освіти.

3.2.2. Сертифікаційна робота з англійської мови

3.2.2.1. Структура та зміст сертифікаційної роботи

Завдання сертифікаційної роботи розроблено відповідно до Програми зовнішнього незалежного оцінювання з іноземних мов, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26 червня 2018 року № 696.

На виконання завдань сертифікаційної роботи відведено орієнтовно 60 хвилин.

Тест з англійської мови складався з двох частин («Читання» і «Використання мови») та містив 32 запитання, об'єднані в 6 завдань. Зміст завдань сертифікаційної роботи спрямовано на визначення рівня сформованості іншомовної комунікативної компетентності в читанні, лексичної та граматичної комунікативних компетентностей за шкалою 100–200 балів на основі тестових балів, отриманих учасниками тестування за виконання всіх завдань сертифікаційної роботи з англійської мови. Зауважимо, що мовний інвентар (дискретні лексичні одиниці та граматичні явища) не був окремим об'єктом контролю, а перевірку рівня сформованості лексичної та граматичної компетентностей здійснено в комунікативному контексті.

Кількісний розподіл запитань сертифікаційної роботи за перевіреними видами мовленнєвої діяльності та комунікативними компетентностями наведено в таблиці 3.2.2.1.1.

Таблиця 3.2.2.1.1

Види мовленнєвої діяльності	**Комунікативні компетентності**						**Усього**
	загальне розуміння тексту	вибіркове розуміння тексту	повне розуміння тексту	розуміння структури тексту	лексична компетентність	граматична компетентність	
Читання	5	6	5	6	–	–	**22**
Використання мови	–	–	–	–	5	5	**10**
Усього	**5**	**6**	**5**	**6**	**5**	**5**	**32**

Сертифікаційна робота містила завдання трьох форм: з вибором однієї відповіді, на встановлення відповідності, на заповнення пропусків.

Завдання з вибором однієї відповіді (Task 2: № 6–10) складалися із основи та чотирьох варіантів відповіді, з яких лише один правильний.

Виконання завдань на встановлення відповідності (Task 1: № 1–5, Task 3: № 11–16) полягало в доборі заголовків до текстів / частин текстів із наведених варіантів; тверджень / ситуацій до оголошень / текстів; запитань до відповідей або відповідей до запитань.

У завданнях на заповнення пропусків у тексті (Task 4–6: № 17–32) передбачено доповнення абзаців / речень у тексті різними текстовими фрагментами: реченнями /

частинами речень, словосполученнями / словами із запропонованих варіантів.

За правильну відповідь на кожне запитання в завданнях 1–6 можна було отримати 1 бал.

Кількісний розподіл завдань сертифікаційної роботи за формами наведено в таблиці 3.2.2.1.2.

Таблиця 3.2.2.1.2

Форми завдань	**Комунікативні компетентності**						**Усього**
	загальне розуміння тексту	вибіркове розуміння тексту	повне розуміння тексту	розуміння структури тексту	лексична компетентність	граматична компетентність	
З вибором однієї правильної відповіді	–	–	5	–	–	–	**5**
На встановлення відповідності	5	6	–	–	–	–	**11**
На заповнення пропусків	–	–	–	6	5	5	**16**
Усього	**5**	**6**	**5**	**6**	**5**	**5**	**32**

Максимальна кількість балів, яку можна було набрати, виконавши правильно всі завдання сертифікаційної роботи з англійської мови, – **32**.

3.2.2.2. Психометричні характеристики сертифікаційної роботи

Статистичні характеристики результатів тестування з англійської мови наведено в таблиці 3.2.2.2.1.

Таблиця 3.2.2.2.1

Назва характеристики	Кількісне значення
Обсяг вибірки[1]	2 985
Максимально можливий бал[2]	32
Максимально набраний бал[3]	32*
Середнє[4]	19,03
Мода[5]	30
Медіана[6]	19
Стандартне відхилення[7]	7,98
Асиметрія[8]	-0,07
Ексцес[9]	1,75

* – *отримало 47 учасників*

[1] **Обсяг вибірки** – фактична кількість учасників, які проходили тестування під час дев'ятої сесії.

[2] **Максимально можливий бал** (*Max*) – бал, який можуть набрати учасники тестування з цього навчального предмета, правильно виконавши всі завдання тесту, та обчислений згідно зі Схемами нарахування балів за виконання завдань національного мультипредметного тесту 2026 року, розробленими Українським центром оцінювання якості освіти та затвердженими відповідним наказом.

[3] **Максимально набраний бал** (*max*) – найбільший бал, який фактично набрали учасники тестування з цього навчального предмета та обчислений згідно зі Схемами нарахування балів за виконання завдань національного мультипредметного тесту 2026 року ($max \leq Max$).

[4] **Середнє** (Mean *(M)*) – середнє арифметичне значення балів, набраних усіма учасниками тестування з цього навчального предмета.

[5] **Мода** – кількість балів, яку найчастіше набирали учасники тестування з цього навчального предмета. На гістограмі розподілу учасників тестування за набраними балами моді (або модам) відповідає найвищий стовпчик (або кілька найвищих стовпчиків однакової висоти).

[6] **Медіана** (Median *(Me)*) – значення, яке ділить упорядковану множину балів, отриманих учасниками тестування з цього навчального предмета, на дві рівні за кількістю частини: у першій частині результати учасників не більші за медіану, а в другій – не менші.

[7] **Стандартне відхилення** (Standard Deviation *(St.Dev.)*) – статистичний показник розсіювання результатів тестування з цього навчального предмета, який характеризує середнє відхилення індивідуальних балів учасників від середнього значення *M.* Мале значення стандартного відхилення – *St.Dev.* < 15 % від значення *M* – свідчить про те, що результати більшості учасників зосереджені в порівняно вузькому інтервалі балів. Це може бути наслідком як однорідності групи тестованих за рівнем підготовленості, так і низької розподільної здатності тесту. Зі збільшенням значення стандартного відхилення, за інших рівних умов, результати тестування характеризуються більшою варіативністю, що може свідчити про кращу здатність тесту розрізняти учасників із різними рівнями підготовленості.

[8] **Асиметрія** (Skewness *(Sk)*) – показник, що характеризує ступінь і напрямок несиметричності розподілу балів, набраних учасниками тестування з цього навчального предмета. Якщо $Sk = 0$, то асиметрії немає, тобто розподіл є симетричним відносно середнього значення *M.* Якщо ж $Sk > 0$, то розподіл має правобічну асиметрію: більшість результатів зосереджено лівіше від середнього значення *M.* Від'ємна асиметрія ($Sk < 0$) вказує на те, що розподіл має лівобічну асиметрію: більшість результатів зосереджено правіше від середнього значення *M*. На практиці помітною асиметрією вважають значення $|Sk| \geq 0{,}1$ (у безрозмірній шкалі показника асиметрії).

[9] **Ексцес** (Kurtosis *(K)*) – показник, що характеризує форму розподілу результатів тестування з цього навчального предмета, ступінь концентрації балів, набраних учасниками тестування, поблизу середнього *M* та ймовірність появи крайніх (максимальних і мінімальних) значень порівняно з нормальним розподілом. Якщо $K = 0$, то розподіл має ту саму форму, що й нормальний. Якщо ж $K < 0$, то значення балів, набраних учасниками тестування, більш рівномірно розподілені в певному діапазоні, а крайні значення трапляються рідше, ніж для нормального розподілу. При $K > 0$ розподіл має більшу концентрацію значень навколо середнього й більшу ймовірність мінімальних і максимальних значень, ніж нормальний розподіл.

Закінчення табл. 3.2.2.2.1

Назва характеристики	Кількісне значення
Складність тесту[10]	59,45
Розподільна здатність тесту[11]	62,51
Надійність тесту[12]	0,91
Стандартна похибка вимірювання[13]	2,34

[10] **Складність тесту** – середнє арифметичне значень показників складності *(P-value)* усіх завдань тесту з цього навчального предмета.

У таблиці наведено проміжки значень складності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику тесту.

Проміжок значення P-value	Характеристика тесту
80 – 100 %	дуже легкий
60 – 79 %	легкий
40 – 59 %	оптимальний
21 – 39 %	складний
≤ 20%	дуже складний

[11] **Розподільна здатність тесту** – середнє арифметичне значень показників розподільної здатності *(D-index)* усіх завдань тесту з цього навчального предмета.

У таблиці наведено проміжки значень розподільної здатності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику тесту.

Проміжок значення D-index	Характеристика тесту
41 – 100 %	з дуже хорошою розподільною здатністю
31 – 40 %	з хорошою розподільною здатністю
21 – 30 %	з середньою розподільною здатністю
≤ 20 %	з низькою розподільною здатністю

[12] **Надійність тесту** (Reliability) – характеристика внутрішньої узгодженості результатів тестування між різними завданнями одного тесту; узгодженості результатів тестування за варіації методів, інструментів або оцінювачів; узгодженості результатів при повторному проведенні тесту за інших незмінних умов.

У практиці освітніх вимірювань надійність тесту найчастіше оцінюють за показником внутрішньої узгодженості, що характеризує, наскільки узгоджено завдання тесту вимірюють одну й ту саму латентну ознаку та якою мірою випадкові похибки окремих завдань компенсують або, навпаки, підсилюють одна одну.

Найпоширенішим статистичним показником внутрішньої узгодженості є коефіцієнт Альфа Кронбаха *(Cronbach's alpha)*. Він відображає середню кореляцію між результатами виконання завдань тесту та їхнім внеском у загальну варіацію тестового бала. У практиці освітніх вимірювань референсним (мінімально прийнятним) вважають значення Альфи Кронбаха не менше ніж 0,75. Чим більшим є значення Альфи Кронбаха, тим меншою є похибка вимірювань.

У таблиці наведено проміжки значень коефіцієнта Альфа Кронбаха (округлених до сотих) та характеристику надійності тесту як інструмента вимірювання.

Проміжок значення Cronbach's alpha	Характеристика тесту
0,90 – 0,99	відмінний інструмент вимірювання
0,85 – 0,89	дуже хороший інструмент вимірювання
0,80 – 0,84	хороший інструмент вимірювання
0,75 – 0,79	задовільний інструмент вимірювання
< 0,75	малозадовільний інструмент вимірювання

[13] **Стандартна похибка вимірювання** (Standard Error of Measurement *(SEM)*) – статистичний показник, що оцінює ступінь відхилення результатів вимірювання від істинного значення вимірюваної величини. Вона залежить від надійності тесту та стандартного відхилення (*St.Dev.*).

Якість тесту вважають задовільною, якщо величина *SEM* не перевищує $^1/_2$ від величини *St.Dev.*

Що меншим є значення *SEM,* то більшою є ймовірність того, що результати вимірювання (тестові бали) оцінюють реальний стан успішності тестованих.

На діаграмах 3.2.2.2.1–3.2.2.2.3 показано розподіл учасників тестування з англійської мови за кількістю набраних тестових балів та отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів.

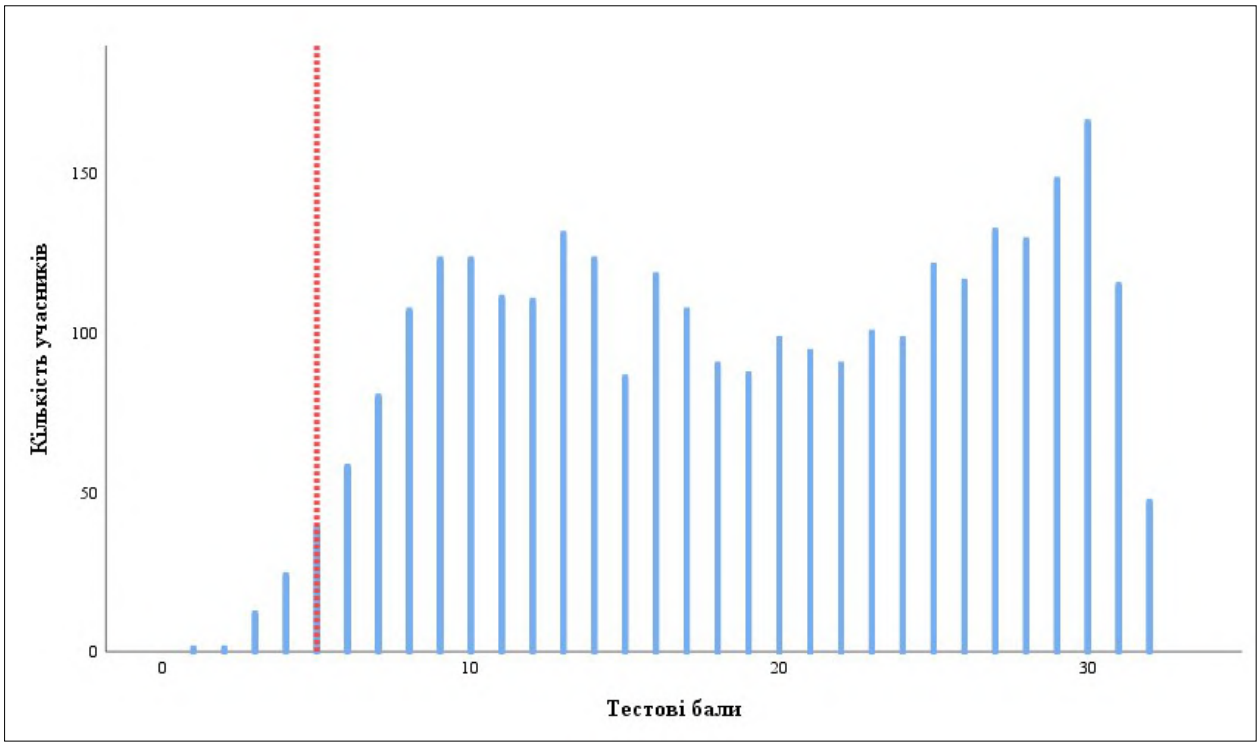

Діаграма 3.2.2.2.1. *Розподіл учасників тестування з англійської мови за кількістю набраних тестових балів*[14]

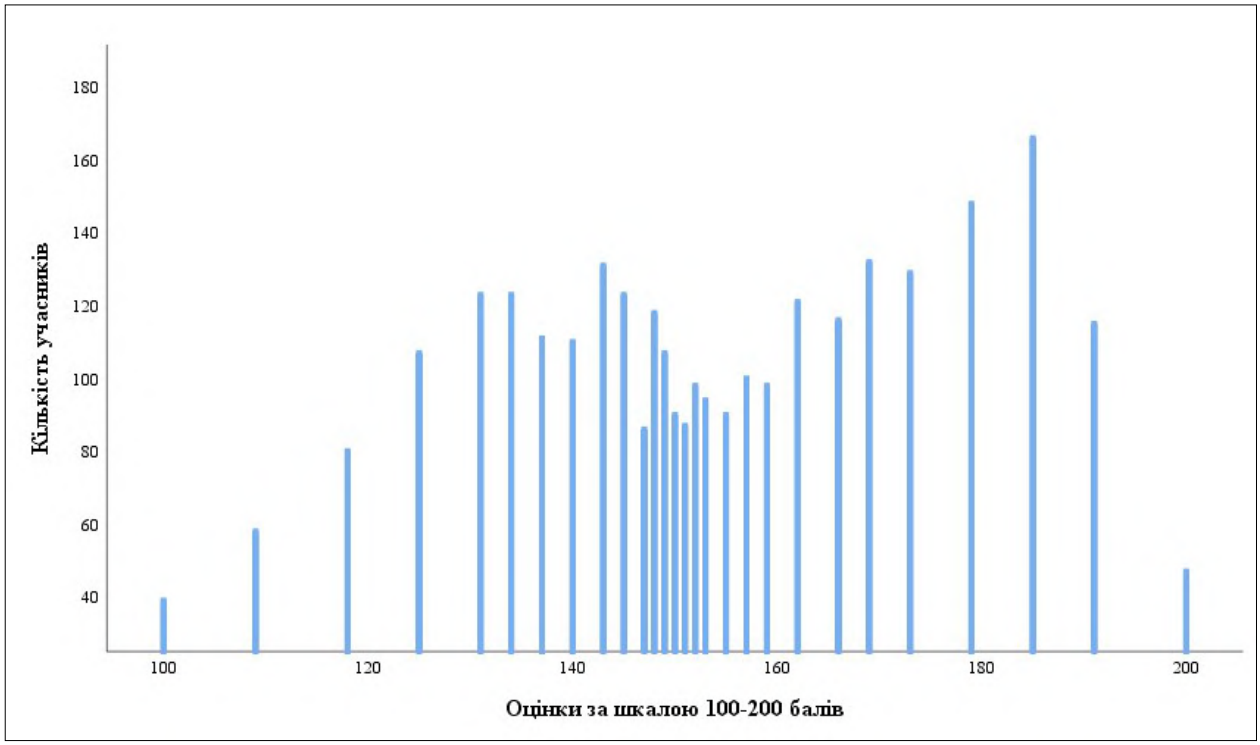

Діаграма 3.2.2.2.2. *Розподіл учасників тестування з англійської мови за кількістю отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів*

[14] Червоною пунктирною лінією на діаграмі 3.2.2.2.1 позначено поріг «склав / не склав» (5 балів), установлений Порядком прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 26 лютого 2026 року № 373, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України від 20 березня 2026 року за № 374/45768.

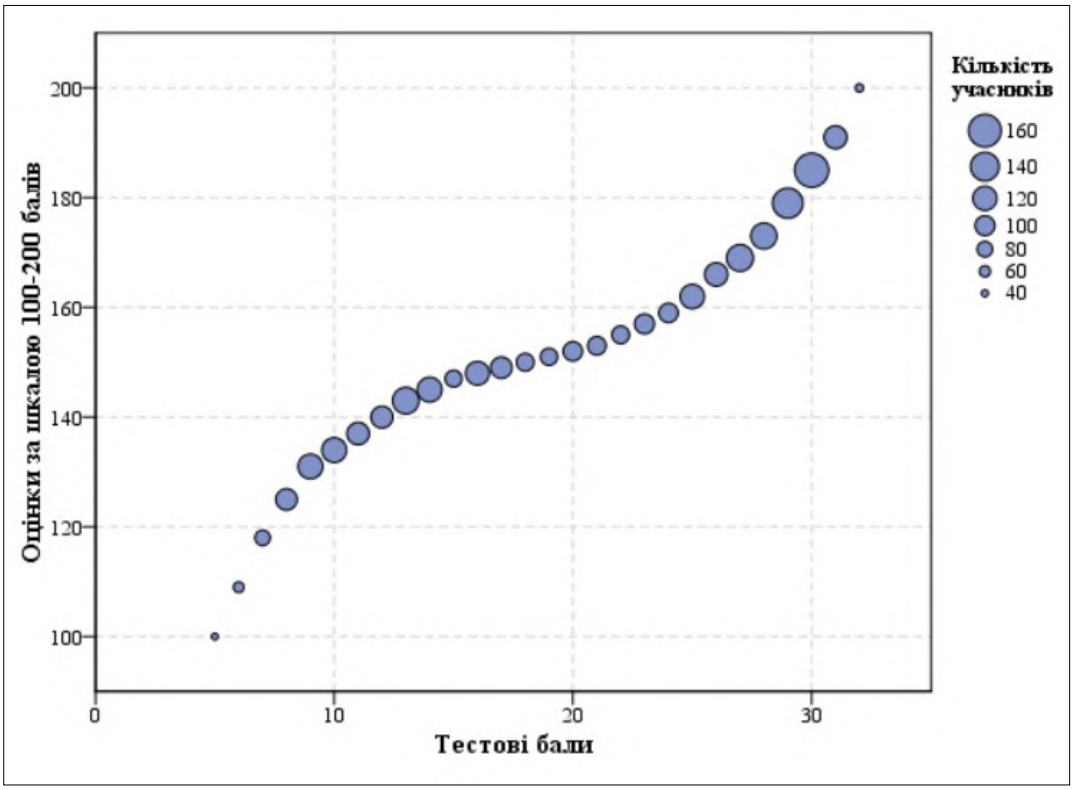

Діаграма 3.2.2.2.3. *Розподіл учасників тестування з англійської мови за кількістю набраних тестових балів та отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів*

На точковій діаграмі[15] 3.2.2.2.4 показано розподіл (розсіювання) тестових завдань з англійської мови за складністю[16] та розподільною здатністю[17].

[15] **Точкова діаграма** (*діаграма розсіювання*) – один із типів математичних діаграм, що використовують для відображення в декартовій системі координат значень двох змінних для набору даних. Дані (тестові завдання) показано у вигляді набору точок, кожна з яких має значення однієї змінної (показника складності), що визначає її положення на горизонтальній осі, та значення іншої змінної (показника розподільної здатності), що визначає її положення на вертикальній осі.

[16] **Складність тестового завдання** *(P-value)* – показник успішності виконання цього завдання учасниками тестування. Визначають як відношення (у відсотках) кількості балів, набраних усіма учасниками за виконання цього завдання, до максимальної кількості балів, яку вони могли б отримати за його виконання. У таблиці наведено проміжки значень складності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику тестового завдання.

Проміжок значення P-value	Характеристика завдання
80 – 100 %	дуже легке
60 – 79 %	легке
40 – 59 %	оптимальне
21 – 39 %	складне
≤ 20 %	дуже складне

[17] **Розподільна здатність (дискримінативність) тестового завдання** *(D-index)* – показник здатності тестового завдання диференціювати учасників тестування з різним рівнем підготовленості. Дискримінативність завдання визначають як різницю складності завдання для сильної та слабкої (добре й погано підготовленої) груп учасників тестування. У таблиці наведено проміжки значень розподільної здатності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику дискримінативності тестового завдання.

Проміжок значення D-index	Характеристика дискримінативності завдання
41 – 100 %	дуже хороша
31 – 40 %	хороша
21 – 30 %	середня
≤ 20 %	низька

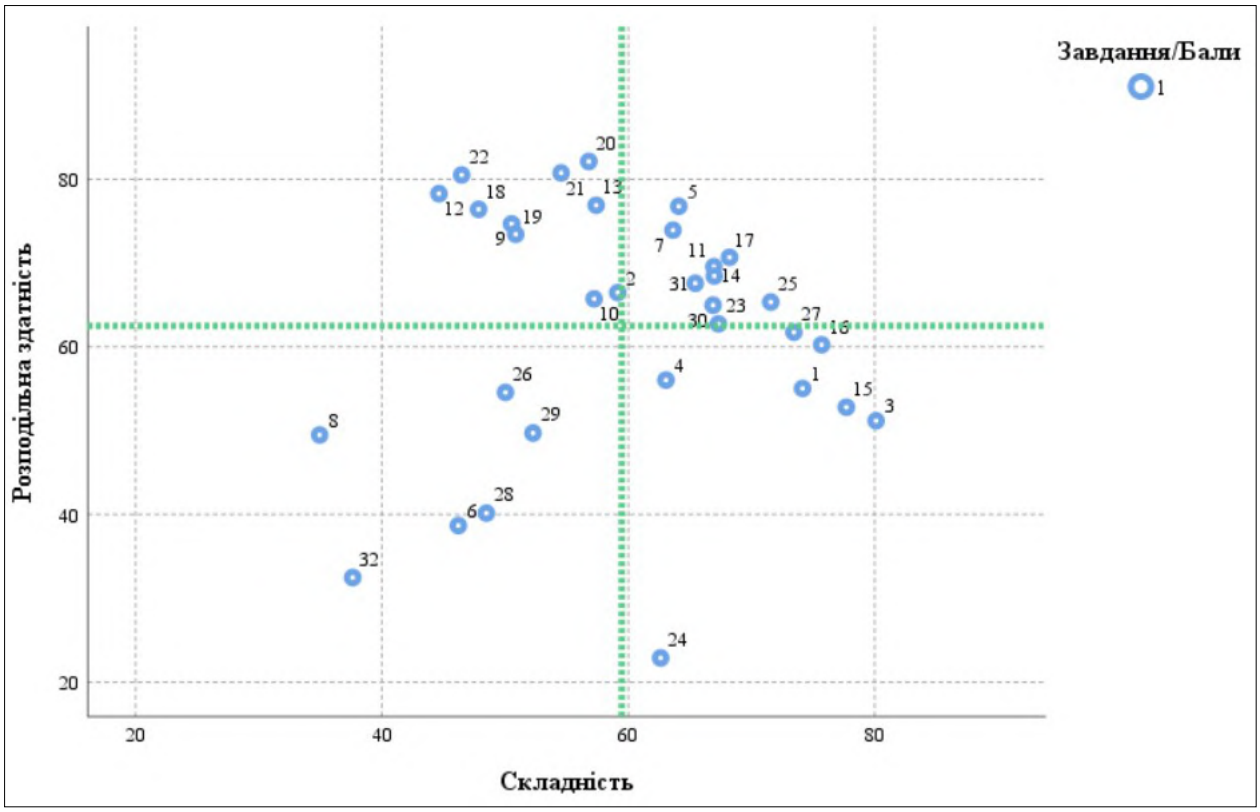

Діаграма 3.2.2.2.4. *Розподіл (розсіювання) тестових завдань з англійської мови за складністю та розподільною здатністю*[18]

На діаграмі 3.2.2.2.5 показано розподіл (розсіювання) тестових завдань з англійської мови за показником (коефіцієнтом) кореляції[19].

[18] Синім кольором на діаграмі позначено тестові завдання, які оцінювали в 0 або 1 бал. Вертикальною пунктирною лінією позначено середню складність тесту, горизонтальною пунктирною лінією – середню розподільну здатність тесту.

[19] **Кореляція тестового завдання** (Correlation) – зв'язок між результатами виконання певного завдання тесту учасниками тестування та їхнім загальним тестовим балом. Коефіцієнт кореляції є числовою мірою сили та напряму лінійного зв'язку. Види коефіцієнтів кореляції:

– Rit (Item-Test Correlation) – показник зв'язку між результатами виконання певного завдання тесту й загальним тестовим балом, ***з урахуванням бала*** за виконання цього завдання;

– Rir (Item-Rest Correlation) – показник зв'язку між результатом виконання певного завдання тесту й загальним тестовим балом, ***без урахування бала*** за виконання цього завдання.

Що сильніший прямий (позитивний) зв'язок між результатами виконання завдання й загальним тестовим балом, то більшим є коефіцієнт кореляції та тим краще результати виконання завдання узгоджені з рівнем підготовленості учасників. Тому коефіцієнт кореляції використовують як один із показників дискримінативної здатності завдання.

Значення коефіцієнта кореляції належить проміжку [-1;1], тобто варіюється від 0 (немає лінійного зв'язку) до 1 (абсолютний лінійний зв'язок) або -1 (абсолютний негативний лінійний зв'язок).

У таблиці наведено проміжки значень коефіцієнта кореляції (округлених до сотих) та характеристику дискримінативності тестового завдання за показником узгодженості результатів його виконання із загальним тестовим балом.

Проміжок значення показника Rit	Характеристика дискримінативності завдання
0,25 – 1	висока
0,2 – 0,24	прийнятна
-1 – 0,19	низька

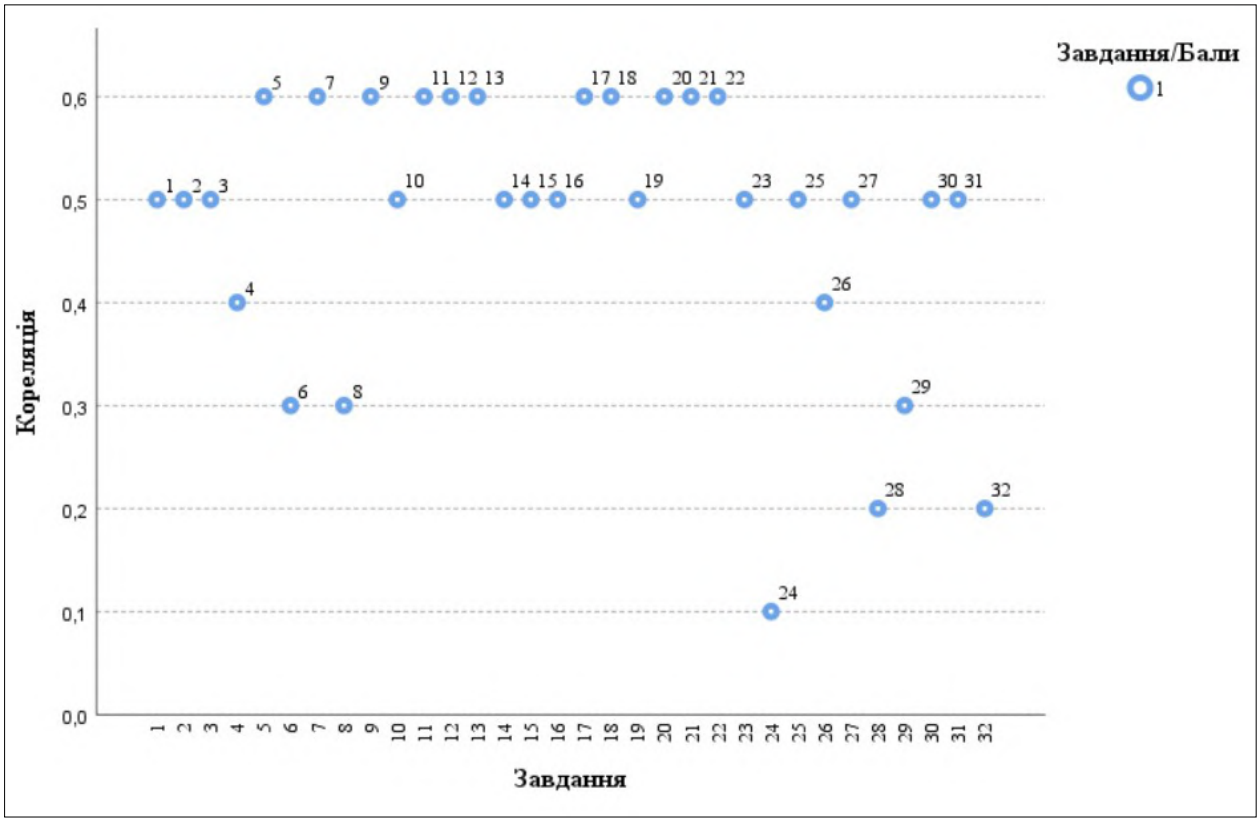

Діаграма 3.2.2.2.5. *Розподіл (розсіювання) тестових завдань з англійської мови за показником (коефіцієнтом) кореляції*[20]

[20] Синім кольором на діаграмі позначено тестові завдання, які оцінювали в 0 або 1 бал.

3.2.2.3. Психометричні характеристики завдань сертифікаційної роботи

1

This advertisement is for people who would like to _____.

A visit a historical museum
B receive medical assistance
C learn new skills
D enjoy baked goods
E buy cosmetics
F shop for organic food
G get employed
H go on a holiday trip

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D	E	F	G	H			
C	1,2	3,0	74,1	1,3	0,1	0,1	13,0	7,2	74,1	55,2	0,5

2

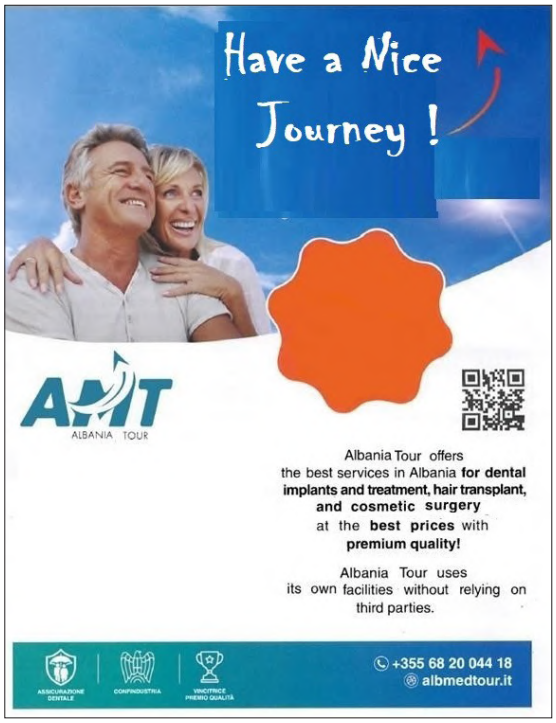

This advertisement is for people who would like to _____.

A visit a historical museum
B receive medical assistance
C learn new skills
D enjoy baked goods
E buy cosmetics
F shop for organic food
G get employed
H go on a holiday trip

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D	E	F	G	H			
B	0,5	59,1	0,6	1,1	9,0	0,4	2,2	27,1	59,1	66,6	0,5

3

This advertisement is for people who would like to _____.

A visit a historical museum
B receive medical assistance
C learn new skills
D enjoy baked goods
E buy cosmetics
F shop for organic food
G get employed
H go on a holiday trip

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D	E	F	G	H			
D	3,9	0,2	1,0	80,1	0,4	8,4	1,5	4,5	80,1	51,2	0,5

4

This advertisement is for people who would like to _____.

A visit a historical museum
B receive medical assistance
C learn new skills
D enjoy baked goods
E buy cosmetics
F shop for organic food
G get employed
H go on a holiday trip

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D	E	F	G	H			
E	0,1	0,5	0,5	0,6	63,0	34,2	0,5	0,6	63,0	55,4	0,4

5

Settle in
UK "As a qualified Nurse"

Basic Qualifications

- Nursing Degree or Diploma
- 2 Years of Nursing Experience
- Registered Nurse License
- Secondary Education Level
- Below 45 years old (Female only)

English Language Ability

To prove your English language skills, you will need to clear IELTS. **Academic IELTS with 6.5 in writing and 7 in remaining areas**

LOGS.LK

How to apply

Please send Clear Passport Copy, Full CV, Copy of Nursing Degree / Diploma Certificate, Copy of Nursing Council Certificate, Copy of A/L Certificate to : elinemanager@gmail.com

Our Response

Once we receive your relevant documents by e-mail, we will contact you for further information by e-mail or by phone.

E Line Care and Studies (Private) Limited
Tel : 0815 779 777 | Hotline : 0764 643 640
elinemanager@gmail.com | www.elinecare.com

This advertisement is for people who would like to _____.

A visit a historical museum
B receive medical assistance
C learn new skills
D enjoy baked goods
E buy cosmetics
F shop for organic food
G get employed
H go on a holiday trip

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D	E	F	G	H			
G	1,1	17,6	15,1	0,7	0,1	0,2	64,1	1,1	64,1	76,9	0,6

Bike-Sharing Schemes

Visit virtually any city these days, and no matter where in the world it is, you'll surely find its own public bike rental scheme. China, for example, has about 60 of its own, while many of the European cycling countries, like Denmark, France, Germany, and the Netherlands have also successfully introduced bike sharing in their cities. Perhaps what has made these schemes so popular is their accessibility. You can hire bikes in all shapes and sizes.

The public bikes phenomenon goes back to Amsterdam in 1965, when Dutch inventor Luud Schimmelpennink came up with a plan to reduce car pollution. Schimmelpennink encouraged people to find any old bicycles they had and paint them white. Then they were asked to leave these bikes anywhere in Amsterdam and tell others to use them. It was known as the 'White Bicycle' movement. So, if anyone in Amsterdam urgently needed transport, an unlocked white bicycle became a new alternative.

However, the bikes were taken away by the police as there was a law forbidding leaving unlocked bikes in the city. When the bikes were returned, they were fitted with combination locks. Still, the unlock codes were painted on the bikes so anybody could open and use them. The project probably had a greater impact long-term than it did at the time. There were only about 50 bikes available, most of which were hardly ever used, and the bicycle-sharing scheme stopped working the following year. It was not until

the 1990s that bike-sharing schemes made a significant return, and became common in England, the US, Denmark, and Norway.

In many cities these days, bike-sharing schemes are as important to infrastructure and public transport as any other means of getting from A to B. For instance, it is 14 years since the first bikes belonging to London's cycle scheme were used on the streets of the capital. The scheme was launched by then-mayor Boris Johnson on 30 July 2010, when he announced that he wanted the city to be "filled with thousands of gleaming machines", which would "become as common on the roads as black cabs and red buses". Since launching, more than 94 million journeys have been made in London using hire bikes called 'Boris Bikes'. In a busy city like London, these bikes made moving around the city much more pleasant than taking the tube.

Why are bike-sharing schemes such a success? One reason is that they attract all kinds of people – cycling regulars, beginners, tourists, and commuters. Another reason is that they are very easy to use. Nowadays, you can pick up and drop off your hired bike anywhere through your phone's GPS and the company's app. The statistics on bike sharing show that this is a rapidly expanding market which is predicted to continue increasing steadily for some time. And as the business gets bigger and better all the time, the bike sharing future looks bright for a while, at least.

6 What is stated in **PARAGRAPH 1**?

A You can go on a virtual bike tour in any city.
B Bike-sharing programmes are taking over the world.
C European countries have identical rental schemes.
D Bike sharing has reached its peak accessibility.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D			
B	27,5	46,2	13,2	13,1	46,2	38,7	0,3

7 What did Luud Schimmelpennink **NOT** plan to do?

A to set up a profitable business
B to reduce harmful effects of vehicles
C to promote the use of old bicycles
D to make the city journeys easy

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D			
A	63,6	15,7	14,2	6,5	63,6	74,3	0,6

8 What is **TRUE** of the 'White Bicycle' movement?

A Bikes were forbidden on the main city streets.
B Bikes were shared for a brief period of time.
C Bikes with painted codes were returned to owners.
D Bikes with combination locks were widely used.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D			
B	19,6	34,9	20,8	24,7	34,9	49,0	0,3

9 What is mentioned in the text about London transport?

A There are 94 million bicycles for hire in London.
B London bikes are the cheapest means of transport.
C The number of London cabs has dropped for the past years.
D London's bike-sharing system was started by a city official.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D			
D	26,5	13,9	9,1	50,5	50,5	73,9	0,6

10 What does the author say about bike sharing schemes?

A They have flexible prices depending on the bike type.
B They have reduced profits of the transport companies.
C They have become a promising commercial activity.
D They offer free cycling accessories to their regulars.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D			
C	9,1	19,2	57,2	14,5	57,2	66,0	0,5

Summer Camps

11 Independent Lake Camp

Along with the usual summer fun, like soccer, swimming, art, and performing, this camp has many unusual offerings, like a Dungeon where kids play all sorts of role-playing games. Despite its name, it's not all about Dungeons & Dragons: "We've got World of Darkness, Vampires, Star Wars, Shadow Run, Magic the Gathering, and Secret Identities. Some games use nothing more than a few pieces of paper and a pencil or two," says camp director Nigel Watson. Campers are encouraged to make up their own games. In fact, Secret Identities was created by a former counsellor.

At this place campers can _____.

A participate in a rescue drill
B look after rare animals
C take part in overnight campouts
D design fun activities by themselves
E get acquainted with professional actors
F learn an oriental language
G involve their relatives into activities
H make a vehicle with their own hands

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D	E	F	G	H			
D	4,3	2,0	6,5	66,9	6,1	1,2	9,8	3,2	66,9	69,3	0,6

12 Spy Camp

In camp Lohikan there are close to 65 different disciplines offered each day. *Spy Camp* is the most intriguing. Over the course of three days, campers develop their secret-agent skills like code breaking, and take part in exciting activities (paintball, jet-skiing, and martial arts). On the final day of camp, young spies are grouped into teams and given a nation-saving mission. "Each week we run a new session and change the scenario," says camp director Mark Buynak.

At this place campers can _____.

A participate in a rescue drill
B look after rare animals
C take part in overnight campouts
D design fun activities by themselves
E get acquainted with professional actors
F learn an oriental language
G involve their relatives into activities
H make a vehicle with their own hands

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
A	44,6	1,1	12,6	8,3	6,4	6,5	18,4	2,1	44,6	77,7	0,6

13 Camp Tall Timbers

At *Camp Tall Timbers*, they've been serving up fun and rewarding camp experiences every summer for over 45 years. *Camp Tall Timbers* is conveniently located in the beautiful foothills of the Blue Ridge Mountains. The camp offers a wide variety of engaging and inspiring activities for boys and girls from ages 7 to 16. The camp experience promotes independence, decision-making, socialisation, skill-building, confidence, creativity, and self-discovery in a safe environment. They invite the campers' families to spend quality time together for a fun-filled weekend.

At this place campers can _____.

A participate in a rescue drill
B look after rare animals
C take part in overnight campouts
D design fun activities by themselves
E get acquainted with professional actors
F learn an oriental language
G involve their relatives into activities
H make a vehicle with their own hands

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
G	9,2	1,2	9,6	11,0	3,0	4,5	57,4	4,1	57,4	77,0	0,6

14 Wizards & Warriors Camp

Prepare your potions and powers at this myth-inspired camp, run by Guard Up! No video games or dice here – campers act out the epic tale, using their magical skill set, their smarts, and a variety of foam weapons. In addition to battling evil on their quest for treasure, kids will get a chance to meet famous figures from history and fiction, like Greek philosopher Hippocrates and Captain Ahab from Moby Dick, all portrayed by experienced performers.

At this place campers can _____.

A participate in a rescue drill
B look after rare animals
C take part in overnight campouts
D design fun activities by themselves
E get acquainted with professional actors
F learn an oriental language
G involve their relatives into activities
H make a vehicle with their own hands

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D	E	F	G	H			
E	9,4	1,9	6,4	4,0	67,0	4,3	4,2	2,8	67,0	68,6	0,5

15 Cultural Immersion Camp

Who wouldn't want to do this? The *Cultural Immersion Camp* offers its China: Ancient Empires to Modern Wonders. Kids get to visit the Forbidden City, Tiananmen Square, Tiger/Bear Mountain Village, and The Great Wall of China. Daily activities can include biking on a city fortress wall, learning kung fu, bamboo rafting, mud baths, rock climbing, rice farming, and a Chinese acrobatic show, but most importantly, a three-week special trip allows kids to interact and care for pandas.

At this place campers can _____.

A participate in a rescue drill
B look after rare animals
C take part in overnight campouts
D design fun activities by themselves
E get acquainted with professional actors
F learn an oriental language
G involve their relatives into activities
H make a vehicle with their own hands

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D	E	F	G	H			
B	4,4	77,7	2,4	1,9	2,3	5,4	3,5	2,4	77,7	53,3	0,5

16 KoKo NYC

It might be titled "Soap Box Summer Workshop," but the whole goal of the camp is to get kids to think outside of the box. What seemed like an ordinary piece of metal, or an item that could be thrown away might actually be the part that's required to build a car to compete in the Derby. Kids will work together to build their masterpiece, and compete in the big race at the end of the summer.

At this place campers can _____.

A participate in a rescue drill
B look after rare animals
C take part in overnight campouts
D design fun activities by themselves
E get acquainted with professional actors
F learn an oriental language
G involve their relatives into activities
H make a vehicle with their own hands

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D	E	F	G	H			
H	7,5	1,6	4,8	3,5	1,6	2,3	3,0	75,7	75,7	59,9	0,5

Tower Bridge

Tower Bridge is one of London's most famous landmarks – but how much do you know about this architectural oddity?

In 1876, the City of London Corporation held a competition for the design of a new bridge to help Londoners travel between the two sides of the Thames. Over 50 designs were submitted but none was approved until 1884. Then they finally picked the design by architect Sir Horace Jones, **(17)** _____.

When Tower Bridge first opened, it used to be powered by coal burning steam engines, but these were replaced by a combination of electricity and oil in the 1970s.

The two high level walkways were designed **(18)** _____ when it was open. The walkways weren't really used that much and were closed in 1910, **(19)** _____.

Tower Bridge once opened… with a bus on it. In 1952, bus 78 was making its regular trip across the bridge **(20)** _____. It turned out Tower Bridge was doing what it's best-known for – starting to open, but with the bus on it. The driver had to put his foot to the floor, and make the bus leap over the opening gap. He made it to the other side without injuring anybody, **(21)** _____.

In 1951, Frank Miller flew a plane through Tower Bridge **(22)** _____. Interestingly, in 1912, another Frank flew his biplane through the bridge, but his reason wasn't as amusing as it was a serious emergency.

A because his 13-year-old son challenged him to
B so that pedestrians would still be able to use the bridge
C that it still functions as a vital crossing of the Thames
D when the driver noticed something odd happening ahead
E who shaped some of the most iconic buildings in Victorian London

F but the glass walkways allow for some interesting views of London
G but now you can visit them as part of an excursion
H so he was given the next day off for his bravery and quick thinking

17

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
E	5,4	8,3	7,3	2,3	68,2	3,2	2,0	3,3	68,2	70,7	0,6

18

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
B	4,4	47,8	13,8	6,0	4,2	13,9	5,3	4,6	47,8	76,3	0,6

19

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
G	5,5	6,9	6,6	8,7	2,8	14,5	50,9	4,1	50,9	73,6	0,5

20

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
D	3,4	8,1	11,3	56,8	4,0	6,6	5,7	4,1	56,8	83,0	0,6

21

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
H	7,7	7,8	5,2	6,2	5,1	6,3	7,2	54,5	54,5	80,6	0,6

22

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
A	46,5	5,9	11,2	5,8	5,8	7,4	5,7	11,7	46,5	80,4	0,6

Seven-Day Training Routine

Kelly Ripa has been a fresh face on our morning TV screens for the **(23)** _____ 13 years. This mother of three children answers a daily 6 a.m. **(24)** _____ call to get her family and career up and moving. After making breakfast for her kids and dropping them off at school, Ripa heads to the studio. After the show, she heads to the gym for one of her daily high intensity **(25)** _____. Ripa believes exercise is important to **(26)** _____ her head, while keeping her heart strong. Her training **(27)** _____ yoga, dance and running. Kelly credits much of her energy and success to her daily training routine.

23	**A**	early	**B**	former	**C**	past	**D**	preceded
24	**A**	wakeup	**B**	emergency	**C**	warning	**D**	urgent
25	**A**	workshops	**B**	workloads	**C**	workdays	**D**	workouts
26	**A**	clear	**B**	blow	**C**	clean	**D**	air
27	**A**	composes	**B**	includes	**C**	consists	**D**	meets

23

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**			
C	19,4	7,1	67,3	6,2	67,3	63,0	0,5

24

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**			
A	62,6	18,6	10,9	7,9	62,6	23,8	0,1

25

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**			
D	6,2	4,2	18,0	71,6	71,6	65,7	0,5

26

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**			
A	50,0	8,6	38,5	2,9	50,0	55,2	0,4

27

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**			
B	9,9	73,4	10,7	6,0	73,4	62,2	0,5

The History of Money

Metal objects were introduced as money around 5000 B.C. By 700 BC, the Lydians became the first in the Western world **(28)** _____ coins. Metal was used **(29)** _____ it was readily available, easy to work with and could **(30)** _____. As coins were given a certain value, it became **(31)** _____ to compare the cost of items people wanted.

Some of the earliest known paper money **(32)** _____ back to China, where the use of paper money became common from about AD 960 onwards.

28	**A**	to make	**B**	make	**C**	were making	**D**	made
29	**A**	therefore	**B**	whereas	**C**	whether	**D**	since
30	**A**	recycle	**B**	be recycled	**C**	have recycled	**D**	be recycling
31	**A**	easily	**B**	easier	**C**	the easier	**D**	easiest
32	**A**	dates	**B**	date	**C**	dating	**D**	have dated

28

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**			
A	48,5	7,0	18,7	25,8	48,5	39,8	0,2

29

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**			
D	13,8	12,7	21,3	52,3	52,3	49,6	0,3

30

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**			
B	11,1	66,9	7,8	14,2	66,9	65,1	0,5

31

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**			
B	20,2	65,4	6,8	7,6	65,4	66,8	0,5

32

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**			
A	37,6	21,0	15,1	26,3	37,6	31,7	0,2

3.2.2.4. Загальні висновки щодо результатів виконання завдань сертифікаційної роботи

Для участі в основних сесіях НМТ 2026 року 104 244 учасники з-поміж предметів за вибором надали перевагу тесту з англійської мови.

Аналіз результатів виконання завдань сертифікаційної роботи НМТ 2026 року з англійської мови свідчить, що для цьогорічних тестованих легкими були 50 % завдань, оптимальної складності – 43,75 %, складними – 6,25 % завдань.

Поріг 5 балів (щонайменше 15 % від максимально можливої кількості балів) подолали 98,2 % тестованих. Максимальну кількість балів (32 бали) набрали 2,1 % тестованих.

Аналіз результатів виконання завдання частини «Читання» свідчить, що для більшості учасників тестування завдання, за допомогою якого перевіряли вміння розуміти основний зміст прочитаного автентичного тексту (Task 1), було легким: середня складність його становить 68,1 %.

Завдання, яке було скероване на перевірку повного розуміння прочитаного тексту (Task 2), успішно виконала половина тестованих (50,5 %). За результатами психометричних досліджень складність запитань цього завдання становить від 34,9 % до 63,6 %, а їхня розподільна здатність – 60,5 %.

Завдання на вміння знаходити спеціальну або необхідну інформацію в автентичних текстах різнопланового характеру (Task 3) успішно виконали 64,9 % учасників НМТ. За результатами психометричних досліджень складність запитань цього завдання становить від 44,6 % до 77,7 % з високою розподільною здатністю – 67,7 %.

Завдання, скероване на перевірку вміння розуміти структуру тексту та розпізнавати зв’язки між частинами тексту (Task 4), виявилося оптимальним (складність становить 54,1 %), а запитання в межах цього завдання були легкими та оптимальними для учасників тестування.

Результати психометричного аналізу сертифікаційної роботи свідчать про сформованість іншомовної комунікативної компетентності в читанні більшості тестованих (середня складність частини «Читання» – 59,4 %).

Завдання 5 (Task 5) було скеровано на перевірку лексичної компетентності учасників тестування, здатності розрізняти значення лексичних одиниць відповідно до контексту, знання лексичної сполучуваності слів. Для більшості тестованих ця частина тесту була легкою, середня складність запитань у цьому завданні становить 65 % (від 50 % до 73,4 %).

Аналіз результатів виконання завдання 6 (Task 6) дає підстави стверджувати, що більшість учасників НМТ мають сформовану граматичну компетентність. Для тестованих ця частина тесту була оптимальної складності – 54,1 %.

За результатами психометричних досліджень сертифікаційна робота з англійської мови має оптимальну складність – 59,5 % і дуже хорошу розподільну здатність – 62 %, що дає змогу ефективно визначити місце учасника тестування за рейтинговою шкалою 100–200 балів.

Тест з англійської мови 2026 року є відмінним інструментом вимірювання (коефіцієнт Альфа Кронбаха становить 0,91) іншомовної мовленнєвої компетентності в читанні, а також мовних лексичних та граматичних компетентностей.

3.2.3. Сертифікаційна робота з німецької мови

3.2.3.1. Структура та зміст сертифікаційної роботи

Завдання для сертифікаційної роботи розроблено відповідно до Програми зовнішнього незалежного оцінювання з іноземних мов, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26 червня 2018 року № 696.

На виконання завдань сертифікаційної роботи відведено орієнтовно 60 хвилин.

Тест із німецької мови складався з двох частин («Читання» і «Використання мови») та містив 32 запитання, об'єднані в 6 завдань. Зміст завдань сертифікаційної роботи спрямовано на визначення рівня сформованості іншомовної комунікативної компетентності в читанні, лексичної та граматичної комунікативних компетентностей за шкалою 100–200 балів на основі тестових балів, отриманих учасниками тестування за виконання всіх завдань сертифікаційної роботи з німецької мови. Зауважимо, що мовний інвентар (дискретні лексичні одиниці та граматичні явища) не був окремим об'єктом контролю, а перевірку рівня сформованості лексичної та граматичної компетентностей здійснено в комунікативному контексті.

Кількісний розподіл запитань сертифікаційної роботи за перевіреними видами мовленнєвої діяльності та комунікативними компетентностями наведено в таблиці 3.2.3.1.1.

Таблиця 3.2.3.1.1

Види мовленнєвої діяльності	**Комунікативні компетентності**						**Усього**
	загальне розуміння тексту	вибіркове розуміння тексту	повне розуміння тексту	розуміння структури тексту	лексична компетентність	граматична компетентність	
Читання	5	6	5	6	–	–	**22**
Використання мови	–	–	–	–	5	5	**10**
Усього	**5**	**6**	**5**	**6**	**5**	**5**	**32**

Сертифікаційна робота містила завдання закритої форми: з вибором однієї відповіді, на встановлення відповідності, на заповнення пропусків.

Завдання з вибором однієї відповіді (Aufgabe 2: № 6–10) складалися з основи та чотирьох варіантів відповіді, з яких лише один правильний.

Виконання завдань на встановлення відповідності (Aufgabe 1: № 1–5, Aufgabe 3: № 11–16) полягало в доборі заголовків до текстів / частин текстів із наведених варіантів; тверджень / ситуацій до оголошень / текстів; запитань до відповідей або відповідей до запитань.

У завданнях на заповнення пропусків у тексті (Aufgaben 4–6: № 17–32) передбачено доповнення абзаців / речень у тексті різними текстовими фрагментами: речення-

ми / частинами речень, словосполученнями / словами із запропонованих варіантів.

За правильну відповідь на кожне запитання в завданнях 1–6 можна було отримати 1 бал.

Кількісний розподіл завдань сертифікаційної роботи за формами наведено в таблиці 3.2.3.1.2.

Таблиця 3.2.3.1.2

Форми завдань	**Комунікативні компетентності**						**Усього**
	загальне розуміння тексту	вибіркове розуміння тексту	повне розуміння тексту	розуміння структури тексту	лексична компетентність	граматична компетентність	
З вибором однієї правильної відповіді	–	–	5	–	–	–	**5**
На встановлення відповідності	5	6	–	–	–	–	**11**
На заповнення пропусків	–	–	–	6	5	5	**16**
Усього	**5**	**6**	**5**	**6**	**5**	**5**	**32**

Максимальна кількість балів, яку можна було набрати, виконавши правильно всі завдання сертифікаційної роботи з німецької мови, – **32**.

3.2.3.2. Психометричні характеристики сертифікаційної роботи

Статистичні характеристики результатів тестування з німецької мови наведено в таблиці 3.2.3.2.1.

Таблиця 3.2.3.2.1

Назва характеристики	Кількісне значення
Обсяг вибірки[1]	505
Максимально можливий бал[2]	32
Максимально набраний бал[3]	32*
Середнє[4]	21,11
Мода[5]	21
Медіана[6]	22
Стандартне відхилення[7]	6,91
Асиметрія[8]	-0,48
Ексцес[9]	2,48

* – *отримало десять учасників*

[1] **Обсяг вибірки** – фактична кількість учасників, які проходили тестування під час дев'ятої сесії.

[2] **Максимально можливий бал** (*Max*) – бал, який можуть набрати учасники тестування з цього навчального предмета, правильно виконавши всі завдання тесту, та обчислений згідно зі Схемами нарахування балів за виконання завдань національного мультипредметного тесту 2026 року, розробленими Українським центром оцінювання якості освіти та затвердженими відповідним наказом.

[3] **Максимально набраний бал** (*max*) – найбільший бал, який фактично набрали учасники тестування з цього навчального предмета та обчислений згідно зі Схемами нарахування балів за виконання завдань національного мультипредметного тесту 2026 року ($max \leq Max$).

[4] **Середнє** (Mean *(M)*) – середнє арифметичне значення балів, набраних усіма учасниками тестування з цього навчального предмета.

[5] **Мода** – кількість балів, яку найчастіше набирали учасники тестування з цього навчального предмета. На гістограмі розподілу учасників тестування за набраними балами моді (або модам) відповідає найвищий стовпчик (або кілька найвищих стовпчиків однакової висоти).

[6] **Медіана** (Median *(Me)*) – значення, яке ділить упорядковану множину балів, отриманих учасниками тестування з цього навчального предмета, на дві рівні за кількістю частини: у першій частині результати учасників не більші за медіану, а в другій – не менші.

[7] **Стандартне відхилення** (Standard Deviation *(St.Dev.)*) – статистичний показник розсіювання результатів тестування з цього навчального предмета, який характеризує середнє відхилення індивідуальних балів учасників від середнього значення *M.* Мале значення стандартного відхилення – *St.Dev.* < 15 % від значення *M* – свідчить про те, що результати більшості учасників зосереджені в порівняно вузькому інтервалі балів. Це може бути наслідком як однорідності групи тестованих за рівнем підготовленості, так і низької розподільної здатності тесту. Зі збільшенням значення стандартного відхилення, за інших рівних умов, результати тестування характеризуються більшою варіативністю, що може свідчити про кращу здатність тесту розрізняти учасників із різними рівнями підготовленості.

[8] **Асиметрія** (Skewness *(Sk)*) – показник, що характеризує ступінь і напрямок несиметричності розподілу балів, набраних учасниками тестування з цього навчального предмета. Якщо $Sk = 0$, то асиметрії немає, тобто розподіл є симетричним відносно середнього значення *M.* Якщо ж $Sk > 0$, то розподіл має правобічну асиметрію: більшість результатів зосереджено лівіше від середнього значення *M.* Від'ємна асиметрія ($Sk < 0$) вказує на те, що розподіл має лівобічну асиметрію: більшість результатів зосереджено правіше від середнього значення *M*. На практиці помітною асиметрією вважають значення $|Sk| \geq 0{,}1$ (у безрозмірній шкалі показника асиметрії).

[9] **Ексцес** (Kurtosis *(K)*) – показник, що характеризує форму розподілу результатів тестування з цього навчального предмета, ступінь концентрації балів, набраних учасниками тестування, поблизу середнього *M* та ймовірність появи крайніх (максимальних і мінімальних) значень порівняно з нормальним розподілом. Якщо $K = 0$, то розподіл має ту саму форму, що й нормальний. Якщо ж $K < 0$, то значення балів, набраних учасниками тестування, більш рівномірно розподілені в певному діапазоні, а крайні значення трапляються рідше, ніж для нормального розподілу. При $K > 0$ розподіл має більшу концентрацію значень навколо середнього й більшу ймовірність мінімальних і максимальних значень, ніж нормальний розподіл.

Закінчення табл. 3.2.3.2.1

Назва характеристики	Кількісне значення
Складність тесту[10]	65,96
Розподільна здатність тесту[11]	53,38
Надійність тесту[12]	0,89
Стандартна похибка вимірювання[13]	2,24

[10] **Складність тесту** – середнє арифметичне значень показників складності *(P-value)* усіх завдань тесту з цього навчального предмета.

У таблиці наведено проміжки значень складності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику тесту.

Проміжок значення P-value	Характеристика тесту
80 – 100 %	дуже легкий
60 – 79 %	легкий
40 – 59 %	оптимальний
21 – 39 %	складний
≤ 20%	дуже складний

[11] **Розподільна здатність тесту** – середнє арифметичне значень показників розподільної здатності *(D-index)* усіх завдань тесту з цього навчального предмета.

У таблиці наведено проміжки значень розподільної здатності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику тесту.

Проміжок значення D-index	Характеристика тесту
41 – 100 %	з дуже хорошою розподільною здатністю
31 – 40 %	з хорошою розподільною здатністю
21 – 30 %	з середньою розподільною здатністю
≤ 20 %	з низькою розподільною здатністю

[12] **Надійність тесту** (Reliability) – характеристика внутрішньої узгодженості результатів тестування між різними завданнями одного тесту; узгодженості результатів тестування за варіації методів, інструментів або оцінювачів; узгодженості результатів при повторному проведенні тесту за інших незмінних умов.

У практиці освітніх вимірювань надійність тесту найчастіше оцінюють за показником внутрішньої узгодженості, що характеризує, наскільки узгоджено завдання тесту вимірюють одну й ту саму латентну ознаку та якою мірою випадкові похибки окремих завдань компенсують або, навпаки, підсилюють одна одну.

Найпоширенішим статистичним показником внутрішньої узгодженості є коефіцієнт Альфа Кронбаха *(Cronbach's alpha)*. Він відображає середню кореляцію між результатами виконання завдань тесту та їхнім внеском у загальну варіацію тестового бала. У практиці освітніх вимірювань референсним (мінімально прийнятним) вважають значення Альфи Кронбаха не менше ніж 0,75. Чим більшим є значення Альфи Кронбаха, тим меншою є похибка вимірювань.

У таблиці наведено проміжки значень коефіцієнта Альфа Кронбаха (округлених до сотих) та характеристику надійності тесту як інструмента вимірювання.

Проміжок значення Cronbach's alpha	Характеристика тесту
0,90 – 0,99	відмінний інструмент вимірювання
0,85 – 0,89	дуже хороший інструмент вимірювання
0,80 – 0,84	хороший інструмент вимірювання
0,75 – 0,79	задовільний інструмент вимірювання
< 0,75	малозадовільний інструмент вимірювання

[13] **Стандартна похибка вимірювання** (Standard Error of Measurement *(SEM)*) – статистичний показник, що оцінює ступінь відхилення результатів вимірювання від істинного значення вимірюваної величини. Вона залежить від надійності тесту та стандартного відхилення (*St.Dev.*).

Якість тесту вважають задовільною, якщо величина *SEM* не перевищує $^1/_2$ від величини *St.Dev.*

Що меншим є значення *SEM,* то більшою є ймовірність того, що результати вимірювання (тестові бали) оцінюють реальний стан успішності тестованих.

На діаграмах 3.2.3.2.1–3.2.3.2.3 показано розподіл учасників тестування з німецької мови за кількістю набраних тестових балів та отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів.

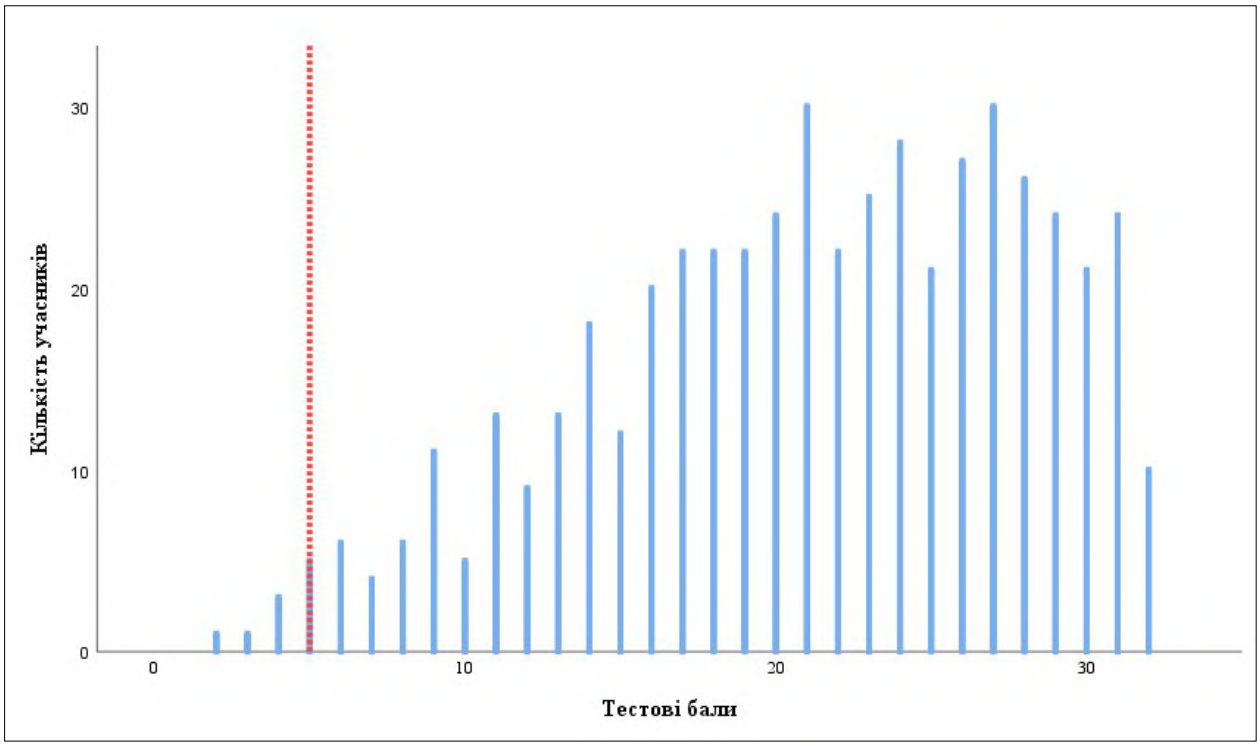

Діаграма 3.2.3.2.1. *Розподіл учасників тестування з німецької мови за кількістю набраних тестових балів*[14]

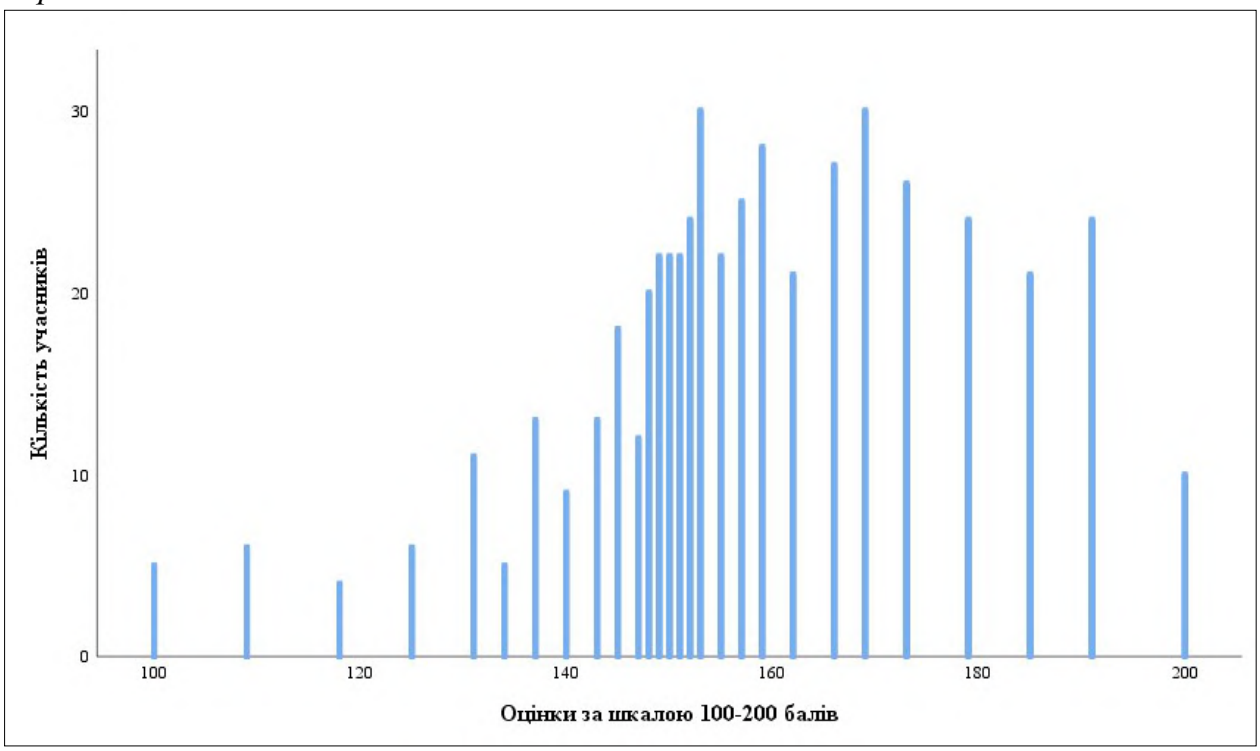

Діаграма 3.2.3.2.2. *Розподіл учасників тестування з німецької мови за кількістю отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів*

[14] Червоною пунктирною лінією на діаграмі 3.2.3.2.1 позначено поріг «склав / не склав» (5 балів), установлений Порядком прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 26 лютого 2026 року № 373, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України від 20 березня 2026 року за № 374/45768.

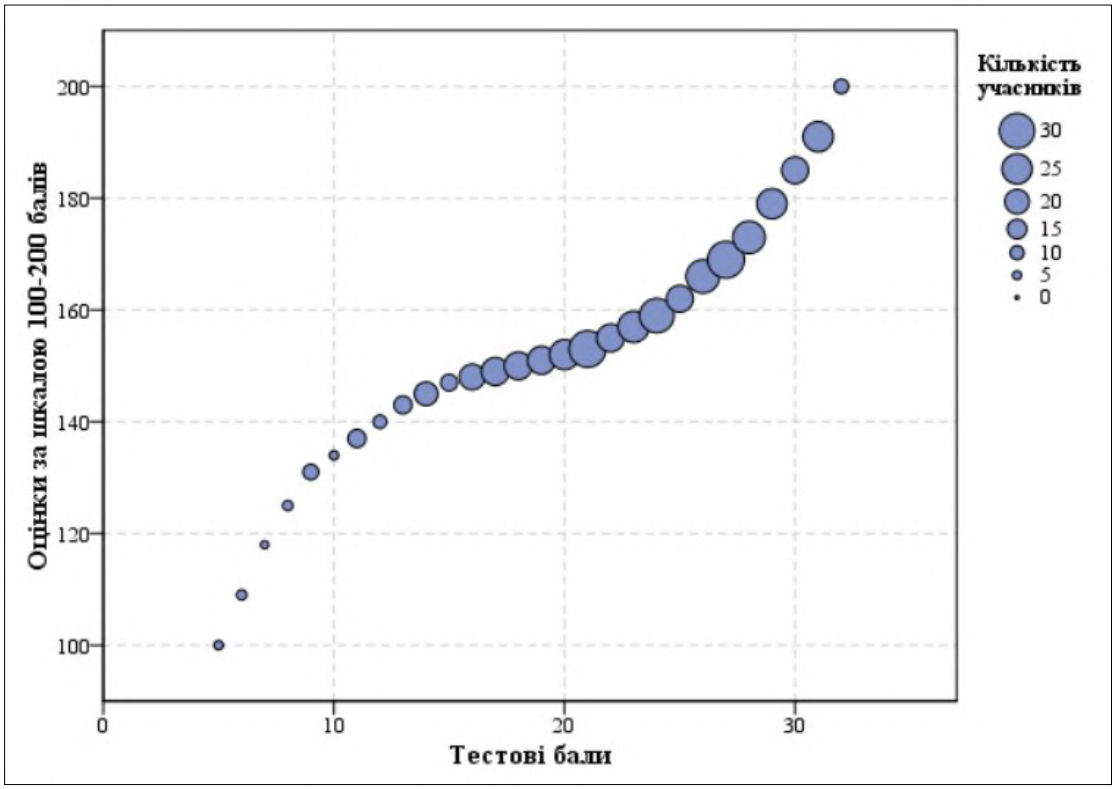

Діаграма 3.2.3.2.3. *Розподіл учасників тестування з німецької мови за кількістю набраних тестових балів та отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів*

На точковій діаграмі[15] 3.2.3.2.4 показано розподіл (розсіювання) тестових завдань з німецької мови за складністю[16] та розподільною здатністю[17].

[15] **Точкова діаграма** (*діаграма розсіювання*) – один із типів математичних діаграм, що використовують для відображення в декартовій системі координат значень двох змінних для набору даних. Дані (тестові завдання) показано у вигляді набору точок, кожна з яких має значення однієї змінної (показника складності), що визначає її положення на горизонтальній осі, та значення іншої змінної (показника розподільної здатності), що визначає її положення на вертикальній осі.

[16] **Складність тестового завдання** *(P-value)* – показник успішності виконання цього завдання учасниками тестування. Визначають як відношення (у відсотках) кількості балів, набраних усіма учасниками за виконання цього завдання, до максимальної кількості балів, яку вони могли б отримати за його виконання. У таблиці наведено проміжки значень складності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику тестового завдання.

Проміжок значення P-value	Характеристика завдання
80 – 100 %	дуже легке
60 – 79 %	легке
40 – 59 %	оптимальне
21 – 39 %	складне
≤ 20 %	дуже складне

[17] **Розподільна здатність (дискримінативність) тестового завдання** *(D-index)* – показник здатності тестового завдання диференціювати учасників тестування з різним рівнем підготовленості. Дискримінативність завдання визначають як різницю складності завдання для сильної та слабкої (добре й погано підготовленої) груп учасників тестування. У таблиці наведено проміжки значень розподільної здатності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику дискримінативності тестового завдання.

Проміжок значення D-index	Характеристика дискримінативності завдання
41 – 100 %	дуже хороша
31 – 40 %	хороша
21 – 30 %	середня
≤ 20 %	низька

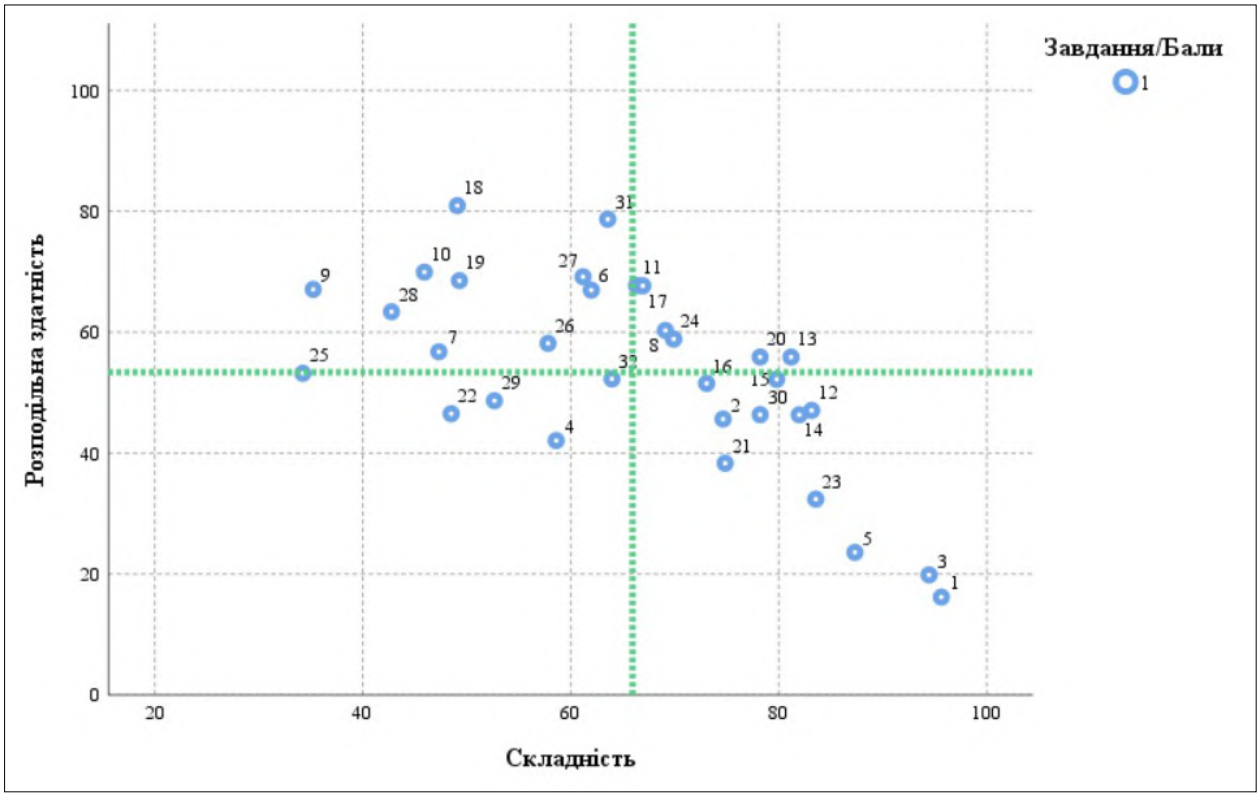

Діаграма 3.2.3.2.4. *Розподіл (розсіювання) тестових завдань з німецької мови за складністю та розподільною здатністю*[18]

На діаграмі 3.2.3.2.5 показано розподіл (розсіювання) тестових завдань з німецької мови за показником (коефіцієнтом) кореляції[19].

[18] Синім кольором на діаграмі позначено тестові завдання, які оцінювали в 0 або 1 бал. Вертикальною пунктирною лінією позначено середню складність тесту, горизонтальною пунктирною лінією – середню розподільну здатність тесту.

[19] **Кореляція тестового завдання** (Correlation) – зв'язок між результатами виконання певного завдання тесту учасниками тестування та їхнім загальним тестовим балом. Коефіцієнт кореляції є числовою мірою сили та напряму лінійного зв'язку. Види коефіцієнтів кореляції:

– Rit (Item-Test Correlation) – показник зв'язку між результатами виконання певного завдання тесту й загальним тестовим балом, ***з урахуванням бала*** за виконання цього завдання;

– Rir (Item-Rest Correlation) – показник зв'язку між результатом виконання певного завдання тесту й загальним тестовим балом, ***без урахування бала*** за виконання цього завдання.

Що сильніший прямий (позитивний) зв'язок між результатами виконання завдання й загальним тестовим балом, то більшим є коефіцієнт кореляції та тим краще результати виконання завдання узгоджені з рівнем підготовленості учасників. Тому коефіцієнт кореляції використовують як один із показників дискримінативної здатності завдання.

Значення коефіцієнта кореляції належить проміжку [-1;1], тобто варіюється від 0 (немає лінійного зв'язку) до 1 (абсолютний лінійний зв'язок) або -1 (абсолютний негативний лінійний зв'язок).

У таблиці наведено проміжки значень коефіцієнта кореляції (округлених до сотих) та характеристику дискримінативності тестового завдання за показником узгодженості результатів його виконання із загальним тестовим балом.

Проміжок значення показника Rit	Характеристика дискримінативності завдання
0,25 – 1	висока
0,2 – 0,24	прийнятна
-1 – 0,19	низька

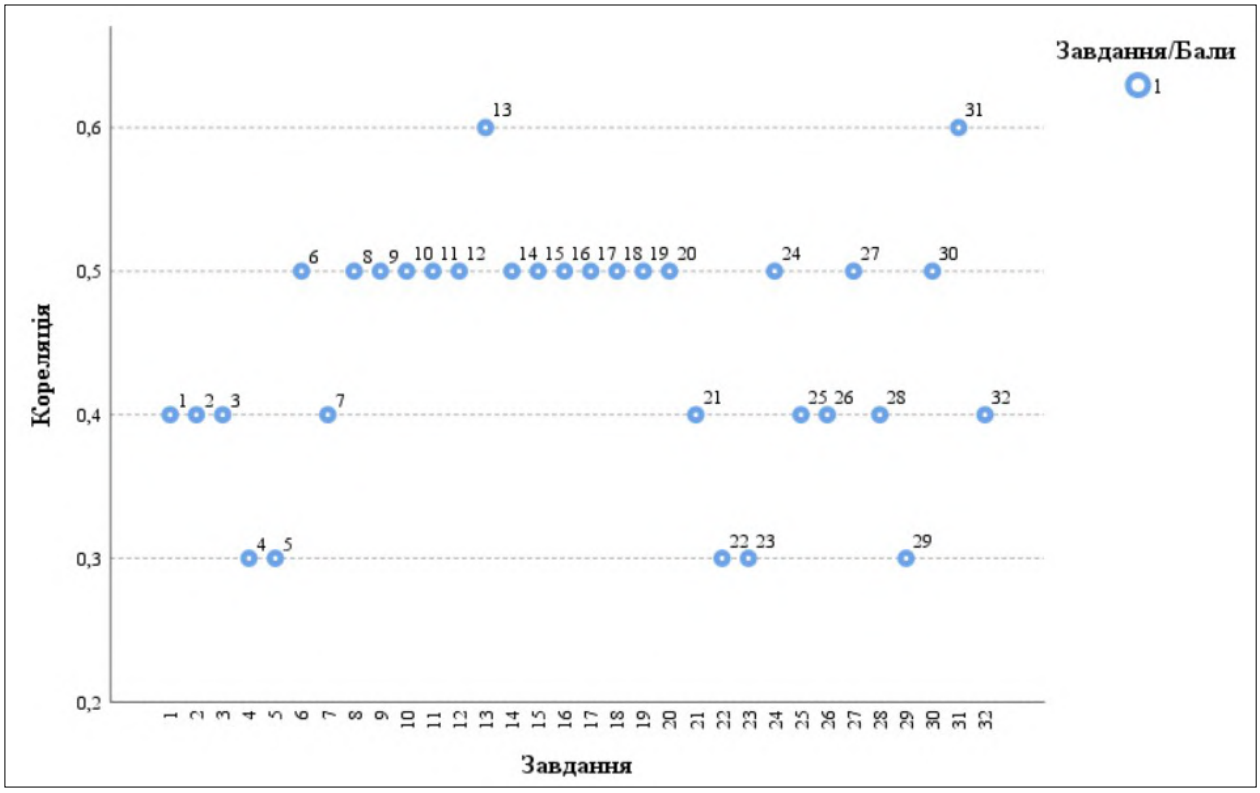

Діаграма 3.2.3.2.5. *Розподіл (розсіювання) тестових завдань з німецької мови за показником (коефіцієнтом) кореляції*[20]

[20] Синім кольором на діаграмі позначено тестові завдання, які оцінювали в 0 або 1 бал.

3.2.3.3. Психометричні характеристики завдань сертифікаційної роботи

1 Picknicks in Parks, Nachmittage am See, Aperol Spritz im Garten. Es ist wahr: Jetzt ist Sommeranfang! Gleichzeitig ist aber auch wahr: Der Sommeranfang war dieses Jahr schon. Wie ist das möglich? Die Antwort: Es gibt zwei unterschiedliche Perspektiven. Der meteorologische Sommeranfang ist jedes Jahr am 1. Juni. Für Meteorologinnen und Meteorologen ist dieses immer gleiche Datum wichtig. So können sie ihre Statistiken besser vergleichen. Die Jahreszeiten beginnen deshalb immer pünktlich zu einem Monatsanfang. Der kalendarische Monatsanfang konzentriert sich auf einen anderen Aspekt: die Sonne. Dieser Sommeranfang ist der Tag der Sommersonnenwende: Dann ist die Sonne an ihrem nördlichsten Punkt. Dieses Datum variiert. In diesem Jahr ist es der 21. Juni.

A Patrouille auf Reifen
B Orchideen in der Universität
C Secondhand ist im Trend
D Donald Duck jetzt auch in Leichter Sprache
E Welche Kleidung bevorzugen die Deutschen?
F Wie hilft Donald Duck bei Problemen mit dem Lesen?
G Was heißt Orchideenfach?
H Warum der Sommer zweimal beginnt

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
H	0,6	0,6	0,4	1,0	1,0	0,6	0,2	95,6	95,6	16,2	0,4

2 Comics sind für alle da! Das ist das Motto von Medienhaus ***Story House Egmont***. Für alle? In Deutschland haben circa zehn Millionen Menschen Probleme mit dem Lesen und Lernen. Für sie gibt es jetzt Donald Duck in Leichter Sprache. Die ist übrigens auch für Deutschlernende besser zu verstehen.

A Patrouille auf Reifen
B Orchideen in der Universität
C Secondhand ist im Trend
D Donald Duck jetzt auch in Leichter Sprache
E Welche Kleidung bevorzugen die Deutschen?
F Wie hilft Donald Duck bei Problemen mit dem Lesen?
G Was heißt Orchideenfach?
H Warum der Sommer zweimal beginnt

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
D	0,1	0,6	0,0	74,7	0,6	23,0	0,8	0,2	74,7	47,1	0,4

3 “Ich habe nur kurz Medikamente für meine kranke Tante geholt! ” Manchmal können sich Menschen mit kreativen Lügen vor Sanktionen retten, wenn sie falsch geparkt haben. Denn mit manchen Menschen kann man diskutieren. Mit Scan-Autos wird das schwerer. Genau die werden jetzt aber in Baden-Württemberg getestet. Mit einer Kamera auf dem Dach fahren sie durch die Straßen und kontrollieren die geparkten Autos. Der Prozess geht so: die Menschen müssen einen Parkschein

kaufen und ihr Kennzeichen mitteilen. Dann können die Scan-Autos die Kennzeichen scannen und vergleichen: Hat jemand für dieses Kennzeichen schon gezahlt?

A Patrouille auf Reifen
B Orchideen in der Universität
C Secondhand ist im Trend
D Donald Duck jetzt auch in Leichter Sprache
E Welche Kleidung bevorzugen die Deutschen?
F Wie hilft Donald Duck bei Problemen mit dem Lesen?
G Was heißt Orchideenfach?
H Warum der Sommer zweimal beginnt

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
A	94,5	0,1	1,0	0,2	2,0	0,6	1,2	0,4	94,5	19,9	0,4

4 Elegant, exotisch und farbintensiv – jetzt blühen wieder die Orchideen. Mit bis zu 30 000 Arten sind sie die größte Pflanzenfamilie der Welt. In Deutschland sind sie heute eine typische Zimmerpflanze. Früher aber waren sie selten und deshalb Luxus. Das ist auch die Analogie beim Wort *Orchideenfach*: Es ist ein ganz seltenes Fach an einer Universität, wie zum Beispiel Afrikanistik oder Tibetologie. Oft sitzen da ganz wenige Studierende in den Seminaren – ein Luxus-Studium.

A Patrouille auf Reifen
B Orchideen in der Universität
C Secondhand ist im Trend
D Donald Duck jetzt auch in Leichter Sprache
E Welche Kleidung bevorzugen die Deutschen?
F Wie hilft Donald Duck bei Problemen mit dem Lesen?
G Was heißt Orchideenfach?
H Warum der Sommer zweimal beginnt

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
G	0,4	38,0	0,8	1,0	0,4	0,4	58,6	0,4	58,6	42,1	0,3

5 Gebraucht? Günstig? Gekauft! Eine Marktanalyse des Handelsverbands Deutschland zeigt: Immer mehr Menschen entscheiden sich im Internet für Secondhandeinkäufe. Im letzten Jahr haben Verkäuferinnen und Verkäufer online mit gebrauchten Produkten circa 9,9 Milliarden Euro umgesetzt. Das sind 7,2 Prozent mehr als im Jahr 2023. Und es ist fast zweimal so viel wie vor sechs Jahren. Im Jahr 2019 waren es noch 5,7 Milliarden Euro.

A Patrouille auf Reifen
B Orchideen in der Universität
C Secondhand ist im Trend
D Donald Duck jetzt auch in Leichter Sprache
E Welche Kleidung bevorzugen die Deutschen?
F Wie hilft Donald Duck bei Problemen mit dem Lesen?
G Was heißt Orchideenfach?
H Warum der Sommer zweimal beginnt

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D	E	F	G	H			
C	0,8	0,6	87,3	0,2	9,1	0,4	0,2	1,4	87,3	23,6	0,3

“ Wien ist eine tolle Stadt”

Der Indonesier Pace Seprice Sakan erzählt über sein neues Leben in Österreich: “Kennen Sie Komodowarane? Die Reptilien leben im Osten von Indonesien auf verschiedenen Inseln. Genau diese Region ist meine Heimat. Aber ich bin schon lange nicht mehr dort gewesen. Ich habe mich Ende 2015 bei der indonesischen Botschaft in Wien beworben. Im April 2016 durfte ich dort meinen neuen Job anfangen.

Davor war ich noch nie in Österreich. Aber die Sprache war nicht neu: Ich habe nämlich Deutsch studiert. Außerdem war ich vor rund zehn Jahren zwei Semester an der Pädagogischen Hochschule in Heidelberg. Das war ein fantastisches Jahr! Heidelberg ist wirklich eine schöne Stadt, und es leben dort sehr viele Studenten. Trotzdem ist Deutsch für mich eine schwierige Sprache. Aber es wird immer besser! Ich arbeite neben meinem Job an der Botschaft nun auch als Dolmetscher und Übersetzer.

In ganz Österreich leben nur rund 1000 Indonesier. Man kann fast sagen: In der Botschaft kennen wir jeden persönlich. Vielleicht gibt es auch deshalb in Wien kein indonesisches Restaurant. Das finde ich sehr schade. Das Essen aus meiner Heimat vermisse ich nämlich sehr.

Wien selbst finde ich aber sehr schön. Hier lebe ich wirklich sehr gut. Ich glaube, dass man Wien schon zehn Mal zur Stadt mit der höchsten Lebensqualität der Welt gewählt hat. Ich finde auch, dass die Leute hier sehr viel lockerer leben als in Deutschland. Die Österreicher genießen ihre Freizeit wirklich.

Mein Wiener Lieblingswort passt auch gut zu diesem lockeren Leben: Oida*. Man kann es in wirklich allen Situationen benutzen. Aber Vorsicht: Es kommt natürlich aus der Umgangssprache. Zu einem Polizisten auf der Straße kann man das nicht sagen. Und auch wenn die Österreicher sehr locker sind: Hier im Land ist alles geregelt. Das gefällt mir sehr gut. In Indonesien interessieren sich viele Leute nämlich nicht so sehr für Normen.

In meiner Freizeit singe ich. In Indonesien war ich in einer Schülerband. Wenn es in der Botschaft ein Event gibt, bin ich deshalb der Sänger. Ich hoffe, dass wir dort bald wieder viele schöne Veranstaltungen machen können.”

***Oida* = Alter; (**verschiedene Bedeutungen, z.B. zur Ansprache oder um verschiedene Emotionen zu zeigen).

6 Warum ist Pace Seprice Sakan nach Österreich gekommen?

A Er wollte seltene Reptilien aus seiner Heimat im Wiener Zoo sehen.
B Er hat eine Stelle bei einer diplomatischen Vertretung in Wien bekommen.
C Er hat immer auf den indonesischen Inseln gelebt und wollte andere Länder sehen.
D Er wollte die Leute in Österreich auf die Natur seiner Heimatregion aufmerksam machen.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D			
B	8,5	62,0	22,4	7,1	62,0	66,2	0,5

7 Was trifft auf das Leben von Pace Seprice Sakan in Wien zu?

A Das ist nicht das erste Mal, dass er sich in einem deutschsprachigen Land aufhält.
B Er hatte keine besonderen Schwierigkeiten beim Erlernen der deutschen Sprache.
C Er ist bei seiner Arbeit auf die Unterstützung eines Dolmetschers angewiesen.
D In Österreich musste er zuerst zwei Semester an der pädagogischen Hochschule studieren.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**			
A	47,3	13,7	13,5	25,5	47,3	56,8	0,4

8 Was fehlt Pace Seprice Sakan in Wien?

A Kontakt mit seinen Landsleuten
B Gute Restaurants
C Kommunikation mit den Österreichern
D Indonesische Küche

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**			
D	12,5	5,7	12,7	69,1	69,1	58,8	0,5

9 Was gefällt Pace Seprice Sakan in Wien?

A Er kann sein Leben in der österreichischen Hauptstadt in vollen Zügen genießen.
B Die Polizisten auf der Straße sind hier freundlich und hilfsbereit.
C Die Leute sind hier locker und achten nicht so sehr auf die Regeln.
D Es gibt hier viele Möglichkeiten, die Freizeit interessant zu gestalten.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**			
A	35,2	8,1	32,5	24,2	35,2	67,8	0,5

10 Wie ist die Beziehung von Pace Seprice Sakan zur Musik?

A Er spielt in einer Schülerband mit indonesischen Kindern zusammen.
B Er hofft, dass er bald zum ersten Mal auf der Bühne auftreten kann.
C Er beteiligt sich regelmäßig an den Musikveranstaltungen in seiner Arbeit.
D Er organisiert gerne Musikevents für alle Musikfans in seinem Wohnviertel.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**			
C	22,6	21,0	45,9	10,5	45,9	70,7	0,5

11 Herr Oschmann ist auf der Suche nach einem modernen Schreibtisch für sein Arbeitszimmer.

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
G	3,2	1,6	0,1	27,3	1,0	0,4	66,3	0,1	66,3	66,2	0,5

12 Christina ist an dem Kauf der Kunstwerke der modernen Malerei interessiert.

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
E	2,0	5,1	3,0	1,6	83,2	1,3	1,2	2,6	83,2	46,3	0,5

13 Theo spart für einen neuen PC und sucht einen Saisonjob, um zusätzlich Geld zu verdienen.

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
A	81,2	1,2	1,4	3,6	1,6	0,7	9,5	0,8	81,2	56,6	0,6

14 Frau Völker sucht nach einem Geschenk für ihre kleine Enkelin, mit der sie viel Zeit verbringt.

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
F	1,4	4,0	1,3	1,2	1,8	82,0	1,4	6,9	82,0	47,1	0,5

15 Familie Pätzold bekommt Besuch aus Japan und möchte ihren Gästen ein kulturelles Erlebnis anbieten.

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
H	1,6	3,6	2,4	1,1	2,8	7,9	0,8	79,8	79,8	52,9	0,5

16 Herr und Frau Ellermann möchten ihr neues Aquarium begrünen und suchen nach einem passenden Angebot.

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
C	0,5	19,4	73,1	0,8	4,0	0,4	0,8	1,0	73,1	50,8	0,5

A Verkäufer (m/w/d) Weihnachtsmarkt – Gendarmenmarkt
B Guppys Verkauf oder Tausch
C Verschiedene Aquariumpflanzen
D SUCHE – Schreibtisch, Computertisch – Elektrisch verstellbar
E Gerahmtes Aquarellbild “Blumen in einer Vase”
F Tiger und Bär Weihnachtsbuch – Janosch Serie
G Computertisch mit Rollen und Monitoraufsatz
H Willkommen auf dem Weihnachtsmarkt Arnstadt!

Verkäufer (m/w/d)
Weihnachtsmarkt – Gendarmenmarkt

Sie möchten gerne Weihnachten mitgestalten und lieben es genauso wie wir – dann sind Sie bei uns genau richtig!
Wir suchen **Verkäufer (m/w/d)**
für unseren **begehbaren** und **beheizten** Pop-Up-Store auf dem **Weihnachtsmarkt** in **Berlin - Gendarmenmarkt**
vom **17.11.25 bis 31.12.25!**
Bewerben Sie sich noch heute!

Verkäufer / Quereinsteiger (m/w/d) Weihnachtsmarkt - Gendarmenmarkt - Job bei der Firma meinestadt.de in Berlin

Guppys Verkauf oder Tausch

Wir haben vor Kurzem ein Aquarium übernommen und geben jetzt einige Guppys ab. Die Fische wirken gesund und aktiv, aber wir können keine genauen Angaben zu Alter, Farbe oder Herkunft machen.
Preis: 1 € pro Tier oder Gruppe
Nur Abholung – kein Versand.
Wir können auch gegen andere Fischarten tauschen.

Guppys Verkauf oder Tausch in Bayern - Ampfing | Aquarium und Aquaristikzubehör günstig | kleinanzeigen.de

Verschiedene Aquariumpflanzen

Ich biete über 30 verschiedene Aquariumpflanzen zum Verkauf an.
Die Pflanzen sind aus einem sehr gut laufenden Aquarium, sie werden mit CO2 Düngung, Bodengrunddüngung und täglichen Flüssigdüngern versorgt.
Der Preis ist je nach Menge und Seltenheit der Pflanzen frei verhandelbar.
Versand ist möglich oder Abholung bei mir in Wiesbaden.
Verschiedene Aquariumpflanzen + Versand in Hessen - Wiesbaden | Wasserpflanzen günstig kaufen | kleinanzeigen.de

SUCHE – Schreibtisch, Computertisch – Elektrisch verstellbar

Ich bin auf der Suche nach einem Schreibtisch für meinen Computer.
Er soll elektrisch höhenverstellbar sein, denn ich möchte auch im Stehen arbeiten.
Er sollte bis zur 115 cm Höhe verstellbar sein.
Freue mich auf eure Angebote.

SUCHE - Schreibtisch, Computertisch - Elektrisch verstellbar in Baden-Württemberg - Aichtal | kleinanzeigen.de

Gerahmtes Aquarellbild "Blumen in einer Vase"

Ich verkaufe hier ein super schönes selbst gemaltes und gerahmtes Aquarellbild
Motiv "Blumen in einer Vase"
Maße des wunderschönen Bildes:
Ohne Rahmen:
Breite: ca. 20,5 cm
Höhe: ca. 26 cm
Mit Rahmen:
Breite: ca. 25 cm
Höhe: ca. 31 cm
Dieses wunderschöne und handgemalte Bild darf in keiner Sammlung fehlen.
Greifen Sie schnell zu, bevor es verkauft ist.

Gerahmtes Aquarellbild selbst gemalt „Blumen in einer Vase" in Berlin - Zehlendorf | kleinanzeigen.de

Tiger und Bär
Weihnachtsbuch – Janosch Serie

Verschenke das schöne Kinderbuch „Tiger und Bär, es weihnachtet sehr!" aus der beliebten Janosch-Serie.
• Autoren: Florian Fickel und Johanna Seipelt
• Weihnachtliche Geschichte perfekt für die Adventszeit
• Liebevoll illustriert mit den klassischen Janosch-Figuren
Das Buch ist ideal zum Vorlesen für Kinder oder als Geschenk zur Weihnachtszeit.
Bei Fragen melde dich gerne.
Tiger und Bär Weihnachtsbuch - Janosch Serie in Niedersachsen - Stade | Zu verschenken | kleinanzeigen.de

Computertisch mit Rollen und Monitoraufsatz

Verkaufe meinen praktischen Computertisch aus hellem Holz.

Der Schreibtisch bietet dir alles für einen ergonomischen Arbeitsplatz:

• Ausziehbare Tastaturablage
• Monitoraufsatz für bessere Bildschirmhöhe
• Rollen für einfaches Verschieben
• Seitliche Ablageflächen für Drucker oder Unterlagen
• Stabile Konstruktion

Bei Fragen melde dich gerne.

Computertisch mit Rollen und Monitoraufsatz in Baden-Württemberg - Bad Säckingen | kleinanzeigen.de

Willkommen auf dem Weihnachtsmarkt Arnstadt!

Lassen Sie sich vom Zauber der Adventszeit mitreißen – mitten im Herzen von Arnstadt. Liebevoll ausgewählte Geschenkideen und weihnachtliche Leckereien finden Sie an unseren Marktständen. Genießen Sie Musik, festliche Darbietungen und staunen Sie über die weihnachtliche Miniaturlandschaft. Freuen Sie sich auf Aktionen und Überraschungen vor dem festlich beleuchteten Rathaus und der Bachkirche. Das ausführliche Veranstaltungsprogramm finden Sie auf
www.arnstadt.de/weihnachtsmarkt

Arktische Aktion

Für ein bisschen Alaska-Atmosphäre muss man nicht in die Arktis reisen. Es gibt sie auch in Deutschland. Zum Beispiel in der Pullman City Harz in Sachsen-Anhalt. Die gigantische Westernstadt ist **(17)** _____ in der Bergregion Harz.

Das Schlittenhunderennen dort erinnert die Besucherinnen und Besucher **(18)** _____ in Alaska.

Es ist aber nicht nur ein NostalgieEvent, sondern ein Sport. Mehrere Hunde **(19)** _____. Ihn lenkt der Musher. Diese Person gibt den Hunden Kommandos. **(20)** _____ sind der Siberian Husky, der Alaskan Malamute und der Samojede.

Diese Tiere sind besonders athletisch und **(21)** _____ mehrere Kilometer. Event findet vom 5. bis zum 7. Januar statt. **(22)** _____.

A wenn es draußen heiß und trocken
B an die Zeit des Goldrauschs
C laufen bei dem Rennen
D ziehen einen Schlitten
E eine populäre Attraktion
F wenn es keinen Schnee gibt
G sorgen für die Alaska-Atmosphäre
H typische Hunderassen

17

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D	E	F	G	H			
E	2,4	5,5	2,2	3,6	66,9	1,8	15,0	2,6	66,9	67,7	0,5

18

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D	E	F	G	H			
B	1,9	49,1	2,2	10,7	16,0	8,7	6,3	5,1	49,1	80,9	0,5

19

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D	E	F	G	H			
D	2,2	6,7	20,0	49,3	1,7	2,8	12,7	4,6	49,3	69,3	0,5

20

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D	E	F	G	H			
H	4,0	5,7	1,1	1,8	3,2	3,0	3,0	78,2	78,2	55,9	0,5

21

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D	E	F	G	H			
C	3,0	2,1	74,9	11,7	1,5	2,2	2,2	2,4	74,9	37,6	0,4

22

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
F	29,1	7,9	1,0	5,0	2,1	48,5	5,0	1,4	48,5	45,0	0,3

Avocado-Boom

Auf Toast, als Salat oder als Basis für Guacamole: Avocados sind **(23)** _____ und gesund. Zumindest finden das immer mehr Menschen in Deutschland, denn der Import der Früchte ist seit 2013 um mehr als 400 Prozent gestiegen. Auch global **(24)** _____ es einen Avocado-Boom. **(25)** _____ist das aber ein Problem, weil man Avocados viele Tausend Kilometer aus Ländern mit wärmerem Klima transportiert. **(26)** _____ braucht das Kultivieren der Früchte extrem viel Wasser – und das **(27)** _____ dann in den Anbauländern.

A nützlich
B obwohl
C fehlt
D ökologisch
E gibt
F kostet
G lecker
H außerdem

23

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
G	8,5	0,1	1,6	5,0	0,0	0,6	83,6	0,6	83,6	33,9	0,3

24

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
E	7,7	1,8	8,7	6,7	69,9	2,6	1,2	1,4	69,9	58,1	0,5

25

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
D	5,9	22,0	3,2	34,3	5,7	2,4	0,6	25,9	34,3	51,0	0,4

26

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
H	7,9	18,0	2,4	10,7	1,0	1,0	1,2	57,8	57,8	58,2	0,4

27

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
C	7,5	4,8	61,2	5,3	7,9	9,3	1,4	2,6	61,2	69,9	0,5

Historische Dokumente

(28) _____ kann man historische Dokumente scannen und zu einem Text machen, **(29)** _____ der Computer dann lesen kann. “OCR4all” macht seinen Job sehr gut: **(30)** _____ als ein Prozent der Buchstaben sind am Ende falsch. **(31)** _____ das Programm zu benutzen, muss man kein Informatik-Experte sein. Mit der Software **(32)** _____ schon das Wörterbuch der deutschen Sprache (1859–1865) von Daniel Sanders digitalisiert. In diesem Buch hat fast jeder Satz eine andere Typologie.

28	**A**	dabei	**B**	dazu	**C**	damit	**D**	davon
29	**A**	der	**B**	des	**C**	dem	**D**	den
30	**A**	wenig	**B**	wenige	**C**	weniger	**D**	wenigen
31	**A**	ohne	**B**	damit	**C**	statt	**D**	um
32	**A**	wurde	**B**	werde	**C**	wurdet	**D**	werdet

28

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**			
C	20,7	22,8	42,8	13,7	42,8	62,6	0,4

29

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**			
D	20,2	7,3	19,8	52,7	52,7	49,4	0,3

30

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**			
C	6,3	11,1	78,2	4,4	78,2	47,8	0,5

31

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**			
D	13,5	18,2	4,7	63,6	63,6	78,7	0,6

32

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**			
A	64,0	12,1	16,4	7,5	64,0	53,0	0,4

3.2.3.4. Загальні висновки щодо результатів виконання завдань сертифікаційної роботи

Для участі в основних сесіях НМТ 2026 року 3207 учасників з-поміж предметів за вибором надали перевагу тесту з німецької мови.

Аналіз результатів виконання завдань свідчить, що для цьогорічних учасників тестування 28,1 % завдань були оптимальної складності, 65,6 % виявилося легким і лише 6,3 % – складними. Поріг у 5 балів (щонайменше 15 % від максимально можливої кількості балів) подолали 99,1 % тестованих. Максимальну кількість балів (32 бали) набрали 1,1 % учасників тестування.

Завдання 1 (Aufgabe 1) частини «Читання», за допомогою якого перевіряли вміння розуміти основний зміст прочитаного автентичного тексту, виявилося дуже легким. Середня складність становить 82,14 %. Серед запитань 1–5 чотири були легкими або дуже легкими, а одне – оптимальним.

Завдання 2 (Aufgabe 2) частини «Читання» скероване на перевірку вміння повністю розуміти прочитане. Успішне виконання цього завдання потребувало від учасників відповідного мовного рівня та сформованих навичок роботи з довгими за обсягом текстами. Загалом із-поміж запитань 6–10 завдання 2 (Aufgabe 2) два виявилися легкими, два – оптимальної складності й одне – складним. Середня складність запитань у завданні 2 (Aufgabe 2) становить 51,9 %.

Із завданням, за допомогою якого перевіряли вміння знаходити спеціальну або необхідну інформацію в автентичних текстах (частина «Читання»), упоралися навіть учасники з низьким рівнем підготовки. Більшість із них змогли правильно дібрати оголошення до описаних ситуацій. З-поміж запитань 11–16 завдання 3 (Aufgabe 3) всі виявилися легкими, лише одне – оптимальним (середня складність становить 77,6 %).

Виконання завдання 4 (Aufgabe 4) частини «Читання», скерованого на перевірку вміння розуміти структуру тексту, розпізнавати зв’язки між частинами тексту, передбачало реконструкцію тексту з пропусками. Серед запитань 17–22 три виявилися легкими, а три мали оптимальний рівень складності. Середня складність запитань у завданні 4 (Aufgabe 4) становить 61,2 %.

У завданні 5 (Aufgabe 5) частини «Використання мови» – на перевірку лексичної компетентності – учасникам було запропоновано текст із п’ятьма пропущеними лексичними одиницями та список лексичних одиниць, з-поміж яких треба було дібрати правильні відповіді для заповнення пропусків у тексті. Учасники добре впоралися з цим завданням: з-поміж запитань 23–27 одне запитання було оптимальної складності, три – легкими, а одне виявилося складним. Середня складність становить 61,4 %.

Аналіз результатів виконання завдання 6 (Aufgabe 6) свідчить, що більшість учасників тестування мають сформовану граматичну компетентність. Для тестованих ця частина тесту була легкою – 60,3 % учасників тестування правильно виконали ці завдання.

Згідно з психометричним аналізом результатів виконання завдань сертифікаційної роботи НМТ 2026 року з німецької мови тест виявився легким (середня складність – 66 %), має дуже хорошу розподільну здатність (53,4 %). Показник надійності тесту – 0,89.

3.2.4. Сертифікаційна робота з французької мови

3.2.4.1. Структура та зміст сертифікаційної роботи

Завдання для сертифікаційної роботи розроблено відповідно до Програми зовнішнього незалежного оцінювання з іноземних мов, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26 червня 2018 року № 696.

На виконання завдань сертифікаційної роботи відведено орієнтовно 60 хвилин.

Тест із французької мови складався з двох частин («Читання» і «Використання мови») та містив 32 запитання, об'єднані в 6 завдань. Зміст завдань сертифікаційної роботи спрямовано на визначення рівня сформованості іншомовної комунікативної компетентності в читанні, лексичної та граматичної комунікативних компетентностей за шкалою 100–200 балів на основі тестових балів, отриманих учасниками тестування за виконання всіх завдань сертифікаційної роботи з французької мови. Зауважимо, що мовний інвентар (дискретні лексичні одиниці та граматичні явища) не був окремим об'єктом контролю, а перевірку рівня сформованості лексичної та граматичної компетентностей здійснено в комунікативному контексті.

Кількісний розподіл запитань сертифікаційної роботи за перевіреними видами мовленнєвої діяльності та комунікативними компетентностями наведено в таблиці 3.2.4.1.1.

Таблиця 3.2.4.1.1

Види мовленнєвої діяльності	**Комунікативні компетентності**						**Усього**
	загальне розуміння тексту	вибіркове розуміння тексту	повне розуміння тексту	розуміння структури тексту	лексична компетентність	граматична компетентність	
Читання	5	6	5	6	–	–	**22**
Використання мови	–	–	–	–	5	5	**10**
Усього	**5**	**6**	**5**	**6**	**5**	**5**	**32**

Сертифікаційна робота містила завдання трьох форм: з вибором однієї відповіді, на встановлення відповідності, на заповнення пропусків.

Завдання з вибором однієї відповіді (Exercice 2: № 6–10) використано для перевірки рівня сформованості навичок читання тексту з повним розумінням. Завдання містили основу та чотири варіанти відповіді, з яких лише один був правильним.

Завдання на встановлення відповідності (Exercice 1: № 1–5, Exercice 3: № 11–16) були скеровані на перевірку навичок загального розуміння тексту та розуміння структури прочитаного тексту. Виконання завдань полягало в доборі заголовків до

текстів / частин текстів із наведених варіантів; тверджень / описів ситуацій до оголошень / текстів; запитань до відповідей або відповідей до запитань.

Завдання на заповнення пропусків у тексті (Exercice 4–6: № 17–32) були скеровані на перевірку рівня сформованості навичок розуміння структури тексту, а також лексичну та граматичну компетентності в комунікативному контексті. Учасникам тестування було запропоновано доповнити абзаци / речення в тексті реченнями / час-тинами речень, словосполученнями / словами з наведених варіантів.

За правильну відповідь на кожне запитання в завданнях 1–6 можна було отримати 1 бал.

Кількісний розподіл завдань сертифікаційної роботи за формами наведено в таблиці 3.2.4.1.2.

Таблиця 3.2.4.1.2

Форми завдань	**Комунікативні компетентності**						**Усього**
	загальне розуміння тексту	вибіркове розуміння тексту	повне розуміння тексту	розуміння структури тексту	лексичні компетентності	граматичні компетентності	
З вибором однієї правильної відповіді	–	–	5	–	–	–	**5**
На встановлення відповідності	5	6	–	–	–	–	**11**
На заповнення пропусків	–	–	–	6	5	5	**16**
Усього	**5**	**6**	**5**	**6**	**5**	**5**	**32**

Максимальна кількість балів, яку можна було отримати, виконавши правильно всі завдання сертифікаційної роботи з французької мови, – **32**.

3.2.4.2. Психометричні характеристики сертифікаційної роботи

Статистичні характеристики результатів тестування з французької мови наведено в таблиці 3.2.4.2.1.

Таблиця 3.2.4.2.1

Назва характеристики	Кількісне значення
Обсяг вибірки[1]	100
Максимально можливий бал[2]	32
Максимально набраний бал[3]	31*
Середнє[4]	18,30
Мода[5]	26
Медіана[6]	19
Стандартне відхилення[7]	7,33
Асиметрія[8]	-0,17
Ексцес[9]	2,03

* – *отримало три учасники*

[1] **Обсяг вибірки** – фактична кількість учасників, які проходили тестування під час дев'ятої сесії.

[2] **Максимально можливий бал** (*Max*) – бал, який можуть набрати учасники тестування з цього навчального предмета, правильно виконавши всі завдання тесту, та обчислений згідно зі Схемами нарахування балів за виконання завдань національного мультипредметного тесту 2026 року, розробленими Українським центром оцінювання якості освіти та затвердженими відповідним наказом.

[3] **Максимально набраний бал** (*max*) – найбільший бал, який фактично набрали учасники тестування з цього навчального предмета та обчислений згідно зі Схемами нарахування балів за виконання завдань національного мультипредметного тесту 2026 року ($max \leq Max$).

[4] **Середнє** (Mean *(M)*) – середнє арифметичне значення балів, набраних усіма учасниками тестування з цього навчального предмета.

[5] **Мода** – кількість балів, яку найчастіше набирали учасники тестування з цього навчального предмета. На гістограмі розподілу учасників тестування за набраними балами моді (або модам) відповідає найвищий стовпчик (або кілька найвищих стовпчиків однакової висоти).

[6] **Медіана** (Median *(Me)*) – значення, яке ділить упорядковану множину балів, отриманих учасниками тестування з цього навчального предмета, на дві рівні за кількістю частини: у першій частині результати учасників не більші за медіану, а в другій – не менші.

[7] **Стандартне відхилення** (Standard Deviation *(St.Dev.)*) – статистичний показник розсіювання результатів тестування з цього навчального предмета, який характеризує середнє відхилення індивідуальних балів учасників від середнього значення *M.* Мале значення стандартного відхилення – *St.Dev.* < 15 % від значення *M* – свідчить про те, що результати більшості учасників зосереджені в порівняно вузькому інтервалі балів. Це може бути наслідком як однорідності групи тестованих за рівнем підготовленості, так і низької розподільної здатності тесту. Зі збільшенням значення стандартного відхилення, за інших рівних умов, результати тестування характеризуються більшою варіативністю, що може свідчити про кращу здатність тесту розрізняти учасників із різними рівнями підготовленості.

[8] **Асиметрія** (Skewness *(Sk)*) – показник, що характеризує ступінь і напрямок несиметричності розподілу балів, набраних учасниками тестування з цього навчального предмета. Якщо $Sk = 0$, то асиметрії немає, тобто розподіл є симетричним відносно середнього значення *M.* Якщо ж $Sk > 0$, то розподіл має правобічну асиметрію: більшість результатів зосереджено лівіше від середнього значення *M.* Від'ємна асиметрія ($Sk < 0$) вказує на те, що розподіл має лівобічну асиметрію: більшість результатів зосереджено правіше від середнього значення *M*. На практиці помітною асиметрією вважають значення $|Sk| \geq 0{,}1$ (у безрозмірній шкалі показника асиметрії).

[9] **Ексцес** (Kurtosis *(K)*) – показник, що характеризує форму розподілу результатів тестування з цього навчального предмета, ступінь концентрації балів, набраних учасниками тестування, поблизу середнього *M* та ймовірність появи крайніх (максимальних і мінімальних) значень порівняно з нормальним розподілом. Якщо $K = 0$, то розподіл має ту саму форму, що й нормальний. Якщо ж $K < 0$, то значення балів, набраних учасниками тестування, більш рівномірно розподілені в певному діапазоні, а крайні значення трапляються рідше, ніж для нормального розподілу. При $K > 0$ розподіл має більшу концентрацію значень навколо середнього й більшу ймовірність мінімальних і максимальних значень, ніж нормальний розподіл.

Закінчення табл. 3.2.4.2.1

Назва характеристики	Кількісне значення
Складність тесту[10]	57,19
Розподільна здатність тесту[11]	56,93
Надійність тесту[12]	0,90
Стандартна похибка вимірювання[13]	2,33

[10] **Складність тесту** – середнє арифметичне значень показників складності *(P-value)* усіх завдань тесту з цього навчального предмета.

У таблиці наведено проміжки значень складності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику тесту.

Проміжок значення P-value	Характеристика тесту
80 – 100 %	дуже легкий
60 – 79 %	легкий
40 – 59 %	оптимальний
21 – 39 %	складний
≤ 20%	дуже складний

[11] **Розподільна здатність тесту** – середнє арифметичне значень показників розподільної здатності *(D-index)* усіх завдань тесту з цього навчального предмета.

У таблиці наведено проміжки значень розподільної здатності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику тесту.

Проміжок значення D-index	Характеристика тесту
41 – 100 %	з дуже хорошою розподільною здатністю
31 – 40 %	з хорошою розподільною здатністю
21 – 30 %	з середньою розподільною здатністю
≤ 20 %	з низькою розподільною здатністю

[12] **Надійність тесту** (Reliability) – характеристика внутрішньої узгодженості результатів тестування між різними завданнями одного тесту; узгодженості результатів тестування за варіації методів, інструментів або оцінювачів; узгодженості результатів при повторному проведенні тесту за інших незмінних умов.

У практиці освітніх вимірювань надійність тесту найчастіше оцінюють за показником внутрішньої узгодженості, що характеризує, наскільки узгоджено завдання тесту вимірюють одну й ту саму латентну ознаку та якою мірою випадкові похибки окремих завдань компенсують або, навпаки, підсилюють одна одну.

Найпоширенішим статистичним показником внутрішньої узгодженості є коефіцієнт Альфа Кронбаха *(Cronbach's alpha)*. Він відображає середню кореляцію між результатами виконання завдань тесту та їхнім внеском у загальну варіацію тестового бала. У практиці освітніх вимірювань референсним (мінімально прийнятним) вважають значення Альфи Кронбаха не менше ніж 0,75. Чим більшим є значення Альфи Кронбаха, тим меншою є похибка вимірювань.

У таблиці наведено проміжки значень коефіцієнта Альфа Кронбаха (округлених до сотих) та характеристику надійності тесту як інструмента вимірювання.

Проміжок значення Cronbach's alpha	Характеристика тесту
0,90 – 0,99	відмінний інструмент вимірювання
0,85 – 0,89	дуже хороший інструмент вимірювання
0,80 – 0,84	хороший інструмент вимірювання
0,75 – 0,79	задовільний інструмент вимірювання
< 0,75	малозадовільний інструмент вимірювання

[13] **Стандартна похибка вимірювання** (Standard Error of Measurement *(SEM)*) – статистичний показник, що оцінює ступінь відхилення результатів вимірювання від істинного значення вимірюваної величини. Вона залежить від надійності тесту та стандартного відхилення (*St.Dev.*).

Якість тесту вважають задовільною, якщо величина *SEM* не перевищує $^1/_2$ від величини *St.Dev.*

Що меншим є значення *SEM,* то більшою є ймовірність того, що результати вимірювання (тестові бали) оцінюють реальний стан успішності тестованих.

На діаграмах 3.2.4.2.1–3.2.4.2.3 показано розподіл учасників тестування з французької мови за кількістю набраних тестових балів та отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів.

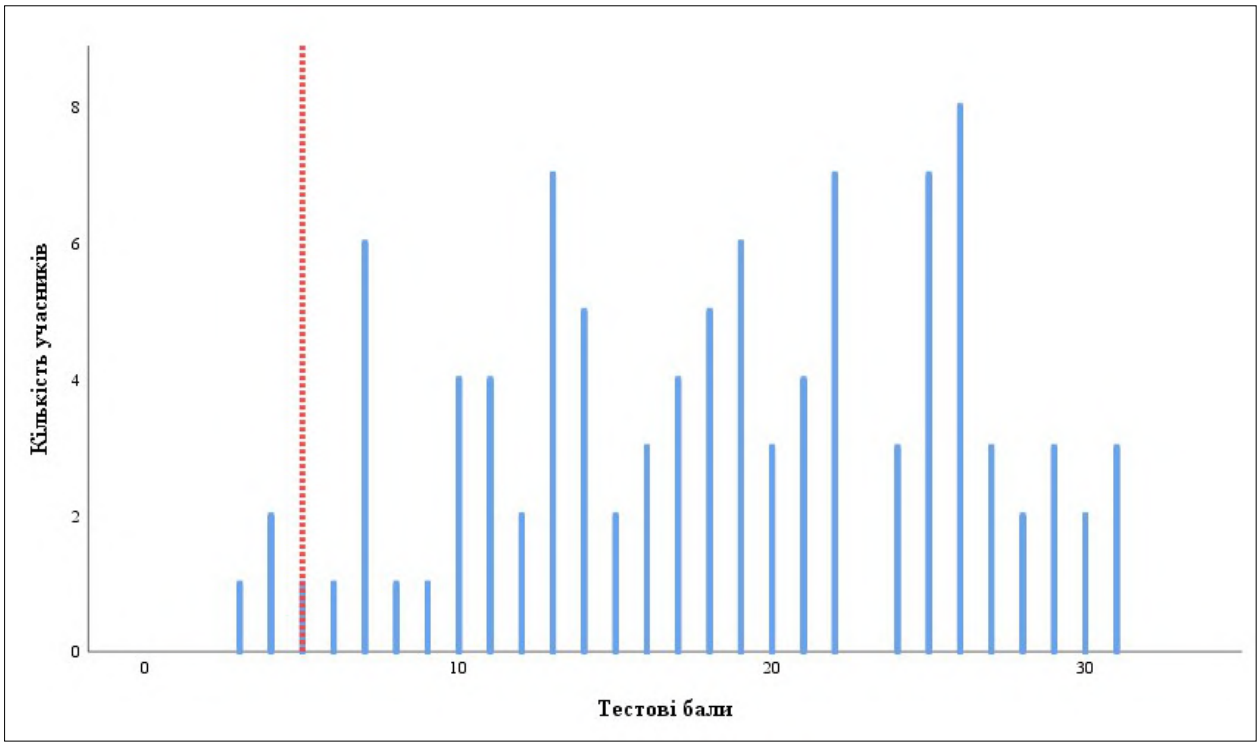

Діаграма 3.2.4.2.1. *Розподіл учасників тестування з французької мови за кількістю набраних тестових балів*[14]

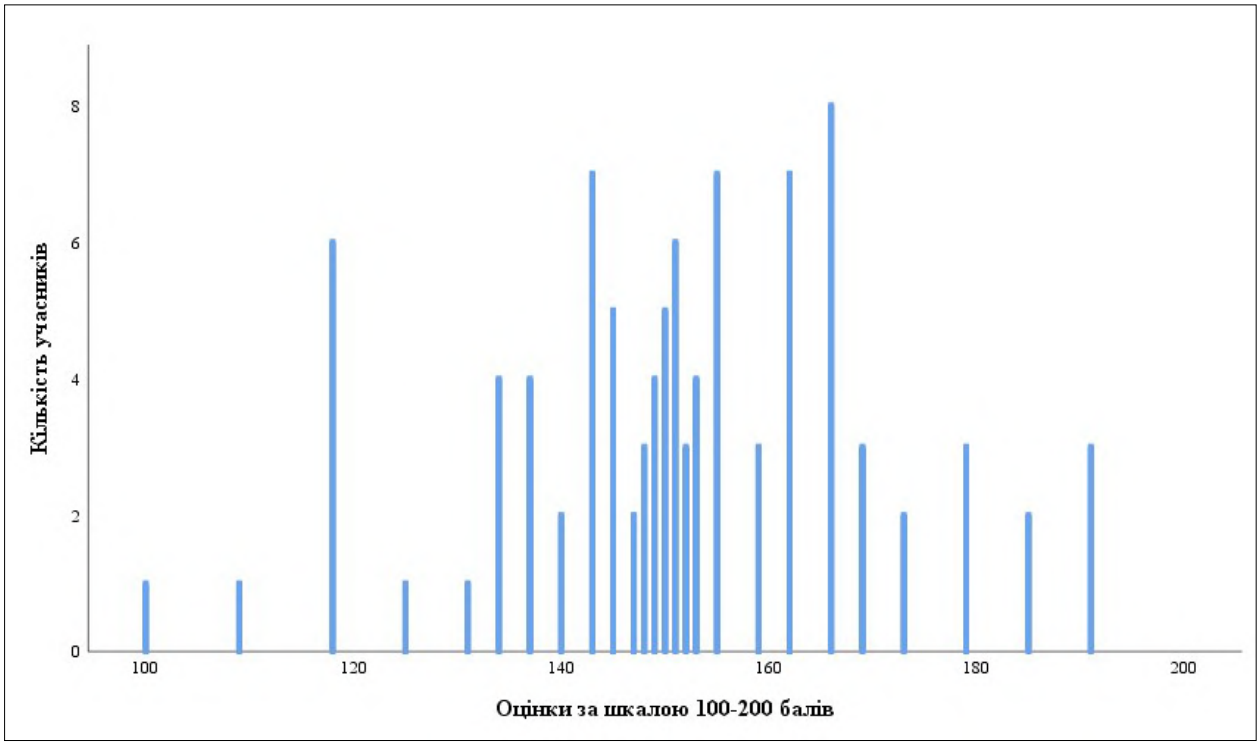

Діаграма 3.2.4.2.2. *Розподіл учасників тестування з французької мови за кількістю отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів*

[14] Червоною пунктирною лінією на діаграмі 3.2.4.2.1 позначено поріг «склав / не склав» (5 балів), установлений Порядком прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 26 лютого 2026 року № 373, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України від 20 березня 2026 року за № 374/45768.

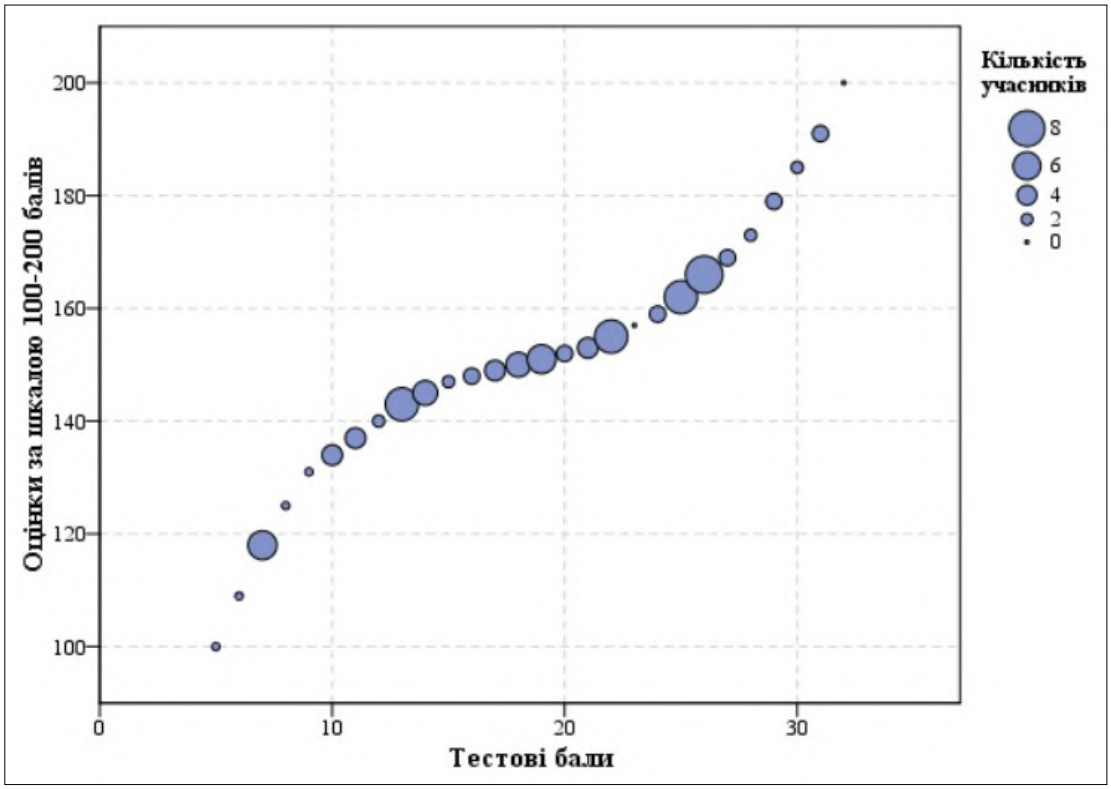

Діаграма 3.2.4.2.3. *Розподіл учасників тестування з французької мови за кількістю набраних тестових балів та отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів*

На точковій діаграмі[15] 3.2.4.2.4 показано розподіл (розсіювання) тестових завдань із французької мови за складністю[16] та розподільною здатністю[17].

[15] **Точкова діаграма** (*діаграма розсіювання*) – один із типів математичних діаграм, що використовують для відображення в декартовій системі координат значень двох змінних для набору даних. Дані (тестові завдання) показано у вигляді набору точок, кожна з яких має значення однієї змінної (показника складності), що визначає її положення на горизонтальній осі, та значення іншої змінної (показника розподільної здатності), що визначає її положення на вертикальній осі.

[16] **Складність тестового завдання** *(P-value)* – показник успішності виконання цього завдання учасниками тестування. Визначають як відношення (у відсотках) кількості балів, набраних усіма учасниками за виконання цього завдання, до максимальної кількості балів, яку вони могли б отримати за його виконання. У таблиці наведено проміжки значень складності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику тестового завдання.

Проміжок значення P-value	Характеристика завдання
80 – 100 %	дуже легке
60 – 79 %	легке
40 – 59 %	оптимальне
21 – 39 %	складне
≤ 20 %	дуже складне

[17] **Розподільна здатність (дискримінативність) тестового завдання** *(D-index)* – показник здатності тестового завдання диференціювати учасників тестування з різним рівнем підготовленості. Дискримінативність завдання визначають як різницю складності завдання для сильної та слабкої (добре й погано підготовленої) груп учасників тестування. У таблиці наведено проміжки значень розподільної здатності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику дискримінативності тестового завдання.

Проміжок значення D-index	Характеристика дискримінативності завдання
41 – 100 %	дуже хороша
31 – 40 %	хороша
21 – 30 %	середня
≤ 20 %	низька

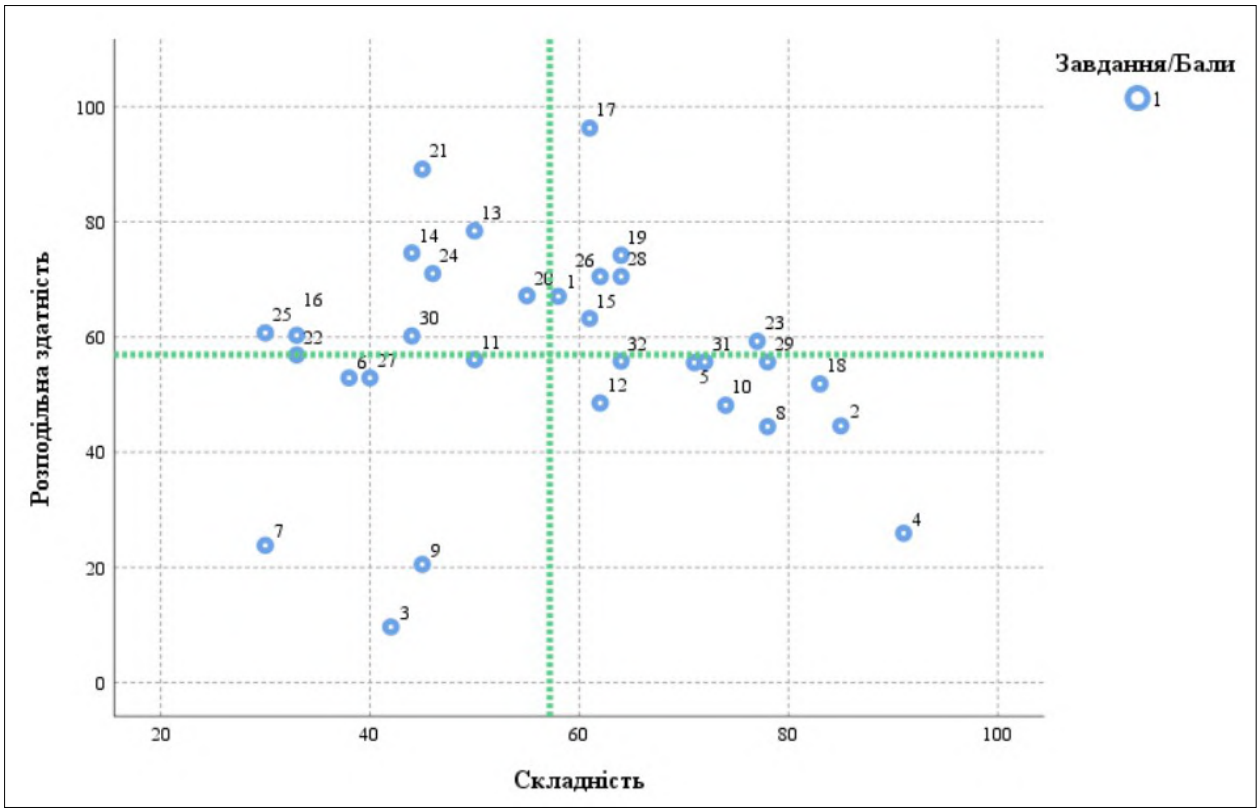

Діаграма 3.2.4.2.4. *Розподіл (розсіювання) тестових завдань із французької мови за складністю та розподільною здатністю*[18]

На діаграмі 3.2.4.2.5 показано розподіл (розсіювання) тестових завдань із французької мови за показником (коефіцієнтом) кореляції[19].

[18] Синім кольором на діаграмі позначено тестові завдання, які оцінювали в 0 або 1 бал. Вертикальною пунктирною лінією позначено середню складність тесту, горизонтальною пунктирною лінією – середню розподільну здатність тесту.

[19] **Кореляція тестового завдання** (Correlation) – зв'язок між результатами виконання певного завдання тесту учасниками тестування та їхнім загальним тестовим балом. Коефіцієнт кореляції є числовою мірою сили та напряму лінійного зв'язку. Види коефіцієнтів кореляції:

– Rit (Item-Test Correlation) – показник зв'язку між результатами виконання певного завдання тесту й загальним тестовим балом, ***з урахуванням бала*** за виконання цього завдання;

– Rir (Item-Rest Correlation) – показник зв'язку між результатом виконання певного завдання тесту й загальним тестовим балом, ***без урахування бала*** за виконання цього завдання.

Що сильніший прямий (позитивний) зв'язок між результатами виконання завдання й загальним тестовим балом, то більшим є коефіцієнт кореляції та тим краще результати виконання завдання узгоджені з рівнем підготовленості учасників. Тому коефіцієнт кореляції використовують як один із показників дискримінативної здатності завдання.

Значення коефіцієнта кореляції належить проміжку [-1;1], тобто варіюється від 0 (немає лінійного зв'язку) до 1 (абсолютний лінійний зв'язок) або -1 (абсолютний негативний лінійний зв'язок).

У таблиці наведено проміжки значень коефіцієнта кореляції (округлених до сотих) та характеристику дискримінативності тестового завдання за показником узгодженості результатів його виконання із загальним тестовим балом.

Проміжок значення показника Rit	Характеристика дискримінативності завдання
0,25 – 1	висока
0,2 – 0,24	прийнятна
-1 – 0,19	низька

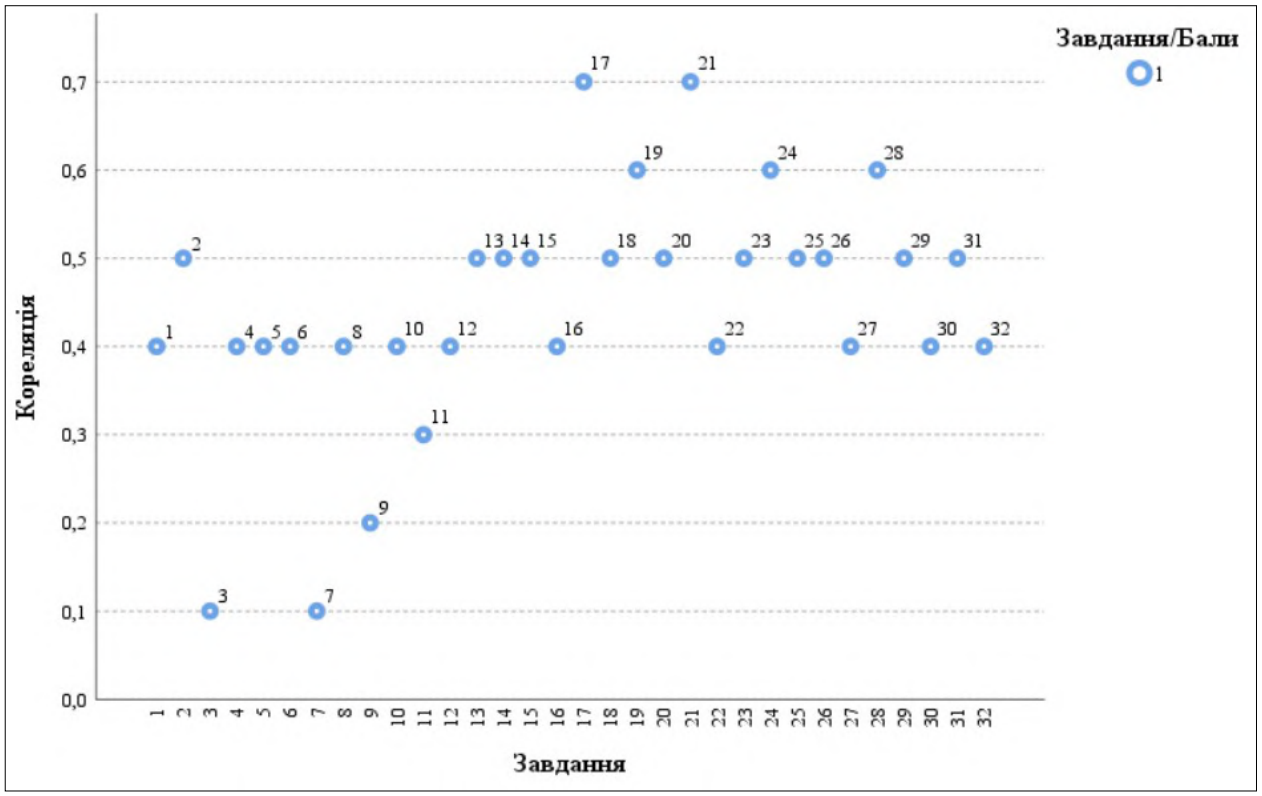

Діаграма 3.2.4.2.5. *Розподіл (розсіювання) тестових завдань із французької мови за показником (коефіцієнтом) кореляції*[20]

[20] Синім кольором на діаграмі позначено тестові завдання, які оцінювали в 0 або 1 бал.

3.2.4.3. Психометричні характеристики завдань сертифікаційної роботи

1 En France, cette profession est majoritairement exercée par des femmes. Elles se chargent de classer et conserver les ouvrages selon des méthodes très spécifiques. Elles participent aux choix d'acquisition des ouvrages qui enrichissent le fonds et veillent au renouvellement des collections. Cette spécialiste effectue diverses tâches au contact du public. Elle l'accueille, répond à ses besoins, le conseille et le guide dans sa recherche. Elle sait s'adapter à l'âge des lecteurs en éveillant la curiosité littéraire des plus jeunes...

A Facteur
B Jardinier
C Libraire
D Vendeur
E Cascadeur
F Bibliothécaire
G Vétérinaire
H Zoologiste

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D	E	F	G	H			
F	12,0	1,0	16,0	7,0	6,0	58,0	0,0	0,0	58,0	59,7	0,4

2 Ce spécialiste des scènes d'action remplace un acteur pour le tournage de scènes nécessitant des compétences techniques particulières ou comportant des risques.
En lien avec le réalisateur du film et l'acteur qu'il remplace, il répète minutieusement les scènes qu'il va réaliser.

A Facteur
B Jardinier
C Libraire
D Vendeur
E Cascadeur
F Bibliothécaire
G Vétérinaire
H Zoologiste

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D	E	F	G	H			
E	5,0	2,0	5,0	1,0	85,0	2,0	0,0	0,0	85,0	44,6	0,5

3 Six jours sur sept, il/elle assure la distribution du courrier et des colis aux particuliers et aux entreprises. Pour réaliser ses missions, il/elle dispose d'un smartphone et d'un moyen de locomotion, le plus souvent électrique, adapté aux caractéristiques de sa tournée. Il/elle développe une relation de qualité avec les clients et contribue à la satisfaction des clients sur sa tournée.

A Facteur
B Jardinier
C Libraire

D Vendeur
E Cascadeur
F Bibliothécaire
G Vétérinaire
H Zoologiste

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
A	42,0	3,0	11,0	39,0	1,0	2,0	2,0	0,0	42,0	9,7	0,1

4 Véritable technicien/ne de la nature, ce/cette spécialiste doit créer, aménager et entretenir des espaces verts. Pour cela, il/elle effectue différentes activités selon les saisons :
– prépare les sols avant de planter les végétaux : il/elle peut bêcher et désherber le sol ;
– effectue les semis (fleurs, plantes ou arbustes) et les bouturages ;
– protège les plantations et les remplace en fin de cycle ;
– entretient les pelouses et le gazon...

A Facteur
B Jardinier
C Libraire
D Vendeur
E Cascadeur
F Bibliothécaire
G Vétérinaire
H Zoologiste

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
B	2,0	91,0	1,0	0,0	0,0	0,0	1,0	5,0	91,0	25,9	0,4

5 Scientifique avant tout, il/elle voue sa carrière à l'étude des animaux, de leur mode de vie au fonctionnement de leur organisme. Grâce à ses études, il/elle joue un rôle indispensable dans la lutte contre l'extinction animale. Il/elle participe aux projets de protection d'une ou plusieurs espèces, en alertant éventuellement les autorités publiques sur le danger d'une extinction animale. Son domaine d'études englobe toutes les branches de l'étude des animaux : physiologie, biologie du développement, écologie, éthologie ou encore biologie de l'évolution.

A Facteur
B Jardinier
C Libraire
D Vendeur
E Cascadeur
F Bibliothécaire
G Vétérinaire
H Zoologiste

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
H	1,0	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	26,0	71,0	71,0	48,1	0,4

Comment bien choisir ses études supérieures ?

De nombreux étudiants choisissent leurs études supérieures pour suivre leurs amis, à cause d'une pression familiale ou simplement par élimination. Et cela a bien souvent de grandes conséquences sur leur avenir. Pour bien choisir, il est conseillé de suivre ces étapes.

Avez-vous une vocation, une passion, un intérêt particulier dans un domaine spécifique ? Si c'est le cas, vous avez de la chance, vous avez déjà un bon point de départ. Pour les autres, il faut tenter d'identifier le domaine dans lequel vous pourriez vous épanouir.

Il existe un outil qui permet d'identifier six types de personnes au travail. Tout d'abord, le « réaliste », qui représente surtout le travailleur manuel. Ensuite, « l'investigateur », qui a un esprit d'analyse scientifique. Le troisième type est celui de « l'artiste », puis il y a le « social », celui qui aide les autres, ou encore « l'entrepreneur », qui fait preuve de leadership. Enfin, le dernier type est dit « conventionnel » et représente le travailleur qui aime respecter les instructions qu'on lui donne et effectuer une tâche régulière.

Une fois votre domaine d'activité défini, rencontrer des étudiants et surtout des personnes travaillant dans ce domaine pourra vous permettre de valider (ou pas) vos premières impressions. C'est un bon moyen de se faire un avis objectif sur le métier. La plupart des gens seront ravis de pouvoir vous donner des informations sur leur travail et vous laisseront peut-être même les suivre dans leurs tâches. Un métier est, dans la pratique, parfois bien différent de l'idée que l'on s'en fait, cela pourra donc vous apporter une bonne dose de concret !

Il va maintenant falloir choisir l'école ou l'université qui vous convient. Définissez tout d'abord une zone géographique : vous désirez étudier près de chez vous ou à l'étranger (Erasmus, deuxième année de licence etc.) ? Une fois la zone choisie, repérez toutes les écoles et universités qui proposent des formations dans le domaine que vous aimez.

Il faut ensuite faire son choix en se basant sur différents critères. Tout d'abord les débouchés. Certaines écoles ou facultés sont très prisées par les recruteurs, d'autres pas du tout, il est bon de se renseigner à l'avance. Ensuite, les compétences. Certaines facultés exigent un examen d'entrée, d'autres un niveau élevé de connaissances scientifiques (médecine) ou linguistiques (interprète). Ces exigences ne doivent pas pour autant vous décourager. Vous pouvez par exemple utiliser les deux mois d'été pour vous mettre à niveau. Des conseillers pédagogiques peuvent aussi vous aider. Enfin, la durée des études doit aussi être prise en compte. Êtes-vous prêt à consacrer 5 ans ou plus de votre vie à vos études ou désirez-vous travailler le plus vite possible ? Le coût des études ne doit pas non plus être pris à la légère, surtout si vous étudiez loin de votre domicile. Il est important de se renseigner sur les bourses d'études bien à l'avance. Enfin, n'hésitez pas à aller visiter plusieurs écoles ou universités pour vous faire une idée. Il ne reste plus qu'à vous lancer !

6 Qu'est-ce qui facilite le choix de profession ?

A l'élimination des activités qu'on n'aime pas faire
B le soutien amical des personnes proches
C la curiosité pour des choses dans les sphères étroites
D les conseils des membres de la famille

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D			
C	29,0	19,0	38,0	14,0	38,0	52,9	0,4

7 En créant un monument, à quel type de personne au travail appartient-on ?

A « réaliste »
B « artiste »
C « social »
D « entrepreneur »

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**			
B	48,0	30,0	9,0	13,0	30,0	23,8	0,1

8 Comment obtient-on beaucoup d'informations pratiques sur le métier ?

A en lisant des brochures spécialisées
B en fréquentant les expositions
C en contactant des professionnels
D en tournant les vidéos sur les pros

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**			
C	12,0	8,0	78,0	2,0	78,0	48,1	0,4

9 Que signifie le mot « débouchés » dans ce texte ?

A les entreprises prestigieuses
B les postes occupés
C les salaires payés
D les perspectives d'avenir

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**			
D	19,0	22,0	14,0	45,0	45,0	27,9	0,2

10 Dans quel objectif a-t-on publié ce texte ?

A de démontrer les erreurs à éviter pendant le choix du métier
B d'effectuer une consultation psychologique gratuite
C de décrire le système d'enseignement supérieur
D de donner des conseils sur le choix de sa future profession

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**			
D	12,0	6,0	8,0	74,0	74,0	51,9	0,4

11 La Piscine à Roubaix (Nord)

La Piscine – Musée d'art et d'industrie André Diligent (ancien maire de Roubaix) occupe effectivement une ancienne piscine, de style Art déco.
Désaffectée et restaurée, elle s'est métamorphosée en musée en 2001, l'architecte Jean-Paul Philippon ayant pris soin de conserver notamment les cabines qui ornent sa superbe nef, au-dessus d'un bassin d'eau.
Des collections de textiles allant de l'Antiquité à aujourd'hui – qui rappellent l'industrie qui fut reine à Roubaix – de mode, de céramiques, de vitraux et verreries,

de mobiliers et bijoux font honneur aux arts appliqués (Picasso, Dufy, Grüber, Gallé, Bugatti, Mallet-Stevens…).

Lequel de ces musées _____ ?

A abrite-t-il les échantillons des céramiques chinoises rares
B expose-t-il les collections de différentes matières à tisser
C garde-t-il les traces de l'inspiration de plusieurs peintres connus
D possède-t-il la collection de vieilles photos de son bâtiment
E conserve-t-il les dessins d'un inventeur célèbre italien
F a-t-il beaucoup d'objets rares venant de sa région
G témoigne-t-il du respect pour les artistes originaires de son pays
H accueille-t-il ses visiteurs par une grande œuvre sculptée

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D	E	F	G	H			
B	11,0	50,0	14,0	2,0	10,0	5,0	5,0	3,0	50,0	56,1	0,3

12 Musée Condé à Chantilly (Oise)

Au plaisir de visiter le château de Chantilly, son parc (comprenant un jardin dessiné par Le Nôtre) et ses grandes écuries, s'ajoute celui de la découverte du musée Condé, lequel recèle une collection de peintures exceptionnelle.
On y admire par exemple « Les Trois Grâces » de Raphaël au côté d'autres œuvres du même artiste et de Poussin, Watteau, Ingres, Corot, Delacroix…
La collection de photographies anciennes du musée Condé (y compris son édifice) sont également remarquables, de même que les meubles et objets d'art qui rendent la déambulation dans les appartements de ce palais assez époustouflante.

Lequel de ces musées _____ ?

A abrite-t-il les échantillons des céramiques chinoises rares
B expose-t-il les collections de différentes matières à tisser
C garde-t-il les traces de l'inspiration de plusieurs peintres connus
D possède-t-il la collection de vieilles photos de son bâtiment
E conserve-t-il les dessins d'un inventeur célèbre italien
F a-t-il beaucoup d'objets rares venant de sa région
G témoigne-t-il du respect pour les artistes originaires de son pays
H accueille-t-il ses visiteurs par une grande œuvre sculptée

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D	E	F	G	H			
D	2,0	4,0	10,0	62,0	6,0	3,0	6,0	7,0	62,0	52,2	0,4

13 Musée Unterlinden à Colmar (Haut-Rhin)

S'étendant dans un couvent du XIIIe siècle avec cloître, le musée Unterlinden possède des collections variées : archéologie, Moyen Âge et Renaissance, arts du décor et de la vie quotidienne, XIXe siècle et art moderne.
Une grande part des pièces exposées provient d'Alsace, ce qui permet de réaliser à quel point cette région a été un foyer culturel, de la Préhistoire à nos jours ! À voir notamment : la mosaïque romaine de Bergheim, de précieuses céramiques

du XVIIIe siècle, des œuvres de Schongauer, Holbein, Cranach, Schuler, Rouault, Monet, Bonnard, de Staël, Picasso, Dubuffet…

Lequel de ces musées _____ ?

A abrite-t-il les échantillons des céramiques chinoises rares
B expose-t-il les collections de différentes matières à tisser
C garde-t-il les traces de l'inspiration de plusieurs peintres connus
D possède-t-il la collection de vieilles photos de son bâtiment
E conserve-t-il les dessins d'un inventeur célèbre italien
F a-t-il beaucoup d'objets rares venant de sa région
G témoigne-t-il du respect pour les artistes originaires de son pays
H accueille-t-il ses visiteurs par une grande œuvre sculptée

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D	E	F	G	H			
F	14,0	9,0	13,0	6,0	1,0	50,0	5,0	2,0	50,0	71,0	0,5

14 Musée de Pont-Aven (Finistère)

Située près du port de Concarneau, Pont-Aven a accueilli beaucoup de peintres à partir du XIXe siècle. Ils y trouvèrent des sujets à leur goût en plus de pouvoir confronter leurs points de vue.
Quand on se balade dans cette petite ville, on comprend immédiatement ce qui a séduit tant d'artistes français, britanniques ou nord-américains. Une nature et une lumière paisibles et harmonieuses, de belles maisons placées au bord de la rivière Aven, la chapelle de Trémalo qui inspira Gauguin…
Installé dans l'hôtel Julia, le musée présente des dessins, gravures ou tableaux d'Émile Bernard, Maurice Denis, Paul Gauguin, Georges Lacombe, Paul Sérusier…

Lequel de ces musées _____ ?

A abrite-t-il les échantillons des céramiques chinoises rares
B expose-t-il les collections de différentes matières à tisser
C garde-t-il les traces de l'inspiration de plusieurs peintres connus
D possède-t-il la collection de vieilles photos de son bâtiment
E conserve-t-il les dessins d'un inventeur célèbre italien
F a-t-il beaucoup d'objets rares venant de sa région
G témoigne-t-il du respect pour les artistes originaires de son pays
H accueille-t-il ses visiteurs par une grande œuvre sculptée

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D	E	F	G	H			
C	1,0	4,0	44,0	3,0	7,0	12,0	25,0	4,0	44,0	70,9	0,5

15 Musée d'art moderne André-Malraux, Le Havre (Seine-Maritime)

Donnant sur la mer, il fait partie des bâtiments construits après les ravages de la Seconde Guerre mondiale. Ce fut la première Maison de la Culture, inaugurée en 1961 par Malraux, quand celui-ci était ministre des Affaires culturelles.
Sur son parvis, on voit s'élever « Le Signal », une sculpture de Henri-Georges Adam haute de 7 m et longue de 22 m.

En ce qui concerne ses collections, elles font la joie des amoureux des courants d'art apparus à partir de la fin du XIXe siècle, impressionnisme et fauvisme en particulier.

Lequel de ces musées _____ ?

A abrite-t-il les échantillons des céramiques chinoises rares
B expose-t-il les collections de différentes matières à tisser
C garde-t-il les traces de l'inspiration de plusieurs peintres connus
D possède-t-il la collection de vieilles photos de son bâtiment
E conserve-t-il les dessins d'un inventeur célèbre italien
F a-t-il beaucoup d'objets rares venant de sa région
G témoigne-t-il du respect pour les artistes originaires de son pays
H accueille-t-il ses visiteurs par une grande œuvre sculptée

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D	E	F	G	H			
H	2,0	9,0	2,0	13,0	3,0	4,0	6,0	61,0	61,0	63,2	0,5

16 Musée Ingres Bourdelle à Montauban (Tarn-et-Garonne)

Un ancien palais épiscopal (XVIIe siècle) abrite les collections de ce musée qui rend un hommage particulier à deux natifs de Montauban, le peintre Jean-Auguste-Dominique Ingres (1780-1867) et le sculpteur Antoine Bourdelle (1861-1929).
En sous-sol et sur deux étages, ce beau lieu présente des œuvres de ces grands artistes offrant un survol de leur parcours. On y voit, par exemple, le très étonnant tableau « Le Songe d'Ossian » d'Ingres.
Des collections de peintures anciennes et contemporaines sont également à découvrir (Boucher, Vieira da Silva, Zao Wou-ki…), des pièces archéologiques, des faïences du XVIIIe siècle…

Lequel de ces musées _____ ?

A abrite-t-il les échantillons des céramiques chinoises rares
B expose-t-il les collections de différentes matières à tisser
C garde-t-il les traces de l'inspiration de plusieurs peintres connus
D possède-t-il la collection de vieilles photos de son bâtiment
E conserve-t-il les dessins d'un inventeur célèbre italien
F a-t-il beaucoup d'objets rares venant de sa région
G témoigne-t-il du respect pour les artistes originaires de son pays
H accueille-t-il ses visiteurs par une grande œuvre sculptée

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D	E	F	G	H			
G	12,0	8,0	9,0	3,0	9,0	11,0	33,0	15,0	33,0	56,6	0,4

Papa, maman... que je t'aime !

Selon l'enquête de l'École des parents et des éducateurs d'Île-de-France, les parents et les enfants **(17)** _____ : être heureux. Comme quoi, il n'y a pas que des désaccords entre eux !
Le **(18)** _____, c'est que leurs enfants soient heureux. Ensuite, **(19)** _____,

avoir des amis et des passions. Et pour les enfants ? C'est exactement pareil ! Ce qui compte, c'est le bonheur d'abord.

Cette enquête montre que les parents et les enfants arrivent à **(20)** _____.

Bien sûr, des disputes, il y en a toujours : au sujet des sorties, des amis, des résultats scolaires…

Mais dans l'ensemble, **(21)** _____, elles parlent plus. Les parents font davantage attention aux problèmes de leurs enfants, **(22)** _____.

A les deux générations s'entendent mieux qu'avant
B plus important pour les parents responsables
C ils doivent être en bonne santé, réussir à l'école
D l'État exige de tous les parents sans exception
E tomber d'accord plus souvent qu'on ne l'imagine
F les enfants sont irrités par la réaction des parents
G souhaitent la même chose dans la vie
H les enfants se montrent plus raisonnables

17

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D	E	F	G	H			
G	9,0	6,0	9,0	3,0	5,0	6,0	61,0	1,0	61,0	92,6	0,7

18

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D	E	F	G	H			
B	2,0	83,0	2,0	1,0	3,0	1,0	8,0	0,0	83,0	51,9	0,5

19

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D	E	F	G	H			
C	7,0	5,0	64,0	9,0	0,0	8,0	2,0	5,0	64,0	74,2	0,6

20

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D	E	F	G	H			
E	8,0	2,0	0,0	21,0	55,0	3,0	9,0	2,0	55,0	67,2	0,5

21

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D	E	F	G	H			
A	45,0	3,0	7,0	4,0	6,0	16,0	7,0	12,0	45,0	89,2	0,7

22

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D	E	F	G	H			
H	7,0	3,0	10,0	12,0	10,0	19,0	6,0	33,0	33,0	56,9	0,4

Nos goûts musicaux dépendent tout d'abord de **(23)** _____ dans laquelle nous vivons. Nous n'écoutons pas la même chose en 2023 qu'il y a trois siècles. Ensuite, l'endroit où l'on vit va également **(24)** _____ nos goûts musicaux. « Les Chinois(e)s ou les Nigérien(ne)s n'écoutent pas la même chose que les Néerlandais(e)s, même si les chansons **(25)** _____ avec des mesures à 4/4 semblent avoir du succès à peu près partout sur la planète », explique Tomter Bogt à Vice. Et puis, il y a l'influence de **(26)** _____. Si vos parents écoutent plutôt du rock et que vous avez été bercé aux Beatles ou aux Stones, vous aimerez sans doute ce genre de musique. Mais ce sont les goûts de vos amis qui vous influenceront le plus. Et l'inverse est valable aussi : vos goûts musicaux influenceront vos choix **(27)** _____ d'amitié. Enfin, il existe également des liens entre votre personnalité (timide, sociable, désordonné) et vos musiques préférées, même s'ils ne sont pas très forts.

A en matière
B charmer
C l'époque
D délicates
E l'entourage
F entraînantes
G déterminer
H l'humeur

23

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
C	3,0	6,0	77,0	4,0	5,0	1,0	1,0	3,0	77,0	63,0	0,5

24

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
G	7,0	27,0	2,0	3,0	7,0	5,0	46,0	3,0	46,0	71,0	0,6

25

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
F	10,0	16,0	3,0	25,0	7,0	30,0	5,0	4,0	30,0	60,7	0,5

26

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
E	0,0	4,0	6,0	3,0	62,0	8,0	6,0	11,0	62,0	74,2	0,5

27

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
A	40,0	6,0	2,0	18,0	3,0	10,0	7,0	14,0	40,0	52,9	0,4

28 Vous savez, tous les enfants de ma classe ont le même âge. Cependant, _____ élèves ont plus de difficultés que d'autres pour apprendre à lire et à écrire.

A aucun
B autres
C certains
D tous les

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D			
C	10,0	8,0	64,0	18,0	64,0	70,5	0,6

29 – Qui a mangé le pain ?
– J'ai pris _____ pain et de la confiture.

A du
B de la
C de
D d'un

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D			
A	78,0	9,0	9,0	4,0	78,0	55,7	0,5

30 – Je ne sais pas si elle viendra à la soirée. Mais si je la _____ chez André, j'enverrai un message.

A verrai
B verrais
C vois
D vis

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D			
C	34,0	18,0	44,0	4,0	44,0	56,5	0,4

31 – Si vous étiez un sportif ?
– Je suis un grand sportif. Mais ce qui me manque _____ c'est l'escrime.

A le plus
B mieux
C autant
D aussi

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D			
A	72,0	13,0	3,0	12,0	72,0	66,8	0,5

32 – Je ne vois plus Marguerite dans le bureau. Elle est où ?
– Elle n'est plus là. Elle a dit qu'elle en _____ eu par-dessus la tête des caprices de directrice.

A aura
B aurait
C avait
D eut

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**			
C	14,0	19,0	64,0	3,0	64,0	55,8	0,4

3.2.4.4. Загальні висновки щодо результатів виконання завдань сертифікаційної роботи

Аналіз результатів виконання сертифікаційної роботи НМТ з французької мови дає підстави зробити висновок, що завдання тесту були оптимальними для більшості учасників. Про це свідчить середній показник складності всіх завдань тесту і становить 57,2 %. Загалом тест забезпечив належний рівень диференціації учасників відповідно до рівня сформованості їхньої іншомовної комунікативної компетентності.

У частині «Читання» учасники найкраще впоралися із завданнями на перевірку навичок загального розуміння прочитаного тексту (середній показник виконання – 69,4 %). Більшість учасників успішно встановлювали відповідність між короткими текстами, які містили описи професій, та їхніми назвами.

Складнішими виявилися завдання на перевірку навичок вибіркового (50 %) та повного (53 %) розуміння тексту. Під час виконання їх учасники мали труднощі з пошуком спеціальної інформації, інтерпретацією деталей тексту, установленням причиново-наслідкових зв'язків та добором правильної відповіді на основі комплексного аналізу змісту. Такі результати свідчать про недостатній рівень сформованості в частини учасників умінь працювати з інформаційно насиченими автентичними текстами.

Завдання на перевірку розуміння структури тексту виявилися оптимальними за складністю (середній показник – 56,8 %). Виконання їх потребувало від учасників уміння аналізувати логіку викладу матеріалу, визначати зв'язки між окремими частинами тексту та відновлювати його структурну цілісність.

У частині «Використання мови» завдання на перевірку лексичних компетентностей виявилися оптимальними за складністю (середній показник виконання – 51 %). Найбільші труднощі виникали під час вибору лексичних одиниць відповідно до контексту, розрізнення близьких за значенням слів.

Завдання на перевірку граматичних компетентностей були легкими для учасників тестування (середній показник виконання – 64,4 %). Більшість тестованих правильно застосовували граматичні конструкції у відповідному контексті. Водночас певні труднощі були пов'язані з уживанням часових форм дієслова, узгодженням граматичних форм.

Психометричні характеристики тесту підтверджують його належну якість. Найвищі показники дискримінації продемонстрували завдання на перевірку розуміння структури тексту (72 %) та лексичну компетентність (64,4 %), що свідчить про їхню високу здатність розрізняти учасників із різним рівнем підготовленості. Достатньо високими були також показники дискримінації завдань на перевірку граматичних компетентностей (61,1 %) і вибіркового розуміння тексту (61,7 %). Завдання на перевірку загального розуміння прочитаного (37,6 %) мали нижчий показник дискримінації, що можна пояснити їхньою відносно високою легкістю для більшості учасників тестування.

Отримані результати свідчать, що тест із французької мови забезпечив об'єктивне оцінювання рівня сформованості читацьких, лексичних і граматичних компетентностей учасників НМТ.

3.2.5. Сертифікаційна робота з іспанської мови

3.2.5.1. Структура та зміст сертифікаційної роботи

Завдання для сертифікаційної роботи розроблено відповідно до Програми зовнішнього незалежного оцінювання з іноземних мов, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26 червня 2018 року № 696.

На виконання завдань сертифікаційної роботи відведено орієнтовно 60 хвилин.

Тест з іспанської мови складався з двох частин («Читання» і «Використання мови») та містив 32 запитання, об'єднані в 6 завдань. Зміст завдань сертифікаційної роботи спрямовано на визначення рівня сформованості іншомовної комунікативної компетентності в читанні, лексичної та граматичної комунікативних компетентностей за шкалою 100–200 балів на основі тестових балів, отриманих учасниками тестування за виконання всіх завдань сертифікаційної роботи з іспанської мови. Зауважимо, що мовний інвентар (дискретні лексичні одиниці та граматичні явища) не був окремим об'єктом контролю, а перевірку рівня сформованості лексичної та граматичної компетентностей здійснено в комунікативному контексті.

Кількісний розподіл запитань сертифікаційної роботи за перевіреними видами мовленнєвої діяльності та комунікативними компетентностями наведено в таблиці 3.2.5.1.1.

Таблиця 3.2.5.1.1

Види мовленнєвої діяльності	**Комунікативні компетентності**						**Усього**
	загальне розуміння тексту	вибіркове розуміння тексту	повне розуміння тексту	розуміння структури тексту	лексична компетентність	граматична компетентність	
Читання	5	6	5	6	–	–	**22**
Використання мови	–	–	–	–	5	5	**10**
Усього	**5**	**6**	**5**	**6**	**5**	**5**	**32**

Сертифікаційна робота містила завдання трьох форм: з вибором однієї відповіді, на встановлення відповідності, на заповнення пропусків.

Завдання з вибором однієї відповіді (Tarea 2: № 6–10) використано для перевірки рівня сформованості навичок читання тексту з повним розумінням. Завдання містили основу та чотири варіанти відповіді, з яких лише один був правильним.

Завдання на встановлення відповідності (Tarea 1: № 1–5, Tarea 3: № 11–16) були скеровані на перевірку навичок загального розуміння тексту та розуміння структури прочитаного тексту. Виконання завдань полягало в доборі заголовків до текстів / частин текстів із наведених варіантів; тверджень / описів ситуацій до оголошень / текстів; запитань до відповідей або відповідей до запитань.

Завдання на заповнення пропусків у тексті (Tareas 4–6: № 17–32) були скеровані на перевірку рівня сформованості навичок розуміння структури тексту, а також лексичну та граматичну компетентності в комунікативному контексті. Учасникам тестування було запропоновано доповнити абзаци / речення в тексті реченнями / частинами речень, словосполученнями / словами з наведених варіантів.

За правильну відповідь на кожне запитання в завданнях 1–6 можна було отримати 1 бал.

Кількісний розподіл завдань сертифікаційної роботи за формами наведено в таблиці 3.2.5.1.2.

Таблиця 3.2.5.1.2

Форми завдань	**Комунікативні компетентності**						**Усього**
	загальне розуміння тексту	вибіркове розуміння тексту	повне розуміння тексту	розуміння структури тексту	лексична компетентність	граматична компетентність	
З вибором однієї правильної відповіді	–	–	5	–	–	–	**5**
На встановлення відповідності	5	6	–	–	–	–	**11**
На заповнення пропусків	–	–	–	6	5	5	**16**
Усього	**5**	**6**	**5**	**6**	**5**	**5**	**32**

Максимальна кількість балів, яку можна було отримати, виконавши правильно всі завдання сертифікаційної роботи з іспанської мови, – **32**.

3.2.5.2. Психометричні характеристики сертифікаційної роботи

Статистичні характеристики результатів тестування з іспанської мови наведено в таблиці 3.2.5.2.1.

Таблиця 3.2.5.2.1

Назва характеристики	Кількісне значення
Обсяг вибірки[1]	142
Максимально можливий бал[2]	32
Максимально набраний бал[3]	32*
Середнє[4]	16,89
Мода[5]	6
Медіана[6]	18
Стандартне відхилення[7]	9,30
Асиметрія[8]	0,08
Ексцес[9]	1,59

* – *отримало п'ять учасників*

[1] **Обсяг вибірки** – фактична кількість учасників, які проходили тестування під час дев'ятої сесії.

[2] **Максимально можливий бал** (*Max*) – бал, який можуть набрати учасники тестування з цього навчального предмета, правильно виконавши всі завдання тесту, та обчислений згідно зі Схемами нарахування балів за виконання завдань національного мультипредметного тесту 2026 року, розробленими Українським центром оцінювання якості освіти та затвердженими відповідним наказом.

[3] **Максимально набраний бал** (*max*) – найбільший бал, який фактично набрали учасники тестування з цього навчального предмета та обчислений згідно зі Схемами нарахування балів за виконання завдань національного мультипредметного тесту 2026 року ($max \leq Max$).

[4] **Середнє** (Mean *(M)*) – середнє арифметичне значення балів, набраних усіма учасниками тестування з цього навчального предмета.

[5] **Мода** – кількість балів, яку найчастіше набирали учасники тестування з цього навчального предмета. На гістограмі розподілу учасників тестування за набраними балами моді (або модам) відповідає найвищий стовпчик (або кілька найвищих стовпчиків однакової висоти).

[6] **Медіана** (Median *(Me)*) – значення, яке ділить упорядковану множину балів, отриманих учасниками тестування з цього навчального предмета, на дві рівні за кількістю частини: у першій частині результати учасників не більші за медіану, а в другій – не менші.

[7] **Стандартне відхилення** (Standard Deviation *(St.Dev.)*) – статистичний показник розсіювання результатів тестування з цього навчального предмета, який характеризує середнє відхилення індивідуальних балів учасників від середнього значення *M.* Мале значення стандартного відхилення – *St.Dev.* < 15 % від значення *M* – свідчить про те, що результати більшості учасників зосереджені в порівняно вузькому інтервалі балів. Це може бути наслідком як однорідності групи тестованих за рівнем підготовленості, так і низької розподільної здатності тесту. Зі збільшенням значення стандартного відхилення, за інших рівних умов, результати тестування характеризуються більшою варіативністю, що може свідчити про кращу здатність тесту розрізняти учасників із різними рівнями підготовленості.

[8] **Асиметрія** (Skewness *(Sk)*) – показник, що характеризує ступінь і напрямок несиметричності розподілу балів, набраних учасниками тестування з цього навчального предмета. Якщо $Sk = 0$, то асиметрії немає, тобто розподіл є симетричним відносно середнього значення *M.* Якщо ж $Sk > 0$, то розподіл має правобічну асиметрію: більшість результатів зосереджено лівіше від середнього значення *M.* Від'ємна асиметрія ($Sk < 0$) вказує на те, що розподіл має лівобічну асиметрію: більшість результатів зосереджено правіше від середнього значення *M*. На практиці помітною асиметрією вважають значення $|Sk| \geq 0{,}1$ (у безрозмірній шкалі показника асиметрії).

[9] **Ексцес** (Kurtosis *(K)*) – показник, що характеризує форму розподілу результатів тестування з цього навчального предмета, ступінь концентрації балів, набраних учасниками тестування, поблизу середнього *M* та ймовірність появи крайніх (максимальних і мінімальних) значень порівняно з нормальним розподілом. Якщо $K = 0$, то розподіл має ту саму форму, що й нормальний. Якщо ж $K < 0$, то значення балів, набраних учасниками тестування, більш рівномірно розподілені в певному діапазоні, а крайні значення трапляються рідше, ніж для нормального розподілу. При $K > 0$ розподіл має більшу концентрацію значень навколо середнього й більшу ймовірність мінімальних і максимальних значень, ніж нормальний розподіл.

Закінчення табл. 3.2.5.2.1

Назва характеристики	Кількісне значення
Складність тесту[10]	52,77
Розподільна здатність тесту[11]	72,24
Надійність тесту[12]	0,94
Стандартна похибка вимірювання[13]	2,22

[10] **Складність тесту** – середнє арифметичне значень показників складності *(P-value)* усіх завдань тесту з цього навчального предмета.

У таблиці наведено проміжки значень складності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику тесту.

Проміжок значення P-value	Характеристика тесту
80 – 100 %	дуже легкий
60 – 79 %	легкий
40 – 59 %	оптимальний
21 – 39 %	складний
≤ 20%	дуже складний

[11] **Розподільна здатність тесту** – середнє арифметичне значень показників розподільної здатності *(D-index)* усіх завдань тесту з цього навчального предмета.

У таблиці наведено проміжки значень розподільної здатності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику тесту.

Проміжок значення D-index	Характеристика тесту
41 – 100 %	з дуже хорошою розподільною здатністю
31 – 40 %	з хорошою розподільною здатністю
21 – 30 %	з середньою розподільною здатністю
≤ 20 %	з низькою розподільною здатністю

[12] **Надійність тесту** (Reliability) – характеристика внутрішньої узгодженості результатів тестування між різними завданнями одного тесту; узгодженості результатів тестування за варіації методів, інструментів або оцінювачів; узгодженості результатів при повторному проведенні тесту за інших незмінних умов.

У практиці освітніх вимірювань надійність тесту найчастіше оцінюють за показником внутрішньої узгодженості, що характеризує, наскільки узгоджено завдання тесту вимірюють одну й ту саму латентну ознаку та якою мірою випадкові похибки окремих завдань компенсують або, навпаки, підсилюють одна одну.

Найпоширенішим статистичним показником внутрішньої узгодженості є коефіцієнт Альфа Кронбаха *(Cronbach's alpha)*. Він відображає середню кореляцію між результатами виконання завдань тесту та їхнім внеском у загальну варіацію тестового бала. У практиці освітніх вимірювань референсним (мінімально прийнятним) вважають значення Альфи Кронбаха не менше ніж 0,75. Чим більшим є значення Альфи Кронбаха, тим меншою є похибка вимірювань.

У таблиці наведено проміжки значень коефіцієнта Альфа Кронбаха (округлених до сотих) та характеристику надійності тесту як інструмента вимірювання.

Проміжок значення Cronbach's alpha	Характеристика тесту
0,90 – 0,99	відмінний інструмент вимірювання
0,85 – 0,89	дуже хороший інструмент вимірювання
0,80 – 0,84	хороший інструмент вимірювання
0,75 – 0,79	задовільний інструмент вимірювання
< 0,75	малозадовільний інструмент вимірювання

[13] **Стандартна похибка вимірювання** (Standard Error of Measurement *(SEM)*) – статистичний показник, що оцінює ступінь відхилення результатів вимірювання від істинного значення вимірюваної величини. Вона залежить від надійності тесту та стандартного відхилення (*St.Dev.*).

Якість тесту вважають задовільною, якщо величина *SEM* не перевищує $^1/_2$ від величини *St.Dev.*

Що меншим є значення *SEM,* то більшою є ймовірність того, що результати вимірювання (тестові бали) оцінюють реальний стан успішності тестованих.

На діаграмах 3.2.5.2.1–3.2.5.2.3 показано розподіл учасників тестування з іспанської мови за кількістю набраних тестових балів та отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів.

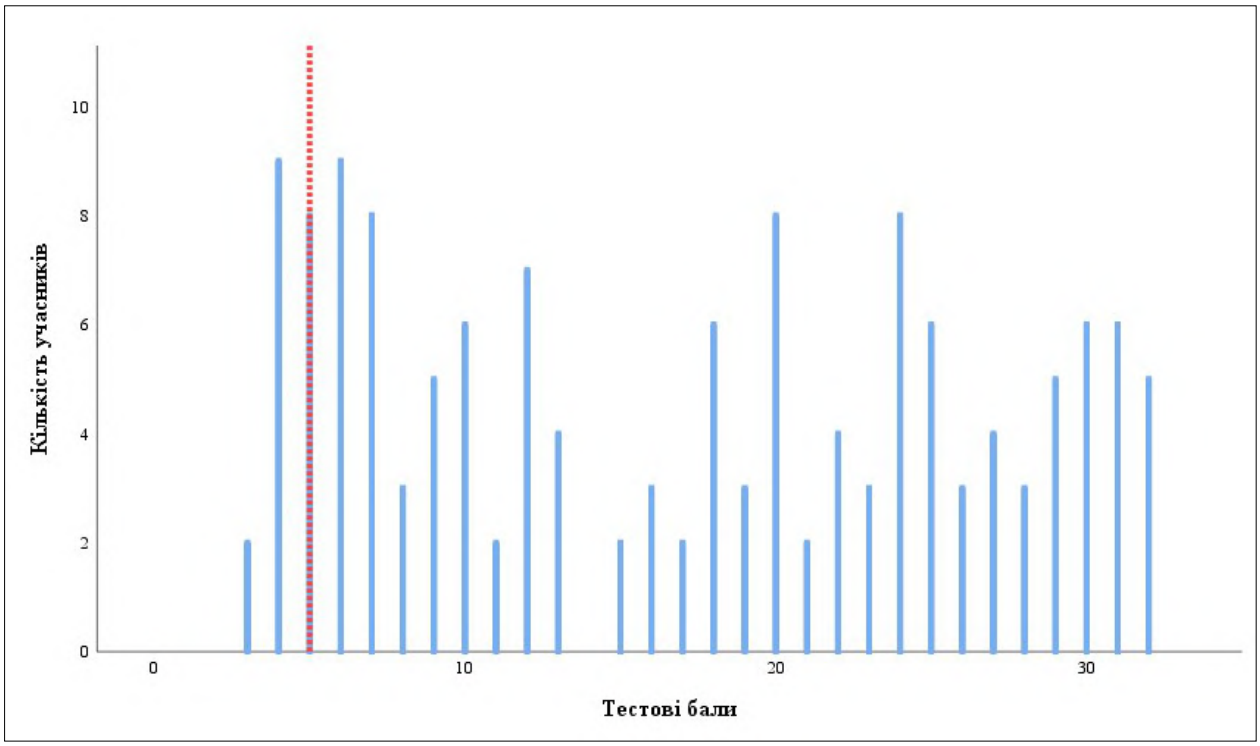

Діаграма 3.2.5.2.1. *Розподіл учасників тестування з іспанської мови за кількістю набраних тестових балів*[14]

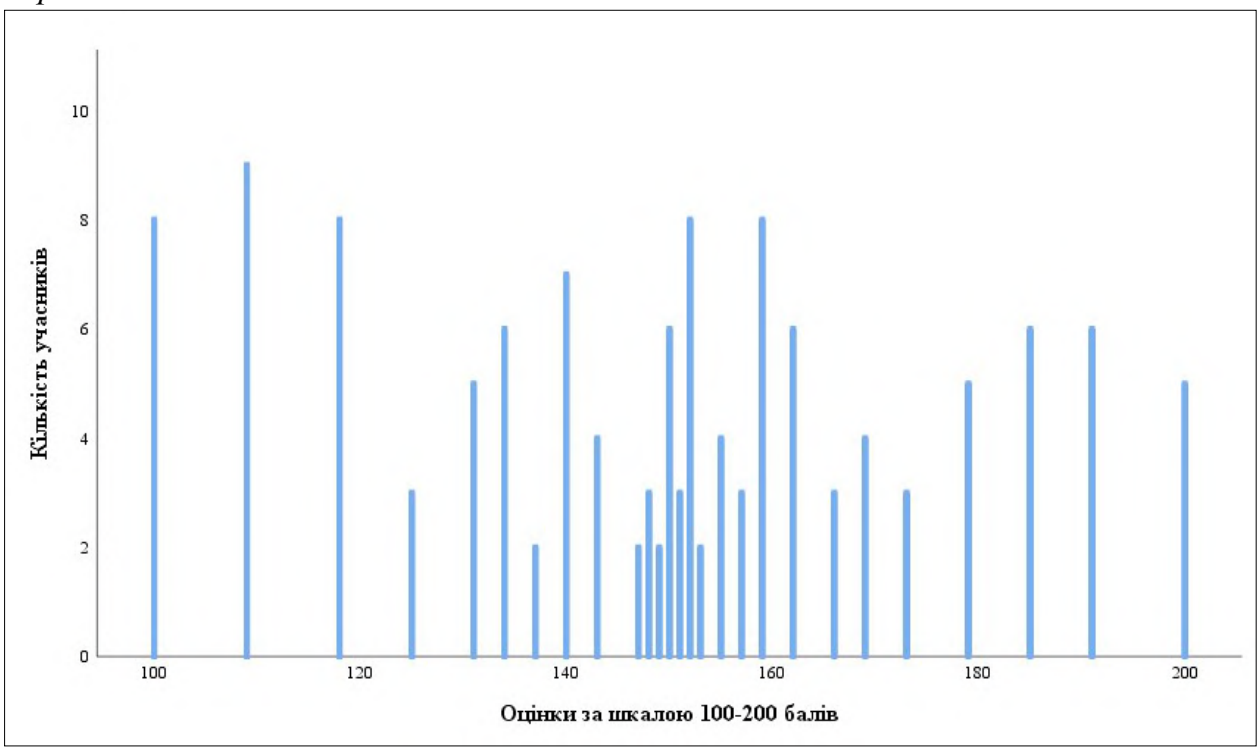

Діаграма 3.2.5.2.2. *Розподіл учасників тестування з іспанської мови за кількістю отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів*

[14] Червоною пунктирною лінією на діаграмі 3.2.5.2.1 позначено поріг «склав / не склав» (5 балів), установлений Порядком прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 26 лютого 2026 року № 373, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України від 20 березня 2026 року за № 374/45768.

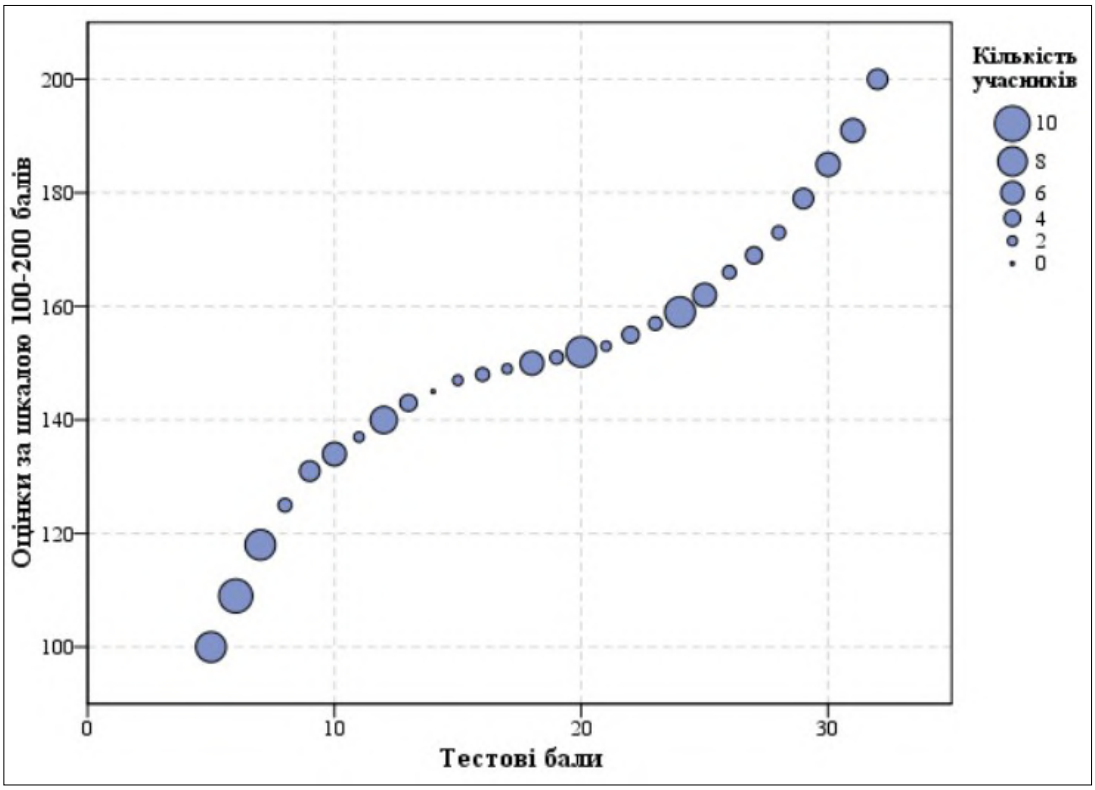

Діаграма 3.2.5.2.3. *Розподіл учасників тестування з іспанської мови за кількістю набраних тестових балів та отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів*

На точковій діаграмі[15] 3.2.5.2.4 показано розподіл (розсіювання) тестових завдань з іспанської мови за складністю[16] та розподільною здатністю[17].

[15] **Точкова діаграма** (*діаграма розсіювання*) – один із типів математичних діаграм, що використовують для відображення в декартовій системі координат значень двох змінних для набору даних. Дані (тестові завдання) показано у вигляді набору точок, кожна з яких має значення однієї змінної (показника складності), що визначає її положення на горизонтальній осі, та значення іншої змінної (показника розподільної здатності), що визначає її положення на вертикальній осі.

[16] **Складність тестового завдання** *(P-value)* – показник успішності виконання цього завдання учасниками тестування. Визначають як відношення (у відсотках) кількості балів, набраних усіма учасниками за виконання цього завдання, до максимальної кількості балів, яку вони могли б отримати за його виконання. У таблиці наведено проміжки значень складності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику тестового завдання.

Проміжок значення P-value	Характеристика завдання
80 – 100 %	дуже легке
60 – 79 %	легке
40 – 59 %	оптимальне
21 – 39 %	складне
≤ 20 %	дуже складне

[17] **Розподільна здатність (дискримінативність) тестового завдання** *(D-index)* – показник здатності тестового завдання диференціювати учасників тестування з різним рівнем підготовленості. Дискримінативність завдання визначають як різницю складності завдання для сильної та слабкої (добре й погано підготовленої) груп учасників тестування. У таблиці наведено проміжки значень розподільної здатності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику дискримінативності тестового завдання.

Проміжок значення D-index	Характеристика дискримінативності завдання
41 – 100 %	дуже хороша
31 – 40 %	хороша
21 – 30 %	середня
≤ 20 %	низька

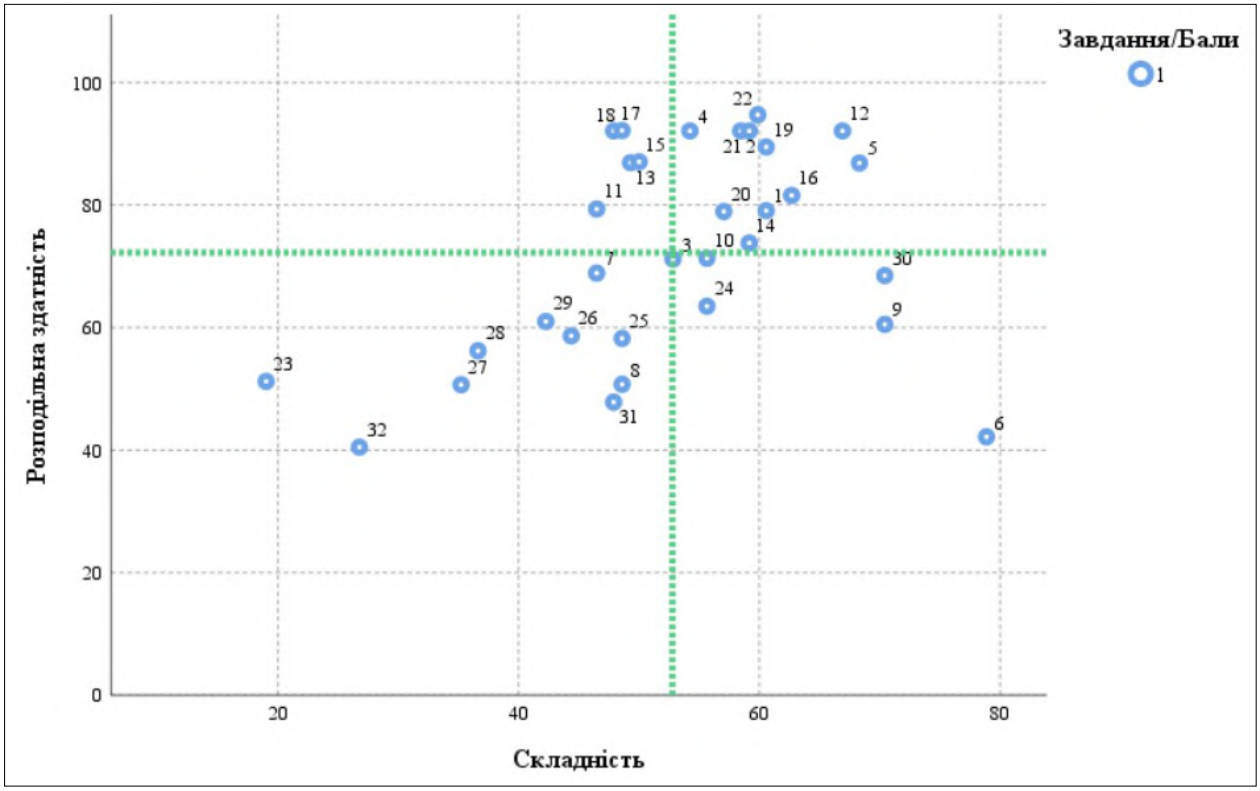

Діаграма 3.2.5.2.4. *Розподіл (розсіювання) тестових завдань з іспанської мови за складністю та розподільною здатністю*[18]

На діаграмі 3.2.5.2.5 показано розподіл (розсіювання) тестових завдань з іспанської мови за показником (коефіцієнтом) кореляції[19].

[18] Синім кольором на діаграмі позначено тестові завдання, які оцінювали в 0 або 1 бал. Вертикальною пунктирною лінією позначено середню складність тесту, горизонтальною пунктирною лінією – середню розподільну здатність тесту.

[19] **Кореляція тестового завдання** (Correlation) – зв'язок між результатами виконання певного завдання тесту учасниками тестування та їхнім загальним тестовим балом. Коефіцієнт кореляції є числовою мірою сили та напряму лінійного зв'язку. Види коефіцієнтів кореляції:

– Rit (Item-Test Correlation) – показник зв'язку між результатами виконання певного завдання тесту й загальним тестовим балом, ***з урахуванням бала*** за виконання цього завдання;

– Rir (Item-Rest Correlation) – показник зв'язку між результатом виконання певного завдання тесту й загальним тестовим балом, ***без урахування бала*** за виконання цього завдання.

Що сильніший прямий (позитивний) зв'язок між результатами виконання завдання й загальним тестовим балом, то більшим є коефіцієнт кореляції та тим краще результати виконання завдання узгоджені з рівнем підготовленості учасників. Тому коефіцієнт кореляції використовують як один із показників дискримінативної здатності завдання.

Значення коефіцієнта кореляції належить проміжку [-1;1], тобто варіюється від 0 (немає лінійного зв'язку) до 1 (абсолютний лінійний зв'язок) або -1 (абсолютний негативний лінійний зв'язок).

У таблиці наведено проміжки значень коефіцієнта кореляції (округлених до сотих) та характеристику дискримінативності тестового завдання за показником узгодженості результатів його виконання із загальним тестовим балом.

Проміжок значення показника Rit	Характеристика дискримінативності завдання
0,25 – 1	висока
0,2 – 0,24	прийнятна
-1 – 0,19	низька

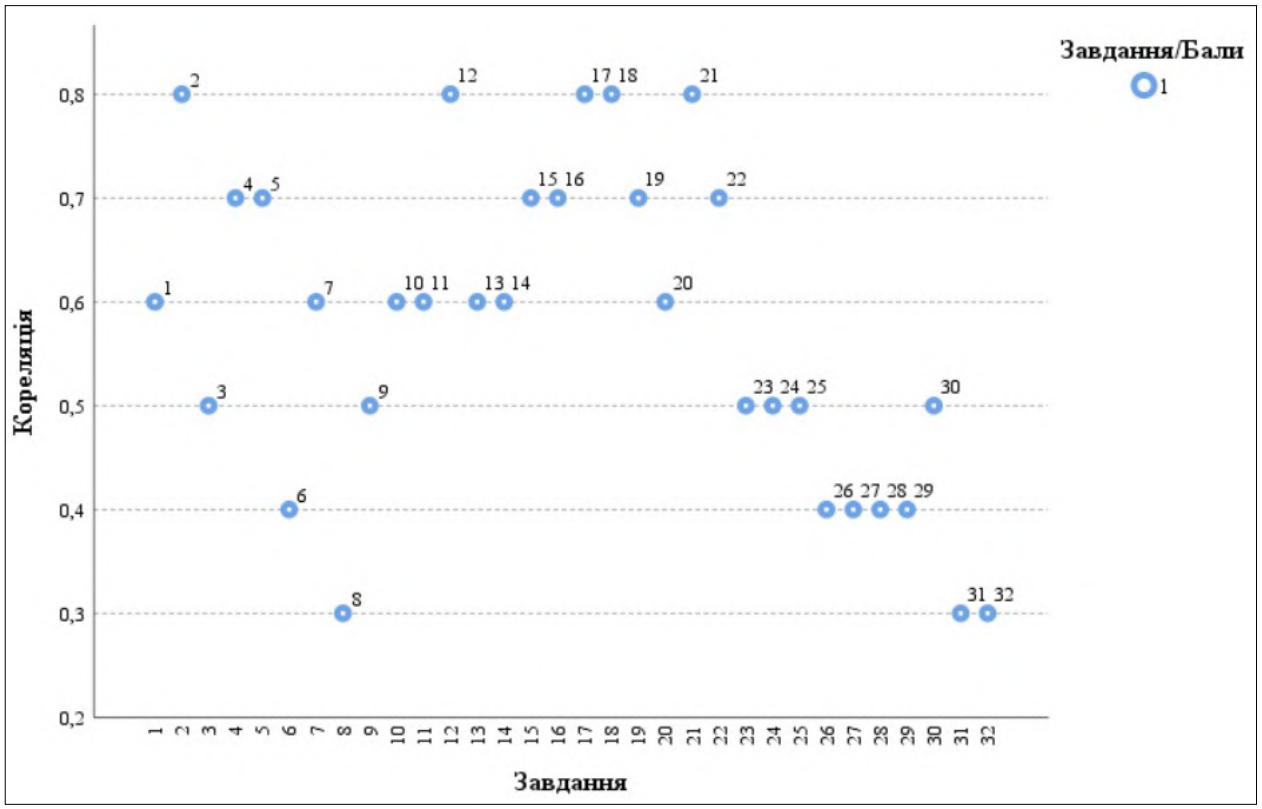

Діаграма 3.2.5.2.5. *Розподіл (розсіювання) тестових завдань з іспанської мови за показником (коефіцієнтом) кореляції*[20]

[20] Синім кольором на діаграмі позначено тестові завдання, які оцінювали в 0 або 1 бал.

3.2.5.3. Психометричні характеристики завдань сертифікаційної роботи

1 ¿Te sientes abrumado por tanta información? A veces, lo mejor es desconectar y disfrutar de la tranquilidad. Al apagar el ordenador portátil y otros dispositivos digitales, permitimos que la mente descanse y se recupere del estrés diario. Un paseo por la naturaleza, un buen libro o una simple conversación pueden ser la clave para encontrar la paz interior.

A La importancia de la actividad física
B La dieta influye mucho en cómo nos sentimos
C ¿Es bueno tomar vitaminas mientras entrenas?
D Aplicaciones para organizar tus menús semanales
E Nunca es demasiado tarde para perseguir nuestros sueños
F ¿Cómo afectan las redes sociales a los jóvenes?
G La calma después de la tormenta digital
H La seguridad ante todo

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D	E	F	G	H			
G	11,3	7,0	4,2	2,8	5,6	8,5	60,6	0,0	60,6	79,1	0,6

2 En la era digital, proteger nuestros datos personales es más importante que nunca. Por eso, evita compartir información personal en redes sociales, utiliza contraseñas largas y únicas y ten cuidado con los correos electrónicos sospechosos. Además, es recomendable instalar programas antivirus y mantener el software actualizado.

A La importancia de la actividad física
B La dieta influye mucho en cómo nos sentimos
C ¿Es bueno tomar vitaminas mientras entrenas?
D Aplicaciones para organizar tus menús semanales
E Nunca es demasiado tarde para perseguir nuestros sueños
F ¿Cómo afectan las redes sociales a los jóvenes?
G La calma después de la tormenta digital
H La seguridad ante todo

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D	E	F	G	H			
H	3,5	2,8	4,9	6,3	4,9	9,9	9,2	58,5	58,5	92,1	0,8

3 Los alimentos ricos en ácidos grasos omega-3 (pescado azul, aceites vegetales, semillas, etc.) te pueden ayudar a reducir los síntomas de la depresión. También es esencial consumir frutas y verduras que aporten vitaminas y minerales. Evita los alimentos procesados y las bebidas azucaradas, ya que pueden empeorar el estado de ánimo.

A La importancia de la actividad física
B La dieta influye mucho en cómo nos sentimos
C ¿Es bueno tomar vitaminas mientras entrenas?
D Aplicaciones para organizar tus menús semanales
E Nunca es demasiado tarde para perseguir nuestros sueños

F ¿Cómo afectan las redes sociales a los jóvenes?
G La calma después de la tormenta digital
H La seguridad ante todo

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
B	2,1	52,8	31,7	4,9	1,5	1,4	2,8	2,8	52,8	71,2	0,5

4 A sus 73 años, Juana Prieto decidió crear un blog de cocina tradicional. Le gustaba cocinar para sus familiares y siempre quería compartir sus recetas con otras personas. Al principio, le costó mucho entender cómo funcionaba un ordenador, pero, con paciencia y la ayuda de sus nietos, logró crear un espacio online donde todos pueden disfrutar de sus recetas.

A La importancia de la actividad física
B La dieta influye mucho en cómo nos sentimos
C ¿Es bueno tomar vitaminas mientras entrenas?
D Aplicaciones para organizar tus menús semanales
E Nunca es demasiado tarde para perseguir nuestros sueños
F ¿Cómo afectan las redes sociales a los jóvenes?
G La calma después de la tormenta digital
H La seguridad ante todo

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
E	2,9	4,9	2,8	14,8	54,2	9,2	6,3	4,9	54,2	92,1	0,7

5 ¿Sabías que el ejercicio puede ser un gran aliado contra la depresión? Cuando hacemos ejercicio, el cuerpo libera endorfinas, unas sustancias químicas que nos hacen sentir bien y mejoran nuestro estado de ánimo. No es necesario que te apuntes a un gimnasio: empezar con caminatas diarias ya puede marcar la diferencia. ¡Muévete y notarás el cambio!

A La importancia de la actividad física
B La dieta influye mucho en cómo nos sentimos
C ¿Es bueno tomar vitaminas mientras entrenas?
D Aplicaciones para organizar tus menús semanales
E Nunca es demasiado tarde para perseguir nuestros sueños
F ¿Cómo afectan las redes sociales a los jóvenes?
G La calma después de la tormenta digital
H La seguridad ante todo

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
A	68,3	3,5	3,5	4,9	9,2	2,2	4,9	3,5	68,3	86,8	0,7

La fascinante historia del cacao

Cada 7 de julio, los amantes del chocolate en todo el mundo tienen una razón más para

disfrutar de su dulce favorito: ¡es el Día Mundial del Cacao! Pero, ¿qué sabes realmente sobre esta planta?

Aunque existen varias hipótesis sobre el origen del cacao, las recientes investigaciones genéticas indican que esta planta proviene de la Amazonia y que fue llevada posteriormente por los humanos a Centroamérica. El cultivo del cacao también se ha extendido fuera de América, en un área comprendida dentro de los 20º de latitud al norte y al sur del ecuador. Solo en esta región, el clima proporciona la temperatura constantemente alta que se requiere. Los principales países productores de cacao son Costa de Marfil, Ghana, Indonesia, Brasil, Ecuador y México.

El árbol del cacao puede alcanzar hasta seis metros de altura y requiere un suelo rico y bien drenado para crecer adecuadamente. Además, necesita protección contra el viento y la luz solar directa, por lo que antes de cultivarlo se plantan árboles altos que proporcionan sombra homogénea. El fruto del cacao es similar a un melón alargado, con unos treinta centímetros de longitud. Sus semillas, de sabor amargo, pueden ser púrpuras o blancuzcas y se parecen a las almendras.

El nombre científico del árbol es el de *Theobroma cacao*. *Theobroma* significa en griego "alimento de los dioses", porque los indígenas creían que el dios Quetzalcóatl había enseñado el cultivo de esa planta a sus antepasados. Tanto los mayas como los aztecas creían en las propiedades divinas y mágicas del cacao, por eso lo utilizaban en sus ceremonias y rituales. La importancia del cacao en la sociedad maya era tal que se utilizaba como moneda de cambio en transacciones comerciales: los granos de cacao se intercambiaban por bienes de lujo, alimentos y servicios.

Hernán Cortés, conquistador español de México, conoció el chocolate en la corte del soberano azteca Moctezuma, quien lo invitó a probar una de sus bebidas favoritas. Era una bebida muy fuerte y nada parecida al chocolate que conocemos hoy, ya que se preparaba directamente con granos tostados. Fue el rey Carlos I de España quien tuvo la idea de mezclar el cacao con azúcar de caña para eliminar su amargor, introduciendo así el chocolate caliente en España. Casi un siglo después, esta bebida se difundió por el resto de Europa.

Hoy en día, el cacao sigue siendo mucho más que un ingrediente para el chocolate; es un símbolo de historia, cultura y tradición que une a millones de personas en todo el mundo. Celebrar el Día Mundial del Cacao es también reconocer el esfuerzo de quienes cultivan esta planta milenaria y valorar el legado que nos dejaron las antiguas civilizaciones.

6 Según el texto, el cacao es originario de

A la antigua Grecia.
B la cuenca amazónica.
C América Central.
D Costa de Marfil.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**			
B	3,5	78,9	11,3	6,3	78,9	42,2	0,4

7 En la actualidad, el cultivo del cacao se centra

A solo en el continente americano.
B en todos los continentes.
C en la franja ecuatorial.
D en los países europeos.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D			
C	28,9	16,9	46,5	7,7	46,5	68,9	0,6

8 Las condiciones ambientales adecuadas para el desarrollo normal de la planta del cacao son:

A radiación solar directa y alta frecuencia de vientos moderados.
B constancia de vientos húmedos y poca sombra.
C alternancia constante de periodos húmedos y secos.
D radiación solar indirecta y temperaturas altas.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D			
D	21,1	17,6	12,7	48,6	48,6	50,7	0,3

9 Del texto es posible deducir que al principio el chocolate era una bebida

A amarga.
B dulce.
C agridulce.
D ácida.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D			
A	70,4	14,8	10,6	4,2	70,4	60,5	0,5

10 ¿Cuál de las siguientes afirmaciones NO corresponde al contenido del texto leído?

A El fruto del cacao es pequeño y redondo, similar a una cereza.
B Los pueblos indígenas utilizaban los granos de cacao como forma de pago.
C El cacao era considerado un alimento divino por los pueblos prehispánicos.
D El cacao fue introducido en Europa por los españoles.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D			
A	55,6	17,6	11,3	15,5	55,6	71,3	0,6

11 «El arte de correr bajo la lluvia» de Garth Stein

Es una novela encantadora y conmovedora narrada desde una perspectiva única: la de Enzo, un cachorro de bulldog francés. A través de sus ojos, seguimos la vida de su dueño, Denny Swift, un piloto de carreras. También vivimos los desafíos que enfrentan juntos. Es una lectura emotiva que invita a pensar en el poder de la lealtad y en la importancia de vivir cada momento.

A La poesía ha sido siempre mi género preferido y escribirla es un sueño que mantengo vivo.
B Me apasionan las novelas de misterio donde los animales enigmáticos juegan un papel importante.
C Soy un gran aficionado a los libros de humor. Disfruto riéndome y pasando un buen rato con ellos.

D Disfruto mucho con los libros de cocina. Me gusta aprender cosas nuevas y ponerlas en práctica.
E Me gusta explorar nuevos lugares a través de la lectura. Así amplío mis horizontes sin salir de casa.
F Me atraen las obras de teatro. Me parece fascinante cómo las historias se desarrollan a través del diálogo.
G Me interesan los libros de autoayuda y desarrollo personal. Quiero aprender a mejorar mi vida y alcanzar mis metas.
H Las mascotas son mi pasión. Me encantan los libros que exploran la relación entre los humanos y los animales.

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
H	10,6	23,2	4,9	4,2	5,6	4,2	0,8	46,5	46,5	79,4	0,6

12 «El mundo de los sabores» de Niki Segnit

«El mundo de los sabores» es una guía divertida para combinar ingredientes de forma creativa. La autora explica cómo mezclar sabores, apoyándose en ejemplos de chefs, así como en la ciencia y la cultura. El libro incluye recetas prácticas y consejos para experimentar en casa. Es ideal para quienes buscan innovar en sus platos y descubrir combinaciones que sorprenderán a sus invitados.

A La poesía ha sido siempre mi género preferido y escribirla es un sueño que mantengo vivo.
B Me apasionan las novelas de misterio donde los animales enigmáticos juegan un papel importante.
C Soy un gran aficionado a los libros de humor. Disfruto riéndome y pasando un buen rato con ellos.
D Disfruto mucho con los libros de cocina. Me gusta aprender cosas nuevas y ponerlas en práctica.
E Me gusta explorar nuevos lugares a través de la lectura. Así amplío mis horizontes sin salir de casa.
F Me atraen las obras de teatro. Me parece fascinante cómo las historias se desarrollan a través del diálogo.
G Me interesan los libros de autoayuda y desarrollo personal. Quiero aprender a mejorar mi vida y alcanzar mis metas.
H Las mascotas son mi pasión. Me encantan los libros que exploran la relación entre los humanos y los animales.

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
D	4,2	5,6	6,3	66,9	4,2	2,9	6,3	3,6	66,9	92,1	0,8

13 «El arte de sentir y crear» de Pilar Benito

Si tienes el deseo de crear composiciones en verso, este libro es un excelente punto de partida. La autora guía a través de los elementos fundamentales de este tipo de escritura, explicando de forma clara y sencilla conceptos como el ritmo, la rima y las imágenes sensoriales. Con ejercicios prácticos y ejemplos inspiradores, anima a explorar tu propia voz y a dar forma a tus ideas en bellos escritos.

A La poesía ha sido siempre mi género preferido y escribirla es un sueño que mantengo vivo.
B Me apasionan las novelas de misterio donde los animales enigmáticos juegan un papel importante.
C Soy un gran aficionado a los libros de humor. Disfruto riéndome y pasando un buen rato con ellos.
D Disfruto mucho con los libros de cocina. Me gusta aprender cosas nuevas y ponerlas en práctica.
E Me gusta explorar nuevos lugares a través de la lectura. Así amplío mis horizontes sin salir de casa.
F Me atraen las obras de teatro. Me parece fascinante cómo las historias se desarrollan a través del diálogo.
G Me interesan los libros de autoayuda y desarrollo personal. Quiero aprender a mejorar mi vida y alcanzar mis metas.
H Las mascotas son mi pasión. Me encantan los libros que exploran la relación entre los humanos y los animales.

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
A	49,3	6,3	6,3	5,6	8,5	12,0	8,5	3,5	49,3	86,9	0,6

14 «La conjura de los necios» de John Kennedy Toole

Esta novela es una joya de la literatura estadounidense. El protagonista, Ignatius Reilly, es un personaje único y extravagante que te hará vivir situaciones muy divertidas. Sus conversaciones con amigos y familiares son muy ocurrentes y te sacan una sonrisa en cada página. La forma en que el autor describe las aventuras de Ignatius en Nueva Orleans es simplemente genial.

A La poesía ha sido siempre mi género preferido y escribirla es un sueño que mantengo vivo.
B Me apasionan las novelas de misterio donde los animales enigmáticos juegan un papel importante.
C Soy un gran aficionado a los libros de humor. Disfruto riéndome y pasando un buen rato con ellos.
D Disfruto mucho con los libros de cocina. Me gusta aprender cosas nuevas y ponerlas en práctica.
E Me gusta explorar nuevos lugares a través de la lectura. Así amplío mis horizontes sin salir de casa.
F Me atraen las obras de teatro. Me parece fascinante cómo las historias se desarrollan a través del diálogo.
G Me interesan los libros de autoayuda y desarrollo personal. Quiero aprender a mejorar mi vida y alcanzar mis metas.
H Las mascotas son mi pasión. Me encantan los libros que exploran la relación entre los humanos y los animales.

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
C	5,7	4,9	59,2	5,6	7,0	7,0	4,3	6,3	59,2	73,8	0,6

15 «Huellas en la nieve» de Javier Bernabé

La obra de Javier Bernabé te transporta a un remoto rincón del noreste del continente americano. A través de los ojos del autor, descubres paisajes impresionantes y conoces a gente con costumbres muy diferentes a las tuyas. La narración es sencilla y te hace sentir como si estuvieras allí experimentando cada momento. Es una experiencia que enriquece y cambia tu forma de ver el mundo.

A La poesía ha sido siempre mi género preferido y escribirla es un sueño que mantengo vivo.
B Me apasionan las novelas de misterio donde los animales enigmáticos juegan un papel importante.
C Soy un gran aficionado a los libros de humor. Disfruto riéndome y pasando un buen rato con ellos.
D Disfruto mucho con los libros de cocina. Me gusta aprender cosas nuevas y ponerlas en práctica.
E Me gusta explorar nuevos lugares a través de la lectura. Así amplío mis horizontes sin salir de casa.
F Me atraen las obras de teatro. Me parece fascinante cómo las historias se desarrollan a través del diálogo.
G Me interesan los libros de autoayuda y desarrollo personal. Quiero aprender a mejorar mi vida y alcanzar mis metas.
H Las mascotas son mi pasión. Me encantan los libros que exploran la relación entre los humanos y los animales.

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D	E	F	G	H			
E	9,9	3,6	7,7	4,2	50,0	12,7	5,6	6,3	50,0	87,0	0,7

16 «El poder de los hábitos» de Charles Duhigg

Este libro explica cómo funcionan nuestros hábitos y por qué hacemos las cosas que hacemos. Esta información puede ayudarte mucho a cambiar costumbres que no te gustan y a crear rutinas nuevas que te acerquen a tus metas. El autor muestra que los grandes logros nacen de hábitos simples y consistentes y ofrece consejos prácticos para entenderte mejor y tomar el control de tus acciones diarias.

A La poesía ha sido siempre mi género preferido y escribirla es un sueño que mantengo vivo.
B Me apasionan las novelas de misterio donde los animales enigmáticos juegan un papel importante.
C Soy un gran aficionado a los libros de humor. Disfruto riéndome y pasando un buen rato con ellos.
D Disfruto mucho con los libros de cocina. Me gusta aprender cosas nuevas y ponerlas en práctica.
E Me gusta explorar nuevos lugares a través de la lectura. Así amplío mis horizontes sin salir de casa.
F Me atraen las obras de teatro. Me parece fascinante cómo las historias se desarrollan a través del diálogo.
G Me interesan los libros de autoayuda y desarrollo personal. Quiero aprender a mejorar mi vida y alcanzar mis metas.
H Las mascotas son mi pasión. Me encantan los libros que exploran la relación entre los humanos y los animales.

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
G	4,9	3,6	7,0	6,3	7,7	4,2	62,7	3,6	62,7	81,6	0,7

Cómo amueblar una casa desde cero

Amueblar una casa desde cero es una oportunidad ideal para crear un espacio que realmente refleje tu personalidad. Para que el proceso sea exitoso y **(17)**_____, ten en cuenta estos consejos:

Es útil que midas bien cada espacio: así **(18)**_____.

Al elegir muebles en general, opta por materiales que sean resistentes y fáciles de limpiar, especialmente si **(19)**_____.

Es recomendable que **(20)**_____, ya que suele ser la pieza central de la sala de estar y un lugar de reunión clave.

Cuando **(21)**_____, considera que los tonos claros hacen que los espacios parezcan más grandes y luminosos.

Si te sientes abrumado o no estás seguro de cómo combinar los diferentes elementos (muebles, colores, texturas), no olvides que **(22)**_____.

A tienes niños o mascotas
B necesitas en cada habitación
C elijas los colores de las paredes
D puedes pedir ayuda a profesionales del diseño de interiores
E evitarás comprar muebles demasiado grandes o pequeños
F hayas transformado por completo un ambiente
G disfrutes del resultado final
H inviertas en un buen sofá

17

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
G	7,0	10,6	2,0	11,3	9,9	9,2	47,9	2,1	47,9	92,1	0,8

18

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
E	2,2	14,8	5,6	7,0	48,6	9,9	6,3	5,6	48,6	92,2	0,8

19

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
A	60,6	5,6	4,9	4,2	10,6	4,9	7,0	2,2	60,6	89,5	0,7

20

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
H	5,6	6,3	7,0	5,6	5,0	8,5	5,0	57,0	57,0	78,9	0,6

21

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
C	4,9	4,9	59,2	4,9	9,2	7,0	4,3	5,6	59,2	92,1	0,8

22

Ключ	Відповіді учасників (%)								Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**			
D	2,9	5,6	6,3	59,9	3,5	3,5	13,4	4,9	59,9	94,7	0,7

La siesta es mucho más que un simple descanso. Sus beneficios son múltiples y **(23)**_____ distintos aspectos de nuestra salud. Existen numerosos estudios que demuestran que la siesta favorece la conexión entre diferentes **(24)**_____ funcionales del cerebro, lo que puede estimular la creatividad y la resolución de problemas. También puede ayudar a **(25)**_____ los niveles de cortisol, la hormona del estrés, lo que a su vez **(26)**_____ a un mejor estado de ánimo y una mayor sensación de bienestar. Se afirma que la duración ideal de la siesta es de treinta minutos y que extenderla más allá de eso puede ser **(27)**_____, ya que podría dificultar el sueño nocturno.

23	**A**	suceden	**B**	evalúan	**C**	evitan	**D**	abarcan
24	**A**	áreas	**B**	sedes	**C**	estrenos	**D**	requisitos
25	**A**	producir	**B**	irrumpir	**C**	reducir	**D**	sugerir
26	**A**	contribuye	**B**	investiga	**C**	acoge	**D**	alaba
27	**A**	similar	**B**	perjudicial	**C**	extenso	**D**	flexible

23

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**			
D	29,6	30,3	21,1	19,0	19,0	51,2	0,5

24

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**			
A	55,6	16,9	16,9	10,6	55,6	63,5	0,5

25

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**			
C	31,0	10,6	48,6	9,8	48,6	58,2	0,5

26

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**			
A	44,4	33,8	13,4	8,4	44,4	58,6	0,4

27

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**			
B	17,7	35,2	22,5	24,6	35,2	50,7	0,4

28 Creo que no hay nada tan relajante ____ escuchar música antes de dormir.

A mientras
B cómo
C qué
D como

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**			
D	11,3	28,2	23,9	36,6	36,6	56,2	0,4

29 Para que tu mente _____ mejor, descansa bien por la noche.

A funcione
B funcionará
C funcionaba
D funciona

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**			
A	42,3	19,7	9,1	28,9	42,3	61,0	0,4

30 Me ha gustado mucho Barcelona. Por eso la volveré _____ visitar seguramente.

A por
B a
C de
D en

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**			
B	14,1	70,4	11,3	4,2	70,4	68,5	0,5

31 Por favor, escuchad atentamente las instrucciones y no _____ mientras el profesor explica.

A hablad
B hablaseis
C habléis
D habláis

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**			
C	18,3	8,4	47,9	25,4	47,9	47,8	0,3

32 Elvira sueña _____ encontrar un trabajo que le permita desarrollar su creatividad.

A por
B de
C a
D con

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	**B**	**C**	**D**			
D	31,0	31,0	11,2	26,8	26,8	40,5	0,3

3.2.5.4. Загальні висновки щодо результатів виконання завдань сертифікаційної роботи

Для участі в основних сесіях НМТ 2026 року 142 учасники з-поміж предметів за вибором надали перевагу тесту з іспанської мови. Завдання сертифікаційної роботи були скеровані на визначення результатів навчання за рейтинговою шкалою 100–200 балів на основі тестових балів, отриманих абітурієнтами за виконання тесту.

Відповідно до статистичних даних завдання частини «Читання» були переважно оптимальної складності та мали високу розподільну здатність. Запитання 1–5 завдання 1 (Tarea 1), які були скеровані на загальне розуміння тексту, виявилися легкими та оптимальними (середній показник складності становить 58,9 %). Середня складність запитань 6–10 завдання 2 (Tarea 2), призначених для перевірки повного розуміння прочитаного тексту, становить 60 %. Запитання 11–16 завдання 3 (Tarea 3), орієнтовані на знаходження спеціальної або необхідної інформації в автентичних текстах, виявилися оптимальними для більшості абітурієнтів (середня складність – 55,8 %). Запитання 17–22 завдання 4 (Tarea 4), за допомогою яких перевіряли вміння розуміти структуру прочитаного тексту та логічні зв'язки між частинами тексту, мали середню складність 55,5 %, найвищу розподільну здатність у всьому тесті (дискримінація коливається в межах 78,9–94,7 %) і високу кореляцію (0,6–0,8). Це свідчить, що завдання такого типу є ідеальним диференціатором між учасниками з високим і низьким рівнями підготовленості.

Аналіз частини «Використання мови» дає підстави стверджувати, що завдання цієї частини, як і в попередні роки, були складними для учасників тестування.

Запитання 23–27 завдання 5 (Tarea 5), скеровані на перевірку лексичних навичок, здатності розрізняти значення лексичних одиниць відповідно до контексту та знання лексичної сполучуваності слів, мали середню складність 40,6 %. Особливі труднощі спричинило запитання 23, складність якого становила 19 % (дуже складне). Отже, це найскладніше завдання усього тесту. Правильні відповіді на інші запитання цього завдання надали від 35,2 % до 55,6 % учасників тестування.

Запитання 28–32 завдання 6 (Tarea 6), призначені для перевірки граматичних навичок (правильне використання граматичних форм різних частин мови), виявилися в середньому оптимальними за складністю (44,8 %). Найбільш проблемним було запитання 32, спрямоване на перевірку знання лексико-граматичного керування дієслів в іспанській мові, а саме, вживання прийменників із дієсловом soñar (мріяти). Його складність становить 26,8 %,

Психометричний аналіз статистичних показників виконання завдань сертифікаційної роботи з іспанської мови свідчить про високу якість та збалансованість розробленого тесту. Індекс надійності тесту становить 0,94, підтверджуючи внутрішню узгодженість тестових завдань та точність вимірювання. Загальний середній показник складності тесту – близько 53 %, що вказує на його оптимальну складність для цільової аудиторії. Завдання мають коефіцієнти кореляції від 0,3 до 0,8 та дуже хорошу розподільну здатність (середній показник 72,2 %). Це дає змогу виокремити учасників із високим рівнем підготовки, спроможних успішно навчатися в закладах вищої освіти.

3.2.6. Сертифікаційна робота з біології

3.2.6.1. Структура та зміст сертифікаційної роботи

Зміст завдань з біології сертифікаційної роботи національного мультипредметного тесту визначено Програмою зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з біології, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20 грудня 2018 року № 1426.

На виконання завдань сертифікаційної роботи з біології було відведено орієнтовно 60 хвилин.

Кількісний розподіл завдань сертифікаційної роботи за розділами програми наведено в таблиці 3.2.6.1.1.

Таблиця 3.2.6.1.1

Розділи програми	**Кількість завдань**	**Частка від загальної кількості завдань (%)**
Вступ. Хімічний склад, структура і функціонування клітин. Реалізація спадкової інформації	7	23
Закономірності спадковості і мінливості	3	10
Біорізноманіття	10	34
Організм людини як біологічна система	7	23
Основи екології й еволюційного вчення	3	10
Усього	**30**	**100**

Відповідно до Програми зовнішнього незалежного оцінювання з біології комплексно перевіряли:

– *рівень набутих знань і вмінь* щодо значення біології в житті людини; застосування методів наукового пізнання; використання основних біологічних правил, закономірностей, законів, гіпотез, теорій; сутності біологічних процесів, термінології й символіки; уміння розпізнавати біологічні об’єкти та їхні складники за їхніми зображеннями, описом; класифікувати, порівнювати об’єкти, явища, процеси, установлювати причиново-наслідкові зв’язки, використовувати структурні й графічні моделі для отримання інформації, аналізувати вербальну інформацію, робити висновки, оцінювати наслідки;

– *ступінь сформованості предметних компетентностей*: знання й розуміння фундаментальних принципів біології, основних законів і закономірностей, володіння основним термінологічним апаратом, що дає змогу розуміти принципи функціонування організмів і надорганізмових систем різного рівня; здатність застосовувати набуті теоретичні знання і практичні навички у сфері біології під час виконання завдань, що передбачають прийняття рішень у мінливих і нестандартних ситуаціях;

– *ступінь сформованості ключових компетентностей*: уміння застосовувати науковий метод, аналізувати й робити правильні висновки (*основні компетентності в природничих науках і технологіях)*; здатність до набуття нових умінь і навичок (*уміння вчитися впродовж життя)*; уміння застосовувати математичні методи для розв’язання біологічних завдань, здатність до розуміння й використання простих математичних моделей природних явищ і процесів (*математична компетентність*).

Сертифікаційна робота містила 30 завдань різних форм, а саме: із вибором однієї відповіді, на встановлення відповідності («логічні пари») і з вибором трьох відповідей.

Кількісний розподіл завдань сертифікаційної роботи за формами наведено в таблиці 3.2.6.1.2.

Таблиця 3.2.6.1.2

Розділи програми	**Форми завдання**			
	з вибором однієї відповіді	на встановлення відповідності	з вибором трьох відповідей	**Усього**
Вступ. Хімічний склад, структура і функціонування клітин. Реалізація спадкової інформації	5	1	1	**7**
Закономірності спадковості і мінливості	3	–	–	**3**
Біорізноманіття	7	2	1	**10**
Організм людини як біологічна система	6	1	–	**7**
Основи екології й еволюційного вчення	3	–	–	**3**
Разом	**24**	**4**	**2**	**30**

У сертифікаційній роботі завдання розташовано за формами в такій послідовності: завдання з вибором однієї відповіді, завдання на встановлення відповідності («логічні пари»), завдання з вибором трьох відповідей. У межах кожної форми завдання розташовано відповідно до послідовності розділів і тем у змісті програми зовнішнього незалежного оцінювання, що відповідає логіці розуміння принципів і закономірностей функціонування біологічних систем різних рівнів організації. Кількість завдань у кожному розділі пропорційна кількості годин, відведених на їх вивчення.

Під час розроблення змістового наповнення сертифікаційної роботи з біології враховано необхідність перевірки навчальних досягнень учасників тестування за різними когнітивними рівнями, а саме: *відтворення* (пригадування і відтворення інформації, визначення поняття або виконання стандартної процедури), *базове мислення* (порівняння двох чи більше понять, виявлення подібних і відмінних рис, застосування фактичних знань на рівні базових навичок, вибору процедури розв'язування відповідно до завдання), *складне мислення* (глибоке розуміння наукових положень, використання набутих знань, умінь і навичок у нестандартній ситуації).

Завдання з вибором однієї відповіді (1–24) містило основу та чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. За виконання кожного завдання можна було

отримати 0 або 1 бал: 1 бал, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь або відповіді на завдання не надано.

Завдання на встановлення відповідності («логічні пари») (25–28) містило основу та два блоки інформації, позначених цифрами й буквами відповідно. Виконання завдання передбачало встановлення відповідності (утворення «логічних пар») між інформацією, позначеною цифрами (цифри від 1 до 4) та буквами (букви від А до Д). За виконання кожного завдання цієї форми можна було отримати 0, 1, 2, 3 або 4 бали: 1 бал – за кожну правильно встановлену відповідність; 0 балів – за кожну неправильно встановлену відповідність або якщо відповіді на завдання не надано.

Завдання з вибором трьох відповідей (29–30) містило основу та три групи відповідей. У кожній групі лише одна відповідь була правильна. За виконання кожного завдання цієї форми можна було отримати 0, 1, 2 або 3 бали: 1 бал – за кожен правильно вказаний варіант відповіді із трьох можливих; 0 балів, якщо не вказано жодного правильного варіанта відповіді або відповіді на завдання не надано.

Максимальна кількість балів, яку можна було отримати, правильно виконавши всі завдання сертифікаційної роботи з біології, – 46.

3.2.6.2. Психометричні характеристики сертифікаційної роботи

Статистичні характеристики результатів тестування з біології наведено в таблиці 3.2.6.2.1.

Таблиця 3.2.6.2.1

Назва характеристики	Кількісне значення
Обсяг вибірки[1]	5 090
Максимально можливий бал[2]	46
Максимально набраний бал[3]	46*
Середнє[4]	19,22
Мода[5]	17
Медіана[6]	18
Стандартне відхилення[7]	7,17
Асиметрія[8]	1,20
Ексцес[9]	4,32

* – *отримало три учасники*

[1] **Обсяг вибірки** – фактична кількість учасників, які проходили тестування під час дев'ятої сесії.

[2] **Максимально можливий бал** (*Max*) – бал, який можуть набрати учасники тестування з цього навчального предмета, правильно виконавши всі завдання тесту, та обчислений згідно зі Схемами нарахування балів за виконання завдань національного мультипредметного тесту 2026 року, розробленими Українським центром оцінювання якості освіти та затвердженими відповідним наказом.

[3] **Максимально набраний бал** (*max*) – найбільший бал, який фактично набрали учасники тестування з цього навчального предмета та обчислений згідно зі Схемами нарахування балів за виконання завдань національного мультипредметного тесту 2026 року ($max \leq Max$).

[4] **Середнє** (Mean *(M)*) – середнє арифметичне значення балів, набраних усіма учасниками тестування з цього навчального предмета.

[5] **Мода** – кількість балів, яку найчастіше набирали учасники тестування з цього навчального предмета. На гістограмі розподілу учасників тестування за набраними балами моді (або модам) відповідає найвищий стовпчик (або кілька найвищих стовпчиків однакової висоти).

[6] **Медіана** (Median *(Me)*) – значення, яке ділить упорядковану множину балів, отриманих учасниками тестування з цього навчального предмета, на дві рівні за кількістю частини: у першій частині результати учасників не більші за медіану, а в другій – не менші.

[7] **Стандартне відхилення** (Standard Deviation *(St.Dev.)*) – статистичний показник розсіювання результатів тестування з цього навчального предмета, який характеризує середнє відхилення індивідуальних балів учасників від середнього значення *M.* Мале значення стандартного відхилення – *St.Dev.* < 15 % від значення *M* – свідчить про те, що результати більшості учасників зосереджені в порівняно вузькому інтервалі балів. Це може бути наслідком як однорідності групи тестованих за рівнем підготовленості, так і низької розподільної здатності тесту. Зі збільшенням значення стандартного відхилення, за інших рівних умов, результати тестування характеризуються більшою варіативністю, що може свідчити про кращу здатність тесту розрізняти учасників із різними рівнями підготовленості.

[8] **Асиметрія** (Skewness *(Sk)*) – показник, що характеризує ступінь і напрямок несиметричності розподілу балів, набраних учасниками тестування з цього навчального предмета. Якщо $Sk = 0$, то асиметрії немає, тобто розподіл є симетричним відносно середнього значення *M.* Якщо ж $Sk > 0$, то розподіл має правобічну асиметрію: більшість результатів зосереджено лівіше від середнього значення *M.* Від'ємна асиметрія ($Sk < 0$) вказує на те, що розподіл має лівобічну асиметрію: більшість результатів зосереджено правіше від середнього значення *M*. На практиці помітною асиметрією вважають значення $|Sk| \geq 0{,}1$ (у безрозмірній шкалі показника асиметрії).

[9] **Ексцес** (Kurtosis *(K)*) – показник, що характеризує форму розподілу результатів тестування з цього навчального предмета, ступінь концентрації балів, набраних учасниками тестування, поблизу середнього *M* та ймовірність появи крайніх (максимальних і мінімальних) значень порівняно з нормальним розподілом. Якщо $K = 0$, то розподіл має ту саму форму, що й нормальний. Якщо ж $K < 0$, то значення балів, набраних учасниками тестування, більш рівномірно розподілені в певному діапазоні, а крайні значення трапляються рідше, ніж для нормального розподілу. При $K > 0$ розподіл має більшу концентрацію значень навколо середнього й більшу ймовірність мінімальних і максимальних значень, ніж нормальний розподіл.

Закінчення табл. 3.2.6.2.1

Назва характеристики	Кількісне значення
Складність тесту[10]	44,17
Розподільна здатність тесту[11]	36,91
Надійність тесту[12]	0,79
Стандартна похибка вимірювання[13]	3,29

[10] **Складність тесту** – середнє арифметичне значень показників складності *(P-value)* усіх завдань тесту з цього навчального предмета.

У таблиці наведено проміжки значень складності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику тесту.

Проміжок значення P-value	Характеристика тесту
80 – 100 %	дуже легкий
60 – 79 %	легкий
40 – 59 %	оптимальний
21 – 39 %	складний
≤ 20%	дуже складний

[11] **Розподільна здатність тесту** – середнє арифметичне значень показників розподільної здатності *(D-index)* усіх завдань тесту з цього навчального предмета.

У таблиці наведено проміжки значень розподільної здатності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику тесту.

Проміжок значення D-index	Характеристика тесту
41 – 100 %	з дуже хорошою розподільною здатністю
31 – 40 %	з хорошою розподільною здатністю
21 – 30 %	з середньою розподільною здатністю
≤ 20 %	з низькою розподільною здатністю

[12] **Надійність тесту** (Reliability) – характеристика внутрішньої узгодженості результатів тестування між різними завданнями одного тесту; узгодженості результатів тестування за варіації методів, інструментів або оцінювачів; узгодженості результатів при повторному проведенні тесту за інших незмінних умов.

У практиці освітніх вимірювань надійність тесту найчастіше оцінюють за показником внутрішньої узгодженості, що характеризує, наскільки узгоджено завдання тесту вимірюють одну й ту саму латентну ознаку та якою мірою випадкові похибки окремих завдань компенсують або, навпаки, підсилюють одна одну.

Найпоширенішим статистичним показником внутрішньої узгодженості є коефіцієнт Альфа Кронбаха *(Cronbach's alpha)*. Він відображає середню кореляцію між результатами виконання завдань тесту та їхнім внеском у загальну варіацію тестового бала. У практиці освітніх вимірювань референсним (мінімально прийнятним) вважають значення Альфи Кронбаха не менше ніж 0,75. Чим більшим є значення Альфи Кронбаха, тим меншою є похибка вимірювань.

У таблиці наведено проміжки значень коефіцієнта Альфа Кронбаха (округлених до сотих) та характеристику надійності тесту як інструмента вимірювання.

Проміжок значення Cronbach's alpha	Характеристика тесту
0,90 – 0,99	відмінний інструмент вимірювання
0,85 – 0,89	дуже хороший інструмент вимірювання
0,80 – 0,84	хороший інструмент вимірювання
0,75 – 0,79	задовільний інструмент вимірювання
< 0,75	малозадовільний інструмент вимірювання

[13] **Стандартна похибка вимірювання** (Standard Error of Measurement *(SEM)*) – статистичний показник, що оцінює ступінь відхилення результатів вимірювання від істинного значення вимірюваної величини. Вона залежить від надійності тесту та стандартного відхилення (*St.Dev.*).

Якість тесту вважають задовільною, якщо величина *SEM* не перевищує $^1/_2$ від величини *St.Dev.*

Що меншим є значення *SEM,* то більшою є ймовірність того, що результати вимірювання (тестові бали) оцінюють реальний стан успішності тестованих.

На діаграмах 3.2.6.2.1–3.2.6.2.3 показано розподіл учасників тестування з біології за кількістю набраних тестових балів та отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів.

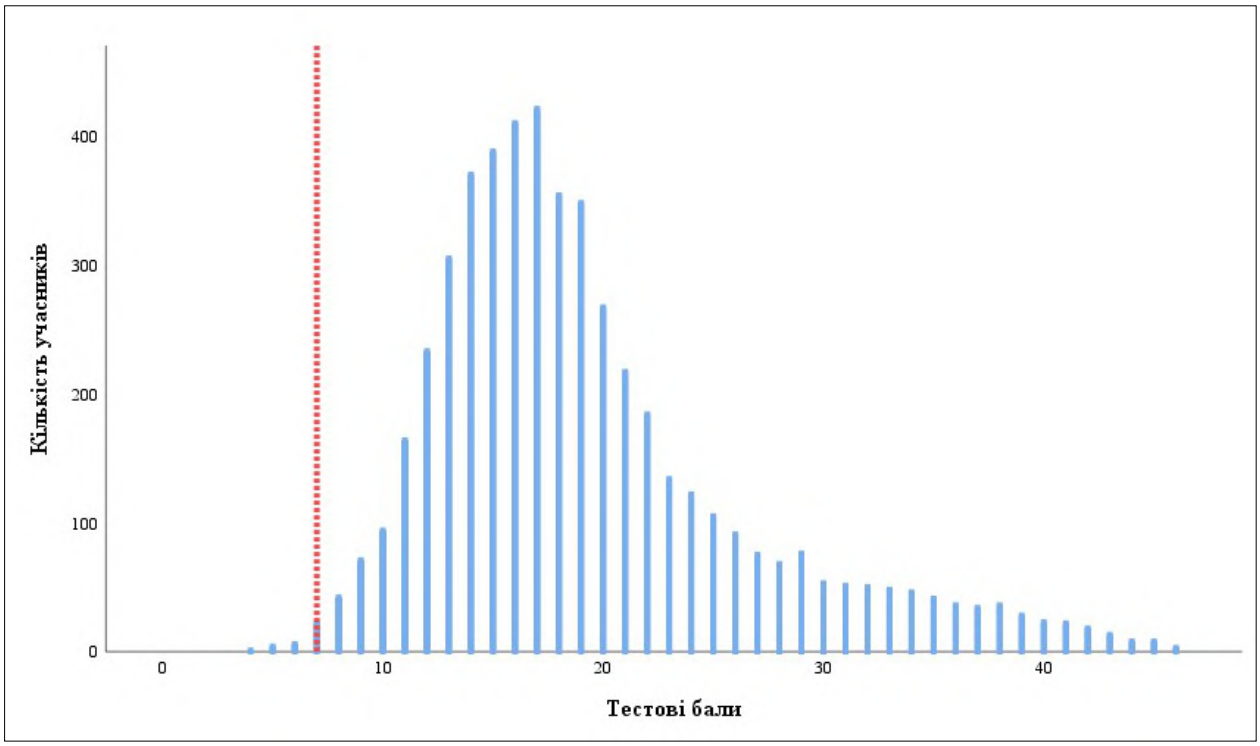

Діаграма 3.2.6.2.1. *Розподіл учасників тестування з біології за кількістю набраних тестових балів*[14]

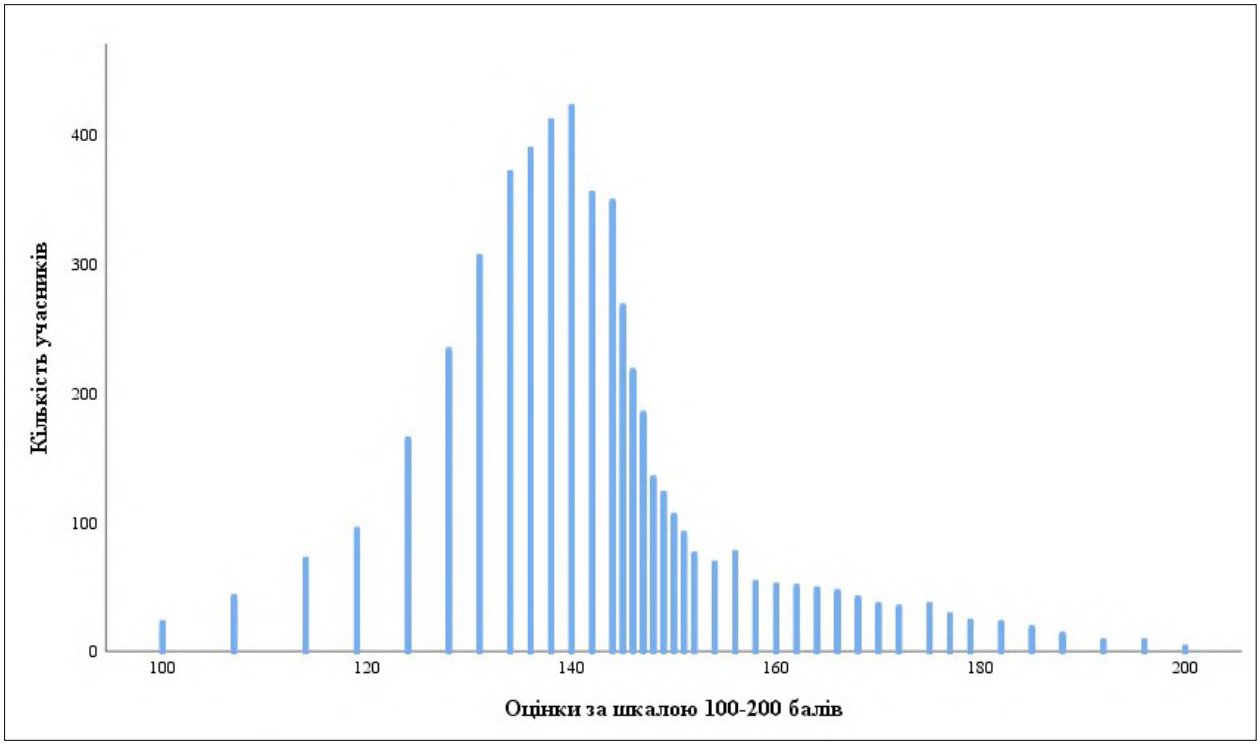

Діаграма 3.2.6.2.2. *Розподіл учасників тестування з біології за кількістю отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів*

[14] Червоною пунктирною лінією на діаграмі 3.2.6.2.1 позначено поріг «склав / не склав» (7 балів), установлений Порядком прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 26 лютого 2026 року № 373, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України від 20 березня 2026 року за № 374/45768.

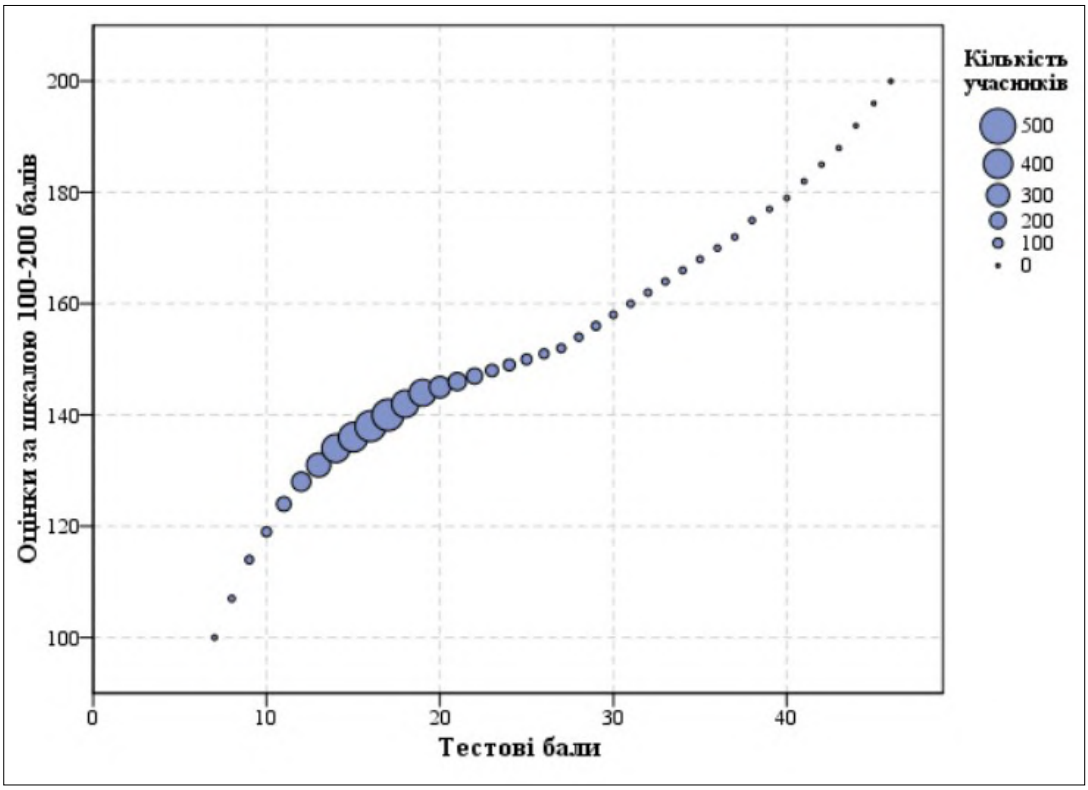

Діаграма 3.2.6.2.3. *Розподіл учасників тестування з біології за кількістю набраних тестових балів та отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів*

На точковій діаграмі[15] 3.2.6.2.4 показано розподіл (розсіювання) тестових завдань з біології за складністю[16] та розподільною здатністю[17].

[15] **Точкова діаграма** (*діаграма розсіювання*) – один із типів математичних діаграм, що використовують для відображення в декартовій системі координат значень двох змінних для набору даних. Дані (тестові завдання) показано у вигляді набору точок, кожна з яких має значення однієї змінної (показника складності), що визначає її положення на горизонтальній осі, та значення іншої змінної (показника розподільної здатності), що визначає її положення на вертикальній осі.

[16] **Складність тестового завдання** *(P-value)* – показник успішності виконання цього завдання учасниками тестування. Визначають як відношення (у відсотках) кількості балів, набраних усіма учасниками за виконання цього завдання, до максимальної кількості балів, яку вони могли б отримати за його виконання. У таблиці наведено проміжки значень складності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику тестового завдання.

Проміжок значення P-value	Характеристика завдання
80 – 100 %	дуже легке
60 – 79 %	легке
40 – 59 %	оптимальне
21 – 39 %	складне
≤ 20 %	дуже складне

[17] **Розподільна здатність (дискримінативність) тестового завдання** *(D-index)* – показник здатності тестового завдання диференціювати учасників тестування з різним рівнем підготовленості. Дискримінативність завдання визначають як різницю складності завдання для сильної та слабкої (добре й погано підготовленої) груп учасників тестування. У таблиці наведено проміжки значень розподільної здатності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику дискримінативності тестового завдання.

Проміжок значення D-index	Характеристика дискримінативності завдання
41 – 100 %	дуже хороша
31 – 40 %	хороша
21 – 30 %	середня
≤ 20 %	низька

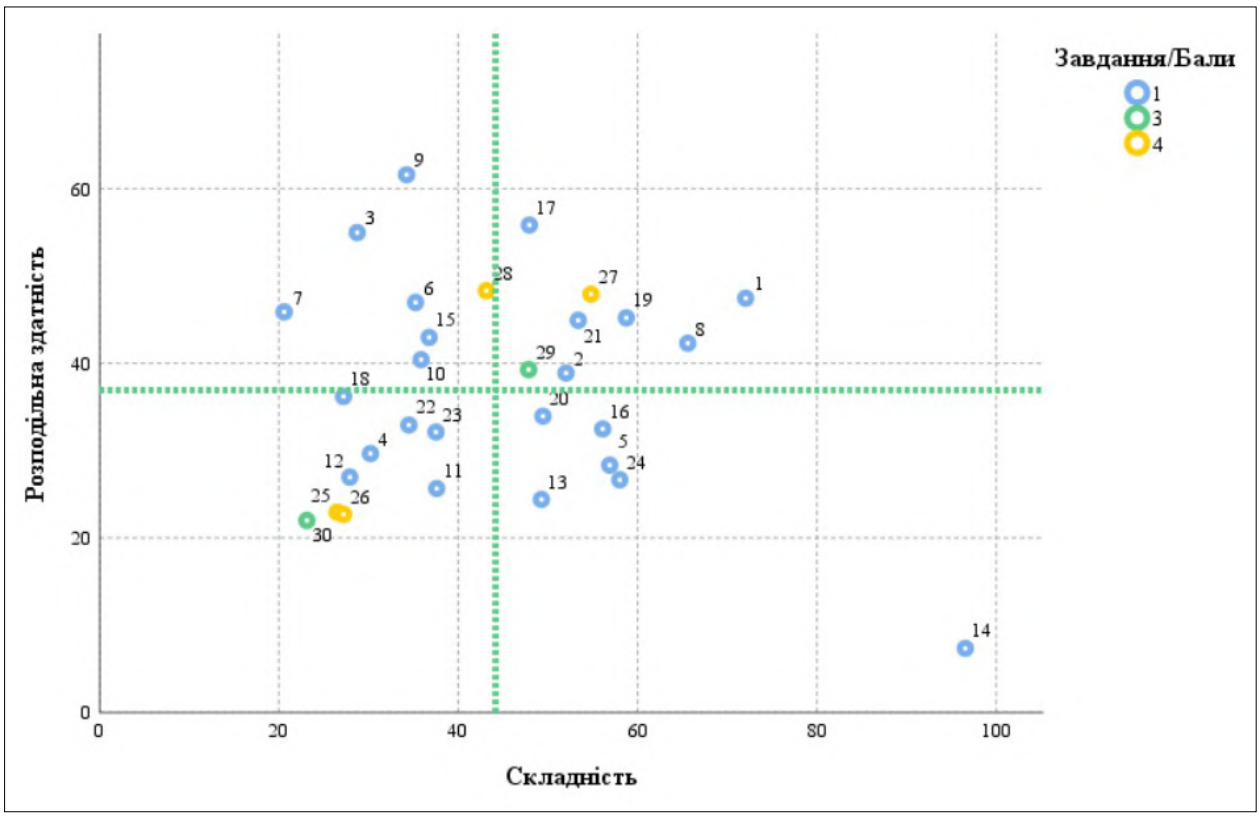

Діаграма 3.2.6.2.4. *Розподіл (розсіювання) тестових завдань з біології за складністю та розподільною здатністю*[18]

На діаграмі 3.2.6.2.5 показано розподіл (розсіювання) тестових завдань з біології за показником (коефіцієнтом) кореляції[19].

[18] Синім кольором на діаграмі позначено тестові завдання, які оцінювали в 0 або 1 бал; зеленим – завдання, які оцінювали в 0, 1, 2 або 3 бали; жовтим – завдання, які оцінювали в 0, 1, 2, 3 або 4 бали. Вертикальною пунктирною лінією позначено середню складність тесту, горизонтальною пунктирною лінією – середню розподільну здатність тесту.

[19] **Кореляція тестового завдання** (Correlation) – зв'язок між результатами виконання певного завдання тесту учасниками тестування та їхнім загальним тестовим балом. Коефіцієнт кореляції є числовою мірою сили та напряму лінійного зв'язку. Види коефіцієнтів кореляції:

– Rit (Item-Test Correlation) – показник зв'язку між результатами виконання певного завдання тесту й загальним тестовим балом, ***з урахуванням бала*** за виконання цього завдання;

– Rir (Item-Rest Correlation) – показник зв'язку між результатом виконання певного завдання тесту й загальним тестовим балом, ***без урахування бала*** за виконання цього завдання.

Що сильніший прямий (позитивний) зв'язок між результатами виконання завдання й загальним тестовим балом, то більшим є коефіцієнт кореляції та тим краще результати виконання завдання узгоджені з рівнем підготовленості учасників. Тому коефіцієнт кореляції використовують як один із показників дискримінативної здатності завдання.

Значення коефіцієнта кореляції належить проміжку [-1;1], тобто варіюється від 0 (немає лінійного зв'язку) до 1 (абсолютний лінійний зв'язок) або -1 (абсолютний негативний лінійний зв'язок).

У таблиці наведено проміжки значень коефіцієнта кореляції (округлених до сотих) та характеристику дискримінативності тестового завдання за показником узгодженості результатів його виконання із загальним тестовим балом.

Проміжок значення показника Rit	Характеристика дискримінативності завдання
0,25 – 1	висока
0,2 – 0,24	прийнятна
-1 – 0,19	низька

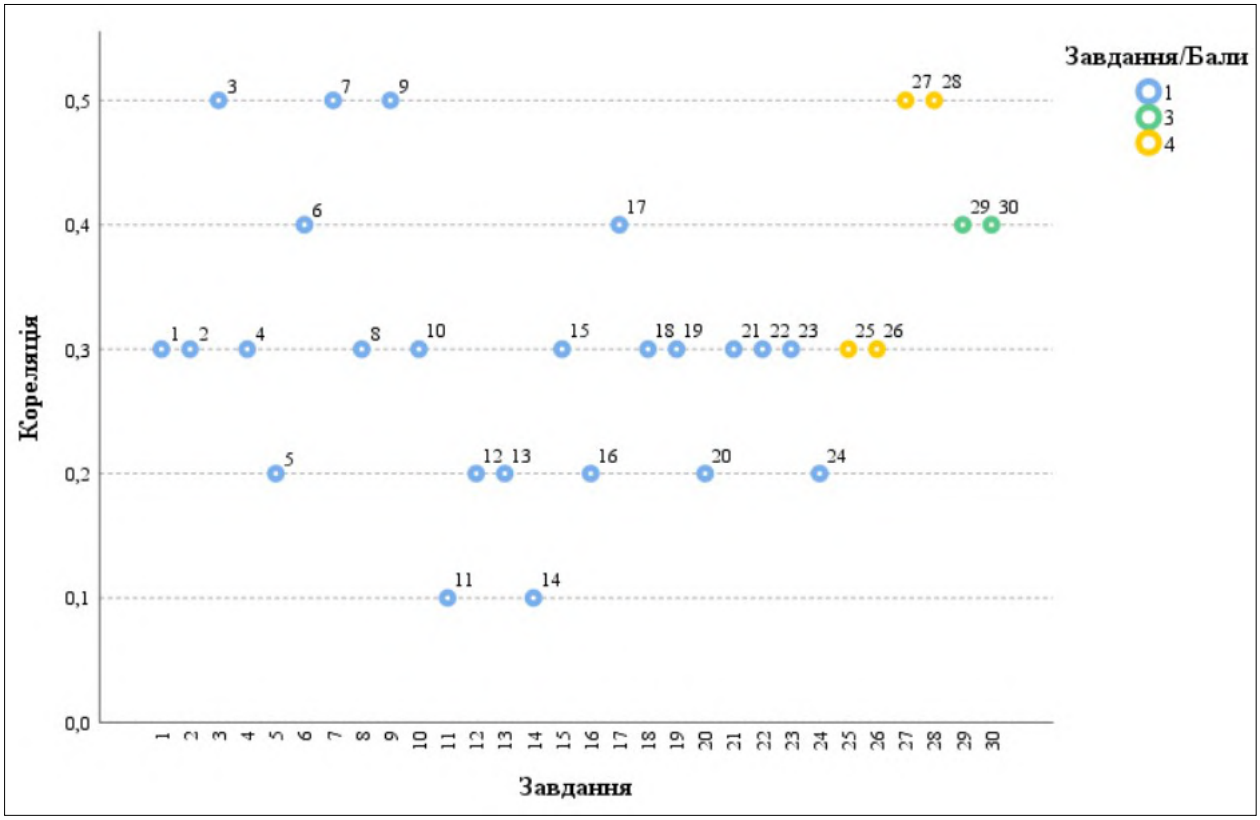

Діаграма 3.2.6.2.5. *Розподіл (розсіювання) тестових завдань з біології за показником (коефіцієнтом) кореляції*[20]

[20] Синім кольором на діаграмі позначено тестові завдання, які оцінювали в 0 або 1 бал; зеленим – завдання, які оцінювали в 0, 1, 2 або 3 бали; жовтим – завдання, які оцінювали в 0, 1, 2, 3 або 4 бали.

3.2.6.3. Психометричні характеристики завдань сертифікаційної роботи

1. Позначте рівень організації біологічної системи, складники якої зображено на рисунку.

А молекулярний
Б клітинний
В популяційно-видовий
Г екосистемний

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
В	4,3	12,5	72,1	11,1	72,1	47,5	0,3

2. Зміна структури колагену – основного органічного складника кісткової тканини – може призводити до зменшення пружності, міцності кісток та їхньої ламкості. Позначте назву мономерів, з яких організми синтезують колаген.

А амінокислоти
Б жирні кислоти
В моносахариди
Г нуклеотиди

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
А	52,0	11,1	15,6	21,3	52,0	38,9	0,3

3. Обчисліть і позначте частку (%) тимідилових нуклеотидів у ділянці молекули ДНК, якщо частка гуанілових нуклеотидів становить 42 відсотки від загальної кількості.

А 84
Б 42
В 16
Г 8

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Г	17,3	17,2	36,8	28,7	28,7	55,0	0,5

4. Розпізнайте зображені органели.

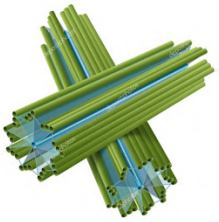

Ознайомтеся з переліком ознак (1–4):

1 містяться в хлоропластах і мітохондріях
2 складниками цих органел є білки
3 є немембранними органелами
4 утворюються внаслідок поділу

У якому рядку наведено лише їхні спільні ознаки?

А 1, 2
Б 1, 4
В 2, 3
Г 3, 4

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
В	18,3	29,2	30,2	22,3	30,2	29,7	0,3

5. На схемі цифрами (1–3) позначено процеси, що забезпечують збереження і реалізацію спадкової інформації в клітині.

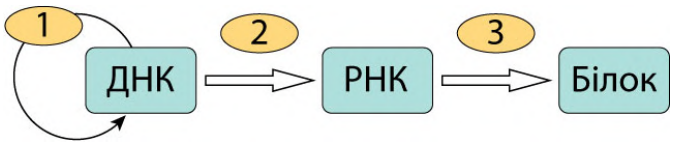

Які з-поміж цих процесів відбуваються в ядрі?

А лише 1
Б лише 2
В лише 1 і 2
Г лише 2 і 3

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
В	25,3	6,5	56,9	11,3	56,9	28,3	0,2

6. На схемі зображено успадкування мишами забарвлення хутра в конкретному схрещуванні.

Проаналізуйте схему й визначте генотипи батьків.

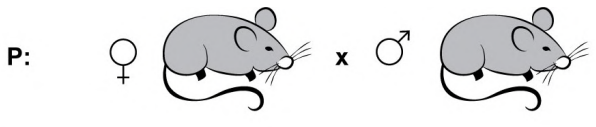

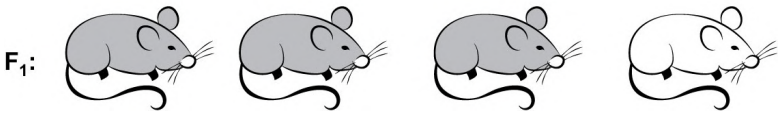

А ♀AA x ♂Aa
Б ♀AA x ♂AA
В ♀Aa x ♂Aa
Г ♀aa x ♂aa

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
В	50,2	9,8	35,2	4,8	35,2	47,0	0,4

7. Ген, рецесивний алель якого спричинює гемофілію, локалізований в Х-хромосомі. Чоловік, який хворіє на гемофілію, одружився із жінкою, генотип якої не містить алеля, що спричинює гемофілію. Ультразвукове дослідження показало, що в них народиться хлопчик. Яка ймовірність (%) того, що він **НЕ** хворітиме на гемофілію?

А 25
Б 50
В 75
Г 100

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Г	17,4	42,2	19,8	20,6	20,6	45,9	0,5

8. У лабораторії біотехнолог розділив стерильний зразок пагона на невеличкі фрагменти. Після цього помістив фрагменти пагона в поживне середовище, збагачене фітогормонами, які стимулюють поділ клітин та регенерацію. Так біотехнолог для подальшої селекційної роботи отримав сотні рослин з однаковим генотипом. Який метод біотехнології він застосував?

А мутагенез
Б модифікація
В гібридизація
Г клонування

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Г	8,9	12,7	12,8	65,6	65,6	42,3	0,3

9. Позначте зображення вірусу, який паразитує в клітинах бактерій.

А	**Б**	**В**	**Г**
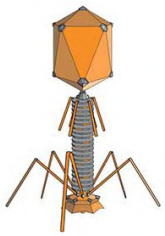			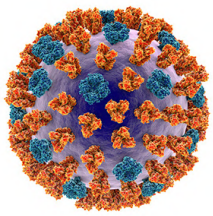

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
А	34,2	19,5	31,2	15,1	34,2	61,6	0,5

10. Прочитайте опис з пропуском слів на місці цифр: *«Хламідомонада – одноклітинна водорість, що має один великий хлоропласт чашоподібної форми. На передньому кінці розташовані* (1)*, за допомогою яких хламідомонада плаває в товщі води. У цитоплазмі має дві* (2)*. У клітині є* (3)*, що зумовлює напрямок її руху».*

Замість цифр треба вписати слова, наведені в рядку

А 1 – джгутики, 2 – скоротливі вакуолі, 3 – вічко
Б 1 – війки, 2 – вакуолі з клітинним соком, 3 – ядро
В 1 – джгутики, 2 – вакуолі з клітинним соком, 3 – ядро
Г 1 – війки, 2 – травні вакуолі, 3 – вічко

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
А	35,9	17,9	23,9	22,3	35,9	40,4	0,3

11. Оцініть можливі пояснення причин загибелі дерева, зі стовбура якого зняли кільцем кору.

I. Припиниться транспортування судинами води та мінеральних солей, що рухаються від кореня до листків.
II. Припиниться транспортування органічних речовин ситоподібними трубками, які розташовані в корі.

Чи є поміж пояснень правильні?

А правильне лише I
Б правильне лише II
В обидва правильні
Г обидва помилкові

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Б	16,0	37,6	34,8	11,6	37,6	25,7	0,1

12. Яку назву має багатонасінний соковитий плід з ущільненим внутрішнім (у вигляді плівчастих камер) і соковитим середнім шаром?

А гарбузина
Б кістянка
В яблуко
Г ягода

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
В	36,1	9,8	27,9	26,2	27,9	27,0	0,2

13. На рисунку зображено родину птахів.

Проаналізуйте твердження щодо їхньої поведінки.

I. Форма поведінки птахів належить до набутої поведінки.
II. Стимулом до годування пташенят є їхні відкриті жовті дзьобики.

Чи є поміж них правильні?

А правильне лише I
Б правильне лише II
В обидва правильні
Г немає правильних

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Б	11,3	49,3	33,2	6,2	49,3	24,4	0,2

14. Розгляньте пам'ятну монету із циклу «Чорнобиль. Відродження». Зображена на ній тварина належить до

А парнокопитних
Б гризунів
В приматів
Г хижих

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Г	0,9	0,7	1,9	96,5	96,5	7,4	0,1

15. Ракоподібні, павукоподібні та комахи – це тварини, які мають і спільні, і відмінні ознаки.

Ознайомтеся з переліком (1–5) ознак тварин:

1 незамкнена кровоносна система
2 виділення мальпігієвими судинами
3 наскрізна травна система
4 виділення зеленими залозами
5 газообмін здійснюється лише трахеями

На схемах кожну групу тварин позначено відповідним колом. Номери спільних ознак уписано у фігури на перетині кіл, а ознак, що характерні для однієї групи, – у відповідному колі поза перетинами.

На якій схемі ПРАВИЛЬНО відображено розподіл ознак (1–5) у наведених групах тварин?

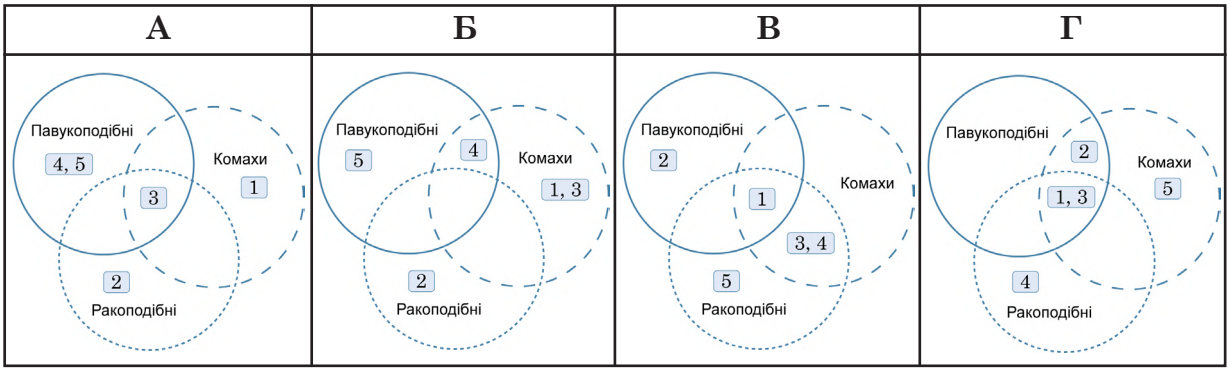

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г			
Г	18,7	17,8	26,7	36,8	36,8	43,0	0,3

16. Клітини якого типу тканин організму людини мають здатність до синтезу й секреції ферментів, гормонів, слизу?

А епітеліальної
Б м'язової
В нервової
Г сполучної

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г			
А	56,1	10,2	14,9	18,8	56,1	32,5	0,2

17. Який гормон продукує щитоподібна залоза?

А соматотропін
Б адреналін
В глюкагон
Г тироксин

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г			
Г	15,4	15,9	20,8	47,9	47,9	55,8	0,4

18. На графіку зображено динаміку рівня речовини **X** у процесі первинної і вторинної імунної відповіді на проникнення антигена.

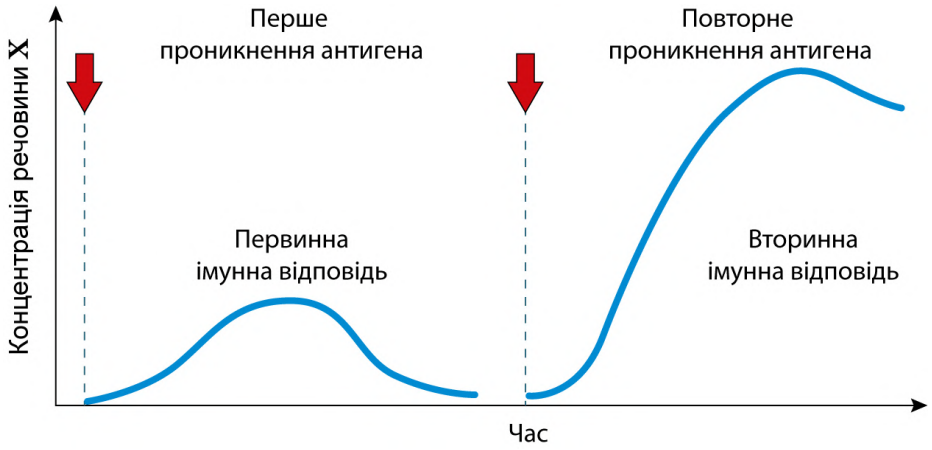

Яке твердження щодо цих процесів є правильним?

А Первинна імунна відповідь сильніша й швидша, ніж вторинна.
Б Первинна імунна відповідь розвивається у відповідь на проникнення вірусів, а вторинна – на проникнення бактерій.
В Зазвичай уведення вакцини спричиняє первинну імунну відповідь.
Г Зазвичай уведення лікувальної сироватки спричиняє вторинну імунну відповідь.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
В	11,3	37,4	27,2	24,1	27,2	36,2	0,3

19. У процесах метаболізму утворюються речовини, які мають бути видалені з організму. Який орган відіграє головну роль у вилученні продуктів обміну з крові?

А сечовий міхур
Б нирка
В кишечник
Г селезінка

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Б	12,4	58,7	15,0	13,9	58,7	45,2	0,3

20. Позначте правильне твердження щодо захисної функції опорно-рухової системи людини.

А Кістки – депо сполук Кальцію та Фосфору.
Б Серце та легені розташовані в грудній клітці.
В До плечової кістки прикріплюється двоголовковий м'яз.
Г Трубчасті кістки беруть участь у швидких рухах.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Б	26,4	49,4	12,1	12,1	49,4	33,9	0,2

21. Ознайомтеся з деякими складниками (1–4) процесу сприйняття смаку в організмі людини:

1 виникнення збудження в смаковому рецепторі
2 контактування речовини зі смаковим рецептором
3 проведення нервового імпульсу смаковим нервом
4 формування відчуття в корі півкуль головного мозку

Правильну послідовність складників цього процесу наведено в рядку

А 1 – 3 – 2 – 4
Б 2 – 1 – 3 – 4
В 2 – 3 – 4 – 1
Г 4 – 3 – 1 – 2

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Б	11,1	53,4	26,1	9,4	53,4	44,9	0,3

Проаналізуйте схему біогеохімічного циклу й виконайте завдання 22–24.

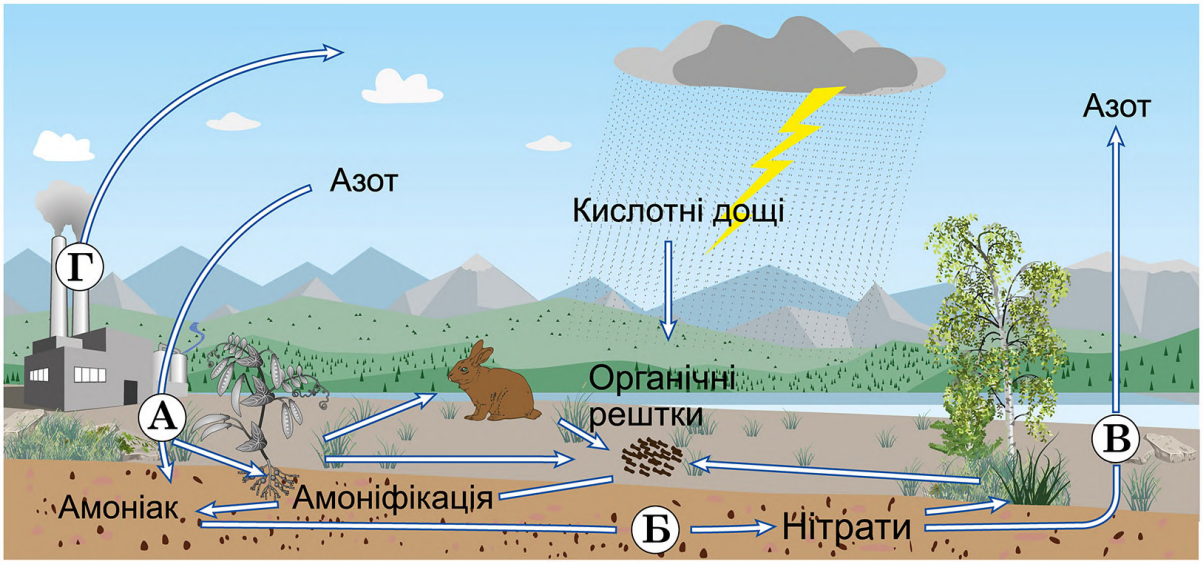

22. Організми, які забезпечують азотфіксацію, належать до

А ссавців
Б бактерій
В покритонасінних
Г кільчастих червів

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Б	15,0	34,5	29,8	20,7	34,5	32,9	0,3

23. Етап фіксації атмосферного азоту на схемі позначено буквою

А
Б
В
Г

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
А	37,5	13,7	42,6	6,2	37,5	32,1	0,3

24. Учень й учениця обговорювали взаємовідносини між бобовими рослинами й азотфіксувальними організмами в зображеному біогеохімічному циклі. Учень висловив судження, що взаємовідносини між ними є результатом коеволюції. Учениця зауважила, що ці взаємовідносини можна вважати взаємовигідними.

Чи має хтось із них рацію?

А лише учень
Б лише учениця
В обоє мають рацію
Г обоє помиляються

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
В	11,7	21,9	58,0	8,4	58,0	26,7	0,2

25. Узгодьте місце розташування (А – Д) у клітині складників процесів метаболізму (1–4).

1 фотосистеми
2 дихальний ланцюг
3 ферменти фіксації CO_2
4 ферменти циклу Кребса

А внутрішня мембрана мітохондрії
Б матрикс мітохондрії
В мембрана тилакоїда
Г строма хлоропласта
Д зовнішня мембрана мітохондрії

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**1**	**2**	**3**	**4**			
ВАГБ	36,7	35,2	18,5	4,6	5,0	26,5	23,0	0,3

26. Поєднайте ознаки видозміни пагона (1–4) з назвою рослини (А – Д), для якої така видозміна характерна.

1 підземна видозміна пагона; має лускоподібні листки, у пазухах яких є бруньки
2 потовщена частина пагона; утворюється на верхівці тонкого довгого підземного пагона з редукованими листками, у пазухах яких є бруньки
3 тонкі надземні повзучі стебла з видовженими міжвузлями, здатні вкорінюватися у вузлах
4 має вкорочене стебло, до якого прикріплюються зовнішні плівчасті сухі листки; внутрішні листки м'ясисті й соковиті

А диня
Б тюльпан
В конвалія
Г полуниця
Д топінамбур

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**1**	**2**	**3**	**4**			
ВДГБ	30,2	41,2	21,5	3,8	3,3	27,2	22,7	0,3

27. Поєднайте залози шкіри (1–4) з назвою тварини (А – Д), у якої вони утворюються.

1 лише молочні залози
2 слизові залози
3 лише куприкова залоза
4 потові залози

А кит синій
Б жаба озерна
В ящірка прудка
Г голуб сизий
Д кріль дикий

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**1**	**2**	**3**	**4**			
АБГД	9,4	24,4	25,1	19,6	21,5	54,8	47,9	0,5

28. Доберіть до зображення органу (1–4) травної системи людини функцію (А – Д), яку він виконує.

А усмоктування амінокислот та глюкози
Б знешкодження токсичних речовин
В накопичення концентрованої жовчі
Г первинне перетравлення білків
Д забезпечення ферментами дванадцятипалої кишки

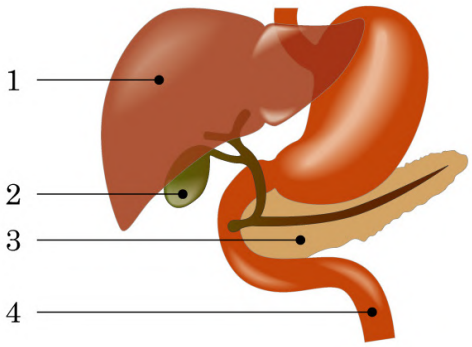

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**1**	**2**	**3**	**4**			
БВДА	18,4	26,5	33,0	8,4	13,7	43,1	48,3	0,5

29. Схарактеризуйте лізосоми за наведеними ознаками.

Зазвичай містять	*Виконують функцію*	*Утворюються*
1 ферменти	**1** здійснення фотосинтезу	**1** в ендоплазматичній сітці
2 пігменти	**2** запасання енергії	**2** власним поділом навпіл
3 АТФ	**3** розщеплення речовин	**3** в комплексі Гольджі

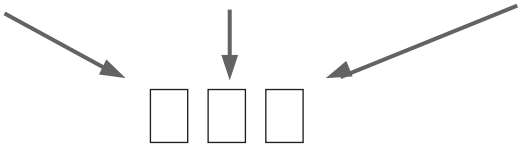

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**1**	**2**	**3**			
133	17,5	36,5	31,0	15,0	47,9	39,3	0,4

30. Розпізнайте організми, які позначено буквами **А** – **В**.

А

Б

В

Якою буквою позначено рослину, що НЕ потребує води для запліднення?

1 **А**
2 **Б**
3 **В**

Яка спільна ознака життєвих циклів усіх зображених рослин?

1 поміж поколінь переважає спорофіт
2 гаметофіт представлений заростком
3 відбувається чергування двох поколінь

*Яка особливість відрізняє рослину, позначену буквою **А**, від двох інших?*

1 відсутність коренів
2 розмноження спорами
3 утворення насінних зачатків

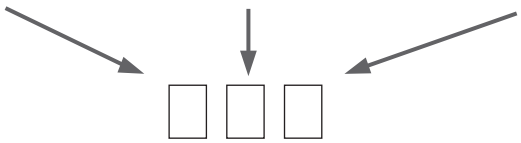

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**1**	**2**	**3**			
231	48,3	37,7	10,4	3,6	23,1	22,0	0,4

3.2.6.4. Загальні висновки щодо результатів виконання завдань сертифікаційної роботи

Сертифікаційна робота з біології – тест, який вступники вибрали під час реєстрації для участі в НМТ 2026 року. Зміст завдань сертифікаційної роботи скеровано на визначення результатів навчання з біології, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, і рівня сформованості предметних і ключових компетентностей. Оцінювання відбувалося за шкалою 100–200 балів на основі тестових балів, отриманих учасниками тестування за виконання всіх завдань сертифікаційної роботи.

У межах основних сесій НМТ тест із біології виконували 68 147 учасників. Максимально можливу кількість балів (46 балів) набрав 41 тестований (0,06 % від загальної кількості тестованих). Для успішного складання тесту достатньо було отримати щонайменше 15 % від максимально можливої кількості балів, що становить 7 тестових балів.

Зміст завдань сертифікаційної роботи з біології було скеровано на перевірку рівня сформованості предметних і ключових компетентностей, для відбору учасників, підготовлених до навчання в закладах вищої освіти. Під час розроблення змістового наповнення враховано необхідність перевірки результату навчання учасників за різними когнітивними рівнями, а саме: *відтворення, базове мислення, складне мислення*.

Сертифікаційна робота містила завдання, виконання яких потребувало від учасників пригадувати та відтворювати інформацію, дати визначення поняттю, виконати стандартну процедуру.

Результати аналізу психометричних характеристик завдань, скерованих на перевірку вміння розпізнавати за зображенням біологічні об’єкти з певною ознакою, свідчать, що ці завдання для учасників тестування прогнозовано здебільшого є легкими. Чимало тестованих зуміли розпізнати рівень організації біологічної системи за зображенням її складників. Мова йде про завдання 1, що має високий показник розподільної здатності. Дуже легким виявилося завдання 14, де запропоновано позначити групу тварин, до якої належить зображена тварина. Завдання 9 на розпізнавання зображення вірусу, який паразитує в клітині бактерій, очікувано було складним (правильно розв’язали 34,2 %) з високим показником розподільної здатності (61,6 %). Правильно відповіли на нього 11,4 % тестованих із низьким рівнем підготовленості й 72,9 % – з високим. Це дало змогу виявити поміж тестованих осіб із високим рівнем підготовленості.

З-поміж завдань, пов’язаних із розпізнаванням за описом біологічних об’єктів, процесів, явищ, є завдання, які розв’язали більшість тестованих. Завдання 8, із описом методу біотехнології, назву якого треба було позначити, розв’язали 65,6 % учасників тестування. Завдання має високий показник розподільної здатності (42,3 %), правильну відповідь на нього дали 42,2 % тестованих із низьким рівнем підготовленості й 84,5 % – з високим. Розв’язання таких завдань інколи спричиняло труднощі. Результат аналізування психометричних характеристик свідчить, що учасники освітнього процесу більшу увагу стали приділяти вивченню методів, сучасних досягнень селекції та біотехнології. Завдання 16 на позначення назви тканини, характерну ознаку якої наведено, прогнозовано розв’язало більшість тестованих (складність 56,1 %). Воно також дало змогу розподілити учасників тестування із різними рівнями підготовленості: правильну відповідь на нього дали 38,2 % тестованих із низьким рівнем і 70,7 % – з високим.

Завдання 17 на позначення гормону, який продукує щитоподібна залоза, є оптимальним (правильно розв'язали 47,9 %) з високим показником розподільної здатності (55,8 %). Правильно відповіли на нього 23,9 % тестованих із низьким рівнем підготовленості й 79,7 % – з високим.

Частина завдань сертифікаційної роботи передбачала порівняння двох чи більше понять, виявлення подібних і відмінних рис, застосування фактичних знань на рівні базових навичок, вибору процедури розв'язування відповідно до завдання. Наприклад, завдання 21 потребувало застосування знань особливостей будови й функціонування сенсорних систем для виявлення послідовності складників процесу сприйняття смаку в організмі людини. Правильно розв'язали завдання більше половини тестованих (53,4 %). Розподільна здатність цього завдання становить 44,9 %, що дає змогу відібрати осіб, достатньо підготовлених до навчання в закладах вищої освіти.

Ми планували збільшити частку завдань, скерованих на визначення рівня сформованості в учасників тестування *ключових компетентностей*, зокрема: уміння використовувати математичну модель для розв'язання біологічної задачі (*математична компетентність*). Завдання 3 скероване на перевірку вміння застосовувати математичну модель для визначення будови ділянки молекули ДНК, параметри якої наведено. Завдання виявилося дещо складнішим, ніж очікували: правильну відповідь надало лише 28,7 % тестованих. Проте завдання має дуже хороший показник розподільної здатності (55,0 %), правильну відповідь на нього дали 9,9 % тестованих із низьким рівнем підготовленості й 64,9 % – з високим. Виявлена складність завдання може свідчити про те, що під час навчального процесу недостатню увагу приділено формуванню математичної компетентності, реалізації практичного складника програм із біології для закладів загальної середньої освіти.

Завдання 6 потребувало знань про основні генетичні поняття, закономірності успадкування ознак, уміння аналізувати наведену на схемі інформацію. Завдання правильно розв'язали 35,2 % тестованих, що дещо нижче від очікуваних результатів. Проте поміж них правильну відповідь на завдання дали 19 % тестованих із низьким рівнем підготовленості й 66 % – з високим. Завдання 15, скероване на виявлення подібних і відмінних рис груп тваринних організмів, розв'язали 36,8 % тестованих. Правильну відповідь на нього дали 20 % осіб із низьким рівнем підготовленості й 63 % – з високим. Очікувано більш складним (складність становить 23,1 %) виявилося завдання 30 на визначення подібних і відмінних рис рослинних організмів, які належать до різних груп (завдання з вибором трьох відповідей).

Сертифікаційна робота містила нестандартні завдання, для розв'язання яких необхідне глибоке розуміння наукових положень, застосування здобутих знань, умінь і навичок, сформованість предметних і ключових компетентностей, уміння інтегрувати знання з різних курсів біології, аналізувати взаємозв'язки між окремими складниками, установлювати причиново-наслідкові зв'язки. Наприклад, високий когнітивний рівень має завдання 18, інформацію в якому наведено у формі графічної моделі. Тестовані мали проаналізувати динаміку рівня речовини X під час первинної і вторинної імунної відповіді на проникнення антигена й визначити правильне твердження щодо цих процесів. Прогнозовано завдання є складним (правильну відповідь дали лише 27,2 %). Можна припустити, що причинами цього є нерозуміння основ формування імунітету, недостатня сформованість уміння використовувати моделі природних явищ і процесів. Завдання дало змогу розподілити учасників тестування із різними рівнями підготовленості: правильну відповідь на нього дали 15,8 % тестованих із низьким рівнем і 52 % – з високим.

Завдання 22–24 поєднані одним стимулом й уможливили перевірку рівня знань і вмінь із різних розділів біологічної науки. Для виконання цих завдань необхідно було проаналізувати наукову інформацію, наведену в графічній формі, зробити висновки. Очікувано дещо складнішими є завдання 22 та 23, їхня складність становить 34,5 % та 37,5 % відповідно. Розв'язання потребувало знань ключових біогеохімічних циклів, розуміння функціональної ролі в них організмів, уміння аналізувати схеми цих процесів. Розподільна здатність цих завдань відповідно становить – 32,9 % та 32,1 %. Завдання 24, яке має складність 58,0 %, потребувало розуміння взаємозв'язків між організмами в екосистемах та обумовленості їх еволюційними процесами. Правильну відповідь на нього дали 44,3 % тестованих із низьким рівнем підготовленості та 70,9 % – з високим.

Загалом, сертифікаційна робота з біології оптимальна за складністю, має хорошу розподільну здатність. Це дало змогу виявити учасників тестування, підготовлених до навчання в закладах вищої освіти.

Удосконалення сертифікаційної роботи вбачаємо в

– збільшенні частки легких й оптимальних завдань;

– збереженні диференційованого підходу в добиранні завдань за когнітивними рівнями та різним рівнем складності;

– збільшенні частки завдань, скерованих на визначення ступеня сформованості в учасників тестування *ключових компетентностей*: уміння спостерігати й планувати прості експерименти, аналізувати й робити правильні висновки, працювати із структурними та графічними моделями (*основні компетентності в природничих науках і технологіях)*.

3.2.7. Сертифікаційна робота з фізики

3.2.7.1. Структура та зміст сертифікаційної роботи

Зміст завдань із фізики сертифікаційної роботи національного мультипредметного тесту визначено Програмою зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з фізики, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26 червня 2018 року № 696.

На виконання завдань сертифікаційної роботи з фізики було відведено орієнтовно 60 хвилин.

Кількісний розподіл завдань сертифікаційної роботи за розділами програми наведено в таблиці 3.2.7.1.1.

Таблиця 3.2.7.1.1

№ з/п	Розділи програми	Кількість завдань	Частка від загальної кількості завдань (%)
1	Механіка	6	27
2	Молекулярна фізика та термодинаміка	4	18
3	Електродинаміка	5	23
4	Коливання і хвилі. Оптика	4	18
5	Квантова фізика. Елементи теорії відносності	3	14
Усього		**22**	**100**

Сертифікаційна робота містила завдання трьох форм: із вибором однієї відповіді, на встановлення відповідності («логічні пари») і з короткою письмовою відповіддю.

Кількісний розподіл завдань сертифікаційної роботи за формами наведено в таблиці 3.2.7.1.2.

Таблиця 3.2.7.1.2

Розділи програми	Форми завдання			Усього
	з вибором однієї відповіді	на встановлення відповідності	з короткою письмовою відповіддю	
Механіка	3	1	2	**6**
Молекулярна фізика та термодинаміка	3	–	1	**4**
Електродинаміка	3	1	1	**5**
Коливання і хвилі. Оптика	3	–	1	**4**
Квантова фізика. Елементи теорії відносності	2	–	1	**3**
Разом	**14**	**2**	**6**	**22**

Завдання з вибором однієї відповіді (1–14) скеровано на перевірку:

– знання і розуміння *основних фізичних понять* (шлях, переміщення, повна механічна енергія, кінетична й потенціальна енергія, дифузія, робота в термодинаміці, елементарний заряд, електричний заряд тіла, швидкість руху фотона тощо; *явищ і процесів* (термодинамічні процеси – адіабатне розширення, ізотермічне розширення тощо); *практичного застосування теорії* (застосування першого закону термодинаміки до ізопроцесів; розуміння принципу дії приладів (термометра, рідинного манометра, психрометра, ртутного барометра); залежність опору матеріалів від температури;

– умінь *розпізнавати й аналізувати* оптичні явища та процеси; *застосовувати* закон збереження енергії в механічних процесах; *записувати* рівняння ядерних реакцій; *розв'язувати* задачі, які передбачають аналізування схематичного рисунка зв'язаних тіл на похилій площині; читання електричних схем й обрахування їх; визначення періоду малих вільних коливань пружинного маятника та періоду електромагнітних коливань у контурі.

Завдання з вибором однієї відповіді містило основу та чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. За виконання завдання цієї форми можна було отримати 0 або 1 бал: 1 бал, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь або відповіді на завдання не надано.

Завдання на встановлення відповідності («логічні пари») (15 і 16) скеровано на перевірку вміння *описати* життєві кінематичні ситуації за допомогою графіків залежності проєкцій швидкості руху тіла від часу; *утворювати* «логічні пари» між прикладом із життя процесу, що стосується електродинаміки, і назвою цього процесу.

Завдання цієї форми передбачали встановлення відповідності (утворення «логічних пар») між інформацією, позначеною цифрами (цифри від 1 до 3), і буквами (букви від А до Д). За кожну правильно встановлену відповідність («логічну пару») можна було отримати 1 бал. За кожну неправильно встановлену відповідність («логічну пару») або якщо відповіді на завдання не надано – 0 балів. Максимальна кількість балів за правильно виконане завдання на встановлення відповідності – 3.

Завдання з короткою письмовою відповіддю (17–22) передбачали розв'язування задач. Це дало змогу перевірити набуті *теоретичні знання* і *предметні вміння* з фізики, а саме:

– *обчислювати* значення кінематичних величин, що характеризують рівномірний і рівноприскорений прямолінійні рухи;

– *застосовувати* другий закон Ньютона для визначення рівнодійної сил, прикладених до тіла;

– *розв'язувати* задачі, які передбачають розуміння поширення й умов існування електромагнітних хвиль;

– *розв'язувати* комбіновані задачі, для побудови правильної фізичної моделі яких використовують поняття і закономірності з різних тематичних блоків і розділів цих блоків (другий закон Ньютона об'єднує дію механічних сил і дію сил з боку магнітного поля).

За виконання завдання з короткою письмовою відповіддю нараховували 0 або 2 бали: 2 бали, якщо було вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо було вказано неправильну відповідь або відповіді на завдання не надано.

У сертифікаційній роботі з фізики можна виокремити якісні, розрахункові, графічні, експериментальні та комбіновані завдання.

Виконання якісних завдань ґрунтується на логічному аналізі відповідних фізичних процесів і явищ на основі загальних фізичних міркувань (завдання 12, 16); розумінні основних фізичних понять та їхніх властивостей (завдання 7); можливому

оцінюванні фізичних величин і зіставленні їх у відповідних процесах (завдання 1, 3, 9, 13), розумінні принципу дії технічних пристроїв (2, 6). Відповіді до якісних завдань не потребували точних кількісних (числових) характеристик і складних розрахунків.

Під час розв'язування розрахункових завдань передбачено використання функціональних залежностей між основними фізичними величинами (формул), обов'язкове виконання обчислень, висування припущень, здійснення спрощень й обов'язкове отримання остаточної кількісної відповіді (завдання 5, 17, 18, 19, 21, 22).

Графічні завдання використано для перевірки вмінь як аналізувати графіки й за ними визначати необхідні для подальшого розв'язування числові значення величин, так і характеризувати розглянуті процеси чи явища (завдання 15).

Виконання експериментальних завдань передбачало опрацювання, аналізування, узагальнення чи конкретизування результатів експерименту, інформацію про який наведено на фотографії або схематичному рисунку, електричній схемі, у таблиці (завдання 8, 10, 11).

Під час розв'язування комбінованих завдань треба було застосувати поняття, закономірності, експериментальні результати з кількох тематичних блоків, їхніх розділів або тем програми зовнішнього незалежного оцінювання з фізики (завдання 20).

Під час виконання завдань із фізики можна було користуватися паперовою чернеткою та довідковими матеріалами в електронній формі. Розв'язання завдань у чернетці не перевіряли й до уваги не брали.

Максимальна кількість балів, яку можна було отримати, правильно виконавши всі завдання сертифікаційної роботи з фізики, – 32.

3.2.7.2. Психометричні характеристики сертифікаційної роботи

Статистичні характеристики результатів тестування з фізики наведено в таблиці 3.2.7.2.1.

Таблиця 3.2.7.2.1

Назва характеристики	Кількісне значення
Обсяг вибірки[1]	3 709
Максимально можливий бал[2]	32
Максимально набраний бал[3]	32*
Середнє[4]	12,34
Мода[5]	8
Медіана[6]	10
Стандартне відхилення[7]	7,01
Асиметрія[8]	1,01
Ексцес[9]	3,16

* – *отримало 29 учасників*

[1] **Обсяг вибірки** – фактична кількість учасників, які проходили тестування під час дев'ятої сесії.

[2] **Максимально можливий бал** (*Max*) – бал, який можуть набрати учасники тестування з цього навчального предмета, правильно виконавши всі завдання тесту, та обчислений згідно зі Схемами нарахування балів за виконання завдань національного мультипредметного тесту 2026 року, розробленими Українським центром оцінювання якості освіти та затвердженими відповідним наказом.

[3] **Максимально набраний бал** (*max*) – найбільший бал, який фактично набрали учасники тестування з цього навчального предмета та обчислений згідно зі Схемами нарахування балів за виконання завдань національного мультипредметного тесту 2026 року ($max \leq Max$).

[4] **Середнє** (Mean *(M)*) – середнє арифметичне значення балів, набраних усіма учасниками тестування з цього навчального предмета.

[5] **Мода** – кількість балів, яку найчастіше набирали учасники тестування з цього навчального предмета. На гістограмі розподілу учасників тестування за набраними балами моді (або модам) відповідає найвищий стовпчик (або кілька найвищих стовпчиків однакової висоти).

[6] **Медіана** (Median *(Me)*) – значення, яке ділить упорядковану множину балів, отриманих учасниками тестування з цього навчального предмета, на дві рівні за кількістю частини: у першій частині результати учасників не більші за медіану, а в другій – не менші.

[7] **Стандартне відхилення** (Standard Deviation *(St.Dev.)*) – статистичний показник розсіювання результатів тестування з цього навчального предмета, який характеризує середнє відхилення індивідуальних балів учасників від середнього значення *M.* Мале значення стандартного відхилення – *St.Dev.* < 15 % від значення *M* – свідчить про те, що результати більшості учасників зосереджені в порівняно вузькому інтервалі балів. Це може бути наслідком як однорідності групи тестованих за рівнем підготовленості, так і низької розподільної здатності тесту. Зі збільшенням значення стандартного відхилення, за інших рівних умов, результати тестування характеризуються більшою варіативністю, що може свідчити про кращу здатність тесту розрізняти учасників із різними рівнями підготовленості.

[8] **Асиметрія** (Skewness *(Sk)*) – показник, що характеризує ступінь і напрямок несиметричності розподілу балів, набраних учасниками тестування з цього навчального предмета. Якщо $Sk = 0$, то асиметрії немає, тобто розподіл є симетричним відносно середнього значення *M.* Якщо ж $Sk > 0$, то розподіл має правобічну асиметрію: більшість результатів зосереджено лівіше від середнього значення *M.* Від'ємна асиметрія ($Sk < 0$) вказує на те, що розподіл має лівобічну асиметрію: більшість результатів зосереджено правіше від середнього значення *M*. На практиці помітною асиметрією вважають значення $|Sk| \geq 0{,}1$ (у безрозмірній шкалі показника асиметрії).

[9] **Ексцес** (Kurtosis *(K)*) – показник, що характеризує форму розподілу результатів тестування з цього навчального предмета, ступінь концентрації балів, набраних учасниками тестування, поблизу середнього *M* та ймовірність появи крайніх (максимальних і мінімальних) значень порівняно з нормальним розподілом. Якщо $K = 0$, то розподіл має ту саму форму, що й нормальний. Якщо ж $K < 0$, то значення балів, набраних учасниками тестування, більш рівномірно розподілені в певному діапазоні, а крайні значення трапляються рідше, ніж для нормального розподілу. При $K > 0$ розподіл має більшу концентрацію значень навколо середнього й більшу ймовірність мінімальних і максимальних значень, ніж нормальний розподіл.

Закінчення табл. 3.2.7.2.1

Назва характеристики	Кількісне значення
Складність тесту[10]	40,07
Розподільна здатність тесту[11]	52,58
Надійність тесту[12]	0,86
Стандартна похибка вимірювання[13]	2,58

[10] **Складність тесту** – середнє арифметичне значень показників складності *(P-value)* усіх завдань тесту з цього навчального предмета.

У таблиці наведено проміжки значень складності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику тесту.

Проміжок значення P-value	Характеристика тесту
80 – 100 %	дуже легкий
60 – 79 %	легкий
40 – 59 %	оптимальний
21 – 39 %	складний
≤ 20%	дуже складний

[11] **Розподільна здатність тесту** – середнє арифметичне значень показників розподільної здатності *(D-index)* усіх завдань тесту з цього навчального предмета.

У таблиці наведено проміжки значень розподільної здатності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику тесту.

Проміжок значення D-index	Характеристика тесту
41 – 100 %	з дуже хорошою розподільною здатністю
31 – 40 %	з хорошою розподільною здатністю
21 – 30 %	з середньою розподільною здатністю
≤ 20 %	з низькою розподільною здатністю

[12] **Надійність тесту** (Reliability) – характеристика внутрішньої узгодженості результатів тестування між різними завданнями одного тесту; узгодженості результатів тестування за варіації методів, інструментів або оцінювачів; узгодженості результатів при повторному проведенні тесту за інших незмінних умов.

У практиці освітніх вимірювань надійність тесту найчастіше оцінюють за показником внутрішньої узгодженості, що характеризує, наскільки узгоджено завдання тесту вимірюють одну й ту саму латентну ознаку та якою мірою випадкові похибки окремих завдань компенсують або, навпаки, підсилюють одна одну.

Найпоширенішим статистичним показником внутрішньої узгодженості є коефіцієнт Альфа Кронбаха *(Cronbach's alpha)*. Він відображає середню кореляцію між результатами виконання завдань тесту та їхнім внеском у загальну варіацію тестового бала. У практиці освітніх вимірювань референсним (мінімально прийнятним) вважають значення Альфи Кронбаха не менше ніж 0,75. Чим більшим є значення Альфи Кронбаха, тим меншою є похибка вимірювань.

У таблиці наведено проміжки значень коефіцієнта Альфа Кронбаха (округлених до сотих) та характеристику надійності тесту як інструмента вимірювання.

Проміжок значення Cronbach's alpha	Характеристика тесту
0,90 – 0,99	відмінний інструмент вимірювання
0,85 – 0,89	дуже хороший інструмент вимірювання
0,80 – 0,84	хороший інструмент вимірювання
0,75 – 0,79	задовільний інструмент вимірювання
< 0,75	малозадовільний інструмент вимірювання

[13] **Стандартна похибка вимірювання** (Standard Error of Measurement *(SEM)*) – статистичний показник, що оцінює ступінь відхилення результатів вимірювання від істинного значення вимірюваної величини. Вона залежить від надійності тесту та стандартного відхилення (*St.Dev.*).

Якість тесту вважають задовільною, якщо величина *SEM* не перевищує $^1/_2$ від величини *St.Dev.*

Що меншим є значення *SEM,* то більшою є ймовірність того, що результати вимірювання (тестові бали) оцінюють реальний стан успішності тестованих.

На діаграмах 3.2.7.2.1–3.2.7.2.3 показано розподіл учасників тестування з фізики за кількістю набраних тестових балів та отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів.

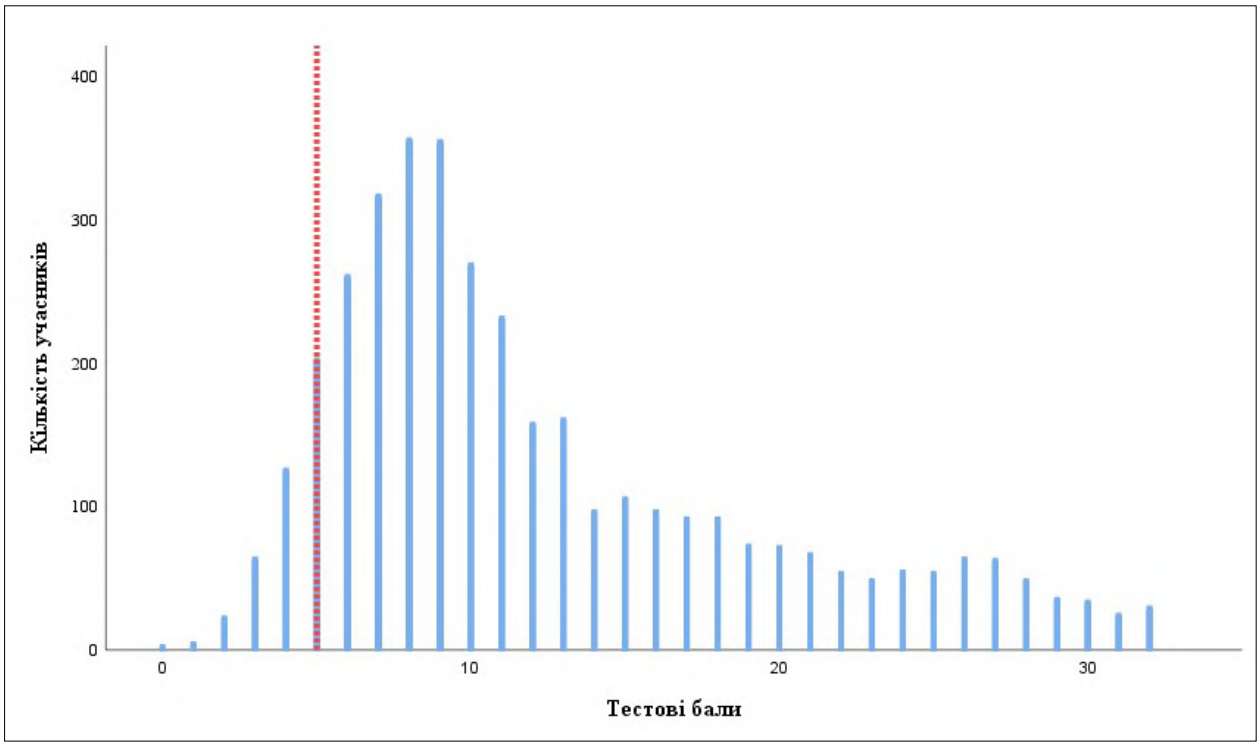

Діаграма 3.2.7.2.1. *Розподіл учасників тестування з фізики за кількістю набраних тестових балів*[14]

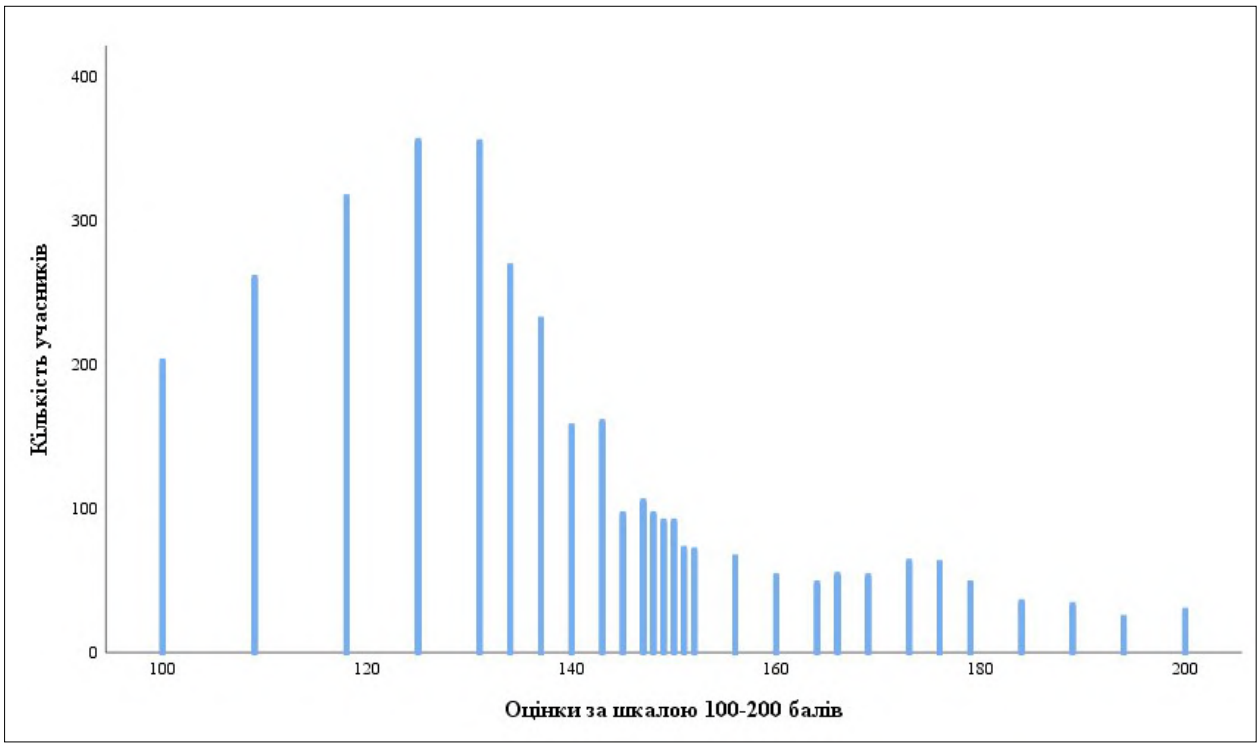

Діаграма 3.2.7.2.2. *Розподіл учасників тестування з фізики за кількістю отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів*

[14] Червоною пунктирною лінією на діаграмі 3.2.7.2.1 позначено поріг «склав / не склав» (5 балів), установлений Порядком прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 26 лютого 2026 року № 373, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України від 20 березня 2026 року за № 374/45768.

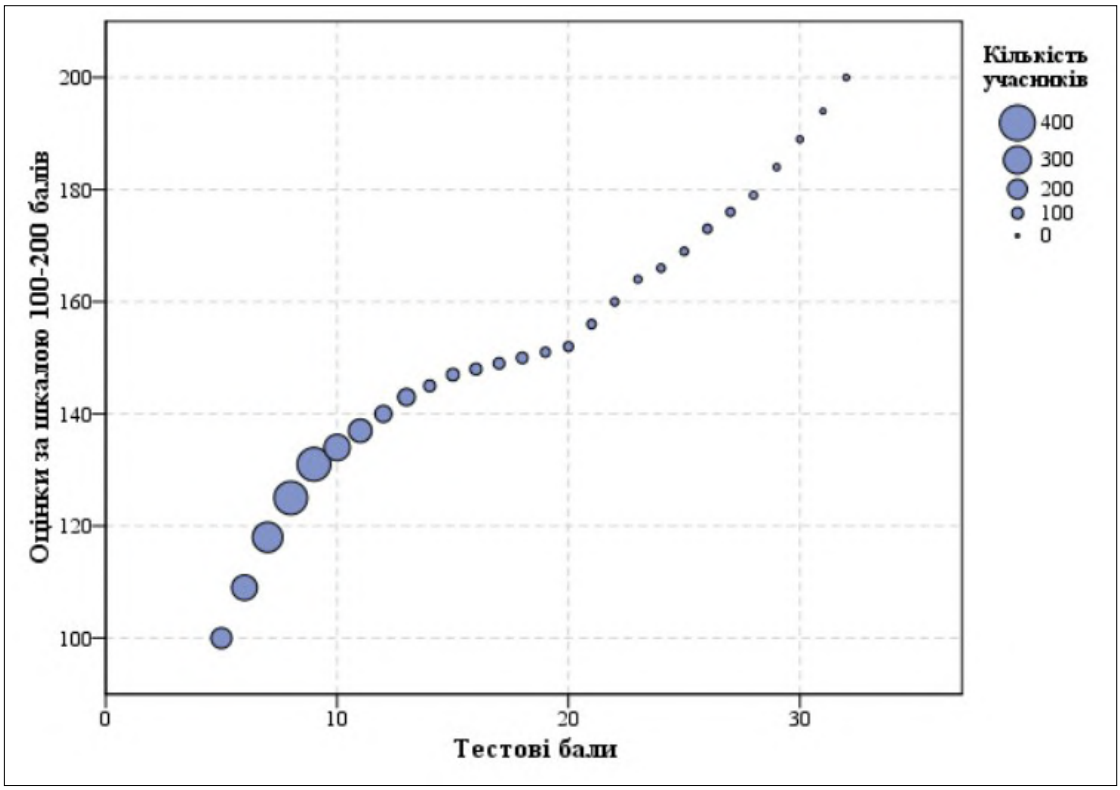

Діаграма 3.2.7.2.3. *Розподіл учасників тестування з фізики за кількістю набраних тестових балів та отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів*

На точковій діаграмі[15] 3.2.7.2.4 показано розподіл (розсіювання) тестових завдань з фізики за складністю[16] та розподільною здатністю[17].

[15] **Точкова діаграма** (*діаграма розсіювання*) – один із типів математичних діаграм, що використовують для відображення в декартовій системі координат значень двох змінних для набору даних. Дані (тестові завдання) показано у вигляді набору точок, кожна з яких має значення однієї змінної (показника складності), що визначає її положення на горизонтальній осі, та значення іншої змінної (показника розподільної здатності), що визначає її положення на вертикальній осі.

[16] **Складність тестового завдання** *(P-value)* – показник успішності виконання цього завдання учасниками тестування. Визначають як відношення (у відсотках) кількості балів, набраних усіма учасниками за виконання цього завдання, до максимальної кількості балів, яку вони могли б отримати за його виконання. У таблиці наведено проміжки значень складності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику тестового завдання.

Проміжок значення P-value	Характеристика завдання
80 – 100 %	дуже легке
60 – 79 %	легке
40 – 59 %	оптимальне
21 – 39 %	складне
≤ 20 %	дуже складне

[17] **Розподільна здатність (дискримінативність) тестового завдання** *(D-index)* – показник здатності тестового завдання диференціювати учасників тестування з різним рівнем підготовленості. Дискримінативність завдання визначають як різницю складності завдання для сильної та слабкої (добре й погано підготовленої) груп учасників тестування. У таблиці наведено проміжки значень розподільної здатності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику дискримінативності тестового завдання.

Проміжок значення D-index	Характеристика дискримінативності завдання
41 – 100 %	дуже хороша
31 – 40 %	хороша
21 – 30 %	середня
≤ 20 %	низька

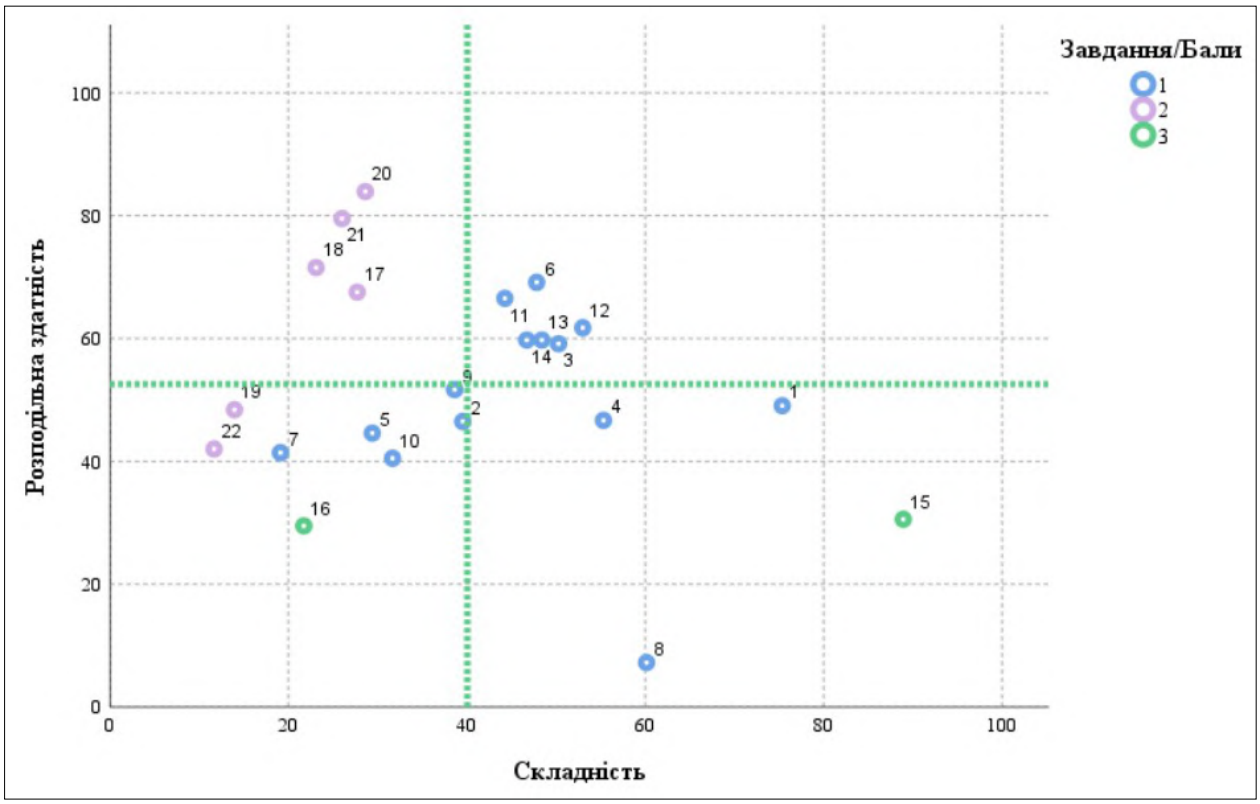

Діаграма 3.2.7.2.4. *Розподіл (розсіювання) тестових завдань з фізики за складністю та розподільною здатністю*[18]

На діаграмі 3.2.7.2.5 показано розподіл (розсіювання) тестових завдань з фізики за показником (коефіцієнтом) кореляції[19].

[18] Синім кольором на діаграмі позначено тестові завдання, які оцінювали в 0 або 1 бал; фіолетовим – завдання, які оцінювали в 0 або 2 бали; зеленим – завдання, які оцінювали в 0, 1, 2 або 3 бали. Вертикальною пунктирною лінією позначено середню складність тесту, горизонтальною пунктирною лінією – середню розподільну здатність тесту.

[19] **Кореляція тестового завдання** (Correlation) – зв'язок між результатами виконання певного завдання тесту учасниками тестування та їхнім загальним тестовим балом. Коефіцієнт кореляції є числовою мірою сили та напряму лінійного зв'язку. Види коефіцієнтів кореляції:

– Rit (Item-Test Correlation) – показник зв'язку між результатами виконання певного завдання тесту й загальним тестовим балом, ***з урахуванням бала*** за виконання цього завдання;

– Rir (Item-Rest Correlation) – показник зв'язку між результатом виконання певного завдання тесту й загальним тестовим балом, ***без урахування бала*** за виконання цього завдання.

Що сильніший прямий (позитивний) зв'язок між результатами виконання завдання й загальним тестовим балом, то більшим є коефіцієнт кореляції та тим краще результати виконання завдання узгоджені з рівнем підготовленості учасників. Тому коефіцієнт кореляції використовують як один із показників дискримінативної здатності завдання.

Значення коефіцієнта кореляції належить проміжку [-1;1], тобто варіюється від 0 (немає лінійного зв'язку) до 1 (абсолютний лінійний зв'язок) або -1 (абсолютний негативний лінійний зв'язок).

У таблиці наведено проміжки значень коефіцієнта кореляції (округлених до сотих) та характеристику дискримінативності тестового завдання за показником узгодженості результатів його виконання із загальним тестовим балом.

Проміжок значення показника Rit	Характеристика дискримінативності завдання
0,25 – 1	висока
0,2 – 0,24	прийнятна
-1 – 0,19	низька

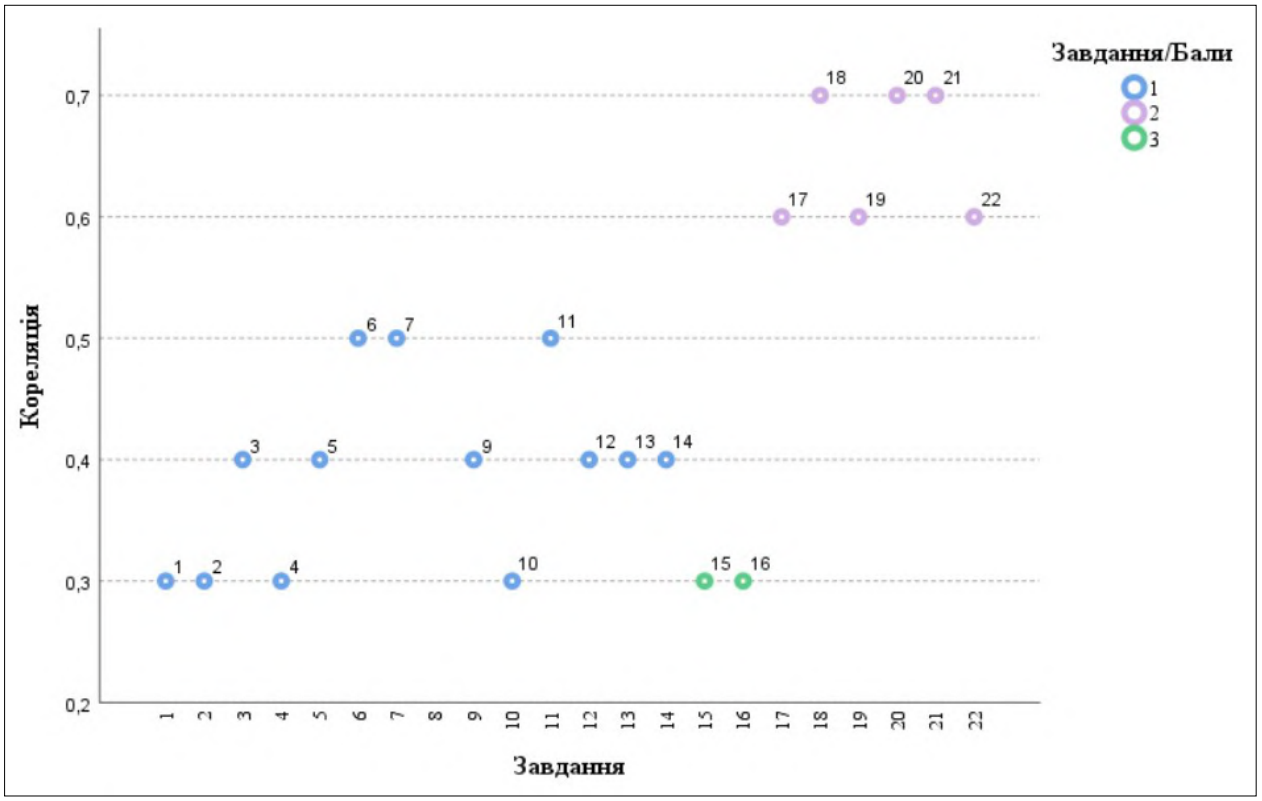

Діаграма 3.2.7.2.5. *Розподіл (розсіювання) тестових завдань з фізики за показником (коефіцієнтом) кореляції*[20]

[20] Синім кольором на діаграмі позначено тестові завдання, які оцінювали в 0 або 1 бал; фіолетовим – завдання, які оцінювали в 0 або 2 бали; зеленим – завдання, які оцінювали в 0, 1, 2 або 3 бали.

3.2.7.3. Психометричні характеристики завдань сертифікаційної роботи

1. У казці «Їжак та заєць» їжак переміг зайця в перегонах завдяки своїй кмітливості: він поставив їжачиху з одного боку поля, а сам став із другого. Коли заєць підбігав до одного краю поля, його зустрічав їжак, до другого – їжачиха, схожа як дві краплі води на їжака. Заєць чотири рази бігав через поле, але їжак завжди «був першим». Визначте шлях і модуль переміщення їжака і зайця відповідно.

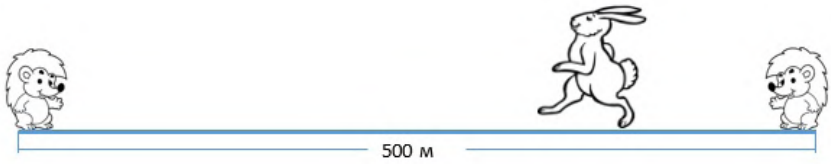

А їжак – 0 м, 0 м; заєць – 0 м, 2000 м
Б їжак – 2000 м, 0 м; заєць – 0 м, 2000 м
В їжак – 0 м, 0 м; заєць – 2000 м, 0 м
Г їжак – 2000 м, 2000 м; заєць – 2000 м, 2000 м

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
В	16,1	5,0	75,4	3,5	75,4	49,1	0,3

2. До кінців нитки, перекинутої через блок, прив'язано бруски, маси яких $\boldsymbol{m_1}$ і $\boldsymbol{m_2}$ (див. рисунок). Позначте умову, за якої система перебуватиме в рівновазі, якщо тертям знехтувати.

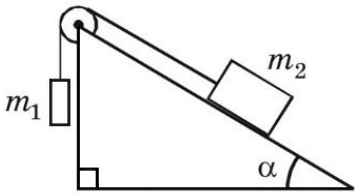

А $m_1 = m_2 \sin\alpha$
Б $m_1 = m_2 \cos\alpha$
В $m_2 = m_1 \sin\alpha$
Г $m_2 = m_1 \cos\alpha$

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
А	39,6	25,9	18,8	15,7	39,6	46,5	0,3

3. Метеозонд (куля-зонд) рівномірно поступально підіймається. Як змінюються значення кінетичної E_k та потенціальної E_p енергій зонда відносно поверхні Землі?

А E_k не змінюється, E_p збільшується
Б E_k збільшується, E_p збільшується
В E_k не змінюється, E_p зменшується
Г E_k зменшується, E_p збільшується

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
А	50,3	13,0	12,2	24,5	50,3	59,2	0,4

4. Яке явище **обов'язково** відбудеться, якщо помістити свіжий помідор на деякий час у солону воду?

А теплопровідність
Б конденсація
В конвекція
Г дифузія

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Г	8,6	12,1	24,0	55,3	55,3	46,7	0,3

5. Ідеальний газ спочатку виконав роботу 12 кДж під час адіабатного розширення, а потім під час ізотермічного розширення – роботу 28 кДж. Визначте загальну кількість теплоти, отриману газом під час цих процесів.

А	**Б**	**В**	**Г**
12 кДж	16 кДж	28 кДж	40 кДж

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
В	8,9	24,4	29,4	37,3	29,4	44,6	0,4

6. Позначте назву вимірювального приладу, принцип дії якого ґрунтується на процесі випаровування рідини, що зумовлює зниження температури.

А	**Б**	**В**	**Г**
		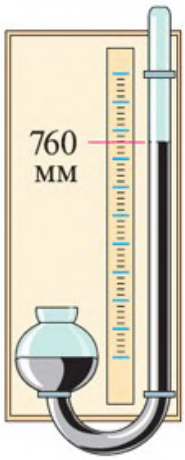	
термометр	психрометр	ртутний барометр	рідинний манометр

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Б	8,9	47,8	8,6	34,7	47,8	69,1	0,5

7. Який заряд може мати тіло, якщо e – елементарний електричний заряд?

А	Б	В	Г
$13{,}2e$	$0{,}8e$	$-1{,}6e$	$-36e$

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г			
Г	27,8	22,9	30,2	19,1	19,1	41,4	0,5

8. Необхідно якомога швидше нагріти воду за допомогою трьох однакових нагрівних елементів, скориставшись джерелом живлення зі сталою напругою. Яку схему з'єднання нагрівних елементів треба використати? Нагрівні елементи на схемах зображено як резистори.

А	Б	В	Г
	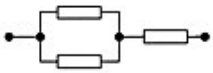	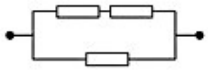	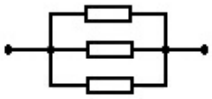

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г			
Г	26,0	7,2	6,6	60,2	60,2	7,2	0,0

9. Проаналізуйте твердження щодо зміни електричного опору середовища.

I. Під час збільшення температури опір напівпровідника збільшується.
II. Під час збільшення температури опір металу збільшується.
Чи є поміж них правильні?

А правильне лише **I**
Б правильне лише **II**
В обидва правильні
Г немає правильних

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г			
Б	24,7	38,6	23,7	13,0	38,6	51,7	0,4

10. На рисунку зображено чотири пружинні маятники, зібрані з однакових пружин і тягарців.

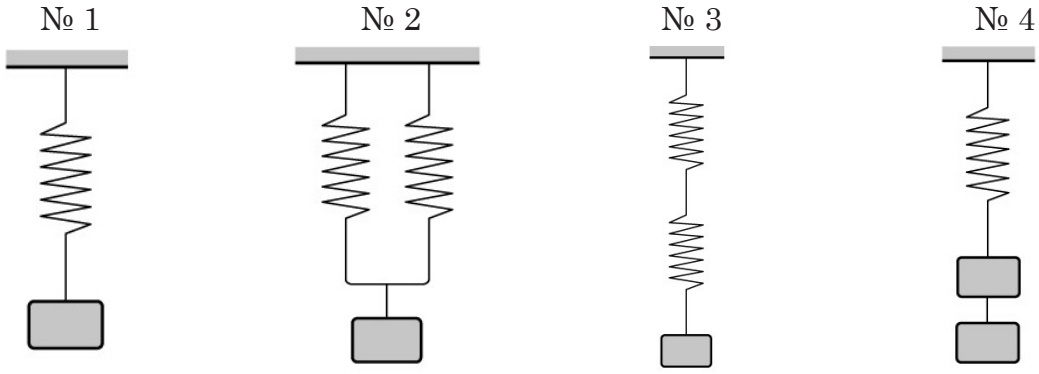

Які два маятники мають рівні періоди коливань? Масою пружин знехтуйте.

А	**Б**	**В**	**Г**
№ 2 і № 4	№ 2 і № 3	№ 3 і № 4	№ 1 і № 4

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
В	18,3	32,3	31,7	17,7	31,7	40,5	0,3

11. Як зміниться період електромагнітних коливань у контурі, якщо ключ K в колі, схему якого наведено, перевести з положення 1 у положення 2?

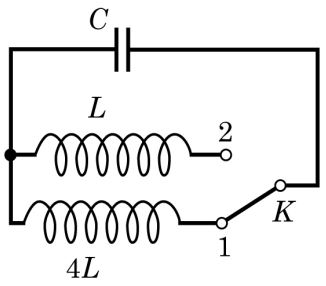

А зменшиться вдвічі
Б збільшиться вдвічі
В зменшиться вчетверо
Г збільшиться вчетверо

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
А	44,3	20,8	22,2	12,7	44,3	66,5	0,5

12. Позначте **правильне** твердження з оптики.

А За сонячної погоди вранці тіні довші, ніж опівдні.
Б Місяць є природним джерелом світла.
В Червоне світло відбивається лише від червоної поверхні.
Г Зміну дня і ночі на Землі зумовлено обертанням Землі навколо Сонця.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
А	53,0	8,9	10,6	27,5	53,0	61,8	0,4

13. Атом, рухаючись у вакуумі зі швидкістю $0{,}4c$ (c – швидкість поширення світла у вакуумі) відносно нерухомої системи відліку, випромінює фотон у напрямку свого руху. Чому дорівнює швидкість цього фотона в нерухомій системі відліку?

А	Б	В	Г
$0{,}4c$	$0{,}6c$	c	$1{,}4c$

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г			
В	28,3	12,8	48,4	10,5	48,4	59,8	0,4

14. Одним із продуктів ядерного розпаду є частинка X. Позначте рівняння розпаду, у якому X – це нейтрон.

А	Б	В	Г
$^{22}_{11}\mathrm{Na} \rightarrow {}^{22}_{10}\mathrm{Ne} + \mathrm{X}$	$^{11}_{3}\mathrm{Li} \rightarrow {}^{11}_{4}\mathrm{Be} + \mathrm{X}$	$^{53}_{27}\mathrm{Co} \rightarrow {}^{52}_{26}\mathrm{Fe} + \mathrm{X}$	$^{5}_{2}\mathrm{He} \rightarrow {}^{4}_{2}\mathrm{He} + \mathrm{X}$

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г			
Г	24,7	13,4	15,2	46,7	46,7	59,8	0,4

15. Доберіть до опису (1–3) руху тіла вздовж осі Ox графік (А – Д) залежності проєкції швидкості руху υ_x цього тіла на вісь Ox від часу t. Зважте, що графіки схематичні, між собою не пов'язані.

1 Велосипедист рухається рівномірно.
2 Автомобіль рухається зі стану спокою зі сталим прискоренням.
3 Автобус гальмує перед зупинкою, зупиняється, а потім продовжує рух у тому ж напрямку. Модуль прискорення автобуса під час руху залишається сталим.

А	Б	В
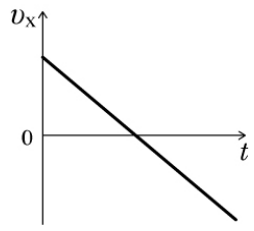	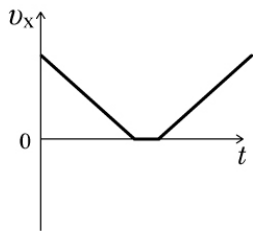	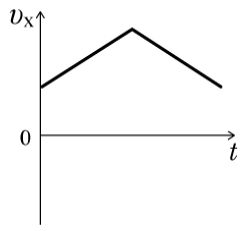

Г	Д
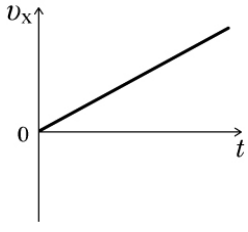	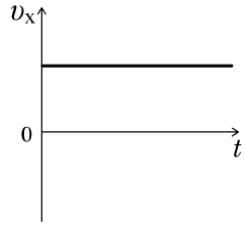

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	1	2	3			
ДГБ	3,5	6,3	10,2	80,0	88,9	30,6	0,3

16. Доберіть до прикладу (1–3) із життя назву процесу (А – Д), пов'язаного із цим прикладом.

1 борошно під час просіювання крізь сито розлітається в різні боки
2 перед грозою навколо провідників високовольтних ліній електропередавання можна спостерігати фіолетове світіння
3 унаслідок розчинення кухонної солі в дистильованій воді утворюється електропровідний розчин

А електризація
Б намагнічування
В йонізація
Г поляризація
Д дисоціація

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	1	2	3			
АВД	57,1	27,7	8,0	7,2	21,7	29,5	0,3

17. На легкоатлетичних змаганнях спортсмен подолав 100 м за 11 с. Перші 2 с він збільшував свою швидкість, рухаючись рівноприскорено, а решту часу біг до фінішу зі сталою швидкістю. Яку відстань пробіг спортсмен, розганяючись? Відповідь запишіть у метрах (м).

Відповідь	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів		Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	2			
10	72,3	27,7	27,7	67,6	0,6

18. Тіло повністю занурено у воду. Прикладена до нього виштовхувальна сила становить 25 % від сили тяжіння, що діє на нього. Визначте густину тіла. Уважайте, що густина води дорівнює 1000 кг/м^3.
Відповідь запишіть у кілограмах на метр кубічний (кг/м^3).

Відповідь	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів		Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	2			
4000	76,9	23,1	23,1	71,6	0,7

19. Вертикально розташованою пластинкою завдовжки 15 см розділено поверхню води в посудині (див. рисунок). З одного боку пластинки у воді розчинили мийний засіб, від чого поверхневий натяг зменшився із 72 до 40 мН/м. Визначте рівнодійну сил поверхневого натягу, які діють на пластинку в горизонтальному напрямку внаслідок поверхневого натягу рідин.

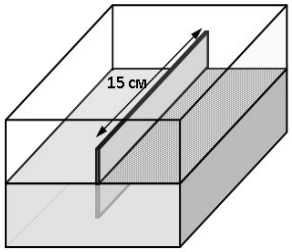

Відповідь запишіть у міліньютонах (мН)

Відповідь	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів		Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**2**			
4,8	86,0	14,0	14,0	48,4	0,6

20. Прямолінійний провідник зі струмом розташовано в однорідному магнітному полі з індукцією 20 мТл так, що кут між напрямком струму в провіднику й вектором магнітної індукції становить 30°. Довжина провідника дорівнює 1 м, його електричний опір становить 2,5 Ом. Яку напругу треба прикласти до кінців провідника, щоб на нього з боку магнітного поля діяла сила 30 мН?
Відповідь запишіть у вольтах (В).

Відповідь	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів		Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**2**			
7,5	71,4	28,6	28,6	83,9	0,7

21. Радіопередавач працює на частоті 6 МГц. Скільки довжин електромагнітної хвилі вкладеться на відстані 10 км у напрямку поширення радіосигналу? Уважайте, що швидкість поширення радіохвилі дорівнює $3 \cdot 10^8$ м/с.

Відповідь	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів		Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**2**			
200	74,0	26,0	26,0	79,5	0,7

22. Рентгенівське випромінювання виникає внаслідок різкого гальмування руху швидких електронів у речовині. За якої найменшої електричної напруги рентгенівська трубка зможе випромінювати хвилі довжиною $\frac{5}{8}$ нм? Уважайте, що швидкість світла становить $3 \cdot 10^8$ м/с, елементарний заряд дорівнює $1{,}6 \cdot 10^{-19}$ Кл, а стала Планка – $6{,}6 \cdot 10^{-34}$ Дж · с.
Відповідь запишіть у кіловольтах (кВ).

Відповідь	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів		Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**2**			
1,98	88,3	11,7	11,7	42,0	0,6

3.2.7.4. Загальні висновки щодо результатів виконання завдань сертифікаційної роботи

У 2026 році сертифікаційна робота з фізики – тест, який вступники вибрали під час реєстрації для участі в НМТ. Тест було скеровано на визначення результатів навчання з фізики, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, за шкалою 100–200 балів на основі тестових балів, отриманих учасниками тестування за виконання всіх завдань сертифікаційної роботи з фізики.

В основних сесіях взяли участь 10 064 учасників, що на 43,4 % більше ніж у минулому році (7016 учасників). Максимальну кількість балів (32 бали) набрав 51 тестований (0,51 % від загальної кількості учасників). Для успішного складання НМТ учасникам достатньо було набрати щонайменше 15 % від максимально можливої кількості балів. Отже, цього року поріг 5 балів подолали 88 % тестованих.

Завдання з вибором однієї відповіді виконали в середньому 45,7 % учасників тестування. Середня розподільна здатність завдань цієї форми дуже хороша – 50,3 %. У тесті не було завдань, розв'язування яких потребувало використання складних математичних розрахунків і складних фізичних моделей. Переважно розв'язання їх ґрунтується на знаннях і розумінні навчального матеріалу.

Два завдання з вибором однієї відповіді є легкими (складність 60–80 %). Завдання 1на розуміння відмінності між поняттями шляху й переміщення та вміння їх визначати (складність 75,4 %) та завдання 8 на вміння обчислювати загальний опір ділянки електричного кола з подальшим застосуванням закону Джоуля-Ленца (складність 60,2 %). Результати виконання завдань 5, 7, 9 і 10 демонструють нижчий від очікуваного рівень знань. Завдання 7 (складність 19,1 %) – на розуміння поняття елементарного електричного заряду й дискретності електричного заряду тіла виявилося дуже складним. У цьому завданні треба було знати, що є найменший неподільний заряд – елементарний, і розуміти, що загальний заряд фізичного тіла може складатися з натурального числа елементарних зарядів. Складними виявилося завдання 5, 9, 10. Їхня психометрична складність становить 29,4 %, 38,6 %, 31,7 % відповідно. Виконання завдання 5 передбачало застосування першого закону термодинаміки до термодинамічних процесів, а завдання 9 – аналіз залежності електричного опору середовища від зміни температури. За допомогою завданні 10 перевірено, від яких фізичних величин і як саме залежить період малих коливань пружинного маятника. Висока складність цих завдань свідчить про поверхневість теоретичних знань і практичних умінь тестованих.

Психометрична складність завдань на встановлення відповідності («логічні пари») 15 і 16 становить 88,9 % і 21,7 %, а їхня розподільна здатність – 30,6 % і 29,5 % відповідно. У завданні 15 необхідно було за описом руху тіла дібрати відповідний графік залежності проєкції швидкості руху тіла від часу. Ймовірно, щорічний акцент на завдання з використанням графіків залежності кінематичних величин від часу в рівномірному й рівноприскореному рухах дав позитивний результат, тому завдання виявилося дуже легким. У завданні 16 було запропоновано утворити «логічні пари» між прикладом із життя, що стосується електродинамічного процесу, і назвою цього процесу. Завдання було скеровано на перевірку знання й розуміння фізичної суті зазначених процесів та вміння розпізнати їх у життєвих прикладах. На жаль, 57,1 % тестованих не отримали жодного бала за це завдання.

Найскладнішими виявилися завдання із короткою письмовою відповіддю. Середня складність цих завдань – 21,9 %, водночас їхня розподільна здатність є дуже

хорошою і становить 65,5 %. Ці завдання були спрямовані на перевірку опанування тем: відстань під час прямолінійного рівноприскореного руху, співвідношення між силами тяжіння і виштовхувальною силою, густина матеріалу тіла, рівнодійна сил поверхневого натягу, сила Ампера, формула хвилі, умова існування випромінювання. Діапазон складності виконання завдань із короткою письмовою відповіддю від 11,7 % до 28,6 %. Таку тенденцію спостерігаємо з року в рік.

Результати апробації цих завдань свідчать, що виконання їх мало бути успішнішим. Тестованим необхідно вдосконалювати навички складання фізичної моделі розв'язання задачі, роботи з графіками, схемами, рисунками. Не менш важливими є математичні навички, зокрема перетворення формул, скорочення чисел, виразів, дії зі степенями, відсотками тощо.

Частка балів за виконання завдань із вибором однієї відповіді становить 43,75 % (14 балів) від максимально можливої кількості балів (32 бали), за виконання завдань на встановлення відповідності – 18,75 % (6 балів), за завдання з короткою письмовою відповіддю – 37,5 % (12 балів). Виконавши всі завдання з вибором однієї відповіді, можна було отримати лише 145 балів за шкалою 100–200 балів. Якщо додатково правильно виконати завдання на встановлення відповідності, то можна отримати 152 бали. Для отримання високих балів і забезпечення конкурентоспроможності під час вступу до закладів вищої освіти обов'язково треба було виконати завдання з короткою письмовою відповіддю.

Аналіз статистичних результатів виконання сертифікаційної роботи з фізики свідчить, що з року в рік більшість учасників тестування демонструє лише фрагментарні, неглибокі знання основних понять, законів, теорій, явищ і процесів, не має сформованих базових умінь і навичок із практичного застосування теорії. Ключовими проблемами сучасної фізичної освіти є:

– висока складність дисципліни, для опанування якої необхідна математична підготовка, розвинене логічне та абстрактне мислення;

– низька мотивація через необов'язковість результатів вступних випробувань із фізики для вступу на низку спеціальностей, пов'язаних із використанням фізичних знань;

– вплив соціально-економічних чинників: обмежені кар'єрні та матеріальні перспективи в окремих професіях фізичного профілю порівняно з іншими галузями.

Це все загалом поглиблює дефіцит висококваліфікованих фахівців у галузях, що є стратегічно важливими для науково-технологічного розвитку держави.

Зауважимо, що психометричні показники виконання тестових завдань відповідних тем із фізики протягом багатьох років залишаються більш-менш стабільними.

Тож надалі вважаємо за потрібне:

– зберігати диференційований підхід у добиранні завдань за рівнем складності;

– витримувати баланс легких, оптимальних і складних завдань, що дасть змогу якісно визначати рівень підготовки тестованих;

– збільшувати частку завдань практичного змісту, щоб опосередковано перевіряти вміння застосовувати предметні знання для розв'язання життєвих або нестандартних ситуацій.

Загалом, сертифікаційна робота 2026 року з фізики виявилася на межі складної й оптимальної (середній показник 40,1 %) з дуже хорошою розподільною здатністю (середній показник 52,6 %). Це дало змогу виявити тестованих із високим рівнем підготовки, здатних до навчання в закладах вищої освіти.

3.2.8. Сертифікаційна робота з хімії

3.2.8.1. Структура та зміст сертифікаційної роботи

Завдання для сертифікаційної роботи розроблено відповідно до Програми зовнішнього незалежного оцінювання з хімії, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26 червня 2018 року № 696.

На виконання завдань сертифікаційної роботи з хімії було відведено орієнтовно 60 хвилин.

Кількісний розподіл завдань сертифікаційної роботи за змістовими блоками програми наведено в таблиці 3.2.8.1.1.

Таблиця 3.2.8.1.1

№ з/п	Змістовий блок	Кількість завдань	Частка (%) від загальної кількості завдань
1	Загальна хімія	7	29
2	Неорганічна хімія	6	25
3	Органічна хімія	7	29
4	Обчислення в хімії	4	17
Усього		**24**	**100**

Сертифікаційна робота з хімії містила 24 завдання трьох форм: з вибором однієї відповіді, на встановлення відповідності («логічні пари») і з короткою письмовою відповіддю.

Кількісний розподіл завдань сертифікаційної роботи за формами наведено в таблиці 3.2.8.1.2.

Таблиця 3.2.8.1.2

Форма завдання	Змістовий блок				Усього
	Загальна хімія	Неорганічна хімія	Органічна хімія	Обчислення в хімії	
з вибором однієї відповіді	7	5	6	–	**18**
на встановлення відповідності	–	1	1	–	**2**
з короткою письмовою відповіддю	–	–	–	4	**4**
Усього	**7**	**6**	**7**	**4**	**24**

У сертифікаційній роботі завдання розташовано за формами, наведеними в таблиці 3.2.8.1.2. У межах кожної форми завдання об'єднано за змістовими блоками (загальна, неорганічна й органічна хімія, обчислення в хімії).

Під час розроблення змістового наповнення сертифікаційної роботи з хімії взято до уваги необхідність перевірки результатів навчання учасників тестування за різними рівнями когнітивної сфери, а саме: *відтворення* (застосування фактичних знань на рівні базових навичок: пригадування фактів, термінів і визначень, здійснення простої процеду-

ри або алгоритму, застосування формул), *базове мислення* (тлумачення однорядного двовимірного графіка, схем тощо), *складне мислення* (тлумачення багаторядного двовимірного графіка, міркування, планування дослідження, аналізування або інтегрування розрізненої інформації, узагальнення або конкретизування результатів хімічного експерименту).

Відповідно до Програми зовнішнього незалежного оцінювання з хімії здійснено комплексну перевірку *предметних компетентностей*, а саме *знаннєвого* і *діяльнісного* складників.

Завдання з вибором однієї відповіді (1–18) застосовано для перевірки:

– знання про хімічні поняття, назви й символи хімічних елементів, прості і складні речовини, найважливіші закони та теорії хімії;

– уміння *розрізняти* атоми й молекули, однорідні й неоднорідні суміші, типи хімічних реакцій за тепловим ефектом (реакції екзотермічні, ендотермічні) і за участю органічних сполук (реакції приєднання, заміщення); *добирати* спосіб розділення неоднорідної суміші; *складати* формули органічних сполук за систематичною номенклатурою, рівняння реакції бромування пропену, повного й часткового гідролізу крохмалю, повного й часткового окиснення глюкози, фотосинтезу; *називати* органічні сполуки за систематичною номенклатурою; *аналізувати* графічні дані залежності складу рівноважної суміші від двох чинників – температури й тиску на основі принципу Ле Шательє, реакційну здатність органічних сполук із різними типами хімічних зв’язків, результати експерименту якісного визначення силікат-аніонів і білків у водному розчині; *визначати* склад ядер (кількість протонів і нейтронів у нукліді) і загальну кількість електронів у молекулі; види хімічного зв’язку в сполуці; ступінь окиснення й валентність елемента, окисник і відновник в окисно-відновних реакціях; середовище розчину солі за характером її гідролізу, гомологи бензену; *порівнювати* хімічні властивості концентрованої і розведеної сульфатної кислоти з магнієм і міддю, кислотні властивості фенолу й карбонатної кислоти за результатами досліду; *прогнозувати* можливість перебігу окисно-відновних реакцій між галогенами та їхніми солями у водних розчинах на основі закономірностей зміни їхніх окисних властивостей; *застосовувати* принцип Ле Шательє для визначення напряму зміщення хімічної рівноваги й теплового ефекту електролітичної дисоціації води, знання про хімічні властивості солетворних оксидів для тлумачення результатів експерименту.

Кожне завдання з вибором однієї відповіді містило основу й чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. За правильне виконання завдання цієї форми можна було отримати 1 бал. Якщо позначено неправильну відповідь або відповіді на завдання не надано, – 0 балів.

Завдання на встановлення відповідності (19 і 20) було скеровано на перевірку сформованості системних хімічних знань щодо складу, класифікації, властивостей і способів добування речовин – представників різних класів органічних та неорганічних сполук, а саме: уміння *класифікувати* спирти за кількістю гідроксильних груп (одно-, три-, шестиатомні) й *узгодити* природу спирту зі способом його добування; *диференціювати* й *класифікувати* неорганічні речовини за їхньою хімічною природою, *змоделювати* хімічні реакції між ними й *узгодити* з формулами конкретних продуктів реакцій.

Кожне завдання цієї форми передбачало встановлення відповідності (утворення «логічних пар») між інформацією, позначеною цифрами (цифри від 1 до 3), та буквами (букви від А до Д). За кожну правильно визначену «логічну пару» можна було отримати 1 бал. Якщо не позначено жодної правильної «логічної пари» або відповіді на

завдання не надано, – 0 балів. Максимальна кількість балів за правильно виконане завдання на встановлення відповідності – 3.

Завдання з короткою письмовою відповіддю (21–24) передбачали розв'язування задач і перевіряли вміння *застосовувати* закон збереження маси речовин для перетворення схеми реакції на хімічне рівняння, закон об'ємних відношень газів під час розрахунків за хімічними рівняннями; *аналізувати* наведені дані й *добирати* необхідний алгоритм розв'язування задачі; *обчислювати* відносну молекулярну й молярну маси речовин, кількість речовини за відомим об'ємом, молярну масу речовини за відомими кількістю речовини й масою, за рівнянням реакції об'єм (н. у.) газуватого реагенту за відомою масою продукту; *розв'язувати* задачі, що передбачало вміння *розрізняти* ненасичені й насичені розчини, *аналізувати* графік залежності розчинності солі від температури; *обчислювати* масу солі, яку треба розчинити в ненасиченому розчині солі, щоб отримати насичений розчин. Окрім того, завдання з короткою письмовою відповіддю (структуровані і неструктуровані) були спрямовані на перевірку однієї з ключових компетентностей – *математичної компетентності* як складника хімічної підготовки. Ідеться про вміння *застосовувати* математичні методи для розв'язання завдань із хімії; *аналізувати* вплив двох незалежних змінних на одну залежну величину, наведену в графічній та числовій формі інформацію, пов'язану з хімічним процесом.

Структуроване завдання 21 мало основу та дві частини й передбачало розв'язування задачі. За кожну правильно вказану відповідь можна було отримати 1 бал. Якщо вказано обидві неправильні відповіді або відповіді на завдання не надано, – 0 балів. Максимальна кількість балів за правильно виконане структуроване завдання – 2.

Неструктуроване завдання містило основу й передбачало розв'язування задачі. За виконання завдання з короткою письмовою відповіддю можна було отримати 2 бали, якщо надано правильну відповідь, і 0 балів, якщо зазначено неправильну відповідь або відповіді на завдання не надано.

Під час виконання завдань сертифікаційної роботи з хімії можна було користуватися паперовою чернеткою та довідковими матеріалами в електронній формі. Розв'язання завдань у чернетці не перевіряли й до уваги не брали.

Максимальна кількість балів, яку можна було набрати, правильно виконавши всі завдання з хімії, – 32.

3.2.8.2. Психометричні характеристики сертифікаційної роботи

Статистичні характеристики результатів тестування з хімії наведено в таблиці 3.2.8.2.1.

Таблиця 3.2.8.2.1

Назва характеристики	Кількісне значення
Обсяг вибірки[1]	952
Максимально можливий бал[2]	32
Максимально набраний бал[3]	32*
Середнє[4]	14,11
Мода[5]	8
Медіана[6]	12
Стандартне відхилення[7]	7,70
Асиметрія[8]	0,58
Ексцес[9]	2,30

* – *отримало 14 учасників*

[1] **Обсяг вибірки** – фактична кількість учасників, які проходили тестування під час дев'ятої сесії.

[2] **Максимально можливий бал** (*Max*) – бал, який можуть набрати учасники тестування з цього навчального предмета, правильно виконавши всі завдання тесту, та обчислений згідно зі Схемами нарахування балів за виконання завдань національного мультипредметного тесту 2026 року, розробленими Українським центром оцінювання якості освіти та затвердженими відповідним наказом.

[3] **Максимально набраний бал** (*max*) – найбільший бал, який фактично набрали учасники тестування з цього навчального предмета та обчислений згідно зі Схемами нарахування балів за виконання завдань національного мультипредметного тесту 2026 року ($max \leq Max$).

[4] **Середнє** (Mean *(M)*) – середнє арифметичне значення балів, набраних усіма учасниками тестування з цього навчального предмета.

[5] **Мода** – кількість балів, яку найчастіше набирали учасники тестування з цього навчального предмета. На гістограмі розподілу учасників тестування за набраними балами моді (або модам) відповідає найвищий стовпчик (або кілька найвищих стовпчиків однакової висоти).

[6] **Медіана** (Median *(Me)*) – значення, яке ділить упорядковану множину балів, отриманих учасниками тестування з цього навчального предмета, на дві рівні за кількістю частини: у першій частині результати учасників не більші за медіану, а в другій – не менші.

[7] **Стандартне відхилення** (Standard Deviation *(St.Dev.)*) – статистичний показник розсіювання результатів тестування з цього навчального предмета, який характеризує середнє відхилення індивідуальних балів учасників від середнього значення *M.* Мале значення стандартного відхилення – *St.Dev.* < 15 % від значення *M* – свідчить про те, що результати більшості учасників зосереджені в порівняно вузькому інтервалі балів. Це може бути наслідком як однорідності групи тестованих за рівнем підготовленості, так і низької розподільної здатності тесту. Зі збільшенням значення стандартного відхилення, за інших рівних умов, результати тестування характеризуються більшою варіативністю, що може свідчити про кращу здатність тесту розрізняти учасників із різними рівнями підготовленості.

[8] **Асиметрія** (Skewness *(Sk)*) – показник, що характеризує ступінь і напрямок несиметричності розподілу балів, набраних учасниками тестування з цього навчального предмета. Якщо $Sk = 0$, то асиметрії немає, тобто розподіл є симетричним відносно середнього значення *M.* Якщо ж $Sk > 0$, то розподіл має правобічну асиметрію: більшість результатів зосереджено лівіше від середнього значення *M.* Від'ємна асиметрія ($Sk < 0$) вказує на те, що розподіл має лівобічну асиметрію: більшість результатів зосереджено правіше від середнього значення *M*. На практиці помітною асиметрією вважають значення $|Sk| \geq 0{,}1$ (у безрозмірній шкалі показника асиметрії).

[9] **Ексцес** (Kurtosis *(K)*) – показник, що характеризує форму розподілу результатів тестування з цього навчального предмета, ступінь концентрації балів, набраних учасниками тестування, поблизу середнього *M* та ймовірність появи крайніх (максимальних і мінімальних) значень порівняно з нормальним розподілом. Якщо $K = 0$, то розподіл має ту саму форму, що й нормальний. Якщо ж $K < 0$, то значення балів, набраних учасниками тестування, більш рівномірно розподілені в певному діапазоні, а крайні значення трапляються рідше, ніж для нормального розподілу. При $K > 0$ розподіл має більшу концентрацію значень навколо середнього й більшу ймовірність мінімальних і максимальних значень, ніж нормальний розподіл.

Закінчення табл. 3.2.8.2.1

Назва характеристики	Кількісне значення
Складність тесту[10]	45,49
Розподільна здатність тесту[11]	57,59
Надійність тесту[12]	0,88
Стандартна похибка вимірювання[13]	2,63

[10] **Складність тесту** – середнє арифметичне значень показників складності *(P-value)* усіх завдань тесту з цього навчального предмета.

У таблиці наведено проміжки значень складності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику тесту.

Проміжок значення P-value	Характеристика тесту
80 – 100 %	дуже легкий
60 – 79 %	легкий
40 – 59 %	оптимальний
21 – 39 %	складний
≤ 20%	тест дуже складний

[11] **Розподільна здатність тесту** – середнє арифметичне значень показників розподільної здатності *(D-index)* усіх завдань тесту з цього навчального предмета.

У таблиці наведено проміжки значень розподільної здатності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику тесту.

Проміжок значення D-index	Характеристика тесту
41 – 100 %	з дуже хорошою розподільною здатністю
31 – 40 %	з хорошою розподільною здатністю
21 – 30 %	з середньою розподільною здатністю
≤ 20 %	з низькою розподільною здатністю

[12] **Надійність тесту** (Reliability) – характеристика внутрішньої узгодженості результатів тестування між різними завданнями одного тесту; узгодженості результатів тестування за варіації методів, інструментів або оцінювачів; узгодженості результатів при повторному проведенні тесту за інших незмінних умов.

У практиці освітніх вимірювань надійність тесту найчастіше оцінюють за показником внутрішньої узгодженості, що характеризує, наскільки узгоджено завдання тесту вимірюють одну й ту саму латентну ознаку та якою мірою випадкові похибки окремих завдань компенсують або, навпаки, підсилюють одна одну.

Найпоширенішим статистичним показником внутрішньої узгодженості є коефіцієнт Альфа Кронбаха *(Cronbach's alpha)*. Він відображає середню кореляцію між результатами виконання завдань тесту та їхнім внеском у загальну варіацію тестового бала. У практиці освітніх вимірювань референсним (мінімально прийнятним) вважають значення Альфи Кронбаха не менше ніж 0,75. Чим більшим є значення Альфи Кронбаха, тим меншою є похибка вимірювань.

У таблиці наведено проміжки значень коефіцієнта Альфа Кронбаха (округлених до сотих) та характеристику надійності тесту як інструмента вимірювання.

Проміжок значення Cronbach's alpha	Характеристика тесту
0,90 – 0,99	відмінний інструмент вимірювання
0,85 – 0,89	дуже хороший інструмент вимірювання
0,80 – 0,84	хороший інструмент вимірювання
0,75 – 0,79	задовільний інструмент вимірювання
< 0,75	малозадовільний інструмент вимірювання

[13] **Стандартна похибка вимірювання** (Standard Error of Measurement *(SEM)*) – статистичний показник, що оцінює ступінь відхилення результатів вимірювання від істинного значення вимірюваної величини. Вона залежить від надійності тесту та стандартного відхилення (*St.Dev.*).

Якість тесту вважають задовільною, якщо величина *SEM* не перевищує $^1/_2$ від величини *St.Dev.*

Що меншим є значення *SEM,* то більшою є ймовірність того, що результати вимірювання (тестові бали) оцінюють реальний стан успішності тестованих.

На діаграмах 3.2.8.2.1–3.2.8.2.3 показано розподіл учасників тестування з хімії за кількістю набраних тестових балів та отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів.

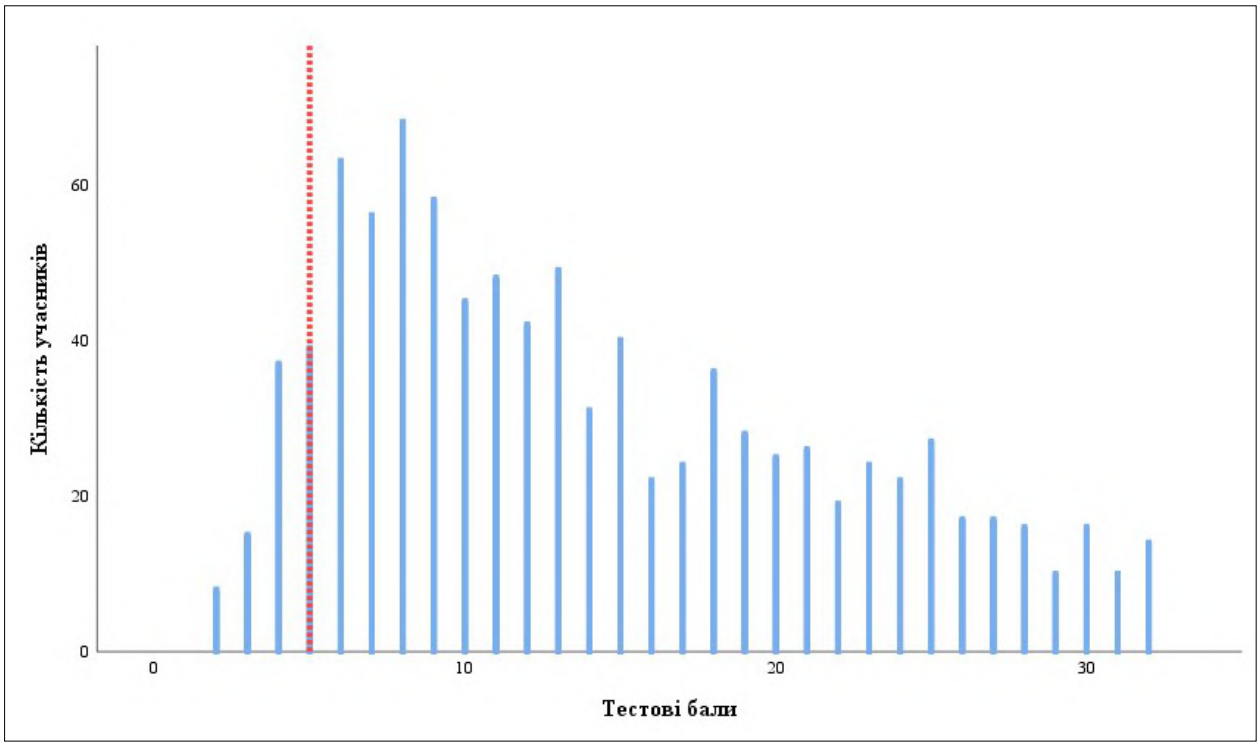

Діаграма 3.2.8.2.1. *Розподіл учасників тестування з хімії за кількістю набраних тестових балів*[14]

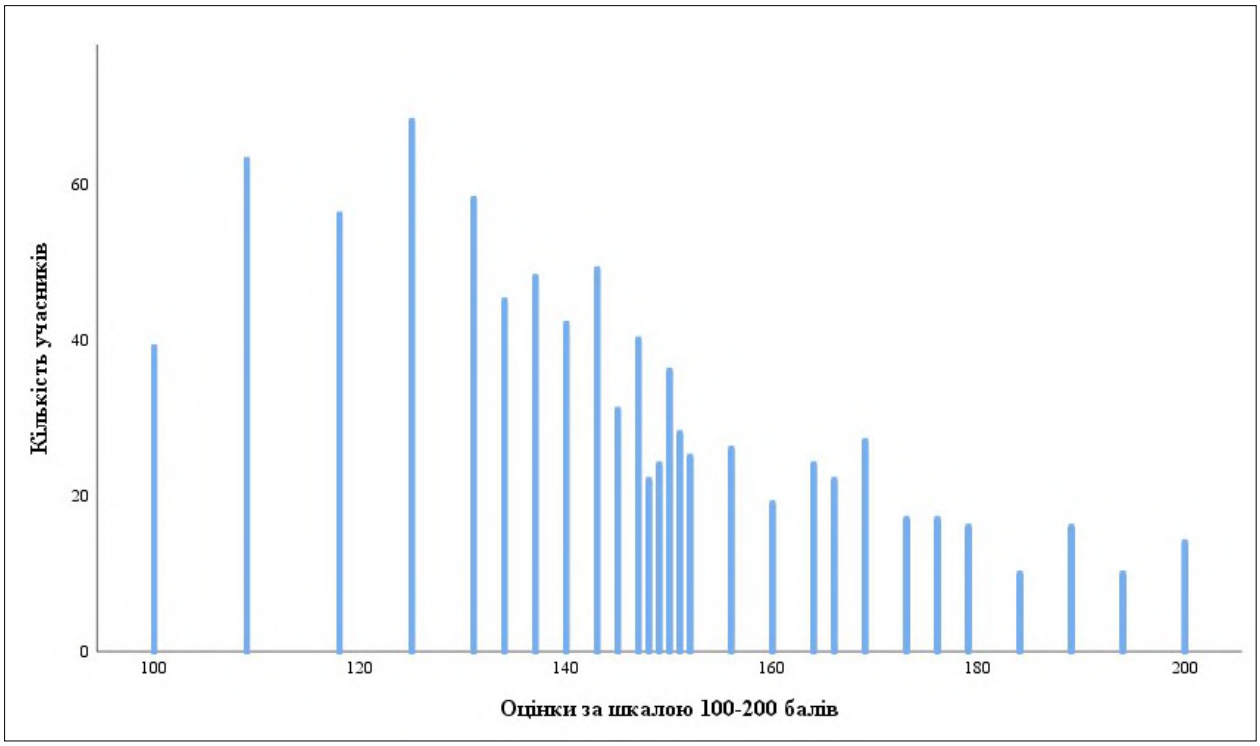

Діаграма 3.2.8.2.2. *Розподіл учасників тестування з хімії за кількістю отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів*

[14] Червоною пунктирною лінією на діаграмі 3.2.8.2.1 позначено поріг «склав / не склав» (5 балів), установлений Порядком прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 26 лютого 2026 року № 373, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України від 20 березня 2026 року за № 374/45768.

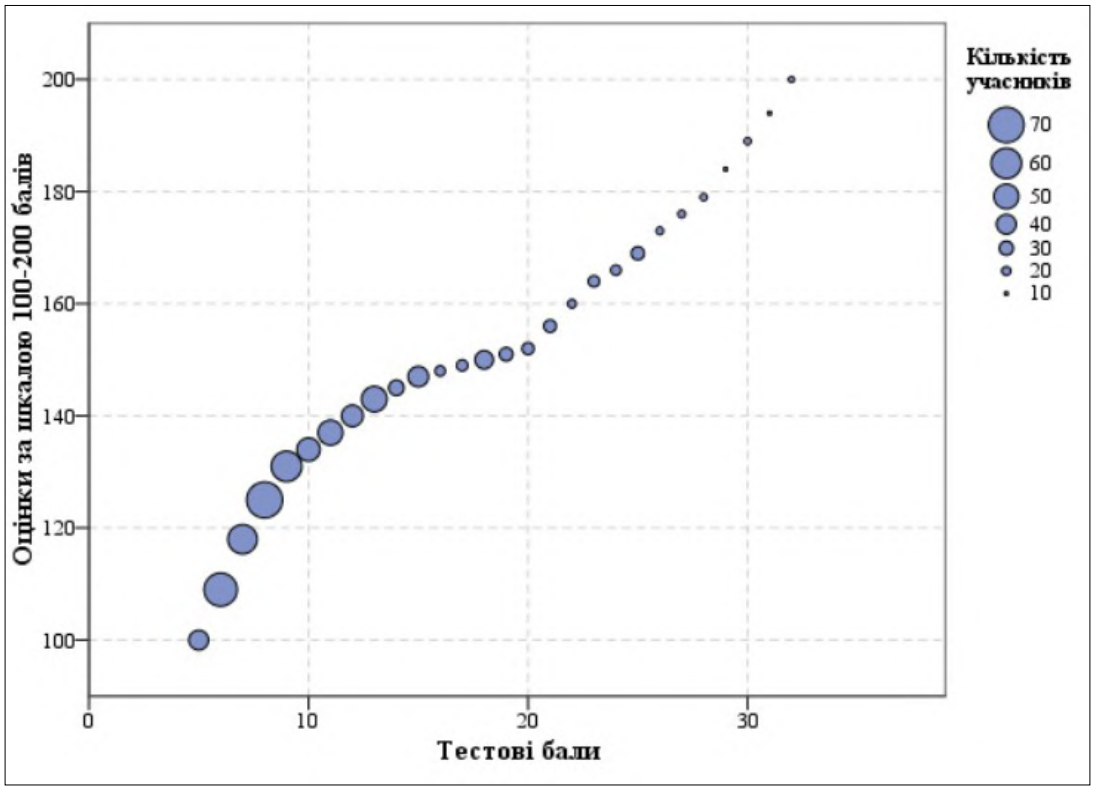

Діаграма 3.2.8.2.3. *Розподіл учасників тестування з хімії за кількістю набраних тестових балів та отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів*

На точковій діаграмі[15] 3.2.8.2.4 показано розподіл (розсіювання) тестових завдань з хімії за складністю[16] та розподільною здатністю[17].

[15] **Точкова діаграма** (*діаграма розсіювання*) – один із типів математичних діаграм, що використовують для відображення в декартовій системі координат значень двох змінних для набору даних. Дані (тестові завдання) показано у вигляді набору точок, кожна з яких має значення однієї змінної (показника складності), що визначає її положення на горизонтальній осі, та значення іншої змінної (показника розподільної здатності), що визначає її положення на вертикальній осі.

[16] **Складність тестового завдання** *(P-value)* – показник успішності виконання цього завдання учасниками тестування. Визначають як відношення (у відсотках) кількості балів, набраних усіма учасниками за виконання цього завдання, до максимальної кількості балів, яку вони могли б отримати за його виконання. У таблиці наведено проміжки значень складності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику тестового завдання.

Проміжок значення P-value	Характеристика завдання
80 – 100 %	дуже легке
60 – 79 %	легке
40 – 59 %	оптимальне
21 – 39 %	складне
≤ 20 %	дуже складне

[17] **Розподільна здатність (дискримінативність) тестового завдання** *(D-index)* – показник здатності тестового завдання диференціювати учасників тестування з різним рівнем підготовленості. Дискримінативність завдання визначають як різницю складності завдання для сильної та слабкої (добре й погано підготовленої) груп учасників тестування. У таблиці наведено проміжки значень розподільної здатності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику дискримінативності тестового завдання.

Проміжок значення D-index	Характеристика дискримінативності завдання
41 – 100 %	дуже хороша
31 – 40 %	хороша
21 – 30 %	середня
≤ 20 %	низька

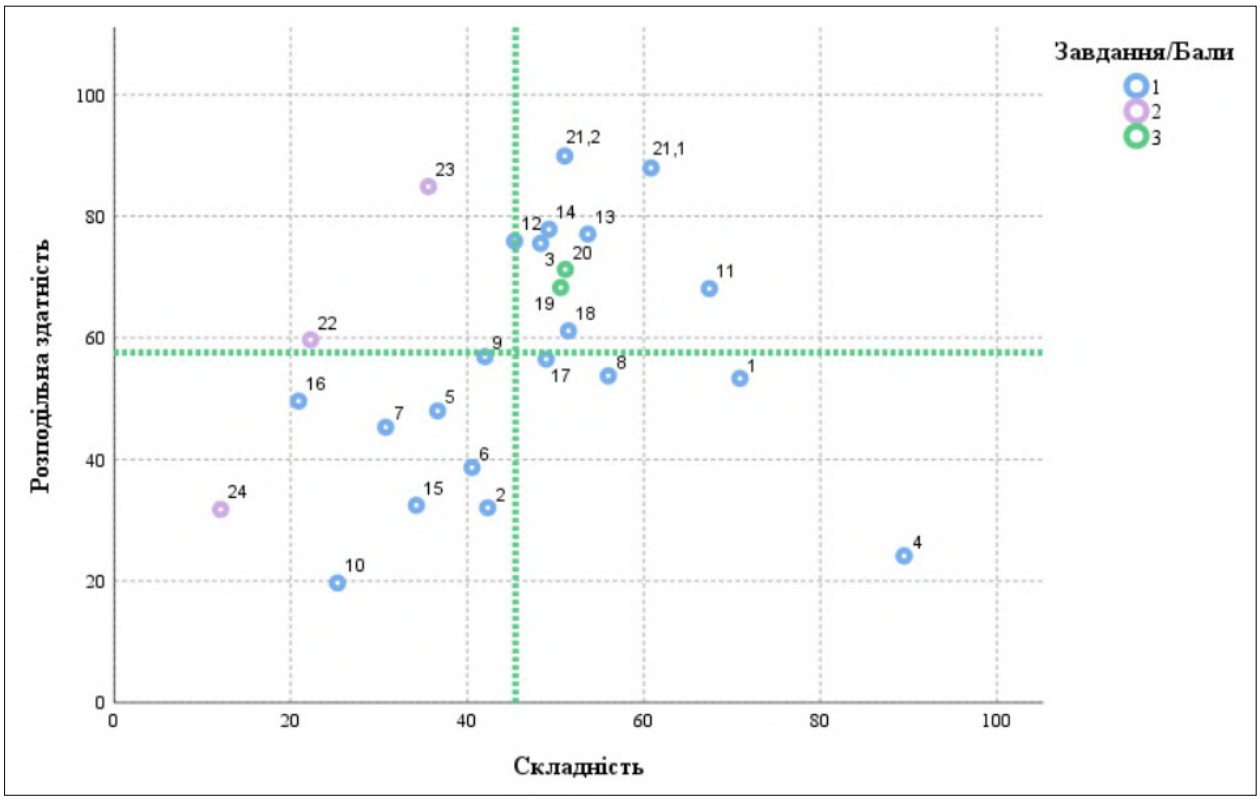

Діаграма 3.2.8.2.4. *Розподіл (розсіювання) тестових завдань з хімії за складністю та розподільною здатністю*[18]

На діаграмі 3.2.8.2.5 показано розподіл (розсіювання) тестових завдань з хімії за показником (коефіцієнтом) кореляції[19].

[18] Синім кольором на діаграмі позначено тестові завдання, які оцінювали в 0 або 1 бал; фіолетовим – завдання, які оцінювали в 0 або 2 бали; зеленим – завдання, які оцінювали в 0, 1, 2 або 3 бали. Вертикальною пунктирною лінією позначено середню складність тесту, горизонтальною пунктирною лінією – середню розподільну здатність тесту.

[19] **Кореляція тестового завдання** (Correlation) – зв'язок між результатами виконання певного завдання тесту учасниками тестування та їхнім загальним тестовим балом. Коефіцієнт кореляції є числовою мірою сили та напряму лінійного зв'язку. Види коефіцієнтів кореляції:

– Rit (Item-Test Correlation) – показник зв'язку між результатами виконання певного завдання тесту й загальним тестовим балом, ***з урахуванням бала*** за виконання цього завдання;

– Rir (Item-Rest Correlation) – показник зв'язку між результатом виконання певного завдання тесту й загальним тестовим балом, ***без урахування бала*** за виконання цього завдання.

Що сильніший прямий (позитивний) зв'язок між результатами виконання завдання й загальним тестовим балом, то більшим є коефіцієнт кореляції та тим краще результати виконання завдання узгоджені з рівнем підготовленості учасників. Тому коефіцієнт кореляції використовують як один із показників дискримінативної здатності завдання.

Значення коефіцієнта кореляції належить проміжку [-1;1], тобто варіюється від 0 (немає лінійного зв'язку) до 1 (абсолютний лінійний зв'язок) або -1 (абсолютний негативний лінійний зв'язок).

У таблиці наведено проміжки значень коефіцієнта кореляції (округлених до сотих) та характеристику дискримінативності тестового завдання за показником узгодженості результатів його виконання із загальним тестовим балом.

Проміжок значення показника Rit	Характеристика дискримінативності завдання
0,25 – 1	висока
0,2 – 0,24	прийнятна
-1 – 0,19	низька

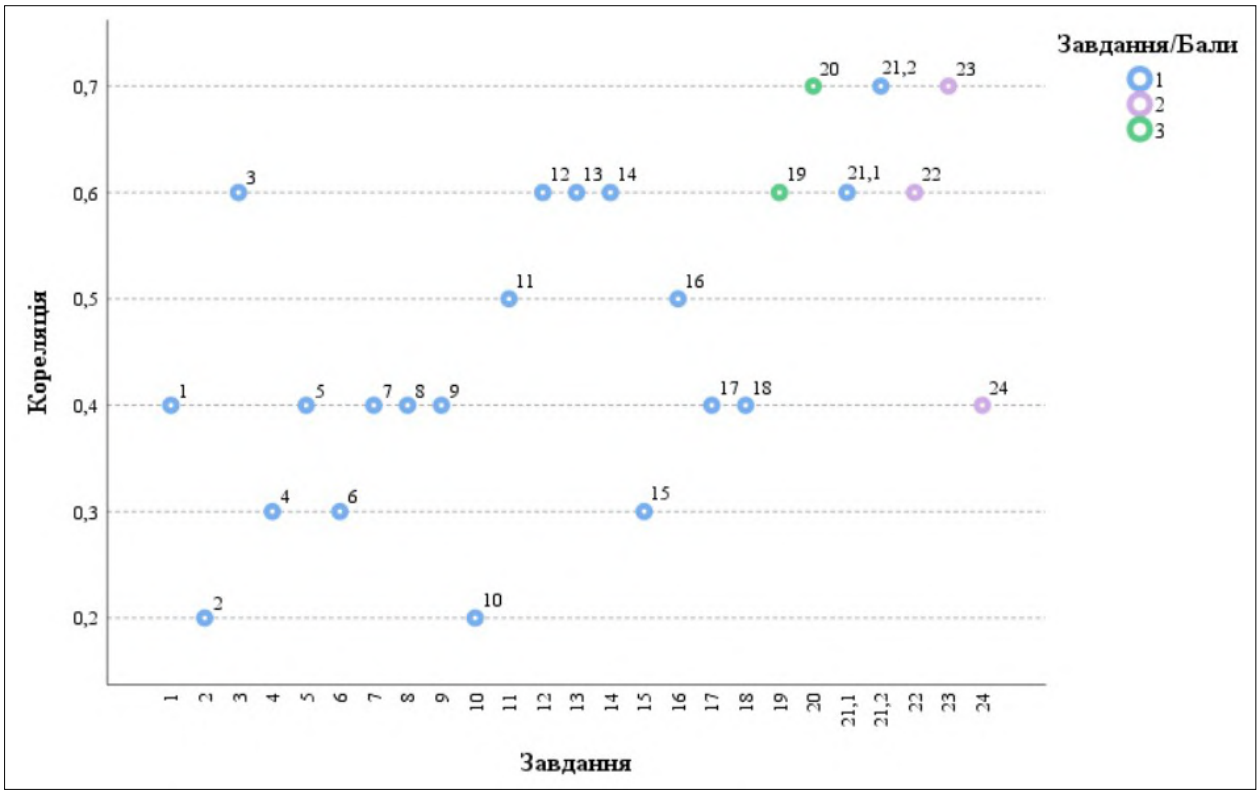

Діаграма 3.2.8.2.5. *Розподіл (розсіювання) тестових завдань з хімії за показником (коефіцієнтом) кореляції*[20]

[20] Синім кольором на діаграмі позначено тестові завдання, які оцінювали в 0 або 1 бал; фіолетовим – завдання, які оцінювали в 0 або 2 бали; зеленим – завдання, які оцінювали в 0, 1, 2 або 3 бали.

3.2.8.3. Психометричні характеристики завдань сертифікаційної роботи

1. Речовина, яка за нормальних умов складається з двоатомних молекул, це –

А азот
Б озон
В гелій
Г графіт

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
А	70,9	8,3	13,4	7,4	70,9	53,3	0,4

2. Молекула водню утворена нуклідом $^{1}_{1}H$ і нуклідом $^{2}_{1}H$. У цій молекулі

А електронів менше, ніж протонів
Б нейтронів більше, ніж електронів
В протонів більше, ніж нейтронів
Г нуклонів менше, ніж електронів

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
В	14,0	30,6	42,3	13,1	42,3	32,1	0,2

3. Позначте схему реакції, у якій **усі** речовини різняться видами хімічного зв'язку.

А $Mg + O_2 \rightarrow MgO$
Б $SCl_2 + Cl_2 \rightarrow SCl_4$
В $NH_3 + HCl \rightarrow NH_4Cl$
Г $P_4O_{10} + H_2O \rightarrow H_3PO_4$

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
А	48,3	7,5	16,6	27,6	48,3	75,5	0,6

4. У спосіб, схематично зображений на рисунку, можна розділити суміш води й

А етилового спирту
Б кухонної солі
В оцтової кислоти
Г соняшникової олії

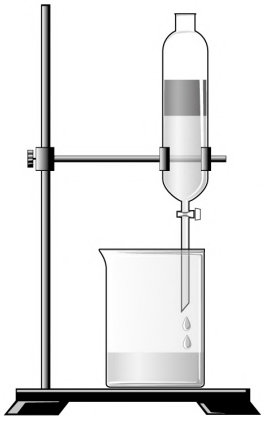

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Г	6,1	2,0	2,4	89,5	89,5	24,1	0,3

5. Електролітична дисоціація води – рівноважний процес, який описують рівнянням:

$H_2O \rightleftarrows H^+ + OH^-$

Унаслідок нагрівання від 25 до 100 °С ступінь електролітичної дисоціації води збільшується.
Проаналізуйте твердження.
I. З підвищенням температури кількість аніонів OH^- у воді збільшується.
II. Електролітична дисоціація води – екзотермічний процес.

Чи є поміж наведених тверджень правильні?

А правильне лише I
Б правильне лише II
В обидва правильні
Г немає правильних

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
А	36,7	31,1	25,4	6,8	36,7	48,0	0,4

6. Проаналізуйте термохімічне рівняння оборотної реакції, яка відбувається в закритій системі:

CO_2 (г) + C (т) $\rightleftarrows$ 2CO (г), $\Delta H > 0$.

На якому рисунку правильно відображено залежність об'ємної частки (%) карбон(II) оксиду в рівноважній суміші від тиску за двох різних значень температури?

А

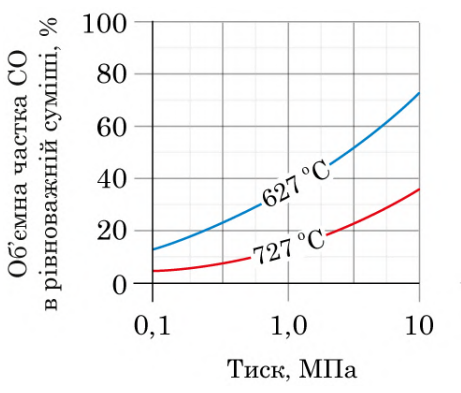

Б

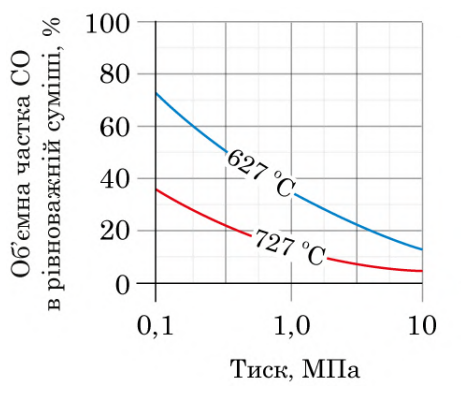

В

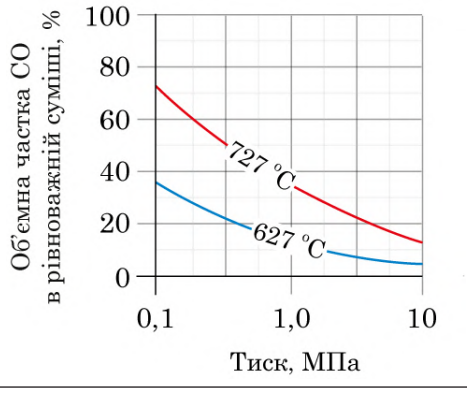

Г

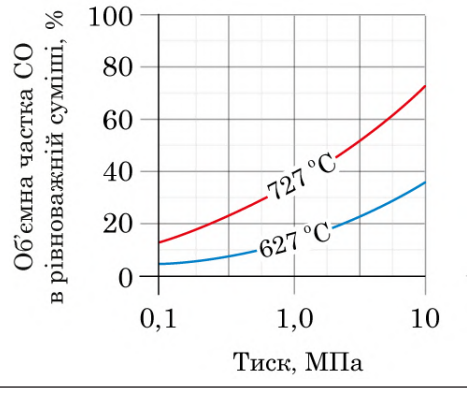

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
В	16,7	15,4	30,8	37,1	30,8	45,3	0,4

7. Чи змінюються ступінь окиснення і валентність Нітрогену в реакції, схема якої $NH_3 + O_2 \rightarrow N_2 + H_2O$?

А змінюються і ступінь окиснення, і валентність
Б змінюється лише ступінь окиснення
В змінюється лише валентність
Г не змінюються ні ступінь окиснення, ні валентність

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Б	46,2	40,5	9,8	3,5	40,5	38,7	0,3

8. У ряду хімічних елементів $\xrightarrow{\text{Флуор, Хлор, Бром, Йод}}$ послаблюються óкисні властивості відповідних простих речовин.
Які перетворення можливі у водних розчинах?

1) $CaF_2 + Cl_2 \rightarrow$
2) $CaBr_2 + Cl_2 \rightarrow$
3) $CaI_2 + Br_2 \rightarrow$
4) $CaCl_2 + I_2 \rightarrow$

Позначте правильний варіант відповіді.

А 1; 2
Б 2; 3
В 3; 4
Г 1; 4

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Б	12,7	56,0	11,3	20,0	56,0	53,8	0,4

9. До суміші двох оксидів долили воду, ретельно перемішали й нагріли. Утворився розчин солі. Суміш складалася з оксидів, формули яких

А Na_2O і CaO
Б CuO і FeO
В Na_2O і ZnO
Г ZnO і FeO

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
В	33,5	10,8	42,0	13,7	42,0	56,9	0,4

10. У концентровану сульфатну кислоту занурили метал X. Відбулася окисно-відновна реакція, основни́й продукт відновлення якої – газ Y.
У якому рядку наведено формули металу X і газу Y?

	X	Y
А	Mg	SO_2
Б	Cu	SO_2
В	Mg	H_2
Г	Cu	H_2

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Б	21,4	25,3	36,9	16,4	25,3	19,7	0,2

11. Позначте формулу солі, унаслідок змішування водного розчину якої з розведеною хлоридною кислотою спостерігають утворення осаду.

А CH_3COONa
Б Na_2SiO_3
В K_2CO_3
Г NH_4NO_3

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Б	15,2	67,4	7,9	9,5	67,4	68,1	0,5

12. Формули солей, для кожної з яких правильно зазначено середовище її водного розчину, наведено в рядку

	Кисле	Лужне
А	$NaNO_3$	$AlCl_3$
Б	$AlCl_3$	BaS
В	BaS	$CuCl_2$
Г	$CuCl_2$	$NaNO_3$

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Б	17,8	45,4	8,9	27,9	45,4	75,9	0,6

13. Складіть формулу аміноетанової кислоти, дібравши фрагмент X (див. рисунок).

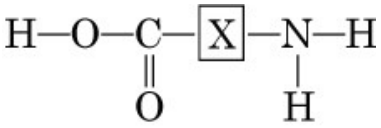

А	Б	В	Г
			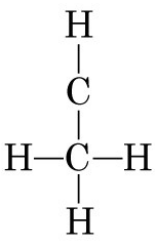

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Б	17,5	53,7	6,6	22,2	53,7	77,1	0,6

14. Які слова треба вписати замість цифр у речення, щоб утворити правильне твердження?
Взаємодія пропену з бромом належить до реакцій __1__, *а її продуктом є* __2__.

	1	2
А	приєднання	1,2-дибромопропан
Б	заміщення	1,3-дибромопропан
В	приєднання	1-бромопропан
Г	заміщення	2-бромопропан

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
А	49,3	16,5	23,0	11,2	49,3	77,9	0,6

15. У молекулі бензену атом Гідрогену замістили групою атомів X.

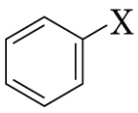

Позначте закінчення ПОМИЛКОВОГО твердження.
Якщо X – це група

А $–NH_2$, то речовина реагує з хлоридною кислотою, унаслідок чого утворюється сіль.

Б –OH, то у водному розчині речовини фенолфталеїн набуває малинового забарвлення.

В $–CH=CH_2$, то речовина здатна до полімеризації.

Г $–CH_2–CH_3$, то речовина є гомологом бензену.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Б	22,7	34,2	16,5	26,6	34,2	32,5	0,3

16. Досліджували деякі хімічні властивості натрій фенолляту й фенолу. Відбулися такі реакції:

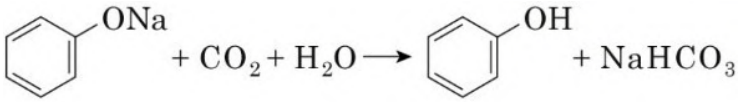

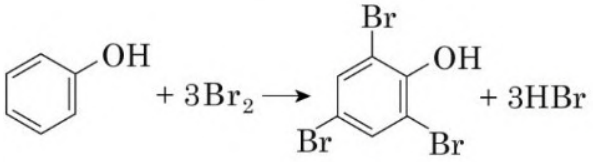

Проаналізуйте висновки за результатами дослідження.

I. Фенол виявляє сильніші кислотні властивості, ніж карбонатна кислота.

II. З бромом, розчиненим у воді, фенол вступає в реакцію приєднання.

Поміж наведених висновків

А правильний лише I
Б правильний лише II
В обидва правильні
Г немає правильних

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Г	25,6	30,6	22,9	20,9	20,9	49,6	0,5

17. Рослини використовують для фотосинтезу два оксиди, які водночас є продуктами

А повного гідролізу крохмалю
Б повного окиснення глюкози
В часткового гідролізу крохмалю
Г часткового окиснення глюкози

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Б	13,4	48,9	15,2	22,5	48,9	56,5	0,4

18. У пробірці 1 міститься розчин білка курячого яйця, у пробірці 2 – оцет. В обидві пробірки додали реагент Y, уміст ретельно перемішали. Спостерігали утворення розчинів: фіолетового – у пробірці 1, блакитного – у пробірці 2.
Реагент Y, який використали в досліді, це –

А суміш концентрованих нітратної і сульфатної кислот
Б свіжоосаджений за надлишку лугу купрум(II) гідроксид
В амоніачний розчин аргентум(I) оксиду
Г водно-спиртовий розчин йоду

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Б	17,3	51,5	14,7	16,5	51,5	61,2	0,4

19. Узгодьте природу спирту (1–3) зі способом його добування (А – Д).

Спирт	*Спосіб добування*
1 одноатомний	**А** тримеризація етину
2 триатомний	**Б** гідратація етену
3 шестиатомний	**В** часткове окиснення етаналю
	Г відновлення глюкози воднем
	Д лужний гідроліз триолеату

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**1**	**2**	**3**			
БДГ	21,8	32,2	18,4	27,6	50,6	68,3	0,6

20. Узгодьте реагенти (1–3) з формулами продуктів реакції (А – Д).

Реагенти	*Формули продуктів реакції*
1 метал + неметал	**А** $MgSO_4 + H_2$
2 основний оксид + кислотний оксид	**Б** $Na_2CO_3 + H_2O$
3 луг + кислотний оксид	**В** $Na_2S + H_2O$
	Г $NaCl$
	Д $CaCO_3$

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**1**	**2**	**3**			
ГДБ	22,2	30,3	19,3	28,2	51,1	71,2	0,7

21. Маса газу Y об'ємом 44,8 л (н. у.) дорівнює 256 г.

1. Обчисліть кількість речовини (моль) газу Y.

Відповідь	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів		Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**1**			
2	39,2	60,8	60,8	87,9	0,6

2. Обчисліть молярну масу (г/моль) газу Y.

Відповідь	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів		Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**1**			
128	48,9	51,1	51,1	89,9	0,7

22. У воді масою 20 г розчинили $RbNO_3$ масою 25 г. Обчисліть масу (г) солі, яку треба розчинити в цьому розчині, щоби він став насиченим за температури 60 °С (див. рисунок).

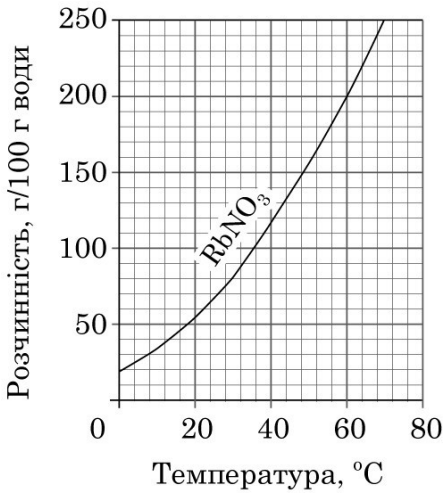

Відповідь	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів		Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**2**			
15	77,7	22,3	22,3	59,7	0,6

23. Унаслідок реакції водню з киснем утворилася вода масою 90 г. Обчисліть об'єм (л) кисню (н. у.), що прореагував.

Відповідь	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів		Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**2**			
56	64,4	35,6	35,6	84,9	0,7

24. У суміші відношення об'ємів газів таке:

$V(CO) : V(O_2) = 3 : 2$.

Цю суміш підпалили. Після закінчення реакції утворилася газувата суміш вуглекислого газу з киснем. Об'єм цієї суміші – 14 л. Обчисліть об'єм (л) кисню в початковій суміші (об'єми газів виміряно за однакових умов).

Відповідь	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів		Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**2**			
8	87,9	12,1	12,1	31,8	0,4

3.2.8.4. Загальні висновки щодо результатів виконання завдань сертифікаційної роботи

Сертифікаційна робота з хімії 2026 року – тест, який вступники вибрали під час реєстрації для участі в НМТ. Зміст завдань сертифікаційної роботи було скеровано на визначення результатів навчання з хімії, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, і рівня сформованості *предметних* і *ключових компетентностей*, володіння якими необхідне для навчання в закладах вищої освіти. Оцінювання відбулося за шкалою 100–200 балів на основі тестових балів, набраних учасниками тестування за виконання всіх завдань сертифікаційної роботи.

У межах основних сесій частка осіб, які виконували тест із хімії (2731 учасник), становила лише 0,84 % від загальної кількості тестованих. Для порівняння, у 2025 році – 2576 учасників, що становило 0,91 % від загальної кількості. Попри зростання абсолютної кількості учасників тестування із хімії, їхня частка зменшилася, що зумовлено збільшенням загальної кількості тестованих на НМТ.

У 2026 році для успішного складання тесту з хімії тестованим необхідно було набрати щонайменше 15 % від максимально можливої кількості тестових балів (32 бали). Цьогоріч поріг у 5 тестових балів не подолали 229 осіб (8,4 %). Максимально можливу кількість балів набрали 27 осіб, що становить майже 1 % від загальної кількості учасників тестування.

Частка балів за правильне виконання завдань із вибором однієї відповіді становить 56 % (18 балів) від максимально можливої кількості балів, на встановлення відповідності – 19 % (6 балів), з короткою письмовою відповіддю – 25 % (8 балів). Правильно виконавши всі завдання з вибором однієї відповіді, учасники могли отримати 150 балів за шкалою 100–200 балів. Якщо до того ж правильно виконати завдання на встановлення відповідності, то можна отримати 159 балів. Для підвищення конкурентності під час вступу до закладів вищої освіти обов’язково необхідно було правильно виконати якомога більше завдань з короткою письмовою відповіддю.

Основу тесту з хімії становили оптимальні завдання (складність від 40,5 % до 56,0 %) із хорошою або дуже хорошою розподільною здатністю (від 32,1 % до 77,9 %), що диференціюють тестованих із різним рівнем підготовленості. Це завдання на *застосування* знань у типових ситуаціях та стандартний *аналіз* (завдання 2, 3, 7–9, 12–14, 17, 18–20). Під час виконання завдань з вибором однієї відповіді переважна більшість тестованих з високим рівнем підготовленості вибирали правильну відповідь, а учасники з низьким рівнем – частіше вибирали дистрактори. У завданнях на відповідність (19 і 20) дещо більше 50 % учасників із низьким рівнем підготовленості не змогли правильно встановити жодної «логічної пари». Проте для учасників із високим рівнем підготовленості завдання на встановлення відповідності виявилися легкими. Максимум три бали набрали понад три чверті таких учасників.

Легкі завдання 1, 4 й 11 (складність від 67,4 % до 89,5 %) із середньою та дуже хорошою розподільною здатністю (від 24,1 % до 68,1 %) скеровані насамперед для перевірки сформованості в тестованих фундаментальних хімічних знань і базових предметних умінь. Завдання 4 було дуже легким для тестованих із високим рівнем підготовленості – 98,8 % і легким для тестованих із низьким рівнем – 74,7 %, тому в цілому воно виявилося дуже легким (складність становила 89,5%). Оскільки це завдання правильно виконали майже всі учасники тестування, то його розподільна здатність – середня (24,1 %). За допомогою цього завдання перевіряли вміння

застосовувати знання фізичних властивостей речовин для *розпізнавання* способів розділення сумішей. Завдання 1 і 11 є легкими (складність 70,9 % і 67,4 % відповідно), водночас вони мають дуже хорошу розподільну здатність – 53,3 % і 68,1 %. Під час виконання цих завдань у групі з високим рівнем підготовленості правильну відповідь надали 96,1 % і 98,8 % тестованих, а у групі з низьким рівнем – 42,8 % і 30,7 %. Завдання 1 було скеровано на перевірку знання формул простих речовин й уміння *розрізняти* атоми й молекули, а завдання 11 – на знання якісної реакції для *виявлення* силікат-аніону у водному розчині й закономірностей перебігу реакцій обміну в розчинах електролітів.

Складні завдання (складність від 20,9 % до 36,7 %) із хорошою і дуже хорошою розподільною здатністю (від 32,5 % до 42,6 %) призначені насамперед, щоби диференціювати учасників із різним рівнем підготовленості (завдання 5, 6 та 15, 16). Це завдання високого когнітивного рівня, що потребують *складного мислення*. Наприклад, у завданні 5 правильну відповідь вибрали 65,9 % учасників з високим рівнем підготовленості, а поміж учасників із низьким рівнем – лише 17,9 %. Загалом, складність цього завдання – 36,7 %. Для виконання завдання необхідно *інтегрувати* знання про рівноважний процес, зміщення хімічної рівноваги за принципом Ле Шательє, залежність ступеня дисоціації води від температури і зробити правильний висновок. Завдання 6 також складне: складність становить 30,8 %. З-поміж тестованих із високим рівнем підготовленості 57,8 % надали правильну відповідь, а з-поміж тестованих із низьким рівнем – 12,5 %. Такий результат виконання завдання зумовлений тим, що тут необхідне *глибоке розуміння* хімічних процесів і здійснення *кількох послідовних мисленнєвих операцій*, пов’язаних із *аналізуванням* багаторядного двовимірного графіка впливу двох чинників (температури й тиску) на об’ємну частку (%) у рівноважній газуватій суміші продукту реакції, *застосуванням* знань про хімічну рівновагу для тлумачення цих графічних даних, *прогнозуванням* напряму зміщення хімічної рівноваги за принципом Ле Шательє. Аналогічно завдання 15 і 16 виявилися оптимальними (складність 56,6 % і 53,5 % відповідно) для учасників із високим рівнем підготовленості й дуже складні (складність 20,2 % і 3,9 %) для учасників із низьким рівнем. Це пояснює загальну складність цих завдань – 34,2 % і 20,9 % відповідно. У завданні 15 необхідно було *проаналізувати* твердження щодо властивостей кількох різних органічних сполук (основні / кислотні властивості аніліну / фенолу у водних розчинах, здатність вінілбензену до полімеризації, *визначати* гомологи бензену) й вибрати помилкове твердження. У завданні 16 необхідно *проаналізувати* експериментальні дані дослідження деяких властивостей фенолу, *порівняти* кислотні властивості фенолу й карбонатної кислоти у водних розчинах, *визначити* тип реакції фенолу з бромом у водному розчині, *оцінити* висновки за результатами *аналізування*.

Завдання 10 із низькою розподільною здатністю (19,7 %) потребує окремого аналізу. Це завдання спрямоване на перевірку знання хімічних властивостей концентрованої і розведеної сульфатної кислоти із магнієм і міддю. Необхідно було правильно *визначити* основний продукт відновлення реакції концентрованої сульфатної кислоти з металом (магнієм чи міддю). Правильна відповідь – основний продукт відновлення – SO_2 в реакції концентрованої сульфатної кислоти з міддю. Аналіз психометричних показників завдання за дистракторами засвідчив, що учасники із високим рівнем підготовленості, окрім правильної відповіді Б (41,9 %), вибирали і В (32,9%), що вплинуло на загальну складність завдання і його розподільну здатність. Це свідчить, що значна частина учасників навіть із високим рівнем підготовленості,

могла застосувати загальний стереотип: метал + кислота → сіль + водень і не врахувати особливих властивостей концентрованої сульфатної кислоти як окисника. Можливо, така ситуація зумовлена тим, що знання про о́кисні властивості сульфатної кислоти не було візуалізовано в школі за допомогою демонстраційних дослідів.

Як і в попередні роки завдання з короткою письмовою відповіддю (22–24), які передбачали розв'язування розрахункових задач, виявилися складними або дуже складними для тестованих (складність від 12,1 % до 35,6 %). Це свідчить про те, що багатокрокові розрахункові задачі, які потребують інтегрованого *застосування* предметних знань, математичних методів і *добирання* необхідного алгоритму для розв'язування, залишаються найбільш складними для учасників тестування. Імовірні причини цього – недостатня практика розв'язування задач у школі, вибір не найраціональнішого способу розв'язання задачі. Наприклад, складанням пропорції, а не через кількість речовини, що призводило до складніших обчислень і, як наслідок, збільшувало ймовірність отримання неправильної числової відповіді. На загальну складність завдань з короткою письмовою відповіддю також уплинуло те, що учасники тестування з низьким рівнем підготовленості майже не розв'язують задачі (завдання 22 розв'язали 1,6 % учасників, завдання 24 – 1,2 %, а завдання 23 жоден учасник не розв'язав). Використання завдань цієї форми дає змогу підвищити об'єктивність оцінювання учасників тестування саме з високим рівнем підготовленості в системі загальної середньої освіти, оскільки розподільна здатність цих завдань хороша або дуже хороша (від 35,6 % до 84,9 %). Під час розв'язування задач необхідно було *застосовувати* закон збереження маси речовин для перетворення схеми реакції на хімічне рівняння (завдання 23, 24), закон об'ємних відношень газів під час розрахунків за хімічними рівняннями (завдання 24); *обчислювати* за рівнянням реакції об'єм (н. у.) газуватого реагенту за відомою масою продукту (завдання 23). Розв'язування завдання 22 передбачало вміння *розрізняти* ненасичені й насичені розчини, *аналізувати* графік залежності розчинності солі від температури, *обчислювати* масу солі, яку треба розчинити в ненасиченому розчині солі, щоб отримати насичений розчин.

Особливістю тесту з хімії 2026 року стало використання структурованого завдання з короткою письмовою відповіддю (завдання 21): показник складності для першої частини завдання – 60,8 %, для другої – 51,1 %; розподільна здатність обох частин дуже хороша – 87,9 % і 89,9 % відповідно. Структурована задача дає змогу перевірити базові предметні уміння: перша частина – *обчислювати* кількість речовини газу за відомим об'ємом (н. у.), друга частина – молярну масу речовини за відомою масою і визначеною кількістю речовини. Зменшення кількості учасників, які правильно виконали другу частину задачі, є очікуваним, оскільки треба було робити ще один розрахунок й учасники могли неправильно записати формулу для розрахунку або припустити помилку під час розрахунку.

Перевагами структурованого завдання є:

– краща охопленість учасників із різними рівнями підготовленості: з-поміж учасників із низьким рівнем підготовленості правильно розв'язали першу частину 10,9 %, а другу – 4,7 %;

– можливість поетапного аналізу результатів виконання завдання, що складається з двох послідовних частин, дає змогу виявити, на якому етапі розв'язування виникли труднощі, і перевірити послідовне застосування алгоритму, а не лише кінцевий результат;

– підвищення інформативності результатів оцінювання, адже виконання окремих частин завдання дає змогу точніше диференціювати учасників за рівнем сформованості вміння розв’язувати розрахункові задачі.

Аналіз психометричних характеристик завдань сертифікаційної роботи з хімії підтвердив відповідність фактичних показників складності очікуваним характеристикам, за якими добирали завдання в тест. Це забезпечило прогнозовану варіативність складності та належну диференціацію учасників тестування. Загалом, цьогорічний тест з хімії має оптимальну складність (45,5 %) і дуже хорошу розподільну здатність (57,6 %). Отримані результати вказують на достатню інформативність тесту як інструменту оцінювання рівня сформованості предметних компетентностей з хімії, які необхідні для навчання в закладах вищої освіти.

Надалі вважаємо за потрібне:

– збільшити кількість структурованих завдань з-поміж завдань з короткою письмовою відповіддю, щоб оцінити виконання окремих етапів розв’язування задачі й забезпечити більш збалансований розподіл складності задач з хімії;

– добирати в тест завдання практичного змісту, щоб опосередковано перевіряти вміння застосовувати предметні знання для розв’язання нестандартних ситуацій;

– зберігати диференційований підхід у добиранні завдань за рівнем складності;

– збільшити частку легких завдань, що дасть змогу якісніше розподілити тестованих у нижньому сегменті шкали.

3.2.9. Сертифікаційна робота з географії

3.2.9.1. Структура та зміст сертифікаційної роботи

Зміст завдань з географії сертифікаційної роботи національного мультипредметного тесту визначено Програмою зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з географії, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 26 червня 2018 року № 696.

На виконання завдань сертифікаційної роботи з географії було відведено орієнтовно 60 хвилин.

Кількісний розподіл завдань сертифікаційної роботи за змістовими блоками наведено в таблиці 3.2.9.1.1.

Таблиця 3.2.9.1.1

№ з/п	Змістовий блок	Кількість завдань	Частка від загальної кількості завдань (%)
1	Загальна географія	5	16,7
2	Географія материків і океанів	4	13,3
3	Фізична географія України	6	20
4	Населення України та світу	4	13,3
5	Україна і світове господарство. Глобальні проблеми людства	9	30
6	Регіони та країни	2	6,7
Усього		**30**	**100**

Відповідно до Програми зовнішнього незалежного оцінювання з географії завдання сертифікаційної роботи були спрямовані на перевірку таких складників географічної підготовки:

– *знання* географічних понять і термінів; розташування географічних об’єктів; елементів географічної карти; процесів і явищ, що відбуваються в географічній оболонці; характеристик природних комплексів; просторових закономірностей природних та суспільних процесів і явищ, чинників розміщення населення, господарства;

– *уміння* визначати за описом належність географічного об’єкта до певного регіону, субрегіону, країни; явищ і процесів – до певної геосфери, системи розселення, виду економічної діяльності країни чи регіону; виділяти головне (характерні риси природного комплексу, особливості природи материків і океанів, місце України, країн і регіонів світу в міжнародному поділі праці); групувати, систематизувати географічну інформацію за вказаною ознакою; установлювати взаємозв’язки між процесами в географічній оболонці; аналізувати й оцінювати демографічні процеси, сучасні тенденції розвитку й просторової організації господарства України та інших країн світу;

– *предметні компетентності* з географії: здобувати інформацію з географічних і топографічних карт, картосхем, картограм і картодіаграм, таблиць статистичних даних, графіків, діаграм різних видів й аналізувати їх; застосовувати набуті знання і

вміння в нових умовах, робити висновки, оцінювати наслідки, прогнозувати розвиток природних і суспільних процесів тощо;

– *ключові компетентності:* уміння раціонально використовувати природні ресурси в рамках збалансованого розвитку (*екологічна грамотність і здорове життя)*; готовність запобігати негативному впливу стихійних природних і техногенних явищ (процесів) на життя і здоров'я своє і людей навколо; спроможність брати конструктивну участь у громадському житті (*громадянські компетентності*); уміння генерувати нові ідеї, ініціативи й утілювати їх задля підвищення як власного добробуту, так і розвитку суспільства й держави (*підприємливість*); здатність реагувати мовними засобами на природні, соціальні, економічні явища й процеси (с*пілкування державною і рідною, в разі відмінності, мовами*), уміння застосовувати математичні (числові) методи для розв'язування завдань із фізичної й суспільної географії (*математична грамотність*).

Сертифікаційна робота з географії містила 30 завдань трьох форм, а саме: з вибором однієї відповіді, завдання з короткою письмовою відповіддю і завдання з вибором трьох відповідей.

Кількісний розподіл завдань сертифікаційної роботи за формами наведено в таблиці 3.2.9.1.2.

Таблиця 3.2.9.1.2

Змістовий блок	**Форма завдання**			**Разом**
	з вибором однієї відповіді	з короткою письмовою відповіддю	з вибором трьох відповідей	
Загальна географія	1	4	–	**5**
Географія материків і океанів	4	–	–	**4**
Фізична географія України	5	–	1	**6**
Населення України та світу	3	–	1	**4**
Україна і світове господарство. Глобальні проблеми людства	7	–	2	**9**
Регіони та країни		–	2	**2**
Усього:	**20**	**4**	**6**	**30**

Завдання з вибором однієї відповіді (1–20) містило основу та чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. За правильне виконання завдання цієї форми можна було отримати 1 бал. Якщо вказано неправильну відповідь або відповіді на завдання не надано, – 0 балів.

Завдання з короткою письмовою відповіддю (21–24), у яких треба було зробити певні обчислення за топографічною картою й отримати числову відповідь. Розв'язання завдань у чернетці не перевіряли й до уваги не брали. За виконання завдання з короткою письмовою відповіддю можна було отримати 2 бали, якщо вказано

правильну відповідь чи 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь або відповіді на завдання не надано.

Завдання з вибором трьох відповідей (25–30) містило основу та сім варіантів відповіді, з яких лише три правильні. За виконання завдань цієї форми можна було отримати від 0 до 3 балів: за кожен правильно вказаний варіант відповіді із трьох можливих було нараховано 1 бал; 0 балів, якщо не вказано жодного правильного варіанта відповіді або відповіді на завдання не надано.

Завдання 6–24 упорядковано тематичними блоками (кластерами) й зілюстровано комплексами карт, діаграм, графіків, таблиць статистичних даних, профілів, рисунків тощо.

Завдання з блоку «Загальна географія» використано передусім для перевірки уміння працювати з картою. До змістового блоку «Географія материків і океанів» запропоновані завдання, за допомогою яких оцінювали знання особливостей природи материків і розуміння причиново-наслідкових зв'язків між компонентами природних комплексів на материках, уміння працювати з рисунками й картосхемами. Завдання, із яких сформовано блоки «Фізична географія України», «Населення України та світу», «Україна і світове господарство», «Регіони та країни», мали вищий когнітивний рівень, оскільки за їхньою допомогою перевіряли не лише знання розташування природних і суспільних об'єктів, уміння розпізнавати їх за картографічним зображенням, а й спроможність тестованих установлювати взаємозв'язки між складниками в природних комплексах, уміння здійснювати аналіз демографічної ситуації певної країни чи регіону, виявляти закономірності формування виробничої та просторової структури економіки України, окремих країн світу, світового господарства. Завдання вищого когнітивного рівня, які включено до вказаних блоків, охоплюють і зміст курсу «Географічний простір Землі» для 11 класу закладів загальної середньої освіти рівня стандарту, що узагальнює знання про природу, населення, господарство й суспільство задля розуміння сучасних глобальних процесів.

У таблиці 3.2.9.1.3 наведено розподіл балів, які можна отримати за кожен змістовий блок.

Таблиця 3.2.9.1.3

№ з/п	**Змістовий блок**	**Максимальна кількість балів**	**Частка від загальної кількості балів (%)**
1	Загальна географія	9	19,6
2	Географія материків і океанів	4	8,7
3	Фізична географія України	8	17,4
4	Населення України та світу	6	13,0
5	Україна і світове господарство	13	28,3
6	Регіони та країни	6	13,0
Усього		**46**	**100**

Максимальна кількість балів, яку можна було набрати, правильно виконавши всі завдання з географії, – **46**.

3.2.9.2. Психометричні характеристики сертифікаційної роботи

Статистичні характеристики результатів тестування з географії наведено в таблиці 3.2.9.2.1.

Таблиця 3.2.9.2.1

Назва характеристики	Кількісне значення
Обсяг вибірки[1]	15 789
Максимально можливий бал[2]	46
Максимально набраний бал[3]	46*
Середнє[4]	19,09
Мода[5]	15
Медіана[6]	18
Стандартне відхилення[7]	6,31
Асиметрія[8]	0,89
Ексцес[9]	3,72

* – *отримав один учасник*

[1] **Обсяг вибірки** – фактична кількість учасників, які проходили тестування під час сімнадцятої сесії.

[2] **Максимально можливий бал** (*Max*) – бал, який можуть набрати учасники тестування з цього навчального предмета, правильно виконавши всі завдання тесту, та обчислений згідно зі Схемами нарахування балів за виконання завдань національного мультипредметного тесту 2026 року, розробленими Українським центром оцінювання якості освіти та затвердженими відповідним наказом.

[3] **Максимально набраний бал** (*max*) – найбільший бал, який фактично набрали учасники тестування з цього навчального предмета та обчислений згідно зі Схемами нарахування балів за виконання завдань національного мультипредметного тесту 2026 року ($max \leq Max$).

[4] **Середнє** (Mean *(M)*) – середнє арифметичне значення балів, набраних усіма учасниками тестування з цього навчального предмета.

[5] **Мода** – кількість балів, яку найчастіше набирали учасники тестування з цього навчального предмета. На гістограмі розподілу учасників тестування за набраними балами моді (або модам) відповідає найвищий стовпчик (або кілька найвищих стовпчиків однакової висоти).

[6] **Медіана** (Median *(Me)*) – значення, яке ділить упорядковану множину балів, отриманих учасниками тестування з цього навчального предмета, на дві рівні за кількістю частини: у першій частині результати учасників не більші за медіану, а в другій – не менші.

[7] **Стандартне відхилення** (Standard Deviation *(St.Dev.)*) – статистичний показник розсіювання результатів тестування з цього навчального предмета, який характеризує середнє відхилення індивідуальних балів учасників від середнього значення *M.* Мале значення стандартного відхилення – *St.Dev.* < 15 % від значення *M* – свідчить про те, що результати більшості учасників зосереджені в порівняно вузькому інтервалі балів. Це може бути наслідком як однорідності групи тестованих за рівнем підготовленості, так і низької розподільної здатності тесту. Зі збільшенням значення стандартного відхилення, за інших рівних умов, результати тестування характеризуються більшою варіативністю, що може свідчити про кращу здатність тесту розрізняти учасників із різними рівнями підготовленості.

[8] **Асиметрія** (Skewness *(Sk)*) – показник, що характеризує ступінь і напрямок несиметричності розподілу балів, набраних учасниками тестування з цього навчального предмета. Якщо $Sk = 0$, то асиметрії немає, тобто розподіл є симетричним відносно середнього значення *M.* Якщо ж $Sk > 0$, то розподіл має правобічну асиметрію: більшість результатів зосереджено лівіше від середнього значення *M.* Від'ємна асиметрія ($Sk < 0$) вказує на те, що розподіл має лівобічну асиметрію: більшість результатів зосереджено правіше від середнього значення *M*. На практиці помітною асиметрією вважають значення $|Sk| \geq 0{,}1$ (у безрозмірній шкалі показника асиметрії).

[9] **Ексцес** (Kurtosis *(K)*) – показник, що характеризує форму розподілу результатів тестування з цього навчального предмета, ступінь концентрації балів, набраних учасниками тестування, поблизу середнього *M* та ймовірність появи крайніх (максимальних і мінімальних) значень порівняно з нормальним розподілом. Якщо $K = 0$, то розподіл має ту саму форму, що й нормальний. Якщо ж $K < 0$, то значення балів, набраних учасниками тестування, більш рівномірно розподілені в певному діапазоні, а крайні значення трапляються рідше, ніж для нормального розподілу. При $K > 0$ розподіл має більшу концентрацію значень навколо середнього й більшу ймовірність мінімальних і максимальних значень, ніж нормальний розподіл.

Закінчення табл. 3.2.9.2.1

Назва характеристики	Кількісне значення
Складність тесту[10]	39,71
Розподільна здатність тесту[11]	33,59
Надійність тесту[12]	0,76
Стандартна похибка вимірювання[13]	3,08

[10] **Складність тесту** – середнє арифметичне значень показників складності *(P-value)* усіх завдань тесту з цього навчального предмета.

У таблиці наведено проміжки значень складності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику тесту.

Проміжок значення P-value	Характеристика тесту
80 – 100 %	дуже легкий
60 – 79 %	легкий
40 – 59 %	оптимальний
21 – 39 %	складний
≤ 20%	дуже складний

[11] **Розподільна здатність тесту** – середнє арифметичне значень показників розподільної здатності *(D-index)* усіх завдань тесту з цього навчального предмета.

У таблиці наведено проміжки значень розподільної здатності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику тесту.

Проміжок значення D-index	Характеристика тесту
41 – 100 %	з дуже хорошою розподільною здатністю
31 – 40 %	з хорошою розподільною здатністю
21 – 30 %	з середньою розподільною здатністю
≤ 20 %	з низькою розподільною здатністю

[12] **Надійність тесту** (Reliability) – характеристика внутрішньої узгодженості результатів тестування між різними завданнями одного тесту; узгодженості результатів тестування за варіації методів, інструментів або оцінювачів; узгодженості результатів при повторному проведенні тесту за інших незмінних умов.

У практиці освітніх вимірювань надійність тесту найчастіше оцінюють за показником внутрішньої узгодженості, що характеризує, наскільки узгоджено завдання тесту вимірюють одну й ту саму латентну ознаку та якою мірою випадкові похибки окремих завдань компенсують або, навпаки, підсилюють одна одну.

Найпоширенішим статистичним показником внутрішньої узгодженості є коефіцієнт Альфа Кронбаха *(Cronbach's alpha)*. Він відображає середню кореляцію між результатами виконання завдань тесту та їхнім внеском у загальну варіацію тестового бала. У практиці освітніх вимірювань референсним (мінімально прийнятним) вважають значення Альфи Кронбаха не менше ніж 0,75. Чим більшим є значення Альфи Кронбаха, тим меншою є похибка вимірювань.

У таблиці наведено проміжки значень коефіцієнта Альфа Кронбаха (округлених до сотих) та характеристику надійності тесту як інструмента вимірювання.

Проміжок значення Cronbach's alpha	Характеристика тесту
0,90 – 0,99	відмінний інструмент вимірювання
0,85 – 0,89	дуже хороший інструмент вимірювання
0,80 – 0,84	хороший інструмент вимірювання
0,75 – 0,79	задовільний інструмент вимірювання
< 0,75	малозадовільний інструмент вимірювання

[13] **Стандартна похибка вимірювання** (Standard Error of Measurement *(SEM)*) – статистичний показник, що оцінює ступінь відхилення результатів вимірювання від істинного значення вимірюваної величини. Вона залежить від надійності тесту та стандартного відхилення (*St.Dev.*).

Якість тесту вважають задовільною, якщо величина *SEM* не перевищує $^1/_2$ від величини *St.Dev.*

Що меншим є значення *SEM,* то більшою є ймовірність того, що результати вимірювання (тестові бали) оцінюють реальний стан успішності тестованих.

На діаграмах 3.2.9.2.1–3.2.9.2.3 показано розподіл учасників тестування з географії за кількістю набраних тестових балів та отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів.

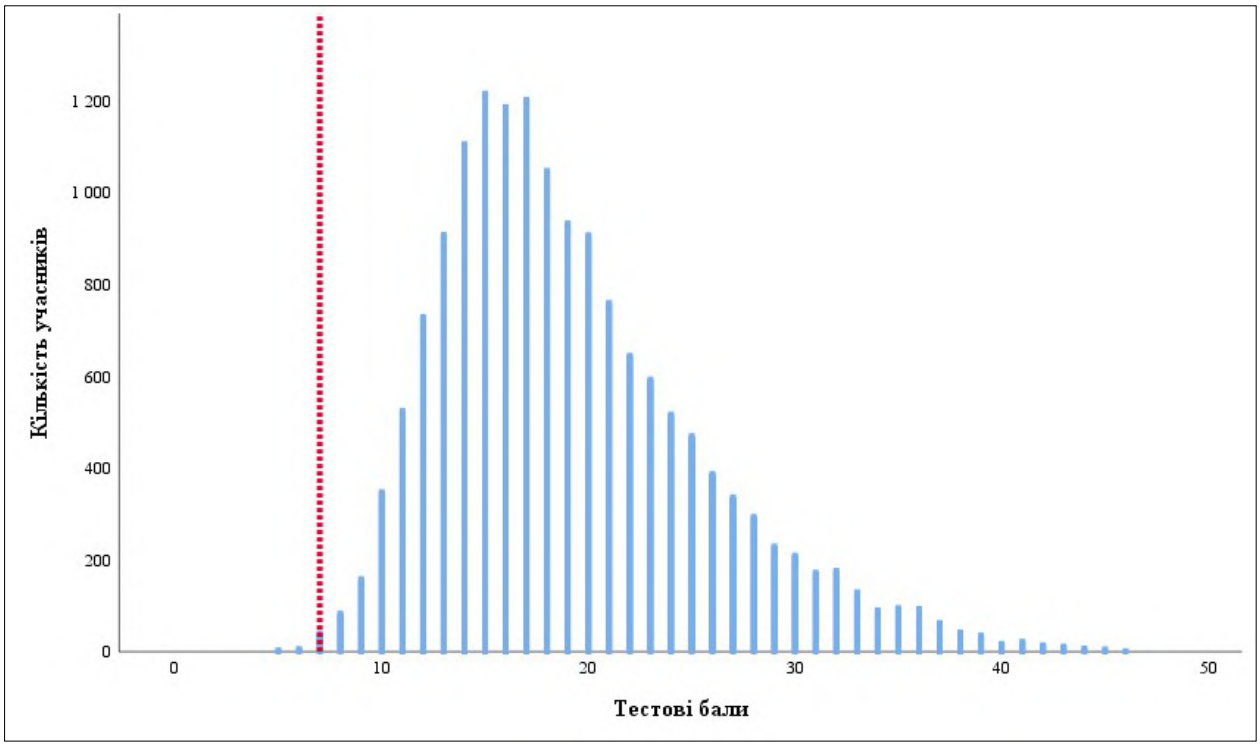

Діаграма 3.2.9.2.1. *Розподіл учасників тестування з географії за кількістю набраних тестових балів*[14]

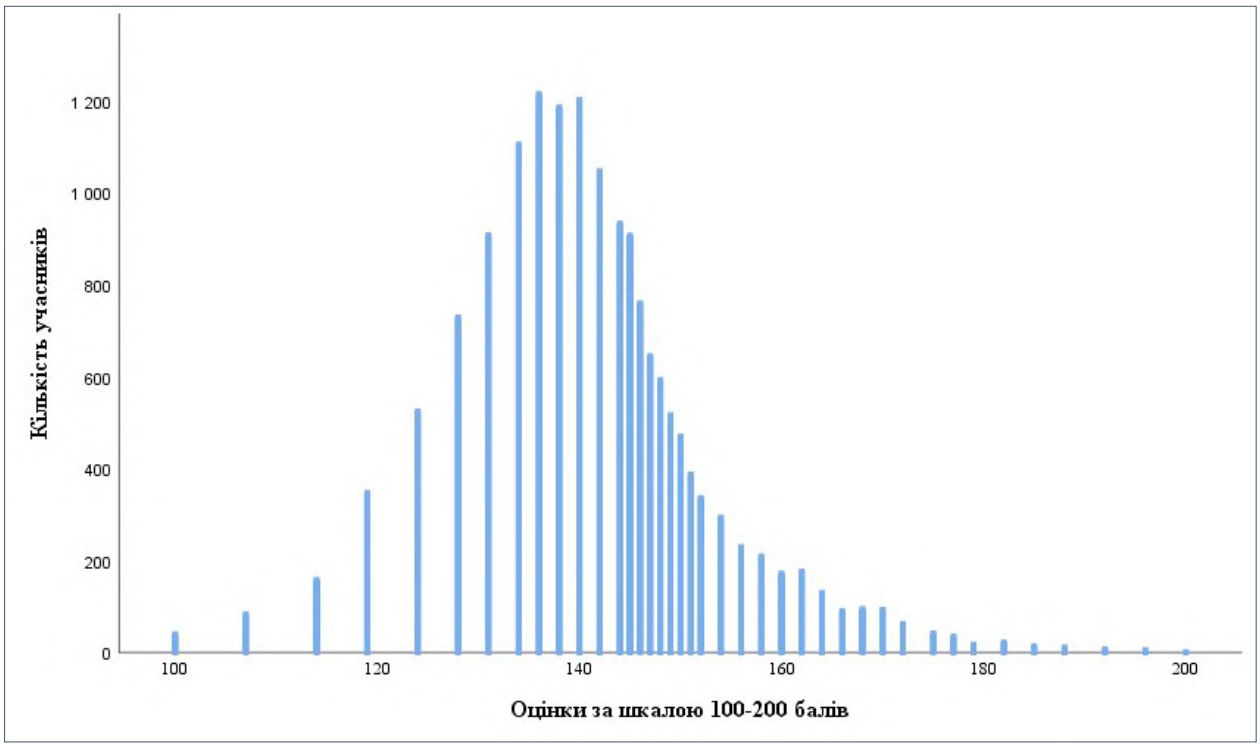

Діаграма 3.2.9.2.2. *Розподіл учасників тестування з географії за кількістю отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів*

[14] Червоною пунктирною лінією на діаграмі 3.2.9.2.1 позначено поріг «склав / не склав» (7 балів), установлений Порядком прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 26 лютого 2026 року № 373, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України від 20 березня 2026 року за № 374/45768.

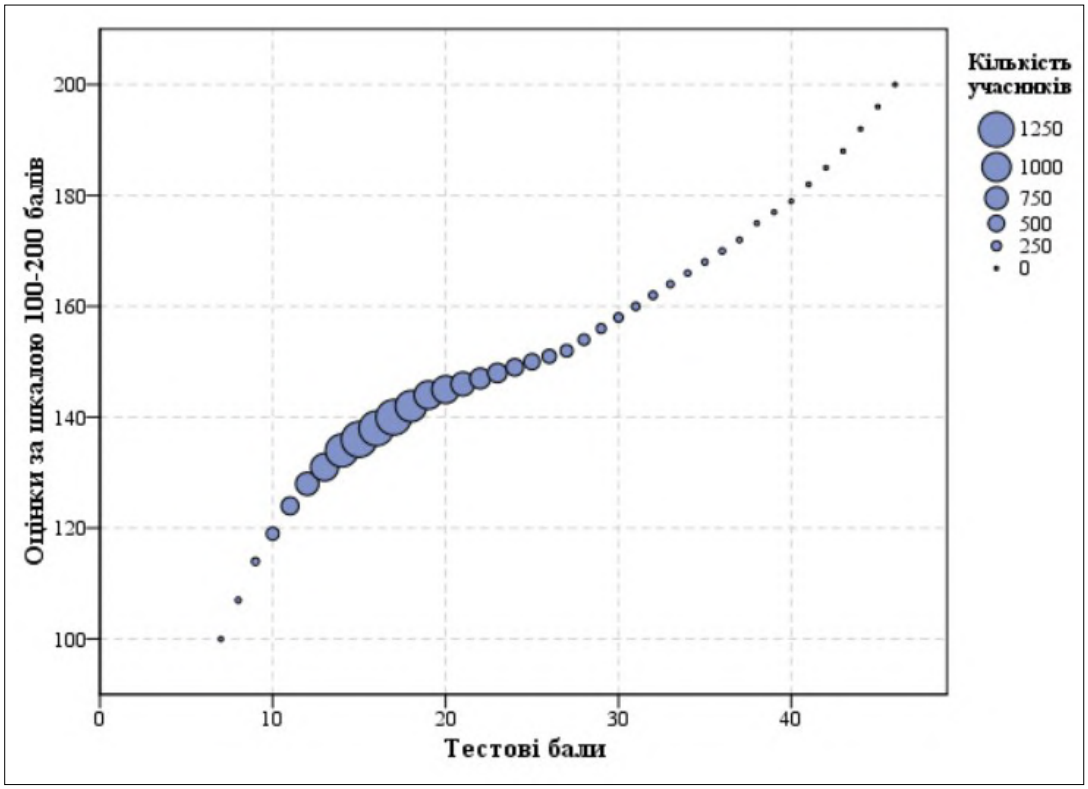

Діаграма 3.2.9.2.3. *Розподіл учасників тестування з географії за кількістю набраних тестових балів та отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів*

На точковій діаграмі[15] 3.2.9.2.4 показано розподіл (розсіювання) тестових завдань з географії за складністю[16] та розподільною здатністю[17].

[15] **Точкова діаграма** (*діаграма розсіювання*) – один із типів математичних діаграм, що використовують для відображення в декартовій системі координат значень двох змінних для набору даних. Дані (тестові завдання) показано у вигляді набору точок, кожна з яких має значення однієї змінної (показника складності), що визначає її положення на горизонтальній осі, та значення іншої змінної (показника розподільної здатності), що визначає її положення на вертикальній осі.

[16] **Складність тестового завдання** *(P-value)* – показник успішності виконання цього завдання учасниками тестування. Визначають як відношення (у відсотках) кількості балів, набраних усіма учасниками за виконання цього завдання, до максимальної кількості балів, яку вони могли б отримати за його виконання. У таблиці наведено проміжки значень складності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику тестового завдання.

Проміжок значення P-value	Характеристика завдання
80 – 100 %	дуже легке
60 – 79 %	легке
40 – 59 %	оптимальне
21 – 39 %	складне
≤ 20 %	дуже складне

[17] **Розподільна здатність (дискримінативність) тестового завдання** *(D-index)* – показник здатності тестового завдання диференціювати учасників тестування з різним рівнем підготовленості. Дискримінативність завдання визначають як різницю складності завдання для сильної та слабкої (добре й погано підготовленої) груп учасників тестування. У таблиці наведено проміжки значень розподільної здатності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику дискримінативності тестового завдання.

Проміжок значення D-index	Характеристика дискримінативності завдання
41 – 100 %	дуже хороша
31 – 40 %	хороша
21 – 30 %	середня
≤ 20 %	низька

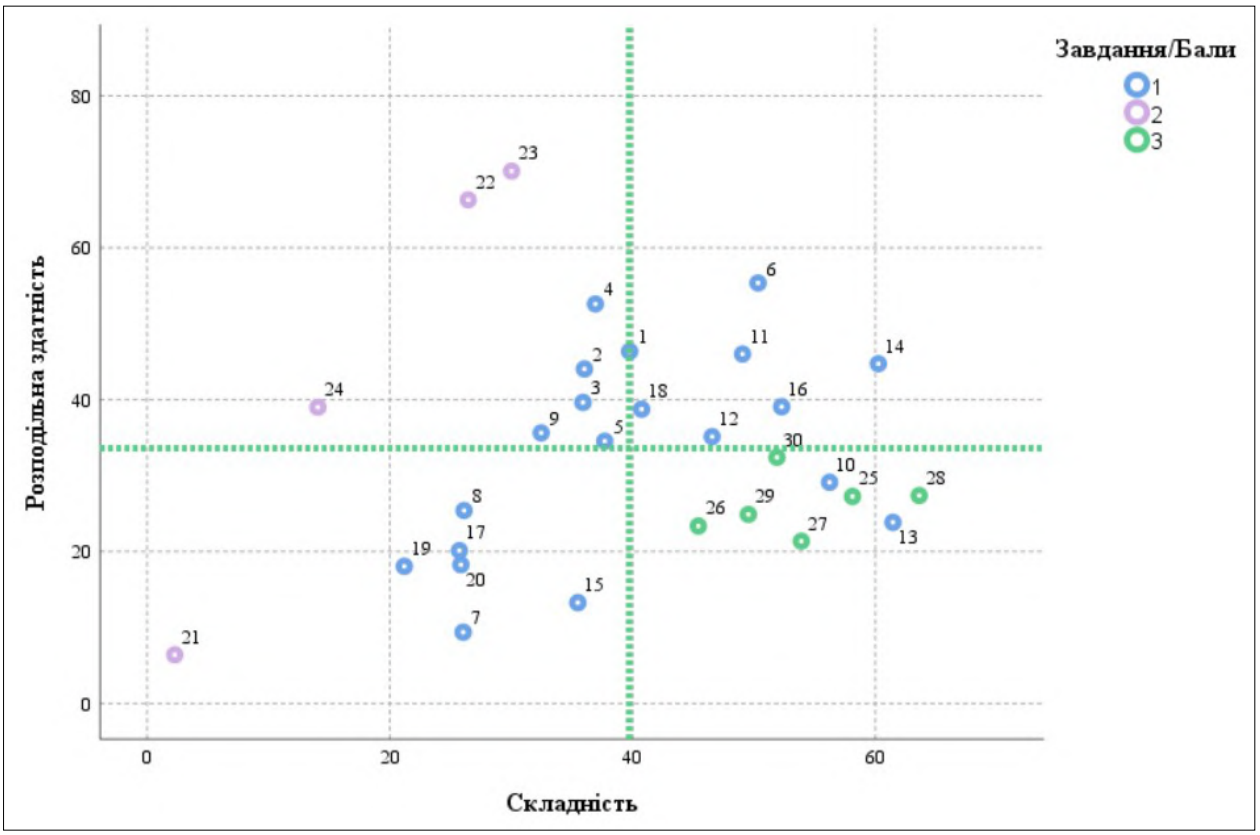

Діаграма 3.2.9.2.4. *Розподіл (розсіювання) тестових завдань з географії за складністю та розподільною здатністю*[18]

На діаграмі 3.2.9.2.5 показано розподіл (розсіювання) тестових завдань з географії за показником (коефіцієнтом) кореляції[19].

[18] Синім кольором на діаграмі позначено тестові завдання, які оцінювали в 0 або 1 бал; фіолетовим – завдання, які оцінювали в 0 або 2 бали; зеленим – завдання, які оцінювали в 0, 1, 2 або 3 бали. Вертикальною пунктирною лінією позначено середню складність тесту, горизонтальною пунктирною лінією – середню розподільну здатність тесту.

[19] **Кореляція тестового завдання** (Correlation) – зв'язок між результатами виконання певного завдання тесту учасниками тестування та їхнім загальним тестовим балом. Коефіцієнт кореляції є числовою мірою сили та напряму лінійного зв'язку. Види коефіцієнтів кореляції:

– Rit (Item-Test Correlation) – показник зв'язку між результатами виконання певного завдання тесту й загальним тестовим балом, ***з урахуванням бала*** за виконання цього завдання;

– Rir (Item-Rest Correlation) – показник зв'язку між результатом виконання певного завдання тесту й загальним тестовим балом, ***без урахування бала*** за виконання цього завдання.

Що сильніший прямий (позитивний) зв'язок між результатами виконання завдання й загальним тестовим балом, то більшим є коефіцієнт кореляції та тим краще результати виконання завдання узгоджені з рівнем підготовленості учасників. Тому коефіцієнт кореляції використовують як один із показників дискримінативної здатності завдання.

Значення коефіцієнта кореляції належить проміжку [-1;1], тобто варіюється від 0 (немає лінійного зв'язку) до 1 (абсолютний лінійний зв'язок) або -1 (абсолютний негативний лінійний зв'язок).

У таблиці наведено проміжки значень коефіцієнта кореляції (округлених до сотих) та характеристику дискримінативності тестового завдання за показником узгодженості результатів його виконання із загальним тестовим балом.

Проміжок значення показника Rit	Характеристика дискримінативності завдання
0,25 – 1	висока
0,2 – 0,24	прийнятна
-1 – 0,19	низька

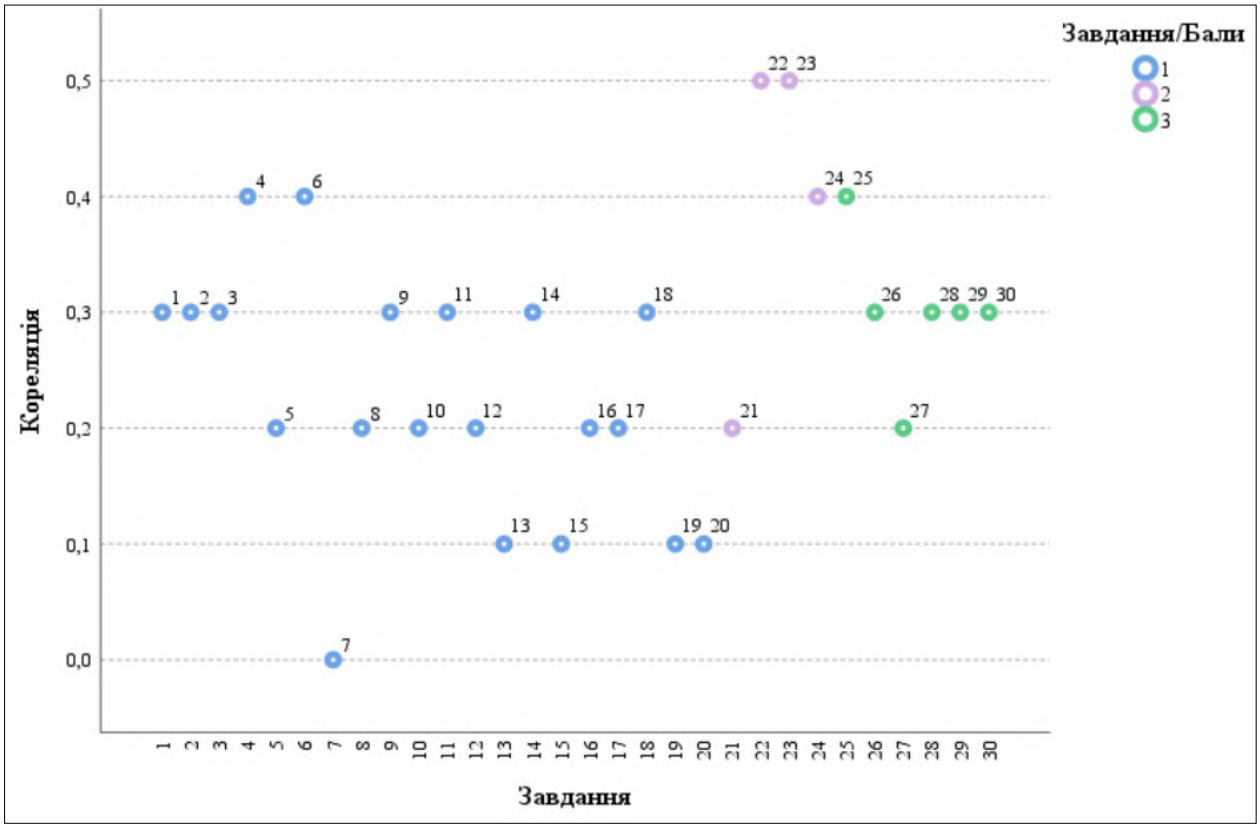

Діаграма 3.2.9.2.5. *Розподіл (розсіювання) тестових завдань з географії за показником (коефіцієнтом) кореляції*[20]

[20] Синім кольором на діаграмі позначено тестові завдання, які оцінювали в 0 або 1 бал; фіолетовим – завдання, які оцінювали в 0 або 2 бали; зеленим – завдання, які оцінювали в 0, 1, 2 або 3 бали.

3.2.9.3. Психометричні характеристики завдань сертифікаційної роботи

1. Позначте назву географічного об'єкту, поблизу якого розташована найближча до Гринвіцького меридіана крайня точка України.

А Грем'яч
Б Соломоново
В Рання Зоря
Г Сарич

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Б	23,5	39,7	16,4	20,4	39,7	46,4	0,3

2. Визначте координати точки, яку позначено на фрагменті карти буквою Х.

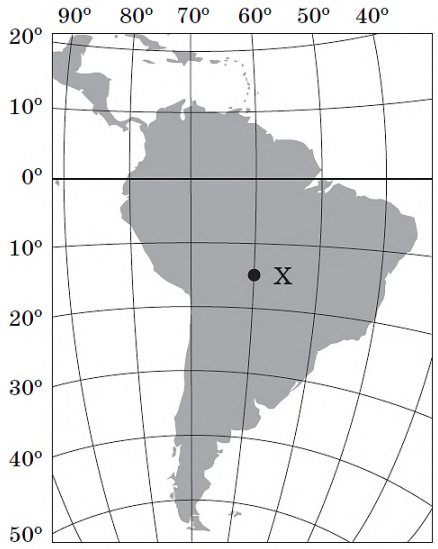

А 60° пд. ш., 15° зх. д.
Б 60° пн. ш., 15° сх. д.
В 15° пд. ш., 60° зх. д.
Г 15° пн. ш., 60° сх. д.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
В	24,1	21,1	36,0	18,8	36,0	44,0	0,3

3. Рівнинна частина території України піднята над рівнем Світового океану в середньому на 175 метрів. Зважаючи на цей показник, визначте форму рівнин, яка переважає в Україні.

А западини
Б низовини
В височини
Г плоскогір'я

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Б	8,5	35,9	30,8	24,8	35,9	39,6	0,3

4. Судно із Чорного моря зайшло в протоку Босфор і рухається в Атлантичний океан. Які три моря пройде судно, перш ніж перетне Гібралтарську протоку?

А Північне → Червоне → Аравійське
Б Біле → Саргасове → Карибське
В Азовське → Балтійське → Каспійське
Г Мармурове → Егейське → Середземне

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г			
Г	20,0	8,2	34,9	36,9	36,9	52,6	0,4

5. У моделі просторової структури світового господарства «центр – напівperiферія – периферія» (див. схему) Україна є державою

А «центру»
Б одного із «центрів»
В «напівперифериї»
Г «периферії»

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г			
В	21,4	27,9	37,7	13,0	37,7	34,5	0,2

6. Проаналізуйте карту кліматичних поясів Африки.
Позначте особливість географічного положення материка, яка зумовлює майже дзеркальне формування типів клімату – два субекваторіальні, два тропічні і два субтропічні кліматичні пояси.

А розташований у Західній і Східній півкулях
Б лежить на північ і південь від екватора
В омивають води двох океанів і двох морів
Г наближений до найбільшого за площею материка

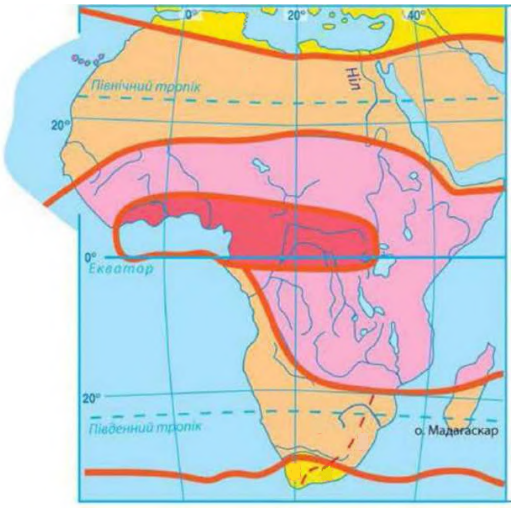

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г			
Б	11,9	50,3	24,4	13,4	50,3	55,4	0,4

7. Екваторіальний кліматичний пояс в Африці простягнувся від узбережжя Атлантичного океану до західного берега озера Вікторія (див. карту).

Що обмежує простягання екваторіального кліматичного поясу на материку до узбережжя Індійського океану?

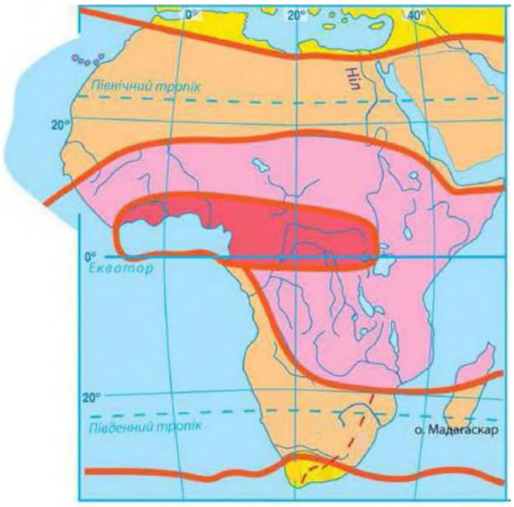

А зменшення сумарної сонячної радіації
Б збільшення абсолютної висоти поверхні
В послаблення впливу мусонної циркуляції
Г збільшення розчленованості берегової лінії

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Б	16,1	26,0	31,4	26,5	26,0	9,4	0,0

8. Порівняйте географічне положення й розміри південної частини Африки та материка Австралія (див. карту-схему). Прочитайте кліматограми позначених штрихуванням місцевостей в Австралії й Африці.

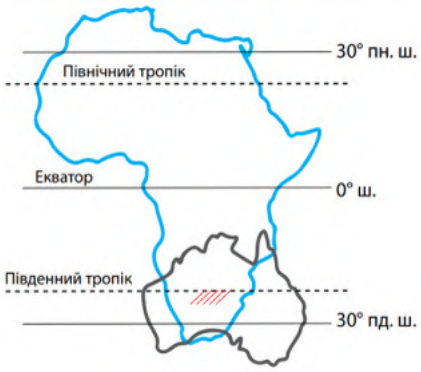

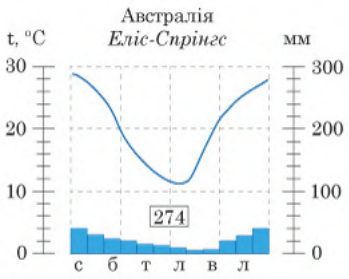

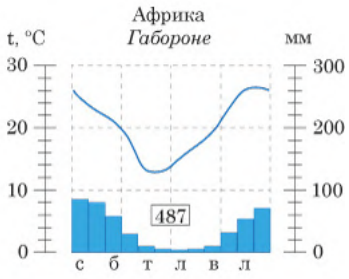

Який кліматичний показник в Африці істотно відрізняється і чому?

А вища середньосічнева температура повітря, бо менша площа суходолу
Б більша річна сума опадів, бо менша протяжність із заходу на схід
В тепліші зимові місяці (червень-серпень), бо більша географічна широта
Г більша річна амплітуда температури повітря, бо ближче до тропіка

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Б	17,7	26,1	21,9	34,3	26,1	25,4	0,2

9. Якою буквою на карті України позначено природну зону, подібні ландшафти якої в Північній Америці називають преріями, у Південній – пампою (пампасами), а в Південній Африці – словом «велд»?

А
Б
В
Г

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г			
Г	11,7	23,8	32,0	32,5	32,5	35,6	0,3

10. Проаналізуйте поширення зональних типів ґрунтів в одній із областей України. Які основні типи рослинності зумовили процеси ґрунтоутворення в цій області?

А ялицеві й смерекові ліси, гірські луки
Б хвойні ліси, лучно-болотні угруповання подів
В мішані й широколистяні ліси, лучні степи
Г байрачні ліси, полиново-типчакові степи

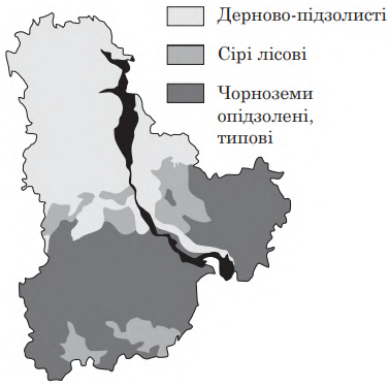

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г			
В	10,1	24,1	56,2	9,6	56,2	29,1	0,2

11. Доберіть актуальну тему науково-практичної конференції екологів у позначеному на карті районі.

А «Залісення розвіюваних нижньодніпровських пісків»
Б «Причини деградації ялицевих і смерекових лісів»
В «Природне відновлення дібров Поділля»
Г «Сучасний стан заболочених вільхових лісів Полісся»

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г			
Б	9,0	49,0	20,9	21,1	49,0	46,0	0,3

12. На карті виділено групу країн зі схожими характеристиками демографічної ситуації.

За якою ознакою згруповано ці країни?

А природний приріст більший, ніж міграційний
Б чисельність народжених менша, ніж померлих
В кількість дітей більша, ніж літніх людей
Г частка жінок менша, ніж чоловіків

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г			
Б	28,9	46,5	13,8	10,8	46,5	35,1	0,2

13. Проаналізуйте графіки зміни демографічних показників у чотирьох країнах протягом 2005-2025 рр.

Яка країна за цей період перейшла від розширеного відтворення населення до звуженого?

А Індія
Б Китай
В США
Г Німеччина

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г			
Б	10,3	61,4	19,7	8,6	61,4	23,8	0,1

14. Визначте регіони України (див. картограму), у яких 2025 р. народилося більш як 10 тис. дітей. Що зумовлює лідерство цих регіонів за показником кількість новонароджених (осіб за рік)?

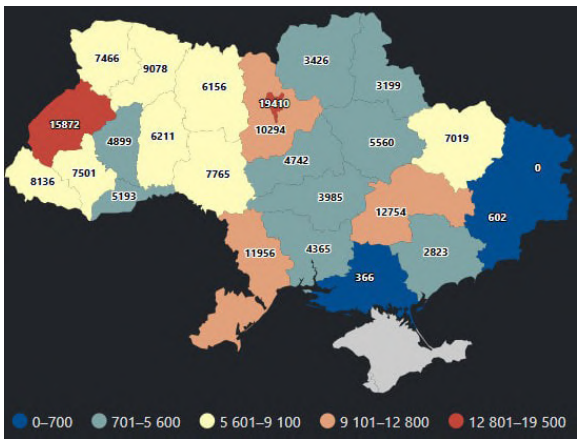

А більша чисельність населення
Б вищий середній вік населення
В нижчий рівень урбанізованості
Г менша частка дітей (0 -14 років)

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
А	60,2	16,9	13,5	9,4	60,2	44,7	0,3

15. Проаналізуйте рейтинг країн групи лідерів за обсягом видобутку певного виду рудної сировини (див. карту).

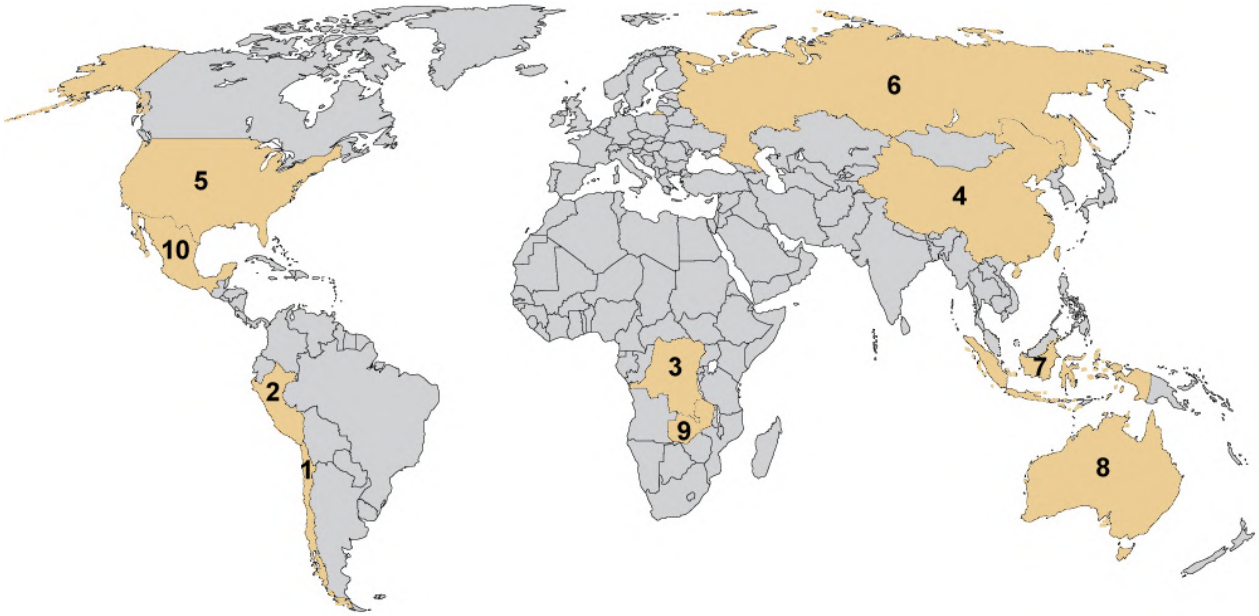

Визначте цей вид рудних корисних копалин.

А алюмінієві руди
Б титанові руди
В марганцеві руди
Г мідні руди

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Г	25,2	18,0	21,3	35,5	35,5	13,3	0,1

16. Зіставте діаграми розподілу (%) світових підтверджених запасів і видобутку залізних руд між країнами світу

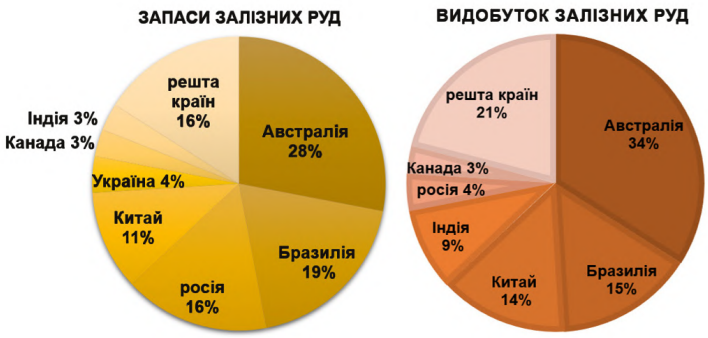

На підставі наведеної статистичної інформації можна стверджувати, що розташування підприємств залізорудної промисловості зумовлено передусім

А тектонічною будовою території країни
Б природноресурсним потенціалом території
В можливостями комбінування виробництв
Г державними нормами екологічної безпеки

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Б	16,5	52,3	17,8	13,4	52,3	39,1	0,2

17. Загальною світовою тенденцією було поступове збільшення світового видобутку залізних руд на 8 % за п'ять років. Проаналізуйте карту, на якій позначено країни з найдинамічнішим збільшенням (% за п'ять років) обсягу видобутку залізних руд.

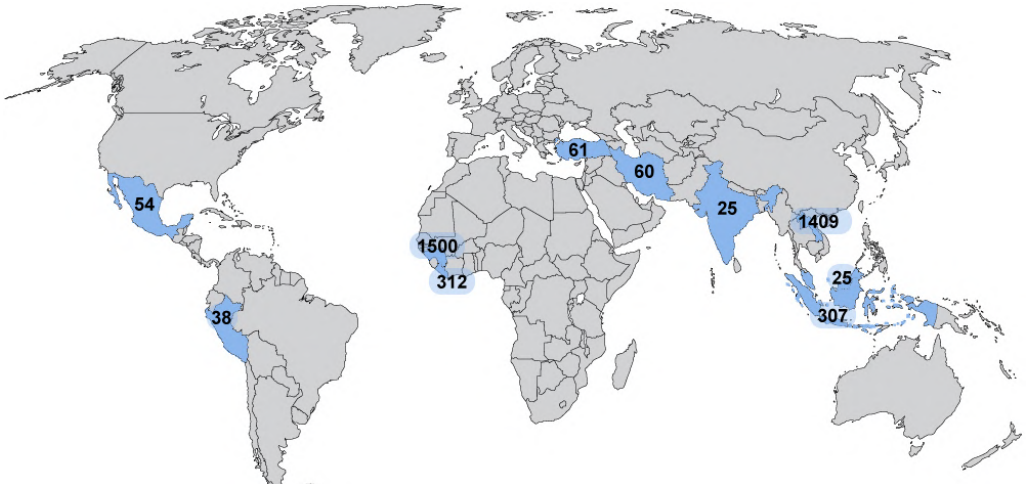

Яку тенденцію розвитку й розміщення залізорудного виробництва у світі зілюстровано на карті?

А зміщення до узбережжя внутрішніх морів
Б тяжіння до глобальних «центрів» економіки
В переміщення в країни, що розвиваються
Г концентрування в постіндустріальних країнах

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
В	39,6	15,0	25,7	19,7	25,7	20,1	0,2

18. Транснаціональні корпорації (ТНК) пришвидшують процес інтернаціоналізації виробництва й капіталу у світі, тому що

А розташовують свої штаб-квартири у високорозвинених країнах
Б мають обсяг річного доходу, співмірний із ВВП деяких країн
В відкривають філіали, дочірні компанії в багатьох країнах світу
Г впливають на внутрішню політику уряду в країні базування

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
В	16,3	26,3	40,7	16,7	40,7	38,7	0,3

19. Прочитайте фрагмент аналітичної довідки:
«Результати економіко-географічних досліджень засвідчили, що виробничі витрати в США лише на 7 % більші, ніж у Китаї, а завозити товари від американських виробників на 15 % дешевше, ніж з Європи й Азії. Щоб збільшувати зайнятість у промисловості США, доцільно стимулювати розробку й упровадження інновацій. Державі також треба мотивувати американські ТНК повернути в США низку промислових виробництв з інших країн».
Про який сучасний тренд економічного розвитку США йдеться?

А глобалізацію
Б цифровізацію
В реіндустріалізацію
Г регіональну інтеграцію

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
В	39,0	15,2	21,2	24,6	21,2	18,1	0,1

20. Країни, що розвиваються, від процесу глобалізації отримали значні інвестиції в різні сфери діяльності. Проте антиглобалісти в цих країнах виступають проти глобалізації, тому що вважають її причиною зростання

А обсягу експорту
Б рівня безробіття
В ізольованості країн
Г нерівності у світі

Ключ	Відповіді учасників (%)				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**			
Г	32,9	29,7	11,6	25,8	25,8	18,3	0,1

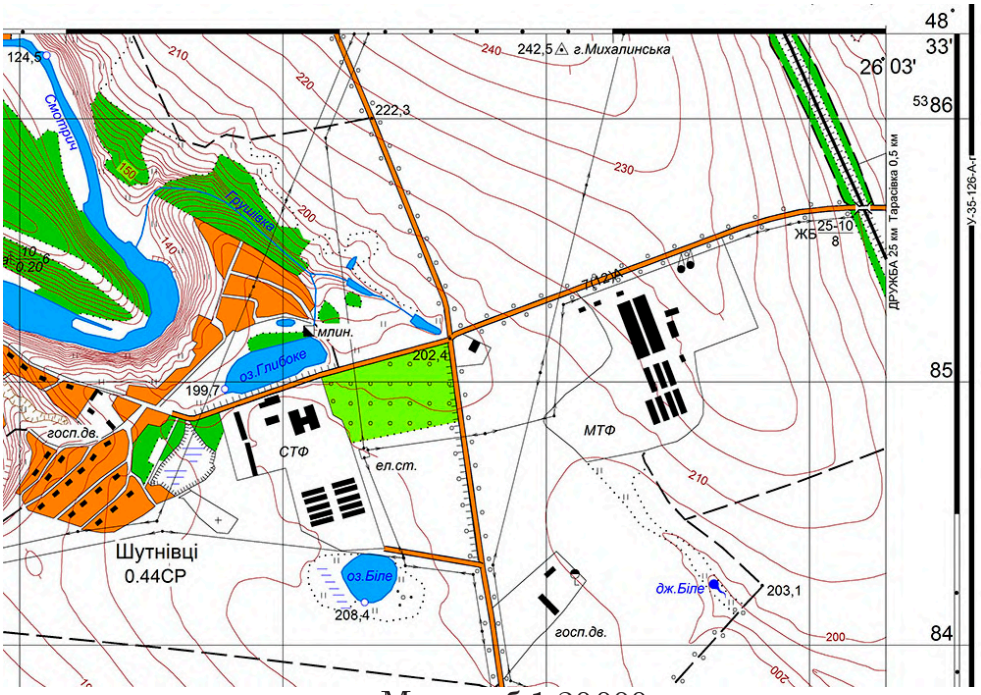

Масштаб 1:20000

21. За фрагментом топографічної карти визначте географічну довготу (у градусах) села Шутнівці.

Відповідь	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів		Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**2**			
26	97,7	2,3	2,3	6,4	0,2

22. За фрагментом топографічної карти визначте відносну висоту (у метрах) гори Михалинська щодо урізу води в річці Смотрич.

Відповідь	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів		Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**2**			
118	73,6	26,4	26,4	66,3	0,5

23. За фрагментом топографічної карти визначте відстань (у метрах) від перехрестя автошляхів до мосту над залізницею, якщо на карті довжина цього шляху становить 9 см.

Відповідь	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів		Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**2**			
1800	70,0	30,0	30,0	70,1	0,5

24. За фрагментом топографічної карти визначте азимут (у градусах) руху автомобіля дорогою від села Шутнівці до мосту над залізницею, якщо напрямок руху відхиляється від напрямку на схід на 15°.

Відповідь	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів		Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**2**			
75	85,9	14,1	14,1	39,0	0,4

25. Які природні процеси можуть досліджувати географи-науковці в південній частині Одеської області (див. фрагмент карти)?

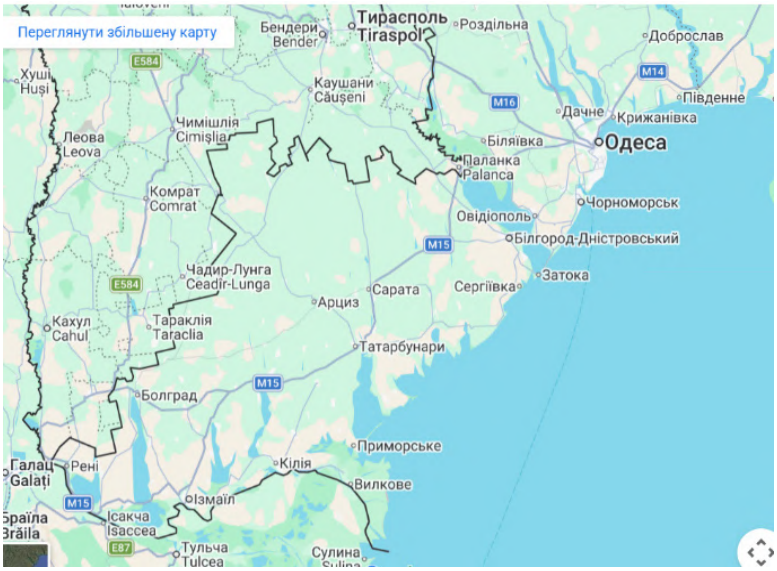

1 неотектонічні рухи в межах Українського щита
2 грязьовий вулканізм на Керченському півострові
3 руйнування (абразія) берегової лінії Чорного моря
4 акумуляція і збільшення площі суходолу в дельті Дунаю
5 поверхневий карст на яйлах Головного пасма
6 обміління Куяльницького й Хаджибейського лиманів
7 молоді заплавні ліси й луки на дні Каховського водосховища

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**1**	**2**	**3**			
346	3,4	33,8	48,0	14,8	58,1	27,2	0,4

26. «Блакитний банан» – одна з найбільших у світі зон концентрації людей (понад 110 млн осіб), грошей та виробництва (див. карту-схему). Які форми розселення формують просторовий каркас «Блакитного банана»?

1 Англійський мегалополіс
2 Верхньосілезька метрополія
3 Великий Париж (Паризька агломерація)
4 столична агломерація Рима
5 Мадридська агломерація
6 Рейнсько-Рурський регіон
7 агломерація Мілана

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**1**	**2**	**3**			
167	9,3	51,4	33,2	6,1	45,4	23,4	0,3

27. Позначте основні способи розв'язання продовольчої проблеми в найменш розвинених країнах світу.

1 комплексне використання мінеральних ресурсів
2 зниження темпів природного приросту населення
3 перехід від звуженого до розширеного відтворення населення
4 зростання врожайності сільськогосподарських культур
5 підвищення продуктивності тваринництва
6 пришвидшений розвиток третинного сектору економіки
7 обмеження обсягу продовольчої гуманітарної допомоги

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**1**	**2**	**3**			
245	7,1	35,5	46,0	11,4	53,9	21,4	0,2

28. У сучасному світі Україна як ІТ-хаб є й буде популярна й приваблива на ринку ІТ-послуг. Позначте аргументи такої оцінки сектору інформаційних послуг України.

1 великі витрати на оплату праці й податки у сфері ІТ-послуг
2 висока якість професійної підготовки ІТ-фахівців
3 скорочення чисельності персоналу в ІТ-компаніях
4 функціонування ІТ-кластерів з ефективною інфраструктурою
5 тривале зменшення обсягів експорту ІТ-послуг
6 висока адаптивність ІТ-компаній до роботи в умовах ризиків
7 тривала релокація ІТ-бізнесу за межі країни

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**1**	**2**	**3**			
246	5,3	23,0	47,4	24,3	63,6	27,4	0,3

29. Обсяг виробництва товарів і послуг у Китаї більший, ніж у Японії, проте Японію зараховують до групи високорозвинених постіндустріальних країн, а Китай – ні. Які показники соціально-економічного розвитку треба передусім збільшити Китаю, щоб увійти в цю групу країн?

1 обсяг валового внутрішнього продукту (ВВП) країни
2 обсяг ВВП в розрахунку на одного жителя країни
3 чисельність економічно активного населення
4 частку третинного сектору в структурі національної економіки
5 рівень концентрації матеріаломістких виробництв
6 питому вагу високотехнологічної продукції в структурі експорту
7 рівень забезпеченості освітніми послугами дітей шкільного віку

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**1**	**2**	**3**			
246	10,1	41,6	37,8	10,5	49,5	24,9	0,3

30. Позначте сегменти світового ринку товарів і послуг, на яких суб'єкти економіки України є експортерами товарів, а Сполучених Штатів Америки – імпортерами цих товарів.

1 скраплений природний газ
2 нафтопродукти
3 металообробні верстати
4 соняшникова олія
5 натуральний мед
6 програмне забезпечення
7 легкові автомобілі

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**1**	**2**	**3**			
456	10,8	35,9	40,2	13,1	51,9	32,4	0,3

3.2.9.4. Загальні висновки щодо результатів виконання завдань сертифікаційної роботи

Сертифікаційна робота із географії 2026 року – тест другого етапу НМТ, який вступники вибирали під час реєстрації. Структуру сертифікаційної роботи і зміст завдань скеровано на визначення результатів навчання з географії, здобутих на основі повної загальної середньої освіти. На основі отриманих тестових балів учасників тестування розподілено за рейтингом (шкала від 100 до 200 балів) для вступу до закладів вищої освіти.

У сертифікаційній роботі з географії 2026 року 80 % завдань використано для оцінювання сформованості в учасників тестування навичок роботи з різноманітними інформаційними ресурсами (карти, картосхеми, картограми, картодіаграми, таблиці статистичних даних, графічні моделі, діаграми, схеми, профілі, рисунки, світлини, фрагменти тексту тощо). Зміст цих тестових завдань дає змогу об'єктивно оцінити рівень набутих знань, предметних умінь і навичок учасників тестування з географії, їхньої готовності не тільки аналізувати інформацію, а й прогнозувати зміни в геосистемах різних рівнів; визначати способи вирішення глобальних господарських, соціокультурних і екологічних проблем; оцінювати роль країн й України у світовій економіці, політиці та процесах міжнародної інтеграції, застосовувати знання і вміння в нових ситуаціях, тобто визначити рівень сформованості ключових і предметних компетентностей, володіння якими необхідне для успішного навчання в закладах вищої освіти.

Сертифікаційна робота з географії 2026 року містила 40 % завдань, уключених для оцінювання *знаннєвого складника* (*знання, розуміння*) результатів навчально-пізнавальної діяльності тестованих. Психометричні показники таких завдань засвідчили, що більшість тестованих правильно співвіднесли в межах однієї з областей України типи ґрунтів і типи рослинності як ґрунтотворного чинника (завдання 10). Під час виконання завдань 25 і 30 (з вибором трьох відповідей), які були скеровані на визначення розташування відомих природних об'єктів у регіонах України (на прикладі Одещини) і знання основних складників експорту України більше третини тестованих набрали хоча б 1 бал, а майже половина учасників тестування, виконуючи завдання 25, і дещо більше 40 % тестованих, виконуючи завдання 30, отримали 2 бали. Отже, завдання 10, 25, 30 знаннєвого складника виявилися оптимальними для тестованих. Проте результати виконання завдань, скерованих на перевірку знань основних об'єктів та закономірностей природи материків і океанів, демонструють нижчий очікуваного рівень знань: лише третина тестованих розпізнає Середземне море на шляху з протоки Босфор в Атлантичний океан (завдання 4 з картосхемою), уподібнює степи України, прерії Північної Америки й пампу (пампаси) Південної Америки (завдання 9). Майже 75% учасників тестування не змогли правильно застосувати знання про закономірності поширення екваторіального клімату в Африці під час роботи з картою (завдання 7). Тож завдання 4, 7 та 9 виявилися для учасників цьогорічного тестування складними.

Тест з географії 2026 року продемонстрував тенденцію зниження рівня володіння науковою термінологією (знання й розуміння змісту основних географічних понять). Тестові завдання, скеровані на перевірку *розуміння* географічних термінів (низовина й височина, платформа, щит і западина, територіальні води й прикордонна територія, «центр» і «периферія», індустріалізація й реіндустріалізація,

інтернаціоналізація й глобалізація тощо), мають подібний рівень складності (20 – 40 %) й порівняно низький показник кореляції. Найскладнішими для учасників тестування були завдання, у яких треба розуміти зміст абстрактних наукових понять з курсу суспільної географії. Якщо в тестовому завданні розуміння змісту понять зумовлює правильність встановлення причиново-наслідкових зав'язків, то складність такого завдання не перевищує 30 %. Наприклад, у завданні 17 майже 40 % тестованих не підтвердили знання змісту поняття «внутрішнє море», тому позначають хибне твердження щодо сучасного розвитку залізорудного виробництва у світі. Це завдання виявилося складним. Доцільно зазначити, що однією з причин зниження якості шкільної географічної освіти є проблема вільного володіння державною мовою. Психометричні показники низки завдань є вагомим аргументом припущення, що учасники тестування не розуміють змісту загальновживаних слів, з яких укладено текст і легенду карти в завданнях (наприклад, *яловичина, бавовник, вовна*, ін.), не узгоджують слова в тексті (*причина й наслідок, аргументування чи спростування*, *сповільнення або пришвидшення темпу зростання, ін.)*.

Результати виконання тестових завдань сертифікаційної роботи, скерованих на перевірку *діяльнісного складника* результатів навчально-пізнавальної діяльності учасників тестування (20 % тестових завдань), продовжують демонструвати негативні зміни в якості шкільної географічної освіти. Більшість тестованих 2026 року не продемонстрували сформованого вміння *читати карти* навіть за наявності легенди. Географічні координати на фрагменті карти світу (завдання 2) правильно визначили лише 36,0 % тестованих проти 71,6 % 2008 р. Результати тестування також демонструють поглиблення проблеми формування навичок *вимірювання* й *обчислення* за топографічною картою. Необхідно зазначити, що частка тих, хто правильно виконував такі завдання, щороку збільшувалася на кілька відсотків упродовж 2016−2021 рр. Проте у 2024–2026 рр. складними й дуже складними для тестованих виявилися стандартні завдання, як-от, з визначення відносної висоти точки (завдання 22, складність зросла і становить 26,4 %); відстані на місцевості за числовим масштабом (завдання 23, складність 30 %); азимута руху (завдання 24, складність 14,1 %). Попри включення до навчальної програми з географії практичних робіт у 6–8-х класах і впровадження практикоорієнтованого узагальнювального курсу «Географічний простір» в 11 класі, показники успішності виконання типових завдань є неочікувано низькими навіть порівняно з результатами оцінювання 2024–2025 рр. Намагання спростити такі завдання зробило їх нетиповими, що істотно знизило частку учасників, які надають правильні відповіді.

Результати виконання тестових завдань сертифікаційної роботи, скерованих на перевірку *ціннісного складника* результатів навчально-пізнавальної діяльності учасників тестування (40 % тестових завдань), оцінювання рівня сформованості *предметних компетентностей*; висвітлили збереження позитивних тенденцій становлення компетентнісної географічної освіти в Україні, доцільність уключення до сертифікаційної роботи тестових завдань із різними джерелами географічної інформації та способами візуалізації даних.

Більш успішними є результати виконання тестових завдань, які передбачають *аналіз карт, картограм і діаграм* з географії населення: більшість учасників тестування розуміють зміст основних демографічних процесів, ідентифікують їх і пояснюють, а показники кореляції й дискримінації в таких завданнях значно вищі. Водночас тестованим значно складніше визначити певну просторову закономірність, якщо треба зіставити два джерела інформації (наприклад, карту й діаграми;

завдання 8). Зросла складність завдань, у яких аналіз картограм і картосхем передбачає не тільки знання просторових закономірностей розміщення основних виробництв, а й напрямків (сторін горизонту), назв регіонів, субрегіонів і країн, розташування країн на карті, місця їх у класифікації і типології.

Зменшилася частка тестованих, які вміють *читати й аналізувати статистичну інформацію* із суспільної географії, наведену на діаграмах і в таблицях, робити правильні висновки (завдання 16). Хоча за складністю це завдання є оптимальним.

Зважаючи на комплексність процесів у географічній оболонці й антропосфері, індикативними є статистичні показники складності й кореляції результатів виконання завдань з вибором трьох відповідей: наприклад, позначили всі три аргументи популярності й привабливості України на світовому ринку ІТ-послуг (завдання 28) 24,4 % тестованих, два правильних аргументи позначили 47,4 % тестованих, один – 23,0 % тестованих, тоді як середня складність завдання 63,6 % (легке). Водночас завдання з вибором трьох відповідей розподілили учасників тестування за спроможністю долати різні когнітивні рівні. Якщо для встановлення хоча б однієї правильної відповіді достатньо лише базових знань, то таку відповідь вказала більшість тестованих (у всіх завданнях цієї форми), а поміж тих, хто має високий рівень підготовленості, – це більш як 97 %. Водночас для визначення трьох правильних відповідей треба продемонструвати вміння інтегрувати поняття і закономірності з різних курсів географії й аналізувати взаємозв’язки між окремими складниками. Серед учасників з високим рівнем підготовленості їх в середньому 27,4 %. З-поміж учасників тестування з низьким рівнем підготовленості три правильні відповіді в таких завданнях змогли визначити в середньому 4 %. Тож, у групі з високим рівнем підготовленості цей показник у середньому майже в 7 разів більший, ніж у групі з низьким рівнем підготовленості.

У цілому сертифікаційна робота НМТ з географії виявилася оптимальною за складністю (39,7 %) з хорошою розподільною здатністю (33,6 %). А використання завдань, спрямованих на перевірку рівня сформованості предметних і ключових життєвих компетентностей, дало змогу оптимізувати відбір осіб, достатньо підготовлених до навчання в закладах вищої освіти.

За підсумками тестування шість тестованих 2026 року отримали максимально можливий бал – 200, тобто набрали 46 тестових балів.

Удосконалення сертифікаційної роботи вбачаємо в збільшенні частки тестових завдань, за допомогою яких перевіряють навички аналізу, застосування знань у життєвих ситуаціях, і зменшенні кількості тих, що оцінюють лише знання. У фокусі уваги Рамкового документа з природничо-наукової освіти PISA–2025 до сертифікаційної роботи доцільно включити більше завдань вищого когнітивного рівня, розв’язування яких ґрунтується на науковому поясненні природних і суспільних явищ; критичному мисленні, інтерпретуванні наукових даних; аналізуванні інформації, наведеної в різних формах; оцінюванні й використанні географічної інформації для прийняття рішень і вчинення дій.

3.2.10. Сертифікаційна робота з української літератури

3.2.10.1. Структура та зміст сертифікаційної роботи

Завдання для сертифікаційної роботи з української літератури національного мультипредметного тесту розроблено відповідно до Програми зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з української мови і літератури, здобутих на основі повної загальної середньої освіти (частина «Українська література»), затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26 червня 2018 року № 696.

На виконання завдань сертифікаційної роботи з української літератури відведено орієнтовно 60 хвилин.

Кількісний розподіл завдань сертифікаційної роботи за розділами програми наведено в таблиці 3.2.10.1.1.

Таблиця 3.2.10.1.1

№ з/п	Розділи програми	Кількість завдань	
		до вивчених творів	до незнайомих творів (віршованого та прозового)
1	Усна народна творчість	1	10 (5+5)
2	Давня українська література	1	
3	Література кінця XVIII – початку XX століть	7	
4	Література XX століття	9	
5	Сучасний літературний процес	1	
6	Творчість українських письменників-емігрантів	1	
Разом		**20**	**10**
Усього		**30**	

Сертифікаційна робота містила завдання двох форм: з вибором однієї відповіді та на встановлення відповідності («логічні пари»).

Завдання з вибором однієї відповіді (1–25) використано для перевірки сформованості навички читання художніх текстів, знання основних літературознавчих понять, уміння аналізувати художні твори як опрацьовані в школі, так і незнайомі; знання хронології літературного процесу, розуміння впливу політичного процесу в країні на розвиток літератури тощо.

На особливу увагу заслуговують два кластерні завдання за незнайомими текстами, які й виявляють в абітурієнта вміння читати й аналізувати текст, розуміти його головну думку, зв’язок із творами інших авторів (вивчення творчості яких передбачено Програмою зовнішнього незалежного оцінювання з української літератури) подібної тематики, стилістики, ідейного спрямування тощо.

За виконання кожного завдання з вибором однієї відповіді можна було отримати 0 або 1 бал.

Завдання на встановлення відповідності (26–30) скеровано на перевірку вміння систематизувати інформацію, а саме: встановлювати відповідність між назвою художнього засобу та його фрагментом у тексті; назвою твору та його художнім о́бразом; прізвищем автора й подією з його твору; історичною постаттю та художнім твором, де про неї йдеться; прізвищем автора та висловленням про нього тощо. За виконання кожного завдання на встановлення відповідності можна було отримати від 0 до 4 балів.

Кількісний розподіл завдань сертифікаційної роботи за формами наведено в таблиці 3.2.10.1.2.

Таблиця 3.2.10.1.2

Форми завдань	**Розділи програми**						Незнайомі віршований та прозовий твори	**Разом**
	Усна народна творчість	Давня українська література	Література кінця XVIII – початку XX століть	Література XX століття	Сучасний літературний процес	Творчість українських письменників-емігрантів		
з вибором однієї правильної відповіді	1	1	5	6	1	1	10	**25**
на встановлення відповідності	–	–	2	3	–	–	–	**5**
Разом	**1**	**1**	**7**	**9**	**1**	**1**	**10**	**30**

Максимальна кількість балів, яку можна було отримати за умови правильного виконання всіх завдань сертифікаційної роботи з української літератури, – **45**.

3.2.10.2. Психометричні характеристики сертифікаційної роботи

Статистичні характеристики результатів тестування з української літератури наведено в таблиці 3.2.10.2.1.

Таблиця 3.2.10.2.1

Назва характеристики	Кількісне значення
Обсяг вибірки[1]	2 630
Максимально можливий бал[2]	45
Максимально набраний бал[3]	45*
Середнє[4]	19,82
Мода[5]	12
Медіана[6]	16
Стандартне відхилення[7]	10,21
Асиметрія[8]	0,97
Ексцес[9]	2,88

* – *отримало 32 учасники*

[1] **Обсяг вибірки** – фактична кількість учасників, які проходили тестування під час дев'ятої сесії.

[2] **Максимально можливий бал** (*Max*) – бал, який можуть набрати учасники тестування з цього навчального предмета, правильно виконавши всі завдання тесту, та обчислений згідно зі Схемами нарахування балів за виконання завдань національного мультипредметного тесту 2026 року, розробленими Українським центром оцінювання якості освіти та затвердженими відповідним наказом.

[3] **Максимально набраний бал** (*max*) – найбільший бал, який фактично набрали учасники тестування з цього навчального предмета та обчислений згідно зі Схемами нарахування балів за виконання завдань національного мультипредметного тесту 2026 року ($max \leq Max$).

[4] **Середнє** (Mean *(M)*) – середнє арифметичне значення балів, набраних усіма учасниками тестування з цього навчального предмета.

[5] **Мода** – кількість балів, яку найчастіше набирали учасники тестування з цього навчального предмета. На гістограмі розподілу учасників тестування за набраними балами моді (або модам) відповідає найвищий стовпчик (або кілька найвищих стовпчиків однакової висоти).

[6] **Медіана** (Median *(Me)*) – значення, яке ділить упорядковану множину балів, отриманих учасниками тестування з цього навчального предмета, на дві рівні за кількістю частини: у першій частині результати учасників не більші за медіану, а в другій – не менші.

[7] **Стандартне відхилення** (Standard Deviation *(St.Dev.)*) – статистичний показник розсіювання результатів тестування з цього навчального предмета, який характеризує середнє відхилення індивідуальних балів учасників від середнього значення *M.* Мале значення стандартного відхилення – *St.Dev.* < 15 % від значення *M* – свідчить про те, що результати більшості учасників зосереджені в порівняно вузькому інтервалі балів. Це може бути наслідком як однорідності групи тестованих за рівнем підготовленості, так і низької розподільної здатності тесту. Зі збільшенням значення стандартного відхилення, за інших рівних умов, результати тестування характеризуються більшою варіативністю, що може свідчити про кращу здатність тесту розрізняти учасників із різними рівнями підготовленості.

[8] **Асиметрія** (Skewness *(Sk)*) – показник, що характеризує ступінь і напрямок несиметричності розподілу балів, набраних учасниками тестування з цього навчального предмета. Якщо $Sk = 0$, то асиметрії немає, тобто розподіл є симетричним відносно середнього значення *M.* Якщо ж $Sk > 0$, то розподіл має правобічну асиметрію: більшість результатів зосереджено лівіше від середнього значення *M.* Від'ємна асиметрія ($Sk < 0$) вказує на те, що розподіл має лівобічну асиметрію: більшість результатів зосереджено правіше від середнього значення *M*. На практиці помітною асиметрією вважають значення $|Sk| \geq 0{,}1$ (у безрозмірній шкалі показника асиметрії).

[9] **Ексцес** (Kurtosis *(K)*) – показник, що характеризує форму розподілу результатів тестування з цього навчального предмета, ступінь концентрації балів, набраних учасниками тестування, поблизу середнього *M* та ймовірність появи крайніх (максимальних і мінімальних) значень порівняно з нормальним розподілом. Якщо $K = 0$, то розподіл має ту саму форму, що й нормальний. Якщо ж $K < 0$, то значення балів, набраних учасниками тестування, більш рівномірно розподілені в певному діапазоні, а крайні значення трапляються рідше, ніж для нормального розподілу. При $K > 0$ розподіл має більшу концентрацію значень навколо середнього й більшу ймовірність мінімальних і максимальних значень, ніж нормальний розподіл.

Закінчення табл. 3.2.10.2.1

Назва характеристики	Кількісне значення
Складність тесту[10]	46,34
Розподільна здатність тесту[11]	50,56
Надійність тесту[12]	0,88
Стандартна похибка вимірювання[13]	3,47

[10] **Складність тесту** – середнє арифметичне значень показників складності *(P-value)* усіх завдань тесту з цього навчального предмета.

У таблиці наведено проміжки значень складності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику тесту.

Проміжок значення P-value	Характеристика тесту
80 – 100 %	дуже легкий
60 – 79 %	легкий
40 – 59 %	оптимальний
21 – 39 %	складний
≤ 20%	дуже складний

[11] **Розподільна здатність тесту** – середнє арифметичне значень показників розподільної здатності *(D-index)* усіх завдань тесту з цього навчального предмета.

У таблиці наведено проміжки значень розподільної здатності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику тесту.

Проміжок значення D-index	Характеристика тесту
41 – 100 %	з дуже хорошою розподільною здатністю
31 – 40 %	з хорошою розподільною здатністю
21 – 30 %	з середньою розподільною здатністю
≤ 20 %	з низькою розподільною здатністю

[12] **Надійність тесту** (Reliability) – характеристика внутрішньої узгодженості результатів тестування між різними завданнями одного тесту; узгодженості результатів тестування за варіації методів, інструментів або оцінювачів; узгодженості результатів при повторному проведенні тесту за інших незмінних умов.

У практиці освітніх вимірювань надійність тесту найчастіше оцінюють за показником внутрішньої узгодженості, що характеризує, наскільки узгоджено завдання тесту вимірюють одну й ту саму латентну ознаку та якою мірою випадкові похибки окремих завдань компенсують або, навпаки, підсилюють одна одну.

Найпоширенішим статистичним показником внутрішньої узгодженості є коефіцієнт Альфа Кронбаха *(Cronbach's alpha)*. Він відображає середню кореляцію між результатами виконання завдань тесту та їхнім внеском у загальну варіацію тестового бала. У практиці освітніх вимірювань референсним (мінімально прийнятним) вважають значення Альфи Кронбаха не менше ніж 0,75. Чим більшим є значення Альфи Кронбаха, тим меншою є похибка вимірювань.

У таблиці наведено проміжки значень коефіцієнта Альфа Кронбаха (округлених до сотих) та характеристику надійності тесту як інструмента вимірювання.

Проміжок значення Cronbach's alpha	Характеристика тесту
0,90 – 0,99	відмінний інструмент вимірювання
0,85 – 0,89	дуже хороший інструмент вимірювання
0,80 – 0,84	хороший інструмент вимірювання
0,75 – 0,79	задовільний інструмент вимірювання
< 0,75	малозадовільний інструмент вимірювання

[13] **Стандартна похибка вимірювання** (Standard Error of Measurement *(SEM)*) – статистичний показник, що оцінює ступінь відхилення результатів вимірювання від істинного значення вимірюваної величини. Вона залежить від надійності тесту та стандартного відхилення (*St.Dev.*).

Якість тесту вважають задовільною, якщо величина *SEM* не перевищує $^1/_2$ від величини *St.Dev.*

Що меншим є значення *SEM,* то більшою є ймовірність того, що результати вимірювання (тестові бали) оцінюють реальний стан успішності тестованих.

На діаграмах 3.2.10.2.1–3.2.10.2.3 показано розподіл учасників тестування з української літератури за кількістю набраних тестових балів та отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів.

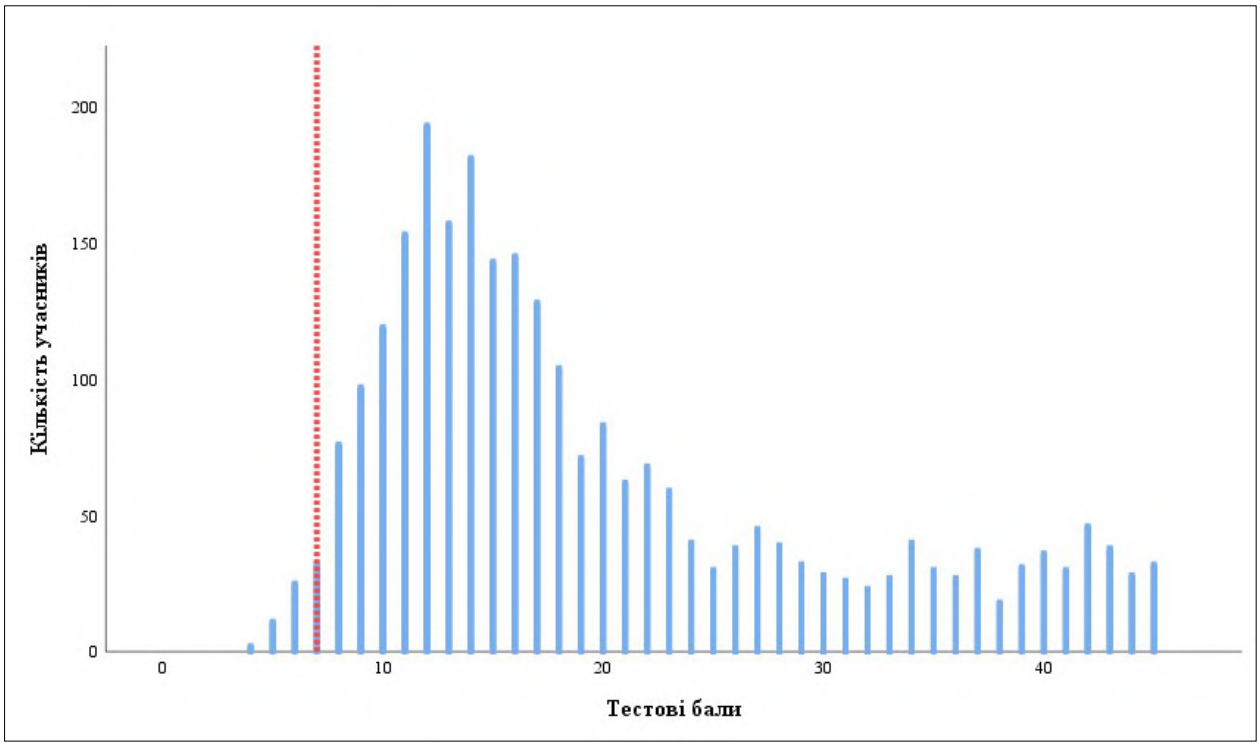

Діаграма 3.2.10.2.1. *Розподіл учасників тестування з української літератури за кількістю набраних тестових балів*[14]

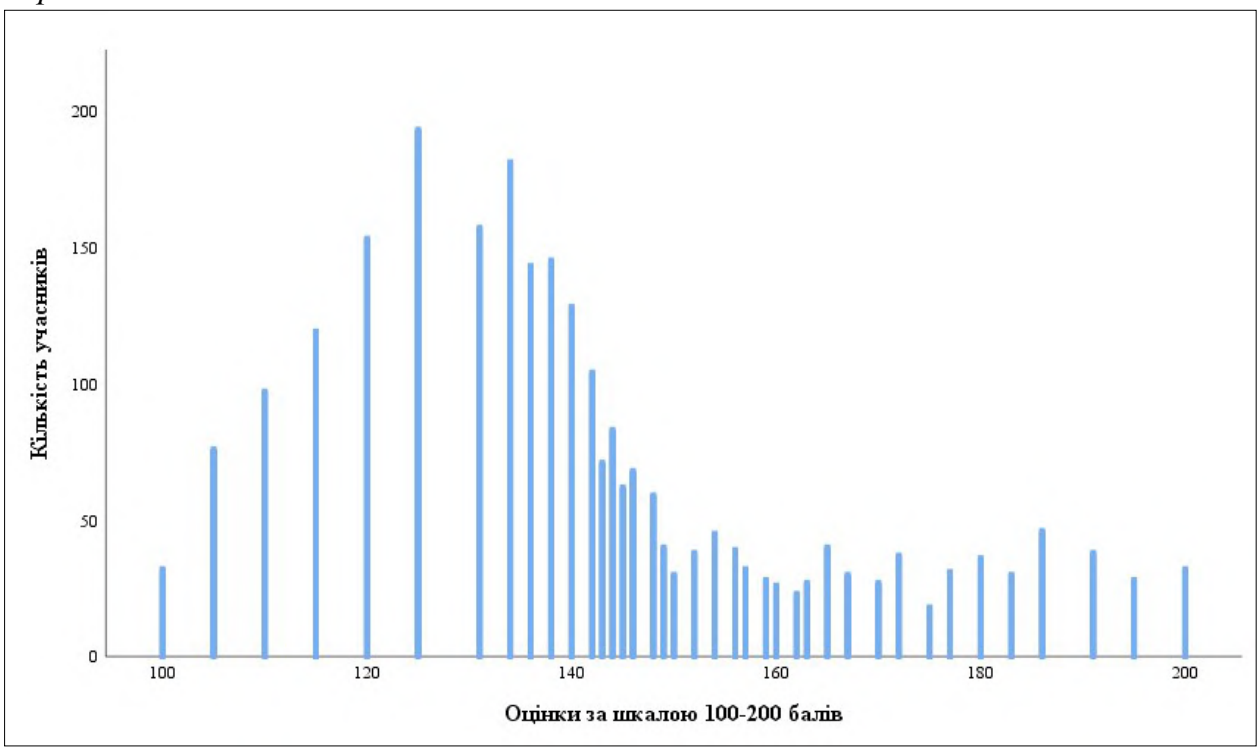

Діаграма 3.2.10.2.2. *Розподіл учасників тестування з української літератури за кількістю отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів*

[14] Червоною пунктирною лінією на діаграмі 3.2.10.2.1 позначено поріг «склав / не склав» (7 балів), установлений Порядком прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 26 лютого 2026 року № 373, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України від 20 березня 2026 року за № 374/45768.

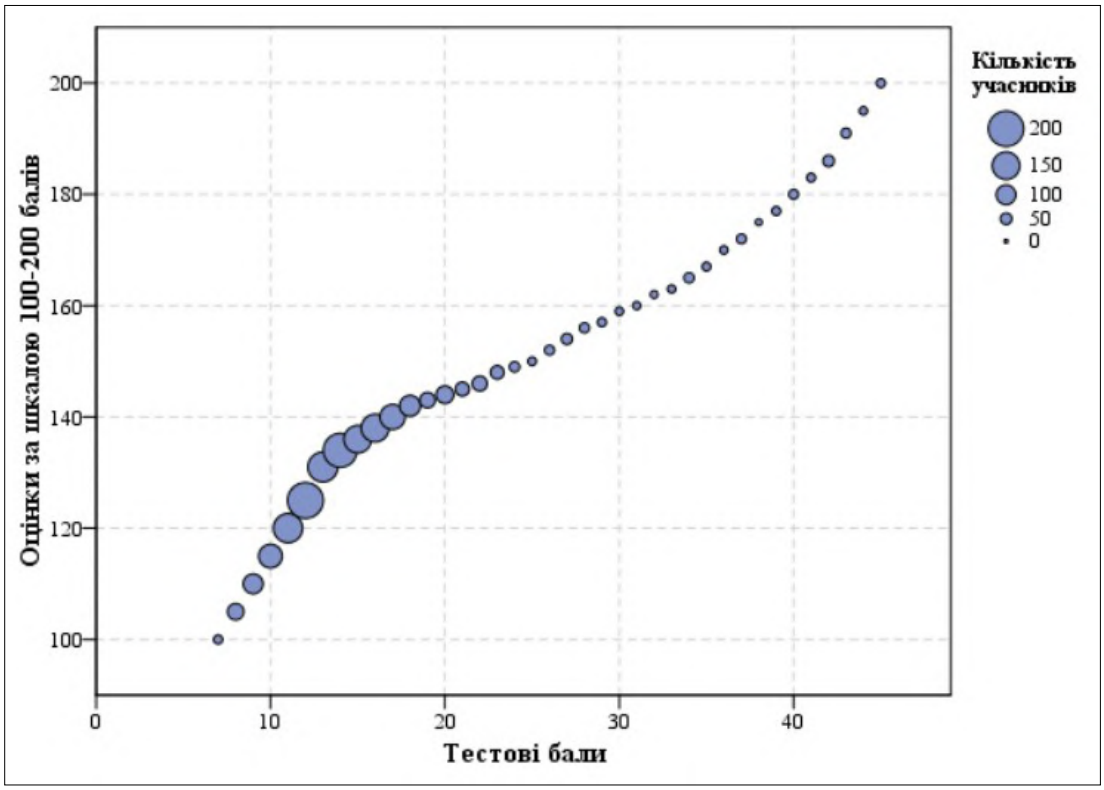

Діаграма 3.2.10.2.3. *Розподіл учасників тестування з української літератури за кількістю набраних тестових балів та отриманих рейтингових оцінок за шкалою 100–200 балів*

На точковій діаграмі[15] 3.2.10.2.4 показано розподіл (розсіювання) тестових завдань з української літератури за складністю[16] та розподільною здатністю[17].

[15] **Точкова діаграма** (*діаграма розсіювання*) – один із типів математичних діаграм, що використовують для відображення в декартовій системі координат значень двох змінних для набору даних. Дані (тестові завдання) показано у вигляді набору точок, кожна з яких має значення однієї змінної (показника складності), що визначає її положення на горизонтальній осі, та значення іншої змінної (показника розподільної здатності), що визначає її положення на вертикальній осі.

[16] **Складність тестового завдання** *(P-value)* – показник успішності виконання цього завдання учасниками тестування. Визначають як відношення (у відсотках) кількості балів, набраних усіма учасниками за виконання цього завдання, до максимальної кількості балів, яку вони могли б отримати за його виконання. У таблиці наведено проміжки значень складності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику тестового завдання.

Проміжок значення P-value	Характеристика завдання
80 – 100 %	дуже легке
60 – 79 %	легке
40 – 59 %	оптимальне
21 – 39 %	складне
≤ 20 %	дуже складне

[17] **Розподільна здатність (дискримінативність) тестового завдання** *(D-index)* – показник здатності тестового завдання диференціювати учасників тестування з різним рівнем підготовленості. Дискримінативність завдання визначають як різницю складності завдання для сильної та слабкої (добре й погано підготовленої) груп учасників тестування. У таблиці наведено проміжки значень розподільної здатності (округлених до цілого числа відсотків) та характеристику дискримінативності тестового завдання.

Проміжок значення D-index	Характеристика дискримінативності завдання
41 – 100 %	дуже хороша
31 – 40 %	хороша
21 – 30 %	середня
≤ 20 %	низька

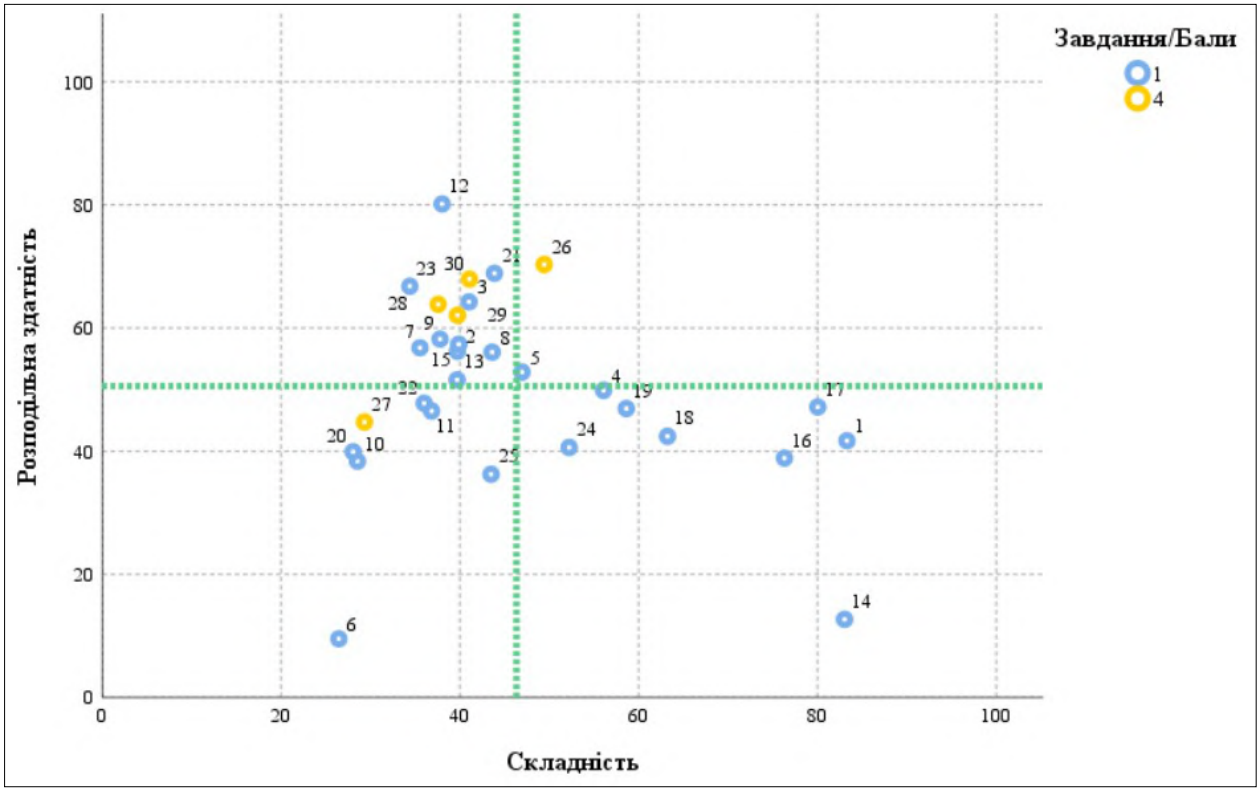

Діаграма 3.2.10.2.4. *Розподіл (розсіювання) тестових завдань з української літератури за складністю та розподільною здатністю*[18]

На діаграмі 3.2.10.2.5 показано розподіл (розсіювання) тестових завдань з української літератури за показником (коефіцієнтом) кореляції[19].

[18] Синім кольором на діаграмі позначено тестові завдання, які оцінювали в 0 або 1 бал; жовтим – завдання, які оцінювали в 0, 1, 2, 3 або 4 бали. Вертикальною пунктирною лінією позначено середню складність тесту, горизонтальною пунктирною лінією – середню розподільну здатність тесту.

[19] **Кореляція тестового завдання** (Correlation) – зв'язок між результатами виконання певного завдання тесту учасниками тестування та їхнім загальним тестовим балом. Коефіцієнт кореляції є числовою мірою сили та напряму лінійного зв'язку. Види коефіцієнтів кореляції:

– Rit (Item-Test Correlation) – показник зв'язку між результатами виконання певного завдання тесту й загальним тестовим балом, ***з урахуванням бала*** за виконання цього завдання;

– Rir (Item-Rest Correlation) – показник зв'язку між результатом виконання певного завдання тесту й загальним тестовим балом, ***без урахування бала*** за виконання цього завдання.

Що сильніший прямий (позитивний) зв'язок між результатами виконання завдання й загальним тестовим балом, то більшим є коефіцієнт кореляції та тим краще результати виконання завдання узгоджені з рівнем підготовленості учасників. Тому коефіцієнт кореляції використовують як один із показників дискримінативної здатності завдання.

Значення коефіцієнта кореляції належить проміжку [-1;1], тобто варіюється від 0 (немає лінійного зв'язку) до 1 (абсолютний лінійний зв'язок) або -1 (абсолютний негативний лінійний зв'язок).

У таблиці наведено проміжки значень коефіцієнта кореляції (округлених до сотих) та характеристику дискримінативності тестового завдання за показником узгодженості результатів його виконання із загальним тестовим балом.

Проміжок значення показника Rit	Характеристика дискримінативності завдання
0,25 – 1	висока
0,2 – 0,24	прийнятна
-1 – 0,19	низька

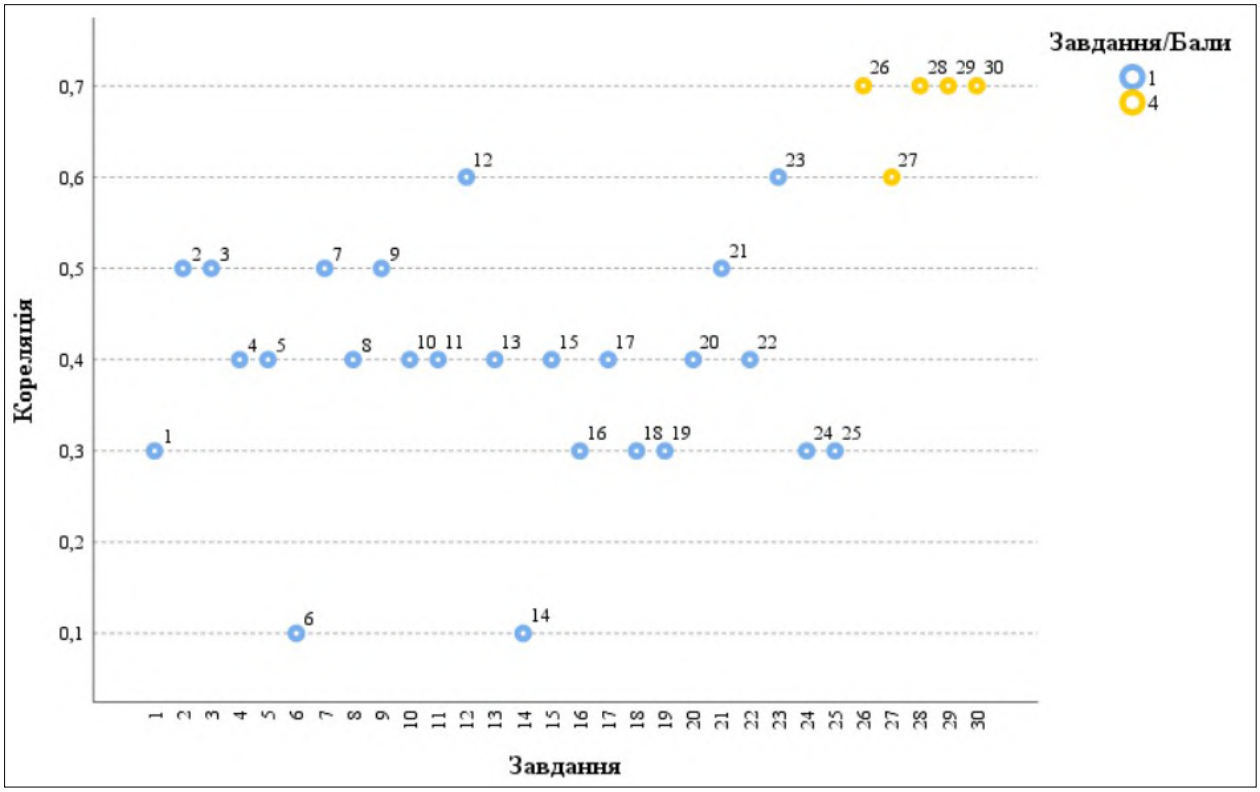

Діаграма 3.2.10.2.5. *Розподіл (розсіювання) тестових завдань з української літератури за показником (коефіцієнтом) кореляції*[20]

[20] Синім кольором на діаграмі позначено тестові завдання, які оцінювали в 0 або 1 бал; жовтим – завдання, які оцінювали в 0, 1, 2, 3 або 4 бали.

3.2.10.3. Психометричні характеристики завдань сертифікаційної роботи

1. Уривок

Ой на Івана та й на Купала
Там дівчинонька квіти збирала,
Квіти збирала, в пучечки клала,
До річки несла, в воду пускала

взято з

А родинно-побутової пісні
Б народної думи
В суспільно-побутової пісні
Г народної балади
Д календарно-обрядової пісні

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
Д	2,1	3,1	3,7	7,8	83,3	83,3	41,7	0,3

2. Задля увиразнення ідеї слова Епікура

Подяка блаженній натурі за те, що потрібне зробила неважким, а важке – непотрібним

використав у своєму творі

А Іван Котляревський
Б Григорій Сковорода
В Тарас Шевченко
Г Пантелеймон Куліш
Д Панас Мирний

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
Б	20,3	39,7	12,7	14,4	12,9	39,7	56,2	0,5

3. Прочитайте текст, у якому пропущено окремі фрагменти інформації.

Сюжет _____ взято з часів _____ . Соціальні антагонізми, що виявилися відразу по смерті Богдана Хмельницького, слугують тлом для історії двох закоханих героїв – _____.

Правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

А «Кайдашевої сім'ї»; пореформених; Лавріна Кайдаша та Мелашки Балаш
Б «Чорної ради»; Руїни; Петра Шраменка та Лесі Череванівни
В «Мини Мазайла»; українізації; Мокія Мазайла та Улі Розсохи
Г «Марусі Чурай»; Національно-визвольної війни; Марусі Чурай та Гриця Бобренка
Д «Захара Беркута»; Карпатської Руси; Максима Беркута та Мирослави

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г	Д			
Б	7,1	41,0	4,9	29,4	17,6	41,0	64,3	0,5

4. Розв'язкою твору «Наталка Полтавка» є уривок

А «*Я ішов в Полтаву, но тепер піду так, щоб ніколи сюда не вертатись... Іще пару слов скажу Наталці. Наталко! Я через тебе оставив Полтаву і для тебе в дальніх сторонах трудився чотири годи…*»

Б «*Наталко! Тепер ми ніколи не розлучимося. Бог нам поміг перенести біди і напасті, Він поможе нам вірною любовію і порядочною жизнію буть приміром для других і заслужить прозвище добрих полтавців*».

В «*Не прогнівайся, стара. Дочка твоя — теє-то як його — нарушаеть узаконенний порядок. А понеже рушники і шовковая хустка суть доказательства добровольного і непринужденного єя согласія бить моєю сожительницею…*»

Г «*Трудно, мамо, викинуть Петра із голови, а іще трудніше – із серця. Но що робить!.. Дала слово за первого вийти замуж — для покою матері треба все перенести*».

Д «*Об розумі і добрім серці Наталки нічого і говорити; всі матері приміром ставлять її своїм дочкам. Тілько нігде правди дівати, трудненько тепер убогій дівці замуж вийти…*»

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г	Д			
Б	16,7	56,1	6,5	11,1	9,6	56,1	49,9	0,4

5. Прекрасний о́браз України, де

Соловейко в темнім гаї
Сонце зустрічає.
Тихесенько вітер віє,
Степи, лани мріють,
Між ярами над ставами
Верби зеленіють,

під час польоту спостерігає оповідач твору

А «Сон» («У всякого своя доля…»)
Б «Катерина»
В «Заповіт»
Г «Кавказ»
Д «І мертвим, і живим, і ненародженним…»

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г	Д			
А	47,0	9,2	16,3	13,8	13,7	47,0	52,8	0,4

6. «*То була весна молодих творчих сил і справжня оргія слова! Відчувається тут перший хміль захвату легким, дотепним, вільним словом, поезією звичаїв і побуту, коли кожен звук і о́браз іскриться. Відчувається, що поет купався в цій стихії благословенної Полтавщини, як бджола в пилку в пору весняного цвіту, і розкішно струшував тільки цей золотий пилок*» – сказано про твір

А «Слово про похід Ігорів»
Б «De libertate»
В «Енеїда»
Г «Катерина»
Д «Мойсей»

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
В	13,1	30,1	26,5	21,8	8,5	26,5	9,5	0,1

7. «*Я грошей не пожалію, аби мені Красовського в острог посадить*», – заявляє

А возний Тетерваковський
Б Іван Брюховецький
В Тугар Вовк
Г Карпо Кайдаш
Д Мартин Боруля

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
Д	14,1	25,6	11,0	13,7	35,6	35,6	56,8	0,5

8. Усмішкою за жанром є твір, у якому

А оповідач захоплюється красою природи на річці Осколі
Б автор описує життя харківського службовця
В письменник розповідає про постійні сварки в родині
Г студент, приїхавши додому, бачить силу справжнього кохання
Д митець шукає спокою під час відпочинку в селі Кононівці

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
А	43,6	9,1	13,9	18,7	14,7	43,6	56,1	0,4

9. «*Цвітові яблуні*» присвячено твір

А Олеся Гончара
Б Миколи Хвильового
В Василя Стефаника
Г Юрія Яновського
Д Олександра Довженка

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г	Д			
Б	16,0	37,8	15,0	12,2	19,0	37,8	58,2	0,5

10. В уривку з вірша Євгена Маланюка

За набої в стінах Софії,
За криваву скруту Крут, –
Хай московське серце Росії
Половецькі пси роздерут

наявна алюзія на твір, у якому є óбрази

А *променистої роси, фресок, голосних пісень*
Б *пісенних слів, побратимів, Літопису*
В *українського цвіту, Дніпра-ріки, Каїна*
Г *молодості, Фауста, днів минулих*
Д *вишневої України, хвиль Дніпра, пісні*

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г	Д			
В	9,5	29,4	28,6	11,9	20,6	28,6	38,4	0,4

11. Неокласицизм із його рівновагою, мальовничими художніми засобами, міцним логічним побудуванням і строгою течією мислі притаманний творчості

А Ольги Кобилянської
Б Олександра Олеся
В Павла Тичини
Г Максима Рильського
Д Володимира Сосюри

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г	Д			
Г	14,0	11,2	21,0	36,8	17,0	36,8	46,5	0,4

12 Від першої особи (однієї з трьох героїнь) іде розповідь у творі

А «Модри Камень»
Б «Три зозулі з поклоном»
В «Contra spem spero!»
Г «Моя автобіографія»
Д «Valse mélancolique»

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г	Д			
Д	4,8	31,3	8,8	17,1	38,0	38,0	80,2	0,6

13. Ідеєю поезії «Чари ночі» є рядки

А *Я на вбогім сумнім перелозі*

Буду сіять барвисті квітки…

Б *Поезія — це завжди неповторність,*
якийсь безсмертний дотик до душі.

В *Цілуй, цілуй, цілуй її, —*
Знов молодість не буде!

Г *Ви знаєте, як сплять старі гаї?*
Вони все бачать крізь тумани.

Д *Не можна любити народів других,*
коли ти не любиш Вкраїну!..

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
В	7,0	11,4	39,7	30,9	11,0	39,7	51,6	0,4

14. Штучний інтелект згенерував ілюстрацію до твору

А «О панно Інно…»
Б «Пісня про рушник»
В «Любіть Україну!»
Г «Модри Камень»
Д «Блакитна Панна»

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
В	5,7	2,4	83,0	3,9	5,0	83,0	12,7	0,1

15. Ознаки постмодернізму помітно в рядках

А *У хмільні смеркання мавки чорноброві*
Ждатимуть твоєї ніжності й любові.
Будуть тебе кликать у сади зелені
Хлопців чорночубих диво-наречені…

Б *Тож радійте листю опалому*
і холодній криці в ставку,
хто провів парове опалення
чи коханку знайшов палку.

В *Любились ми, не крилися. У мене*
душа, було, піснями аж бринить.
У цій любові щось було священне,
таке, чого не можна осквернить.

Г *Бач, я тебе за те люблю найбільше,*
чого ти сам в собі не розумієш,
хоча душа твоя про те співає
виразно-щиро голосом сопілки…

Д *Лависю, милеє кохання!*
Ти бачиш, як тебе люблю,
Нащо се наше женихання,
Коли тебе навік гублю?

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
Б	16,9	39,9	16,7	14,4	12,1	39,9	57,4	0,4

М А Н А

І знов вона... вона, та дівчина кохана,
Ввижається мені! Що не почну робить,
Де не піду я, скрізь за мною, мов з туману,
Вона з'являється і все зорить, зорить!

На устоньках її рожевих усміх сяє,
І іскри сиплються з-під довгих чорних вій...
Від усміху того у мене серце в'яне,
І мов огнем пече той погляд чарівний!

Чого тобі, мано? Лиши мене, дай спокій...
Несила вже мені терпіти далі, ні!
Хай біль мене гризе пекучий та глибокий,
Не додавай же мук пекельних ще мені!

Адже ж сама мене ти трутила від себе,
Сама на глум взяла кохання перший пал
І кинула в багно той скарб, що я для тебе
В душі своїй носив, як мрію, ідеал!

Навіщо ж знов тепер приходиш ти до мене,
Бентежиш мозок мій, до себе вабиш знов?
Хай вже вгамується те почуття шалене
І похова навік свою любов.

Микола Вороний

16. Провідний мотив поезії суголосний із тим, що й у творі

А «Contra spem spero!»
Б «Задивляюсь у твої зіниці…»
В «Чого являєшся мені у сні?..»
Г «Чари ночі»

Д «De libertate»

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
В	3,3	11,2	76,3	7,7	1,5	76,3	38,9	0,3

17. Твір є зразком лірики

А *інтимної*
Б *пейзажної*
В *філософської*
Г *громадянської*
Д *релігійної*

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
А	80,0	6,3	10,0	2,2	1,5	80,0	47,2	0,4

18. Ліричний герой твору

А готовий на самопожертву заради кохання
Б невимовно страждає через нерозділене почуття
В звинувачує кохану, яка зрадила його з іншим
Г поетизує красу дівчини та щирість її почуттів
Д виправдовує дівчину, прагне повернути її кохання

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
Б	4,4	63,2	21,3	6,2	4,9	63,2	42,4	0,3

19. У рядках

На устоньках її рожевих усміх сяє,
І іскри сиплються з-під довгих чорних вій...
Від усміху того у мене серце в'яне,
І мов огнем пече той погляд чарівний!

ужито

А антитезу, епітет, порівняння
Б епітет, метафору, порівняння
В риторичне звертання, епітет, персоніфікацію
Г епітет, метонімію, алегорію
Д паралелізм, порівняння, риторичне запитання

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
Б	12,2	58,6	10,4	12,6	6,2	58,6	46,9	0,3

20. Творчість автора поезії має ознаки

А реалізму
Б експресіонізму
В символізму
Г бароко
Д постмодернізму

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
В	25,2	26,7	28,1	5,4	14,6	28,1	39,9	0,4

Кримське сонце

Тоді, як вороно-синя ніч молоком голубим береться, коли чадру свою ніч скидає, синю чадру, синю, аж ворону, а море, чадру тую вхопивши, у кришталево чистих хвилях своїх її вимиває, синяву оту їй виполіскує… – тоді сонце!

Воно до Ай-Петрі підкрадається тихо-тихо, а тоді, прискочивши, тільки – лясь золотим віником по зубастонеоковирній її голові! – та тоді вгору, угору, угору по блакитному схилу... Тікає... А Ай-Петрі як тріпоне враз волохатою сивою головищею, як замотає бородищею, – а борода та клаптями, а волосся шматтями, а вітрець тільки – ф-ф-у! – і лиса стара Ай-Петрі... Жоднісінького тоді клаптика біло-туманової на ній вовни!

А сонце регочеться! А сонце регочеться!.. Угорі!

І регочуться тоді хвилі на морі, і кипариси сміються, і лаври тіпаються з реготу, і до них долучаються абрикоси, виноград та велінгтонії...

За Остапом Вишнею

21. Уривок узято із твору, який за жанром є

А новелою
Б поемою
В усмішкою
Г байкою
Д романом

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
В	16,6	17,3	43,9	15,6	6,6	43,9	68,9	0,5

22. Провідним художнім засобом уривка є

А алегорія
Б паралелізм
В персоніфікація
Г метонімія
Д алюзія

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
В	21,7	12,4	36,0	10,2	19,7	36,0	47,8	0,4

23. *Сонце* також є дійовою особою твору

А «Intermezzo»
Б «Лісова пісня»
В «Зачарована Десна»
Г «Valse mélancolique»
Д «Тигролови»

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
А	34,4	20,4	32,2	6,5	6,5	34,4	66,8	0,6

24. Ключовими художніми óбразами уривка є

А *чадра, голова, сонце, регіт*
Б *ніч, море, сонце, Ай-Петрі*
В *сонце, хвилі, голова, борода*
Г *ніч, чадра, сонце, вітець*
Д *сонце, вовна, Ай-Петрі, хвилі*

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
Б	9,2	52,2	6,9	15,6	16,1	52,2	40,6	0,3

25. Тему уривка найкраще відображає вислів

А Від сонця втікати – світла не бачити.
Б Якби не було хмар, то ми б не знали ціни сонця.
В Сонце світить на добрих і злих.
Г Хмарні дні вчать сонце любити.
Д Сонце гріє, сонце сяє – вся природа оживає.

Ключ	Відповіді учасників (%)					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**			
Д	13,8	19,4	12,2	11,1	43,5	43,5	36,2	0,3

26. Поєднайте тему твору (А – Д) з іменем його літературного героя (1–4).

1 Омелько Кайдаш
2 Іван Дідух
3 Мартин Боруля
4 Іван Палійчук

А прагнення заможного селянина відновити дворянські права
Б життєпис селянина-злочинця на широкому суспільному тлі
В зображення побуту українських селян у пореформену добу

Г змалювання життя гуцулів, їхніх вірувань, звичаїв, ритуалів
Д показ трудової еміграції галицького селянства за океан

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	1	2	3	4			
ВДАГ	17,8	26,2	21,4	9,8	24,8	49,4	70,3	0,7

27. Поєднайте ім'я митця/мисткині (1–4) з художніми о́бразами його/її твору (А – Д).

1 Михайло Коцюбинський
2 Леся Українка
3 Іван Котляревський
4 Іван Франко

А Сивілла, Евріал, Кощій, Цибелла
Б Троян, див, діва Обида, Ярославна,
В Перун, Світовид, Лада, Сторож
Г щезник, чугайстир, арідник, нявка
Д Потерчата, Куць, Марище, Злидні

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	1	2	3	4			
ГДАВ	37,3	31,2	16,8	6,2	8,5	29,3	44,7	0,6

28. Поєднайте уривок твору (1–4) з іменем його автора (А – Д).

1 «*"Курськ, Корєнний ринок, 36, Мотроні Розторгуєвій. Негайно, негайно приїзди. Подробиці листом. Сестра Лина". Я вмисне написала двічі "негайно", щоб вона, як тільки одержить телеграму, так щоб і їхала...*»
2 «*Про себе написав тільки, що склав іспит, надіється на стипендію і живе тим часом у знайомих. Зате під впливом спогадів, що охопили його, він докладно цікавився становищем сільбуду…*»
3 «*Як ми з батьком і дідом рятували людей, корів і коней, про це можна написати цілу книгу. Це був мій дошкільний героїзм, за який мене тепер, напевно, послали б до Артеку*».
4 «*Марфа – тоді її в селі за маленький зріст звали "маленькою Марфою" – знала, що лист від тата приходить раз на місяць. Вона чула його, мабуть, ще здалеку, той лист, мабуть, ще з півдороги*».

А Валер'ян Підмогильний
Б Григір Тютюнник
В Олександр Довженко
Г Микола Куліш
Д Юрій Яновський

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	1	2	3	4			
ГАВБ	30,6	29,5	16,5	5,8	17,6	37,6	63,9	0,7

29. Поєднайте ім'я персонажа (1–4) з його життєвим прагненням (А – Д).

1 князь Ігор
2 Захар Беркут
3 Яким Сомко
4 Чіпка Варениченко

А *списа поламати край поля Половецького … або шоломом Дону зачерпнути*
Б *зложити докупи обидва береги Дніпрові, щоб була велика одностайна Україна*
В *увесь світ виполонити, а виростити новий! Тоді, може, і правда настане*
Г *віддати ціле своє життя на поправу й скріплення добрих громадських порядків у своїй рідній Тухольщині*
Д *ліпше вмирати біжучи, ніж жити гниючи…, жити, поки можна, дихати, дивитись на сонце, слухати, як шумлять кедри верховіттям*

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**1**	**2**	**3**	**4**			
АГБВ	26,6	30,2	18,2	7,6	17,4	39,7	62,1	0,7

30. Поєднайте ім'я письменника (1–4) з його внеском (А – Д) у літературний процес.

1 Григорій Сковорода
2 Панас Мирний
3 Пантелеймон Куліш
4 Іван Карпенко-Карий

А написав перший в Україні соціально-психологічний роман
Б утвердив жанр трагікомедії в українській драматургії кінця XIX століття
В написав перший драматичний твір нової української літератури
Г започаткував жанр літературної байки в українському письменстві
Д створив перший в українській літературі історичний роман

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	**1**	**2**	**3**	**4**			
ГАДБ	26,8	27,7	17,2	11,0	17,3	41,1	67,9	0,7

3.2.10.4. Загальні висновки щодо результатів виконання завдань сертифікаційної роботи

Сертифікаційна робота НМТ з української літератури 2026 року визначила рівень підготовленості з української літератури осіб, які виявили бажання вступати до закладів вищої освіти. Завдання тесту було скеровано на визначення рівня сформованості основних складників предметної компетентності. Серед 34 896 учасників тестування 175 набрали 200 балів (0,5 %), натомість 1375 тестованих не подолали порогу (3,9 %).

Психометричний аналіз результатів виконання завдань НМТ 2026 року (частина «Українська література») свідчить, що з 30 завдань складними виявилися 15 (50 %), оптимальними – 10 (33 %), легкими – 5 (17%).

Перевірено важливі практичні навички: уміння визначати жанр народного твору, розрізняти сюжетні та позасюжетні елементи в конкретному творі; вміння порівнювати тексти за схожістю теми, ідеї чи художніх образів; визначати проблематику твору на основі наведених ключових понять або уривків з нього.

Складними виявилися завдання, які перевіряли безпосереднє знання змісту літературних творів. Попри те, що шкільна програма орієнтована на глибокий аналіз художнього тексту, на практиці більшість учнів обмежується читанням скорочених варіантів або літературної критики. Як наслідок, абітурієнти не усвідомлюють цілісного сюжету та деталей творів. Яскравим прикладом слугує завдання 12, у якому пропонують назвати твір, де «розповідь іде від першої особи (однієї з трьох героїнь)». Правильний варіант вибрало 38 % («Valse mélancolique»), а 31,3 % вибирають «Три зозулі з поклоном» (напевне, тому що є спільне слово «три») і 17,1 % – «Моя автобіографія» (оповідач-герой у ньому один – Остап Вишня). Кореляція цього завдання – 0,6. Також складно тестованим визначати місце та роль письменника в літературному процесі (належність до угрупування чи до літературного напряму (течії)).

Психометричний аналіз дає підстави стверджувати, що цьогоріч учасники краще аналізують завдання з кластерних блоків: один блок – за віршованим твором, другий – за прозовим. Тестовані мали прочитати твори (або уривки) і виконати 5 завдань до кожного. Успішність виконання завдань 16–20 за незнайомим віршованим текстом така: 76,3 %, 80 %, 63,2 %, 58,6 %, 28,1 % (завдання на визначення літератур-ного напряму творчості автора), а завдань 21–25 за незнайомим прозовим текстом – 43,9 %, 36 % (завдання на порівняння з програмовим твором), 34,4 % (завдання на визначення провідного художнього засобу уривка), 52,2 %, 43,5 %. Порівняймо з результатами минулого року: 29 %, 24 %, 50 %, 29 %, 45 % за віршованим текстом і 45 %, 50 %, 35 %, 34 %, 35 % за прозовим твором.

Завдання на встановлення відповідності передбачали поєднання теми твору з іменем його літературного героя (завдання 26), автора з художніми образами (завдання 27) або уривком його твору (завдання 28), ім’я персонажа з його життєвим кредо (завдання 29), ім’я письменника з його внеском у літературний процес (завдання 30). Правильно поєднали в завданнях 26–30 усі чотири пари 24,8 %, 8,5 %, 17,6 %, 17,4 %, 17,3 % тестованих відповідно. Натомість не утворили жодної правильної пари в цих завданнях відповідно 17,8 %, 37,3 %, 30,6 %, 26,6 %, 26,8 %. Такі показники є переконливим доказом не лише неусвідомлення програмових творів значною кількістю тестованих, а й незнання загального змісту необхідного мінімуму.

Аналіз виконання завдань з української літератури засвідчив, що значна частина абітурієнтів не читає програмових літературних творів, не може їх належно проаналізувати, тому не завжди успішно застосовує свої знання на незнайомому тексті.

Отримані психометричні показники засвідчують, що за складністю сертифікаційна робота з української літератури 2026 року є оптимальною (46,3 %) з дуже хорошою розподільною здатністю (50,6 %). Завдання дають змогу ефективно диференціювати тестованих за рівнями підготовки та визначити результати, що відображають реальний стан оволодіння навчальним матеріалом. Високі статистичні показники та змістова валідність тесту підтверджують доцільність його використання для вступу до закладів вищої освіти. Наведені дані можуть бути використані для коригування методичних підходів до викладання предмета «Українська література» в закладах середньої освіти.

4. СЕРТИФІКАЦІЙНІ РОБОТИ НМТ 2026 РОКУ

4.1. Сертифікаційні роботи першого етапу НМТ 2026 року

4.1.1. Сертифікаційна робота з української мови

Завдання 1–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

1. Виділені букви позначають однаковий звук у кожному слові рядка

А погля**д**, кла**д**ка, пере**д**звін
Б **с**ьорбати, ве**с**няний, в**с**юди
В ни**т**ці, баске**т**бол, моли**т**ва
Г **к**рай, во**к**зал, за**к**ріплення

2. Правильно виділено букви на позначення наголошених звуків у всіх словах, ОКРІМ рядка

А мер**е**жа піцер**і**й, пройти чот**и**рнадцять кілом**е**трів
Б занест**и** платіжну в**і**домість, бурштин**о**ва з**а**понка
В привітати зам**і**жню п**о**другу, болот**и**ста рівн**и**на
Г зобраз**и**ти тис**о**ві ліси, пр**и**морозки в листоп**а**ді

3. Чергування голосних на місці пропуску відбувається в обох парах слів рядка

А Іванів – Іван..вого, увечері – в..черя
Б замітати – зам..сти, земля – з..мель
В осінь – ос..ні, Василів – Васил..вого
Г дохід – дох..ду, положення – полож..нь

4. М'який знак треба писати на місці пропуску в усіх словах рядка

А кан..йон, учител..ський, камін..чик
Б жен..шеневий, погод..ся, чотир..ма
В бракон..ер, велогон..щик, слиз..кий
Г жмен..ці, порт..єрний, виріз..блений

5. Букву ***е*** треба писати на місці пропуску в усіх словах рядка

А вибер..ш, диш..ш, затям..ш
Б пиш..ш, шепоч..ш, створ..ш
В тягн..ш, зустрін..ш, нес..ш
Г вийд..ш, ухвал..ш, в'яж..ш

6. Із суфіксом ***-цтв-*** треба писати всі слова в рядку

А гірни..о, парубо..о, юна…о
Б стріле..о, лицар..о, воя..о
В тка..о, люд..о, молоде..о
Г коза..о, агент..о, краве..о

7. Разом треба писати всі слова в рядку

А пів/острів, чорно/слив, розтяг/стиск
Б напів/фабрикат, сто/річчя, край/небо
В полу/мисок, гори/цвіт, бета/розпад
Г пів/коло, блок/система, густо/лісся

8. НЕМАЄ орфографічних помилок у варіанті

А Друзі, чи готові ви додатково платити сто-двісті гривень на місяць за комунальну послугу утилізації відходів?
Б Тільки так ви знатимете точно, що весь непотріб з домо-господарства повезуть не на полігон, а на смітєпереробний завод.
В Якщо ви самі не відвозите відсортованого сміття до пунктів приймання відходів, то його спрямовують на звичайне звалище.
Г Для механічної переробки такого сміття, як свідчить Європейський досвід, потрібні спеціальні заводи, яких в Україні майже немає.

9. Суфікс ***-ець*** має однакове значення в усіх словах, ОКРІМ

А видавець
Б виконавець
В цвіркунець
Г борець

10. Лексична помилка є в словосполученні

А світло протитуманних фар
Б дзеркало заднього вигляду
В усесезонний омивач скла
Г якісне моторне мастило

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. Потребує редагування речення

А Зважаючи на загальну любов до кави, ми хочемо більше дізнатися про цей надзвичайно запашний напій.

Б Кавову індустрію визнано однією з найрозвиненіших у світі, роблячи значний внесок у глобальну економіку.

В Кожен вид зерен обсмажують по-особливому, увиразнюючи властиві саме йому аромат і смак.

Г У XVIII столітті уряди деяких країн намагалися заборонити цей напій, уважаючи зустрічі за чашкою кави поштовхом до радикального мислення.

Д Згідно з легендою, каву «відкрили» ефіопські пастухи, помітивши жвавість кіз після поїдання невідомих ягід.

12. НЕПРАВИЛЬНО оформлено пряму мову у варіанті

А «Світ – театр, і ми всі в ньому актори, – процитував якось Вільяма Шекспіра Богдан Ступка та продовжив словами Григорія Сковороди: – І кожен обирає ролі за здібностями».

Б Великий актор також радив: «Не хвалися тим, що робиш: ти – лише провідник ідей, до яких спонукали батьки й Всевишній».

В «Світ – це маскарад, тож обличчя, одяг, голос – усе підробка: кожен прагне видаватися не таким, яким він є насправді», – розвинув думку Вільяма Шекспіра Франсіско Гоя.

Г «Блискавично зацікавити публіку в театрі можна за допомогою величного або правдивого, – стверджував Віктор Гюґо, – Перше захоплює маси, друге підкуповує окремих осіб».

Д «Театр – як музей: ми туди не ходимо, але приємно знати, що він є. Згодні?» – пожартувала британська акторка Ґленда Джексон.

13. Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак).

*Ми вивчаємо стилі мовлення**,(1)** правильно використовуємо їх на практиці**,(2)** але зараз один із них чомусь безпричинно й безжально забуто**,(3)** хоча саме він потрібний кожному впродовж усього життя**:(4)** ідеться про епістолярний стиль **–(5)** функціональний різновид літературної мови для листування та інших проявів письмового спілкування.*

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків у варіанті

А кома **1** – між однорідними членами речення

Б кома **2** – між частинами складного речення, поєднаними сурядним зв'язком

В кома **3** – між частинами складного речення, поєднаними підрядним зв'язком

Г двокрапка **4** – між частинами складного речення, поєднаними безсполучниковим зв'язком

Д тире **5** – між підметом і присудком

14. Лексична помилка є в реченні

А Найважливіше відкриття Галілео Галілея заключалося в тому, що Земля обертається навколо Сонця, а не навпаки, як уважали раніше.

Б Відомий італійський фізик та астроном проголосив цю ідею невдовзі після того, як у Нідерландах винайшли телескоп.

В На підставі спостереження Галілей дійшов висновку, що центром Сонячної системи має бути не Земля, а Сонце.

Г Учений сконструював потужний телескоп і, спостерігаючи за Венерою, довів, що їй притаманні ті ж фази, що й Місяцю.

Д Галілею також належить відкриття, що у Всесвіті існує значно більше зірок, ніж може побачити людина.

15. Українським відповідником до іншомовного слова ***елемент*** є

А складник
Б приклад
В цілість
Г єдність
Д мережа

Завдання 16–20 стосуються речень, у яких зроблено пропуски. Визначте правильні варіанти послідовного заповнення цих пропусків для кожного речення.

16. Правильною відповіддю на запитання «*Котра година?*» буде

А без п'ятнадцяти сьома
Б половина шостої
В три години дві хвилини
Г двадцять сорок
Д за п'ять хвилин друга

17. Потребують редагування словосполучення в рядку

А перетворюється на лід, беручкий до роботи
Б слугувати за дороговказ, за браком часу
В купити по старій ціні, піти за проханням
Г увести до складу комісії, посібник з вокалу
Д виготовили на замовлення, близькі по духу

18. НЕМАЄ форми наказового способу дієслова в реченні

А Щоб визначитися з майбутнім фахом, маєте з'ясувати, яка сфера діяльності викликає у вас інтерес.

Б Поцікавтеся в батьків чи близьких друзів, яка професія, на їхню думку, найбільше відповідає вашим здібностям та уподобанням.

В Необхідну інформацію про перспективні професії отримуйте з медіа та з профорієнтаційних сайтів.

Г Дайте відповіді на запитання «Чим я хочу займатися в житті? Що вмію? Наскільки це потрібно?» й визначте найоптимальніший варіант дій.

Д Проаналізувавши інформацію, зіставте можливу майбутню діяльність зі своїми цінностями, за потреби зверніться до фахівця з профорієнтації.

19. НЕПРАВИЛЬНО утворено обидва виділені слова в рядку

А ***заброньовані*** місця, ***знизившийся*** тиск
Б ***змужнівший*** сусід, ***енергоощадні*** лампи
В ***очікуючий*** пасажир, ***промокше*** пальто
Г ***примружені*** очі, ***зніяковівший*** свідок
Д ***зрадівший*** брат, ***комбінована*** техніка

20. Закінчення ***-ею*** у формі орудного відмінка однини мають усі іменники рядка

А притча, віра, вишня
Б комашня, ваза, душа
В воля, свіча, легенда
Г суниця, малеча, мета
Д калюжа, пісня, стаття

Завдання 21–25 стосуються речень, що первісно становили зв'язний текст. Прочитайте речення й виконайте завдання до них.

▽ Способи, що допомогли б зарадити появі інтернет-задирак, якраз і ***покликана*** забезпечувати гуманітарна освіта: наприклад, читання художньої літератури дає змогу формувати різне ставлення до нової інформації.

□ Інакше кажучи, ці коментатори анітрохи не відчувають потреби в осмисленні тексту й не намагаються на основі пізнаного створити значущі особистісні сенси, що є ***відповідними*** умовам інтелектуальної діяльності.

△ Спостерігаючи за соціальними мережами чи інформаційними ресурсами, де можливість ***коментувати*** відкрита всім помічаємо, як зростає критична маса людей, які воліли б писати під вигаданими іменами з позиції таких собі всезнайок.

◇ Відмова від такого моделювання картини світу й принагідних способів дій призводить до нівелювання відповідальної особистості й дедалі частіше стимулює ***застосовувати*** знання суто для конкретної ситуації.

○ Їхні зауваги грубі й надто емоційні: це зверхні й провокаційні репліки осіб, які ***не здатні*** до дискусії, адже цілковито не готові зрозуміти чиюсь думку й завжди говорять наперекір.

21. Первинний текст буде відновлено, якщо речення розташувати в послідовності, запропонованій у рядку

А △ □ ○ ◇ ▽
Б △ ○ ▽ ◇ □
В △ ◇ □ ○ ▽
Г △ □ ○ ▽ ◇
Д △ ▽ ◇ □ ○

22. Пунктуаційна помилка є в реченні, позначеному

А ▽
Б □
В △

Г

Д

23. Вставне слово (конструкція) є в обох реченнях, позначених

А

Б

В

Г

Д

24. НЕМАЄ однорідних присудків в обох реченнях, позначених

А

Б

В

Г

Д

25. Роль означення виконує слово

А покликана
Б відповідними
В коментувати
Г застосовувати
Д не здатні

У завданнях 26–30 до кожного із чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою.

26. Доберіть до кожного речення (1–4), у якому зроблено пропуск, відповідний за значенням фразеологізм (А – Д).

1 Прагнучи з'ясувати причину проблеми, ви маєте говорити прямо, а не […], оскільки це не допомагає досягти порозуміння.
2 Звичайно, легше […], аніж самотужки намагатися знайти нестандартний спосіб позбутися проблеми.
3 Маєте вивчити питання докорінно, аби діяти чітко й правильно, відповідно до обставин, а не […].
4 Тож після успішного завершення марудної справи кожному хочеться […], але воно й не дивно: попрацювали – потіштеся.

А ходити з темними очима
Б ходити довкола
В ходити іменинником
Г ходити второваними стежками
Д ходити манівцями

27. З'ясуйте, якою частиною мови (А – Д) є виділені в реченні слова (1–4).

*Інтерес до вивчення мов **завжди** високий, бо, перефразовуючи відомий вислів, можемо стверджувати, **що** той, **хто** знатиме їх багато, володітиме світом та отримає ключ **до** успіху.*

1 ***завжди***
2 ***що***
3 ***хто***
4 ***до***

А частка
Б сполучник
В займенник
Г прислівник
Д прийменник

28. Поєднайте виділені фрагменти простого (1–4) і складного (А – Д) речень за подібністю синтаксичного значення. Зразок такого поєднання показано на схемі.

Просте речення

1 Млинці з ***тертої картоплі*** – дуже проста й надзвичайно смачна страва.
2 Її можна швидко й легко приготувати ***вранці*** для смачного снідання.
3 Завдяки різним начинкам деруни щоразу смакуватимуть ***по-іншому***.
4 До картопляних оладок подають ***сметану*** чи грибну ***підливу***.

Складне речення

А ***Аби приготувати деруни***, помиту й очищену картоплю натріть на тертушці середнього розміру.

Б Сік, ***що виділиться з цієї пухкої білої маси***, обережно злийте декілька разів.

В Зауважте, ***що тільки після цього додаємо збите яйце, порізану цибулю, сіль, перець.***

Г ***Коли з'єднаєте всі названі інгредієнти***, насипте борошна й замісіть негусте тісто.

Д Викладайте масу на сковорідку й обсмажуйте так, ***щоб утворилася золотиста скоринка.***

29. Доберіть приклад (А – Д) до кожного типу складного речення (1–4).

Тип складного речення

1 складносурядне
2 складнопідрядне
3 безсполучникове
4 з різними видами зв'язку

Приклад речення

А Чи знаєте ви, що на небі менше зірок, ніж дерев на землі, адже вчені нарахували їх на нашій планеті понад три трильйони!

Б Проте не все так оптимістично: за час існування людської цивілізації Земля втратила половину лісів.

В Щороку люди висаджують близько п'яти мільярдів дерев, але через господарську діяльність вирубують утричі більше.

Г 16 травня – День любові до дерев, і це важливе свято спонукає кожного відповідально ставитися до природи.

Д Українці навіть установили світовий рекорд: за один день ми висадили понад чотири мільйони дерев, бо усвідомили важливість «зелених легень» для всієї планети.

30. З'ясуйте, яким членом речення (А – Д) є виділені в реченні слова (1–4).

Зауважте, ***автори*** *фейків, поширюючи обман, знищують будь-які* ***засади цивілізованості****, а це становить* ***небезпеку*** *для соціуму.*

1 ***автори***
2 ***засади***
3 ***цивілізованості***
4 ***небезпеку***

Приклад речення

А підмет
Б додаток
В означення
Г частина складеного дієслівного присудка
Д частина складеного іменного присудка

Правильні відповіді до завдань сертифікаційної роботи

№	Відповідь
1	Б
2	А
3	В
4	Г
5	В
6	А
7	Б
8	В
9	В
10	Б
11	Б
12	Г
13	Д
14	А
15	А
16	Д
17	В
18	А
19	В
20	Д
21	Б
22	В
23	А
24	А
25	В
26	1–Б, 2–Г, 3–Д, 4–В
27	1–Г, 2–Б, 3–В, 4–Д
28	1–Б, 2–Г, 3–Д, 4–В
29	1–Г, 2–А, 3–Б, 4–Д
30	1–А, 2–Б, 3–В, 4–Д

4.1.2. Сертифікаційна робота з математики

Завдання 1–15 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

1. На діаграмі відображено інформацію щодо зміни маси (кг) слона протягом шести місяців із січня до червня цього року в порівнянні з груднем минулого року. Якою стала маса слона в червні, якщо в грудні вона становила 4,235 т?

А 4215 кг
Б 4235 кг
В 4275 кг
Г 4295 кг
Д 4305 кг

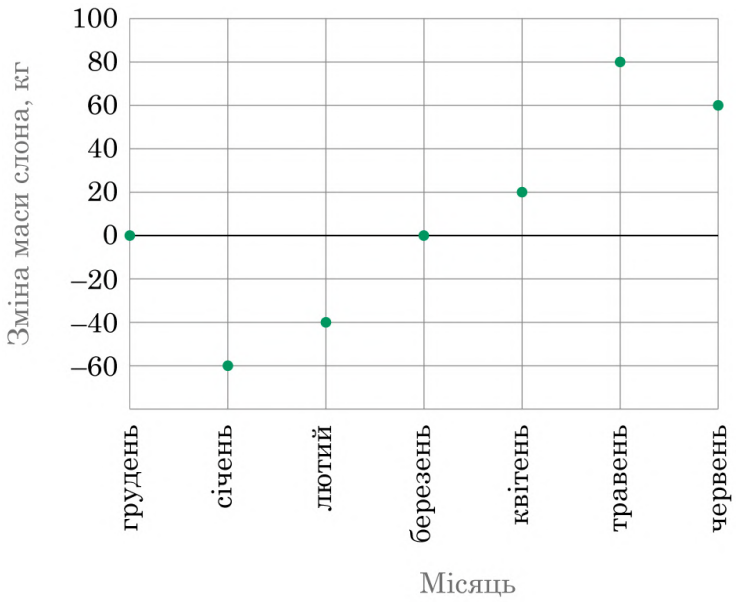

2. Вадим планує переглянути навчальний відеоролик тривалістю 60 хвилин. Перед переглядом він у налаштуваннях збільшив швидкість відтворення в 1,5 раза. Скільки хвилин тепер триватиме перегляд цього відеоролика?

А 90
Б 45
В 40
Г 35
Д 30

3. На рисунку 1 схематично зображено підставку для планшета (рис. 2), яка стоїть на горизонтальній поверхні (пряма AD). Точки A, B, C і K лежать на одній прямій. Визначте градусну міру кута BAD, якщо $\angle BKD = 128°$, $\angle ADK = 68°$.

А 62°
Б 60°
В 66°
Г 50°
Д 52°

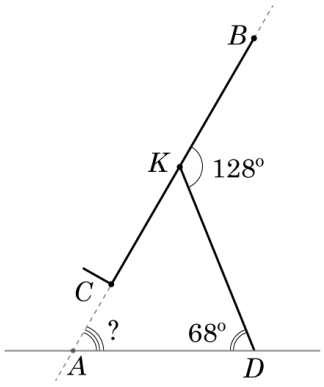

Рис. 1

Рис. 2

4. Розв'яжіть нерівність $2x - 1 \geqslant 0$.

А $\left[-\frac{1}{2}; +\infty\right)$

Б $(-\infty; -\frac{1}{2}]$

В $(-\infty; \frac{1}{2}]$

Г $\left[\frac{1}{2}; +\infty\right)$

Д $[1; +\infty)$

5. Конус утворений обертанням

А рівнобедреного трикутника навколо його основи
Б рівностороннього трикутника навколо його сторони
В прямокутного трикутника навколо його гіпотенузи
Г прямокутного трикутника навколо його катета
Д прямокутника навколо його сторони

6. У прямокутній системі координат на площині зображено фрагмент графіка непарної функції $y = f(x)$ і точки K, L, M, N і P. Через яку із цих точок проходить графік функції $y=f(x)$?

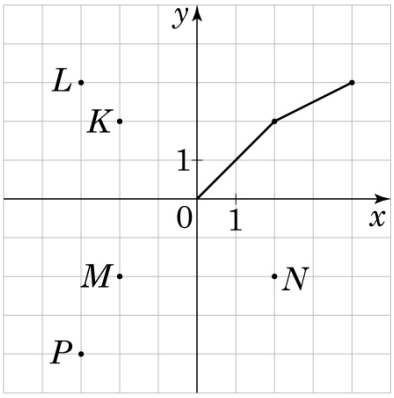

А K
Б L
В M
Г N
Д P

7. У десятому класі за списком 24 учні. Імовірність того, що вік учня, прізвище якого навмання вибирають зі списку класу, буде меншим за 15 років, дорівнює $\frac{1}{6}$. Скільки всього в класі учнів, вік яких менший за 15 років?

А 3
Б 4
В 6
Г 8
Д 20

8. У прямокутній системі координат у просторі задано вектори $\vec{a}$ (–2; 2; 1) і $\vec{b}$ (4; –3; 0). Визначте модуль вектора $\vec{c} = \vec{a} + \vec{b}$.

А $\sqrt{5}$
Б $\sqrt{6}$
В 2
Г 14
Д $\sqrt{62}$

9. $5\frac{1}{3} : 1\frac{3}{5} =$

А $\frac{3}{10}$
Б $\frac{128}{15}$
В $\frac{5}{3}$
Г $\frac{15}{128}$
Д $\frac{10}{3}$

10. Які з наведених тверджень є правильними?

I. Будь-яка хорда кола більша за його радіус.
II. Кінці діаметра кола ділять коло навпіл.
III. Рівні хорди кола стягують рівні дуги.

А лише III
Б лише I та II
В I, II та III
Г лише II
Д лише II та III

11. Якому з наведених проміжків належить корінь рівняння $2^{x+1} - 2^x = \frac{1}{8}$?

А $(-\infty; -5)$
Б $[-5; -3)$
В $[-3; 0)$
Г $[0; 5)$
Д $[5; +\infty)$

12. Визначте загальний вигляд первісних для функції $f(x) = 3x^2$.

А $6x + C$
Б $x^2 + C$
В $6x^3 + C$
Г $3x^3 + C$
Д $x^3 + C$

13. На рисунку зображено прямокутник $ABCD$ та коло із центром O, яке дотикається сторін AB, AD, а також сторони BC в точці K. Визначте площу (см^2) чотирикутника $OKCD$, якщо $OD = 24$ см, $\angle ADO = 30°$.

А 288
Б 576
В $216\sqrt{3}$
Г $576\sqrt{3}$
Д $288\sqrt{3}$

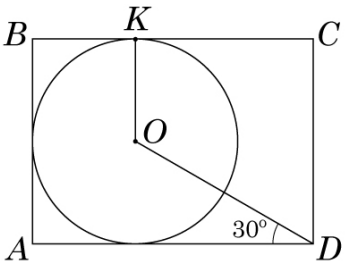

14. Обчисліть значення виразу $2\sin\left(-\frac{\pi}{2}\right) + \cos 3\pi$.

А –3
Б –2
В –1
Г 2
Д 3

15. Розв'яжіть систему рівнянь $\begin{cases} \log_2 x = 2, \\ \frac{y+10}{x+1} = \frac{x+2}{2}. \end{cases}$ Якщо $(x_0;\ y_0)$ – розв'язок цієї системи, то $x_0 + y_0 =$

А –6
Б –4
В 9
Г 18
Д 29

У завданнях 16–18 до кожного з трьох фрагментів інформації, позначених цифрами, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначений буквою.

16. До кожного початку (1–3) речення доберіть його закінчення (А – Д) так, щоб утворилося правильне твердження.

Початок речення

1 Графіки функцій $y = 2x - 3$ та $y = x + 1$
2 Графіки функцій $y = x^2$ та $y = x^2 - 2$
3 Графік функції $y = \frac{2}{x}$ та графік рівняння $x^2 + y^2 = 4$

Закінчення речення

А не мають жодної спільної точки.
Б мають єдину спільну точку.
В мають лише дві спільні точки.
Г мають лише три спільні точки.
Д мають чотири спільні точки.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					

17. Узгодьте вираз (1–3) з тотожно рівним йому виразом (А – Д), якщо $a \neq 0$.

Вираз

1 $\sqrt[3]{\frac{27}{a^3}}$

2 $a^{-2} \cdot a^3 \cdot \log_{27} 3$

3 $\frac{(a-3)^2 - a^2 - 9}{2}$

Тотожно рівний вираз

А $-3a$

Б $\frac{3}{a}$

В 0

Г $\frac{a}{3}$

Д $3a$

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					

18. На рисунку зображено прямокутник $ABCD$ та рівнобедрений трикутник DKM, у якому $DK = KM$. Пряма, що містить діагональ AC прямокутника $ABCD$, проходить через точку K. $AB = 16$ см, $AD = 12$ см, $DM = 2AD$. До кожного початку речення (1–3) доберіть його закінчення (А – Д) так, щоб утворилося правильне твердження.

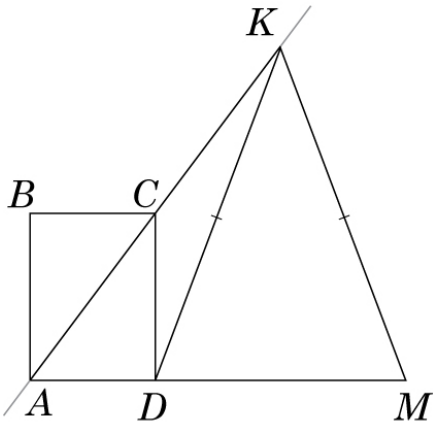

Початок речення

1 Довжина відрізка AM дорівнює

2 Відстань від точки K до прямої AM дорівнює

3 Довжина відрізка CK дорівнює

Закінчення речення

А 20 см.

Б 24 см.

В 32 см.

Г 36 см.

Д 48 см.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					

Розв'яжіть завдання 19–22. Одержані числові відповіді впишіть у спеціальне поле. Відповіді записуйте лише десятковим дробом.

19. Визначте критичні точки функції $f(x) = 4x^3 - 21x^2 - 90x + 19$. Яка з цих точок є точкою мінімуму функції $f(x)$?

Відповідь: ☐

20. Сім'я з трьох осіб – батька, мами й сина – запланувала в день народження мами сплав на байдарці. Вартість сплаву становить 800 грн із особи. Мамі й сину надають знижки: 20 % і 25 % відповідно. Скільки гривень ця сім'я заплатить за сплав з урахуванням наданих знижок?

Відповідь: ☐

21. На рисунку зображено циліндр і прямокутний паралелепіпед. Діаметр основи циліндра дорівнює діагоналі основи паралелепіпеда. Довжина діагоналі паралелепіпеда дорівнює 39 см, сторони основи паралелепіпеда дорівнюють 9 см і 12 см. Визначте об'єм V (см^3) циліндра, якщо висота циліндра відноситься до висоти паралелепіпеда як 2 : 3. У відповіді запишіть значення $\frac{V}{\pi}$.

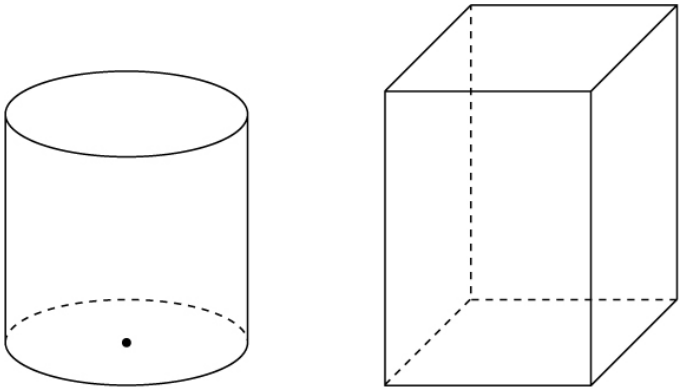

Відповідь: ☐

22. Визначте суму всіх значень a, за кожного з яких рівняння $\frac{|4x + 5a - 3| - 3}{(x + 2)(x^2 + 9)} = 0$ має єдиний корінь.

Відповідь: ☐

Правильні відповіді до завдань сертифікаційної роботи

№	Відповідь
1	Г
2	В
3	Б
4	Г
5	Г
6	В
7	Б
8	Б
9	Д
10	Д
11	В
12	Д
13	В
14	А
15	В
16	1–Б, 2–А, 3–В
17	1–Б, 2–Г, 3–А
18	1–Г, 2–В, 3–А
19	5
20	2040
21	1350
22	4,4

4.2. Сертифікаційні роботи другого етапу НМТ 2026 року

4.2.1. Сертифікаційна робота з історії України

Завдання 1–20 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

1. Розгляньте керамічну жіночу статуетку з фондів Археологічного музею Львівського університету. Вона репрезентує образ богині, яка дає життя. Такий реалізм антропоморфної пластики, що акцентує увагу на тісному зв'язку між уявленнями людей про плідність жінки й родючість землі, був притаманний племенам

А скіфів.
Б трипільців.
В кіммерійців.
Г сарматів.

2. На фото зображено ювілейну монету серії «Стародавні міста України», випущену 1999 року Національним банком України.

аверс ***реверс***

На аверсі монети зображено в сонячному колі малий Державний Герб України, сполохані птахи й розміщено написи: назва держави, номінал монети, рік її випуску.
На реверсі розміщено зображення княжої дружини в поході на тлі давньоруської фортеці та круговий напис назви князівства та ювілейної дати.

Сюжет якого твору давньоруської літератури використав художник для створення стилізованої композиції монети?

А «Повісті минулих літ»
Б «Слова о полку Ігоревім»
В «Києво-Печерського патерика»
Г «Ізборника Святослава»

3. Який правитель *«…поволі із часом усю [землю руську] перейняв від татар (монголів) під своє правління і став володіти широкими її просторами, і баскаків прогнав…»*?

А великий князь литовський
Б кримський хан
В польський король
Г великий князь київський

4. На фото зображено картину сучасного художника, експоновану на виставці «Замки та фортеці України: пам'ятки архітектури в рисунках, графіці, живописі».

Яку стислу інформацію про пам'ятку для відвідувачів виставки, окрім назви, розміщено під цією картиною?

А Наймогутніше укріплення східних земель імперії Габсбургів, настільки неприступне, що його ніколи й нікому не вдавалося здобути штурмом.
Б Форпост із захисту та просування торговельно-економічних інтересів Генуезької республіки.
В Твердиня Поділля, утворена рукою Божою, і передовий мур християнства на шляху експансії Османської імперії.
Г Бастіон на схилах високого правого берега Дністра, мури якого пам'ятають битви, що вирішували долю Центрально-Східної Європи.

5. Прочитайте уривок статті проєкту «Історична правда».
«[…] прагнув повернути лад, що існував на українських землях перед Хмельниччиною, коли шляхта була панівною. Але хотів надати впливу руській православній шляхті, до якої сам належав. Це метання між двома таборами призвело до логічного фіналу: "і від поляків я маю біду, і від своїх – русинів – також…"»
В уривку йдеться про

А Адама Киселя.
Б Івана Богуна.
В Петра Могилу.
Г Івана Мазепу.

6. Розгляньте картосхему.

Відображений на картосхемі перебіг подій дає змогу зрозуміти

А процес розколу Гетьманщини.
Б здобутки Національно-визвольної війни.
В причини поділів Речі Посполитої.
Г процес формування Козацької держави.

7. Микола Костомаров стверджував, що в другій половині XIX століття портрет цього наказного гетьмана висів у багатьох селянських оселях Лівобережжя. Також поширення набула промова, нібито виголошена цим гетьманом перед Петром I: *«Знаю, що мене, за московським звичаєм, чекають кайдани.., а мені все одно: я промовляю від імені своєї Вітчизни й добровільно віддаю перевагу лютій смерті перед жахливим видовищем доконечного розорення мого рідного краю…»*.

Про якого діяча йдеться?

А Богдана Хмельницького
Б Івана Мазепу
В Павла Полуботка
Г Кирила Розумовського

8. Діяльність освітнього товариства галицьких греко-католицьких священників і «Руської трійці» свідчила про

А початок трудової еміграції із західноукраїнських земель.
Б розгортання національного руху під релігійними гаслами.
В політизацію національно-визвольного руху в Австрійській імперії.
Г початок національного відродження на західноукраїнських землях.

9. Прочитайте уривок книжки Скотта Рейнольдса Нельсона «Океани зерна. Як американське збіжжя змінило світ».
«Зерно з українських земель було "золотою акцією", яку російські царі використовували для політичних торгів та міжнародних альянсів із європейськими партнерами. Зерно, перші залізниці, права на землю, юридичні обмеження для євреїв, порт, відкритий для всіх національностей та релігій, – це драйвери зростання впливу Російської імперії в Європі в другій половині XIX століття. Проте Росія залежала не тільки від цього [порту], а ще й від [того], хто контролював Босфор…»
Оцінку якого портового міста наведено в уривку?

А Херсона
Б Севастополя
В Миколаєва
Г Одеси

10. Розгляньте пам'ятку монументального мистецтва.

Визначте ім'я митця, зображеного на гравюрі.

А Іван Кавалерідзе
Б Василь Кричевський
В Михайло Микешин
Г Іван Мартос

11. Що сприяло виникненню товариства «Просвіта» в Наддніпрянській Україні?

А «нова ера» в українсько-польських відносинах
Б активна громадська діяльність М. Драгоманова
В російська революція 1905–1907 рр.
Г утворення перших українських політичних партій

12. Бойові дії на українських землях у роки Першої світової війни розпочалися

А 1914 р.
Б 1915 р.
В 1916 р.
Г 1917 р.

13. Військове формування доби Української революції, створене Євгеном Коновальцем із колишніх полонених українців, підданих Австро-Угорської імперії, – це

А Галицько-Буковинський курінь січових стрільців.
Б легіон Українських січових стрільців.
В Сірожупанна дивізія.
Г Революційна повстанська армія.

14. На порталі історичної пам'яті Польського медіацентру «Jagiellonia» 2020 року розміщено редакційну статтю «Київська експедиція. Зустрічі Пілсудського й Петлюри в травні 1920 року в Україні».

Що зумовило події, перебігу яких приурочено цю статтю?

А укладення Берестейського миру
Б ухвалення Акта Злуки УНР та ЗУНР
В підписання Варшавської угоди
Г заключення Ризького миру

15. Які дії польської влади на території Східної Галичини уряди СРСР й УСРР трактували у своїх пропагандистських цілях як *«польський фашизм, що пригнічує трудове селянство та робітників Західної України…»*?

А процес «осадництва»
Б акцію «пацифікації»
В політику «нормалізації»
Г операцію «Вісла»

16. Проаналізуйте інфографіку.

Подія, результати якої узагальнено й унаочнено на інфографіці, відбулася в роки

А нової економічної політики.
Б суцільної колективізації.
В Другої світової війни.
Г повоєнної відбудови.

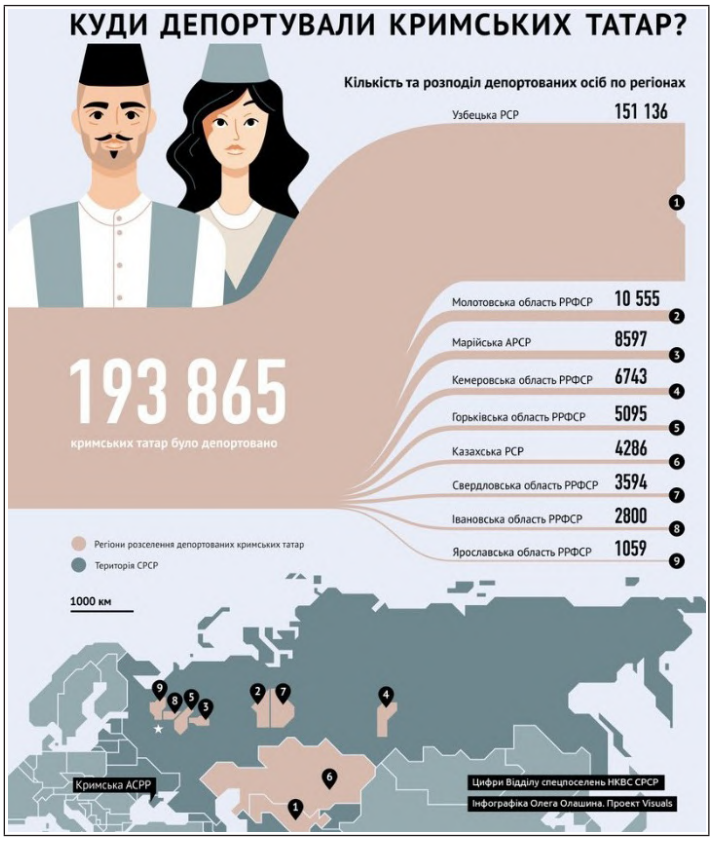

17. Який характер мала кампанія боротьби з «безрідними космополітами», розгорнута в СРСР / УРСР у повоєнні роки?

А антицерковний
Б антисемітський
В антинатовський
Г антиукраїнський

18. Сімоне Аттіло Беллецца в праці «Берег чекань. Культурологічне дослідження шістдесятництва» так оцінив діяльність однієї з тогочасних організацій:
«20 і 21 січня 1961 року чотирьох львівських правознавців – Левка Лук'яненка, Івана Кандибу, Степана Віруна та Василя Луцьківа – заарештували за звинуваченням у створенні нелегальної та небезпечної антирадянської організації. У тому, що стало відомо як "справа юристів", судове переслідування відбувалося тихо й тому не вплинуло на представників місцевої інтелігенції. Проте характер цієї організації та слава, яку вона здобула приблизно за п'ять років, роблять її важливим складником руху шістдесятництва…».
В уривку йдеться про

А Клуб творчої молоді «Сучасник».
Б Українську робітничо-селянську спілку.
В Український культурологічний клуб.
Г Українську Гельсінську групу.

19. Що було характерним для соціально-економічного розвитку УРСР періоду «застою»?

А широке впровадження комп'ютерних технологій
Б децентралізація системи управління економікою
В загострення продовольчої проблеми
Г ліквідація приватної власності в закладах сфери обслуговування

20. Розгляньте карикатури.

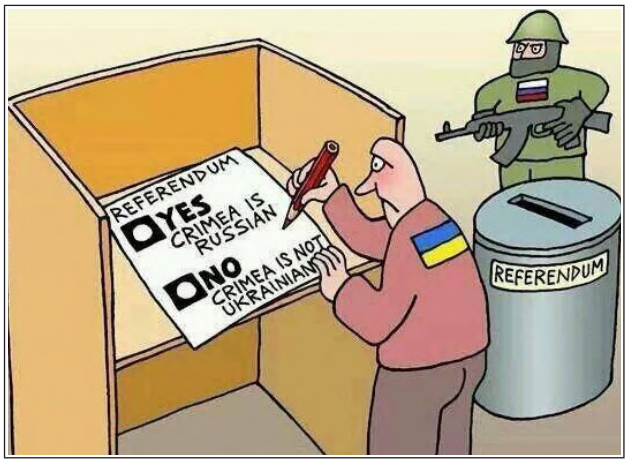

Референдум
***Так**, Крим російський*
***Ні**, Крим не український*

Референдум у Криму щодо приєднання до Росії
Ми є міжнародними спостерігачами

Якого року на шпальтах європейських видань уперше з'явилися ці карикатури?

А 2010 р.
Б 2012 р.
В 2014 р.
Г 2016 р.

У завданнях 21–24 до кожного із чотирьох фрагментів інформації, позначеного цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначений буквою.

21. Поєднайте подію першої половини XVII ст. (1–4) з її наслідком (А – Д).

1 ухвалення «Пунктів для заспокоєння руського народу»
2 обрання гетьманом П. Конашевича-Сагайдачного
3 укладення Куруківської угоди
4 видання постанови сейму «Ординація Війська Запорозького…»

А настання періоду «Золотого спокою»
Б збільшення реєстру козаків із трьох до шести тисяч
В морський похід козаків на Кафу й Стамбул
Г обрання православним митрополитом Петра Могили
Д утворення греко-католицької церкви

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

22. Доберіть до терміна (1– 4) його значення (А – Д).

1 «воєнний комунізм»
2 «червоний терор»
3 «інтервенція»
4 «більшовизм»

А насильницькі заходи, що здійснювали більшовики проти широких соціальних груп, які були оголошені класовими ворогами
Б течія політичної думки й політичний режим, зорієнтований на повалення капіталістичного ладу, захоплення влади та встановлення диктатури пролетаріату
В засилля неконтрольованих збройних формувань в умовах відсутності чи недостатньої сили державної влади
Г система надзвичайних соціально-економічних, політичних й ідеологічних заходів із метою швидкого революційного переходу до соціалізму й комунізму
Д насильницьке втручання однієї або кількох держав у суверенні права іншої держави

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

23. Узгодьте назву інституції (1–4) з ухваленим нею рішенням (А – Д).

1 Політбюро Центрального комітету Польської робітничої партії (1947 р.)
2 Народні Збори Західної України (1939 р.)
3 Львівський собор (1946 р.)
4 Українські Національні Збори (1941 р.)

А проголошення Акта відновлення Української Держави
Б ліквідація Української греко-католицької церкви
В проголошення радянської влади на приєднаних територіях
Г депортація українського населення Лемківщини, Холмщини, Надсяння й Підляшшя
Д «возз'єднання» Закарпаття з Українською РСР

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

24. Поєднайте уривок джерела (1–4) з ім'ям мисткині (А – Д), про творчість якої в ньому йдеться.

1 *«Художниця малювала тварин протягом усього життя: вони і добрі, і злі, і дурнуваті та хитрі. Навіть найстрашнішого звіра чи жахливий четвертий енергоблок майстриня розцяцьковувала...»*

2 *«Квіти, намальовані нею, упізнають одразу, бо вони ніби висять у повітрі й випромінюють світло… Між тим, художниця, як і всі українські селяни в СРСР на той час, не мала навіть паспорта. Однак сила її таланту була такою, що пробилася навіть крізь "залізну завісу"…»*

3 *«Картина "Хліб"…є однією з найпопулярніших її картин. Художниця зобразила період сільського життя за кілька років після закінчення Другої світової війни. Картина виконана ніби в тогочасній пропагандистській манері, але насправді вона глибинна і дає варіативність під час прочитання...»*

4 *«Партійне керівництво назвало твір [вітраж "Шевченко. Мати"] формалістично-ворожим: "Чому мати-Україна така сумна? Який суд, яку кару і на кого накликає Тарас? І взагалі, чому це Україна за ґратами?" Замість офіційного відкриття, щойно вітраж було закінчено, його розтрощили на тисячі друзок…»*

А Тетяна Яблонська
Б Алла Горська
В Катерина Білокур
Г Марія Примаченко
Д Соломія Крушельницька

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

У завданнях 25–27 розташуйте події в хронологічній послідовності. Цифрі 1 має відповідати вибрана Вами перша подія, цифрі 2 – друга, цифрі 3 – третя, цифрі 4 – четверта.

25. Визначте послідовність укладення угод XVII ст.

А Віленське перемир'я
Б Білоцерківський договір
В Андрусівське перемир'я
Г Зборівський договір

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

26. Упослідовніть події часів Української революції, описані в уривках джерел.

А *«Допомагаючи українському урядові в його боротьбі з насильниками та грабіжниками, ці війська [що вступили на територію України] не мають ніяких ворожих нам намірів, оскільки Німеччина та Австро-Угорщина також мають велику потребу, щоб на Україні настав добрий лад і спокійна праця трудящого люду…»*

Б *«Ми відчули, що нам, українській демократії, у спину хтось ніж готує… Більшовики концентрують своє військо для розбиття УНР. …На ультиматум я дивлюсь як на потоптання наших прав…»*

В *«Після довгих… сумнівів Генеральний секретаріат прийшов до тієї думки, щоб крайова влада стала фактичною, під нею має бути міцна підвалина, і такою підвалиною може бути тільки проголошення Української Народної Республіки…»*

Г *«Уповноважена силою і волею трудящих України… Директорія цим заходом довершила перший акт соціального та національно-політичного визволення українського народу. Наступним етапом нашої революції є творення нових, справедливих… соціальних і політичних форм…»*

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

27. Розташуйте плакати за послідовністю відображених на них віх в історії України.

А

*ПʼЄМО ВОДУ З РІДНОГО ДНІПРА,
ПИТИМЕМО З ПРУТА, НІМАНА ТА БУГУ!
ОЧИСТИМО РАДЯНСЬКУ ЗЕМЛЮ
ВІД ФАШИСТСЬКОЇ НЕЧИСТІ!*

Б

ПʼЯТЬ КОЛОСКІВ

В

*ЖИТТЯ ПЕРЕМОЖЕ СМЕРТЬ,
А СВІТЛО – ТЕМРЯВУ*

Г

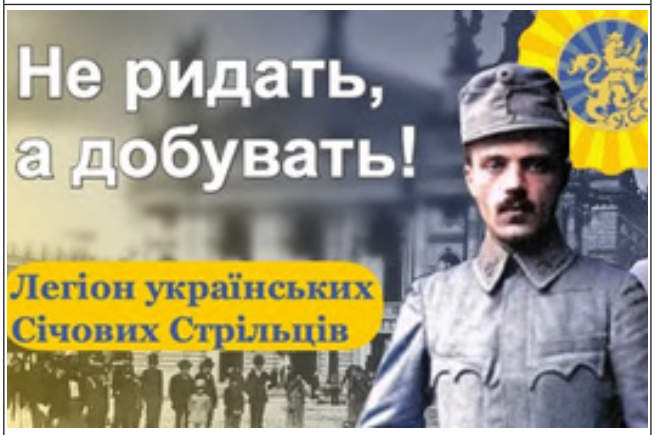

*Не ридать,
а добувать!
Легіон українських
січових стрільців*

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

Завдання 28–30 мають по сім варіантів відповіді, з яких лише три правильні. Виберіть три цифри, що позначають правильні, на Вашу думку, варіанти відповідей.

28. Проаналізуйте картосхему.

Картосхема дає змогу визначити

1 місця знахідок пам'яток палеолітичних стоянок.
2 територію розселення землеробів часів енеоліту.
3 основні шляхи поширення виробництва кераміки за часів неоліту.
4 місця розташування поселень племен трипільської культури.
5 територію прабатьківщини слов'ян.
6 територію, заселену за часів мезоліту.
7 терени домінування скотарства в господарському житті.

29. Позначте факти біографії діяча, зображеного на фото.

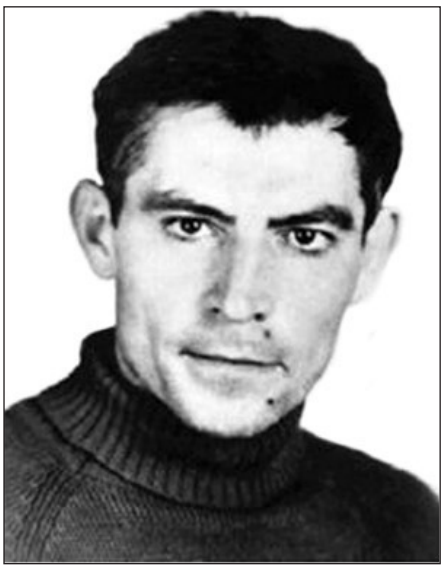

1 написання памфлету «Інтернаціоналізм чи русифікація?»
2 участь в діяльності Української Гельсінської групи (УГГ)
3 заснування підпільного українського часопису «Український вісник»
4 участь в акції протесту в кінотеатрі «Україна» проти арештів дисидентів
5 членство в Українській робітничо-селянській спілці (УРСС)
6 участь у повстанні політичних в'язнів Норильського табору
7 написання збірок віршів «Круговерть», «Зимові дерева».

30. На фото зображено Меморіал пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу. Меморіал складається з трьох стилізованих стел-долонь, що здіймаються до неба в молитві до Всевишнього з проханням про захист, допомогу й справедливість. На кожній стелі-долоні викарбувано герб кримських татар і рік трагічної події в історії народу. Між стелами розташовано чашу з кипарисом, що символізує смуток і скорботу.

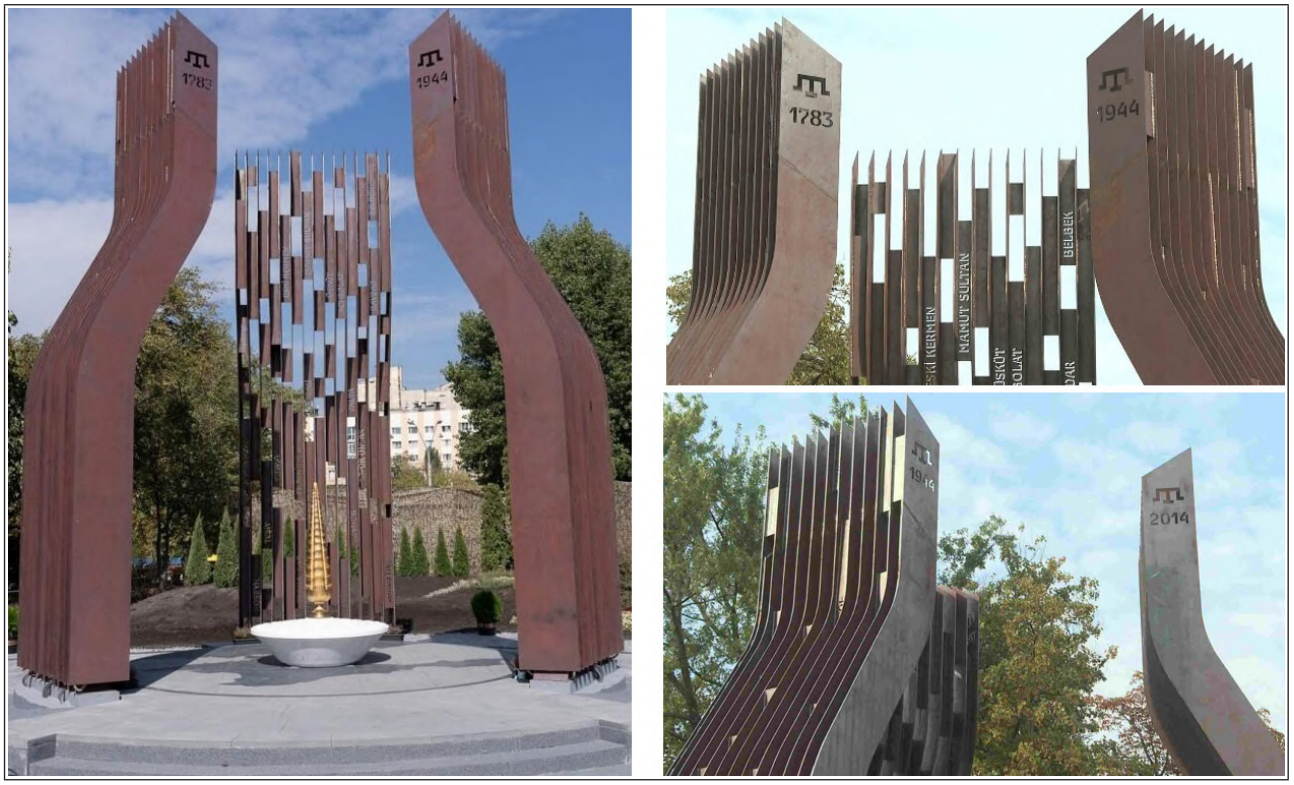

Про які події в історії кримськотатарського народу покликаний нагадувати Меморіал?

1 підкорення Кримського ханства Російською імперією
2 спустошення території півострова внаслідок Кримської війни
3 насильницьке виселення владою СРСР кримських татар із Криму
4 передання Кримської області до складу Української РСР
5 установлення нацистського «нового порядку» в Криму
6 насадження осілого способу життя в ході радянізації Криму
7 окупацію Кримського півострова військами Російської Федерації

Правильні відповіді до завдань сертифікаційної роботи

№	Відповідь
1	Б
2	Б
3	А
4	А
5	А
6	А
7	В
8	Г
9	Г
10	В
11	В
12	А
13	А
14	В
15	Б
16	В
17	Б
18	Б
19	В
20	В
21	1–Г, 2–В, 3–Б, 4–А
22	1–Г, 2–А, 3–Д, 4–Б
23	1–Г, 2–-В, 3–Б, 4–А
24	1–Г, 2–В, 3–А, 4–Б
25	ГБАВ
26	ВБАГ
27	ГБАВ
28	247
29	247
30	137

4.2.2. Сертифікаційна робота з англійської мови

Частина «ЧИТАННЯ»
Reading

Task 1

Read the texts below. Match choices (A–H) to (1–5).
There are three choices you do not need to use.

1

2

3

4

5

This advertisement is for people who want to _____.

A have a snack
B try their hand at making a picture
C help local inhabitants
D spend a day out of town
E be good at preparing meals
F get employed
G do a computer course
H attend an educational exhibition

Task 2

Read the text below. For questions (6–10) choose the correct answer (A, B, C or D).

Town Criers Compete to Be Best in Britain.

Standing before a crowd of busy shoppers, John Bartholomew, the town crier of Hastings, adjusted the angle of his hat, cleared his throat and almost cleared the streets. The noise generated by an experienced crier can reach 120 decibels – roughly what you hear when a fighter jet takes off, or from the front row of a heavy metal concert. And this was just the introduction to the National Town Crier Championship, held in this East Sussex town. In the age of communication, the crier might seem like a relic of the past, but for the guys in buckles and knee breeches, the business is – literally – booming.

Unfortunately, it isn't enough only to be loud. Contestants are also judged on their diction, clarity, intonation, and standard of dress. "You have to be understood as well as heard," said Mr. Bartholomew, a former serviceman, splendid in a traditional romantic outfit of emerald velvet, who gets £600 a year for his efforts. "You have to know how to seize people's attention. It's the whole package."

Hundreds of towns throughout Britain have kept their criers for ceremonial reasons, but the number of criers is growing again, and with the revival has come a rise in competition.

A proper, competition-grade cry must begin with the traditional "*Oyez, oyez, oyez!*" and end with the National Anthem. Most criers further preface their announcements with a ring of a hand bell, although horns, trumpets and even rattles are permitted.

Loud? Lampposts bent and children rushed away in terror as Michael Wood, 54, a three-time world champion from East Yorkshire opened up with a message of greetings from his home region. It was so deafening ***you wondered why he needed to make the trip***. "It's a good life," he said. "I do it pretty much full time – ceremonies, TV work and so on."

The audience was astonished to see the next participant, 75-year-old Doris Eastwood, a former pub owner, who had spent long years shouting at her hard-drinking customers to go home, which gave her a taste for making public proclamations. "I thought I'd be good at it," she said, "so I sold the pub and applied for this job in Weymouth, and it's been a wonderful life. You meet all kinds of people, and all the history is fascinating."

In medieval Britain, criers were the nation's news announcers delivering laws, important proclamations, messages from wars and even advertisements. Their status was soon indicated by the fine uniform they wore, and the unique royal protection they enjoyed. It was a part of the crier's job to deliver bad news such as tax rises, and the closing of gaming-houses, and to this day it remains a crime to stop or interrupt a town crier as he goes about his business.

6 Which statement is **TRUE**, according to **PARAGRAPH 1**?

A The criers make passers-by crowd the streets.
B The Championship brings a lot of money to Hastings.
C The Championship begins with a heavy metal show.
D The criers are as noisy as a rising aircraft.

7 What is **NOT** mentioned in the text about John Bartholomew?

A his age
B his income
C his clothes
D his occupation

8 What does the phrase ***"... you wondered why he needed to make the trip"*** in **PARAGRAPH 5** refer to?

A the purpose of travelling
B the loudness of his voice
C the venue of the championship
D the country of his origin

9 What does Doris Eastwood particularly like about her new job?

A earning a lot of money
B participating in championships
C travelling around the country
D making new acquaintances

10 What does the author say about criers in medieval Britain?

A Their safety was guaranteed by the king.
B Their job was popular nationwide.
C They used to wear the royal emblem.
D They had the right to pay reduced taxes.

Task 3

Read the texts below. Match choices (A–H) to (11–16).
There are two choices you do not need to use.

Young Explorers

11 Charlie Smith

At 20 years old, expedition leader *Charlie Smith* was the youngest person to have crossed Iceland from north to south unsupported. *Charlie* was also part of the *Coldest Crossing* team who attempted to complete the first mid-winter, unsupported crossing of Iceland on an 18-day, 250-mile journey. However, the attempt went wrong. Soon after starting their journey, one of the hikers was flown back to Britain as he was suffering from a bad infection. A second from the team suffered frostbite to his toes and had to return. The rest of the group were rescued by the helicopter in the approaching storm.

12 Laura Bingham

In 2014, 23-year-old *Laura Bingham* sailed across the Atlantic Ocean on a 38ft trimaran. Most recently, she cycled 7,000 km across South America with no money, raising money and awareness for *Operation South America* – a charity that looks after homeless girls and young women in Paraguay. She says she wanted to try and find out the ways in which some people around the world live and what it's like to not have anything, to experience how it felt to feel real hunger and the fear of not having food or shelter. She now knows it's terrifying.

13 Sophie Rooney

In 2016, *Sophie Rooney* set off with the bold intention of becoming the first woman to run the length of Scandinavia – 3,000 km in 103 days! Initially accompanied by a fellow trail runner, *Sophie* carried everything she needed on her back, with bears being top of her worries. However, she soon found that these big grizzly creatures were the least of her concerns. In the first month alone, she had to battle extreme tiredness, dehydration, hunger and eventually illness. However, not willing to give in *Sophie* pushed on, often against the advice she received from people back home.

14 Calum Muskett

A professional climber, mountain instructor and writer, 22-year-old *Calum Muskett* has climbed big walls and mountains across the world. He grew up on the very edge of the Carneddau mountain range, which hugely influenced his development as a climber and his love of mountain sports. Since his first outings, *Calum* has travelled all over the world free climbing, only using simple ropes for protection. He is a well published outdoor writer with feature articles published by the biggest climbing magazines. *Calum* is also a British Mountain Guide and holds the UK's Winter Mountaineering and Climbing Instructor qualification – the two highest mountaineering qualifications in the UK.

15 Agnes Plesner Skårup

Aged 27, *Agnes Plesner Skårup* is an adventurer from Denmark, whose incredible journeys have taken her across some of the most rugged and remote landscapes in the world. Aged 18, she decided to drop out of high school to hike 2,800 kilometres of America's Pacific Crest Trail. *Agnes* did go back to school and upon finishing it at 21 she spontaneously bought a motorcycle and rode 25,000 kilometres around Australia. When her motorcycle got stolen, the story made national news, and a kind local gifted her his bike to finish her epic trip.

16 Alex Mostert

Aged 30, *Alex Mostert* from the Netherlands has travelled to over 60 countries across nearly every continent, making him a true global adventurer. His adventures include surviving five days in Borneo in a native tribe. His experiences with wild orangutans and deadly snakes in the jungle sharpened his survival instincts. Aside from jungle survival, *Alex* is also an entrepreneur, combining his love of travel with his keen business insight. Fluent in five languages and constantly learning, he has fostered connections with people from all walks of life, hosting travellers in Amsterdam and exchanging cultural experiences along the way.

This explorer _____.

- **A** became a victim of theft
- **B** experienced health problems on the way
- **C** was attacked by a grizzly bear
- **D** is a well-known print journalist
- **E** is doing a degree in photography
- **F** collected funds for a non-profit organisation
- **G** faced the challenges of the tropical forest
- **H** was stopped by rough weather

Task 4

Read the text below. Choose from (A–H) the one which best fits each space (17–22). There are two choices you do not need to use.

Why Do We Like to Watch Sports Competitions?

Why do we like to watch sports competitions? Even people (**17**) _____ often find themselves in front of the TV, watching football and tennis, basketball and rugby. Sports fans around the world watch with excitement their favourite team play (**18**) _____.

One of the main reasons people like to watch competitions is because they tend to identify themselves with the winners. When they watch the precise moves of Rafael Nadal or Elina Svitolina, see the winning game of the Champions League, they feel (**19**) _____ and brought a victory to their team. Winners get attention from the media and the public, they are interviewed, they appear on TV – the public enjoys watching the known faces. A fan, (**20**) _____, likes to see the UEFA Cup, because he can identify himself with the top professionals.

Another reason is the unpredictability of sports games. You can never know (**21**) _____, which forces you to sit tightly and wait for the crucial moment, which designates all the twists and turns of the game. The course of a sports game is always unpredictable: although you can make bets and try to guess today's winner, it is never certain, which makes the game interesting to watch.

A different, but also important reason for watching sports has to do with national identity. When the British watch Liverpool and Chelsea groups, they tend to identify themselves with the players and see all the failures and winnings as if they were their own. Sports games are nowadays considered to be one of the most important factors (**22**) _____.

A how he solves the mystery of the game

B how the game will end

C who may have never played football in his life

D who never engage in physical activity

E as if they themselves performed the brilliant move

F that help to raise the person's national identity

G and never miss a single competition

H and think about it while watching tennis or football

Частина «ВИКОРИСТАННЯ МОВИ»
Use of English

Task 5

Read the text below. For questions (23–27) choose the correct answer (A, B, C or D).

National Rescue Dog Day

National Rescue Dog Day was (**23**) _____ in 2018 by Lisa Wiehebrink, children's book author and Executive Director of *Tails That Teach*, an organisation that helps children learn the kind and proper (**24**) _____ of their pets. Lisa's inspiration for *National Rescue Dog Day* came from her beloved dog Cooper who was (**25**) _____ as a puppy from a shelter after being found living on the streets.

Rescue dogs are truly remarkable! They (**26**) _____ extreme challenges and are incredibly life-loving. They make wonderful family pets and a child's best friend. But, rescue dogs are (**27**) _____ of much more. The possibilities are endless, but most of all, they are love in the purest form and it is hard to imagine a more loyal, worthy companion.

23	**A**	made	**B**	settled	**C**	named	**D**	established
24	**A**	attention	**B**	attitude	**C**	treatment	**D**	relationship
25	**A**	carried	**B**	adopted	**C**	accepted	**D**	gained
26	**A**	overact	**B**	overrun	**C**	overcome	**D**	overplay
27	**A**	skilful	**B**	capable	**C**	possible	**D**	positive

Task 6

Read the text below. For questions (28–32) choose the correct answer (A, B, C or D).

Harper Lee

Harper Lee, believed to be one of the most influential authors to have ever existed, (**28**) _____ published only a single novel. Lee's *To Kill a Mockingbird* was published in 1960 and became an immediate classic of literature. The novel (**29**) _____ racism in the American South. Its iconic characters served as role models and changed attitudes to the problem in the United States at a time when tensions (**30**) _____ race were high. *To Kill a Mockingbird* earned the Pulitzer Prize for fiction in 1961 and (**31**) _____ into an Academy Award-winning film in 1962, giving the story and its characters (**32**) _____ life and influence over the American social sphere.

28	**A**	fame	**B**	famed	**C**	famous	**D**	famously
29	**A**	examine	**B**	examines	**C**	was examined	**D**	have examined
30	**A**	regard	**B**	regarding	**C**	regarded	**D**	to regard
31	**A**	is made	**B**	has been made	**C**	was made	**D**	had been made
32	**A**	further	**B**	the further	**C**	farther	**D**	the farthest

Правильні відповіді до завдань сертифікаційної роботи

№	Відповідь
1	E
2	F
3	B
4	C
5	H
6	D
7	A
8	B
9	D
10	A
11	H
12	F
13	B
14	D
15	A
16	G
17	D
18	G
19	E
20	C
21	B
22	F
23	D
24	C
25	B
26	C
27	B
28	D
29	B
30	B
31	C
32	A

4.2.3. Сертифікаційна робота з німецької мови

Частина «ЧИТАННЯ»
Lesen

Aufgabe 1

Lesen Sie die Überschriften (A–H) und die Kurztexte (1–5). Entscheiden Sie: Welche Überschrift passt zu welchem Kurztext? Zu jedem Kurztext gibt es nur eine Überschrift.

A Was für ein Tag ist der Städtetag?
B Deutsche Städtenamen auf der ganzen Welt beliebt
C In welchen Ort fahren am meisten Menschen von außen zur Arbeit?
D Warum sind Großstädte gut für die Natur?
E Hin und her
F Touristen! Passt auf!
G Ein besonderer Feiertag
H Wie sicher sind die Schaukeln?

1 Wer die deutsche Hauptstadt besuchen möchte, muss aufpassen: Nicht jede Reise nach Berlin geht automatisch nach Deutschland. Denn Berlin gibt es auch in Ländern wie Kolumbien, den USA, Bolivien, Papua-Neuguinea oder in der Antarktis. Aber das ist nicht alles: Die Namen deutscher Städte findet man auf der ganzen Welt. Bremen gibt es allein zwölfmal in den USA. Ein englischer Stadtteil heißt Dresden, Hannover existiert auch in Jamaika, Olpe grüßt Besucher in den USA. Die bei Touristinnen beliebte Stadt Heidelberg kann man auch in Australien finden. Das kleine Nassau gibt es nicht nur in Rheinland-Pfalz. Auch auf den Bahamas leben Menschen in Nassau. Und im brasilianischen Blumenau feiern die Menschen sogar das Oktoberfest. Viele dieser Namen kommen aus der Kolonialzeit. Bei manchen Städten ist es aber einfach Zufall.

2 Die Stadt, ein Eldorado für Tiere? Nicht für alle. Menschen bauen Städte für Menschen. Und den Preis zahlt meistens die Natur. Aber Tiere und Pflanzen finden auch in urbanen Regionen Strategien für ein gutes Leben. Spezielle Vögel benutzen gern Gebäude für Nester. Andere Tiere finden in Städten ohne Probleme Essen und Orte zum Schlafen. Und es ist in Städten wärmer – im Winter eine wichtige Hilfe.

3 Der Blick von oben macht auch eine Großstadt ganz klein. Wo unten ganz viele sind, ist man oben manchmal fast allein. Wie über dem Alexanderplatz in Berlin. Mehr als 350 000 Menschen sind dort unten jeden Tag. Und oben? Da können Adrenalinjunkies durch die Luft schaukeln. Die High Swing ist mit einer Höhe von 120 Metern die höchste Schaukel Europas. Für circa 30 Euro können mutige Menschen einen Termin buchen. Fünf Minuten lang dürfen sie dann den Blick auf den Alexanderplatz, den Fernsehturm und die Stadt von oben genießen. Egal ob allein oder zusammen mit Freundinnen und Freunden – alles ist möglich. Es gibt zwei Schaukeln. Entweder eine Person fotografiert die andere. Oder man schaukelt parallel. Das dürfen alle, die mindestens zwölf Jahre alt sind. Ob die Schaukeln auch sicher sind? Der Veranstalter findet: “Natürlich.”

4 Schnell zur Arbeit? Nicht in Düsseldorf! Da stehen Pendlerinnen und Pendler im Durchschnitt 60 Stunden im Stau. In Deutschland müssen mehr als 20 Millionen Leute für ihre Arbeit in einen anderen Ort. Die meisten von ihnen gibt es aber nicht in Düsseldorf. Den Rekord hat München mit 454 900 Pendlerinnen. Mit circa 283 800 Pendlern ist Düsseldorf auf Platz fünf.

5 An Feiertagen feiern – mit Pyrotechnik, Konfetti oder Champagner? Das mögen viele. Der Städtetag ist aber kein Tag und erst recht kein Feiertag. Deshalb muss man auch sagen "im Städtetag", nicht "am Städtetag oder "für den Städtetag". Für den arbeiten nämlich Menschen. Städtetag, das ist die Organisation von circa 3200 deutschen Städten und Gemeinden. Zusammen haben sie 53 Millionen Einwohnerinnen und Einwohner. Das Ziel des Städtetags ist es, die Interessen der Kommunen zu vertreten. Das macht er im Kontakt mit der Regierung, dem Parlament, der Europäischen Union und mit vielen anderen Organisationen. Der Städtetag ist aber nicht der einzige politische Tag: Das deutsche Parlament heißt zum Beispiel Bundestag. Die meisten Parlamente der 16 deutschen Bundesländer heißen Landtag, zum Beispiel das von Hessen oder Sachsen. Warum -tag? Weil hier die Elite früher immer für einen Tag zusammenkam, um zu debattieren.

Aufgabe 2

Lesen Sie den Text und die Aufgaben (6–10) unten. Entscheiden Sie: Welche Lösung (A, B, C oder D) ist richtig? Es gibt nur eine richtige Lösung.

Mit Worten malen

Einige Orte in Deutschland engagieren Schriftsteller, die mit Worten und Kunst ihre Stadt beschreiben – den Alltag genauso wie die Besonderheiten.

Er war zuletzt der "Hamburger Gast" – Schriftsteller Stephan Roiss. Der Österreicher war im vergangenen Jahr der Stadtschreiber von Hamburg. Meist saß er in einem Café in einem belebten Viertel und beobachtete die Menschen. Schnell kam er mit anderen ins Gespräch und hörte viele Geschichten. Abends konnte man ihn auch in einem Theater auf St. Pauli treffen. Das Theater-Foyer war eine Zeit lang sein Büro. "Ich konnte Hamburg hier gut kennen lernen", erzählt Roiss. "Ich hatte viele Ideen und Einfälle."

Roiss nahm an einem Wettbewerb teil, um Stadtschreiber zu werden. Er bewarb sich mit einer Kurzgeschichte über einen Ausflug ans Meer. Diese Geschichte überzeugte die Jury. Deshalb konnte Roiss drei Monate in Hamburg wohnen und arbeiten – zeitweise auch in einem Schloss und im Hamburger Hafen.

Stadtschreiber ist eigentlich heute kein Beruf mehr. Aber im Mittelalter konnten viele Menschen nicht lesen und schreiben. Der Stadtschreiber half ihnen beim Schreiben von Briefen oder las Dokumente vor. Außerdem schrieb er auf, was in der Stadt passierte: Feuer, wirtschaftliche Entwicklungen, Kriege, Ritterturniere, Kurioses.

Die neuen Stadtschreiber gibt es seit den 70er Jahren. Auch sie sollen zeigen, was in einer Stadt los ist – allerdings nicht nur als Dokumentation. Die Stadtschreiber von heute sollen etwas Persönliches, Individuelles aufschreiben. Sie sollen ihre ganz eigene Perspektive auf den Ort beschreiben und mit Worten ein Bild der Stadt malen. Am Ende

entsteht daraus eine besondere Chronik. Für ihre Arbeit haben sie in manchen Orten zwei Monate Zeit. In anderen Orten dürfen sie ein halbes oder sogar ein Jahr schreiben. Die Städte engagieren dafür entweder Anfänger oder sehr bekannte Schriftsteller. Jedes Jahr kommt ein anderer.

In Dresden wurde zum Beispiel in diesem Jahr Kurt Drawert Stadtschreiber. Er hat bereits viele Preise gewonnen und ist sehr angesehen. Manche nennen seine Gedichte, Bücher, Dramen und Esseys "sprachgewaltig", weil er so eindrucksvoll schreibt. Kurt Drawert ist in Dresden aufgewachsen. Er will nun seine Jugend und die Gegenwart vergleichen. Dafür will er heute vieles noch einmal so wie früher machen (z.B., sein Lieblingscafé besuchen, im Stadtpark spazieren gehen usw.) und dabei sehen, was sich verändert hat. Diese Veränderungen will er beschreiben. "Das wäre etwas, das mich interessiert", sagte er einer Zeitung.

6 Wie sammelte Stephan Roiss das Material für seine Aufgabe?

A Er besuchte das örtliche Theater, dessen Aufführungen ihn inspirierten.
B Er eröffnete sein Büro im Stadtzentrum und beobachtete das Stadtleben.
C Er las Geschichten über populäre Cafés und Restaurants.
D Er unterhielt sich mit den Stadtbürgern an öffentlichen Orten.

7 Wie hat Stephan Roiss im Wettbewerb für Stadtschreiber von Hamburg gewonnen?

A Er konnte die Stadt am besten beschreiben, weil er dort einmal gewohnt hat.
B Seine Kurzgeschichte über den Hamburger Hafen hat die Jury beeindruckt.
C Er hat zum Wettbewerb seine früher geschriebene Kurzgeschichte geschickt.
D Er hat mit einer Kurzgeschichte über sein Leben im Schloss gewonnen.

8 Was war die Aufgabe der Stadtschreiber im Mittelalter?

A Sie sollten die Stadtbürger lesen und schreiben lehren.
B Sie sollten den Veranstaltungskalender der Stadt zusammenstellen.
C Sie sollten Menschen bei der schriftlichen Kommunikation unterstützen.
D Sie sollten den Menschen helfen, ihre Briefe abzuschicken.

9 Was trifft auf neue Stadtschreiber dem Text zufolge zu?

A Bei ihrer Arbeit geht es um die genaue Dokumentation des Stadtlebens.
B In verschiedenen Orten arbeiten sie an ihren Aufgaben unterschiedlich lang.
C Mit ihren Geschichten sollen sie ein attraktives Bild der Stadt schaffen.
D Jedes Jahr bekommen sie eine neue Aufgabe und wechseln ihren Wohnort.

10 Welches Ziel möchte Kurt Drawert in Dresden erreichen?

A ein tolles Buch veröffentlichen
B noch einen literarischen Preis gewinnen
C das Stadtbild durch sein Schaffen verändern
D neue Erscheinungen im Stadtbild fixieren

Aufgabe 3

Lesen Sie die Situationen (11–16) und dann die Anzeigen (A-H) unten. Welche Anzeige passt zu welcher Situation? Sie können jede Anzeige nur einmal verwenden.

11 Philipp interessiert sich für Modedesign und kauft gern Literatur in diesem Bereich.

12 Herr Zeiger möchte sein Büro mit modernen Möbelstücken einrichten und sucht nach interessanten Angeboten.

13 Lea will einige ihrer Kleidungsstücke verkaufen, um das Geld für ein Tierheim zu spenden.

14 Frau Rust muss die Ausrüstung für ihre Kinder kaufen, die an einem Skikurs teilnehmen möchten.

15 Herr Schröter möchte Bücher aus seiner Hausbibliothek verkaufen oder gegen neue tauschen.

16 Isabel möchte im Urlaub ein populäres Buch von einem modernen Autor lesen.

A Suche Skijacke Goldbergh Wow Pop Damen in Größe 38/M
B Spenden Tierheim
C Verkaufe einen selbstgebauten Designer-Stuhl aus MDF
D Verkaufe hier den Roman “Die Mitternachtsbibliothek” von Matt Haig
E Wir suchen Fachbücher über den Bau der Cheops-Pyramide
F Kinder Ski MS 400 allround pro mit Skischuhen
G Verkaufe hier zwei Fachbücher zum Thema Fashion Illustration
H Skilehrer / Skikurs Privat für 2 Kinder

Suche Skijacke Goldbergh Wow Pop Damen in Größe 38/M

Versand möglich
Zustand: Sehr gut
Leider ist die Jacke nirgends zu finden …
vielleicht habe ich ja durch Kleinanzeigen Glück.
Sagt mir gerne, was ihr für die Jacke haben wollt.
Liebe Grüße

Spenden Tierheim

Hallo
Ich fahre regelmäßig
ins Tierheim Wesendahl
und sammle gern Spenden zu Hause ein,
wenn ihr was rumliegen habt:
Kuscheltiere, Decken, Spielzeuge, Leckerlis,
Futter, Betten usw.

Ort: Strausberg+–10km

Verkaufe einen selbstgebauten Designer-Stuhl aus MDF

Der Stuhl war sogar Teil einer Kunstausstellung und ist ein echtes Unikat! Das minimalistische Design mit den klaren Linien macht ihn zu einem besonderen Hingucker.

• Eigenbau aus hochwertigem MDF
• Weiße, glatte Oberfläche
• Stabile Konstruktion
• Ausstellungsstück mit Geschichte

Bei Fragen melde dich gerne.

Verkaufe hier den Roman
“Die Mitternachtsbibliothek”
von Matt Haig.

Das Buch war ein SPIEGEL-Bestseller und erzählt eine faszinierende Geschichte über die unendlichen Möglichkeiten des Lebens.

• Hardcover Ausgabe
• Spannende Unterhaltungsliteratur
• Perfekt für gemütliche Lesestunden

Das Buch ist in einem guten Zustand mit normalen Gebrauchsspuren.

Bei Fragen melde dich gerne.

Wir suchen Fachbücher über den Bau der Cheops-Pyramide

Versand möglich
15907 Brandenburg – Lübben

Mein Sohn sucht folgendes Buch für seine Seminararbeit im Abiturfach Geschichte –
“Der Bau der Cheops-Pyramide”
von Günter Fischer.

Bitte alles anbieten, gerne mit Preisvorstellung und Foto.

Kinder Ski MS 400 allround pro mit Skischuhen

Verkaufe eine komplette Kinder-Skiausrüstung in Rot und Blau.
Das Set besteht aus:
• Völkl Ski in Blau mit Bindung
• Rote Skischuhe
• Rote Skistöcke mit Schlaufen
Die Ausrüstung ist perfekt für kleine Skifahrer geeignet. Skischuhe 212 mm.

Bei Fragen melde dich gerne.

Verkaufe hier zwei
Fachbücher zum Thema Fashion Illustration.

Die Bücher sind perfekt für Mode-Studenten oder alle, die sich für Fashion Design interessieren:
• Fashion Illustrator – Von der Inspiration zur Kollektion
• Fashion Illustration – Mode zeichnen und entwerfen
Beide in großem Format und gut erhalten
Ideal für Studium oder als Nachschlagewerk.

Bei Fragen melde dich gerne.

Skilehrer / Skikurs Privat für 2 Kinder

Hallo zusammen,
wir suchen einen Skilehrer/in oder erfahrenen Skifahrer/in, der unseren beiden Jungs (10 und 8 Jahre) den Einstieg ins Skifahren ermöglicht.

Sie haben jeweils einen Skikurs besucht.
Jetzt würden wir uns aber wünschen, dass sie ihre Technik verbessern.

Wir freuen uns auf Rückmeldung

Aufgabe 4

Lesen Sie den Text und füllen Sie die Lücken aus. Wählen Sie aus den vorgegebenen Varianten (A–H) die Satzteile, die in die Lücken (17–22) passen.

Die Unfallstraße

Die Waitzstraße in Hamburg: Seit 1998 sind rund 25 Mal Autos in Schaufenster dieser Einkaufsstraße gefahren. Die meisten Unfälle **(17)** _____. Beim Ein- oder Ausparken fahren Autos in eines der Geschäfte an der Straße.
Nach einem Unfall Ende Oktober dürfen Autofahrer dort jetzt nur noch **(18)** _____. Davor waren die meisten Parkplätze schräg zur Straße. Wenn jemand zu schnell in so einen Parkplatz fährt oder beim Wegfahren den falschen Gang einlegt, kann er schnell **(19)** _____.
Initiativen, die Parkplätze definitiv neu zu strukturieren, hat es schon gegeben. Aber die Geschäfte an der Straße **(20)** _____. So gibt es nämlich Platz für mehr Autos und damit für mehr Kunden.
Die meisten Unfallfahrer sind ältere Menschen. Die Waitzstraße ist deshalb ein Beispiel in einer großen Debatte, **(21)** _____: Ist es besser, wenn ältere Menschen zeigen müssen, **(22)** _____? Positiv ist in dem Hamburger Fall wenigstens: Bei den Unfällen hat sich niemand verletzt.

A mögen die Schrägparkplätze lieber
B passieren immer häufiger
C parallel zur Straße parken
D die ganz Deutschland interessiert
E folgen einem Schema
F sie noch fit genug zum Autofahren sind
G in einem Schaufenster enden
H dass ihre Gesundheit in Ordnung ist

Частина «ВИКОРИСТАННЯ МОВИ»
Sprachbausteine

Aufgabe 5

Lesen Sie den Lückentext und ergänzen Sie ihn mit den Wörtern aus der vorgegebenen Liste. Sie können jedes der Wörter nur einmal verwenden. Nicht alle dieser Wörter passen in den Text.

Afrikanische Elefanten planen ihre Reisen, um Energie zu sparen

Afrikanische Elefanten reisen energieeffizient: Sie gehen in flache **(23)** _____, in denen sie sich wenig **(24)** _____ müssen. 22 Jahre lang haben internationale **(25)** _____ in Kooperation mit der Friedrich-Schiller-Universität Jena und dem Deutschen Zentrum für integrative Biodiversitätsforschung 157 Elefanten im Kenias **(26)** _____ mit GPS-Signalen **(27)** _____.

A Areale
B Teams

C bewegen
D getrackt
E Norden
F wandern
G fahren
H laufen

Aufgabe 6

Lesen Sie den Lückentext und ergänzen Sie ihn. Wählen Sie das Wort (A, B, C oder D), das in die Lücke passt. Es gibt nur eine richtige Lösung.

Spaziergang durch die Luft

Eine ganz spezielle Perspektive gibt es **(28)** _____ der Insel Rügen in Mecklenburg-Vorpommern: Besucherinnen und Besucher **(29)** _____ einen 1,25 Kilometer **(30)** _____ Weg hoch in den Bäumen laufen. Vom Baumwipfelpfad zu sehen ist auch ein Adlerhorst. Von dem 40 Meter hohen Turm aus **(31)** _____ man die ganze Insel. Oben wartet eine Überraschung: Wer nicht wieder über die Treppe nach unten gehen möchte, kann auch **(32)** _____.

28	**A**	in	**B**	an	**C**	auf	**D**	im
29	**A**	können	**B**	könnten	**C**	könnt	**D**	kann
30	**A**	langen	**B**	langer	**C**	langes	**D**	lange
31	**A**	sieht	**B**	sehen	**C**	sahen	**D**	gesehen
32	**A**	rutschen	**B**	rutsche	**C**	rutscht	**D**	gerutscht

Правильні відповіді до завдань сертифікаційної роботи

№	Відповідь
1	F
2	D
3	E
4	C
5	A
6	D
7	C
8	C
9	B
10	D
11	G
12	C
13	A
14	F
15	E
16	D
17	E
18	C
19	G
20	A
21	D
22	H
23	A
24	C
25	B
26	E
27	D
28	C
29	A
30	A
31	A
32	A

4.2.4. Сертифікаційна робота з французької мови

Частина «ЧИТАННЯ»
Compréhension écrite

Exercice 1

Lisez les textes (1–5) et associez-les aux titres des rubriques du journal ou aux noms de professions. Confirmez votre choix en cliquant sur le bouton d'enregistrement.

1 Grand reporter, présentateur du journal télévisé, ce métier fait rêver, mais n'est pas facile d'accès et est bien plus vaste qu'il n'y paraît, englobe un grand nombre de professions qui ont tout de même comme point commun la recherche d'un scoop ou d'une interview exclusive. Politique, social, actualité, culture, sport… autant de domaines où ce professionnel peut exercer ses talents. C'est avant tout un rédacteur chevronné qui doit aussi savoir filmer, interviewer, photographier, monter les images, mettre en page, etc.

2 Avec le développement du numérique dans les voitures, l'éventail des compétences techniques du spécialiste s'est élargi, allant du diagnostic à l'entretien, en passant par la réparation ou le dépannage des véhicules privés et utilitaires n'excédant pas un poids total de 3,5 tonnes. Ce professionnel travaille dans des entreprises de dépannage, des garages… qu'il soit à son compte ou salarié, mais ce sont les grosses structures ou les réseaux qui lui offrent le plus de possibilités d'embauche.

3 Ce spécialiste met en place des menus variés et équilibrés en fonction du mode de vie et des attentes d'une personne. Il calcule les doses alimentaires appropriées et organise des régimes classiques (pour maigrir ou grossir) ou bien particuliers (pour les personnes allergiques à certains aliments). À l'hôpital, il ajuste les menus en fonction des pathologies des patients comme le diabète et l'hypertension. Il contribue également à l'évaluation et au contrôle de la qualité de l'alimentation servie en collectivité.

4 Ce scientifique est spécialisé dans l'étude des mers et de vastes étendues d'eau, il s'intéresse à leurs ressources, leurs sols, leurs espèces animales et végétales pour approfondir les connaissances sur la mer, protéger son environnement et en exploiter convenablement les ressources. Ses travaux peuvent servir à diverses causes comme en savoir plus sur les origines de la vie, anticiper les évolutions des écosystèmes, suivre l'évolution des populations marines, prévenir les séismes ou aider à la découverte de nouveaux traitements médicaux et pharmaceutiques.

5 Ce professionnel enseigne en général une matière spécifique : français, mathématiques et d'autres. Sa mission, quelle que soit sa matière, consiste à développer les connaissances et les compétences de ses élèves, leur esprit critique, les accompagner dans la découverte professionnelle, les amener à devenir des citoyens et à les préparer à leurs futurs choix d'orientation. Il prépare et donne des cours, assure le contrôle des connaissances et corrige les copies. Il doit être capable de faire régner l'ordre dans sa classe.

A Professeur
B Diététicien
C Journaliste
D Gouvernante

E Océanologue
F Mécanicien
G Généraliste
H Chauffeur

Exercice 2

Lisez le texte. Pour les questions (6–10), choisissez la bonne réponse et confirmez votre choix en cliquant sur le bouton d'enregistrement.

Comment recycler ses cheveux en Belgique ?

Qu'ils soient longs, courts, blonds, roux, bruns, teintés ou décolorés : une fois coupés, les cheveux finissent bien souvent… à la poubelle. Afin de pouvoir donner une nouvelle vie à nos cheveux, le coiffeur français Thierry Gras a lancé le réseau des « Coiffeurs Justes ». Objectif : récolter et recycler un maximum de cheveux. Déjà bien développé en France, ce réseau s'étend peu à peu en Belgique.

« Absolument tous les cheveux coupés peuvent être recyclés : une coupe d'un ou de quinze centimètres, teintés ou pas du tout… On met ces cheveux dans des sacs en papier 'Coiffeurs Justes' que l'on envoie par la poste à l'association afin qu'ils soient recyclés », explique Axelle Vanderlinden, gérante du salon Axelle et Lui, à Nivelles. Son salon fait partie de l'association depuis plus d'un an. En moyenne, un coiffeur remplit un sac en un mois (près de 220 coupes).

Basée à Saint-Zacharie en Provence et fondée sur le principe de l'économie circulaire, l'association des « Coiffeurs Justes » récupère les cheveux venus de toute la France, de Suisse ou de Belgique. Son objectif est de valoriser les déchets capillaires grâce à leur pouvoir absorbant.

Concrètement, les cheveux sont assemblés en boudins afin de filtrer les hydrocarbures. Ces filtres dépolluants seront ensuite accrochés aux bateaux ou dans les ports afin de récupérer le pétrole. Un kilo de cheveux peut retenir jusqu'à huit litres d'hydrocarbures ! « Après, ils sont encore utilisés comme fertilisant, comme isolant… C'est sans fin, il y a toujours une nouvelle vie à donner aux cheveux », complète Axelle Vanderlinden.

En Belgique, une trentaine de salons adhèrent à ce réseau des « Coiffeurs Justes ». « Pour les Belges, ce n'est pas si évident », explique la gérante. « Déjà, le trajet entre la Belgique et Saint-Zacharie n'est pas très écologique. Ensuite, l'envoi est assez contraignant (gérer les commandes et les envois de sacs, assurer les déplacements jusqu'à la poste, payer les frais de livraison en plus de la cotisation…). Cela décourage de nombreux confrères » estime-t-elle.

Pour ces raisons, Axelle Vanderlinden espère qu'un jour, une impulsion belge donnera naissance à un réseau local afin d'éliminer ces contraintes. Ainsi, plus de coiffeurs pourraient rejoindre ce mouvement.

D'ici là, elle reste très satisfaite, tout comme ses clients, de pouvoir prendre part au réseau français. « Je m'intéresse à l'écologie et au minimalisme. Je cherche à consommer de manière plus responsable. Cela a un impact sur ma vie personnelle et, forcément, en tant que cheffe d'entreprise, on adopte cette vision pour son entreprise. On cherche une façon de travailler qui soit la plus juste pour la planète », souligne-t-elle.

Le recyclage des cheveux fait d'ailleurs partie d'une démarche plus globale du salon, d'un engagement en matière de durabilité : utilisation de produits naturels ; contenants en verre qui sont ensuite mis à disposition des clients ; papier lavable et réutilisable à la

place de l'aluminium pour les mèches ; vente de shampoings solides et locaux… « Il y a toujours des choses à faire pour s'améliorer. L'important est de voir ce qu'il est possible de faire, et d'agir. »

(mb)

6 Thierry Gras, qu'a-t-il fait ?

A a inventé une façon de couper les cheveux
B a fondé une organisation spécifique
C a noué les contacts des coiffeurs français et belges
D a inventé des sacs en papier pour les cheveux

7 Quelle caractéristique de cheveux est important pour le recyclage ?

A la longueur de mèche
B la capacité d'absorber
C la couleur naturelle
D l'épaisseur considérable

8 Qu'est-ce qui freine la coopération des coiffeurs belges avec l'association ?

A le coût de transport en France
B les problèmes de logistique insuffisante
C le nombre de contraintes liées à la livraison
D la manière de transporter peu écologique

9 Comment est la conception du salon Axelle et lui vis-à-vis de l'environnement ?

A utiliser plus de produits synthétiques au lieu de naturel
B se servir des produits de marque dans le travail
C utiliser les produits le plus longtemps possible
D nettoyer les locaux du salon de coiffure plus souvent

10 Dans quel but a-t-on rédigé ce texte ?

A d'inciter les coiffeurs à s'associer
B de critiquer les services de la Poste
C d'informer sur le comportement durable
D d'inviter les nouveaux clients à venir

Exercice 3

Lisez les textes (11–16) et les questions. Associez les questions au contenu des textes. Confirmez votre choix en cliquant sur le bouton d'enregistrement.

Six cadeaux originaux pour la fête des Pères

11 Pour les autres pères qui ont gardé leur âme de compétiteur, ou qui souhaitent tout simplement se remettre au sport, il existe un éventail de cadeaux simples qui pourront

leur faire plaisir : une nouvelle tenue, des baskets, une montre connectée… Pour accompagner votre papa dans toutes ses sorties, Sony a mis au point un baladeur intra-auriculaire waterproof qui n'a pas besoin d'être connecté à son smartphone. De quoi lui permettre de s'évader en toute tranquillité.
Sony NW-WS413 – 99,99€

12 Votre père est fan de la Belgique et met un point d'honneur à n'acheter que des produits belges au point que, selon la légende, son sang est noir-jaune-rouge ? Il est en plus grand temps de changer sa collection de sous-vêtements qu'il traîne depuis son service militaire ? Heureusement pour vous, il existe désormais une marque de sous-vêtements belges qui se veut également respectueuse de la biodiversité : Le Slibard. Un cadeau parfait donc pour protéger ce qu'il a de plus précieux.
leslibard.com – 50€

13 Autoproclamé roi du barbecue, votre père se vante de cuire la viande comme personne. Sauf que ses barbecues se répètent de semaine en semaine et vous en avez marre de ne manger que les traditionnelles saucisses et brochettes. Faites-lui passer discrètement le message en lui offrant « La nouvelle Bible du BBQ », du chef américain Jamie Purviance. Il y retrouvera 175 recettes originales pour devenir le vrai maître du barbecue.
La nouvelle Bible du BBQ – 27,50€

14 Votre père est le roi pour réparer lui-même tous les petits problèmes qui surviennent dans sa maison. Problème, il est un peu désordonné et ne sait jamais où il a déposé son outil. Pour que ça ne lui arrive plus, offrez-lui simplement une ceinture porte-outils qui lui permettra d'avoir tous ses accessoires à portée de main.
La ceinture porte-outils Stanley – dès 25€

15 Son dada à votre père, c'est de passer du temps en famille. Mais aussi de raconter des blagues toutes pourries. Grâce au jeu « Jokes de papa », il pourra allier ses deux plaisirs. Le principe du jeu est extrêmement simple. Il vous suffit de lire les blagues se trouvant sur les cartes du jeu. Si la personne en face de vous rigole, elle a perdu. De quoi passer un excellent moment lors des repas de famille.
Jokes de papa – 20,99€

16 Votre père adore les plantes et les fleurs, mais il est incapable de les maintenir en vie malgré la meilleure volonté du monde. Pour mettre toutes les chances de son côté, offrez-lui un kit de graines de bonsaï prêtes à pousser. Vendu chez Natures et Découvertes, ce kit contient tous les accessoires nécessaires pour faire pousser cinq bonsaïs différents. Un guide pratique est également fourni afin de l'accompagner tout au long de la vie de ses bonsaïs.
Kit prêt à pousser de graines de bonsaï – 24,90€

(cd)

Lequel de ces cadeaux passera-t-il le mieux au père qui _____ ?

A préfère être toujours connecté au sport
B compte devenir un boucher professionnel
C reste un grand amateur de cuisson des viandes

D adore porter des vêtements sportifs
E aime faire rire les siens et les plusieurs invités
F se réjouit des activités liées avec le végétal
G passe des heures pour bricoler dans votre demeure
H est lié très étroitement à son pays et à son peuple

Exercice 4

Lisez le texte. Complétez-le (17–22) par le groupe de mots qui correspond le mieux au contenu du texte. Confirmez votre choix en cliquant sur le bouton d'enregistrement.

Les photos de vacances, quel succès !

Les Français aiment prendre des photos pendant les vacances ! La plupart des Français (9 sur 10) possèdent un appareil photo numérique.
Et **(17)** _____ : sur 1 200 clichés pris chaque année, 800 sont pris durant les grandes vacances.
Et après, que font-ils de leurs photos ? Certains détestent prendre le temps de les classer **(18)** _____. Mais d'autres sélectionnent des clichés pour en faire des albums ou des livres photos. Presque 9 Français sur 10 font développer leurs clichés en ligne.
Voici quelques conseils **(19)** _____ :
– il faut bien stabiliser l'appareil (si on bouge, la photo est floue). On peut prendre appui sur un mur ou poser ses bras sur un rebord. Sinon, **(20)** _____.
– il faut être attentif à l'orientation de la lumière. Si le soleil est dans le dos de la personne que vous photographiez, **(21)** _____.
– il faut bien cadrer ! Pour cela, **(22)** _____. Il faut laisser un peu de place autour.

A pour ne garder que les plus belles, car c'est long
B serrez bien vos coudes contre votre corps
C c'est l'été qu'ils prennent le plus de photos
D ne coupez pas le sujet photographié au ras
E la photographie ne sera pas bien cadrée
F ce sont leurs amis qu'ils aiment photographier
G pour prendre des photos de haute qualité
H la personne apparaîtra sombre, un contre-jour

Частина «ВИКОРИСТАННЯ МОВИ»
Maîtrise des structures de la langue

Exercice 5

Lisez le texte. Complétez-le (23–27) par les mots qui correspondent le mieux au contenu du texte. Confirmez votre choix en cliquant sur le bouton d'enregistrement.

Des histoires d'amour, d'identité, de mémoire, de liens familiaux... Espace de liberté favorisant **(23)** _____ de premiers films et de nouveaux talents, la collection documentaire **(24)** _____ ouvre sa septième saison avec treize inédits, fruits d'une collaboration **(25)** _____ l'antenne nationale et les treize antennes régionales de France 3.
« La saison s'ouvre le 29 juin avec Lynn et Paris, histoire d'**(26)** _____ allemand exilé en France, sans domicile fixe, qu'Arnaud Bitschy a suivi pendant dix-huit mois dans les bons comme dans les mauvais moments. Au mois de juillet, les liens familiaux seront **(27)** _____ dans leur intériorité avec notamment, trois premiers films… »

A entre
B l'émergence
C plongés
D estivale
E tandis que
F un couple
G l'illumination
H explorés

Exercice 6

Choisissez la bonne réponse (28 – 32). Confirmez votre choix en cliquant sur le bouton d'enregistrement.

28 – Comment trouvez-_____ notre nouveau chef du département ?
– Très énergique et compétent.

A tu
B nous
C ils
D vous

29 Mes surveillants vont tout expliquer. Si vous avez des questions, ne soyez pas timide ! Ils sont très _____.

A compréhensif
B compréhensifs
C compréhensive
D compréhensives

30 – Quoi ? Tu finis _____ mardi à quatre heures ? Et tu ne me l'as jamais dit ?

A le
B un
C la
D une

31 **Marie** – Caroline raconte ____ de choses sur d'autres pays. Où les a-t-elle apprises ?
Claire – Elle a fait plusieurs missions à l'étranger.

A assez
B beaucoup
C peu
D très

32 Tous les vacanciers n'empruntent pas le même transport : train, avion ou voiture selon les préférences ! Généralement, _____ n'est pressé de rentrer, à la fin de l'été.

A aucun
B certains
C chacun
D quelqu'un

Правильні відповіді до завдань сертифікаційної роботи

№	Відповідь
1	C
2	F
3	B
4	E
5	A
6	B
7	B
8	C
9	C
10	C
11	A
12	H
13	C
14	G
15	E
16	F
17	C
18	A
19	G
20	B
21	H
22	D
23	B
24	D
25	A
26	F
27	H
28	D
29	B
30	A
31	B
32	A

4.2.5. Сертифікаційна робота з біології

Завдання 1–24 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді й позначте його.

1. На рисунку зображено тварин, які є складниками однієї біологічної системи.

Позначте рівень організації біологічної системи, складники якої зображено на рисунку.

А клітинний
Б екосистемний
В молекулярний
Г популяційно-видовий

2. Позначте назву білка, який виконує каталітичну функцію.

А міозин
Б глюкагон
В мальтаза
Г фібриноген

3. Ділянка молекули ДНК містить 100 аденілових і 50 гуанілових нуклеотидів. Обчисліть і позначте кількість залишків дезоксирибози в цій ділянці молекули ДНК.

А 75
Б 150
В 200
Г 300

4. Клітини тварин і бактерій містять подібні й відмінні компоненти, що відображено на схемі:
компонент **1** властивий клітинам тварин, але не властивий клітинам бактерій,
компонент **3** властивий бактеріям і не властивий тваринним клітинам,
компонент **2** містять і клітини тварин, і клітини бактерій.

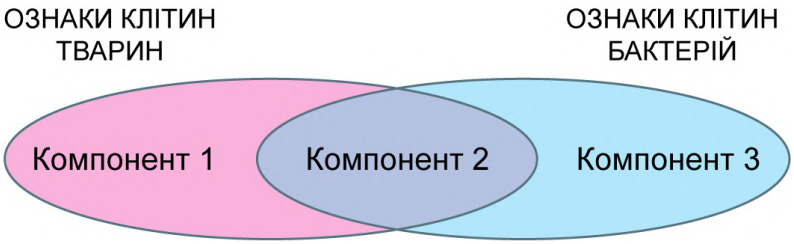

У якому рядку наведено компоненти, що відповідають указаним критеріям?

А 1 – лізосома, 2 – ядро, 3 – мітохондрія
Б 1 – ядро, 2 – клітинна стінка, 3 – рибосома
В 1 – мітохондрія, 2 – рибосома, 3 – клітинна стінка
Г 1 – рибосома, 2 – ЕПС, 3 – лізосома

5. Деякі вакцини нового покоління від COVID-19 створено на основі рибонуклеїнових кислот (містять матричну РНК). Коли вакцина потрапляє в клітину, механізм синтезу білків забезпечує утворення закодованого в РНК білка. Цей білок діє як антиген: його виявляє імунна система – в організмі формується імунітет.

Позначте назву процесу, що забезпечує синтез антигена.

А реплікація
Б трансляція
В транскрипція
Г репарація

6. На схемі зображено успадкування забарвлення хутра в мишей. Зауважте, що алель сірого забарвлення (А) домінує над алелем білого (а).

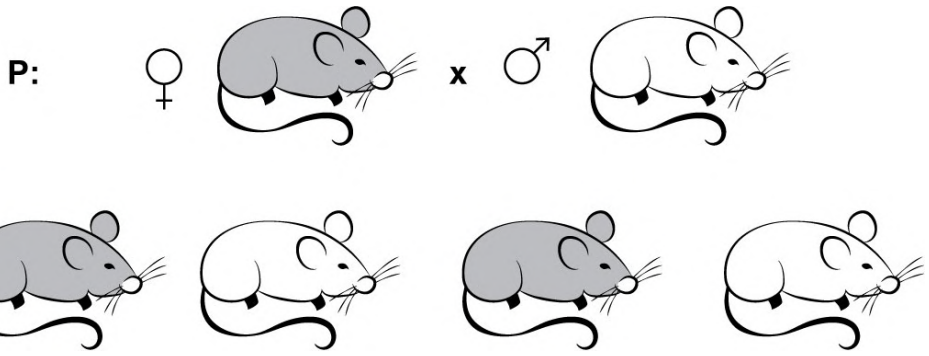

Які генотипи батьків?

А ♀Aa x ♂Aa
Б ♀AA x ♂aa
В ♀Aa x ♂aa
Г ♀AA x ♂Aa

7. На уроці учні отримали завдання побудувати варіаційну криву модифікаційної мінливості. Учитель запропонував об'єкт дослідження і записав на дошці в довільному порядку етапи виконання завдання, які позначив цифрами 1–4:

1 визначити різні варіанти досліджуваної ознаки
2 вибрати ознаку для дослідження
3 порахувати кількість виявів кожної варіанти
4 на осі абсцис графіка позначити варіанти ознаки

Правильну послідовність етапів дослідження наведено в рядку

А 2 – 4 – 1 – 3
Б 2 – 1 – 3 – 4
В 3 – 1 – 2 – 4
Г 4 – 2 – 1 – 3

8. Геномна мутація може зумовити збільшення кількості

А гемоглобіну в еритроцитах людей під час сходження в гори
Б антитіл упродовж інфекційного захворювання
В молока в копитних у врожайний період
Г хромосом у каріотипі певного виду

9. Учень й учениця на уроці обговорювали зображення (див. рисунки **1**, **2**) механізмів проникнення вірусів у клітину. Учень зазначив, що цифрою **1** позначено зображення механізму проникнення в клітину простого вірусу. Учениця зауважила, що цифрою **2** позначено зображення механізму проникнення до клітини бактеріофага.

1

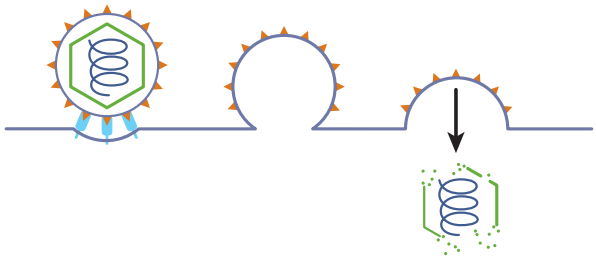

2

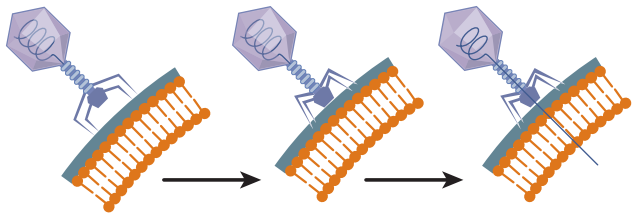

Чи має хтось із них рацію?

А лише учень
Б лише учениця
В обоє мають рацію
Г обоє помиляються

10. Прочитайте опис: *«Усі ці водорості – багатоклітинні, мають складну будову. Їхній талом забарвлений у жовто-бурий колір. Клітини цих водоростей містять Йод і запасають ламінарин».*

Про яку групу водоростей ідеться?

А зелені
Б діатомові
В бурі
Г червоні

11. Розгляньте зображення зрізу листка, отриманого за допомогою світлового мікроскопа. Які складники позначено буквою **X**?

А судини
Б продихи
В міжклітинники
Г епідермальні клітини

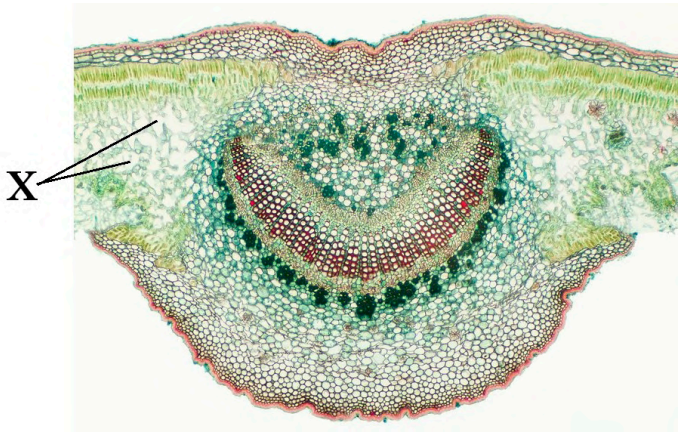

12. Учитель біології на літні канікули дав учням й ученицям завдання: виростити плоди капусти білоголової. Восени на уроці учень презентував результат роботи – качан капусти. Учитель зауважив, що учень виконав завдання неправильно, тому що плід капусти –

А сім'янка
Б коробочка
В ягода
Г стручок

13. Ознайомтеся з описом поведінки тварини: *«Європейський вугор дорослим мешкає в Шацьких озерах Волинської області, а для розмноження пливе до Саргасового моря, що в Атлантичному океані біля берегів США. Мандрівка триває два-три роки».* В описі наведено приклад

А хомінгу
Б грумінгу
В міграції
Г імпринтингу

14. Зображена на марці тварина належить до

А хордових
Б молюсків
В членистоногих
Г кишковопорожнинних

15. На рисунку зображено хордові тварини.

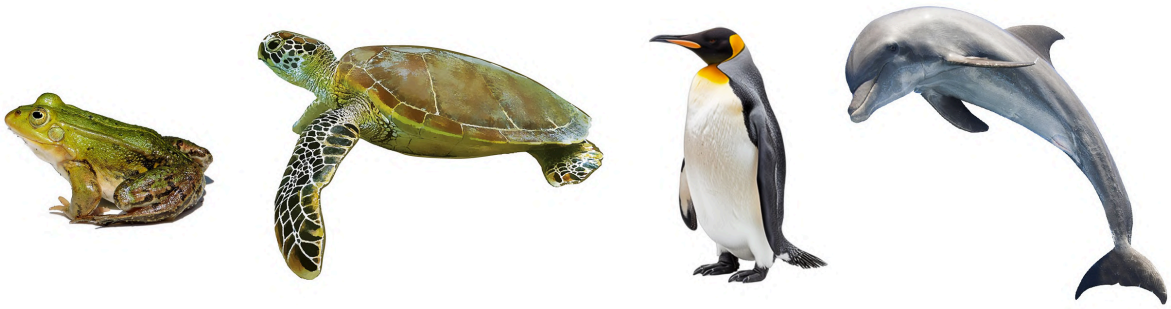

Які ознаки є спільними для них усіх?

1 запліднення зовнішнє
2 органами виділення є нирки
3 є чотирикамерне серце
4 шкіра містить слизові залози
5 є внутрішній скелет
6 нервова система трубчастого типу

А 1, 2, 3
Б 1, 3, 5
В 2, 5, 6
Г 4, 5, 6

16. Яка система органів організму людини забезпечує транспортування речовин?

А нервова
Б кровоносна
В ендокринна
Г опорно-рухова

17. Який гормон продукують наднирники?

А соматотропін
Б мелатонін
В адреналін
Г глюкагон

18. Розгляньте схему, на якій цифрою (I–III) позначено тиск крові в певній судині. До схеми наведено перелік судин (а – г) кровоносної системи людини.

Поміж кровоносних судин виберіть ті, які є складниками великого кола кровообігу.

Позначте правильну послідовність розташування назв цих судин на схемі.

А I – а, II – б, III – в
Б I – б, II – г, III – а
В I – г, II – в, III – а
Г I – г, II – в, III – б

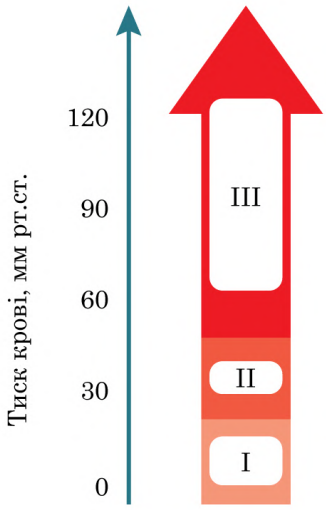

Судини кровоносної системи:

а – аорта
б – верхня порожниста вена
в – легенева вена
г – капіляри мозку

19. Виберіть правильне твердження щодо травлення білків в організмі людини:

А починається в ротовій порожнині
Б відбувається в стравоході
В завершується в тонкому кишківнику
Г відбувається в прямій кишці

20. Поміж кісток, назви яких наведено, до трубчастих належить

А лопатка
Б плечова
В лобова
Г груднина

21. Розгляньте рисунок будови ока. Проаналізуйте твердження щодо функцій його структур.

I. Цифрою 1 позначено структуру, що забезпечує сприйняття світлових подразнень.
II. Структура, яку позначено цифрою 2, заломлює промені світла.

Чи є поміж них правильні?

А правильне лише I
Б правильне лише II
В обидва правильні
Г немає правильних

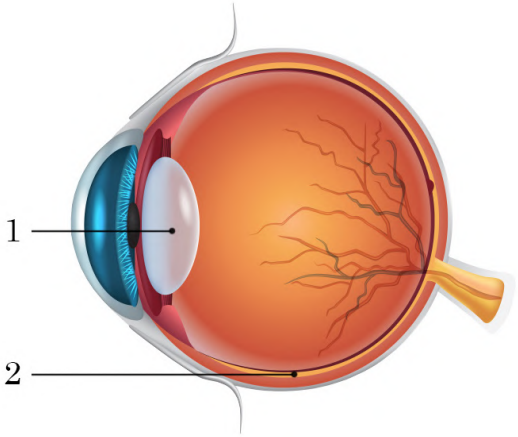

Проаналізуйте схему біогеохімічного циклу й виконайте завдання 22–24.

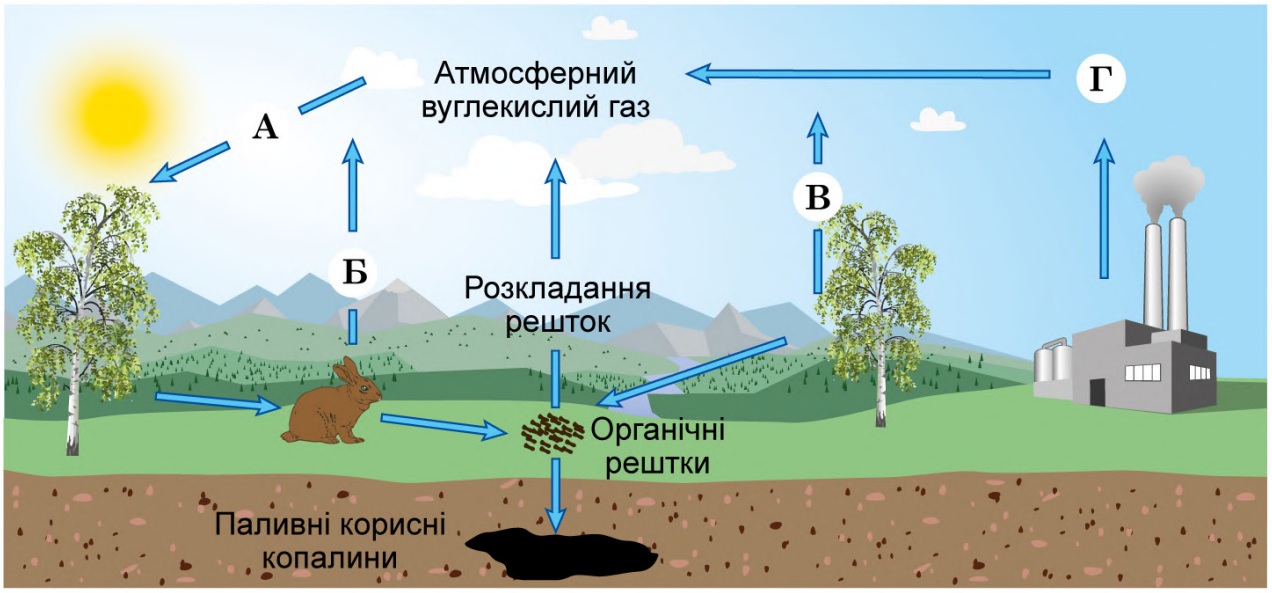

22. Якою буквою на схемі позначено етап фіксації вуглекислого газу?

А
Б
В
Г

23. У яких органелах клітин утворюється газ, виділення якого позначено буквами **Б** та **В**?

А мітохондріях
Б хлоропластах
В рибосомах
Г лізосомах

24. Зображені організми, які здатні відновлювати вуглекислий газ і включати Карбон до складу вуглеводів, утворюють групу

А редуцентів
Б продуцентів
В консументів
Г детритофагів

У завданнях 25–28 до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою.

25. Поєднайте зображення складника (1–4) клітини з біологічним процесом (А – Д), який забезпечує цей складник.

1	2	3	4
	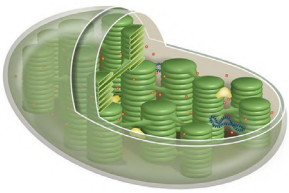	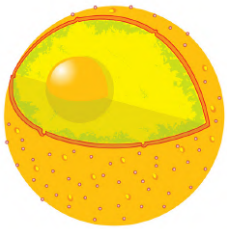	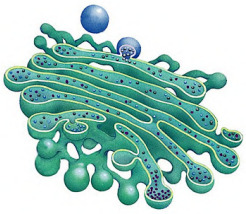

А синтез білка
Б фотосинтез
В накопичення і транспортування вуглеводів
Г утворення веретена поділу
Д збереження спадкової інформації

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

26. Поєднайте групу рослин (1–4) з назвою представника (А – Д) цієї групи.

1 мохи
2 папороті
3 голонасінні
4 покритонасінні

А страусове перо звичайне
Б модрина європейська
В баранець звичайний
Г маршанція мінлива
Д шипшина собача

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

27. Поєднайте назву клітин (1–4) тіла гідри з їхньою функцією (А – Д).

1 епітеліально-м'язові
2 жалкі
3 залозисті
4 проміжні

А зміна форми тіла й участь у рухах
Б захист та добування їжі
В забезпечення порожнинного травлення
Г розмноження і регенерація
Д сприйняття подразнень і здійснення рефлексів

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

28. Узгодьте назву складника (1–4) організму людини з його функцією (А – Д).

1 міжхребцевий диск
2 червоний кістковий мозок
3 м'язове сухожилля
4 діафрагма

А відокремлює грудну порожнину від черевної
Б з'єднує м'язове черевце з кісткою
В забезпечує гнучкість хребта
Г бере участь у кровотворенні
Д захищає спинний мозок від ушкоджень

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Завдання 29 і 30 містять три стовпчики інформації, у кожному з яких її позначено цифрами. Виберіть із кожного стовпчика одну цифру, що позначає правильну, на Вашу думку, відповідь. Запишіть три цифри послідовно по одній (зліва направо) у відведеному місці. Утворене тризначне число є відповіддю до завдання.

29. На рисунку наведено схематичне зображення каріотипу людини. Проаналізуйте його та позначте правильне продовження речення.

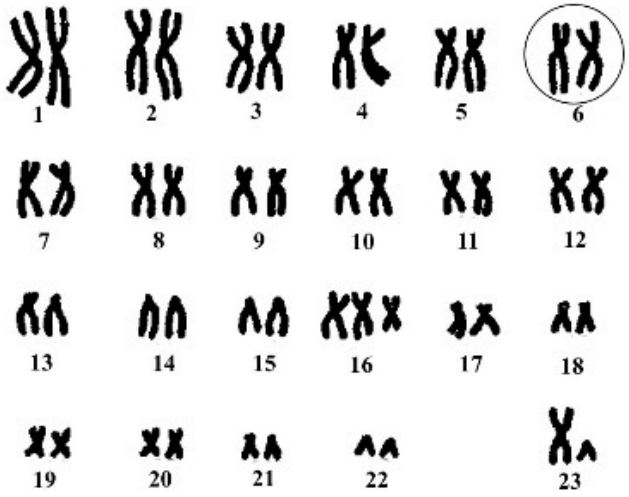

Наведений на рисунку каріотип є результатом дослідження на етапі

1 інтерфази
2 телофази
3 метафази

Назва структур, позначених колом, –

1 сестринські хроматиди
2 гетерохромосоми
3 гомологічні хромосоми

Каріотип, що зображено, містить

1 22 аутосоми
2 23 аутосоми
3 45 аутосом

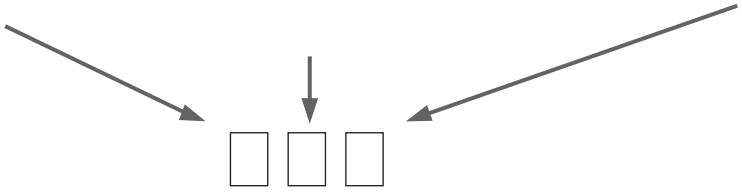

30. Розгляньте схему життєвого циклу рослини. Дайте відповіді на запитання.

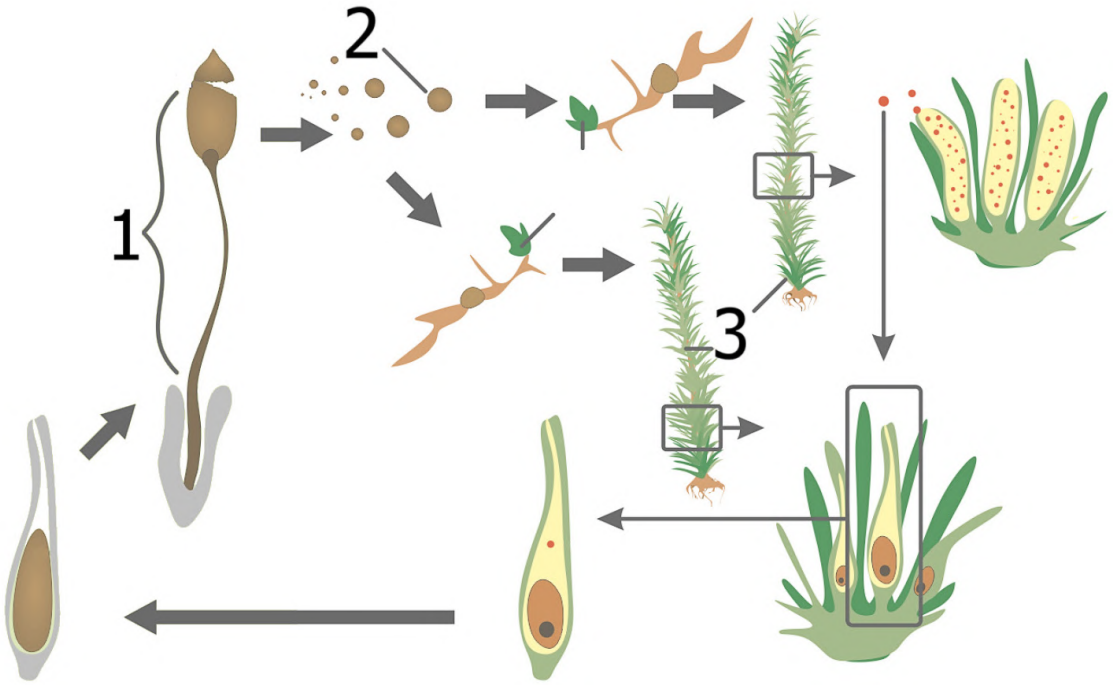

Якою цифрою позначено статеве покоління?

1
2
3

Що утворює покоління, позначене цифрою 1?

1 спори
2 гамети
3 зиготи

Яка умова необхідна для запліднення організму, чий життєвий цикл зображено?

1 наявність краплин води
2 збільшення кількості спор
3 яскраве сонячне випромінювання

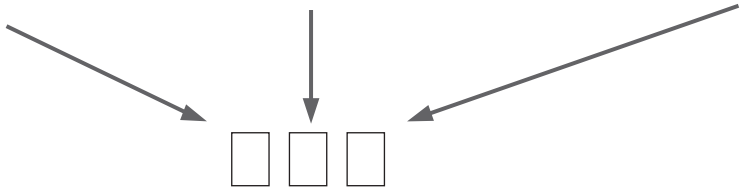

Правильні відповіді до завдань сертифікаційної роботи

№ завдання	Правильна відповідь
1	Б
2	В
3	Г
4	В
5	Б
6	В
7	Б
8	Г
9	Б
10	В
11	В
12	Г
13	В
14	В
15	В
16	Б
17	В
18	Б
19	В
20	Б
21	Г
22	А
23	А
24	Б
25	1–А, 2–Б, 3–Д, 4–В
26	1–Г, 2–А, 3–Б, 4–Д
27	1–А, 2–Б, 3–В, 4–Г
28	1–В, 2–Г, 3–Б, 4–А
29	333
30	311

4.2.6. Сертифікаційна робота з фізики

Завдання 1–14 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

1. Визначте швидкість винищувача відносно палуби авіаносця в момент злету з носової частини корабля, якщо авіаносець рухається зі швидкістю 8 м/с відносно берега, а винищувач – горизонтально зі швидкістю 70 м/с відносно берега.

А 39 м/с
Б 62 м/с
В 70 м/с
Г 78 м/с

2. Сувенірний магніт «прилип» до металевої вертикальної поверхні холодильника. Яка сила під час цього зрівноважує силу тяжіння, що діє на цей магніт?

А сила тертя ковзання
Б сила тертя спокою
В сила магнітного притягання
Г сила нормальної реакції поверхні

3. Кулька, що рухалася зліва направо зі швидкістю 10 м/с, зазнала зіткнення з такою самою, але нерухомою, кулькою. На рисунках зображено можливі напрямки й модулі швидкості руху кульок після зіткнення. Унаслідок якого зіткнення найбільша частка початкової механічної енергії перейшла у внутрішню?

А	**Б**	**В**	**Г**
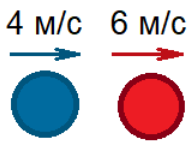	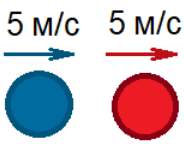	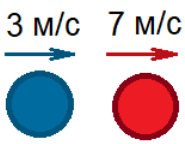	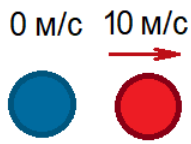

4. На рисунку зображено графік переходу ідеального газу зі стану 1 у стан 2 в координатах pT (p – тиск, T – абсолютна температура). Як зміниться внаслідок переходу 1→2 маса цього газу, якщо об'єм, який він займає, залишається сталим?

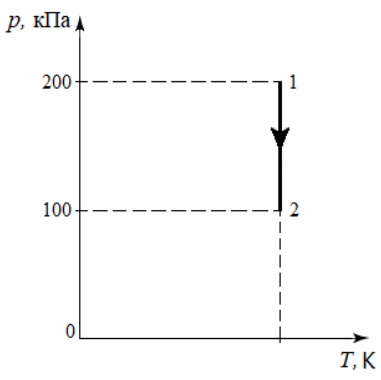

А збільшиться у 2 рази
Б зменшиться у 2 рази
В збільшиться в 4 рази
Г зменшиться в 4 рази

5. Ідеальний одноатомний газ незмінної маси, якому надали 50 Дж теплоти, виконав роботу 20 Дж. Як змінилася внутрішня енергія цього газу?

А зменшилася на 30 Дж
Б зменшилася на 70 Дж
В збільшилася на 30 Дж
Г збільшилася на 70 Дж

6. У побуті часто використовують посудину-скороварку (каструлю з клапаном й особливою герметичною кришкою, що забезпечує в середині підвищений тиск). **Основним** чинником прискорення приготування їжі в такій посудині є те, що

А нагрівання відбувається швидше, оскільки стінки посудини тонкі
Б менше втрачається тепла внаслідок хорошої теплоізоляції
В забезпечується рівномірніше нагрівання продуктів
Г підвищується температура кипіння води

7. Дві суцільні кульки однакового радіуса висять на непровідних нитках. Кулька 1 – мідна, кулька 2 – алюмінієва. Обидві кульки заряджені позитивно. Їх дотикають одну до одної. Визначте співвідношення електричних зарядів кульок q_1 і q_2 після дотику.

А $q_1 = q_2 = 0$
Б $0 < q_2 < q_1$
В $q_1 = q_2 > 0$
Г $0 < q_1 < q_2$

8. Яке явище стосується проходження електричного струму в напівпровідниках?

А самостійний розряд
Б надпровідність
В діркова провідність
Г дисоціація

9. Постійні магніти 1 і 2 підвісили до пружин, а під ними помістили котушки, приєднані до джерел струму через ключ ***K*** (див. рисунок). Як рухатиметься кожний магніт після замикання ключа?

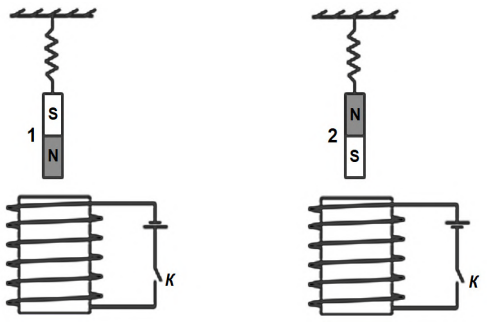

А обидва магніти вгору
Б обидва магніти вниз
В магніт 1 – угору, магніт 2 – униз
Г магніт 1 – униз, магніт 2 – угору

10. Під час переходу звукової хвилі з одного середовища в інше швидкість її поширення збільшилася. У якому рядку таблиці правильно наведено, чи зміняться і як саме довжина і частота звукової хвилі?

	Довжина хвилі	*Частота хвилі*
А	збільшиться	збільшиться
Б	збільшиться	не зміниться
В	не зміниться	збільшиться
Г	збільшиться	зменшиться

11. Яке рівняння залежності напруги U від часу t відповідає графіку, зображеному на рисунку? (Усі значення величин у рівняннях виражено в одиницях SI.)

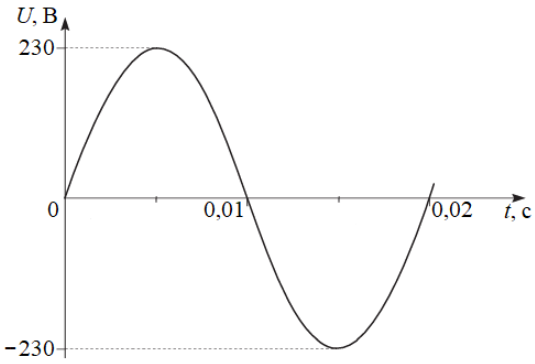

А $U = 230\sin 100\pi t$
Б $U = 460\sin 50\pi t$
В $U = 230\cos 100\pi t$
Г $U = 460\cos 50\pi t$

12. Яке явище пояснюють повним відбиттям світла?

А сонячне затемнення
Б забарвлення крила метелика
В утворення веселки
Г поширення світла у світловоді

13. Унаслідок послідовних радіоактивних перетворень ядро ізотопу $^{292}_{90}\mathrm{Th}$ перетворилося на ядро ізотопу $^{288}_{90}\mathrm{Th}$. Скільки α- і β-розпадів відбулося під час цих перетворень?

А	**Б**	**В**	**Г**
1α, 2β	2α, 1β	2α, 2β	1α, 1β

14. На дзеркало перпендикулярно до його поверхні падає монохроматичне світло, довжина хвилі якого дорівнює λ. Якою є зміна імпульсу фотона Δp цього випромінювання після відбивання від дзеркала? (h – стала Планка.)

А	**Б**	**В**	**Г**
0	$\frac{h}{2\lambda}$	$\frac{h}{\lambda}$	$\frac{2h}{\lambda}$

У завданнях 15 і 16 до кожного із трьох фрагментів інформації, позначених цифрами, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначений буквою.

15. У посудині над шаром води (густина води – 1000 кг/м^3) міститься шар олії (густина олії – 900 кг/м^3). У посудину кинули кілька маленьких суцільних кульок із різних матеріалів. Узгодьте назву матеріалу (1–3) з розташуванням кульки в рідині (А – Д).

1 лід (густина 900 кг/м^3)
2 поліетилен (густина 940 кг/м^3)
3 дуб (густина 800 кг/м^3)

А лежить на дні посудини
Б плаває, повністю занурившись у воду
В плаває, частково занурившись у воду
Г плаває, повністю занурившись в олію
Д плаває на поверхні олії

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					

16. Математичний маятник 0,4 м завдовжки здійснює малі вільні незатухаючі коливання. Доберіть до фізичної величини (1–3), що характеризує ці коливання, її числове значення (А – Д). Уважайте, що прискорення вільного падіння дорівнює 10 м/с^2.

1 період коливань, с
2 частота коливань, Гц
3 циклічна частота, рад/с

А $0{,}4\pi$
Б $\frac{2{,}5}{\pi}$
В 5
Г 0,25
Д 2

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					

Розв'яжіть завдання 17–22. Числові розрахунки доцільно робити за остаточною формулою розв'язання задачі в загальному вигляді, тому що проміжні числові розрахунки можуть потребувати округлення деяких величин, що призведе до отримання неправильного остаточного результату. Одержані числові відповіді впишіть у спеціальне поле. Відповіді записуйте цілим числом або десятковим дробом.

17. Визначте час вільного падіння тіла з висоти 45 м зі стану спокою. Уважайте, що прискорення вільного падіння дорівнює 10 м/с^2.
Відповідь запишіть у секундах (с).

Відповідь: ☐

18. Санчата масою 15 кг перебувають на схилі, кут нахилу якого до горизонту становить 30°. Яку силу треба прикласти до санчат уздовж схилу, щоб утримувати їх у рівновазі? Тертя не враховуйте. Уважайте, що прискорення вільного падіння дорівнює 10 м/с^2.
Відповідь запишіть у ньютонах (Н).

Відповідь: ☐

19. У балон об'ємом 0,5 м^3 поставили невелику відкриту посудину з водою, після чого його герметично закрили. Із цієї посудини випарувалася вода масою 6 г. Яке було початкове значення відносної вологості повітря в балоні? Уважайте температуру повітря незмінною. Густина насиченої водяної пари за цієї температури дорівнює 20 г/м^3.
Відповідь запишіть у відсотках (%).

Відповідь: ☐

20. В електричному колі (див. схему) усі резистори однакові, а внутрішнім опором джерела струму можна знехтувати. У скільки разів збільшиться потужність струму в резисторі 1, якщо перевести перемикач із положення А в положення Б?

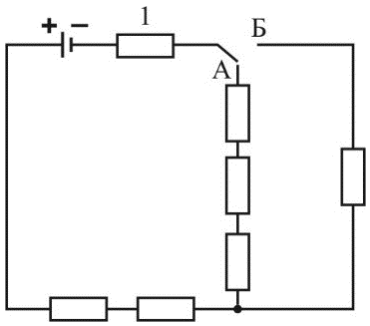

Відповідь: ☐

21. Джерело світла міститься на головній оптичній осі збиральної лінзи на відстані 15 см від лінзи. Оптична сила лінзи +10 дптр. Визначте відстань між джерелом і його зображенням.
Відповідь запишіть у сантиметрах (см).

Відповідь: ☐

22. Дослідження скелета тварини показало, що в кістках залишилося 25 % радіоактивного Карбону $^{14}_{6}C$, період піврозпаду якого 5700 років. Скільки часу минуло після припинення життєдіяльності тварини?
Відповідь запишіть у роках.

Відповідь: ☐

Правильні відповіді до завдань сертифікаційної роботи

№	Відповідь
1	Б
2	Б
3	Б
4	Б
5	В
6	Г
7	В
8	В
9	А
10	Б
11	А
12	Г
13	А
14	Г
15	1–Г, 2–В, 3–Д
16	1–А, 2–Б, 3–В
17	3
18	75
19	40
20	2,25
21	45
22	11400

4.2.7. Сертифікаційна робота з хімії

Завдання 1–18 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді й позначте його.

1. Позначте назву простої речовини.

А бронза
Б бензен
В бром
Г бутан

2. Позначте правильне твердження.

А Електронегативність Карбону менша, ніж електронегативність Силіцію.
Б В атомах Карбону й Силіцію однакова загальна кількість електронів.
В Карбон, як і Силіцій, утворює з Гідрогеном сполуку складу EH_4.
Г Радіус атома Карбону більший, ніж радіус атома Силіцію.

3. Кубик льоду (густина 0,917 г/см^3) перетворили на рідину (густина 0,998 г/см^3), унаслідок чого

А об'єм рідини став більшим за об'єм льоду
Б збільшилася середня відстань між молекулами речовини
В зменшилася кількість водневих зв'язків між молекулами речовини
Г маса рідини стала меншою за масу льоду

4. У кожну із чотирьох посудин налили дистильовану воду об'ємом 1 л і розчинили речови́ни кількістю 0,01 моль (формули речовин зазначено у варіантах відповіді). За температури 25 °С виміряли pH розчинів, що утворилися.
Позначте зображення посудини, pH розчину в якій менший, ніж у трьох інших.

А	Б	В	Г
			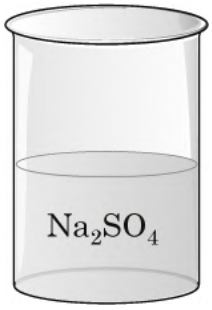

5. Які слова треба вписати замість цифр у речення, щоб утворити правильне твердження?

Якщо додати до води кілька крапель __1__ *й отриману суміш добре перемішати, утвориться* __2__.

	1	2
А	гліцеролу	аерозоль
Б	гліцеролу	суспензія
В	бензену	емульсія
Г	бензену	істинний розчин

6. Щоби відновити Манган із водного розчину солі, формула якої $KMnO_4$, треба використати водний розчин солі складу

А K_2CO_3
Б K_3PO_4
В $NaNO_3$
Г Na_2SO_3

7. Проаналізуйте термохімічне рівняння оборотної реакції, яка відбувається в закритій системі й перебуває в стані хімічної рівноваги:

N_2 (г) + $3H_2$ (г) $\rightleftarrows$ $2NH_3$ (г), $\Delta H = -92$ кДж.

Позначте правильне твердження.

А Утворення амоніаку – ендотермічна реакція.
Б Швидкість утворення амоніаку дорівнює швидкості його розкладання.
В Унаслідок підвищення тиску зменшиться вміст амоніаку в рівноважній суміші.
Г Унаслідок збільшення температури збільшиться вміст амоніаку в рівноважній суміші.

8. Проаналізуйте схему перетворень, що відбулися у водних розчинах. У схемі X^{2+} та Y^{2+} – катіони металічних елементів, а X та Y – відповідні метали.

$$Zn \xrightarrow{+X^{2+}} X \xrightarrow{+Y^{2+}} Y$$

У якому рядку записано формули катіонів X^{2+} та Y^{2+}?

	X^{2+}	Y^{2+}
А	Fe^{2+}	Pb^{2+}
Б	Pb^{2+}	Mn^{2+}
В	Mn^{2+}	Mg^{2+}
Г	Cu^{2+}	Fe^{2+}

9. Хімічну реакцію сполучення описали так:

кальцій оксид + речовина Y → кальцій сульфат.

Речовина Y належить до

А кислих солей
Б середніх солей
В амфотерних оксидів
Г кислотних оксидів

10. Досліджували властивості розведених хлоридної і нітратної кислот, спробували здійснити чотири реакції. Позначте схему реакції, яка **не відбулася.**

А $Cu + HCl \rightarrow$
Б $Cu + HNO_3 \rightarrow$
В $CuO + HCl \rightarrow$
Г $CuO + HNO_3 \rightarrow$

11. Способом, схематично зображеним на рисунку, добули й дослідили властивості деякого газу.

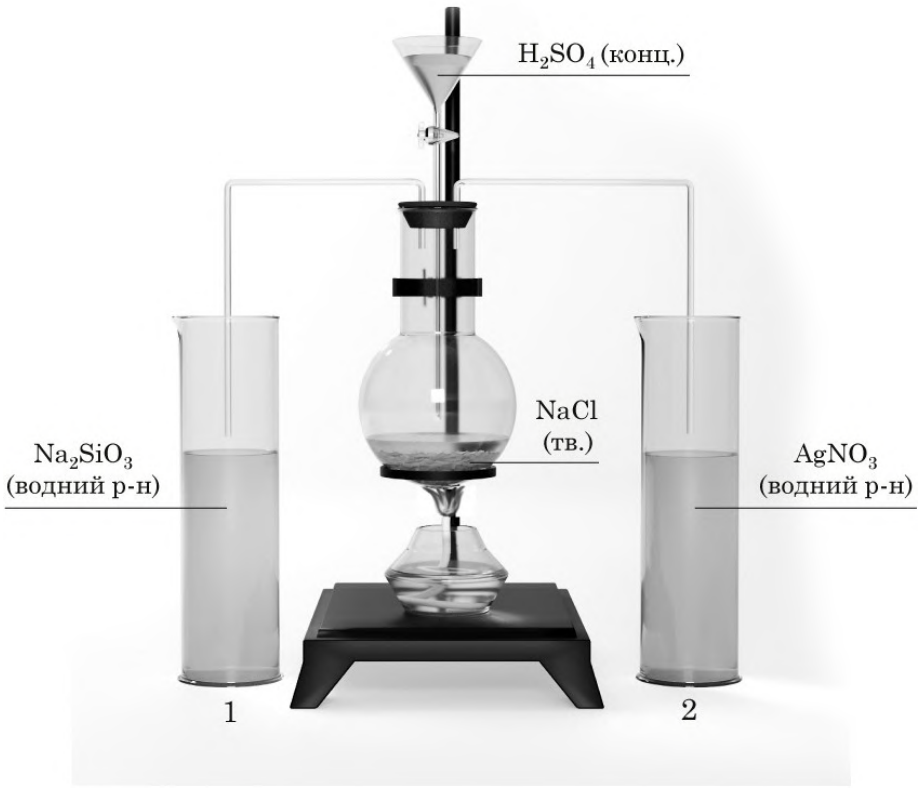

Що спостерігали в посудинах 1 і 2?

А в обох посудинах спостерігали виділення газу
Б у посудині 1 спостерігали виділення газу, а в посудині 2 – утворення осаду
В в обох посудинах спостерігали утворення осаду
Г у посудині 1 спостерігали утворення осаду, а в посудині 2 – виділення газу

12. Проаналізуйте схему перетворень, які здійснили у водних розчинах.

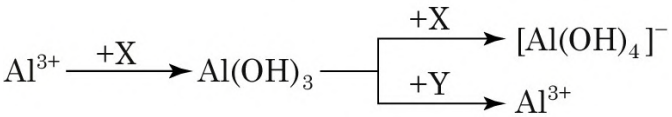

Позначте формули речовин X та Y, що є реагентами в цих перетвореннях.

	X	Y
А	KOH	HCl
Б	H_2O	NaCl
В	H_2O	HCl
Г	KOH	NaCl

13. Сполуки, у молекулі якої лише один атом Карбону, **немає** поміж

А алканів
Б алкінів
В амінів
Г альдегідів

14. Позначте молекулярну формулу продукту гідратації алкену.

А $C_5H_{10}O$
Б $C_5H_{10}O_2$
В $C_5H_{12}O_2$
Г $C_5H_{12}O$

15. Позначте типи хімічних реакцій 1 і 2 у схемі перетворень:

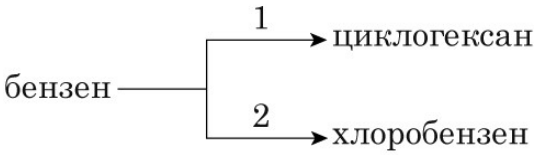

	1	2
А	приєднання	відщеплення
Б	приєднання	заміщення
В	відщеплення	заміщення
Г	відщеплення	приєднання

16. Молекулярна формула першого естеру така сама, як і другого – $C_4H_8O_2$. На суміш цих естерів подіяли водним розчином лугу й нагріли. Після повного гідролізу естерів розчин містив два спирти, ізомерні один одному, й аніон кислоти, назва якого

А метаноат
Б етаноат
В пропаноат
Г бутаноат

17. У водному розчині молекули глюкози перебувають у циклічній та ациклічній формах:

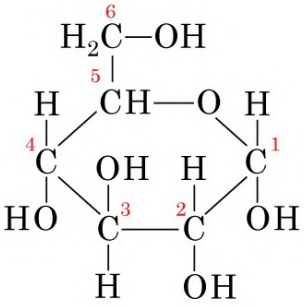

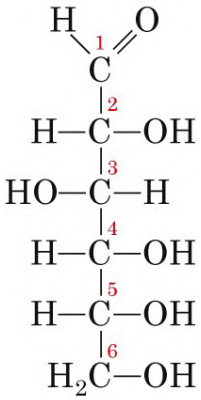

Позначте правильне твердження.

А Лише в циклічній формі глюкоза виявляє властивості багатоатомних спиртів.

Б Лише в ациклічній формі глюкоза виявляє властивості альдегідів.

В Циклічна молекула глюкози містить більше гідроксильних груп, ніж ациклічна.

Г Ациклічна молекула глюкози перетворюється на циклічну внаслідок дегідратації.

18. Проаналізуйте схему реакції та твердження щодо неї.

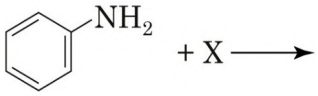

I. Якщо X – HBr, розчинений у воді, то продукт реакції – сіль.
II. Якщо X – Br_2, розчинений у воді, то один із продуктів реакції – HBr.

З-поміж наведених тверджень

А правильне лише I
Б правильне лише II
В обидва правильні
Г немає правильних

У завданнях 19 та 20 до кожного з трьох рядків інформації, позначених цифрами, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою.

19. Доберіть до хімічної реакції (1–3) її продукт (А – Д).

Хімічна реакція	*Продукт реакції*
1 ізомеризація гексану	**А** 2,3-диметилбутан
2 відновлення нітробензену	**Б** циклогексан
3 тримеризація етину	**В** бензен
	Г анілін
	Д 3-метилгексан

	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**
1					
2					
3					

20. Узгодьте склад і кількість продуктів (1–3) з хімічною реакцією (А – Д), унаслідок якої вони утворилися.

Склад і кількість продуктів реакції

1 одна проста й одна складна речовини

2 одна складна речовина

3 дві складні речовини

Хімічна реакція

А взаємодія цинку з хлоридною кислотою

Б розкладання магній гідроксиду

В перетворення графіту на алмаз

Г горіння карбон(II) оксиду в кисні

Д розкладання води постійним електричним струмом

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					

Розв'яжіть завдання 21–24. Одержані числові відповіді впишіть у спеціальне поле. Значення відносних атомних мас хімічних елементів під час обчислень округлюйте до одиниць.

21. Об'ємний склад (%) суміші газів відображено на діаграмі.

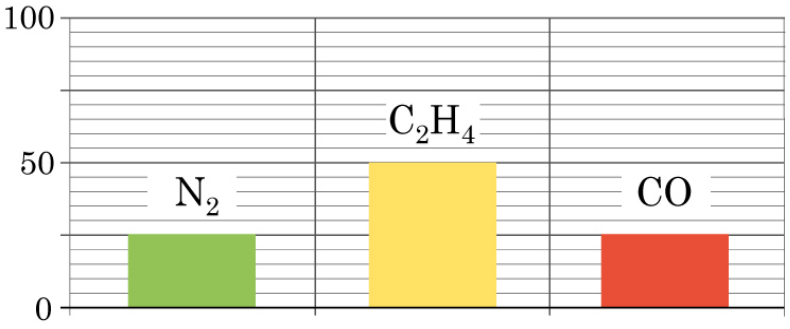

1. Обчисліть середню молярну масу (г/моль) цієї суміші.

Відповідь: ☐

2. Яка масова частка (%) етену в цій суміші?

Відповідь: ☐

22. Розчинність $RbNO_3$ у воді залежить від температури (див. рисунок). Обчисліть масу (г) насиченого за 60 °С розчину $RbNO_3$, для приготування якого використали воду масою 90 г.

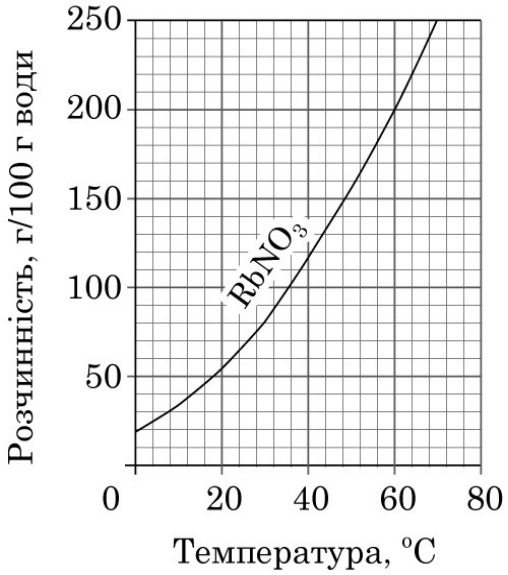

Відповідь: ☐

23. Обчисліть масу (г) етанолу, що утвориться внаслідок гідратації етену об'ємом 112 л (н. у.), якщо відносний вихід спирту 60 %.

Відповідь: ☐

24. Для повного окиснення алкану кількістю речовини 0,25 моль потрібен кисень кількістю речовини 2 моль. Визначте хімічну формулу алкану. У відповіді зазначте кількість усіх атомів у його молекулі.

Відповідь: ☐

Правильні відповіді до завдань сертифікаційної роботи

№	Відповідь
1	В
2	В
3	В
4	А
5	В
6	Г
7	Б
8	А
9	Г
10	А
11	В
12	А
13	Б
14	Г
15	Б
16	А
17	Б
18	В
19	1–А, 2–Г, 3–В
20	1–А, 2–Г, 3–Б
21	1–28; 2–50
22	270
23	138
24	17

4.2.8. Сертифікаційна робота з географії

Завдання 1–20 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді й позначте його.

1. «Земна адреса» України –

А субрегіон Західна Європа
Б регіон Європа
В частина світу Євразія
Г Західна півкуля

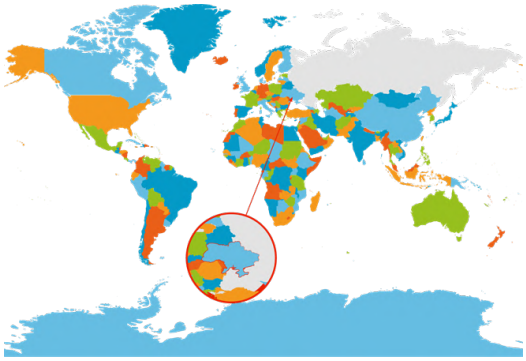

2. Позначте місто в Україні з географічними координатами 47°50′ пн. ш., 35°08′ сх. д. (див. карту).

А Сімферополь
Б Миколаїв
В Запоріжжя
Г Дніпро

3. Визначте форми рельєфу острова за горизонталями, які на карті-схемі проведено через 50 м.

А низькі й середньовисотні гори
Б плоскогір'я, нагір'я
В гірські хребти, плато
Г низовини, височини

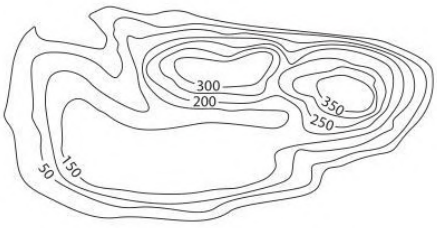

4. Поблизу узбережжя материка на широті Південного тропіка можна спостерігати айсберг, принесений течіями з Антарктики. Ідеться про

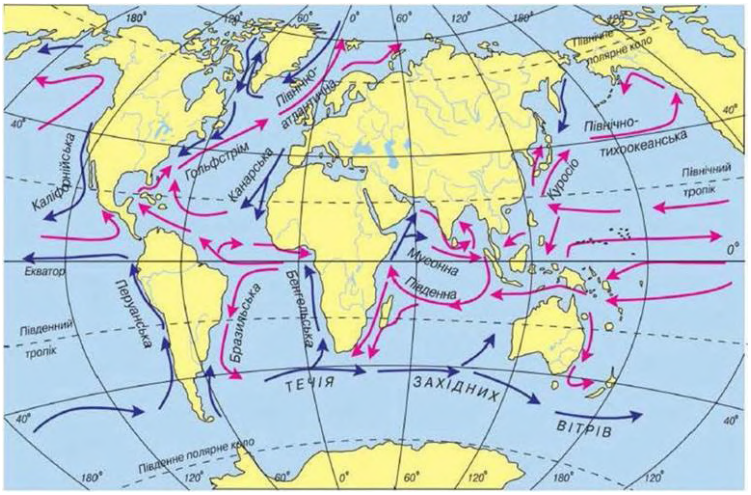

А західне узбережжя Південної Америки
Б східне узбережжя Африки
В північне узбережжя Австралії
Г південне узбережжя Євразії

5. Острів Зміїний (див. карту) – мальовничий клаптик суходолу в північно-західній частині Чорного моря, розташований за 37,5 км від узбережжя. Це невеликий острів, який можна обійти пішки приблизно за сорок хвилин. Він належить Україні й визначає її територіальні води. Водночас потрапити на Зміїний навіть у мирний час могли не всі, адже це

А сейсмічно активний район
Б болотиста ділянка дельти
В спеціальна економічна зона
Г прикордонна територія

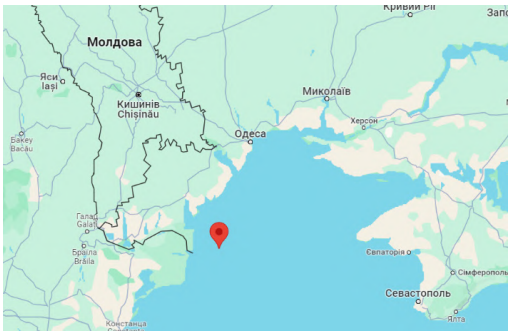

Проаналізуйте карти та виконайте завдання 6–8.

6. Визначте на карті природних зон Північної Америки розташування хвойних лісів помірного поясу, які сформувалися в умовах суворої сніжної зими й короткого прохолодного літа.

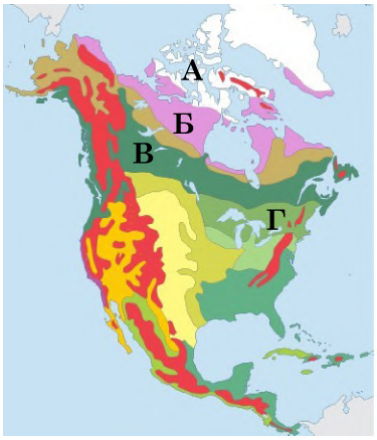

А
Б
В
Г

7. Проаналізуйте карту природних зон Північної Америки. Який чинник порушує широтне простягання природних зон у Північній Америці?

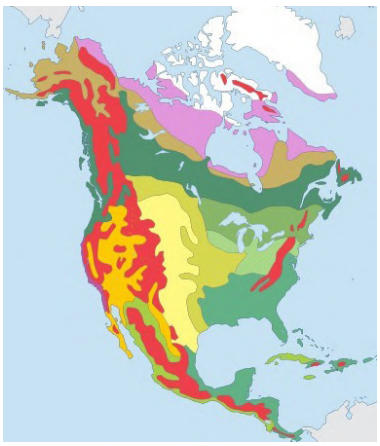

А зміна кількості сонячної радіації з півночі на південь
Б поширення багаторічної мерзлоти на півночі материка
В розташування великих островів на схід від материка
Г простягання гірських хребтів на заході й сході материка

8. Ідентифікуйте тип клімату, характеристики якого відображено на кліматодіаграмі. Якою буквою на карті природних зон Північної Америки позначено місцевість із типовим для цього клімату ландшафтом?

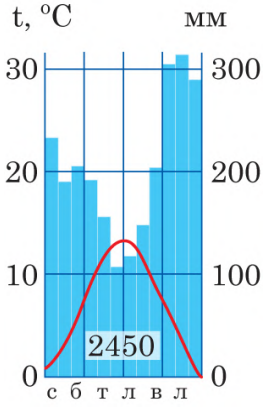

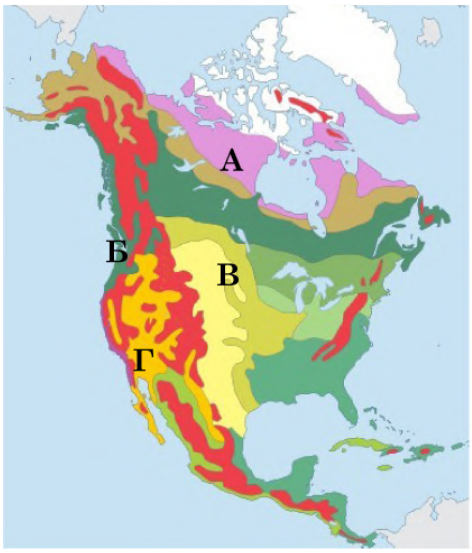

А → мохово-лишайникова тундра
Б → прибережні дощові ліси
В → степи й лісостепи (прерії)
Г → напівпустелі помірного поясу

Проаналізуйте карти й виконайте завдання 9–11.

9. Ділянку Східноєвропейської платформи, у межах якої кристалічні породи нижнього ярусу перекрито потужним чохлом осадових відкладів, на тектонічній карті України позначено буквою

А
Б
В
Г

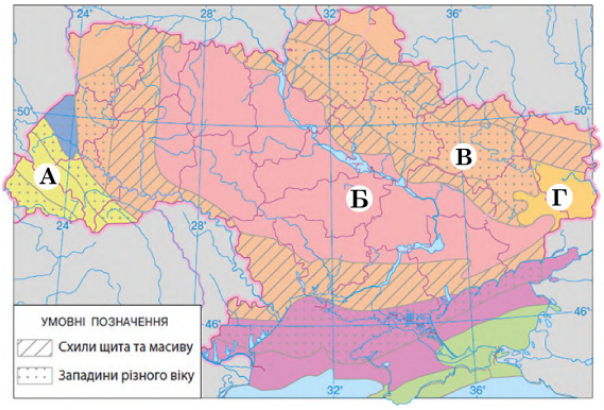

10. Зіставте з картою тектонічної будови карту родовищ мінеральних ресурсів України, які вважають критичними.

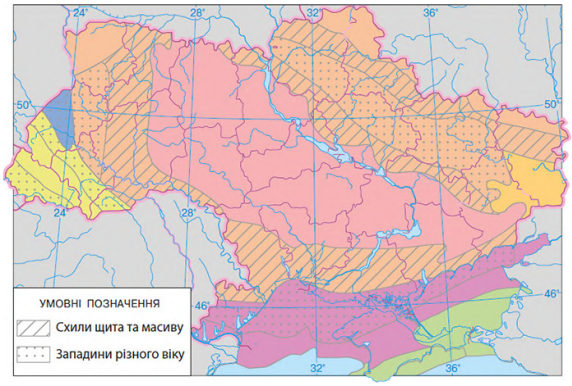

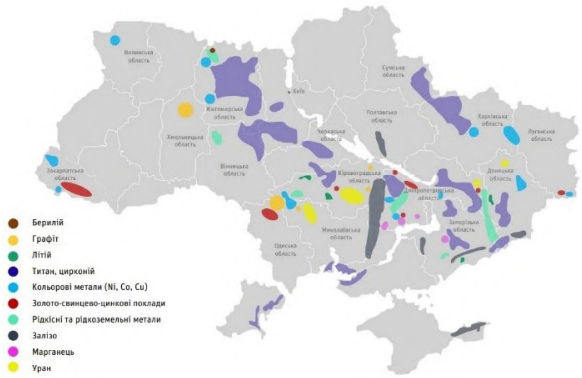

Позначте назву тектонічної структури, у межах якої зосереджено найбільші запаси критичної мінеральної сировини.

А Донецька складчаста споруда
Б Дніпровсько-Донецька западина
В Західноєвропейська платформа
Г Український щит зі схилами

11. Проаналізуйте карту поширення родовищ мінеральних ресурсів, які сформувалися на території України в мезозойську еру. Визначте на геологічному розрізі території України вздовж лінії Чернівці – Суми (див карту) розташування нафтогазоносних пластів гірських порід мезозойського віку.

А
Б
В
Г

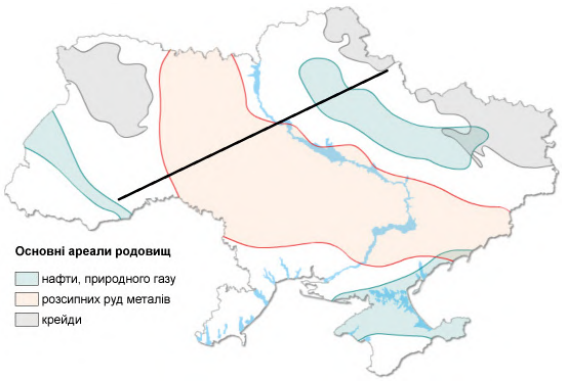

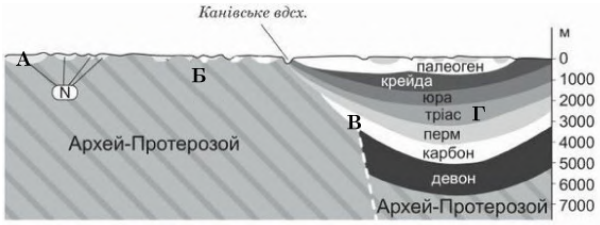

Проаналізуйте картографічну й статистичну інформацію та виконайте завдання 12–14.

12. На картограмі відображено просторові відмінності сумарного коефіцієнта народжуваності (середньої кількості дітей, народжених однією жінкою за весь репродуктивний період) у країнах світу.
У світі середня кількість дітей, народжених однією жінкою, становить 2,2 особи (2024 р.). У якому рядку наведено назви двох субрегіонів, де в усіх країнах сумарний коефіцієнт народжуваності більший за середньосвітовий?

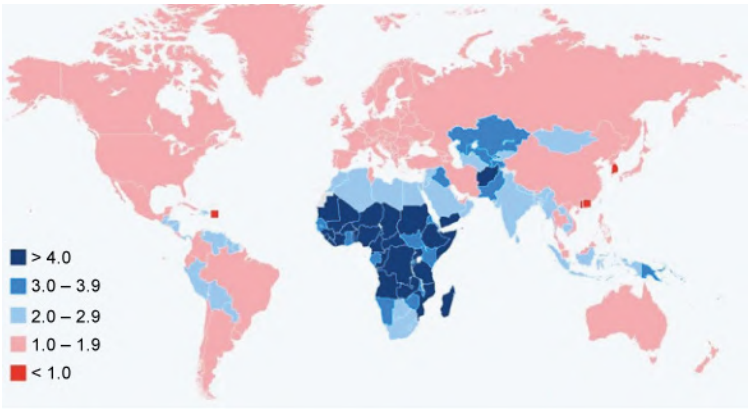

А Північна й Центральна Америка
Б Південна й Північна Європа
В Східна й Південно-Східна Азія
Г Західна й Центральна Африка

13. Зіставте картограму народжуваності й карту-схему розподілу кількості народжених за регіонами світу.

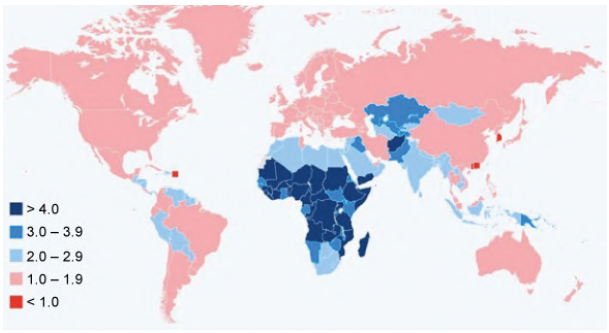

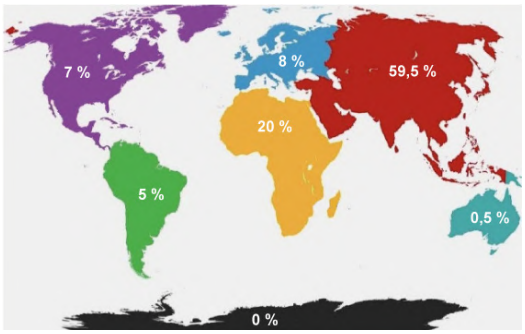

Чому в Азії за рік дітей народжується втричі більше, ніж в Африці?

А вищий коефіцієнт народжуваності
Б більша частка жіночого населення
В більша чисельність населення
Г ефективніша демографічна політика

14. Проаналізуйте статево-вікову піраміду однієї з країн світу. Визначте характерний для цієї країни процес.

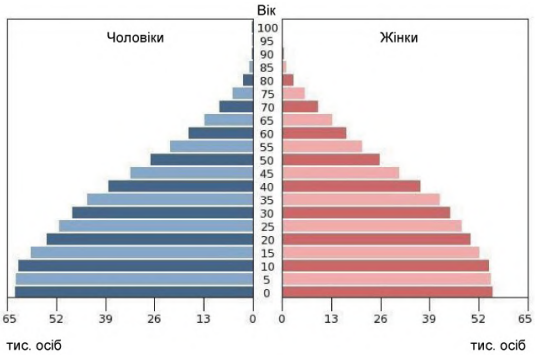

А сповільнення демографічного вибуху
Б пришвидшення старіння населення
В зменшення густоти населення
Г зростання темпів імміграції

Проаналізуйте статистичну й картографічну інформацію та виконайте завдання 15–17.

15. Проаналізуйте статистичну інформацію щодо світового обсягу виробництва свинини (2025 р.).

Місце у світі	*Країна*	*Обсяг виробленої свинини, млн т*	*Частка у світовому виробництві, %*
1	Китай	55,5	48
2	країни Євросоюзу	20,9	18
3	США	12,9	11
4	Бразилія	4,6	4
5	В'єтнам	3,8	3
Світ		115,0	
Частка п'яти країн лідерів, %			84

Яка картограма відображає просторові закономірності поширення свинарства в регіонах і країнах світу?

А

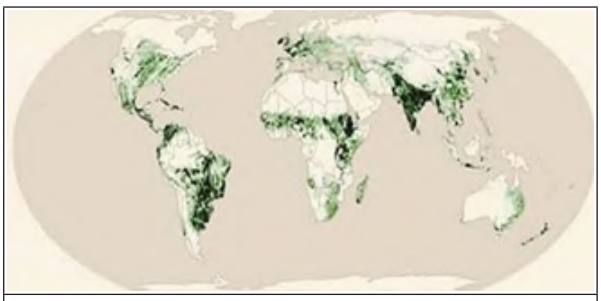
Б

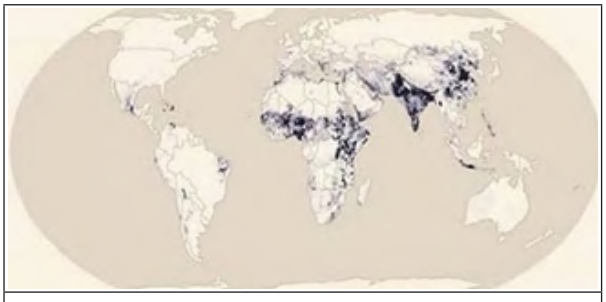
В

Г

16. За наведеною статистичною інформацією щодо світового обсягу виробництва свинини визначте основний чинник концентрування свинарства в цих країнах.

Місце у світі	*Країна*	*Обсяг виробленої свинини, млн т*	*Частка у світовому виробництві, %*
1	Китай	55,5	48
2	країни Євросоюзу	20,9	18
3	США	12,9	11
4	Бразилія	4,6	4
5	В'єтнам	3,8	3
Світ		115,0	
Частка п'яти країн лідерів, %			84

А агрокліматичні ресурси субтропіків
Б великі площі природних пасовищ
В зональна спеціалізація рослинництва
Г значний попит на харчові продукти

17. Порівняйте картограми поголів'я свиней і великої рогатої худоби в областях України.

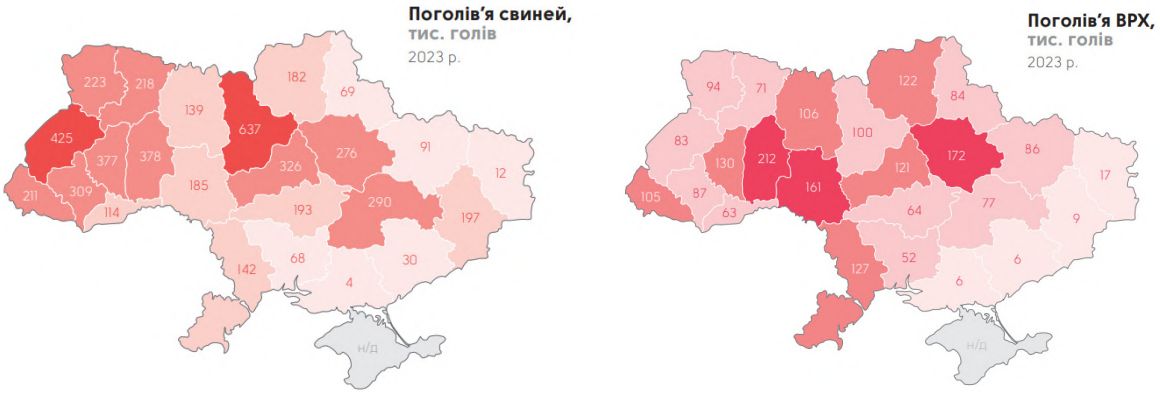

У регіонах країни на розвиток свинарства більше, ніж на розвиток скотарства, впливає

А природна родючість ґрунтів
Б урожайність зернових культур
В чисельність міського населення
Г зайнятість у первинному секторі

Проаналізуйте інформацію та виконайте завдання 18–20.

18. Проаналізуйте карту, на якій позначено частку (%) країн-лідерів у світовому виробництві автомобілів.

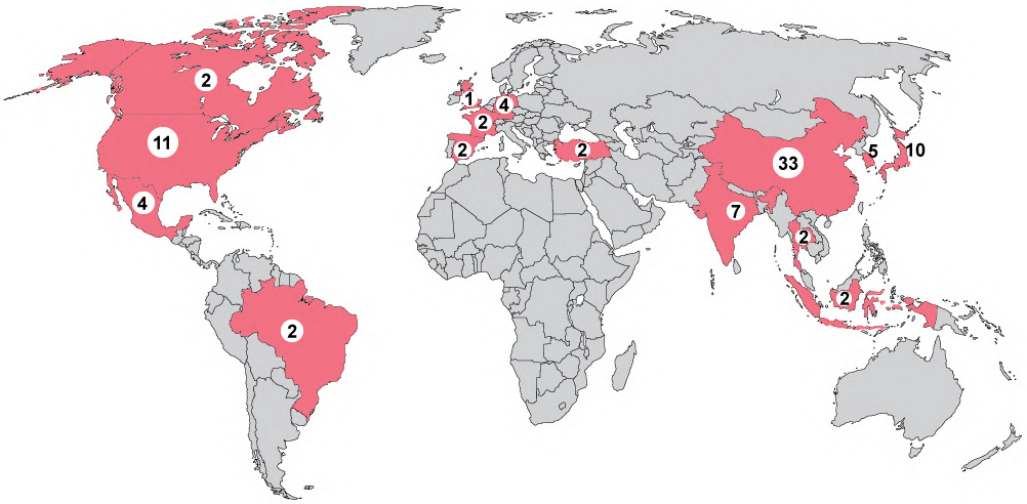

У якому субрегіоні з конвеєра сходить 48 % світового виробництва автомобілів?

А Північній Америці
Б Східній Азії
В Південній Азії
Г Західній Європі

19. Проаналізуйте статистичну інформацію щодо виробництва електромобілів провідними компаніями світу.

Компанія-виробник	*Країна походження*	*Частка ринку, %*
Tesla	США	19
BYD	Китай	18
Volkswagen	Німеччина	8
Hyundai	Південна Корея	6
BMW	Німеччина	4
Geely	Китай	5
GAC Aion	Китай	3
SAIC Group	Китай	4
Nissan	Японія	3
Stellantis	ЄС / США	3
Mercedes-Benz	Німеччина	2,5

Яка країна домінує у світовому виробництві електромобілів?

А США
Б Китай
В Німеччина
Г Японія

20. Проаналізуйте фрагмент аналітичної довідки: *«Компанія BYD 2003 р. розпочала в Китаї виробництво електромобілів, які нині поєднують високу якість, інноваційні рішення й доступну ціну. Першопричина успіху компанії – розроблення батареї для електромобіля з нижчою собівартістю і вищим рівнем безпеки, а також власні потужності з видобутку й переробки літію для виготовлення таких батарей. BYD готується 2026 р. обігнати компанію Tesla (США) і стати найбільшим у світі продавцем електромобілів».*

Щоб утримати лідерську позицію на світовому ринку електроавтомобілів, компанії Tesla доцільно

А наростити обсяги виробництва деталей і вузлів для своїх електромобілів
Б збільшити виробництво дешевших версій своїх моделей електромобілів
В сконцентрувати всі ланки виробництва електромобілів на території США
Г домогтися скасування мита на імпорт дешевих електромобілів з Китаю

Проаналізуйте фрагмент топографічної карти
та виконайте завдання 21–24.
Одержані числові відповіді запишіть у спеціально відведеному місці.

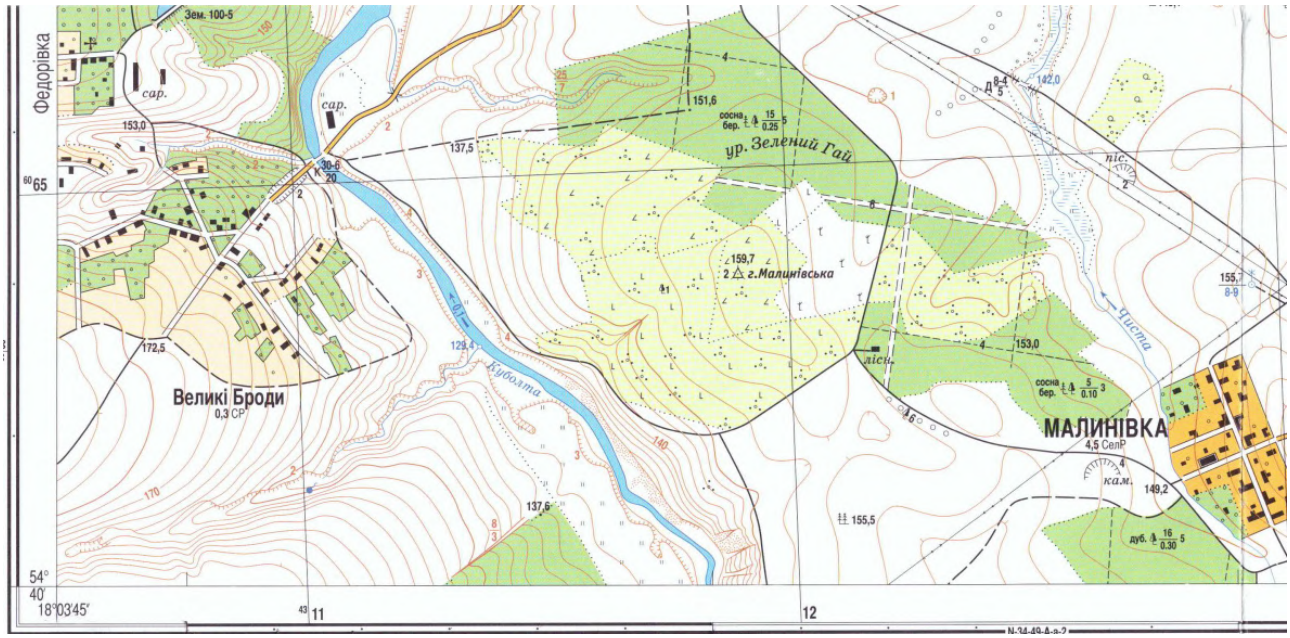

Масштаб 1:10000

21. Визначте довжину (м) ґрунтової дороги від села Великі Броди до селища Малинівки, якщо на карті ця відстань становить 22 см.

Відповідь: ☐

22. Скільки жителів у селищі Малинівка?

Відповідь: ☐

23. Визначте азимут руху ґрунтовою дорогою через ліс і поле від урочища Зелений Гай до мосту через річку Куболту, якщо шлях відхиляється від західного напрямку на 7°.

Відповідь: ☐

24. У якому квадраті кілометрової сітки позначено міст через річку Куболту?

Відповідь: ☐

Завдання 25–30 мають по сім варіантів відповідей, з яких лише три правильні. Виберіть і запишіть три цифри, що позначають правильні, на Вашу думку, відповіді.

25. На півночі Волині облаштовують науково-дослідницький центр для учнівської і студентської молоді. Які напрями й об'єкти в цьому регіоні доцільно включити в програму комплексного географічного дослідження Волинського Полісся (див. карту)?

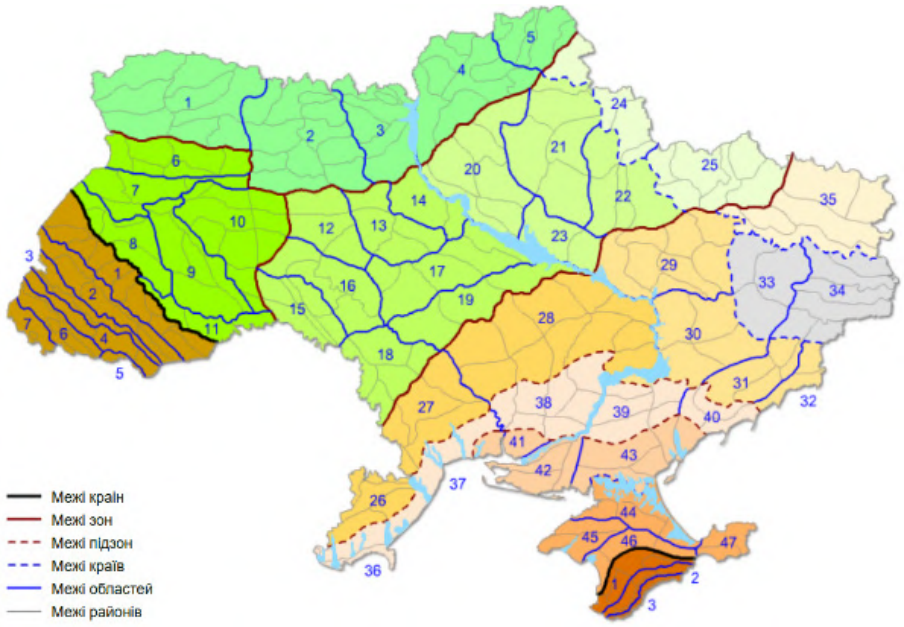

1 історія планети в скельних відслоненнях Дністровського каньйону
2 сучасні ерозійні процеси на схилах Канівських гір
3 розроблення родовищ кварцитів Словечансько-Овруцького кряжа
4 рекреаційне навантаження на екосистеми Шацьких озер
5 сезонні міграції птахів у заплавах річок Прип'ять і Стохід
6 обміління й засолення Куяльницького лиману
7 перспективи відродження льонарства на Ковельщині

26. Визначте напрями сталого розвитку господарства країн, розташованих на межі із Сахарою – у регіоні інтенсивного спустелення.

1 здійснювати постійний моніторинг навколишнього середовища
2 заміщувати зернові сільськогосподарські культури технічними
3 обмежувати поголів'я худоби на природних пасовищах
4 нарощувати обсяг розроблення соленосних відкладень
5 упроваджувати протиерозійні технології обробітку ґрунту
6 включати в систему зрошення малі річки, озера, ставки
7 зменшувати площу природно-заповідних об'єктів

27. За яких умов Київ може піднятися в рейтингу глобальних міст до рівня альфа-міста?

1 збереження статусу столиці держави
2 трансформування в поліцентричну агломерацію
3 акумулювання штаб-квартир транснаціональних корпорацій
4 вироблення широкого асортименту споживчих товарів
5 розбудова потужного авіаційного хабу
6 створення технопарків у структурі університетів
7 формування сучасного вузла інформаційних потоків

28. Визначте правильні трактування графічного відображення динаміки обсягів експорту товарів і послуг та ІТ-експорту з України впродовж 2010-2022 рр.

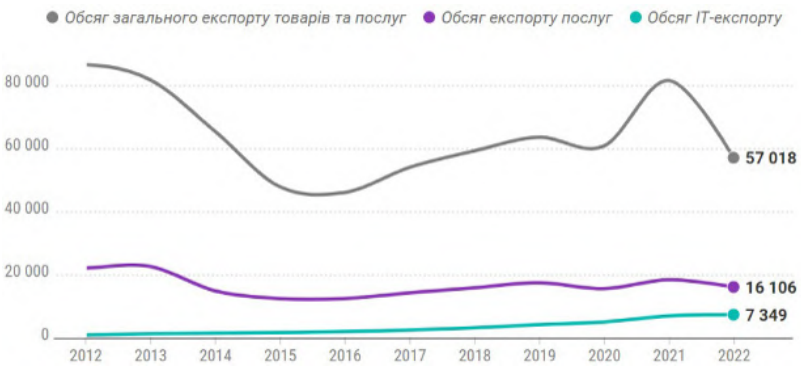

1 обсяг експорту товарів і послуг щороку збільшувався на 1–2%
2 обсяги експорту товарів та експорту послуг 2022 р. зрівнялися
3 обсяг експорту послуг 2022 р. не досягнув показника 2013 р.
4 темпи зростання експорту послуг вдвічі більші, ніж експорту ІТ-послуг
5 позитивна динаміка зростання експорту характерна лише для ІТ-послуг
6 експорт ІТ-послуг становить 50% загального експорту товарів і послуг
7 частка ІТ в експорті послуг з України 2022 р. перевищила 45 %

29. Позначте характеристики транспортної системи Японії.

1 системи автомобільних доріг на кожному з островів функціонують окремо
2 високошвидкісні поїзди Синкансен сполучають великі міста
3 протяжність магістральних трубопроводів найбільша в регіоні
4 функціонують численні поромні переправи, мости й тунелі
5 майже всю зовнішню торгівлю обслуговує морський транспорт
6 Суецький канал функціонує як транспортний вузол світового значення
7 під «дешевим» прапором країни зареєстровано найбільше у світі суден

30. Які тези аргументують сучасну міжнародну спеціалізацію Південної Африки (ПАР)?

1 держава має три столиці – адміністративну, судову й законодавчу

2 забезпеченість мінеральними ресурсами більша середньосвітової

3 найбільша частка іноземного капіталу – у первинному секторі економіки

4 режим апартеїду зумовлено різноманітністю рас і національностей

5 найбільша поміж країн світу кількість державних мов (11)

6 витрати на оплату праці в країні нижчі, ніж у розвинених країнах

7 країна – світовий і регіональний лідер за індексом людського розвитку (ІЛР)

Правильні відповіді до завдань сертифікаційної роботи

№	Відповідь
1	Б
2	В
3	Г
4	А
5	Г
6	В
7	Г
8	Б
9	В
10	Г
11	Г
12	Г
13	В
14	А
15	А
16	Г
17	В
18	Б
19	Б
20	Б
21	2200
22	4500
23	263
24	6511
25	457
26	135
27	357
28	357
29	245
30	236

4.2.9. Сертифікаційна робота з української літератури

Завдання 1–25 мають по п'ять варіантів відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

1. *Без милого щастя нема,*
Нема і спокою –

ідея твору

А «Ой Морозе, Морозенку»
Б «Чи не той то хміль»
В «Віють вітри, віють буйні»
Г «Дума про Марусю Богуславку»
Д «Ой летіла стріла»

2. *«А наші князі добрі є, бо пильно вони подбали про Деревлянську землю. Іди-но за нашого князя, за Мала»,* – говорили люди

А Ользі
Б Мирославі
В Ярославні
Г Дідоні
Д Мавці

3. *І вам слава, сині гори,*
Кригою окуті!
І вам, лицарі великі,
Богом не забуті –
говорить ліричний герой твору

А Тараса Шевченка
Б Івана Франка
В Василя Стуса
Г Івана Драча
Д Василя Голобородька

4. Прислів'я «*Два коти в одному мішку не помиряться*» характеризує стосунки

А Чіпки Вареничeнка й Грицька Чупруненка
Б Івана Іскри й Леська Черкеса
В Степана Радченка й Михайла Світозарова
Г Миколи Гуляницького й Степана Борулі
Д Якима Сомка й Івана Брюховецького

5. Легенду про конфлікт царя велетнів Сторожа з богинею смерті Мораною розповідає герой твору

А «Зачарована Десна»
Б «Маруся Чурай»
В «Захар Беркут»

Г «Тигролови»
Д «Тіні забутих предків»

6. «*Тобі потрібно розширити горизонт і поглянути на життя, яким воно є, а не в ізольованому фокусі – розбишацтві. Автор повинен не з розбійницького притону дивитися на світ, а, навпаки, – зі світової точки на розбійницький притон*», – радив Іван Білик у листі братові-письменнику

А Іванові Нечую-Левицькому
Б Михайлові Коцюбинському
В Іванові Карпенку-Карому
Г Панасові Мирному
Д Пантелеймонові Кулішу

7. Прочитайте текст, у якому пропущено окремі фрагменти інформації.

_____ – *натура роздвоєна. З одного боку, він типовий поліський парубок, добрий, слухняний син і небіж, а з іншого, наділений від природи поетичною натурою, яку* _____ *відразу ж відчула:* «*той цвіт від папороті чарівніший – він скарби творить, а не відкриває…*»

Правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

А Чіпка; Галя
Б Лаврін; Мелашка
В Іван; Марічка
Г Лукаш; Мавка
Д Петро; Леся

8. «*Я намалював Катерину в той час, як вона попрощалася зі своїм москаликом і вертається в село, у царині під куренем дідусь сидить, ложечки собі струже й сумно дивиться на Катерину, … а москаль дере собі за своїми, тільки курява ляга – собачка ще поганенький доганя його та нібито гавкає. По однім боці могила, на могилі вітряк, а там уже степ тільки мріє*», – так описує автор свою картину до

А думи
Б поеми
В балади
Г повісті
Д новели

9. *Усмішка твоя – єдина,*
Мука твоя – єдина,
Очі твої – одні, –

стверджує ліричний герой твору

А Ліни Костенко
Б Василя Симоненка
В Лесі Українки
Г Володимира Сосюри
Д Олександра Олеся

10. *Марія, загірна комуна, штаб Духоніна, гроза, натовп черниць* – символічні о́брази твору, автор якого має справжнє прізвище

А Лозов'ягін
Б Тобілевич
В Фітільов
Г Губенко
Д Кандиба

11. «*Любов до слова, до строгої форми, до великої спадщини світової літератури*» – так сформулював естетичну концепцію неокласиків один із представників «*грона п'ятірного*»

А Павло Тичина
Б Микола Хвильовий
В Максим Рильський
Г Володимир Сосюра
Д Євген Маланюк

12. Штефан Дідух – прототип головного героя твору

А «Майстер корабля»
Б «Модри Камень»
В «Я (Романтика)»
Г «Місто»
Д «Камінний хрест»

13. «*Любові всевишній*» присвячено твір, у якому герой згадує, як

А «співав на ярмарках Зіньківських бандуристочка сліпий»
Б приїхав до кінофабрики, наче «солдат з булавою маршала в ранці»
В на Великдень разом із батьком рятував людей під час повені на Десні
Г випадково зустрів у Рудних горах своє перше кохання
Д мати повезла його до Києва, у військово-фельдшерську школу

14. *Ще засилатимеш, на жаль,*
До Києва послів московських –
І по паркету наших заль
ступати лаптю буде сковзко, –

переконаний ліричний герой твору

А Тараса Шевченка
Б Івана Франка
В Володимира Сосюри
Г Євгена Маланюка
Д Василя Стуса

15. Ознаки постмодернізму помітно в уривку

А *Ти, наче вірус, нахабно залізла в мій бортовий комп'ютер, і я завис. Завис у повітрі, наче гірлянда, або сніжинка, наче струмінь цигаркового диму, наче мертвий янгол, наче Святий Дух.*

Б *В житті мене ти й знать не знаєш,*
Ідеш по вулиці – минаєш,
Вклонюся – навіть не зирнеш
І головою не кивнеш,
Хоч знаєш, знаєш, добре знаєш,
Як я люблю тебе без тями…

В *Васильки у полі, васильки у полі,*
і у тебе, мила, васильки з-під вій,
і гаї синіють ген на видноколі,
і синіє щастя у душі моїй.

Г *Десь на дні мого серця*
Заплела дивну казку любов.
Я ішов від озерця.
Ти сказала мені: "Будь здоров!
Будь здоров ти, мій любий юначе!.."
Ах, а серце і досі ще плаче.

Д *Тяжко жить на світі, а хочеться жить:*
Хочеться дивитись, як сонечко сяє,
Хочеться послухать, як море заграє,
Як пташка щебече, байрак гомонить,
Або чорнобрива в гаю заспіває...

Проаналізуйте віршований твір і виконайте завдання 16–20 до нього.

Не думає бджола про довголіття,
А просто вилітає день при дні
На ниви ніжноколірні рясні
І крильцями погладжує суцвіття.

Допомагає сонцю трудівниця,
Викохує чутливі пелюстки,
Леліє плід. Із року в рік, віки
Повторюється, твориться дивниця.

Збігає день, не вернеться назад,
Зітхає у солодкій стомі сад.
Летить бджола, – то, кажуть, на погоду.

Та головне – пилок зібрати в час,
Ще нині, поки обрій не погас.
У цьому – довголіття її роду.

Олесь Лупій

16. Твір Олеся Лупія є

А думою
Б баладою
В верлібром
Г поемою
Д сонетом

17. Óбраз бджоли, для якої праця є одночасно потребою й насолодою, є також у творі

А Григорія Сковороди
Б Михайла Коцюбинського
В Олександра Довженка
Г Остапа Вишні
Д Івана Драча

18. Ключові óбрази твору наведено в рядку

А бджола, пилок, дивниця
Б бджола, ниви ніжноколірні, крильця
В бджола, довголіття, трудівниця
Г бджола, солодка стома, суцвіття
Д бджола, чутливі пелюстки, обрій

19. Яскравий приклад алітерації є в рядку

А *Та головне – пилок зібрати в час*
Б *Ще нині, поки обрій не погас*
В *Викохує чутливі пелюстки*
Г *Зітхає у солодкій стомі сад*
Д *У цьому – довголіття її роду*

20. Ідею твору якнайкраще передано у варіанті

А *Без діла жить – тільки небо коптить.*
Б *Без роботи день роком стає.*
В *Чого вранці не зробиш, того ввечері не доженеш.*
Г *Безсмертя – у роботі над чимось вічним.*
Д *Усе, що робиш, треба робити добре.*

Проаналізуйте уривок прозового твору й виконайте завдання 21–25 до нього.

Як дізнатися про походження свого прізвища

Майже науковий трактат

Вважатиму неповноцінною свою книгу, якщо бодай хоч коротко не зупинюсь на походженні наших прізвищ. Подавати пораду, як підібрати ім'я і зовсім не сказати, як дізнатись про походження свого прізвища, – значить обікрасти читача, не задовольнити його допитливої душі. Тим паче, що прізвища хвилюють нас ін-

коли більше, ніж імена. Бо як-не-як, імена нам дають, як ми вже знаємо, сусіди, родичі, знайомі, рідше – батьки, а ще рідше –діди чи прабаби. То вже прізвища, якось так повелось, дістаються не від знайомих, а саме від батьків, дідів чи навіть від прапрадідів. І спробуй тепер після стількох епох і воєн встановити, чи у вас таке ж прізвище, як було в прапрадіда, а чи дійшло до наших днів в іншому вигляді, а може, і змінилось за вимогами часу чи самого власника того прізвища. Бо тепер, скажімо, кожне змінює своє прізвище, як йому заманеться, і часто на шкоду собі.

Тому я раджу: перед тим як збираєтеся змінити своє прізвище, подумайте, чи не міняєте шило на швайку. Можливо, ви й досі не догадуєтесь, яке благородне походження має ваше прізвище. Щоб ви впевнились, що це справді так, то пропоную вам кілька прикладів, за допомогою яких ви зможете визначити генезис свого прізвища й пересвідчитеся, що воно у вас не таке вже звичайне, як на перший погляд здається.

Як дізнатися, чи ви випадково не італієць

Приклад перший. Ваше справжнє прізвище, як твердить батько чи мати, – Мирон Деко. А якщо його прочитати навпаки, та ще написати разом, то виходить, що ви ніякий не Мирон, а ДЕКОМИРОН. Отже, ваші далекі предки – це, безсумнівно, італійці – сучасники Джованні Боккаччо (Воссассіо), Мікеланджело й Тіціана.

То питається, чи варто міняти таке прізвище?

Приклад другий. Ви Антон Канава. Три «а» в одному прізвищі, звичайно, забагато, як замало одного «о» в імені. Що ж слід робити? Перше «а» в прізвищі заміняєте на «о» разом із наголосом. Тепер прізвище вимовляється Конава. Відчуваєте – зовсім інший нюанс! А до імені Антон додаєте «іо». Правда, цього вашого поривання часто не розуміють формалісти із загсу. Але якби не вони, бюрократи, ви, мабуть, і не догадались, яке б мали пікантне прізвище: Антоніо Конава – наче тезко видатного італійського скульптора – представника класицизму Антоніо Канова (1757–1822 роки).

Приклад третій. Прізвище змінюється за допомогою додавання, точніше дописування. Це можна зробити без чиновника із загсу чи секретаря сільради. Головне підібрати відповідне чорнило. Якщо у вашому паспорті стоїть Мазач чи Кирпач, вважайте, що до італійця вам – дві літери. Дописуйте «чо». Не «чао», а саме: «ч» і «о», й носіть собі на радість, а іншим на втіху: «Мазаччо» чи «Кирпаччо». Якщо у вас прізвище Пізан, то робіть «Пізанно»…

Олег Чорногуз

21. В уривку твору Олега Чорногуза переважає

А гумор
Б сатира
В сарказм
Г бурлеск
Д гротеск

22. Говорячи про зміну прізвища, автор натякає на таку людську ваду, як

А жорстокість
Б марнославство

В жадібність
Г брехливість
Д зухвалість

23. Проблему зміни прізвища порушено також у творі

А «Наталка Полтавка»
Б «Мартин Боруля»
В «Маруся Чурай»
Г «Мина Мазайло»
Д «Моя автобіографія»

24. Ідею уривка твору Олега Чорногуза найкраще передано в рядках

А «*Подавати пораду, як підібрати ім'я і зовсім не сказати, як дізнатись про походження свого прізвища, — значить обікрасти читача, не задовольнити його допитливої душі*».
Б «*Тому я раджу: перед тим як збираєтеся змінити своє прізвище, подумайте, чи не міняєте шило на швайку. Можливо, ви й досі не догадуєтесь, яке благородне походження має ваше прізвище*».
В «*Щоб ви впевнились, що це справді так, то пропоную вам кілька прикладів, за допомогою яких ви зможете визначити генезис свого прізвища й пересвідчитеся, що воно у вас не таке вже звичайне, як на перший погляд здається*».
Г «*Бо як-не-як, імена нам дають, як ми вже знаємо, сусіди, родичі, знайомі, рідше – батьки, а ще рідше – діди чи прабаби*».
Д «*Прізвище змінюється за допомогою додавання, точніше дописування. Це можна зробити без чиновника із загсу чи секретаря сільради*».

25. Даючи жартівливі поради, автор переконує читача в тому, що

А необхідно експериментувати з прізвищем і вибрати кращий варіант
Б милозвучність прізвища важлива, бо від цього залежить успіх людини
В всі українські прізвища спільнокореневі з італійськими
Г є прізвища звичайні і є особливого шляхетного походження
Д кожне прізвище є особливим, і змінювати його не варто

У завданнях 26–30 до кожного із чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою.

26. Поєднайте ім'я персонажа (1–4) з темою твору (А – Д).

1 Наталка Полтавка
2 Катерина
3 Чіпка Варениченко
4 Максим Беркут

А успішне протистояння громади загарбникам

Б життєпис «правдошукача-злочинця»
В відстоювання права на особисте щастя
Г трагічна доля жінки-покритки
Д боротьба високого, духовного із сірістю буденщини

27. Поєднайте ім'я автора (1–4) з художніми óбразами (А – Д) його твору.

1 Тарас Шевченко
2 Микола Вороний
3 Олександр Олесь
4 Леся Українка

А *думи, зірка провідна, гора крута крем'яная*
Б *кайдани, степ широкий, лани широкополі*
В *серпанки, прозорі шати, пелехаті хмари*
Г *меч, скутий орел, музика зір блакитнооких*
Д *священне знамено, хмари бурякові, люта битва*

28. Поєднайте однакові за жанром твори (1–4) та (А – Д).

1 «Камінний хрест»
2 «Пісня про рушник»
3 «Місто»
4 «Пам'яті тридцяти»

А «Майстер корабля»
Б «Зачарована Десна»
В «Уривок із поеми»
Г «Два кольори»
Д «Я (Романтика)»

29. Поєднайте ім'я літературної героїні (1–4) з її словами (А – Д).

1 Мотря Кайдаш
2 Наталка Сірко
3 Мавка
4 Палагна

А «*Ото за те й судити мене треба. / Всі кари світу будуть замалі. / Моя любов чолом сягала неба, / а Гриць ходив ногами по землі*».
Б «*Овва! То вже мені і погуляти не вольно… Я хочу набутись. Раз жиємо на світі…*»
В «*Тут всюди однаково чигає смерть. Навіть на печі. То ж виходь перший. "Бог не без милості, козак не без щастя", – казав наш дідусь, а ми його онуки*».
Г «*Од кобили чую! Що й одної сорочки мені не справили, а судите на все село*».
Д «*Так! Хто не зріс між вами, / не зрозуміє вас! Ну, що се значить / "накинулась"? Що я тебе кохаю? / Що перша се сказала?..*»

30. Поєднайте ім'я письменника (1–4) з висловлюванням (А – Д) про нього.

1 Іван Драч
2 Василь Симоненко
3 Дмитро Павличко
4 Богдан-Ігор Антонич

А «*Його пісня – це драма людської долі, у якій "переплелись, як мамине шиття", "сумні і радісні дороги". І йдучи у світ малою дитиною, і вертаючись із "безвістей життя" до рідного порога вже посивілим, ліричний герой у душі й на полотні несе з собою "оба" кольори*».

Б «*Те, що біблійну легенду про народження Христа поет розкрив по-своєму, не треба розуміти, як святотатство, це відчуття близькості своєї до Сина Божого, єдності з тим, хто взяв на себе гріхи людства і постраждав за нього*».

В «*Уходив до когорти "неокласиків", величезну увагу приділяв красі поетичного слова, якості і прозорості художнього о́бразу, його твори повні сонця й глибоких філософських роздумів*».

Г «*Йому притаманні баладні елементи фантастики (зосібна, олюднення о́бразів соняшника і сонця, їх "одивнення" за рахунок зумисної прозаїзації, заземлення), особливий ліричний драматизм…*»

Д «*Одним із його перших віршів, що справив враження вибуху в країні, де ще не відійшли духовні зашпори від постійного ляку, в якому жили (існували) люди, є вірш "Ти знаєш, що ти – людина?" …*»

Правильні відповіді до завдань сертифікаційної роботи

№	Відповідь
1	В
2	А
3	А
4	Д
5	В
6	Г
7	Г
8	Б
9	Б
10	В
11	В
12	Д
13	А
14	Г
15	А
16	Д
17	А
18	В
19	Г
20	Г
21	А
22	Б
23	Г
24	Б
25	Д
26	1–В, 2–Г, 3–Б, 4–А
27	1–Б, 2–В, 3–Г, 4–А
28	1–Д, 2–Г, 3–А, 4–В
29	1–Г, 2–В, 3–Д, 4–Б
30	1–Г, 2–Д, 3–А, 4–Б

5. РОЗПОДІЛ УЧАСНИКІВ ОСНОВНИХ СЕСІЙ НМТ 2026 РОКУ ЗА КІЛЬКІСТЮ НАБРАНИХ БАЛІВ

Результати НМТ, проведеного в межах основних сесій, визначено за єдиними стандартизованими процедурами, що забезпечило необхідні умови для справедливого конкурсного відбору вступників до закладів вищої освіти відповідно до продемонстрованого ними рівня підготовленості.

Застосовані процедури конструювання та психометричного аналізу дали підстави вважати різні тестові форми, використані під час основних сесій НМТ, порівнюваними за змістом і структурою й достатньо близькими за складністю та іншими психометричними характеристиками.

У цьому розділі для прикладу наведено діаграми розподілу учасників тестування (%) за кількістю набраних тестових балів[1] за виконання предметних тестів (тесту 1[2] і тесту 2[3]), завдання яких представлено в розділах 3 й 4 звіту.

5.1. Розподіл учасників першого етапу НМТ 2026 року

5.1.1. Розподіл учасників з української мови

На діаграмі 5.1.1.1 показано розподіл учасників тестування з української мови за кількістю набраних тестових балів.

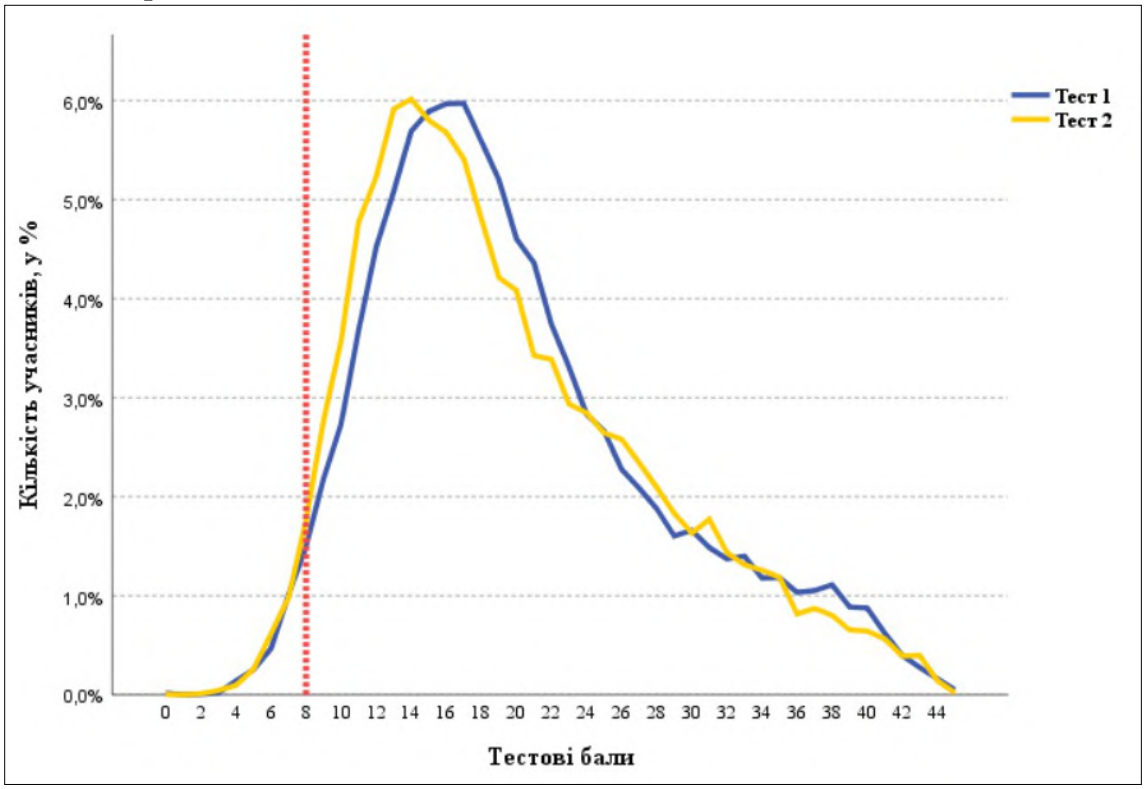

Діаграма 5.1.1.1. *Розподіл учасників тестування з української мови за кількістю набраних тестових балів за виконання завдань тесту 1 і тесту 2*

5.1.2. Розподіл учасників з математики

На діаграмі 5.1.2.1 показано розподіл учасників тестування з математики за кількістю набраних тестових балів.

[1] Червоною пунктирною лінією на діаграмах розділу 5 позначено пороговий бал «склав / не склав» з відповідного предмета, установлений Порядком прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 26 лютого 2026 року № 373, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України від 20 березня 2026 року за № 374/45768.

[2] Завдання сертифікаційної роботи цієї сесії тестування представлено в розділі 3 звіту.

[3] Завдання сертифікаційної роботи цієї сесії тестування наведено в розділі 4 звіту.

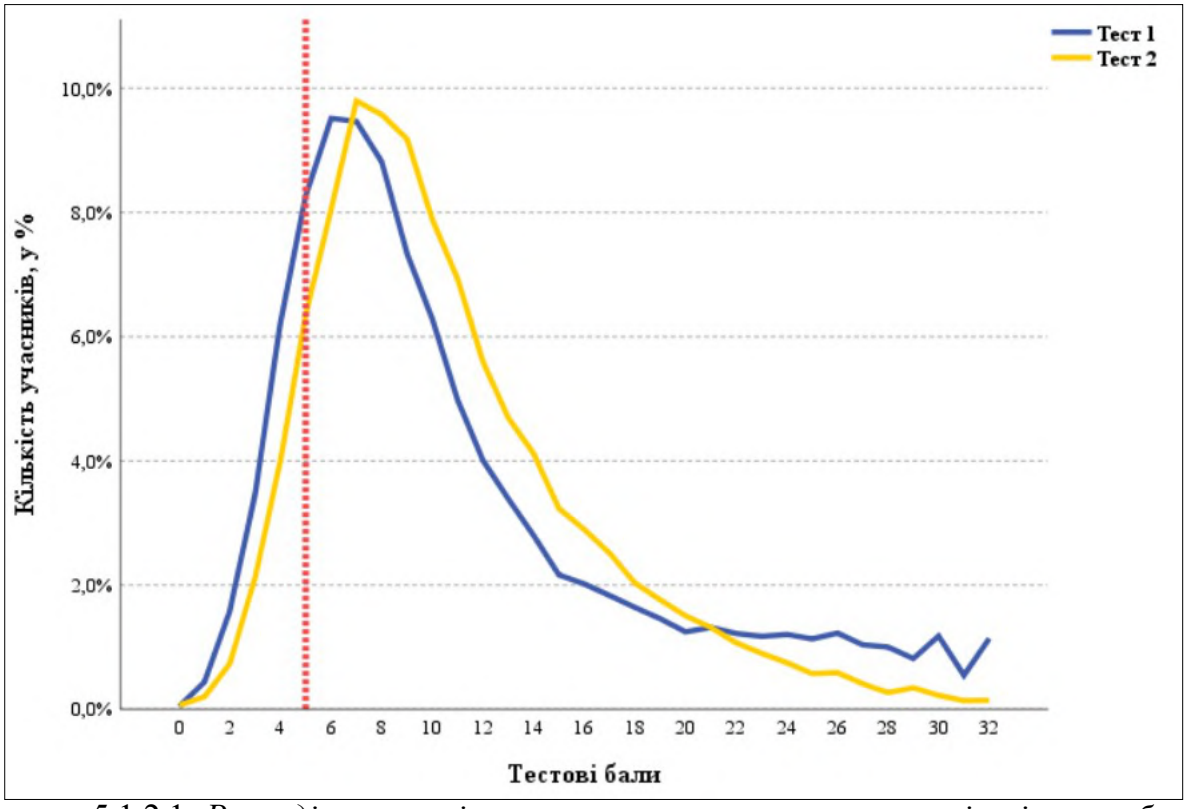

Діаграма 5.1.2.1. *Розподіл учасників тестування з математики за кількістю набраних тестових балів за виконання завдань тесту 1 і тесту 2*

5.2. Розподіл учасників другого етапу НМТ 2026 року

5.2.1. Розподіл учасників з історії України

На діаграмі 5.2.1.1 показано розподіл учасників тестування з історії України за кількістю набраних тестових балів.

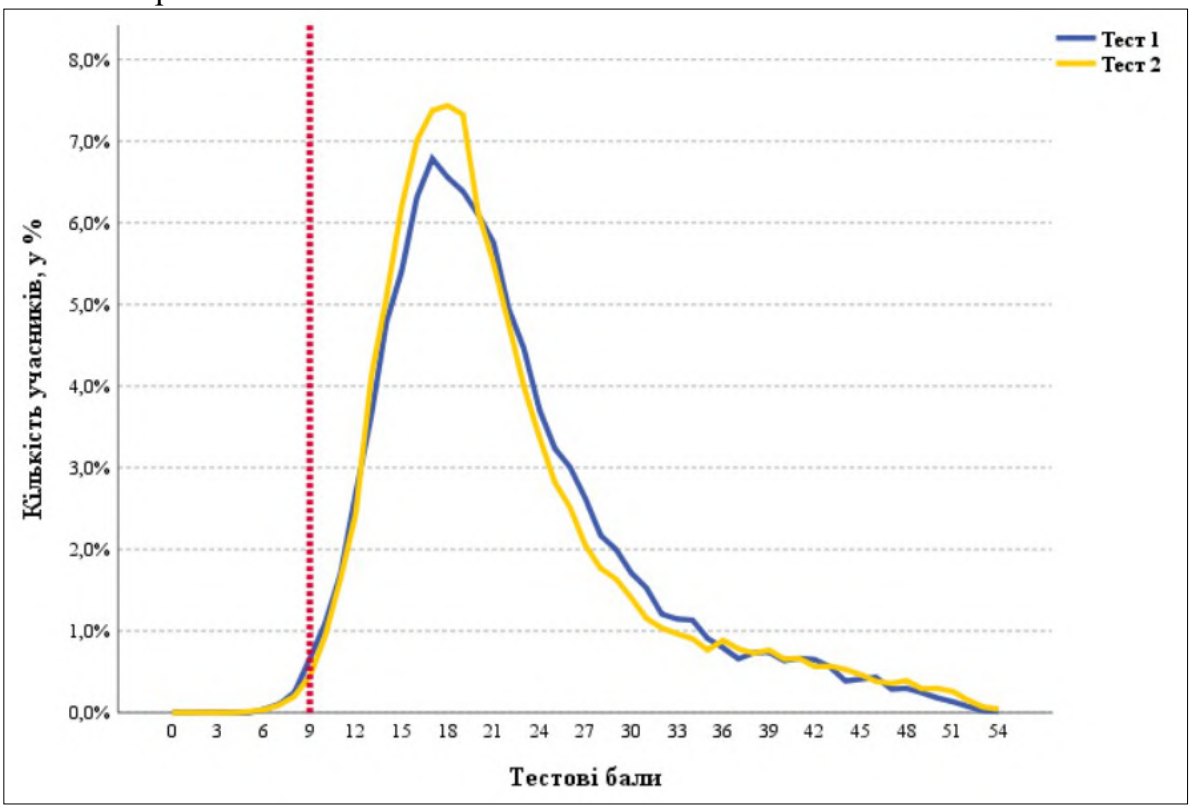

Діаграма 5.2.1.1. *Розподіл учасників тестування з історії України за кількістю набраних тестових балів за виконання завдань тесту 1 і тесту 2*

5.2.2. Розподіл учасників з англійської мови

На діаграмі 5.2.2.1 показано розподіл учасників тестування з англійської мови за кількістю набраних тестових балів.

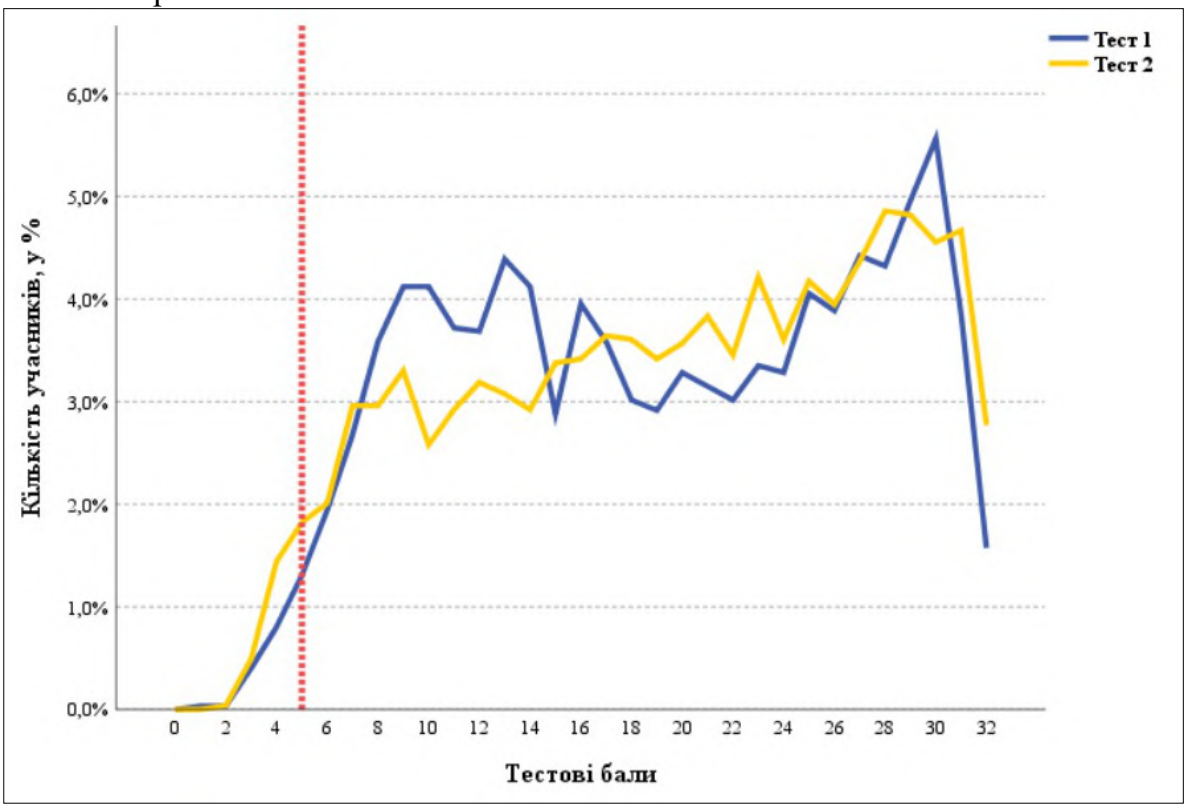

Діаграма 5.2.2.1. *Розподіл учасників тестування з англійської мови за кількістю набраних тестових балів за виконання завдань тесту 1 і тесту 2*

5.2.3. Розподіл учасників з німецької мови

На діаграмі 5.2.3.1 показано розподіл учасників тестування з німецької мови за кількістю набраних тестових балів.

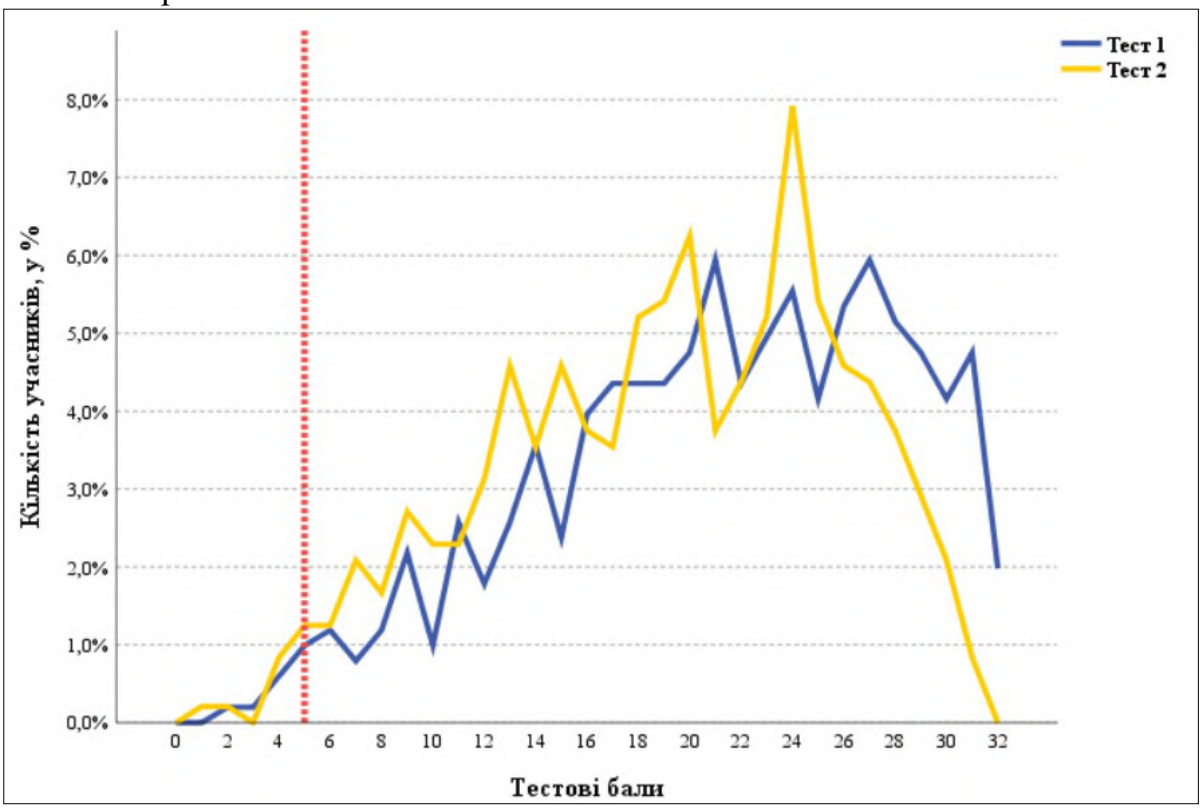

Діаграма 5.2.3.1. *Розподіл учасників тестування з німецької мови за кількістю набраних тестових балів за виконання завдань тесту 1 і тесту 2*

5.2.4. Розподіл учасників із французької мови

На діаграмі 5.2.4.1 показано розподіл учасників тестування з французької мови за кількістю набраних тестових балів.

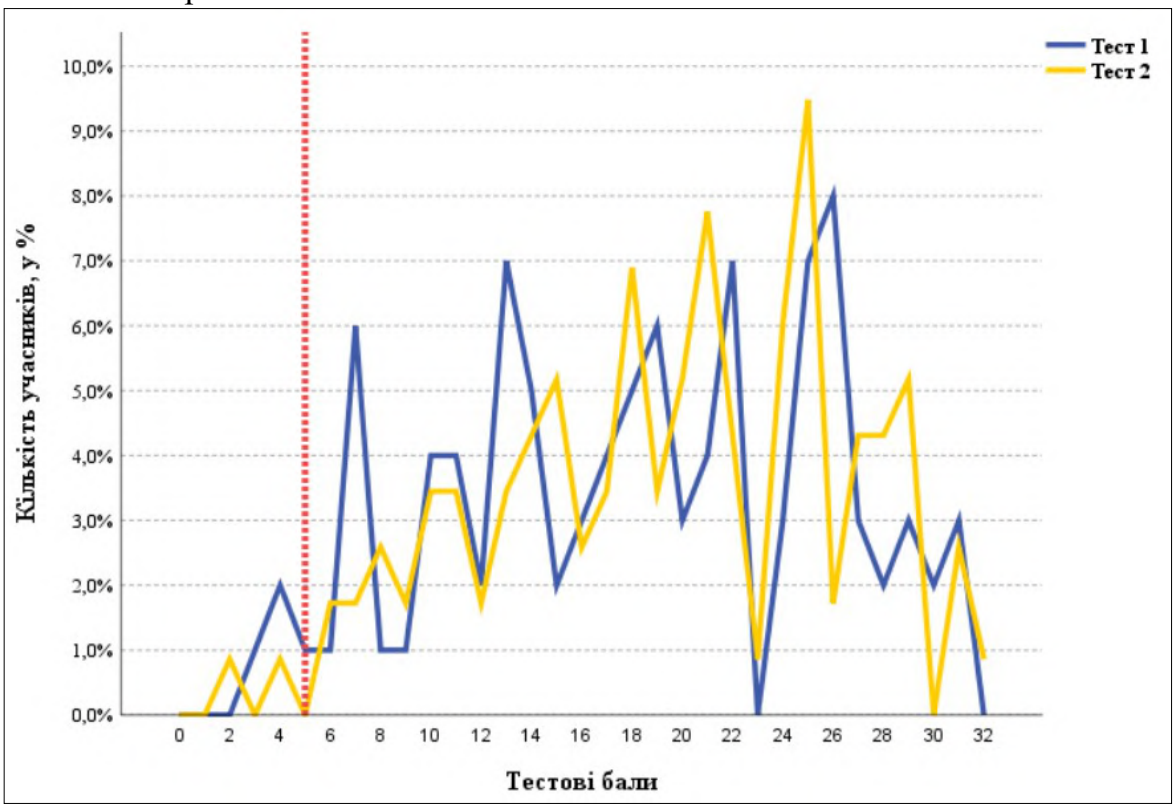

Діаграма 5.2.4.1. *Розподіл учасників тестування з французької мови за кількістю набраних тестових балів за виконання завдань тесту 1 і тесту 2*

5.2.5. Розподіл учасників з біології

На діаграмі 5.2.5.1 показано розподіл учасників тестування з біології за кількістю набраних тестових балів.

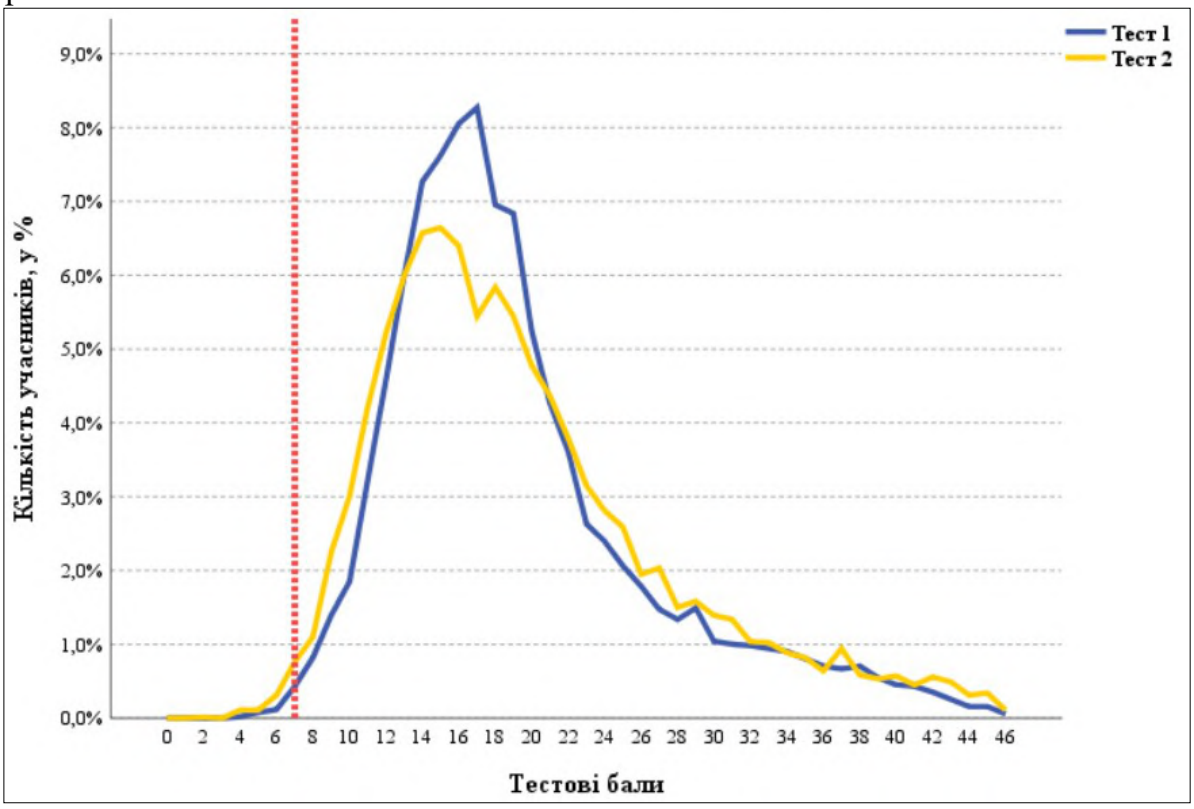

Діаграма 5.2.5.1. *Розподіл учасників тестування з біології за кількістю набраних тестових балів за виконання завдань тесту 1 і тесту 2*

5.2.6. Розподіл учасників з фізики

На діаграмі 5.2.6.1 показано розподіл учасників тестування з фізики за кількістю набраних тестових балів.

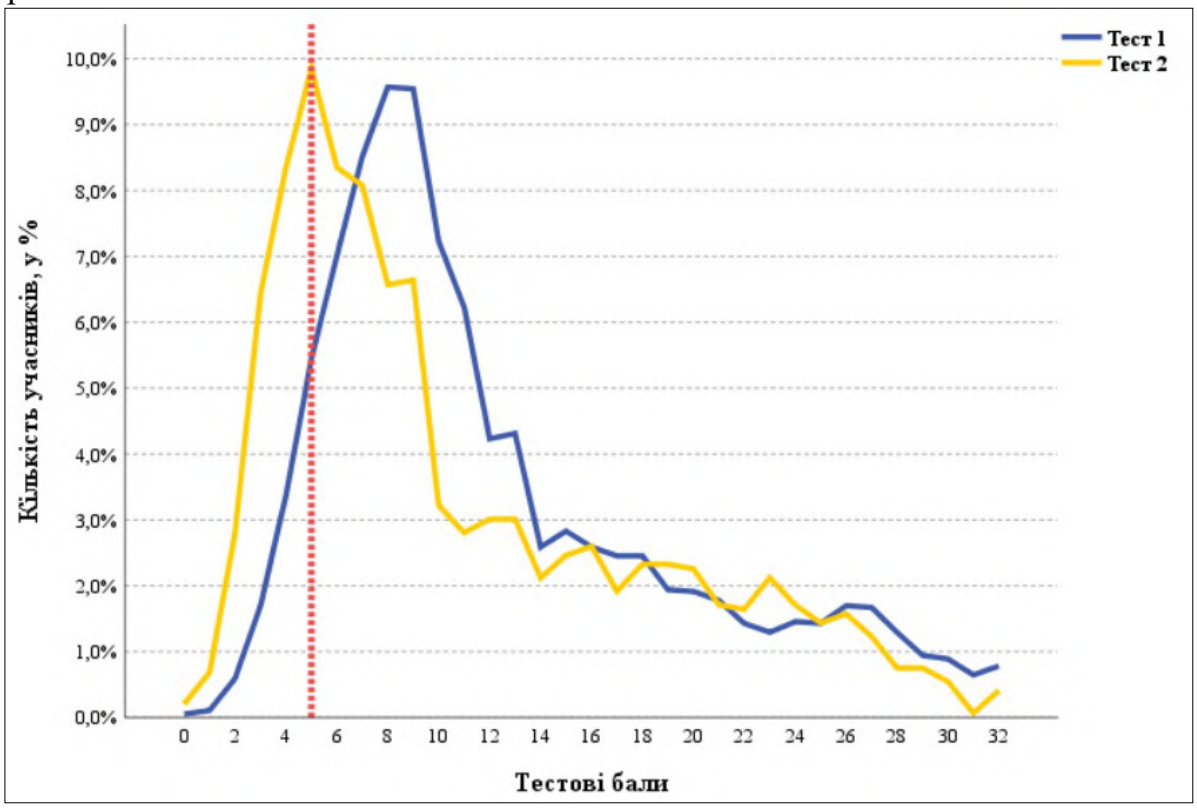

Діаграма 5.2.6.1. *Розподіл учасників тестування з фізики за кількістю набраних тестових балів за виконання завдань тесту 1 і тесту 2*

5.2.7. Розподіл учасників з хімії

На діаграмі 5.2.7.1 показано розподіл учасників тестування з хімії за кількістю набраних тестових балів.

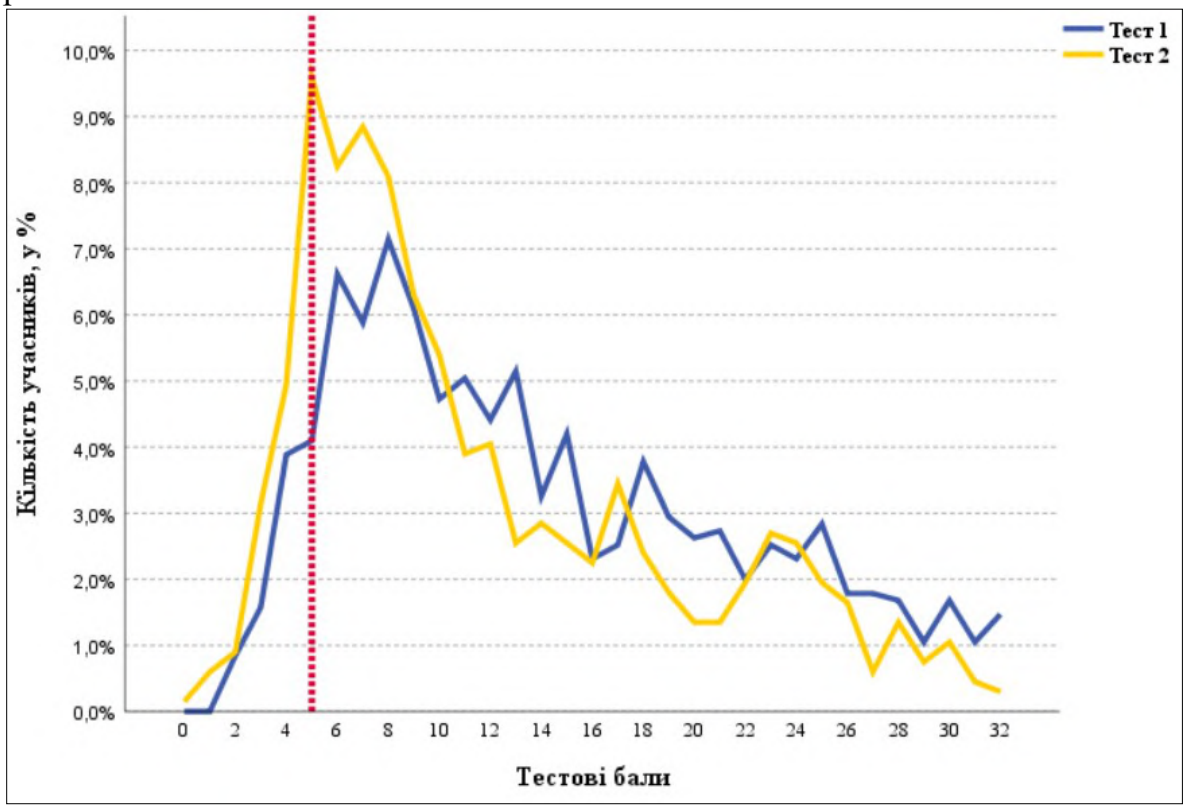

Діаграма 5.2.7.1. *Розподіл учасників тестування з хімії за кількістю набраних тестових балів за виконання завдань тесту 1 і тесту 2*

5.2.8. Розподіл учасників з географії

На діаграмі 5.2.8.1 показано розподіл учасників тестування з географії за кількістю набраних тестових балів.

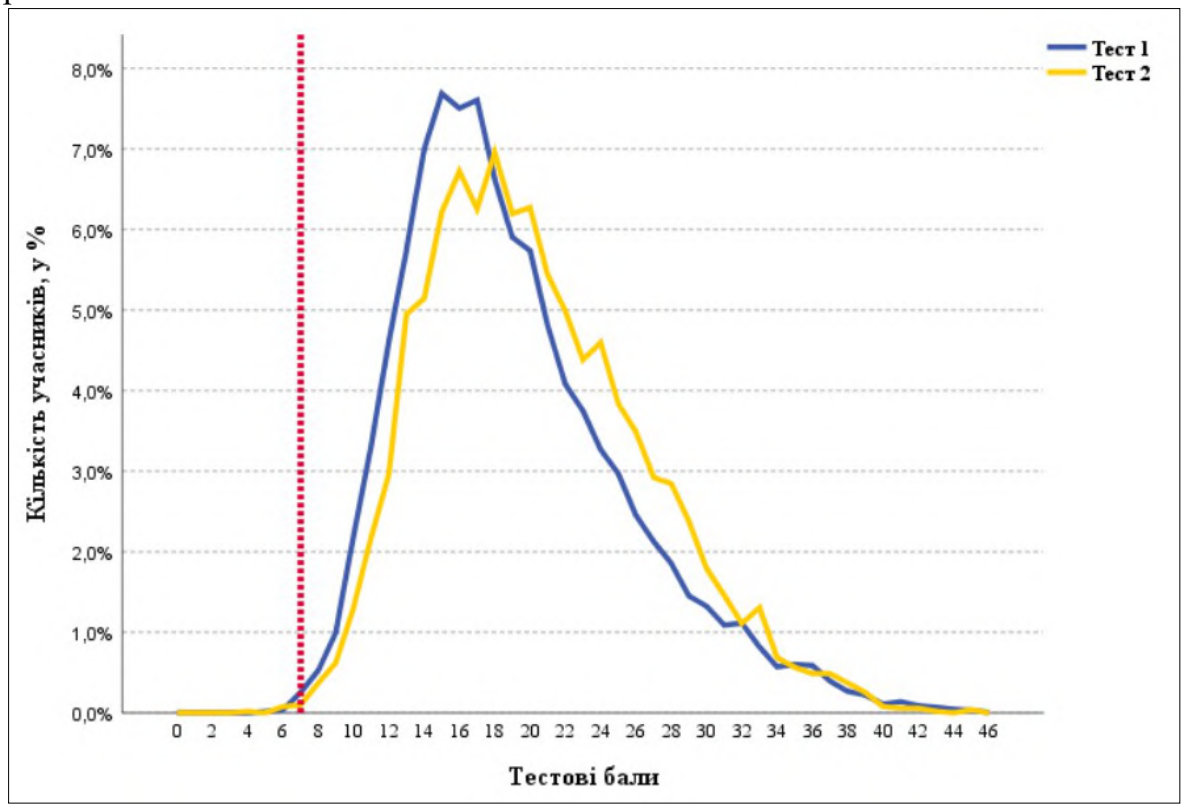

Діаграма 5.2.8.1. *Розподіл учасників тестування з географії за кількістю набраних тестових балів за виконання завдань тесту 1 і тесту 2*

5.2.9. Розподіл учасників з української літератури

На діаграмі 5.2.9.1 показано розподіл учасників тестування з української літератури за кількістю набраних тестових балів.

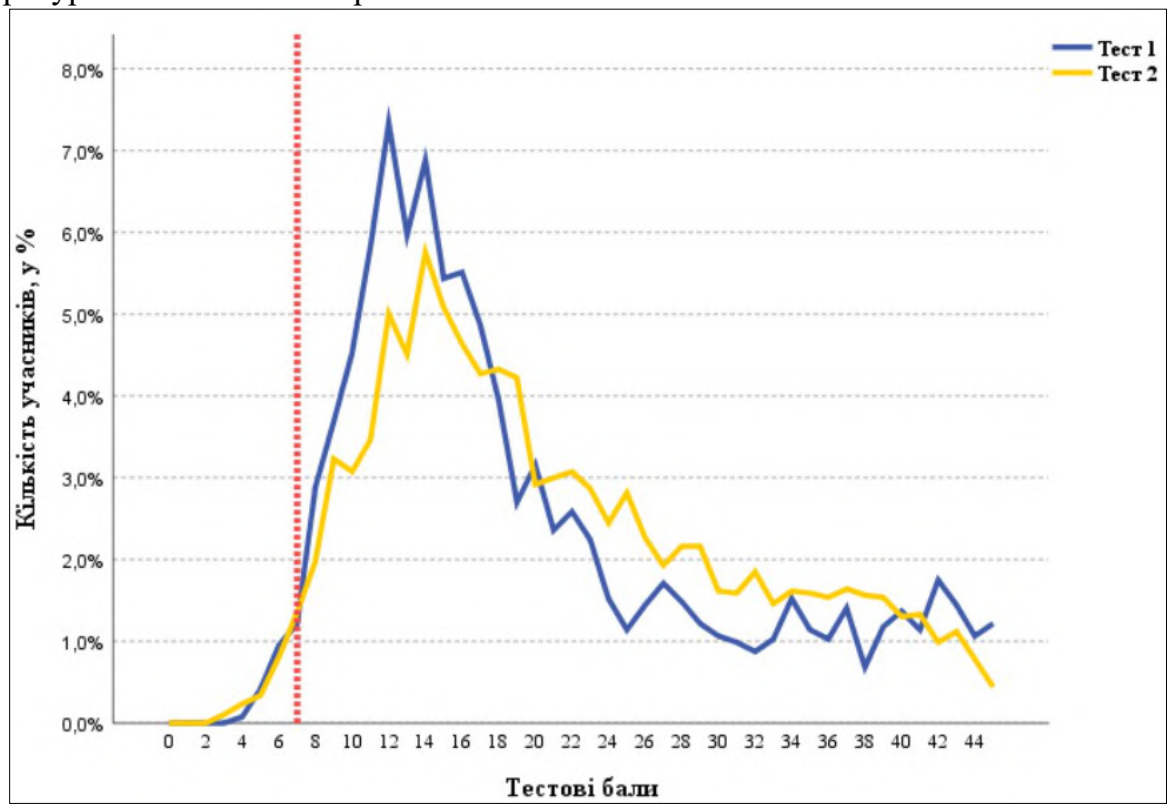

Діаграма 5.2.9.1. *Розподіл учасників тестування з української літератури за кількістю набраних тестових балів за виконання завдань тесту 1 і тесту 2*

6. ПРОЦЕДУРА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОРІВНЮВАНОСТІ ТЕСТОВИХ ФОРМ СЕРТИФІКАЦІЙНИХ РОБІТ НМТ 2026 РОКУ

Під час національного мультипредметного тесту учасники виконують різні тестові форми. Усі форми з певного навчального предмета конструюють відповідно до єдиних вимог, вони мають однакову структуру й охоплюють визначені змістові складники. Водночас їхня фактична складність та інші психометричні характеристики можуть певною мірою відрізнятися. Такі відмінності є закономірними для стандартизованого тестування, оскільки сформувати різні набори завдань, абсолютно однакові за всіма психометричними характеристиками, практично неможливо.

Тому одним із ключових завдань психометричного супроводу НМТ є забезпечення порівнюваності тестових форм. Під порівнюваністю розуміють їхню максимально можливу відповідність за змістом, структурою та психометричними характеристиками, а не абсолютну тотожність наборів завдань або фактичних показників їхньої складності.

Забезпечення порівнюваності є послідовним процесом контролю якості, що охоплює конструювання тестових форм, перевірку їхніх очікуваних характеристик до проведення тестування та психометричний аналіз фактичних характеристик після отримання емпіричних даних.

Забезпечення порівнюваності тестових форм до проведення НМТ

Усі тестові форми з певного навчального предмета конструюють відповідно до єдиної специфікації тесту. Вона визначає змістове наповнення та структуру сертифікаційної роботи, кількість і формати завдань, їх розподіл за змістовими складниками, когнітивними характеристиками та іншими встановленими параметрами.

Після комплектування кожної тестової форми здійснюють комплексну перевірку її відповідності встановленим вимогам за трьома основними групами характеристик:

- **змістовими** – відповідність специфікації тесту, представленість визначених змістових складників, знань та умінь, які підлягають вимірюванню;
- **структурними** – дотримання встановленої кількості та співвідношення завдань різних форматів, а також визначеного специфікацією розподілу завдань;
- **психометричними** – очікувана складність тестової форми, розподіл завдань за рівнями складності, їхні дискримінаційні характеристики, параметри якірних завдань та інші показники, для визначення яких є необхідні емпіричні дані.

Під час комплектування тестових форм ураховують психометричні характеристики завдань, отримані за результатами їх апробації, попереднього застосування або інших процедур психометричного оцінювання. Зокрема, використовують показники складності та дискримінації завдань.

Завдання розподіляють між тестовими формами так, щоб забезпечити не лише близькі показники їхньої загальної очікуваної складності, а й подібний розподіл завдань різного рівня складності. До кожної форми включають легші та складніші завдання у визначеному співвідношенні. Це дає змогу уникати ситуацій, коли тестові форми мають близьку середню очікувану складність, але суттєво відрізняються за співвідношенням легких, середніх і складних завдань.

Важливу функцію в забезпеченні порівнюваності виконують спільні (якірні) завдання. Для використання як якірних добирають завдання зі стабільними психометричними характеристиками, які належно репрезентують зміст тесту та визначений діапазон складності. Сукупність таких завдань створює спільну вимірювальну основу для зіставлення тестових форм.

На етапі конструювання характеристики якірних завдань використовують для контролю очікуваних характеристик тестових форм. Після проведення тестування перевіряють стабільність функціонування цих завдань у різних групах учасників. За умови підтвердження їх належного функціонування отримані дані можуть бути використані для статистичного зіставлення тестових форм відповідно до застосованого дизайну та психометричної моделі.

Якщо для окремих завдань немає достатніх емпіричних даних, їхню очікувану складність визначають шляхом експертного оцінювання. Водночас ураховують зміст завдання, знання й уміння, необхідні для його виконання, характер і складність когнітивних операцій, особливості формулювання умови та спосіб отримання правильної відповіді.

Експертні оцінки використовують під час розподілу завдань між тестовими формами поряд із наявними емпіричними характеристиками. Після проведення тестування прогнозовану складність таких завдань зіставляють із фактичними показниками. Це дає змогу оцінювати точність експертних прогнозів і вдосконалювати процедури комплектування тестових форм у наступних циклах НМТ.

Якщо на етапі передтестового контролю очікувані характеристики певної форми виходять за встановлені межі або суттєво відрізняються від характеристик інших форм, її коригують. Таке коригування може передбачати заміну окремих завдань, перерозподіл завдань між формами або повторне комплектування форми з подальшою перевіркою її характеристик.

Отже, забезпечення порівнюваності тестових форм НМТ до проведення тестування передбачає таку послідовність взаємопов'язаних процедур:

єдина специфікація тесту → змістове та структурне балансування → урахування емпірично та/або експертно визначених характеристик завдань → збалансований розподіл завдань різної складності → включення якірних завдань → аналіз очікуваних психометричних характеристик → коригування тестових форм за потреби.

Перевірка порівнюваності тестових форм після проведення НМТ

Після проведення НМТ здійснюють психометричний аналіз отриманих емпіричних даних. Передтестове балансування створює підстави очікувати, що тестові форми будуть порівнюваними за основними характеристиками, а післятестовий аналіз дає змогу перевірити, наскільки ці очікування підтвердилися за результатами фактичного виконання завдань учасниками.

Під час аналізу перевіряють функціонування окремих завдань і тестових форм, зіставляють їхні фактичні характеристики з очікуваними, оцінюють стабільність характеристик якірних завдань та виявляють можливі відхилення.

Якщо виявлено відмінності між очікуваними та фактичними характеристиками, установлюють можливі причини їх виникнення та оцінюють, наскільки ці відмінності впливають на порівнюваність тестових форм. Результати такого аналізу враховують під час оцінювання якості тестових форм, інтерпретації результатів НМТ та вдосконалення процедур конструювання тестів у наступних циклах.

Отже, передтестове балансування забезпечує очікувану порівнюваність тестових форм, а післятестовий психометричний аналіз – перевірку їхньої фактичної порівнюваності на основі емпіричних даних.

Порівняння результатів учасників у різні дні тестування

НМТ проводять упродовж основних і додаткових сесій. Розподіл учасників між днями тестування не здійснюють як спеціально організований випадковий розподіл у межах психометричного експерименту.

Сертифікаційна робота НМТ містить три обов'язкові навчальні предмети та четвертий предмет за вибором вступника. Тому склад груп учасників у різні дні тестування може відрізнятися залежно від вибраного четвертого предмета, категорій учасників та інших організаційних чинників.

За такого дизайну групи учасників, які проходять тестування в різні дні, не можуть без додаткового аналізу вважатися статистично еквівалентними. Вони можуть відрізнятися за рівнем підготовленості та іншими характеристиками, пов'язаними з результатами тестування. Це має принципове значення для оцінювання та інтерпретації відмінностей між результатами різних днів.

Наприклад, якщо середній результат учасників, які виконували тест певного дня, виявився вищим за середній результат учасників іншого дня, це саме собою не означає, що тестова форма першого дня була легшою. Виявлена різниця може бути пов'язана як із відмінностями між тестовими формами, так і з неоднаковим рівнем підготовленості груп учасників, складом вибірок, набором предметів за вибором та іншими чинниками.

Так само нижчий середній результат певної групи не є достатньою підставою для висновку про те, що виконана нею тестова форма була складнішою. Середній результат характеризує одночасно і властивості тестової форми, і рівень підготовленості групи учасників, яка її виконувала.

Отже, безпосереднє порівняння середніх первинних тестових балів, середніх рейтингових оцінок або розподілів результатів за різними днями тестування не дає змоги однозначно визначити відносну складність тестових форм, якщо не враховано можливі відмінності між групами учасників.

Для коректного порівняння результатів, отриманих різними групами учасників за виконання різних тестових форм, необхідно враховувати нееквівалентність цих груп і застосовувати відповідні статистичні процедури. Вони мають забезпечувати зв'язок між результатами різних форм і давати змогу, наскільки це допускає застосована психометрична модель, відокремити вплив складності тестової форми від відмінностей у рівні підготовленості груп учасників.

Таким чином, висновки щодо порівнюваності тестових форм НМТ ґрунтуються не на механічному зіставленні середніх результатів учасників у різні дні, а на комплексі взаємопов'язаних процедур: застосуванні єдиної специфікації тесту, змістовому та структурному балансуванні форм, урахуванні психометричних характеристик завдань, використанні якірних завдань і післятестовому аналізі емпіричних даних. Сукупність цих процедур дає змогу обґрунтовано оцінювати порівнюваність тестових форм та є необхідною умовою забезпечення належної якості й справедливості результатів НМТ.